Frils. Johansen.
C. RAUNKIÆR.

DANSK
EXKURSIONS-FLORA

ELLER

N Ø G L E

TIL

BESTEMMELSEN AF DE DANSKE BLOMSTERPLANTER
OG KARSPOREPLANTER.

KJØBENHAVN.

GYLDENDALSKE BOGHADELSS FORLAG (F. HEGEL & SON).

GRÆBES BOGTRYKKERI.

1890.

Indhold.

	Side
Forord	V.
Vejledning til at indsamle, bestemme og opbevare Planter...	VIII.
Nogle til Bestemmelsen af Familierne og enkelte Slægter....	XIII.
Nogler til Bestemmelsen af Slægter og Arter.....	1.
Forklaring over de benyttede Kunstord.....	262.
Forklaring over de benyttede Tegn og Forkortelser	275.
Register	278.
Trykfejl	288.

Forord.

Hensigten med foreliggende Bog er at give Begyndere et Middel til Bestemmelsen af de danske Blomsterplanter og Karsporeplanter, og Viderekomne en Lommebog, som kan medtages paa Exkursioner og i givet Tilfælde forhaabentlig hjælpe til at afgjøre Tvivlsmaal, som kunne opstaa selv for den mere øvede. Ved Udarbejdelsen af en saadan Bog maa det Praktiske stilles i første Række, og jeg har derfor valgt at ordne samtlige Arter i tvedelte Nøgler. Denne Fremstillingsmaade har den Fordel, at man ved den hurtig overseer Arterne, som høre til en given Afdeling, og hurtig bestemmer en funden Plante, hvis man da har Planten i en saadan Tilstand, at den overhovedet kan bestemmes ved Hjælp af Nøglen; desuden, da man kun har at gjøre med faa Kjendetegn ad Gangen, skjærpes Blikket for Plantedelenes Former, hvilket er den vigtigste Betingelse for overhovedet at kunne bestemme Arter og kjende dem fra hverandre.

Hvad Brugen af Bogen angaaer, vil Enhver forhaabentlig snart finde sig tilrette; hvis Nogen skulde være i Tvivl, da findes der Side X et Exempel paa Fremgangsmaaden ved Bestemmelsen af en given Plante. Ved Valget af Kjendetegn paa de enkelte Slægter og Arter har jeg bestræbt mig for at anvende saadanne, der ere lettest at iagttage og mindst foranderlige og, saavidt det har kunnet lade sig gjøre, saadanne som alle samtidig ere tilstede paa Planten; i enkelte Tilfælde, f. Ex. ved Salix-Arterne, er det dog nødvendigt for med Sikkerhed at kunne bestemme en Art at undersøge den paa to forskellige Tider af Aaret — dels om Foraaret under Blomstringen, dels senere, naar Bladene ere udfoldede.

Tallene i Slutningen af Artsbeskrivelserne angive Plantens Storrelse — Højde eller Længde — udtrykt i Meter; derefter følger Angivelse af Plantens Livsvarighed. Naar Arterne af en Slægt eller en Underafdeling af Slægten eller af hele Familien forholde sig ens hvad Livsvarighed angaaer, da er denne angivet i Slægtsnøglen eller i Familiebeskrivelsen og ikke senere gjentaget ved de enkelte Arters Beskrivelse. Derefter følger Angivelse af Blomstringstiden; og endelig findes nævnt de Lokalteter, paa hvilke Planten voxer, tilligemed Oplysning om dens Udbredelse i Landet; er vedkommende Plante kun funden meget faa Steder, ere disse nævnte; er den funden flere Steder, er Hyppigheden angivet ved Betegnelserne: meget sjelden, sjelden, hist og her, temmelig almindelig, almindelig og meget almindelig. Efter Beskrivelsen findes Plantens danske saavel som dens latinske Navn; hvad det sidste angaaer, har jeg bestræbt mig for at anvende det ældste Navn, under hvilket Planten er beskrevet saaledes, at den med Sikkerhed kan gjenkjendes, forsaavidt det da kunde lade sig gjøre uden at afstedkomme Misforstaaelse; i de Tilfælde, hvor dette Navn er forskjelligt fra det her i Landet hidtil gjængse, er dette sidste vedføjet i Parenthes efter Artsbeskrivelsen. Bastarder ere betegnede ved Navnene paa de to Stamplanter, forbundne med hinanden ved $\times$. Efter de latinske Plantenavne findes Navnet paa den Forfatter, som har givet Planten det her anvendte Navn. Staaer Forfatternavnet i Parenthes, betyder dette, at vedkommende Forfatter vel har givet Planten dens Artsnavn, men i Forbindelse med et andet Slægtsnavn, eller anvendt Artsnavnet som Varietetsbetegnelse e. l. I de fleste Tilfælde er Forfatternavnet forkortet; Side 276 findes en Forklaring over de forkortede Navne.

Hvad Udtalen af de latinske Navne angaaer, da have Tostavelsesord altid Tonen paa første Stavelse; ved Flerstavelsesord er Udtalen angivet ved Tontegn «'» over den Vokal, som har Tonen, undtagen hvor denne Vokal er et y eller et stort Begyndelsesbogstav, thi i saa Tilfælde staaer Tontegnet efter den betonedes Stavelse. I de latinske Navne udtales i Reglen æ som æ, og oe som ø; hvor de enkelte Bogstaver skulle udtales hver for sig, er dette angivet ved «"» (Trema) over e. C udtales som s foran æ, e, i, oe og y, iøvrigt som k.

Familierne ere ordnede i samme Rækkefølge som i Professor Warmings «Den systematiske Botanik», 2den Udgave; og for saa vidt det har været foreneligt med det Praktiske ere Slægter og Arter grupperede i naturlige Grupper. Jeg har medtaget alle de i Landet vildvoxende Arter, og af Afvigelser fra Hovedarten saadanne, der synes at have Krav paa Underarts- eller Varietetsværdighed; af Former (o: mindre faste Afvigelser fra Hovedarten) ere derimod kun de mest karakteristiske medtagne. Desuden har jeg medtaget de almindelig dyrkede Planter og af forvildede saadanne, som ere fundne paa et større Antal Steder, og som have holdt sig i en længere Aarrække og saaledes til en vis Grad kunne antages at have faaet Borgerret i vort Lands Flora.

En Bog som denne, ved hvis Udarbejdelse man af Hensyn til Pladsen kun kan anvende ganske faa Kjendetegn ved Beskrivelsen af de enkelte Arter, og i Valget af disse Kjendetegn er bunden af praktiske Hensyn, har desværre sikkert sine Mangler, thi det er ofte vanskeligt at faae saa foranderlige Væsener, som mange Planter ere, til at passe ind i Nøgleformens snevre Ramme. I Erkjendelse af, at det derfor maaske vil vise sig, at der er adskillige Rettelser og Tilføjelser at foretage ved Bogen, vil jeg haabe, at den maa opleve en «anden og forbedret Udgave», og jeg vil oprigtig ønske, at den trods sine Mangler maa blive, hvad jeg har tilstræbt: et Hjælpemiddel til at lære vort Lands Planter at kjende.

Vejledning

til at indsamle, bestemme og opbevare Planter.

Naar man begiver sig paa en Ekursion for at indsamle Planter, bør man udruste sig med en lille Spade eller et lignende Redskab til at grave Planterne op med, og en Botaniserekasse til at opbevare dem i, at de ikke skulle visne. Man maa saa vidt muligt medtage alle Plantens Dele: Stængel, Blade, Blomster, Frugter og, hvis det er en urteagtig Plante, de underjordiske Dele, fordi man i visse Tilfælde maa have alle Organerne for at kunne bestemme Planten, men selv om dette ikke er nødvendigt, maa man dog for at faae et fyldigt Kjendskab til en Planteart nøje undersøge alle dens Dele og indprente sig disses Ejendommeligheder. Hvis Luften er tør og Planterne indsamlede tørre og maaske i længere Tid maa ligge i Botaniserekassen, bør man stænke dem med Vand; de holde sig da friske endog i temmelig lang Tid. Man maa under Indsamlingen enten notere eller indprente sig saadanne den enkelte Plante vedkommende Forhold, som ikke kunne sees senere, nemlig Forholdene under hvilke den voxede, Jordbundens Beskaffenhed: tør eller fugtig, leret, sandet, tørvholdig osv., desuden Belysningsforhold, Plantens Udseende i dens Helhed, Voxemaade, selskabelig eller spredt Væxt osv., osv.; herved lettes ofte Bestemmelsen, og det hører med til et nøje Kjendskab til Planten.

Hjemkommen fra en Ekursion bør man saavidt muligt strax tage fat paa Bestemmelsen af det medbragte Materiale; især bør man, hvis man vil tørre nogle af Planterne, strax behandle disse paa den Maade, jeg nedenfor skal anwise. Hvis man har til Hensigt at sætte sig nøjere ind i sit Lands eller sin Egns Plantevæxt, da bør man anlægge sig en Samling af tørrede Planter, et Herbarium, dels som en Støtte for Hukommelsen, dels som et Hjælpemiddel ved Bestemmelsen af Planter, man ikke tidligere har fundet. Man kan saa ogsaa, naar man har bedre Tid end Sommerens Travlhed giver, atter tage Planterne frem og undersøge dem, og man vil da

ofte ved den enkelte opdage Ejendommeligheder, som man ikke bemærkede den første Gang, man undersøgte den. Ved Tørringen af Planter betjener man sig af tykt Filtrepapir, «Kaffepapir», i hvilket Planterne lægges. hvorpaa de presses; man kan hertil benytte to Brædder, der i Omfang ere lidt større end Papiret, man benytter, med en Sten eller lignende til Presse; men det mest praktiske er at anskaffe sig en dertil konstrueret Straaltraadsmappe, som kan faaes hos Optikus Cornelius Knudsen, Kjøbmagergade, Kjøbenhavn; Mappen koster 3,00 Kr. og bestaaer af to Jernrammer, i hvilke der er udspændt Staaltraadsnet; mellem disse Rammer lægges Papiret med Planterne, og Presset frembringes ved Messingkjæder, der forbinde Rammerne med hinanden, og som kunne spændes til stærkt eller svagt Pres efter Planternes Behov. Mappen er forsynet med Haandtag, saa at man let kan føre den med sig paa Rejser.

Af en Plante maa man til Tørring vælge saadanne Exemplarer, der saa fuldstændig som muligt vise dens Ejendommeligheder. Man lægger Planten paa et Blad af Filtrepapiret i en saa naturlig Stilling som muligt, samtidig med at man søger at faae Blade, Blomster og Frugter saaledes anbragt, at det Væsentlige kommer frem. Er en Plante for stor til Papiret, maa man enten skjære den over og tage to Blade til den, eller nøjes med enkelte, væsentlige Dele af den, eller, hvis det er en rank Urt, som blot er lidt for lang, bøje den med et Knæk (ikke en Bue), saa at den faaer Plads; man lægger et eller to Blade Papir ovenpaa Planten, derpaa en ny Plante osv. Ved hver Plante lægger man en Seddel med Plantens Navn, hvis man veed dette, Findested, Dato og maaske andre Oplysninger. Saftige Planter og Planter med meget tykke Stængler maa isoleres ved flere Blade tomt Papir eller bedre tillige ved Papstykker, for at de ikke skulle skade andre, medens de ere i Presse. Naar man er færdig med Nedlægningen, lægges hele Stabelen i Presse. Hvor stærkt et Pres der skal anvendes, lærer man snart ved Erfaring; er der for svagt Pres, blive Planternes Blade rynkede, er der for stærkt, kommer man let til at kvæste Planterne. Efter at have ligget højst een Dag i Presse maa Planterne lægges om i tørt Papir; en saadan Omlægning maa foretages et Par Gange til eller endnu oftere, eftersom Planterne ere mere eller mindre saftige. I det hele taget maa man ikke «spare paa Omlægning», og man maa sørge for, at Papiret, som Planterne lægges i, er godt tørt, thi jo hurtigere en Plante tørres, desto bedre beholde dens enkelte Dele deres naturlige Farve. Vare Planterne fugtige, da de bleve lagte ned, maa den første Omlægning foregaa faa Timer efter. Mange Planter blive efter at have ligget nogen Tid i Presse, for de endnu ere helt tørre, meget slappe, saa at de vanskelig kunne omlægges, uden at den oprindelige Stilling forstyrres og Bladene krølles og beskadiges. Dette kan man imidlertid let undgaa ved at foretage følgende lille Forandring i den foran beskrevne Fremgangsmaade. Foruden det tykke Kaffepapir anskaffer man almindelig tyndt, hvidt Filtre-

papir og lægger hver Plante mellem to Blade af dette, som derpaa lægges ind mellem to Blade af det tykkere Papir; ved Omlægningen behøver man da kun at skifte det tykke Papir, medens Planten bliver liggende urørt i det tynde, lige til den er tør og færdig til at lægges ind i Herbariet. Hvornaar Planterne ere tørre, maa man lære ved Erfaring; indtil man er sikker i at bedømme dette, skal man ikke tage dem for snart ud af Pressen, men hellere lade dem ligge længere end nødvendigt. Saalænge Planten er kold at føle paa, er den ikke tør.

Naar Tørringen er tilende, omlægges Planterne paa Herbarie-papiret, hvortil man kan benytte hvidt Skrivepapir, et Blad, $\frac{1}{2}$ Ark til hver Plante; men det var dog heldigere, om man hertil kunde anskaffe Papir, der baade er stivere og noget større end almindeligt Skrivepapir. Planten klæbes fast med smaa, godt gummerede Papirstrimler af passende Størrelse. Sedlen med Plantens Navn og andre den vedrørende Oplysninger fastklæbes paa Herbarie-papiret i det nedre Hjørne til højre. De opklæbete Planter lægges i Omslag, hvortil man kan benytte almindeligt, dog ikke for tyndt Indpakningspapir eller lignende. Herbariet maa opbevares paa et tørt Sted, i en Kasse eller helst i et Skab, og for at Planterne ikke skulle blive ødelagte af Insekter, maa man strø Naphtalin i Rummet eller imellem Papiret.

Hvad Fremgangsmaaden ved Bestemmelsen af Planterne angaaer, da vil Enhver, som i Forvejen har lidt Øvelse heri, forhaabentlig snart blive fortrolig med Brugen af foreliggende Bog. For Begyndere kan følgende Exempel tjene som Vejledning. Lad os gaa ud fra, at den Plante, som skal bestemmes, er en almindelig Ranunkel eller Smørblomst, f. Ex. bidende Ranunkel (*Ranunculus acer* L.), og at Samleren hverken kjender den Slægt eller Familie, hvortil denne Plante hører. Man maa da begynde Side XIII, hvor der findes en Nøgle til Bestemmelsen af Familiernes og enkelte afvigende Slægter. I denne Nøgle ere alle Planterne delte i to Grupper, nemlig I, til hvilken de blomsterløse Planter, som formere sig ved Sporer, høre, og II, som omfatter alle Blomsterplanter; da den Plante, vi have for os, er en Blomsterplante, hører den til Gruppe II. Under II findes to Underafdelinger A og B; ved at gjenneamlæse Beskrivelserne af disse seer man snart, at vor Plante hører til Afdeling B. Under B er der atter to Underafdelinger, hvis Beskrivelser gennemgaaes og sammenlignes med Planten, og saaledes videre; thi ligesom denne Nøgle ere alle de andre Nøgler i Bogen indrettede; man har stadig kun to Afdelinger at prøve ad Gangen, og har kun at se efter, paa hvilken af de to Afdelinger den foreliggende Plante passer.¹ Men fortsætter man nu med Bestemmelsen af

¹ Dog ere ved Nøglen over Græsfamiliens Slægter disse først delte i 3 Grupper, men under disse Grupper er der atter stadig kun 2 sideordnede Afdelinger, som i de andre Nøgler.

den nævnte Ranunkel, vil man se, at den under det B, vi kom til, hører til Afdeling b, og her, da det er en Landplante, til Afdeling oo, og herunder igjen til **, og da den har dobbelt Bloster, hører den til Afdeling ††; den har fribladet Krone og hører derfor til Afdeling 1. Her henvises saa til Side XXVII, hvor der findes en Nøgle til Bestemmelsen af de tokimbladede Urter med dobbelt Bloster og med fribladet Krone. Ved nu at gaa frem ved denne Nøgle paa samme Maade som ved foregaaende, vil man komme igjennem følgende Underafdelinger: A, I, A, b, oo, **; under ** er der to Familier, Ranunculaceae med undersædig og Rosaceae med omkring-sædig Blomst, og da vor Plante har undersædig Blomst, hører den altsaa til Ranunculaceae; det vedføjede Tal henviser til det Sted i Bogen, hvor denne Families Slægter og Arter beskrives. Opsøger man nu dette Sted, finder man først en kort Angivelse af Familiens vigtigste Kjendetegn; dernæst en Nøgle til Bestemmelsen af Slægterne. Ved nu at bestemme vor Plante ved Hjælp af denne Slægtsnøgle komme vi igjennem Afdelingerne I, B, a til o, under hvilken der findes to Slægter: Ranunculus og Batrachium; da vor Plante er en Landplante med gule Kronblade, der ved Grunden have en lille Grube, som dækkes af et Skjæl, hører den til Slægten Ranunculus; Tallet efter Navnet angiver Stedet, hvor Nøglen til Bestemmelsen af denne Slægts Arter findes. Vor Plante har haanddelte Blade, jævne Nodder, trinde Blomsterstilke og haaret Stængel; vi komme derfor gennem Afdelingerne II, A, a til oo; herunder findes to Arter, hvis Beskrivelser gennemgaaes, og vi ville da finde, at vor Plante er bidende Ranunkel, *Ranunculus acer* L.

Ved Bestemmelsen maa man naturligvis nøje passe paa, at Beskrivelserne stemme overens med den fundne Plante, og ikke gaa over til Bestemmelsen af Arten, før man er sikker paa at have fundet den rigtige Slægt. Begynderen er ofte saa ivrig efter at faae Arten bestemt, at han ikke anvender tilstrækkelig Omhu paa Familie- og Slægtsbestemmelsen, hvorved tidt megen Tid gaaer tilspilde, idet man ofte kommer til at søge Arten under en urigtig Slægt. Men selv om man synes at passe saa nøje paa som muligt, og selv om man har alle de af Plantens Dele, som ere nødvendige for Bestemmelsen, kan det Tilfælde naturligvis indtræffe, at man ikke er sikker paa, om en funden Plante hører til denne eller hin Afdeling eller er denne eller hin af to hinanden nærstaaende Arter, hvad enten nu Fejlen ligger i de korte Beskrivelser eller i andre Mangler ved Bogen, eller den ligger i Bestemmerens Usikkerhed i Forstaaelsen af de brugte Kunstord, eller i Mangel paa Øvelse i at se paa en Plante. Man maa i saa Tilfælde enten efterse i en større Flora, som indeholder fyldigere Beskrivelser, eller, hvis man har Lejlighed dertil, spørge en kyndigere tilraads.

Er man naaet saa vidt, at man har Øvelse i at samle, bestemme og tørre Planter, og man kjender sin Egns Flora og veed, hvilke Planter den har, som andetsteds ere sjældne, saa kan man

ved at samle og tørre (ikke opklæbe) disse erhverve sig andre Arter, som man gjerne vil have, idet man træder i Forbindelse med en Bytteforening, f. Ex. «Botanisk Forening» i Kjøbenhavn, indsender de Planter, man har bestemt at bytte bort og faaer til Gjengjæld andre, som man har ønsket. Hvis man er i Tvivl om Bestemmelsen af en Plante, kan man ogsaa paa denne Maade faae sin Tvivl hævet, idet man gennem Bytteforeningen til Sammenligning erhverver sig rigtig bestemte Exemplarer af den omspurgte Plante.

Naar man har bestemt og kan gjenkende sin Egns Planter og er aldeles sikker paa, at man har bestemt dem rigtig, hvilket man dog ikke maa gjøre Regning paa opnaaes uden gennem megen Øvelse og mange Fejltagelser, da ligger der en rig Mark aaben for selvstændige Undersøgelser; jeg henvender mig her nærmest til de af Botanikens Dyrkere, som bo paa Landet, og om jeg saa maa sige, midt imellem Planterne, og som have rig Lejlighed til at iagttage disse paa de forskellige Stadier i Udviklingen. Jeg skal her kun nævne et Par enkelte af de Opgaver, til hvis Løsning de paa Landet boende Botanikere kunde give vigtige Bidrag. Ved at enhver især for sin Egns Vedkommende nøjagtig undersøgte og optegnede alle de Planter, som findes der, samt (med nøje Henblik paa Jordbundsforholdene og andre ydre Forhold) hvilken Rolle de enkelte Arter spille i Egnens Plantevæxt, vilde der efterhaanden skaffes Materiale tilveje til en fyldig Fremstilling af vort Lands Plantegeografi; der er saa meget mere Grund hertil, som Plantevæksten, gennem Opdyrkning af hidtil udyrkede Strækninger og ved andre Aarsager, gennem lange Tider har været og stadig er underkastet store Forandringer. Og Kjendskabet til den oprindelige Plantevæxt er af ikke ringe Betydning for Studiet af vort Lands Forhistorie. En anden vigtig Opgave er omfattende Studier i Naturen og Dykning af de enkelte Arter, Underarter, Varieteter og Former, for derigjennem nøjagtigere end hidtil at faae disses Værdi og indbyrdes Forhold bestemt. Endelig for det tredje er der Studiet af Planternes Evne til at lempe sig efter ydre Forhold, og af Maaden hvorpaa Bestøvningen foregaaer hos de enkelte Arter, for at det derigjennem kan oplyses, hvorvidt disse i denne Henseende forholde sig ens i de forskellige Egne og under forskellige ydre Forhold. Naturligvis kræve saadanne Studier, hvis de da skulle føre vort Kjendskab fremad, betydeligt Arbejde og megen Taalmodighed, men jeg er sikker paa, at den, som føler sig kaldet til dette Arbejde og anvender sin Fritid til disse Studier, vil føle sig rigelig lønnet ved den Skjønhed, Naturen aabenbarer for og den Tilfredshed, den skjænker sine Dyrkere, og jeg troer, at dette vil befordre den Enkeltes og derigjennem ogsaa Andres baade legemlige og sjælelige Sundhed og Lykke, hvilket efter min Mening er Videnskabens Maal, idet jeg mener, at Videnskaben ikke, som Nogle paastaa, har sit Maal i sig selv, men i Mennesket, den Enkelte.

N ø g l e

til Bestemmelsen af Familierne og enkelte Slægter.

- I. Uden Blomster. Formering ved særegne, mikroskopiske Celler, Sporer, der dannes i lukkede Beholdere, Sporehuse, som sidde paa Bladene. Med ægte Rødder og med Karstrænge, som paa et Tværsnit af Rod, Stængel eller Bladstilk vise sig som fastere Partier.
Karsporeplanter. I, Side XIV.
- II. Med Blomster. Formering ved Frø.
 - A. Træer eller Buske med naaleformede, oftest stedsegrønne Blade; indeholde næsten altid Harpix. Blomsterne særkønnede; Æggene sidde paa aabne, skjælformede Frugtblade, der ere samlede til en Kogle; Hanblomsterne sidde i rակle-lignende Stande; Bloster mangler. Gymnospermae 9.
 - B. Bladene ikke naaleformede, eller hvis de ere naaleformede, da er Planten urteagtig eller en lav Busk uden Harpix. Æggene indesluttede i en lukket Frugtknude (Dækfrøede).
 - a. Urter med grundnervede (lige- eller buenervede), udelte, spredte Blade; Blomsterne oftest 3-tallige. Stænglens Karstrænge spredte. Trevlerod. Frøene spire med 1 Kimblad. Enkimbladede. II, Side XV.
NB. Hvis det er en Vandplante, se da Side XVI. hvor der findes en Nøgle til Bestemmelsen af alle Vandplanter.
 - b. Urter eller træagtige Planter med fjer-, haand- eller stjernenervede Blade, meget sjældent med grundnervede Blade, og Blomsten er da ikke 3-tallig; Blomsterne oftest 5- eller 4-tallige. Stænglens Karstrænge ordnede i en Kreds omkring Midten. Ofte Pælerod. Frøene spire med 2 Kimblade (Tokimbladede).
 - o. Vandplanter (Bladene alle nedsænkede eller svømmende). III, Side XVI.

oo. Land- og Sumpplanter (Bladene alle eller idetmindste nogle ovenfor Vandet).

* Træer og Buske.

IV. Side XIX.

** Urter.

† Uden eller med enkelt Bløster. V, Side XXIV.

†† Med dobbelt Bløster (Bæger og Krone).

1. Kronen friblad. VI. Side XXVII.

2. Kronen sambladet. VII. Side XXX.

I.

Karsporeplanter.

I. Ingen overjordisk Stængel; Bladene udgaa fra Jordstænglen.

A. Landplanter; Bladene stilkede, i Reglen delte, aldrig linieformede; Sporehusene paa Bladpladen.

a. De frugtbare og de golde Blade ens, alle med Bladkjød. Polypodiaceae 2.

b. De frugtbare Blade forskellige fra de golde, uden eller næsten uden Bladkjød.

o. Kun den øverste Del af de frugtbare Blade med Sporehuse og uden Bladkjød; den nederste Del gold og med Bladkjød. Osmundaceae 5.

oo. De frugtbare Blade overalt sporehusbærende, uden eller næsten uden Bladkjød.

* Et frugtbart og et goldt Blad paa Enden af en fælles Stilk. Ophioglossaceae 1.

** Frugtbare og golde Blade udgaa hver for sig fra Jordstænglen.

1. Bladene alle enkelt fjersnitdelte.

Blechnum 5.

2. De golde Blade dobbelt, de frugtbare enkelt fjersnitdelte. Onoclea 5.

B. Vandplanter med siddende, udelte, linieformede Blade; Sporehusene ved Grunden af Bladene.

1. Jordstænglen krybende, med spredte Blade.

Marsiliaceae 5.

2. Jordstænglen kort, knoldformet, med tæt samlede Blade.

Isoëtaceae 9.

II. Med forlænget, overjordisk, bladbærende Stængel.

A. Bladene uanseelige, skjælfornede, kransstillede, i hver Krans

sammenvoxede til en tandet Skede; de frugtbare Blade samlede til en axformet Stand i Spidsen af Stænglen.

Equisetinae 6.

- B. Bladene smaa, skjælformede, spredte eller modsatte, tæt stillede; Sporehusene ved Grunden af Løvbladene eller ved Grunden af særegne Blade, som ere axformet samlede i Spidsen af Grenene.

1. De golde Blade ens eller næsten ens, helrandede eller svagt tandede. Lycopodiaceae 7.

2. De golde Blade forskellige: de paa den opadvendte Side af Stænglen mindre end de paa den nedadvendte, alle tornet-tandede. Selaginellaceae 8.

II.

Enkimbladede.

- I. Uden Bloster, sjeldnere med skjæl- eller børsteformet Bloster.
- A. Blomsterne i valseformede eller kugleformede Kolber, særkjoennede (undt. Calla), i Reglen uden tydelige Dækblade.
1. Bladene hjerteformede eller pilformede; Kolben omgivet af et stort Hylsterblad. Araceae 54.
2. Bladene linieformede; Kolben uden Hylsterblad. Typhaceae 53.
- B. Blomsterne i Ax, tvekjønnede (undt. Carex), altid med skjælformede Dækblade. Bladene linieformede, omskedende
1. Stænglen ikke hul, med oftest 3-radede Blade; Bladskeden ikke spaltet. Blomsterstanden enkelt eller sammensat. Cyperaceae 23.
2. Stænglen hul, med 2-radede Blade; Bladskeden spaltet. Axene samlede i et sammensat Ax eller i Top. Gramineae 35.
- II. Med bæger- eller kronbladagtigt Bloster.
- A. Blosteret regelmæssigt.
- a. Blosteret grønt eller brunligt.
- o. Blosteret brunligt, tørt. Kapsel. Juncaceae 19.
- oo. Blosteret grønt, urteagtigt.
- * Blomsterne i Klase eller Kolbe, 3-tallige.
1. Blomsterne i Klase; Flerfoldsfrugt eller Spaltefrugt. Juncaginaceae 12.
2. Blomsterne i Kolbe; Enkeltfrugt. Acorus 54.
- ** Blomsterne enlige i Spidsen af Stænglen, 4-tallige. Paris 59.

- b. Blosterbladene kronbladagtige, idetmindste de i den indre Kreds.
- o. De ydre Blosterblade grønne, de indre farvede, kronbladagtige, sjældnere alle farvede. Flerfoldsfrugt. Alismaceae 11.
- oo. Blosterbladene alle kronbladagtige. Enkeltfrugt.
- † Blomsten undersædig.
- Δ 3 frie Grifler. Blomsterne blegrode. Med Knold. Colchicum 56.
- ΔΔ 1 Griffel med 3 Ar.
- * Bladene sværdformede. Blomsterne gule. Narthecium 56.
- ** Bladene ikke sværdformede.
1. Kapselfrugt. Med Løg (undt. Anthericum). Liliaceae 56.
2. Bærfrugt. Med almindelig Jordstængel. Convallariaceae 58.
- †† Blomsten oversædig.
1. 6 Støvblade. Med Løg. Amaryllidaceae 59.
2. 3 Støvblade. Med krybende Jordstængel eller med Knold. Iridaceae 60.
- B. Blosteret uregelmæssigt, oftest farvet; kun 1, med Griffen sammenvoxet Støvblad. Orchidaceae 61.

III.

Enkimbladede og tokimbladede Vandplanter.

A.

Ikke rodfæstede Vandplanter.

- I. Stængel og Blade sammensmeltede til smaa, kun faa Mm. brede Løvplader. Lemnaceae 55.
- II. Stængel og Blade tydelig adskilte.
- A. Bladene hele.
1. Bladene rosetstillede, linieformet-sværdformede, i Randen tornede. Stratiotes 18.
2. Bladene kreds rundt-nyreformede. Hydrocharis 18.
- B. Bladene delte.
- a. Bladene spredte, gjentagne Gange kamdelte eller gaffeldelte, med Blærer paa alle eller paa særegne Blade. Rodløse Vandplanter. Utricularia 212.

- b. Bladene kransstillede eller rosetstillede, uden Blærer.
 - 1. Bladene kransstillede, 2—3-dobbelt gaffeldelte. Rodløse Vandplanter. *Ceratophyllum* 106.
 - 2. Bladene rosetstillede, kamdelte. *Hottonia* 192.

B.

Til Bunden rodfæstede Vandplanter.

- I. Bladene spredte, undertiden rosetstillede.
 - A. Bladene rosetstillede, linieformede, hele.
 - a. Blomsterne temmelig store, uregelmæssige, i Spidsen af et 0,15—0,40 højt Skaff, der rager op over Vandet. *Lobelia* 228.
 - b. Blomsterne uanseelige, regelmæssige; kun faa Ctm. høje Planter.
 - 1. Blomsterne i faablomstret Klase, tvekjønnede, med hvide Kronblade. *Subularia* 113.
 - 2. Blomsterne særkjønnede, i 3-blomstrede Stande, sammensatte af 2 siddende Hunblomster og 1 langstilket Hanblomst. *Littorella* 214.
 - B. Bladene ikke rosetstillede.
 - a. Bladene hele.
 - o. Bladene alle, eller idetmindste de øverste, svømmende.
 - * Bladene kreds rundt-nyreformede.
 - 1. Blomsterne 4—5-tallige, frikronede, med mange Støvblade. *Nymphaeaceae* 107.
 - 2. Blomsterne 5-tallige, helkronede, med 5 Støvblade. *Limnanthemum* 225.
 - ** Bladene fra ovale til linieformede.
 - † Blosteret uanseeligt, skjælformet, eller manglende.
 - 1. Blomsterne særkjønnede; Han- og Hunblomster i adskilte, kugleformede Hoveder eller Kolber, hævede op over Vandet paa en fælles Stængel. *Sparganium minimum* 54.
 - 2. Blomsterne i enlige Ax, sjældnere enkeltvis, tvekjønnede, sjældnere særkjønnede og da altid nedsænkede. *Potamogetonaceae* 13.
 - †† Blosteret tydeligt, dets Blade alle farvede eller de ydre grønne.
 - 1. Blomsterne 3-tallige, de 3 ydre Blosterblade grønne, de 3 indre hvide eller rødlige. *Alismaceae* 11.
 - 2. Blomsterne i Ax, 5-tallige, med 5 røde Blosterblade. *Polygonum amphibium* 83.
 - oo. Bladene alle nedsænkede.

1. Blomsterne i Ax, med skjælformede Dækblade.
Enkeltfrugt. *Scirpus fluitans* 24.
2. Blomsterne i Ax, uden Dækblade: sjældent enlige.
Flerfoldsfrugt eller Enkeltfrugt. *Potamogetonaceae* 13.
- b. Bladene delte, i Reglen med haarformede Flige.
 1. Blomsterne enlige, temmelig store. *Batrachium* 103.
 2. Blomsterne i Skjærm, uanseelige. *Heleosciadium* 180.
- II. Bladene modsatte eller kransstillede.
 - A. Bladene modsatte.
 - a. Blomsterne i Ax: Flerfoldsfrugt med oftest 4 Smaafrugter. *Potamogetonaceae* 13.
 - b. Blomsterne enlige i Bladhjørnerne eller i faablomstrede Kvaste.
 - o. Blomsterne særkønnede, nøgne; Hanblomsten kun med 1 Støvblad. De øverste Bladpar oftest tæt samlede til en svømmende Roset. *Callitriche* 128.
 - oo. Blomsterne tvekjønnede. Ingen svømmende Bladrosetter.
 - * Bladene elliptiske eller omvendt ægformede. Enkeltfrugt.
 1. Blomsterne hvide; 3 Støvblade. *Montia* 99.
 2. Blomsterne rødlig; 6—8 Støvblade. *Elatine* 124.
 - ** Bladene linieformede. Flerfoldsfrugt med 4 Smaafrugter; 4 Støvblade. *Bulliarda* 137.
 - B. Bladene kransstillede.
 - a. 3—6 Blade i hver Krans.
 - o. Bladene hele.
 - * Bladene helrandede, linieformede. *Zannichellia* 17.
 - ** Bladene takkede.
 1. Bladene linieformede, skarpt takkede. *Najas* 18.
 2. Bladene aflange eller linie-lancetformede, fint tandede. *Helodea* 19.
 - oo. Bladene kamdelte. *Myriophyllum* 174.
 - b. 8—12 linieformede Blade i hver Krans. *Hippuris* 174.

IV.

Tokimbladede Træer og Buske.

- I. Bladene spredte.
 - A. Bladene hele.
 - 1. Lave, indtil meterhøje, Buske, undertiden med nedliggende Grene. A XIX.
 - 2. Træer eller høje Buske. B XX.
 - B. Bladene sammensatte eller delte. C XXII.
- II. Bladene modsatte eller kransstillede. D XXIII.

A.

Bladene spredte, hele. Lave Buske.

- I. Grenene med Torne.
 - A. Bladene omdannede til Torne. Ulex 170.
 - B. Bladene ikke omdannede til Torne.
 - a. Stivt oprette Buske; Bladene paa Undersiden sølvglinsende haaret. Hippophaë 137.
 - b. Grenene opstigende eller buetformet hængende; Bladene ikke sølvglinsende.
 - 1. Grenene lange, buetformet hængende. Plantet ved Gjærder. Lycium 201.
 - 2. Grenene korte, nedliggende eller opstigende. Især paa Heder. Genista 169.
 - II. Grenene uden Torne.
 - A. Bladene affaldende om Efteraaret.
 - a. Halvbuske; kun den nederste Del af Grenene træagtig, den overste urteagtig og henvisnende. Indtil 0,30 høj. Genista 169.
- Nogle af Bladene 3 koblede. Se: Sarothamnus 169.
- Stænglen noget slyngende. Se: Solanum Dulcamara 201.
- b. Grenene overalt træagtige.
 - o. Bladene glatte.
 - * Bladene ægformede, omvendt ægformede eller næsten kredsrunde.
 - † Bladene rundagtige, med lang, sammentrykt Bladstilk. Populus tremula 75.
 - †† Bladene ægformede eller omvendt ægformede, kortstilkede.
 - 1. Stænglen nedliggende. Arctostaphylus alpina 188.

2. Oprette Buske. Uden Axelblade.

Vaccinium 189.

Med Axelblade. Se: Salix 67.

** Bladene lancetformede.

1. Stærkt lugtende Buske.

Myrica 79.

2. Uden stærk Lugt.

Daphne 136.

oo. Bladene idetmindste paa Undersiden haarede.

1. Bladene ægformet-ovale, paa Undersiden tilligemed de unge Grene hvidfildede. Cotoneaster 158.

2. Bladene fra ovale til lancetformede, dunhaarede eller silkehaarede, sjeldnere graafildede. Knopperne omgivne af kun eet Knopskjæl. Salix 67.

B. Bladene stedsegrønne, læderagtige.

a. Bladene store, ægformet-elliptiske, tornet-tandede.

Ilex 136.

b. Bladene smaa, ikke tornet-tandede.

o. Bladene linieformede eller lancetformede.

1. Nedliggende; Bladene linieformede, tæt stillede.

Empetrum 129.

2. Grenene oprette; Bladene lancetformede, fjernede fra hverandre. Andromeda 188.

oo. Bladene ægformede eller omvendt ægformede Stænglen nedliggende eller krybende.

* Stænglen traadformet; Bladene ægformede, paa Undersiden blaagraa. Oxycoccus 189.

** Stænglen ikke traadformet; Bladene omvendt ægformede.

1. Bladene paa Undersiden punkterede.

Vaccinium Vitis idaea 189.

2. Bladene ikke punkterede paa Undersiden.

Arctostaphylus Uva ursi 188.

B.

Bladene spredte, hele. Træer eller høje Buske.

I. Sidenerverne meget tydelige og gaa helt ud til Bladranden.

A. Bladene omtrent af samme Længde som Bredde eller kun lidt længere.

a. Bladene rundagtige med hjærteformet Basis. Bladstilken kort. Corylus 77.

Bladstilken omtrent af Bladpladens halve Længde eller længere. Se: Tilia 125.

b. Bladene med afrundet eller spids Basis.

1. Bladene rundagtige.

Alnus 76.

2. Bladene æg-triangelformede eller rudeformede, spidse.

Betula 77.

B. Bladene omtrent dobbelt saa lange som brede eller længere.

- a. Bladene ikke filtede.
 - o. Bladene ved Grunden skjæve, uligesidede.
 - 1. Bladene rue, ved Grunden stærkt uligesidede. Ulmus 79.
 - 2. Bladene jævne, ved Grunden lidt skjæve. Carpinus 77.
 - oo. Bladene ikke skjæve ved Grunden, enssidede.
 - 1. Bladene enkelt eller dobbelt savtakkede. Alnus incana 76.
 - Bladene tilspidsede. Se: Betula 77.
 - 2. Bladene helrandede eller meget fint takkede. Fagus 78.
 - b. Bladene paa Undersiden filtede. Sorbus Aria 157.
- II. Sidenervenerne undertiden utydelige, gaa ikke helt ud til Bladranden, men dele sig i flere mindre Grene, der oftest bøje til Siden og forene sig med Nabonervens.
- A. Med talrige Grentorne, eller Bladene i Randen tornede.
- a. Talrige Grentorne; Bladene uden Torne i Randen.
 - 1. Bladene paa Undersiden søvglinsende haarøde. Hippophaë 137.
 - 2. Bladene ikke søvglinsende haarede. Prunus 156.
 - b. Uden Grentorne; Bladene i Randen tornede.
 - 1. Bladene omvendt ægformede, tornet-savtakkede. Med Bladtorne. Berberis 107.
 - 2. Bladene ægformet-elliptiske, tornet-tandede, stedsegrønne. Ilex 136.
- B. Uden eller kun med faa Grentorne, og Bladene uden Torne i Randen.
- a. Bladene oftest lange og smalle, siddende eller kortstilkede, Stilken 5 til mange Gange kortere end Pladen. Knopperne omgivne af kun eet Knopskjæl. Salix 67.
 - Knopperne omgivne af flere Knopskjæl. Se nedenfor: Cotoneaster og Rhamnus Frangula.
 - b. Bladene bredere og med længere Stilk, Stilken over $\frac{1}{4}$ af Bladpladens Længde (undt. Cotoneaster og Rhamnus). Knopperne omgivne af flere Knopskjæl.
 - o. Bladene skjævt hjærteformede. Tilia 125.
 - oo. Bladene ikke skjævt hjærteformede.
 - * Bladstilken halvt saa lang som Bladpladen eller længere.
 - 1. Bladstilken sammentrykt; Bladpladen triangelformet. ægformet eller rundagtig. Populus 75.
 - 2. Bladstilken ikke sammentrykt; Bladpladen ægformet-oval. Pyrus 157.
 - ** Bladstilken kortere.
 - † Bladene paa Undersiden filtede. Cotoneaster 158.

†† Bladene ikke filtede.

1. Bladene savtakkede. Amygdalaceae 155.
2. Bladene helrandede.

Rhamnus Frangula 136.

C.

Bladene spredte, sammensatte eller delte.

I. Bladene delte.

A. Bladene haandnervede.

- a. Krybende eller klattrende ved Hjælp af Hefterødder.

Hedera 175.

- b. Opret, uden Hefterødder, ofte tornet.

1. Uden Axelblade. Ofte med Barktorne. Ribes 140.

2. Med Axelblade. Med Grentorne. Crataegus 158.

B. Bladene fjernervede.

- a. Bladene paa Undersiden tæthaarede eller filtede.

1. Bladene bugtet-lappede, paa Undersiden hvidfiltede.

Populus alba 75.

2. Bladene lappede med savtakkede Lapper, paa Undersiden graafiltede.

Sorbus 157.

- b. Bladene glatte eller svagt haarede.

1. Buske med Grentorne og 3—5-lappede eller -fligede Blade med blivende Axelblade. Crataegus 158.

2. Træer uden Grentorne, med flerlappede Blade med affaldende Axelblade.

Quercus 78.

Halvbusk. Se: Solanum Dulcamara 201.

II. Bladene sammensatte.

A. Bladene 3—7-koblede.

- a. Uden Barktorne; Bladene 3-koblede.

1. Træer eller Buske med trinde Grene. Cytisus 169.

2. Lave Buske med risformede, kantede Grene.

Sarothamnus 169.

- b. Med Barktorne; Bladene 3—7-koblede. Lave Buske med bueformet nikkende, nedliggende eller krybende Aarsskud.

Rubus 148.

B. Bladene uligefinnede.

- a. Buske med Barktorne eller stive Børster; Bladene med 2—5 Par Smaablade og med blivende Axelblade.

1. Axelbladene næsten frie; Aarsskuddene i Reglen med stive Børster. Rubus idaeus 150.

2. Axelbladene sammenvoxede med Bladstilken; Stænglen med stærke Barktorne. Rosa 146.

- b. Træ eller høj Busk uden Barktorne; Bladene med 5—8 Par Smaablade og med affaldende Axelblade.

Sorbus aucuparia 158.

D.

Bladene modsatte eller kransstillede.

I. Bladene hele, fjernervede. Oftest lave Buske.

A. Bladene helrandede.

a. Bladene smaa, naaleformede, tæt stillede.

1. Bladene modsatte. *Calluna* 188.2. Bladene kransstillede. *Erica* 188.

b. Bladene større, ikke naaleformede, fjernede fra hverandre.

o. Smaa, enten nedliggende, krybende, slyngende eller snyltende Buske.

* Snyltende paa Træer; Stænglen gaffeldelt grenet.

Viscum 186.

** Ikke snyltende.

† Stænglen nedliggende eller krybende.

1. Bladene elliptiske, glatte, stedsegrønne.

Vinca 225.2. Bladene linieformet-ovale, haarede, affaldende om Efteraaret. *Helianthemum* 123.Stænglen firekantet. Se: *Thymus* 222.

†† Stænglen slyngende; Bladene ovale eller elliptiske, affaldende om Efteraaret.

Lonicera 231.

oo. Oprette og ikke snyltende Buske.

* Sidenervene bueformet opstigende og sammenløbende mod Bladets Spids. *Cornus* 174.

** Sidenervene gaa ud mod Bladranden, ikke sammenløbende mod Bladets Spids.

† Bladene æg-hjærteformede eller lancetformede, glatte.

1. Bladene æg-hjærteformede. *Syringa* 223.2. Bladene lancetformede. *Ligustrum* 223.

†† Bladene ægformet-elliptiske, omvendt-ægformede eller ovale.

1. Bladene dunhaarede. *Lonicera* 231.2. Bladene glatte. *Symphoricarpus* 232.

B. Bladene fint savtakkede eller rundtakkede.

a. Lav, krybende Halvbusk

Linnaea 232.

b. Oprette Buske.

1. Bladets Sidenerver, 3 paa hver Side, bueformet opstigende mod Bladspidsen. *Rhamnus* 136.2. Bladets Sidenerver flere. *Euonymus* 135.

II. Bladene delte eller sammensatte.

A. Bladene haanddelte.

1. Bladstilken med 2—4 Kirtler i Spidsen. Buske.

Viburnum 232.

2. Bladstilkene uden Kirtler. Træer, sjældnere Buske.

Acer 134.

B. Bladene sammensatte.

a. Bladene 5—7-koblede. Træ.

Aesculus 134.

b. Bladene ligefinnede.

1. 2—4 Par stilkede Smaablade. Buske eller lave Træer.

Sambucus 232.

2. 3—6 Par siddende Smaablade. Høje Træer.

Fraxinus 223.

V.

Tokimbladede Urter uden eller med enkelt Bloster.

A.

Blosteret grønligt, bægeragtigt, eller manglende.

I. Med Mælkesaft. Blomsterne i Blomsterkop, d. e. en kort Blomsterstand dannet af een stilket Hunblomst i Midten og omkring denne flere af kun eet Støvblad bestaaende Hanblomster, alle uden Bloster, men omgivne af et fælles 5-bladet Svøb, Kopdækket. Euphorbia 127.

II. Uden Mælkesaft. Blomsterne ikke i Blomsterkop.

A. Bladene spredte eller de nedre modsatte.

a. Bladene hele eller lappede, sjældent fligede.

o. Med blivende Axelblade, som ere sammenvoxede omkring Stænglen til en urteagtig Krave eller en hindeagtig Skede.

1. Axelbladene sammenvoxede til en hindeagtig Skede omkring Stænglen. Bladene fjernervede. 6 Støvblade. Rumex 80.

2. Axelbladene sammenvoxede til en urteagtig Krave. Bladene haandnervede. 4 Støvblade.

Alchemilla 146.

oo. Uden Axelblade og Bladskede, eller med meget smaa, affaldende Axelblade.

* Blomsterne i Nøgler, ikke omgivne af et fælles Svøb, sjældent enlige.

† Blosteret 4-delt, Blosterbladene uden Vedhæng paa Ryggen; 4 Støvblade. Parietaria 80.

†† Blosteret 2-, 3- eller 5-delt, Blosterbladene ofte med Vedhæng paa Ryggen. 1—5 Støvblade.

1. Blosteret 3- eller 5-delt, dets Blade uden

Vedhæng; de enkelte Blomster omgivne af et Dækblad og to Forblade. Ikke melet.

Amarantus 94.

2. Med 2-, 3- eller 5-delt Bloster, uden Forblade, eller uden Bloster og med 2 store Forblade. Stængel og Blade ofte meledede.

Chenopodiaceae 94.

- ** Blomsterstanden en Kurv; Blomsterne særkønnede; de hanlige Kurve med fribladet, de hunlige med sambladet, tornet Svøb. Bladene nyre-hjerteformede.

Xanthium 261.

- *** Blomsterne i Klase. Se: Thesium 185.

- b. Bladene snitdelte eller finnede.

- o. Bladene haandsnitdelte.

Cannabis 80.

- oo. Bladene fjersnitdelte eller finnede.

1. Bladene dobbelt fjersnitdelte. Blomsterne i Kurv.

Ambrosia 261.

Blomsterne i Top; Blosteret grønliggult.

Se: Thalictrum 106.

2. Bladene uligefinnede.

Poterium 155.

- B. Bladene modsatte.

- a. Bladene utydelige; Grenene kjødfulde, korsvis modsatte. Strandplante.

Salicornia 97.

- b. Bladene tydelige.

- o. Bladene takkede eller delte.

- * Bladene takkede, hele.

1. Med Brændehaar.

Urtica 79.

2. Uden Brændehaar.

Mercurialis 128.

- ** Bladene delte.

1. Bladene haandlappede eller enkelt haandsnitdelte. Høje Urter.

Cannabaceae 80.

2. Bladene dobbelt haandsnitdelte. Lav Urt.

Adoxa 139.

- oo. Bladene hele og helrandede.

1. Blomsterne i Nøgler eller Kvaste, 4—5-tallige.

Slægter af: Caryophyllaceae 85.

2. Blomsterne enlige, 6-tallige.

Peplis 171.

B.

Blosteret farvet, kronbladagtigt.

- I. Blomsterstanden en Kurv. 5 Støvblade med sammenvoxede Stovknapper.

Compositae 234.

- II. Blomsterne ikke i Kurv.

- A. Bladene spredte.

- a. Blomsterne under- eller omkringsædige.

- o. Mange Støvblade. Slægter af Ranunculaceae 99.

- oo. Ikke over 8 Støvblade.
 - 1. Blomsterne regelmæssige; Støvbladene frie. Polygonaceae 80
 - 2. Blomsterne uregelmæssige; Støvbladene sammen-
voxede i 2 Knipper. Fumariaceae 108.
- b. Blomsterne oversædige.
 - o. Blosteret fribladet.
 - 1. Blomsterne i Kvaste, 4-tallige, gule. Chrysosplenium alternifolium 139.
 - 2. Blomsterne i Skjærme, sjældnere i Hoveder eller
Nøgler, 5-tallige, oftest hvide. Umbelliferae 175.
 - oo. Blosteret sambladet.
 - 1. Blomsterne i Klase, regelmæssige. 5 Støvblade. Thesium 185.
Blomsterne i Kvaste. 8 Støvblade. Se: Chrysosplenium 139.
 - 2. Blomsterne i Knipper i Bladhjørnerne, uregel-
mæssige, eller Blomsterne enlige, regelmæssige.
6 eller 12 Støvblade. Aristolochiaceae 185.
- B. Bladene modsatte eller kransstillede.
 - a. Bladene kransstillede. Blomsten 4-tallig. Rubiaceae 228.
 - b. Bladene modsatte.
 - o. Bladene hele og helrandede. Blomsterne hvide, rød-
lige eller lila.
 - * Blomsterne enlige eller faa sammen.
 - 1. Blomsterne omgivne af 2 Forblade; Blosteret
hvidt. Portulacaceae 99.
 - 2. Blomsterne uden Forblade; Blosteret rødligt. Glaux 191.
 - ** Blomsterne i mangeblomstrede Skjærme eller
Kvaste.
 - 1. Blomsterne i Skjærm. Stænglen ugrenet eller
kun ved Grunden grenet. Blosteret 4-bladet. Cornus suecica 174.
 - 2. Blomsterne i Kvaste. Stænglen gaffeldelt
grenet. Blosteret 5-delt. Valerianella 233.
 - oo. Bladene rundbugtede eller delte. Blomsterne i Kvast.
 - 1. Bladene rundbugtede. Blosteret gulligt. Chrysosplenium oppositifolium 139.
 - 2. Bladene snitdelte. Blosteret hvidt eller rødligt. Valeriana 233.

VI.

Tokimbladede Urter med dobbelt Bloster;
Kronen friblad.

A.

Blomsterne under- eller omkringsædige.

1. Blomsterne regelmæssige.

A. Mange, flere end 12, Støvblade.

a. Støvbladene sammenvoxede til et Rør. Mangedelelig
Spaltefrugt. Malvaceae 125.b. Støvbladene frie, eller idethøjeste ved Grunden noget
sammenvoxede.

o. Kun een Støvvej i hver Blomst.

* 4 Kronblade; 2 eller 4 Bægerblade. Bladene spredte.

1. Uden Mælkesaft. Kronbladene hvide; 4 Bæger-
blade. Bærfrugt. Actaea 106.2. Med Mælkesaft. Kronbladene røde eller gule;
2 Bægerblade. Kapselfrugt.

Papaveraceae 107.

** 5 gule Kronblade og 5 Bægerblade.

† Bladene modsatte, hele.

1. Bladene ikke punkterede af Kirtler. 2 smaa
og 3 større Bægerblade.

Helianthemum 123.

2. Bladene punkterede af gjennemskinnende
Kirtler.

Bægerbladene lige store. Hypericum 124.

†† Bladene opredte, delte. Agrimonia 155.

oo. Flere Støvveje i hver Blomst.

* Bladene tykke, kjødfulde. Voxer paa Straatage.
Sempervivum 138.

** Bladene ikke kjødfulde.

1. Blomsten undersædig; uden Bibæger og uden
Axelblade. Ranunculaceae 99.2. Blomsten omkringsædig; ofte med Bibæger og
med Axelblade. Rosaceae 140.

B. Ikke over 12 Støvblade.

a. Kun een Griffel med udelt eller utydelig delt Ar.

o. Blomsterne 4-tallige.

* Blomsten enlig i Spidsen af Stænglen. 8 Støv-
blade. Paris 59.

** Blomsterne i Klasse eller Kvast eller Nogle.

1. Blomsterne i Kvast eller Nogle; 4 Støvblade.
Med Axelblade. Alchemilla 146.

2. Blomsterne i Klase; 2 kortere og 4 længere Stovblade. Ingen Axelblade. Cruciferae 109.
- oo. Blomsterne 5—6-tallige.
 1. Blomsterne 6-tallige. Bladene modsatte. Lythraceae 170.
 2. Blomsterne 5-tallige. Bladene spredte, oftest rosetstillede. Pyrolaceae 186.
- b. Flere Grifler eller frie Støvveje, eller een Griffel med flere Argrene.
 - o. Bladene hele; kun een Støvvej.
 - * Bladene spredte, ofte rosetstillede.
 - † Blomsterne i mangeblomstrede Hoveder eller Svikler.
 1. Bladene stærkt kirtelhaarede. Kronbladene hvide. Droseraceae 120.
 2. Bladene ikke kirtelhaarede. Kronbladene røde eller violette. Plumbaginaceae 193.
 - †† Blomsterne enlige eller faa sammen, eller i Nøgler fra de øvre Bladhjørner.
 1. Stænglen opret. Blomsterne enlige eller faa sammen, hvide eller gule. Saxifragaceae 138.
 2. Stænglen nedliggende. Blomsterne i Nøgler fra Bladhjørnerne, hvide. Corrigiola 90.
 - ** Bladene modsatte.
 - † Blomsterne enlige i Bladhjørnerne. Lave Vand- og Sumpplanter. Elatine 124.
 - †† Blomsterne i Kvaste eller Nøgler. Landplanter.
 1. Frugten en Nød eller en 1-rummet Kapsel. Caryophyllaceae 85.
 2. Frugten en 4—5-rummet Kapsel, hver af Rummene ved en Skillevæg ufuldstændig delt i to Rum. Linaceae 130.
 - oo. Bladene delte eller sammensatte, eller hele og der er da flere frie Støvveje i Blomsten.
 - * Bladene hele eller 3-koblede.
 1. Bladene hele, oftest kjødfulde. Flere frie Støvveje. Crassulaceae 137.
 2. Bladene 3-koblede. Een Støvvej. Oxalidaceae 129.
 - ** Bladene delte.
 1. Een Griffel med 5 Argrene. Geraniaceae 131.
 2. To Grifler. Saxifraga 139.
- II. Blomsterne uregelmæssige.
 - A. Mange, frie Stovblade.
 1. Kun 1 Støvvej. Kronbladene gule. Resedaceae 120.

2. Flere Støvveje, sjældent kun een. Kronbladene ikke gule.
Ranunculaceae 99.
- B. 4—10, ofte sammenvoxede Støvblade.
 - a. 5 Støvblade med korte, frie Støvtraade og sammenhængende Støvknapper.
 1. Bægerbladene omtrent lige store, med nedadrettede Vedhæng; det forreste Kronblad med en Spore. Blomsterne enlige. Viola 121.
 2. Bægerbladene ulige store, det bageste størst og med en Spore, de forreste ofte manglende; Kronbladene uden Spore. Blomsterne oftest i 2—5-blomstrede Stænde. Impatiens 133.
 - b. 4—10 Støvblade med lange, til 1 eller 2 Knipper sammenvoxede Støvtraade og frie Støvknapper.
 - o. 10 Støvblade, alle sammenvoxede til et Rør eller det ene frit. Papilionaceae 158.
 - oo. 4—8 Støvblade, sammenvoxede til 2 lige store Knipper.
 1. Bladene hele. Polygala 135.
 2. Bladene delte. Fumariaceae 108.

B.

Blomsterne oversædige.

- I. Blomsterne 5-tallige.
 - A. Blomsterne enlige eller i faablomstrede Skjærme. Stænglen traadformet. Oxycoccus 189.
 - B. Blomsterne i tætblomstrede Stænde.
 - a. 2 korte Grifler. Blomsterne i Skjærm, sjældnere i Hoved. Umbelliferae 175.
 - b. 1 Griffel med 2 Ar.
 1. Blomsterne i Ax; Kronbladene i Spidsen sammenhængende. Phyteuma 228.
 2. Blomsterne i Hoved; Kronbladene ikke sammenhængende i Spidsen. Jasione 227.
- II. Blomsterne 4-tallige, sjældent 2-tallige.
 - A. Stænglen nedliggende eller krybende, traadformet. Oxycoccus 189.
 - B. Stænglen opret eller opstigende, ikke traadformet.
 1. Blomsterne i Skjærm. Cornus 174.
 2. Blomsterne i Klase. Oenotheraceae 171.

VII.

Tokimbladede Urter med dobbelt Bloster;
Kronen sambladet.

A.

Blomsterne undersædige.

I. Blomsterne regelmæssige.

A. Stænglen slyngende.

1. Ikke Snylttere; med grønne Blade og store Blomster.
Convolvulus 194.
2. Snylttere, uden grønne Blade; Blomsterne meget smaa.
Cuscuta 194.

B. Stænglen ikke slyngende.

a. Blomsten med 5-delt Bæger og Krone, og med 5 Støvblade.

o. Støvbladene lige for Kronfligene.

1. Med 1 Griffel. Primulaceae 189.
2. Med 5 Grifler. Plumbaginaceae 193.

oo. Støvbladene lige for Kronfligenes Mellemrum.

* Bladene spredte.

- † Frugten en 4-delelig Spaltefrugt.
Borraginaceae 195.

†† Enkeltfrugt. Kapsel eller Bær.

1. Bladene enkelte. Blomsterne enlige eller i Svikler. Solanaceae 199.
2. Bladene 3-koblede. Blomsterne i Klase; Kronen med haaret Svælg.
Menyanthes 225.

Støvtraadene haarede.

Se: Verbascum 202.

** Bladene modsatte.

- † Stænglen nedliggende; Bladene læderagtige, stedsegrønne. Blomsterne enlige i Bladhjørnerne.
Vinca 225.

†† Stænglen opret; Bladene ikke læderagtige. Blomsterne oftest i Kvast.

1. Med Mælksaft. Blomsterne hvide.
Vincetoxicum 226.
2. Uden Mælkesaft. Blomsterne røde, violette eller blaa. Gentianaceae 224.

Nogle af Bladene spredte; Blomsterne enlige eller i Svikler.

Se: Solanaceae 199.

b. Blomsten ikke 5-tallig eller kun en af dens Bladkranse 5-tallig.

o. Bladene rosetformet samlede ved Grunden eller i Spidsen af Stænglen.

1. Bladrosetten i Spidsen af Stænglen. Blomsterne enlige; i Reglen 7 Støvblade. *Trientalis* 191.

2. Bladrosetten ved Grunden af Stænglen. Blomsterne i Ax; 4 Støvblade. *Plantaginaceae* 212.

oo. Bladene modsatte.

* Bægeret 2- eller 5-delt.

1. Bægeret 2-delt (egentlig 2 Forblade); 3 eller 5 Støvblade. *Portulacaceae* 99.

2. Bægeret 5-delt; 4 Støvblade; 4-delelig Spaltefrugt. Arter af: *Labiatae* 214.

** Bæger og Krone 4-delt; 4 Støvblade.

1. De nedre Blade modsatte, de øvre spredte.

Centunculus 191.

2. Bladene alle modsatte.

Arter af: *Gentianaceae* 224.

II. Blomsterne uregelmæssige.

A. Med grønne Blade.

a. Bladene 3-koblede; Blomsterne i Hoved.

Trifolium 165.

b. Bladene enkelte.

o. Frugtknuden udelt; Griflen endestillet.

* Kapselfrugt, 1- eller 2-rummet.

1. Bladene spredte eller modsatte. 2 længere og 2 kortere Støvblade, sjældnere 2 eller 5 Støvblade. 2-rummet Kapsel.

Scrophulariaceae 201.

2. Bladene rosetstillede. Blomsterne enlige, langstilkede, med 2 Støvblade; Kapslen 1-rummet.

Pinguicula 211.

3. Bladene spredte; 8 sammenvoxede Støvblade.

Polygala 135.

** Med 4-delelig Spaltefrugt. Blomsterne i Ax; 2 længere og 2 kortere Støvblade. Bladene modsatte.

Verbena 214.

oo. Frugtknuden 4-delt; Griflen grundstillet (midt imellem de 4 Frugtknuderum).

1. Bladene spredte, stivhaarede. 5 Støvblade.

Echium 197.

2. Bladene modsatte. 4 (2 lange og 2 korte) Støvblade.

Labiatae 214.

B. Snylteplanter uden grønne Blade.

1. Den underjordiske Stængel med tykke, kødfulde Blade.

Lathraea 210.

2. Bladene alle tynde, skjælformede.

Orobanche 211.

B.

Blomsterne oversædige.

- I. Blomsterne ikke i Kurv eller Hoved.
- A. Bladene spredte, undertiden rosetstillede.
- a. Uden Slyngraae. Blomsterne tvekjønnede.
- o. Blomsterne regelmæssige.
1. Een Griffel med eet, hovedformet Ar. Samolus 193.
2. Een Griffel med 2—3 Ar. Campanulaceae 226.
- oo. Blomsterne uregelmæssige. Lobelia 228.
- b. Stænglen klattrende ved Hjælp af Slyngraae. Blomsterne enkjønnede. Bryonia 170.
- B. Bladene modsatte eller kransstillede.
- a. Bladene modsatte.
1. Stænglen nedliggende, med udelte Blade. Blomsterne parvis; 4 Støvblade. Linnaea 232.
2. Stænglen opret, med delte eller udelte Blade. Blomsterne i rigtblomstrede Stænde; 2—3 Støvblade. Valerianaceae 232.
- b. Bladene kransstillede. Blomsterne oftest 4-tallige. Rubiaceae 228.
- II. Blomsterne i Kurv eller Hoved, i Reglen omgivne af et fælles Svøb.
- A. Støvknapperne frie.
- a. Bladene kransstillede. Sherardia 229.
- b. Bladene spredte eller modsatte.
- o. Bladene, idetmindste de øvre, spredte. 5 Støvblade.
1. Blomsterne tvekjønnede. Arter af: Campanulaceae 226.
2. Blomsterne enkjønnede, Han- og Hunblomsterne i forskellige Stænde. Xanthium og Ambrosia 261.
- oo. Bladene modsatte.
1. Blomsterne i faablomstrede Hoveder; 8—10 Støvblade. Adoxa 139.
2. Blomsterne i mangeblomstrede Hoveder; 4 Støvblade. Dipsaceae 233.
- B. Blomsterne i Kurv; 5 Støvblade med sammenvoxede Støvknapper. Compositae 234.
-

1. Række. Pteridophy'ta, Karsporeplanter.

1. Klasse. Filicinae, Bregner.

1. Fam. Ophioglossáceae, Slangetungefamilien.

Fleraarige, lave Urter med kort, lodret Jordstængel, undertiden tillige med lange Udlobere; som oftest kun med eet Blad, der enten er enkelt og goldt eller efter Fladen delt i to Afsnit. hvoraf det ene er goldt, det andet frugtbart; dette mangler Bladkjød og er tæt besat med Sporehuse; disse ere uden Ring og aabne sig ved en Spalte tværs over Issen. Kun een Slags Sporer. Bladlejet ikke indrullet.

A. Den golde saavel som den frugtbare Bladdel udelt.

Ophioglossum 1.

B. Den golde saavel som den frugtbare Bladdel snitdelt.

Botrychium 1.

1. Ophioglóssum, Slangetunge.

Den golde Bladdel ægformet-elliptisk eller hjærteformet; den frugtbare Bladdel axformet, med to Rækker Sporehuse. 0,10—0,25. Juni-Juli. Paa Enge, især nær Stranden. Temmelig sjelden.

Almindelig S., **O. vulgátum** L.

2. Botry'chium, Maanerude.

A. De unge Blade haarede; den golde Bladdel langstilket, bredt triangel-hjærteformet, til Grunden 3-delt, med enkelt eller dobbelt fjersnitdelte Afsnit. 0,05—0,10. Juli-Aug. Paa Bakker og Overdrev. Meget sjelden. Stilkbladet M., **B. ternátum** (Thunb.)

B. Bladene stedse glatte; den golde Bladdel siddende ellør kortstilket, ægformet eller triangel-hjærteformet.

1. Den golde Bladdel fjersnitdelt, med fligede eller snitdelte Afsnit. 0,05—0,15. Juni-Juli. Paa Bakker og Heder. Meget sjelden. Kamillebladet M., **B. matricariaefólium** A. Br.
2. Den golde Bladdel fjersnitdelt, med helrandede eller takkede, sjeldnere lappede Afsnit 0,05—0,15. Juni-Juli. Paa Bakker, Heder og Overdrev. Temmelig sjelden.

Almindelig M., **B. Lunária** (L.)

2. Fam. Polypodiáceae, Engelsødfamilien.

Fleraarige Urter med vandrette, skraat opstigende eller lodrette Jordstængler. Bladene oftest enkelt eller flerdobbelt delte; Bladlejet indrullet. Sporehusene i Hobe — Frugthobe — paa Bladenes Underside. med en lodret, ufuldstændig Ring, og aabne sig paa den ene Side ved en Tværspalte. Kun een Slags Sporer.

I. Ingen Forskjel paa de frugtbare og de golde Blade.

- A. Frugthobene lange, linieformede, paa en Nerve langs Bladranden, med 2 smalle, linieformede, grundfæstede Slør, af hvilke det ydre er ombøjet ligesom en Bladrand.

Pteridium 3.

B. Frugthobene indenfor Randen.

a. Frugthobene kredsrunde, nøgne.

1. Bladene tilledede, snitdelte, med helrandede eller takkede Afsnit; vintergrønne. Polypodium 3.
2. Bladene ikke tilledede, snitdelte, med enkelt eller dobbelt fjersnitdelte Afsnit; visner om Vinteren.

Phegopteris 3.

b. Frugthobene dækkede af et Skjæl (Sløret).

- o. Frugthobene linieformede, rette; Sløret sidefæstet. 0,05—0,25 høje Bregner. Asplenium 3.

- oo. Frugthobene enten kredsrunde, aflange eller krumme. 0,25—1,30 høje Bregner.

* Sløret sidefæstet eller grundfæstet, ikke skjoldformet.

1. Sløret fæstet langs den ene Side af de aflange, rette, eller mere eller mindre krummede Frugthobe (sidefæstet Slør). Athyrium 3.
2. Sløret halv-bægerformet, fæstet ved Grunden af de kredsrunde Frugthobe (grundfæstet Slør).

Cystopteris 4.

** Sløret skjoldformet, fæstet i Spidsen af den Op-
højning, der bærer Sporehusene.

1. Frugthobene kredsrunde; Sløret nyreformet.

Lastrea 4.

2. Frugthobe og Slør kredsrunde. Aspidium 4.

II. De frugtbærende og golde Blade forskellige.

1. Alle Bladene enkelt fjersnitdelte. Frugthobene linieformede,

parallele med Bladafsnittets Midtnerve; Sløret sidefæstet langs Frugthobens ydre Rand. *Blechnum* 5.

2. De golde Blade dobbelt, de frugtbærende enkelt fjersnit delte. Frugthobene kredsrunder med grundfæstet, halv-bægerformet Slør. *Onoclea* 5.

1. *Pterídium*, Ørnebregne.

Bladene 2—4-dobbelt fjersnitdelte, 0,30—1,80. Juli. I Skove og Krat. Almindelig. (*Pteris aquilina* L.) *P. aquilinum* (L.)

2. *Polypódium*, Engelsød.

Bladene aflange, uden Avner, 0,10—0,30. Juni-Okt. Ved Gjærder, paa Grøftkanter, i Skove og Krat. Almindelig. Almindelig E., *P. vulgare* L.

3. *Phegópteris*, Egebregne.

1. Bladene triangel-ægformede, dobbelt fjersnitdelte, dunhaarede. 0,25—0,50. Juni-Aug. I fugtige Skove. Hist og hér. (*Polypódium Phegópteris* L.)

Dunhaaret E., *Ph. Polypodioídes* Fée.

2. Bladene triangel-murskeformede, 3-dobbelt fjersnitdelte, glatte. 0,10—0,40. Juni-Aug. I Skove. Temmelig almindelig. (*Polypódium Dryópteris* L.) Tredelt E., *Ph. Dryópteris* (L.)

4. *Asplénium*, Radeløv.

- A. Bladene gaffelformet 2—3-delte, med smalle, i Spidsen indskaarne Afsnit. 0,10—0,15. Juli-Okt. Paa Klippegrund, Stendiger, gamle Mure. Hist og her i Graniterrænet paa Bornholm, iøvrigt sjelden. Nordisk R., *A. septentrionále* (L.)

- B. Bladene fjersnitdelte.

- a. Bladene enkelt fjersnitdelte, med rundtakkede Afsnit, de midterste størst. Var. med lappet-fligede Afsnit: var *incisa* Bernh. 0,10—0,15. Juni-Okt. Paa Klipper og Stendiger. Temmelig sjelden. Rundfinnet R., *A. Trichómanes* L.

- b. Bladene 2—3-dobbelt fjersnitdelte, de nederste Afsnit størst.
1. Bladene glinsende grønne, med glinsende, brune Bladstilke. Sløret helrandet. 0,15—0,25. Juni-Sept. Paa Klipper. Kun funden paa Bornholm.

Sort R., *A. Adiántum nigrum* L.

2. Bladene mat grønne, med graagrønne Bladstilke. Sløret takket (Meget smaa Exemplarer ofte kun med enkelt fjersnitdelte Blade). 0,05—0,10. Juni-Sept. Paa Klipper, Stendiger og gamle Mure. Meget sjelden. Bornh.: Almindingen; Sjæll.: Kronborg Mure; Jyll.: Aarhus Domkirke. Murrude, *A. Ruta murária* L.

5. *Athyrium*, Fjerbregne.

Bladene 2—3-dobbelt fjersnitdelte, med tandede—fligede Afsnit. Bladstilken, især ved Grunden, beklædt med Avner. 0,30—0,60. Juli-Sept. I Skove og Krat og ved Stendiger. Almindelig.

Mangefinnet F., *A. Filix foëmina* (L.)

6. *Cystopteris*, Bægerbregne.

Bladene 2—3 dobbelt fjersnitdelte, med takkede Afsnit. 0,15—0,30. Juni-Juli. Paa Stendiger. Hist og her.

Skjør B., *C. frágilis* (L.)

7. *Lastréa*, Mangeløv.

I. Bladstilken med 2 Karstrænge. Bladene enkelt fjersnitdelte med mere eller mindre dybt delte Afsnit; Bladafsnittene af sidste Orden helrandede eller kun svagt rundbugtede.

1. Jordstænglen krybende. Bladene uden Kirtler; Bladstilken uden Avner, af Længde med eller længere end Pladen. 0,30—0,45 Juli-Aug. I Moser og Enge. Almindelig

Kjær-M., *L. Thelypteris* (L.)

2. Jordstænglen opstigende. Bladene paa Underfladen med meget smaa Kirtler; Bladstilken kort, med faa Avner. 0,45—0,90. Juli-Aug. Ved Stendiger og i Skove. Temmelig sjelden; ikke funden paa Fyen. (L. *Oreópteris* Presl.)

Bjerg-M., *L. montána* (Vogler).

II. Bladstilken med 5—11 Karstrænge. Bladene enkelt eller 2—3-dobbelt fjersnitdelte; Bladafsnittene af sidste Orden rundtakkede eller savtakket-braadspidsede.

A. Bladene dobbelt fjersnitdelte eller enkelt fjersnitdelte med fligede Afsnit; Afsnittene af 1ste Orden lancetformede. Bladstilken kort. 0,60—1,20. Juni-Aug. I Skove og ved Stendiger. Meget almindelig.

Almindelig M., *L. Filix mas* (L.)

B. Afsnittene af 1ste Orden triangel-ægformede eller æg-lancetformede.

a. Bladene enkelt fjersnitdelte, med triangel-ægformede, dybt fligede Afsnit. Bladstilken af Længde med eller lidet kortere end Bladpladen 0,45—0,60. Juni-Juli. I Moser. Temmelig sjelden

Butfinnet M., *L. cristáta* (L.)

b. Bladene 2—4-dobbelt fjersnitdelte.

1. Bladene dobbelt fjersnitdelte, uden Kirtler paa Underfladen. 0,30—0,60. Juli-Sept. I Skove og ved Stendiger. Almindelig.

Skarpfinnet M., *L. spinulósa* (Retz.)

2. Bladene 2—4-dobbelt fjersnitdelte, med smaa Kirtler paa Underfladen. 0,60—0,90 Juli-Sept. I Skove. Hist og her. Bredbladet M., *L. dilatáta* (Hoffm.)

klev.

8. *Aspidium*, Skjoldbregne.

Bladene lancetformede, dobbelt fjersnitdelte, med ægformede eller skjævt rudeformede, braadspidsede Flige. 0,30—0,60. Juli-Aug. I Skove og paa Klipper. Meget sjelden.

Tornfliget S., *A. aculeatum* (L.)

9. *Blechnum*, Kambregne.

Bladene lancetformede, de golde med kort, de frugtbare med lang Bladstilk. 0,15—0,40. Juli-Aug. I Skove og Krat, paa Grøftkanter osv. Paa Bornh. og i Jyll., især mod vest, ikke sjelden; Sjæll.: enkelte Steder, især i den nordlige Del; Fyen: ved Middelfart og Holstenshus.

B. Spicant (L.)

10. *Onoclea*, Strudsvinge.

De golde Blade elliptiske—lancetformede, 0,60—0,90 høje, samlede i en tragtformet Kreds, indesluttende de kortere og smallere frugtbare Blade. Aug.-Sept. Paa fugtige Steder i Skove. Sjæll.: hist og her, især mod nordost; Fyen: hist og her; Langel.: Lohals; Jyll.: ved Odder og Vejle. (*Struthopteris germanica* Willd.)

O. Struthópteris (L.)

3. Fam. *Osmundáceae*, Kongebregnerne.

Fleraarige Urter med opstigende Jordstængler. Sporehusene uden Ring, men have i Spidsen en ensidig Gruppe af stærkere fortykkede Celler; aabne sig ved en Spalte paa langs. Slør mangler.

1. *Osmúnda*, Kongebregne.

Bladene dobbelt fjersnitdelte. Sporehusene tæt samlede paa Bladenes overste, bladkjødlose, linieformede Afsnit. 0,60—1,20. Juni-Aug. I fugtige Skove, i Moser. Hist og her. *O. regalis* L.

4. Fam. *Marsiliáceae*, Pilledragerfamilien.

Vandbregner med krybende Stængler. Bladlejet indrullet. Frugthobene flere samlede i lukkede Sporefrugter ved Grunden af Bladene; Sporehusene ere to Slags: Mikrosporangier, hver med mange, smaa, hanlige Sporer, Mikrosporer, og Makrosporangier, hver med een stor, hunlig Spore, Makrospore.

1. *Pillulária*, Pilledrager.

Stænglen traadformet. Bladene børsteformede, 0,05—0,08 lange. Sporefrugterne næsten kuglerunde, brunfildede, omtrent 0,004 brede. Juli-Aug. Paa oversvømmede Steder, i Søer og Vandhuller. Meget sjelden.

P. globulífera L.

2. Klasse. Equisétinae, Padderokker.

Fleraarige Urter med krybende, ofte hist og her knoldformet opsvulmede Jordstængler. De overjordiske Stængler hule undtagen ved Bladfæstene, ugrenede eller med kransstillede Grene. Bladene meget smaa, kransstillede; de golde 1-nervede, sammenvoxede til tandede Skeder; de frugtbare skjoldformede, tæt sammentrængte i Spidsen af Stænglen til en axformet Stand; Sporehusene paa Bladenes Inderside, aabne sig ved en Længdespalte. Sporenes Yderhinde kloves i to skrueformet oprullede Traade, som ved Indtørring rulle sig ud. Kun een Slags Sporer, men Forkimen er særkjonnet.

Kun een Fam., Equisetaceae, med kun een Slægt:

1. Equisétum, Padderokke.

- I. De overjordiske Stængler ikke overvintrende. Axet but.
 - A. Frugtbare og golde Stængler forskellige, i det mindste i Begyndelsen
 - a. De frugtbare Stængler komme frem før de golde, forblive grenlose, blege—brunlige; visne snart.
 1. Golde Stængler grønne, furede, med 6—12-tandede Skeder: Tænderne trekantet-lancetformede. Grenenes Skeder med 3—5 udstaaende, langt tilspidsede Tænder. De frugtbare Stængler med 8—10-tandede Skeder. Var. med korte, tynde, nedliggende Stængler: var. *decumbens* Mey., og de grenede Stængler med axbærende Grene: var. *campéstris* C. F. Schultz. 0,10—0,40. April-Maj. Meget almindelig, især paa side, lerede Steder.

Almindelig P., **E. arvense** L.
 2. De golde Stængler 0,90—1,50 høje, hvidlige, uden Furer, med 20—35-tandede Skeder; Tænderne børsteformede. De frugtbare Stængler 0,15—0,30 høje; Axet omtrent 0,05 langt. Var. undertiden med axbærende Grene: var. *plejostachya* (Kugler). Maj-Juni Ved Bække og i fugtige Kløfter i Skove. Temmelig sjelden; hyppigst i Østjyll. (E. Telmatéja Ehrh.)

Elfenbens-P., **E. maximum** Lam.
 - b. De frugtbare og de golde Stængler komme frem omtrent samtidig; de første i Begyndelsen brunlige og ugrenede, senere grønne og grenede.
 1. Stænglerne med 10—15-tandede Skeder, enkelt grenede, sjeldnere forneden dobbelt grenede (var. *pyramidalis* Milde); Skedetænderne paa de frugtbare Stængler sort-

brune, paa de golde Stængler hvidlige med en sort Nerve. 0,15—0,30. April-Maj. I fugtige Skove og paa Enge. Hist og her.

Lund-P., *E. praténse* Ehrh.

2. Stænglerne dobbelt grenede, med rødbrune Skedetænder. De frugtbare Stænglers Skeder 3—6-lappede med 2—4-tandede Lapper. 0,25—0,60. April-Maj. I Skove og paa Enge. Almindelig.

Skov-P., *E. silvaticum* L.

- B. Frugtbare og golde Stængler samtidig udviklede, fra Begyndelsen af ensdannede, grønne.

1. Stænglen grenet, dybt 5—10-furet, med 5—10-tandede Skeder. Var. med Grenene axbærende: var. *polystachya* Vill., og med Stænglen foroven næsten ugrenet, men med talrige, nedliggende Grene fra Grunden: var. *arenaria* Fr. 0,15—0,60. Juni-Juli. Paa Enge og i Moser. Almindelig.

Kjær-P., *E. palustre* L.

2. Stænglen ugrenet eller faagrenet, i frisk Tilstand svagt furet, med 10—20-tandede Skeder. Var. med axbærende Grene: var. *polystachya* Lej. 0,30—1,20. Maj-Juni. I Vandhuller, ved Sø- og Aabredde. Almindelig.

Dynd-P., *E. limosum* L. 19-

- II. Stænglerne meget rue og haarde, overvintrende, ugrenede eller blot ved Grunden grenede. Axet spidst.

Stænglen ugrenet, 15—20-furet. Skedetændernes Spids hurtig affaldende. Var. med axbærende Grene fra Stænglens Grund: var. *ramigera* A. Br., og med tyndere, blegere Stængler med færre Furer end hos Hovedarten: var. *Schleicheri* Milde. 0,30—0,90. I fugtige Skove og ved Kildevæld. Temmelig sjelden.

Skavgræs, *E. hiemale* L.

3. Klasse. Lycopódinae, Ulvefodsvæxter.

1. Fam. Lycopodiáceae, Ulvefodsfamilien.

Fleraarige Urter med forlængede, gaffelformet grenede Stængler, tæt beklædte med skjælformede, tilspidsede Blade. Sporehusene ved Grunden af de sædvanlige Løvblade eller ved Grunden af særegne Blade, der da ere samlede i en axformet Stand i Spidsen af Grenene. Kun een Slags Sporer.

1. Lycopódium, Ulvefod.

- I. Sporehusene ved Grunden af Løvbladene. Stænglen opret—opstigende. ikke krybende, flere Gange gaffeldelt grenet, med lige

høje Grene. Bladene i 8 Rækker. 0,10—0,20. Juni-Aug. I Hedemoser, ved Kildevæld. Temmelig sjelden.

Otteradet U., **L. Selágo** L.

II. Stænglen krybende. De frugtbare Blade forskellige fra de golde, samlede i en axformet Stand i Spidsen af Grenene.

A. Hovedstænglens og de golde Grenes Blade ensdannede, spredte.

a. Axene enkeltvis, ustilkede.

1. Bladene paa den vidtkrybende Hovedstængel i 5, paa Grenene i 8 Rækker, udspærrede eller tilbagebøjede, tilspidsede. Axet tyndere og meget kortere end den axbærende Gren. Grenene 0,15—0,30 høje. Juli-Aug. I høje Skove og paa Heder. Hist og her.

Femradet U., **L. annótinum** L.

2. Bladene i mange Rækker, paa den korte, krybende Hovedstængel opadkrummede. Axet tykkere end og omtrent af Længde med den axbærende Gren. Grenene 0,03—0,10 høje. Juli-Aug. I Hedemoser. Almindelig i Vestjyll., iøvrigt sjelden.

Krybende U., **L. inundátum** L.

b. Axene stilkede, parvis eller flere sammen. Bladene ende i en lang Haarspids. Hovedstænglen vidtkrybende. Grenene 0,03—0,25 høje. Juli-Aug. Paa Heder og i høje Skove. Temmelig almindelig.

Almindelig U., **L. clavátum** L.

B. De golde Grenes Blade korsvis modsatte; Hovedstænglens og de frugtbare Grenes Blade spredte. Grenene vifteformet udspilede, fladtrykte; Bladene paa Fladerne med tiltrykt, de paa Kanterne med udstaaende Spids. Var. med knippeformet samlede, blaagrønne Grene og Bladene alle tiltrykte: var. *Chamaecyparissus* (A. Br.). Grenene 0,05—0,20 høje. Juli-Aug. Paa Heder. Sjelden; ikke funden paa Fyen.

Flad U., **L. complanátum** L.

2. Fam. Selaginelláceae, Dværgulvefodsfamilien.

Fleraarige Urter med forlængede, grenede Stængler, tæt beklædte med skjælformede, tilspidsede Blade To Slags Sporer.

1. Selaginélla, Dværgulvefod.

Stænglen nedliggende med opstigende, 0,03—0,08 lange Grene. Bladene spredte, med tornet-tandet Rand. De frugtbare Blade samlede i en axformet Stand i Spidsen af Grenene. Juli-Aug. I Hedemoser. Meget sjelden; kun funden i det nordvestlige Jyll.

Almindelig D., **S. spinósa** Beauv.

3. Fam. **Isoëtaceae**, Brasenfødefamilien.

Fleraarige Urter med kort, knoldformet Stængel; Bladene tæt stillede, linieformede, med udvidet Bladfod. To Slags Sporer.

1. **Isoëtes**, Brasenføde.

1. Bladene mørkgrønne, stive, 0,05—0,15 lange. Makrosporerne med nætformet forbundne Lister, ikke piggede. Juli-Sept. Paa Bunden af Søer med Sandbund. Meget sjelden; kun funden enkelte Steder i Jyll. Sortgrøn B., *I. lacustris* L.
2. Bladene gulgrønne, slappe, 0,05—0,15 lange. Makrosporerne piggede. Juli-Sept. Paa Bunden af Søer med Dynd- og Grusbund. Meget sjelden; kun funden i Porssø i Thy og Gurre Sø paa Sjælland. Gulgrøn B., *I. echinóspora* Dur.

2. Række. **Gymnospermae**, Nøgenfrøede.1. Klasse. **Coniferae**, Naaletræer.

1. Bladene kransstillede eller modsatte. Juniperus 10.
11. Bladene spredte, undertiden knippeformet samlede paa Dværggrene.
 - A. Kun Langskud med grønne Blade.
 - a. Bladene flade, oftest bøjede ud til Siderne.
 1. Bladene uden hvide Striber paa Undersiden og ikke kløvede i Spidsen. Taxus 10.
 2. Bladene med 2 hvide Striber paa Underfladen og med tvekløvet Spids. Abies 11.
 - b. Bladene 4-kantede, udstaaende til alle Sider. Picea 10.
 - B. To Slags Skud: Langskud og meget smaa Dværggrene med knippestillede Blade.
 1. Bladene paa Langskud og Dværggrene ens, grønne, enaarige. Dværggrenene med et stort Antal Blade. Kogleskjællene ikke fortykkede i Spidsen. Larix 11.
 2. Bladene paa Langskudene skjælleformede, de paa Dværggrenene grønne, fleraarige, 2—5 sammen, ved Grunden omgivne af en hindeagtig Skede. Kogleskjællene med en skjævt rudeformet, fortykket Spids. Pinus 11.

1. Fam. Taxáceae, Taxfamilien.

Tvebo Buske eller Træer med spredte Blade. Stovbladene skjoldformede, med 5—6 Støvsække paa Undersiden, flere samlede i Spidsen af en kort, skjæklædt Gren. Æget enligt i Spidsen af en kort, skjæklædt Gren; Frøet tilsidst omgivet af en kjødet Frøkappe.

1. Taxus, Taxtræ.

Busk. Bladene mørkgrønne, paa Undersiden blegere. Frøkappen højrod. April. I Skove ved Vejle, sandsynligvis vildvoxende; iøvrigt plantet hist og her. Almindelig T., *T. baccáta* L.

2. Fam. Cupressáceae, Cypresfamilien.

Enbo eller tvebo Træer eller Buske med kransstillede eller modsatte Blade. Stovbladene skjoldformede, med flere Støvsække, samlede i korte Stande. Frugtbladene samlede i Kogler, med 2—mange opadvendte Æg. Frugtbladene — Kogleskjællene — blive undertiden kjødfulde (Bærkogle).

1. Juníperus, Ene.

Tvebo Busk. Bladene i 3-tallige Kranse, sylformede, stikkende. Frugtbladene kjødfulde, sammenvoxede til en 1—3-frøet, kugleformet, blaadugget Bærkogle. Maj-Juni. Paa Bakker og Lyngheder. Temmelig almindelig i de magre Egne af Landet, især i Jyll.; iøvrigt temmelig sjelden. Almindelig E., *J. comúnis* L.

3. Fam. Abietáceae, Granfamilien.

Enbo Træer med spredte, undertiden knippestillede Blade. Stovbladene hver med 2 Støvsække, samlede i raklelignende Stande. Frugtbladene tilsidst læder- eller træagtige, samlede i Kogler; hvert Frugtblad spaltet i et udadvendende, mindre Skjæl — Dækskjællet — og et indadvendende, større Skjæl — Kogleskjællet; dette sidste bærer 2 Æg med nedadvendt Kimmund.

Nogle til Bestemmelsen af Slægterne findes Side 9.

1. Píceá, Gran.

- A. Bladene overalt mørkgrønne, fladtrykt-firekantede, de paa Grenenes Underside bøjede ud til Siderne, hvorved der fremkommer en Fure paa Grenenes Underside. Almindelig plantet. Rød G., *P. excélsa* (Lam.)
- B. Bladene firekantede, med hvidlige Kanter, alsidig vendte eller de paa Grenenes Underside kun lidet bøjede til Siden.

1. De unge Grene haarede. Kogleskjæliene tandede. Plantet.
Sort G., *P. nigra* Link.
2. De unge Grene glatte. Kogleskjæliene helrandede. Almindelig plantet, især i Skov anlæg paa Heder og i Klitter. X
Hvid G., *P. alba* Link.

2. *Abies*, Ædelgran.

Bladene bøjede ud til Siderne, flade, i Spidsen udrandede, med 2 hvide Striber paa Undersiden. Plantet.

Almindelig *Æ.*, *A. pectinata* DC. X

3. *Larix*, Lærk.

Bladene lysgrønne, 0,01—0,03 lange. Plantet. (*L. europæa* DC.)

Almindelig *L.*, *L. decidua* Mill. X

4. *Pinus*, Fyr.

A. 2 Blade paa hver Dværggren.

a. Bladene 0,03—0,06 lange.

1. Bladene blaagrønne. Koglerne stilkede. Plantet; i Fortiden vildvoxende. Almindelig *F.*, *P. silvestris* L. X

2. Bladene mørkgrønne. Koglerne siddende. Plantet, især i Skov anlæg paa Heder og i Klitter.

Bjærg-*F.*, *P. montana* Mill. X

b. Bladene 0,08—0,12 lange, mørkgrønne. Plantet, især i Skov anlæg paa Heder, men har ikke vist sig formaalstjenlig.

Østerrigsk *F.*, *P. Laricio* Poir.

B. 5 Blade paa hver Dværggren, 0,10—0,12 lange. Plantet.

Weymouths *F.*, *P. Strobis* L. X

3. Række. Angiospermae, Dækfrøede.

1. Klasse. Monocotyledones, Enkimbladede.

1. Fam. Alismaceae, Skebladfamilien.

Fleraarige, urleagtige Sumpplanter med grundstillede Blade og som oftest med bladløs, blomsterbærende Skaft. Blomsterne regelmæssige, undersædige, med 3 + 3 Blosterblade, alle farvede eller de 3 ydre grønne; 6, 9 eller mange Stovblade; 6 eller mange, frie Frugtblade. Flerfoldsfrugt.

A. Blomsterne tvekjønnede.

1. Blosterbladene alle farvede, rosenrøde; 9 Støvblade. Frugten 6 Bælgkapsler. *Butomus* 12.
2. De 3 ydre Blosterblade grønne, de 3 indre hvide—blegrøde; 6 Støvblade. Mange, nødagtige Smaafrugter. *Alisma* 12.

B. Blomsterne enkjønnede, enbo; mange Støvblade.

Sagittaria 12.

1. *Bútomus*, Brudelys.

Bladene linieformede. Blomsterstanden en af Skruekvaste sammensat Skjærm. 0,60—0,90. Juni-Juli. Ved Aa- og Søbredder. Temmelig almindelig. Skjærmblostmestret B., *B. umbellátus* L.

2. *Alísma*, Skeblad.

A. Stængel og Blade oprette, ikke flydende.

1. Bladene hjerteformet-ægformede. Blomsterstanden en Top af kranstillende Skjærme. 0,30—0,90. Var. efter Vandets Dybde og Strømning med lancetformede—linieformede Blade: var. *graminifolia* Ehrh. Juni-Aug. I Grøfter, ved Bredder af Søer og Bække. Almindelig.

Vejbred-S., *A. Plantágo* L.

2. Bladene linie-lancetformede. Skaftet opret—opstigende, 0,10—0,30 høj, sjældnere nedliggende, rodslaaende (var. *repens* Reichenb.). Blomsterne i een eller to Kranse. Juni-Juli. I Torvmoser, ved Søbredder. Temmelig sjelden.

Ranunkel-S., *A. ranunculoídes* L.B. Stænglen flydende. Grundbladene uden Plade, linieformede; Stængelbladene langstilkede, med oval, svømmende Plade. Blomsterne langstilkede, enlige eller flere sammen. 0,06—0,25. Juni-Aug. I Aaer og Grøfter. Kun funden enkelte Steder i Vestjyll. Svømmende S., *A. natans* L.3. *Sagittária*, Pilblad.

Bladene oprette, pilformede, sjelden baandformede og flydende. Blomsterne i 3-tallige Kranse i Spidsen af et 0,60—0,90 højt, bladløst Skaft; de ydre Blosterblade grønne, de indre hvide; mange Støvblade og mange Støvveje; Smaafrugterne Nodder. Vegetativ Formering ved knoldformet opsvulmede Spidser af iøvrigt tynde Udløbere. Juli. I Aaer og Søer. Hist og her, især i Vestjyll. Spids P., *S. sagittaefolia* L.

2. Fam. *Juncagináceae*, Blomstersivene.

Fleraarige Urter, med grundstillede, toradede, linieformede, ved Grunden omskedende Blade. Blomsterne i axformet Klasse, regelmæssige, undersædige, tvekjønnede, med 3 + 3 grønne Blosterblade,

3 + 3 Støvblade, 3 eller 3 + 3 Frugtblade. Spaltefrugt eller Flerfoldsfrugt.

A. Blomsterne med Dækblade. Flerfoldsfrugt: 6 Bælgkapsler. Scheuchzeria 13.

B. Blomsterne uden Dækblade. Spaltefrugt, Smaafrugterne Nødder. Triglochin 13.

1. Scheuchzeria, Blomstersiv.

Blomsterstanden 3–6-blomstret. 0,15–0,20. Juni. I Sphagnum-Moser. Hist og her i Nordsjæll.; iøvrigt kun ved Soholm i Stevns, Kværndrup og Holstenshus paa Fyen, og ved Silkeborg i Jyll. Kjær-B., *S. palustris* L.

2. Triglochin, Trehage.

A. 6 Ar. 6-delelig Spaltefrugt. 0,15–0,40. Juni-Aug. Paa Strand-enge. Almindelig. Strand-T., *T. maritimum* L. *Drage Maj 1910.*

B. 3 Ar. 3-delelig Spaltefrugt. 0,15–0,40. Juni-Juli. Paa Enge. Almindelig. Kjær-T., *T. palustre* L.

3. Fam. Potamogetonaceae, Vandaxfamilien.

Fleraarige, sjældent enaarige Vandplanter. Bladene toradede. enten alle nedsænkede, linieformede, eller nogle svømmende, med elliptiske Plader. Blomsterne tvekjønnede eller enkjønnede, oftest 4-tallige, samlede i Ax eller enlige. Flerfoldsfrugt, sjældnere Enkeltfrugt.

A. Flerfoldsfrugt.

a. Blomsterne tvekjønnede.

1. 4 Bløsterblade; Blomsterne i Ax; Smaafrugterne siddende. Potamogeton 13.

2. Blomsterne nøgne, parvis, sjældnere enlige; kun 2 Støvblade; Smaafrugterne stilkede. Ruppia 17.

b. Blomsterne enkjønnede, 2 sammen: en Hanblomst med 1 Støvblad og en Hunblomst med hindeagtigt, klokkeformet Bløster og 2–9 Støvveje. Zannichellia 17.

B. Enkeltfrugt. Blomsterne enkjønnede; Hanblomsten med 1 Støvblad, Hunblomsten med 1 Støvvej.

1. Blomsterne i 2 Rækker paa den ene Side af en fladtrykt Axe, Han- og Hunblomster skiftevis i hver Række. Bladene helrandede. Zostera 18.

2. Blomsterne enlige i Bladhjørnerne. Bladene takkede. Najas 18.

1. Potamogéton, Vandax.

1. Bladene, idetmindste de overste, elliptiske—lancetformede, ikke linieformede. Blomstrer ovenfor Vandet.

A. Bladene alle spredte eller de øverste parvis stillede.

a. De øverste, som oftest svømmende, Blade forskellige fra de nedre.

o. Bladene alle stilkede.

* Axstilkene opefter fortykkede. De svømmende Blade elliptiske eller lancetformede, de nedsænkede lancetformede eller linieformede. Juli-Aug. I Aaer og Bække. Sjelden. Jyll.: Elling Aa, Gudena, Skjern Aa, Varde Aa, Kongeaa; Fyen: Odense Aa.
Flydende V., *P. fluitans* Roth.

** Axstilkene overalt lige tykke.

1. Bladene langstilkede; de svømmende ovale med hjerteformet Basis, læderagtige. Frugterne store. Juni-Aug. I Søer og Damme. Almindelig.

Svømmende V., *P. natans* L.

2. Bladene langstilkede; de svømmende elliptiske eller ægformede, tyndt læderagtige. Frugterne smaa. Juni-Aug. I Søer i Hedemoser. i Tørvgrave, undertiden paa fugtig Tørvjord og i saa Tilælde med kort, krybende Stængel: f. *amphibia* (Fr.). Vestjyll.: almindelig; iøvrigt temmelig sjelden.

Aflangbladet V., *P. polygonifolius* Pourr.

3. Bladene kortstilkede, tynde, næsten hindeagtige; de svømmende ægformede. Frugterne smaa. Juni-Aug. I Grøfter og Mosehuller. Sjelden. (*P. coloratus* Hornem.)

Vejbredbladet V., *P. plantagineus* Du Croz.

oo. De nedsænkede Blade siddende, de svømmende stilkede (undertiden manglende).

* Axstilkene overalt lige tykke. Bladene hindeagtige, oftest rødlig, i Randen jævne; de nedsænkede forlænget lancetformede, de svømmende omvendt ægformede. Juli-Aug. Baade i flydende og stillestaaende Vand. Temmelig almindelig.

Rustfarvet V., *P. rufescens* Schrad.

** Axstilkene opefter fortykkede. De nedsænkede Blade i Randen røe.

1. De nedsænkede Blade med halvt omfattende, bred Basis, lancetformede, i stærkt strømmende Vand linie-lancetformede (var. *salicifolia* Fr.), hindeagtige; de svømmende Blade bredt lancetformede, læderagtige (ofte manglende). Juni-Aug. Baade i flydende og stillestaaende Vand. Meget sjelden.

Skinnende V., *P. nitens* Web.

2. De nedsænkede Blade med tilspidset Basis,

linie-lancetformede, hindeagtige; de svømtende Blade ægformede, læderagtige. Optræder undertiden med lutter nedsænkede Blade; f. *graminifolia* (Fr.), og paa udtorrede Steder med lutter læderagtige, stilkede Blade: f. *terrestris* (Fr.). Juni-Aug. Baade i flydende og stillestaaende Vand. Temmelig almindelig.

Græsbladet V., **P. gramineus** L.

- b. Bladene alle ens, nedsænkede, siddende eller kortstilkede.
o. Axstilkene opefter fortykkede. Bladene kortstilkede.

1. Bladene lancetformede eller elliptiske, braadspidsede. Axstilkene længere end Bladene. Juli-Aug. Baade i flydende og stillestaaende Vand. Meget sjelden. Sjæll.: Hellebæk, Roskilde, Halleby Aa, Hæse: Jyll.: Storaen, Skjern Aa, Henne Mølle Aa. Langstillet V., **P. Zizii** M et K.

2. Bladene ovale eller elliptiske, butte eller braadspidsede. Axstilkene kortere end Bladene. Var. med lancetformede, meget langt tilspidsede Blade: var. *acuminata* Reichenb. Juli-Aug. Baade i flydende og stillestaaende Vand. Temmelig almindelig. Glinsende V., **P. lucens** L.

- oo. Axstilkene overalt lige tykke. Bladene siddende.

* Stænglen trind. Bladene hindeagtige.

† Bladene med kappeformet sammentrukken Spids, æg-lancetformede. Axstilkene efter Afblomstringen meget længere end Bladene. Juli-Aug. Baade i flydende og stillestaaende Vand. Jyll. hist og her; paa Øerne sjelden.

Langstrakt V., **P. praelongus** Wulf.

†† Bladenes Spids ikke kappeformet sammentrukken.

1. Bladene elliptiske eller ovale, med afrundet Basis, butte, med en kort Braad i Spidsen. Juli-Aug. Kun funden i Hald Sø i Jyll. (*P. decipiens* Nolte.)

P. lucens × **perfoliatus**.

2. Bladene ægformede eller æg-lancetformede, med hjerteformet, stængelomfattende Basis, i Randen bølgede, butte. Juni-Aug. Baade i flydende og stillestaaende Vand. Almindelig.

Hjærtebladet V., **P. perfoliatus** L.

** Stænglen sammentrykt-firekantet. Bladene lancetformede, med halvt omfattende Basis, i Randen bølgede og savtakket-rue. Juni-Aug. Baade i flydende og stillestaaende Vand. Almindelig.

Kruset V., **P. crispus** L.

- B. Bladene alle parvis stillede, ægformede—lancetformede. Axene meget smaa, 2—3-blomstrede. Juli-Sept. Baade i flydende og stillestaaende Vand. Sjelden; kun funden enkelte Steder i Vestjyll. og paa Bornh.

Tætbladet V., *P. densus* L.

- II. Bladene linieformede eller børsteformede, alle ens. Blomstrer ofte under Vandet.

- A. Axelbladene frie, ikke sammenvoxede med Bladet.

- a. Stænglen sammentrykt, smalvinget. Bladene mangenervede, med 3—5 stærkere Nerver.

1. Bladene meget lange, baandformede, butte, med en Braad i Spidsen. Axet 10—12-blomstret. Juni-Aug. I Aaer og Bække. Ikke almindelig.

Bændelbladet V., *P. zosteræfólius* Schum.

2. Bladene linieformede, tilspidsede. Axet 4—6-blomstret. Juli-Aug. I stillestaaende Vand. Temmelig sjelden.

Spidsbladet V., *P. acutifólius* Link.

- b. Stænglen trind-sammentrykt, ikke vinget, meget grenet. Bladene 1—5-nervede.

- o. Axstilkene omtrent af Længde med det tæt blomstrede Ax. Bladene butte, med en kort Braad. Juli-Aug. I Tørvmoser, Søer og Damme. Temmelig sjelden.

Butbladet V., *P. obtusifólius* M et K.

- oo. Axstilkene 2—3 Gange saa lang som det fjernblomstrede Ax.

- * Axstilkene opefter tykkere. Bladene 5-nervede, butte, med en Braad i Spidsen. Juli-Aug. Baade i flydende og stillestaaende Vand. Temmelig sjelden.

Braadbladet V., *P. mucronátus* Schrad.

- ** Axstilkene overalt lige tykke.

† Smaafrugterne som oftest alle udviklede, jævne.

1. Tueformet. Bladene 3-nervede, langt tilspidsede, stive, mørkgrønne eller rødlig. Juli-Aug. I Søer. Kun funden paa Bornh.: Aaremyre. Rødlig V., *P. rútilus* Wolfg.

2. Ikke tueformet. Bladene 3—5-nervede, braadspidsede, slappe, lysgrønne. Juni-Sept. Baade i flydende og stillestaaende Vand. Almindelig.

Liden V., *P. pusíllus* L.

- †† Smaafrugterne paa Ryggen og ved Grunden vortede, i Reglen kun 1 udviklet i hver Blomst. Bladene 3-nervede med utydelige Sidenerver, tilspidsede. Juli-Aug. Baade i flydende og stillestaaende Vand. Meget sjelden; Bornh.: Klemensker; Falst.: Stubberup.

Haarfin V., *P. trichoídes* Cham. et Schlecht.

- B. Axelbladene sammenvoxede med den nederste Del af Bladet

til en stængelomfattende, toorret Skede. Axets Blomsterkranse mere eller mindre adskilte.

1. Stænglerne langstrakte, grenede. Bladene 1-nervede, linie-
børsteformede, noget indrullede, tilspidsede. Axet mellem-
brudt. Vegetativ Formering ved knoldformet opsvulmede
Spidser af iøvrigt tynde Udløbere. Var. med bredere,
3—5-nervede Blade: var. *zostericea* (Fr.). Juni-Aug.
Baade i Fersk-, Brak- og Saltvand. Almindelig. Var.
kun funden i Kongeaaen.

Børsteblandet V., *P. pectinatus* L.

2. Stænglerne ugrenede eller kortgrenede, med korte Stængel-
stykker. Bladene haarfine, trindt-fladtrykte, paa Grund
af de korte Stængelstykker tilsyneladende knippestillede.
Axet med 3—5, langt fjernede, i Reglen 2-blomstrede
Kranse. Juni-Aug. Baade i Salt- og Ferskvand. Ikke
almindelig.

Traadformet V., *P. marinus* L.

2. *Rúppia*, Havgræs.

- A. Smaafrugstilkene omtrent af Smaafrugternes Længde. Støvknapperne ægformede. Ax- (eller Blomster-)stilken ved Frugtmodningen længere end Smaafrugstilkene. Juli-Sept. I Salt- og Brakvand. Ikke almindelig.

Kortstilket H., *R. brachypus* J. Gay.

- B. Smaafrugstilkene flere Gange længere end Smaafrugterne.

1. Ax- (eller Blomster-)stilken ved Frugtmodningen ret, kortere end Smaafrugstilkene. Støvknapperne kugleformede. Juli-Sept. I Salt- og Brakvand. Temmelig almindelig.

Skjævrugtet H., *R. rostellata* Koch.

2. Ax- (eller Blomster-)stilken ved Frugtmodningen spiralformet snoet, meget længere end Smaafrugstilkene. Støvknapperne ovale. I Salt- og Brakvand. Almindelig.

Langstilket H., *R. spiralis* (L.)

3. *Zannichellia*, Vandkrans.

- A. Griflen 3—4 Gange kortere end Smaafrugterne. Smaafrugterne 4—6, i begge Ender afrundede. Juli-Sept. I Ferskvand. Temmelig sjelden.

Mangefrugtet V., *Z. polycarpa* Nolte.

- B. Griflen godt halv saa lang som Smaafrugterne eller omtrent af disses Længde.

1. Hunblomsten siddende, med 2—4 siddende eller kortstilkede, mod begge Ender noget afsmalnede Smaafrugter. Juli-Sept. Baade i Fersk- og Saltvand. Temmelig almindelig.

Strand-V., *Z. major* Boenn.

2. Hunblomsten mod Frugtmodningen tydelig stilket, med 2—4, stilkede, i begge Ender afrundede Smaafrugter. Juli-Sept. Baade i Fersk- og Saltvand. Temmelig almindelig.

Stilkfrugtet V., *Z. pedicellata* Fr.

4. **Zostéra**, Bændeltang.

1. Bladene baandformede, 3—5-nervede. Axstilken opefter bredere. Frugten sribet paa langs. Var. med smallere. 3-nervede Blade med utydelige Sidenerver: var. *angustifolia* Hornem. Juni-Aug. Paa sandet Havbund langs Kysterne Almindelig.
Hav-B., **Z marina** L.
2. Bladene smalt linieformede, 1-nervede. Axstilken traadformet, lige bred overalt. Frugterne jævne. Juli-Aug Paa Sandbund, baade i Salt- og Brakvand. Hist og her. (*Z. minor* Nolte.)
Dværg-B., **Z Nóltei** Hornem.

5. **Najas**, Najade.

Stænglen gaffeldelt grenet. Bladene oftest parvis stillede, linieformede, skarpt takkede. Aug..Sept. I Salt- og Brakvand. Kun funden i Susaaen paa Sjæll. Eenfroet N., **N. marina** L.

4. Fam. **Hydrocharitáceae**, Frøbidfamilien.

Fleraarige, urteagtige Vandplanter, med regelmæssige, oversædige, eenkønnede Blomster; de ydre Bløsterblade grønne, de indre farvede, kronbladagtige; 6—15 Støvblade; 1 Støvvej; Frugten bæragtig. Tvebo.

A. Svømmende Vandplanter, idetmindste under Blomstringen, med rosetstillede Blade; med Udlobere.

1. Bladene hjerteformet-kredsrunder, stilkede.

Hydrocharis 18.

2. Bladene linieformede, tykke, stive, i Randen tornede.

Stratiotes 18.

B. Nedsænkede, til Bunden fæstede Planter; Bladene kransstillede paa en forlænget Stængel.

Helodea 19.

1. **Hydrócharis**, Frøbid.

Hanblomsterne i Reglen 3 sammen indenfor et fælles Hylster; 9—15 Støvblade, de inderste golde. Hunblomsten enlig, med en 6-rummet Frugtknude, 6 tvedelte Grifler, 3 Staminodier. Kronbladene hvide. Overvintrer ved særegne Vinterknopper. Juli-Aug. I Grøfter, Vandhuller, Søer og Aaer. Almindelig.

Vand-F., **H. Morsus ranae** L.

2. **Stratiótes**, Krebsklo.

Blomsterne enlige eller 2 sammen, omgivne af et 2-bladet Hylster; Hanblomsten med 12 Støvblade; Hunblomsten med en 6-rummet Frugtknude, 6 Grifler, mange Staminodier. Kronbladene hvide. (Kun Høplanter ere fundne i Danmark). Juli-Aug. I Torvgrave, Søer og Bække. Hist og her.

Aloebladet K., **S. aloides** L.

3. *Helódea*, Vandpest.

Bladene aflange eller linie-lancetformede. Blomsterne enlige, omgivne af et 2-bladet Hylster. Hunblomsten siddende; Blosterets nedre, sambladede Del i Reglen stærkt forlænget; de ydre Blosterflige smudsig røde, de indre hvide. 1 Griffel med 3 Ar. (Kun $\times$ Hunplanter fundne i Danmark, indvandret i den nyeste Tid). Juli-Okt. I Søer og Aaer. Kun funden paa Bornh.: Bodilsker; Sjæll.: Molleaaen og tilhørende Søer; Jyll.: Gudenaa og ved Viborg.

E. canadensis Rich.

5. Fam. *Juncáceae*, Sivfamilien.

Fleraarige Urter med vandrette eller lodrette Jordstængler, sjeldnere enaarige. Bladene linieformede, flade eller trinde, omskedende. Blomsterne i oftest kvastformede Stande, med $3 + 3$ frie, brunlige, næsten hindeagtige Blosterblade, $3 + 3$, sjeldnere $3 + 0$, Støvblade, og 3 til en Støvvej sammenvoxede Frugtblade. Frugtknuden tre- eller enrummet; 1 Griffel med 3 Argrene. Kapselfrugt med rundelende Opspringning.

A. Bladene rendede eller trinde; Bladskedens Rande frie. Kapselen mangelfrøet. *Juncus* 19.

B. Bladene flade; Bladskedens Rande sammenvoxede. Kapselen 3-frøet. *Luzula* 22.

1. *Juncus*, Siv.

I. Blomsterstanden tilsyneladende sidestillet, trængt til Siden af det nederste, stængellignende og i Stænglens Forlængelse liggende Hylsterblad. De ufrugtbare Stængler korte, med et meget langt, stængellignende Løvblad.

A. De nedre Blade skedeformede, uden Plade; de øvre omskedende, med trinde, sylspidsede Plader. Blomsterstanden en dobbelt sammensat Kvast med oprette Grene. Frøene med en tydelig Frøkappe. 0,30—0,70. 2l. Aug.-Sept. Paa Strandenge. Ikke almindelig. Hyppigst omkring Østersøen. Strand-S., *J. marítimus* Lam.

B. Alle Bladene, med Undtagelse af de, der danne en umiddelbar Forlængelse af Stænglerne, skedeformede, uden Plader, grundstillede. Frøkappen utydelig.

a. Jordstænglerne tueformet sammentrængte.

o. Stænglen græsgrøn, med sammenhængende Marv. Ofte kun 3 Støvblade.

1. Stænglen fint stribet, mat grøn. Blomsterstanden næsten kugleformet, sammensat af som oftest tæt sammentrængte Nøgler. Kapslen med en Vorte i Spidsen. 0,30—0,80. 2l. Juni-Juli. I Grøfter, paa side Marker osv. Almindelig.

Knop-S., *J. conglomerátus* L.

2. Stænglen jævn, kun ved Tørring meget fint stribet, glinsende grøn. Blomsterstanden som oftest fjærnblomstret, ikke kugleformet sammentrængt. Kapslen uden Vorte i Spidsen. 0,30—0,80. 2l. Juni-Juli. Paa lignende Steder som foregaaende. Almindelig.

Lyse-S., *J. effusus* L.

Stænglen fint stribet. Frøene sjældent fuldt udviklede. Sammen med foregaaende og efterfølgende. Meget sjelden. (*J. diffusus* Hopp.)

J. effusus × *glaucus*.

- oo. Stænglen blaagrøn, med afbrudt Marv, dybt stribet. Kapslen braadspidset. 0,30—0,80. 2l. Juli-Aug. Paa lignende Steder som foregaaende, dog især i Strandegne. Hist og her. Blaagraa S., *J. glaucus* Ehrh.

- b. Jordstænglerne forlængede, vandrette, krybende.

1. Hylsterbladet flere Gange kortere end Stænglen. Griflen tydelig. Kapslen aflang-ægformet, braadspidset. 0,15—0,45. 2l. Juli-Aug. Kun funden paa Bornh. og i Vestjyllands Klitstrækninger fra Skagen til Nymindegab.

Klit-S., *J. balticus* Willd.

Hylsterbladet omtrent af Stænglens halve Længde. Blomsterne ofte golde. Samme Steder som foregaaende, men sjældnere. (*J. inundatus* Drej.)

J. balticus × *filifórmis*.

2. Hylsterbladet omtrent af Stænglens Længde. Griflen meget kort. Kapslen næsten kugleformet, but. 0,10—0,40. 2l. Juli-Aug. I Hedemoser og side Enge. Paa Bornh., i Vest- og Nordjyll.: almindelig; iøvrigt sjelden. Traadstænglet S., *J. filifórmis* L.

- II. Blomsterstanden tydelig endestillet. Stænglen flerbladet; Bladene med udviklet Bladplade.

- A. Bladene med fastere Tværskillevægge i Bladkjodet, leddede.

- a. Jordstænglerne krybende, vandrette.

- o. Alle Bløsterblade butte. Stænglen oftest 2-bladet.

1. Bløsterbladene mørk rødbrune, de ydre med en Braad nedenfor Spidsen. 0,15—0,40. 2l. Juli-Aug. Paa side Enge og i Klitmoser. Vest- og Nordjyll.: hist og her; iøvrigt kun enkelte Steder paa Sjæll. og Falst.

Sodfarvet S., *J. alpinus* Vill.

2. Bløsterbladene rødligt anløbne, med hvidhindet Rand, alle uden Braad. 0,30—0,70. 2l. Juli-Sept. I dybe Moser og vaade Enge. Hist og her.

Butblomstret S., *J. obtusifórus* Ehrh.

- oo. Bløsterbladene, idetmindste de ydre. tilspidsede eller spidse. Stænglen 2—4-bladet.

1. Bløsterbladene alle tilspidsede. Blomsterstandens

Grene udspærrede. 0,40—0,80. 2l. Juli-Aug. I Moser og fugtige Enge. Meget sjælden. Sjæll.: Bistrupgaard ved Roskilde, Jonstrup Vang. Jyll.: Thorup i V. Hanherred, Dirnæs i Thy, i Omegnen af Ribe.

Spidsblomstret S., **J. acutiflorus** Ehrh.

2. De ydre Blosterblade spidse, de indre butte. Blomsterstandens Grene oprette. Var. med lavere Stængler og tæt sammentrængt Blomsterstand: f. *congesta* (Lange). 0,20—0,45. 2l. Aug.-Sept. Ikke sjælden i Vestjyllands Klitstrækninger.

Sorthoved-S., **J. anceps** Lah.,
var. **atricapilla** (Drej.)

- b. Jordstænglerne tueformet sammentrængte. De ydre Blosterblade spidse, de indre butte.

1. Stænglerne opstigende, 3—6-bladede. Bladene trindt-fladtrykte. Var. efter Voxestedet med flydende eller nedliggende og rodslaaende Stængler: f. *repens* (Nolte). 0,15—0,45. 2l. Juli-Aug. Paa fugtige Steder. Almindelig. Glanskapslet S., **J. lampocarpus** Ehrh.

2. Stænglerne oprette—nedliggende. Bladene traadformede, rendede. Var. med krybende Stængler: f. *uliginosa* (Roth), og med flydende Stængler og Blomsternøglerne omgivne af Bladknipper: f. *fluitans* (Lam.). 0,05—0,20. 2l. Juli-Aug. Paa fugtige Steder. Almindelig. Liden S., **J. supinus** Moench.

B. Bladene uden Tværskillevægge i Bladkjødet, uledede.

- a. Blosterbladeue af Længde med eller kortere end Kapslen.

- o. Tueformet. Den forlængede Stængel bladløs; Bladene grundstillede, stive, børsteformede. 0,15—0,30. 2l. Juni-Aug. I Hedemoser og paa magre Enge. Almindelig, især i Vestjyll.

Borstebladet S., **J. squarrosus** L.

- oo. Jordstænglen krybende. Den overjordiske, forlængede Stængel bladbærende.

1. Stænglen sammentrykt. Blosterbladene omtrent halvt saa lange som Kapslen. Arrene kjødfarvede. 0,10—0,30. 2l. Juli-Aug. Paa Enge, især nær Havet. Almindelig.

Fladstraaet S., **J. compressus** Jacq.

2. Stænglen næsten trind, foroven svagt trekantet. Blosterbladene omtrent af Kapslens Længde. Arrene purpurfarvede. 0,15—0,30. 2l. Juli-Aug. Paa Strandenge. Temmelig almindelig.

Bottnisk S., **J. Gerárdi** Lois.

- b. Blosterbladene længere end Kapslen.

- o. Blomsterne i den kvastformede Blomsterstand enlige,

sjeldnere 2—3 samlede i Nøgler. Stænglen 1—flerbladef.

1. Blosterbladene hvidlige med grøn Midtnerve, tilspidsede. Arrene traadformede. Kapslen aflang. Var. med kortere Stængler og nogleformet sammentrængte Blomster: var. *fasciculata* Koch. 0,05—0,25. ☉. Juni-Aug. Paa fugtig Jord. Almindelig.

Tudse-S., **J. bufónius** L.

2. Blosterbladene brune med grøn Midtnerve, tilspidsede. Arrene penselformede. Kapslen kugleformet. 0,05—0,20. ☉. Juni-Aug. Paa fugtige Steder. Angives af Hornemann fra Jylland, men er ikke senere funden.

Tyndstænglet S., **J. Tenagéja** Ehrh.

oo. Blomsterne samlede i Nøgler. Bladene grundstillede. Stænglen bladlos.

- * Fleraarig, med tueformet sammentrængte Jordstængler. Den kortgrenede, kvastformede Blomsterstand er omgivet af 2—3 lange Hylsterblade. 0,15—0,30. Juli-Aug. Paa fugtig Jord. Meget sjelden. Æro; Jyll.: ved Jul Sø nær Svejlbæk.

Tue-S., **J. ténuis** Willd.

- ** Enaarig. Stænglen børsteformet. 0,03—0,15 høj, med 1—3 Nøgler i Spidsen.

1. Blosterbladene næsten dobbelt saa lange som den ægformede, butte Kapsel. 0,05—0,15. Juni-Aug. Paa fugtig Sandjord. Sjelden. Bornh.: hist og her; Sjæll.: Tidsvilde; Vestjyll.: hist og her. Finbladet S., **J. capitátus** Weig.
2. Blosterbladene af Længde med eller lidet længere end den trekantede, pyramideformede, spidse Kapsel. 0,03--0,07. Juli-Aug. Paa fugtig Sandjord. Sjelden. Kun fundet hist og her i Vestjyllands Klitstrækninger.

Dværg-S., **J. pygmaeus** Thuill.

2. **Lúzula**, Frytle.

A. Blomsterne i halvskjærmformet Kvast eller i 2—5-blomstrede Nøgler samlede til en halvskjærmformet sammensat Blomsterstand.

a. Blomsterstanden en halvskjærmformet Kvast. Blomsterstilkene *agør frø* efter Afblostringen udstaaende eller tilbagebøjede. Blosterbladene kortere end Kapslen. 0,10--0,25. 21. April-Maj. I Skove og Krat. Almindelig. Haaret F., **L. pilósa** (L.)

b. Blomsterstanden sammensat af 2—5-blomstrede Nøgler.

1. Bladene bredt linieformede; Stængelbladene kortere end det efterfølgende Stængelstykke. Hylsterbladene kortere end Blomsterstanden; Blosterbladene af Længde med

Kapslen. 0,30—0,70. 2l. Maj-Juni. I Bøgeskove. Sjelden. Kun funden enkelte Steder i Østjyll. og ved Middelfart paa Fyen. Stor F., *L. máxima* DC.

2. Bladene smalt lineformede; Stængelbladene længere end Stængelstykkerne. Hylsterbladene længere end Blomsterstanden; Bløsterbladene lidet længere end Kapslen. 0,30—0,50. 2l. Juni-Juli. I Skove. Meget sjelden. Sjæll.: Geel Skov; Jyll.: Skaade Skov syd for Aarhus. Iøvrigt hist og her paa Græsmarker og i Lystskove, indført med fremmed Græsfrø. Blegblomstret F., *L. álvida* DC.

B. Blomsterne i mangeblomstrede, stilkede Nøgler samlede til en halvskjærmformet sammensat Blomsterstand.

1. Jordstænglen tueformet sammentrængt med flere blomsterbærende Stængler. Blomsterstandens Grene oprette. Støvknappen omtrent af Længde med Støvtraaden. Var. med kugleformet sammentrængte, næsten siddende Nøgler: f. *congesta* (Lej.), og med mindre Nøgler og blege Bløsterblade: f. *pallascens* (Hoppe). 0,10—0,70. 2l. Maj-Juli. Paa Enge, i Skove og Moser. Almindelig.

Mangeblomstret F., *L. multiflóra* Lej.

2. Jordstænglen vandret, kort krybende; de blomsterbærende Stængler enlige eller faa sammen, med 2—5, tilsidst nikkende Nøgler. Støvknappen omtrent 3 Gange saa lang som Støvtraaden. 0,05—0,20. 2l. April-Maj. Paa Marker og Enge. Almindelig.

Mark-F., *L. campéstris* (L.)

6. Fam. Cyperáceae, Halvgræsfamilien.

Fleraarige Urter, sjelden enaarige. Stænglen trekantet eller trind, marvfylldt. Bladene lineformede, omskedende; ~~Bladskedens Rande sammenvoxede~~. Blomsterne tve- eller enkjønnede, samlede i Ax, der enten sidde enkeltvis eller ere samlede til en sammensat Blomsterstand. Bløsterbladene børsteformede eller manglende; 3 Støvblade; 1 eenrummet Frugtknude; 1 Griffel med 2—3 Ar. Nødfrugt.

I. Blomsterne enkjønnede. Han- og Hunblomsterne i samme eller i forskellige Ax, uden Bløster. Frugten omsluttet af et sækformet Forblad, Frugthylsteret, der ofte i Spidsen forlænges til et kortere eller længere Næb. *Carex* 27.

II. Blomsterne tvekjønnede.

A. Smaaaxet sammentrykt, med Dækbladene i to Rækker.

1. Smaaaxet mangeblomstret; Stænglen trekantet.

Cyperus 24.

2. Smaaaxet faablomstret; Stænglen trind. *Schoenus* 26.

B. Smaaaxet trindt, med skruestillede Dækblade.

- a. Bladene fint savtakke.

Cladium 26.

- b. Bladene helrandede.

- †. Blosterbørsterne voxe efter Blomstringen ud til en lang, hvid Uld. *Eriophorum* 24.
 ††. Blosterbørsterne mangle eller forblive korte.
 o. Frugten med et Næb dannet af Griflens nederste, tilleddede, blivende Del.
 1. Eet endestillet Ax. *Heleocharis* 26.
 2. Flere Ax samlede i Nøgler. *Rhynchospora* 26.
 oo. Frugten uden Næb; Griflen affaldende, ikke tilleddet. *Scirpus* 24.

1. *Cyperus*, Fladax.

Smaaaxene samlede til eet eller flere stilkede Nøgler i Spidsen af Stænglen, omgivne af 3 lange Svøbblade. 0,04—0,12. ☉. Juli-Aug. I Kjær og udtørrede Søer. Hist og her paa Øerne, især paa Sjæll. Brun F., *C. fuscus* L.

2. *Eriophorum*, Kjæruld.

- A. Eet enkelt, endestillet Ax.
 — 1. Jordstænglen krybende; Stænglerne rue. Ulden bolget. 0,15—0,30. April-Juni. I Moser. Sjelden; især i Sjæll. og Vestjyll. Liden K., *E. alpinum* L.
 2. Jordstænglerne sammentrængte i tætte Tuer. Stænglerne jævne. Ulden ret, ikke bolget. 0,25—0,45. April-Maj. I Moser. Almindelig. Skedestraaet K., *E. vaginatum* L.
 B. Axene flere, halvskjærmformet samlede i Spidsen af Stænglen.
 a. Axstilkene jævne, glatte. Bladene omtrent fra Midten til Spidsen trekantede; det øverste naaer under Blomstringen op over Blomsterstanden. Med Udløbere. 0,25—0,50. April-Maj. I Sumpe og Moser. Almindelig. (*E. angustifolium* Roth.) Smalbladet K., *E. polystachyum* L.
 b. Axstilkene rue. Det øverste Stengelblad naaer ikke Blomsterstanden.
 1. Uden Udløbere. Bladene i Spidsen trekantede. 0,25—0,60. I vaade Enge. Ikke almindelig. Fladbladet K., *E. latifolium* Hoppe.
 2. Med Udløbere. Bladene overalt trekantede. Axstilkene dunhaaret-rue. 0,25—0,45. Maj-Juni. I Moser med Hængedynd. Sjelden. Fin K., *E. gracile* Koch.

3. *Scirpus*, Kogleax.

- I. Blomsterstanden endestillet.
 A. Et enkelt Ax.
 a. 2 Ar: Stænglen flydende, grenet; Bladene linieformede. 0,15—0,30. Juli-Aug. Baade i flydende og i stillestaaende Vand. Jyll.: hist og her; paa Øerne sjelden. Flydende K., *S. fluitans* L.

b. 3 Ar; Stænglen ikke flydende.

o. Jordstænglen krybende. Stænglen trind, med indvendige Tværvægge. Frugten jævn. 0,03—0,06. Juli-Aug. Ved Sø- og Strandbredder. Sjelden. Kun funden paa Øerne. Lav K., **S. párvulus** R. et S.

oo. Jordstænglerne tueformet sammentrængte.

1. Faastænglede, løse Tuer; danner om Efteraaret korte Udløbere. Stænglen jævn. Frugten stribet. 0,05—0,20. Juni-Aug. Paa fugtig, især tørvholdig Grund. Temmelig almindelig, især i Jyll.

Faablomstret K., **S. pauciflórus** Lightf.

2. Mangestænglede, tætte Tuer; uden Udløbere. Stænglen stribet. Frugten jævn. 0,10—0,25. Maj-Juli. I Moser og paa lave Heder. Almindelig, især i Jyll.

Tue-K., **S. caespitósus** L.

B. Blomsterstanden sammensat.

a. 2 Ar. Smaaaxene siddende, toradede.

1. Stænglen sammentrykt; Bladene flade med en Kjol paa Undersiden. Smaaaxene 6—8-blomstrede. 0,10—0,25. Juni-Juli. Paa Enge. Hist og her. (S. Caricis Retz.) Fladtrykt K., **S. compréssus** (L.)

2. Stænglen trind; Bladene halvtrinde, uden Kjol paa Undersiden. Smaaaxene 2—5-blomstrede. 0,08—0,20. Juni-Juli. Paa Strandenge. Temmelig sjelden.

Rødbrun K., **S. rufus** (Huds.)

b. 3 Ar. Smaaaxene ikke toradede. Den sammensatte Blomsterstand omgivet af flere lange Svøblade.

1. Stænglen skarpt trekantet. Smaaaxene store, indtil 0,03 lange, oftest samlede i stilkede Nøgler. Var. med Axene alle nøgleformet sammentrængte: f. *compácta* (Hoffm.), og med kun eet Ax: f. *monostáchys* (Sond.). 0,30—1,00. Juli-Aug. Ved Strandbredder. Almindelig.

Strand-K., **S. marítimus** L.

2. Stænglen forneden but, foroven skarpt trekantet. Blomsterstanden stærkt forgrenet, kvastformet; Smaaaxene meget smaa, oftest 3—6 sammen. 0,30—0,80. Juni-Juli. Paa sumpede Steder, især i Skove. Hist og her.

Skov-K., **S. silváticus** L.

II. Blomsterstanden tilsyneladende sidestillet, idet den trænges til Siden af det største af Svøbladene, der voxer ud i Retning af Stænglen og ligner en Fortsættelse af denne.

a. 0,03—0,15 høj. Stænglen trind, traadformet. Dækskjællene i Spidsen hele med en Braad. ○. Juli-Aug. Paa fugtig Jord, især ved Søbredder. Hist og her.

Børsteformet K., **S. setáceus** L.

b. 0,30—2,50 høj. Dækskjællene frynset-randhaarede, i Spidsen udrandede, med en Braad i Indskjæringen.

1. Stænglen som oftest græsgrøn. Dækskjællene glatte 3 Ar.
1,60—2,50. Juni-Juli. I Vandløb og Søer. Almindelig.
Sø-K., **S. lacúster** L.

2. Stænglen blaagrøn. Dækskjællene røde af smaa røde Vorter.
2 Ar. 0,30—1,00. Juni-Juli. Ved Strandbredder, sjældent
inde i Landet. Hist og her.

Blaagrøn K., **S. Tabernaemontáni** Gmel.

Se ogsaa: *S. maritimus*, f. *monostachys* (Sond.)

4. **Heleócharis**, Sumpstraa.

- A. Stænglen furet-firekantet, traadfin. 3 Ar. Frugten sribet paa-
langs. 0,03—0,15. Juni-Aug. Ved Søbredder. Hist og her.

Naaleformet S., **H. aciculáris** (L.)

- B. Stænglen trind. Frugten jævn.

- a. Jordstænglerne tueformet sammentrængte. 3 Ar. Frugten
skarpt trekantet. 0,05—0,25. Juni-Aug. Paa af og til over-
svømmet Sandbund. Sjælden. Vestjyll.: hist og her; Bornh.:
Fævagten ved Rønne.

Mangestænglet S., **H. multicaúlis** (Sm.)

- b. Jordstænglen krybende. 2 Ar. Frugten butkantet.

1. De to nederste, blomsterløse Dækskjæl omfatter hver Halv-
delen af Axet. Blosterborsterne meget længere end Frugten.
0,15—0,60. Juni-Aug. Paa fugtige Steder og i selve
Vandet. Almindelig Almindelig S., **H. palústris** (L.)

2. Det nederste, blomsterløse Dækskjæl omfatter helt Axet.
Blosterborsterne omtrent af Frugtens Længde. 0,10—0,30.
Juni-Aug. Paa fugtige Steder. Hist og her.

Enskjællet S., **H. uniglúmis** (Link.)

5. **Schoenus**, Skjæne.

1. Bladene omtrent af Stænglens halve Længde. Smaaaxene 5—10,
samlede i et rundagtigt, endestillet Hoved; det nederste Svøb-
blad meget længere end Hovedet; Dækskjællenes Rygnerve ru.
0,30—0,50. Juni. I Moser. Meget sjælden: Bornh.: Bodilsker;
Sjæll.: ved Selsø i Hornsherred; Jyll.: enkelte Steder mod
Nord.

Sortagtig S., **S. nígricans** L.

2. Bladene ikke halvt saa lange som Stænglen. Smaaaxene 2—5,
samlede i et aflangt, endestillet Hoved; det nederste Svøb-
blad af Længde med eller lidet længere end Hovedet; Dækskjællenes
Rygnerve jævn. 0,15—0,30. Juni. I Moser. Meget sjælden.
Bornh.: ved Hammershus; Sjæll.: Roskildeegnen; Møen: ved
Grønsund; Jyll.: enkelte Steder omkring Limfjorden.

Rustfarvet S., **S. ferrugíneus** L.

6. **Cládium**, Avneknippe.

Smaaaxene samlede i Nogler, der atter ere samlede i kvast-
formede Stande i Spidsen af Stænglen og i de øverste Bladhjørner.

0,80—1,80. Juli-Aug. Ved Sobredder og i dybe Moser. Temmelig sjelden.
Hvasbladet A., **C. Mariscus** (L.)

7. *Rhynchóspora*, Næbfro.

1. Med Udlobere. Dækskjællene brune. 0,08—0,20. Juli-Aug. I Hedemoser, især i Randen af saadanne Lavninger, som om Vinteren staa under Vand. Sjæll.: ved Tikjøb; Nord- og Vestjyll.: hist og her. Brun N., **R. fusca** (L.)
2. Uden Udlobere, men med een til flere let affaldende Knopper fra Hjørnerne af de nedre, skedeformede Blade. Dækskjællene hvide, tilsidst blegbrune. 0,10—0,30. Juni-Aug. I Moser. Øerne og Østjyll.: hist og her; Vestjyll.: temmelig almindelig. Hvid N., **R. alba** (L.)

8. *Carex*, Star.

- I. Eet enkelt, endestillet Ax. Monostachyae 27.
- II. Flere Ax.
 - A. Axene alle eller dog de fleste med baade Han- og Hunblomster. 2 Ar. (Homostachyae).
 - a. Axene samlede til et Hoved, omgivet af løvbladagtige Svøblade. Homostachyae-Cyeroideae 27.
 - b. S sammensat Ax eller Top, uden løvbladagtige Svøblade. Homostachyae-Vigneae 28.
 - B. Han- og Hunblomster i forskellige Ax, Hanaxene foroven, Hunaxene forneden. Undertiden have enkelte Ax baade Han- og Hunblomster. (Heterostachyae).
 - a. Med 2 Ar. Heterostachyae-Distigmaticae 30.
 - b. Med 3 Ar. Heterostachyae-Tristigmaticae 31.

Monostáchyae.

- A. Tvebo.
 1. Jordstænglen med korte, bueformet opstigende Udlobere. Stængel og Blade jævne. 0,06—0,30. Mai-Juni. Paa Torvenge, i Moser. Hist og her. Tvebo-S., **C. dioéca** L.
 2. Uden Udlobere. Stængler og Bladrænde rue. 0,10—0,30. Mai-Juni. Forvildet; i den udtørrede Sønderø ved Jonstrup i Nordsjæll. **C. Davalliána** Sm.
- B. Enbo. Hanblomster i den øvre, Hunblomster i den nedre Del af Axet.
 1. 2 Ar. Stænglerne tueformet samlede; uden Udlobere. 0,05—0,20. Mai-Juni. Paa Torvenge. Hist og her, især i Vestjyll. Loppe-S., **C. pulicáris** L.
 2. 3 Ar. Med Udlobere. 0,05—0,15. Juni-Juli. Paa Torvenge og i Moser. Kun funden i Jyll. og Nordsjæll.; og kun paa meget faa Steder.

Faablomstret S., **C. pauciflóra** Lightf.

Homostáchyae-Cyperoideae.

Stænglerne tueformet samlede, jævne eller foroven lidt rue. Axene gulgrønne; 2 Ar. 0,10—0,30. ☉. eller 24. Juni-Sept. Paa oversvømmede Steder. Meget sjelden; kun funden i Nordsjæll. ved Hillerød, Birkerød og i Rude Skov. Formodentlig indført.

Fladax-S., *C. cyperoides* L.

Homostáchyae-Vigneae.

I. Jordstænglerne vidtkrybende, grenede. De enkelte Ax foroven hanlige; undertiden ere nogle af Axene helt hanlige, andre helt hunlige.

a. Blomsterstanden æg-kugleformet. Stænglen jævn.

1. Stænglen bukrummet, af Længde med eller kortere end de børsteformet sammenrullede, jævne Blade. 0,05—0,12. Juni-Juli. Paa sandede Strandbredder. Kun funden ved Skagen og Løkken i Nordjyll.

Krumstænglet S., *C. incurva* Lightf.

2. Stænglen ret, ved Grunden trind og sribet, meget længere end de smalle, rendede, mod Spidsen rue Blade. 0,15—0,30. Juni. I Moser med Hængedynd. Meget sjelden. Sjæll.: Farum, Dronninggaard, Lyngby Mose.

Mangegrenet S., *C. chordorrhiza* Ehrh.

b. Blomsterstanden forlænget. Stænglen, idetmindste foroven, ru.

1. De nedre Ax hunlige, de øvre hanlige eller baade hanlige og hunlige. Stænglen omtrent af Bladenes Længde. 0,15—0,30. Mai-Juni. Paa tør Sandjord, paa Heder, i Klitter. Almindelig, især i de magre Egne af Landet.

Sand-S, *C. arenaria* L.

2. De nedre og øvre Ax hunlige, de midterste hanlige. Stænglen længere end Bladene. 0,30—0,70. Mai-Juni. I Moser og vaade Enge. Almindelig.

Toradet S., *C. disticha* Huds.

II. Stænglerne tueformet samlede; ingen Udlobere.

A. De enkelte Ax foroven hanlige, fornedet hunlige.

a. Axene brunlige. Frugthylstrene oprette.

o. Frugthylstrene længere end Dækskjællene, uden Ribber. Stænglen fornedet trind, foroven trekantet med hvælvede Sider. Blomsterstanden sammensat af tæt samlede Ax. 0,15—0,50. Mai-Juni. I Torvmoser og sumpede Enge. Temmelig almindelig.

Trindstænglet S., *C. teretiúscula* Good.

oo. Frugthylstrene omtrent af Dækskjællenes Længde. Stænglen skarpt trekantet med næsten plane eller noget konkave Sider. Blomsterstanden en Top med kortere eller længere Grene.

1. Stænglen ved Grunden omgivet af optrevlede Blad-

skeder. Dækskjællene brune med en smal, hindeagtig Rand. Frugthylstrene tydelig ribbede. 0,30—0,70. Mai-Juni. Maaske kun en Varietet af Følgende. I Moser og paa sumpede Tørvenge. Hist og her. Langaxet S., *C. paradóxa* Willd.

2. Bladskederne omkring Stænglens Grund ikke op-trevlede. Dækskjællene graabrune med en bred, hvid, hindeagtig Rand. Frugthylstrene ribbeløse eller ved Grunden utydelig ribbede. Var. med enkelt sammensat Blomsterstand med fjerntsiddende Ax; var. *simplicior* And. 0,40—0,80. Mai-Juni. I Moser og sumpede Enge. Meget almindelig.

Top-S., *C. paniculáta* L.

- b. Axene grønlig. Frugthylstrene udspærrede.

1. Stænglen skarpt trekantet med rue Kanter og konkave Sider, foroven pludselig afsmalnet i Blomsterstandens Axe. Bladene over 5 Mm. brede. Blomsterstanden dobbelt sammensat, med tætsiddende Ax. En Skyggeform med smallere, slappe Blade og de nedre Ax fjernede fra hverandre er: var. *nemorósa* (Rehent.). 0,30—0,80. Juni-Juli. I Grøfter og paa fugtige Enge. Almindelig. Ræve-S., *C. vulpína* L.
2. Stænglen trekantet med plane Sider, foroven ru, jævnt afsmalnet i Blomsterstandens Axe. Bladene indtil 3 Mm. brede. Blomsterstanden enkelt eller, men kun forneden, dobbelt sammensat, med tætsiddende Ax. Var. med forlænget Blomsterstand og de nedre Ax adskilte og med slankere, i Spidsen noget nikkende Stængel: var. *divúlta* (Good). 0,30—0,50. Juni-Juli. Ved Veje, Gjerder, paa høje Enge. Almindelig. (Var. især i Skove; temmelig sjelden).

Spidskapslet S., *C. muricáta* L.

- B. De enkelte Ax forneden hanlige, foroven hunlige.

- a. Stænglen kun ved Grunden bladbærende. Axene tæt samlede eller dog kun de nederste adskilte, oftest længere end de hindeagtige Dækblade.

- o. Bladene temmelig stive, oftest kortere end Stænglen. Frugthylstrene med et temmelig langt, tydelig ud-randet Næb.

1. Tueformet. Axene 3—5, rundagtige, lidet adskilte, 4—6-blomstrede, grønlig. Frugthylstrene udspærrede, længere end Dækskjællene. 0,15—0,30. Mai-Juni. Paa fugtige Enge. Almindelig. (*C. stelluláta* Good.)

Stjerneaxet S., *C. echináta* Murr.

2. Tueformet. Axene 3—6, ovale eller omvendt ægformede, 12—20-blomstrede, brunlige. Frugthyl-

strene oprette, af Længde med de brunlige Dækskjæl. Var. med hvidlige Dækskjæl og Axene mere fjernede fra hverandre: f. *argyroglochis* (Hornem.); en Skovform. 0,15—0,30. Juni-Juli. Ved Veje, paa høje Enge, sjeldnere i Skove.

Hare-S., *C. leporina* L.

oo. Bladene slappe, af Længde med eller længere end Stænglen. Frugthylstrene med kort, svagt udrandet Næb.

1. Blaa grøn. Stænglen kun mod Spidsen ru. Axene 4—8, gulgrønne. Frugthylstrene oprette. 0,20—0,40. Juni-Juli. I fugtige Skove og paa sumpede Enge. Almindelig.

Kortkapslet S., *C. canescens* L.

2. Græsgrøn eller gulgrøn. Stænglen ru. Axene 5—12, brunlige. Frugthylstrene tilsidst udspærrede. 0,30—0,60. Juni. I Moser og fugtige Skove. Temmelig sjelden.

Forlænget S., *C. elongata* L.

- b. Stænglen bladbærende lige til Blomsterstanden. Axene 5—10, de øvre tæt samlede, de nedre langt adskilte, med lange, løvbladagtige Dækblade. 0,30—0,60. Juni-Juli. I fugtige Skove. Almindelig.

Axelblomstret S., *C. remota* L.

Stænglen kun foruden bladbærende. De nedre Ax sammensatte, kun det nederste med langt, løvbladagtigt Dækblad. Uden modne Frugter. Kun funden et Par Steder. (*C. Boenninghauseni*ána Weihe).

C. remota × *paniculata*.

Heterostachyae-Distigmaticae

- A. Tæt tueformet, uden Udlobere, med talrige løvbladbærende Skud, der næste Aar udskyde axbærende Stængler, som foruden ere omgivne af Bladskeder og derefter bære nogle faa Løvblade. De nederste Bladskeder tilsidst optrevlede. Dækbladet ved det nederste Hunax kortere end Stænglen.

1. Blaa grøn. Stænglen længere end de gølge Skuds Blade, kun foroven ru. Frugthylstrene med 5—7 tydelige Ribber, let affaldende. 0,40—1,00. Mai-Juni. I Moser, ved Soer og Damme. Almindelig. Stivtoppet S., *C. stricta* Good.

2. Frisk grøn. Stænglen af Længde med eller kun lidet længere end de gølge Skuds Blade, næsten til Grunden ru. Frugthylstrene ribbeløse. 0,20—0,45. April-Mai. I Moser og paa fugtige Enge. Nordøstsjæll.: temmelig almindelig; iovrigt meget sjelden.

Tue-S., *C. caespitosa* L.

- B. Med Udlobere. Stænglerne enkeltvis eller i løse Tuer, med Løvblade strax fra Grunden. Bladskederne ikke optrevlede eller kun de nederste svagt optrevlede.

- a. Stænglen skarpt trekantet og, idetmindste mod Spidsen, ru.
1. Stænglens øverste Halvdel, eller mere, ru. Bladene 4—8 Mm. brede. Hanaxene 2—3, Hunaxene 3—5, ofte tilsidst nikkende; Frugthylstrene uden eller med utydelige Ribber. Var. med smallere, slappe Blade, kortere og tykkere Hunax og tydelig 3—5-ribbede Frugthylstre: var. *tricotata* (Fr.), og med bredere, slappe Blade, med længere og tyndere, i Spidsen og ved Grunden afsmalnede, tilsidst hængende Hunax: var. *prolixa* (Fr.). 0,30—1,00. Mai-Juni. I Moser, ved Aa- og Søbredder. Hist og her. Var. sjeldne. (Tildels *C. acuta* L.)
Nikkende S., *C. grácilis* Curtis.
 2. Stænglen kun i Spidsen ru. Bladene 2—4 Mm. brede. Hanax 1, sjeldnere 2, Hunaxene 2—4, oprette; Frugthylstrene svagt ribbede. Var. med smallere, børsteformet sammenrullede Blade, længere og tyndere Ax: var. *juncella* Fr., og med de nedre Bladskeder noget op-trevlede: var. *turfosa* Fr. 0,10—0,30. Mai-Juni. I Moser og Enge. Almindelig. Var. sjeldne. (*C. vulgaris* Fr.). Almindelig S., *C. Goodenoughii* Gay.
 - b. Stænglen but trekantet, jævn. Bladene rendede, i Spidsen trekantede. Frugthylstrene fint punkterede, 5—7-ribbede. 0,10—0,25. Juni. I tilsandede Klitsletter. Kun funden ved Tisvildé og paa Fanø.

Klit-S., *C. trinervis* Degland.

Heterostáchyae-Tristigmáticae.

- I. Frugthylstrene uden eller med meget kort Næb.
 - A. Frugthylstrene glatte. 1 — sjelden 2 — Hanax.
 - a. Dækbladene (d. e. Axenes Stotteblade) uden eller kun med en meget kort Skede.
 - o. Tueformet, uden Udløbere. Dækbladene længere end Stænglen. 1 Hanax; 2—3 tæt samlede, tilsidst ofte nikkende Hunax. Hele Planten gulgrøn. 0,20—0,30. Maj-Juni. I Skove og paa høje Enge. Temmelig almindelig. Bleg S., *C. palléscens* L.
 - oo. Med Udløbere. Dækbladene kortere end eller af Længde med Stænglen. Hunaxene langstilkede, tilsidst nikkende.
 1. Graagrøn. Stænglen tynd, mod Spidsen ru, ved Grunden omgivet af flere pladeløse Bladskeder og faa, korte Lovblade; Bladene rendede. 1 Hanax. Frugthylstrene ribbede. 0,15—0,30. Maj-Juni. I dybe Moser og sumpede Enge. Sjelden.
Dynd-S., *C. limósa* L.
 2. Blaagrøn. Stænglen jævn, med talrige, temmelig stive Løvblade fra Grunden; Bladene flade. 2 Hanax.

Frugthylstrene ru-punkterede, ribbeløse. 0,15—0,30. Maj-Juni. Paa fugtige Steder. Almindelig. (*C. glauca* Scop.). Blaa grøn S., *C. flacca* Schreb.

- b. Dækbladene, idetmindste de nederste, langt omskedende. 1 Hanax. Hunaxene fjerntblomstrede.

o. Stænglen butkantet eller trind, ikke ru.

1. Blaa grøn. Med Udløbere. 1—3 oprette Hunax; Dækskjællene brune med hvid, hindeagtig Rand. 0,15—0,30. Maj-Juni. Paa Enge. Meget almindelig. Hirse-S., *C. panicea* L.

2. Lysgrøn. Tueformet, med bueformet opstigende Skud. 3—5 tilsidst hængende Hunax; Dækskjællene grønne med hvid, hindeagtig Rand. 0,30—0,60. Maj-Juni. Meget sjelden. Fyen: Glorup, Hinds-gavl. Jyll.: Vejle.

Tyndaxet S., *C. strigosa* Huds.

- oo. Stænglen skarpt trekantet, mod Spidsen lidt ru. Bladene blaa grønne, indtil over 15 Mm. brede. 4—5 bueformet hængende Hunax; Dækskjællene rødbrune. 0,50—1,00. Juni-Juli. I fugtige Skove. Kun funden i Ankjær Skov ved Vejle. (*C. maxima* Scop.).

Kjæmpe-S., *C. pendula* Huds.

- B. Frugthylstrene dunhaarede. 1 Hanax.

- a. Dækbladene uden eller kun med en meget kort Skede.

o. Tueformet, uden Udløbere.

1. Stænglen tilsidst bueformet nedbøjet. Det nederste Dækblad bladagtigt. 2—4 Hunax; Dækskjællene blegbrune. 0,10—0,35. Juni-Juli. Paa tørre Bakker, ogsaa i Skove. Almindelig.

Kugleaxet S., *C. pilulifera* L.

2. Stænglen opret. Dækbladene alle hindeagtige. 1—2 Hunax, Dækskjællene mørkt rødbrune. 0,10—0,30. Maj. I højtliggende Skove og Krat. Sjelden. Kun funden i Nordsjæll. og i Jyll.

Bakke-S., *C. montana* L.

- oo. Med korte Udløbere.

1. Stænglen tilsidst lidt bueformet bøjet. Dækbladene alle hindeagtige. Dækskjællene randhaarede. 0,08—0,20. Maj-Juni. Paa solaabne Bakker. Sjelden. Kun funden i Nordsjæll., i Jyll. og paa Bornh.

Lyng-S., *C. ericetorum* Poll.

2. Stænglen opret. Det nederste Dækblad bladagtigt. Dækskjællene uden Randhaar. 0,05—0,20. April-Maj. Paa Bakker og tørre Marker, langs Veje. Almindelig. (*C. praecox* Jacq.).

Vaar-S., *C. verna* Vill.

- b. Dækbladene omskedende, alle hindeagtige. Stænglerne

ragør Maj
1910.

tueformet samlede. Hunaxene stilkede og naae ved Stilkens Forlængelse op i Højde med Hanaxet. 0,10—0,25. Maj-Juni. Paa Skovbrinker. Sjelden.

Fingeraxet S., *C. digitata* L.

II. Frugthylstrene med forlænget, mere eller mindre dybt toklovet Næb.

A. 1 Hanax. Dækbladene, idetmindste de nederste, omskedende. Tueformet, uden Udlobere, men hos nogle med buetformet opstigende Sideskud.

a. Hunaxene oprette.

o. Dækbladene længere end Stænglen, kort omskedende. Hunaxene tæt samlede.

1. Bladene flade eller rendede. Frugthylstrets Næb tilbagebøjet, af Frugthylstrets Længde, smaa-tornet; Næbets Tænder paa Indersiden jævne. Dækskjællene butte eller spidse. Han- og Hunaxene tæt samlede. Var. med Hunaxene fjernede fra Hanaxet: var. *lepidocarpa* (Tausch), og med mindre Frugthylstre og næsten ret Næb: var. *Oedéris* (Ehrh.); denne sidste optræder meget almindelig som Dværgform med Stængler af Bladenes Længde eller kortere. 0,05—0,30. Mai-Juli. I Moser og Enge. Meget almindelig.

Gul-S., *C. flava* L.

2. Bladene med indrullet Rand. Frugthylstrets Næb lige, jævnt, meget kortere end Frugthylstret; Næbets Tænder paa Indersiden smaa-tornet. Dækskjællene braadspidsede. 0,10—0,25. Juni-Juli. Paa Strandenge. Hist og her ved Østersøens Kyster; ikke funden i Jyll.

Udspilet S., *C. extensa* Good.

oo. Dækbladene kortere end Stænglen, langt omskedende. Hunaxene langt fjernede fra hverandre, de nedre stilkede.

1. Frugthylstrets Næb smaa-tornet; Næbets Tænder paa Indersiden jævne; Dækskjællene spidse. 0,20—0,35. Juni-Juli. I Moser og Enge. Hist og her. (*C. Hornschuchiana* Hoppe).

Skedestilket S., *C. fulva* Good.

De to overste Hunax nærmede til hinanden. Det nederste Dækblad omtrent af Stænglens Længde. Uden modne Frugter. Sjelden. (*C. fulva* Hoppe).

C. fulva × *flava*.

2. Frugthylstrets Næb lidt ru, tilsidst jævnt; Næbets Tænder paa Indersiden smaa-tornet; Dækskjællene braadspidsede. 0,10—0,40. Juni-Juli. Paa Strandenge og Strandoverdrev. Hist og her.

Fjernaxet S., *C. distans* L.

b. Hunaxene hængende, langstilkede.

1. Hunaxene 3—4, fjerntsiddende. Frugthylstret med langt Næb, ribbeløs. 0,25—0,50. Juni-Juli. I Skove. Almindelig. Skov-S., *C. silvática* Huds.
2. Hunaxene 3—6, tæt samlede. Frugthylstret med langt Næb, mangeribbet. 0,40—0,80. Juni-Juli. I dybe Moser, ved Søbredder. Hist og her. Knippeaxet S., *C. Pseudocyperus* L.
- B. 1—5 Hanax. Dækbladene uden Skede (undt. *C. hirta*). Jordstænglen krybende.
- a. Frugthylstrene glatte.
- o. Frugthylstrene oppustede, gulgrønne, længere end Dækskjællene.
1. Stænglen skarpt trekantet. ru. Bladene flade, frisk grønne. Hunaxene ovale—aflange. 0,25—0,60. Mai-Juni I Moser og ved Søbredder. Temmelig almindelig. Blære-S., *C. vesicária* L.
2. Stænglen but trekantet, jævn eller foroven ru. Bladene rendede, blaagrønne. Hunaxene valseformede. 0,20—0,60. Juni. I Moser og Grøfter. Meget almindelig. (*C. ampullacea* Good.) Tosnabet S., *C. rostrata* With.
- oo Frugthylstrene ikke oppustede, olivengrønne eller brune. Stænglen skarpt trekantet, ru.
1. Bladskederne ikke optrevlede. Hanaxene 2—5; Dækskjællene alle langt tilspidsede. Hunaxene 3—4, de nedre lang-, de øvre kortstilkede. 0,60—1,20. Juni-Juli. I dybe Moser, Grøfter og ved Aabredder. Ikke almindelig. Tykaxet S., *C. ripária* Curt.
2. De nedre Bladskeder optrevlede. Hanaxene 1—3; de nedre Dækskjæl butte, de øvre langt tilspidsede. Hunaxene 2—4, de nedre kortstilkede, de øvre siddende; Frugthylstrene lidt længere eller omtrent af Længde med Dækskjællene. Var. med længere og tyndere Hunax og Frugthylstrene omtrent kun halvt saa lange som Dækskjællene: var. *spadicea* Roth. 0,50—0,80. Juni. I Moser, Grøfter og ved Aabredder. Temmelig almindelig. (*C. paludosa* Good.) Kjær-S., *C. acutiformis* Ehrh.
- b. Frugthylstrene haarede.
1. Bladene rendede, glatte. Dækbladene uden Skede. 0,40—1,00. Juni-Juli. I dybe Moser og ved Søbredder. Temmelig sjelden. Traad-S., *C. filiformis* L.
2. Bladene flade, tilligemed Bladskederne haarede. Dækbladene omskedende. 0,15—0,45. Juni-Juli. Baade paa tør og paa fugtig Sandgrund. Almindelig. (Stænglen

0,60—0,90 høj; Dækskjællene indtil 15 Mm. lange: f. *gigantea*. — Tokkejob Hegn). Haaret S., C. hirta L.

7. Fam. Gramíneae, Græsfamilien.

Urter. Stænglen trind, hul undtagen ved Bladfæstene. Bladene toradede, linieformede, omskedende; Bladskedens Rande ikke sammenvoxede men dækkende hinanden. Blomsterne oftest tvekjønnede, samlede i Smaa-Ax med toradede, skjælformede Dækblade; Smaa-Axene atter stillede i Ax, Dusk eller Top. De to nederste Dækblade i Smaa-Axet ere golde og kaldes Yderavner; (hos enkelte Arter kun een eller ingen); derefter følge eet eller flere Dækblade (nedre Inderavner), som hver støtter en Blomst, der bagtil omslutes af et tokjølet Forblad (øvre Inderavne). Intet Bloster; 3, sjelden kun 1 eller 2, Støvblade; 1 Støvvej med 2 (hos Nardus kun 1) fjerformede Ar. Nødfrugt, som fortil er hvælvet, bagtil flad med en Længdefure.

I. Topgræsser. Blomsterstanden en Top, hvis Grene, idetmindste de nederste, ere forlængede; Smaa-Axene paa kortere eller længere Stilke.

A. Smaa-Axet med 2—mange tvekjønnede Blomster, sjeldnere med kun 1 tvekjønnet og 1—2 hanlige Blomster.

a. Yderavnerne kortere end Smaa-Axet.

o. Arrene hvidlige; Blomster alle tvekjønnede.

* Dækbladene med Stak eller braadspidsede, med mod Spidsen sammenløbende Nerver.

Δ Dækbladene med Kjøl paa Ryggen.

1. Toppen ensidig; Smaa-Axene duskformet samlede i Spidsen af Grenene. 2l.

Dactylis 39.

2. Toppen alsidig; Smaa-Axene ikke duskformet samlede. Schedonorus 39.

ΔΔ Dækbladene hvælvede, uden Kjøl.

x. Forbladets Kjøle kamformet stivhaarede; Bladskedens Rande til Midten sammenvoxede.

Bromus 39.

xx. Forbladets Kjøle dunhaarede; Bladskedens Rande helt frie.

1. Smaa-Axenes Stilke ikke kølleformet udvidede i Spidsen. 2l. Festuca 40.

2. Smaa-Axenes Stilke imod Spidsen kølleformet udvidede. Vulpia 41.

** Dækbladene uden Stak, med parallelle, imod Spidsen ikke sammenløbende Nerver.

Δ Dækbladene kjølformet sammentrykte. Poa 41.

ΔΔ Dækbladene hvælvede.

- x. Smaa-Axene aflange, ikke nikkende. Yderavnerne meget ulige store.
1. Smaa-Axene flerblomstrede; Dækbladene 5—7-nervede. Bladskedens Rande sammenvoxede. 2l. *Glyceria* 42.
 2. Smaa-Axene i Reglen 2-blomstrede. Dækbladene 3-nervede. Bladskedens Rande kun til Midten sammenvoxede. 2l. *Catabrosa* 43.
- xx. Smaa-Axene rundagtige—hjørteformede, nikkende. Yderavnerne omtrent lige store. 2l. *Briza* 43.
- oo. Arrene purpurfarvede. Nogle af Blomsterne golde eller særkønnede.
1. Blomsterne med lange Haar ved Grunden. 2l. *Phragmites* 43.
 2. Blomsterne uden lange Haar ved Grunden. 2l. *Molinia* 44.
- b. Yderavnerne, idetmindste den længste, lige lang med eller dog omtrent lige lang med Smaa-Axet.
- o. Dækbladene med kortere eller længere Stak, som dog undertiden ikke rager udenfor Blomsten.
- * Dækbladet spidst eller but, ikke tospaltet; Stak kort.
- Δ Kun den ene Blomst tvekjønnet, de andre hanlige.
1. Smaa-Axet 3-blomstret; de to nederste Blomster hanlige, med Stak; den øverste tvekjønnet, uden Stak. 2l. *Hierochloa* 44.
 2. Smaa-Axet 2-blomstret; den øverste Blomst hanlig, med Stak; den nederste tvekjønnet, uden Stak. 2l. *Holcus* 44.
- ΔΔ Blomsterne alle tvekjønnede; Smaa-Axet to-blomstret.
1. Dækbladet med en næsten lige Stak fra Grunden eller fra Ryggen. 2l. *Aira* 44.
 2. Dækbladet med en knæbojet, opefter kolleformet Stak, som udgaaer fra Grunden af Bladet. 2l. *Weingärtneria* 44.
- ** Dækbladet i Spidsen tospaltet, med en knæbojet Stak fra Ryggen.
- Δ Yderavnerne hvælvede, uden Kjol. *Avena* 45.
- ΔΔ Yderavnerne med Kjol paa Ryggen.
1. Frugten ikke sammenvoxet med Forbladet. 0,30—0,60 høj. 2l. *Trisetum* 45.
 2. Frugten sammenvoxet med Forbladet. 0,05—0,25 høj. ⊙. *Airopsis* 46.
- oo. Dækbladene uden Stak.

* Smaa-Axene 2—3-blomstrede; kun 1 eller 2 af Blomsterne tvekjønnede.

1. Yderavnerne hvælvede, uden Kjøl. De nedre Blomster tvekjønnede. 2l. Melica 46.

2. Yderavnerne med Kjøl paa Ryggen. De nedre Blomster hanlige. Hierochloa 44.

** Smaa-Axene 3—5-blomstrede; Blomsterne alle tvekjønnede. 2l. Sieglingia 46.

B. Smaa-Axet kun med 1 tvekjønnet Blomst, undertiden tillige med 1—2 kjønsløse Blomster.

a. Smaa-Axet sammentrykt fra Ryggen eller trindt.

1. Yderavnerne ulige lange. 1 kjønsløs Blomst. ☉.

Panicum 46.

2. Yderavnerne lige lange. Ingen kjønsløse Blomster. 2l.

Milium 47.

b. Smaa-Axet sammentrykt fra Siden.

o. Yderavnerne meget smaa eller manglende. 2l.

Leersia 47.

oo. Yderavnerne tydelige.

* 1 hindeagtigt Skjæl — kjønsløs Blomst — paa hver Side af den tvekjønnede Blomst. 2l. Digraphis 47.

** Ingen Skjæl — kjønsløse Blomster — ved Siden af den tvekjønnede Blomst.

Δ Med lange Haar ved Grunden af Blomsten. 2l.

Calamagrostis 47.

ΔΔ Uden eller kun med ganske korte Haar ved Grunden af Blomsten.

1. Yderavnerne lancetformede, spidse. Toppen alsidig. Agrostis 47.

2. Yderavnerne ægformede, butte. Toppen ensidig. Melica (uniflora) 46.

Toppen alsidig, se: Catabrosa 43.

II. Duskgræsser. Blomsterstanden en Dusk ☉: en Top med meget korte Grene, Smaa-Axene derfor hoved- eller axformet sammentrængte.

A. Smaa-Axene 2—flerblomstrede.

a. Dusken alsidig. Uden kamformet Hylster ved Grunden af Smaa-Axet.

o. Yderavnerne kortere end Smaa-Axet.

1. Forbladets Kjole dunhaarede. Vulpia 41.

2. Forbladets Kjole kamformet stivhaarede. 2l.

Brachypodium 48.

oo. Yderavnerne omtrent af Længde med Smaa-Axet.

1. Dækbladet i Spidsen tokløvet, med en knæbøjet Stak fra Ryggen. Airopsis 46.

2. Dækbladet spidst, uden eller med en kort, lige Stak fra Spidsen. 2l. Koeleria 48.

- b. Dusken ensidig. Med et kamformet Hylster ved Grunden af Smaa-Axet. Cynosurus 48.
- B. Smaa-Axet kun med 1 tvekjønnet Blomst, ofte tillige med 1—2 golde eller kjønsløse Blomster.
- a. Smaa-Axene med lange Børster ved Grunden. ⊙. Setaria 49.
- b. Smaa-Axene uden lange Børster ved Grunden.
- o. Yderavnerne paa Ryggen vingede. Dusken ægformet. ⊙. Phalaris 49.
- oo. Yderavnerne uvingede. Dusken valseformet — tenformet.
- * 2 Støvblade. 2 nedre, kjønsløse Blomster i Form af 2 stakbærende Dækblade. Anthoxanthum 49.
- ** 3 Støvblade. Ingen eller een gold Blomst i Spidsen af Smaa-Axet.
- Δ Blomsterne med Haar ved Grunden. Dusken tenformet. Δ. Psamma 49.
- ΔΔ Blomsterne uden Haar ved Grunden. Dusken valseformet.
1. Yderavnerne sammenvoxede ved Grunden, spidse. Dækbladet med Stak fra Ryggen. Alopecurus 49.
2. Yderavnerne ikke sammenvoxede, braad-spidsede. Dækbladet uden Stak. Phleum 50.
- III. Axgræsser. Blomsterstanden et enligt, endestillet, sammensat Ax, sjeldnere flere sammensatte Ax fra Spidsen af Stænglen.
- A. Flere Ax paa samme Stængel; Axene ensidige.
1. Axene i Top. ⊙. Echinochloa 46.
2. Axene i Halvskjærm. ⊙. Digitaria 46.
- B. Et enligt, endestillet Ax.
- a. 2—4 Smaa-Ax ved hvert af Axens Led.
1. Smaa-Axene 3 ved hvert af Axens Led, 1—2 blomstrede, nogle ofte eenkjønnede eller golde. Yderavnerne med lang Stak. Hordeum 50.
2. Smaa-Axene 2—4 ved hvert af Axens Led, 2-flerblomstrede. Yderavnerne sylspidsede. Δ. Elymus 51.
- b. 1 Smaa-Ax ved hvert af Axens Led.
- o. Smaa-Axet 2—flerblomstret.
- * Smaa-Axet vender Fladen mod Axen. 2 Yderavner.
- Δ De nedre Smaa-Ax stilkede, de øvre siddende. Δ. Brachypodium 48.
- ΔΔ Smaa-Axene alle siddende.
- x. Smaa-Axene 3—flerblomstrede.
1. Yderavnerne ægformede. ⊙. eller ⊙. Triticum 51.

2. Yderavnerne lancetformede. 2l.

Agropyrum 51.

xx. Smaa-Axene 2-blomstrede, med en gold

Blomst i Midten. ☉.

Secale 52.

** Smaa-Axet vender Kanten mod Axen. 1 Yder-
avne.

Lolium 53.

oo. Smaa-Axet 1-blomstret.

1. Axet toradet. 2 Ar. ☉.

Lepturus 53.

2. Axet ensidigt. 1 Ar. 2l.

Nardus 53.

1. **Dáctylis**, Hundegræs.

Tueformet. Bladskederne sammentrykte, tilligemed Bladpladen og Topgrenene rue. 0,30—1,00. Juni-Juli. Paa Græsmarker, ved Veje osv. Almindelig.

Hvas H., **D. glomeráta** L.2. **Schedonórus**, Hejresvingel.

A. Smaa-Axet efter Blomstringen bredest mod Spidsen. Forbladets Kjole kamformet stivhaarede. En- eller toaarig.

1. Stænglen foroven dunhaaret. Toppen noget ensidig, med jævne, dunhaarede Grene. 0,20—0,45. Juni-Aug. Ved Byer, Gjærder og Veje. Meget sjelden.

Tag-H., **S. tectórum** (L.).

2. Stænglen glat. Toppen alsidig, med rue Grene. 0,25—0,60. Mai-Aug. Ved Byer, Gjærder og Veje. Hist og her, ofte i stor Mængde.

Gold H., **S. stérilis** (L.).

B. Smaa-Axene bredest paa Midten. Forbladets Kjole dunhaarede. Tueformet. Fleraarig.

a. Toppen langgrenet, noget nikkende. Stakken omtrent af Dækbladets Længde.

1. De øvre Bladskeder glatte, de nedre haarede af nedadrettede Haar. De nedre Topgrene 2—5 sammen, hver med 1—5 Smaa-Ax. 0,80—1,20. Juni-Juli. I Skove. Hist og her.

Tidlig H., **S. Benekéni** Lange.

2. Alle Bladskeder langhaarede. De nedre Topgrene parvis, hver med 5—9 Smaa-Ax. 0,80—1,40. Juli-Aug. I Skove. Hist og her.

Sildig H., **S. serótinus** (Benek.).

b. Toppen kortgrenet, opret. Stakken omtrent halv saa lang som Dækbladet. 0,40—0,90. Juni. Paa Marker, ved Veje. Meget sjelden.

Opret H., **S. eréctus** (Huds.).3. **Bromus**, Hejre.

I. Bladskederne glatte. Toppen langgrenet, tilsidst nikkende, Dækbladene tilsidst i Randen indrullede og derved pressede ud fra hverandre. 0,50—1,00. ☉. Juni-Juli. Ukrud i Vintersæden. Almindelig.

Almindelig H., **B. secalínus** L.

II. Bladskederne, idetmindste de nedre, og oftest ogsaa Bladene

haarede. Blomsterne mod Frugtmodningen taglagte idetmindste i deres nederste Del.

A. Blomsterne mod Frugtmodningen kun med deres nedre Del dækkende hverandre. Toppen langgrenet, tilsidst nikkende. Dækbladet omtrent lige lang med Forbladet, kortere end Stakken. 0,30—0,80. ☉. Juni-Juli. Paa Marker og ved Veje. Hist og her. Ager-H., **B. arvénis** L.

B. Blomsterne mod Frugtmodningen dækkende hverandre med deres hele Længde. Toppen kortgrenet. Dækbladet længere end Forbladet, omtrent lige lang med Stakken.

a. Topgrenene rue; Smaa-Axene glatte. De nedre Bladskeder langhaarede, de øvre korthaarede eller glatte. Toaarig.

1. Toppen efter Afblostringen aaben, noget nikkende. Dækbladets Rand danner ovenfor Midten en stump Vinkel. 0,30—0,60. Mai-Juni. Paa Diger og tørre Marker. Hist og her.

Mangeblomstret H, **B. commutátus** Schrad.

2. Toppen efter Afblostringen sammenkneben, opret eller tilsidst lidet nikkende. Dækbladet med buformede Rande. 0,30—0,60. Juni. Paa Enge. Hist og her. Klaseblomstret H., **B. racemósus** L.

b. Topgrenene tilligemed samtlige Bladskeder og Smaa-Axene dunhaarede. Dækbladets Rand danner ovenfor Midten en stump Vinkel. Stænglen opret, paa mager Jord ofte kun med eet eller meget faa Smaa-Ax (f. *pygmaea*). Var. desuden paa grusede og sandede Strandfælder med til alle Sider nedliggende—opstigende, korte Stængler og glatte Smaa-Ax: var. *hordeicea* (L.). 0,15—0,45. ☉ eller ☉. Juni-Juli. Paa Marker, ved Veje osv. Meget almindelig. Blød H., **B. mollis** L.

4. *Festúca*, Svingel.

I. Bladene, idetmindste Grundbladene, børsteformet sammenlagte eller indrullede, i Knoplejet sammenlagte.

a. Tæt tueformet, uden Udløbere.

1. Bladene alle børsteformede. Toppen sammentrængt. 0,10—0,30. Var. med mere aaben Top og kraftigere Væxt, 0,15—0,45 høj: var. *duriúscula* (L.). Maj-Juni. Paa Bakker, Lyngheder, Marker osv. Almindelig.

Faare-S., **F. ovína** L.

2. Grundbladene børsteformede, Stængelbladene flade. Toppen aaben. 0,30—0,70. Kun funden paa Sjæll. ved Jonstrup og Orsiøv. (Indført med fremmed Græsfro).

Forskjelligbladet S., **F. heterophylla** Lam.

b. Med Udløbere, sjelden kun med korte, buformet opstigende Sideskud. Smaa-Axene glatte. Var. paa løs Sandjord med længere Udløbere og dunhaarede Smaa-Ax: var. *arenária*

ragør
Maj 1910.

Fr. 0,25—0,60. Juni-Juli. Paa Enge, Marker, i Klitter osv.

Meget almindelig.

Rød S., *F. rubra* L.

II. Bladene flade eller med noget indrullet Rand, i Knoplejet sammenrullede.

A. Stakken ret, kortere end Dækbladet eller 0.

a. Skedehinden meget kort. Frugtknuden i Spidsen haaret.

1. De nedre Bladskeder rue. Topgrenene med 4—10

Smaa-Ax; Smaa-Axet 4—5-blomstret. 0,60—1,50.

Juni-Aug. Paa Strandenge, sjelden inde i Landet.

Hist og her. (*F. littorea* Wahlenb.).

Strand-S., *F. arundinacea* Schreb.

2. Alle Bladskeder jævne. Topgrenene med 1—5 Smaa-Ax;

Smaa-Axet 5—10-blomstret. Var. med meget korte

Topgrene, de øvre kun med 1, de nedre med faa

Smaa-Ax: var. *pseudololiacea* (Fr.). 0,30—0,60. Juni-

Juli. Paa Enge, ved Veje osv. Meget almindelig.

Eng-S., *F. pratensis* Huds.

Toppen klaseformet, toradet; de nedre Smaa-Ax

kortstilkede, de øvre siddende. Uden modne

Frugter. 0,40—0,70. Meget sjelden.

Festuca pratensis × *Lolium perenne*.

b. Skedehinden forlænget. Frugtknuden glat. 0,60—1,20.

Juni-Juli. I Skove. Sjelden; hyppigst i Østjyll.

Skov S., *F. silvatica* Vill.

B. Stakken omtrent dobbelt saa lang som Dækbladet. 0,60—

1,20. Juli-Sept. I Skove. Temmelig almindelig.

Kjæmpe S., *F. gigantea* Vill.

5. *Vulpia*, Egernhale.

1. Toppen axformet sammenkneben, opret. Uden Blade paa Stænglens overste Del. 0,10—0,30. ☉. Juni-Juli. Paa tørre Marker og Bakker. Hist og her.

Langstakket E., *V. sciuroides* (Roth).

2. Toppen axformet sammenkneben, i Spidsen nikkende. Stænglen

lige til Blomsterstanden bladbærende. 0,15—0,30. ☉ eller ☉.

Juli-Aug. Sjæll.: Søndersoen ved Jonstrup. Indført med frem-

med Frø. (*V. Myurus* Gmel.). *V. Pseudomyurus* Willem.

6. *Poa*, Rapgræs.

I. Enaarig; tueformet. Topgrenene efter Afblomstringen nedbojede, i Reglen to og to sammen. 0,05—0,20. Blomstrer næsten hele Aaret. Paa dyrket Jord, ved Veje osv. Meget almindelig.

Eenaarig R., *P. annua* L.

II. Fleraarig. Topgrenene efter Afblomstringen oprette eller udstaaende.

A. Tueformet, uden Udlobere, men ofte med opstigende golde Skud.

- a. Stænglen ved Grunden løgformet opsvulmet. Topgrenene 1—3 sammen. Var. med topspirende Smaa-Ax: var. *vivipara* L. 0,15—0,25. Maj-Juni. Paa Marker, ved Gjærder og Veje. Kun Varieteten er funden i Danmark og kun paa Bornh. Løgbærende R., *P. bulbósa* L.
- b. Stænglen ikke løgformet opsvulmet ved Grunden. Topgrenene 3—6 sammen.

o. Stængel og Bladskeder trinde. Dækbladet med 5 utydelige Nerver.

1. Bladskederne kortere end de af dem omsluttede Stængelstykker; Skedehinden meget kort, stump. 0,30—0,80. Juli-Aug. I Skove og ved Gjærder. Almindelig. Lund-R., *P. nemoralis* L.

2. Bladskederne af Længde med de af dem omsluttede Stængelstykker; Skedehinden forlænget, spids. 0,30—0,90. Juli-Aug. I fugtige Enge, ved Vandløb. Sjelden. (*P. fértilis* Host).

Stortoppet R., *P. palústris* L.

oo. Stænglen sammentrykt eller trind. Bladskederne, idetmindste de nedre, sammentrykte. Dækbladet med 5 stærke Nerver.

1. Stænglen trind. Bladskederne, især de nedre, noget sammentrykte. Bladene smalle, tilspidsede. 0,30—0,70. Juni-Juli. Paa Enge, i Grøfter osv. Almindelig. Almindelig R., *P. triviális* L.

2. Stængel og Bladskeder stærkt sammentrykte. Bladene temmelig brede, med kappeformet sammentrukken Spids. 0,60—1,20. Juni-Juli. I fugtige Skove. Meget sjelden. Sjæll.: Rungsted, Flakkebjerg pr. Skjelskør; Falst.: Riserup; Fyen: Skaarup; Jyll.: Rydhave.

Sudetisk R., *P. sudética* Haenke.

B. Med lange Udløbere.

1. Stænglen trind eller lidet sammentrykt, ret. Var. med kortgrenet, sammentrængt Top, med stærkt ophøjede Nerver paa Yderavner og Dækblade: var. *costata* (Schum.). 0,10—0,60. Maj-Juni. Paa Enge og Marker, ved Veje osv. Meget almindelig. Varieteten sjelden.

Eng-R., *P. praténsis* L.

2. Stænglen stærkt sammentrykt, ved de nedre Bladfæste knæbøjet. 0,15—0,40. Paa Marker, ved Veje. Ikke sjelden. Fladstraaet R., *P. compréssa* L.

7. *Glycéria*, Sødgræs.

A. Dækbladet med 5 utydelige Nerver.

1. Med overjordiske, krybende Udløbere, som først udvikles sent paa Sommeren. Bladene foroven halvttrinde, forneden

sammenfoldede. Topgrenene jævne eller lidet rue, efter Afblomstringen oprette—tiltrykte, 2—3 sammen. 0,10—0,45. Juni-Juli. Paa Strandenge. Hist og her.

Strand-S., *G. marítima* (Huds.).

2. Uden Udløbere. Bladene flade. Topgrenene rue, efter Afblomstringen udstaaende eller tilbagebøjede, 4—5 sammen. 0,15—0,45. Juni-Juli. Ved Strandbredder, sjelden inde i Landet. Hist og her. Udspærret S., *G. distans* (L.).

B. Dækbladet med 7 stærke, ophøjede Nerver.

- a. Bladskederne sammentrykte. Toppens Hovedaxe jævn, Topgrenene rue. Smaa-Axene linieformede.

1. Dækbladet lancetformet, spidst. Topgrenene 1—3 sammen. Blomsterne løst taglagte. Skedehinden forlænget. Var. med axformet sammenkneben Top med enlige, meget korte, ofte kun eet Smaa-Ax bærende Grene: var. *triticea* Fr. 0,25—0,80. Juni-Juli. I og ved Vand. Almindelig.

Manna-S., *G. fluitans* (L.).

2. Dækbladet aflang-ægformet. Topgrenene 2—5 sammen. Blomsterne tæt taglagte. Skedehinden temmelig kort. Var. med axformet sammenkneben Top, med enlige, meget korte Grene: var. *triticea* M. T. Lange. 0,25—0,70. Juni-Juli. I og ved Vand. Temmelig almindelig.

Butblomstret S., *G. plicata* Fr.

- b. Bladskederne trinde; Skedehinden kort. Toppen rigt forgrenet; baade Hovedaxen og Grenene rue; Smaa-Axene æglancetformede. 1,00—2,00. Juli-Aug. I og ved Vand. Temmelig almindelig. (*G. spectabilis* M. et K.).

Høj S., *G. aquatica* (L.).

8. Catabrósa, Tæppegræs.

Med krybende Udløbere; Stængel og Blade glatte. Mange Topgrene ved hvert af Hovedaxens Led. 0,20—0,45. Var. med lavere Stængler og eenblomstrede Smaa-Ax: var. *subtilis* Hook. Juni-Juli. Paa oversvømmede Steder, ved Kildevæld. Hist og her.

Dynd-T., *C. aquatica* (L.).

9. Briza, Hjærtegræs.

Jordstænglen kort, lodret eller opstigende; Stænglen jævn; Bladene rue. 0,20—0,45. Juni-Juli. Paa Enge. Almindelig.

Almindelig H., *B. média* L. *fragor* *junior*

10. Phragmites, Tagrør.

Jordstænglen krybende, meget lang og grenet. Toppen rigt forgrenet. Paa Strandbredder og i Klitter optræder den med meget lange, nedliggende eller krybende, overjordiske Udløbere. 0,80—2,50. Aug.-Sept. Ved Søbredder, i Grøfter og Kjær. Almindelig.

Almindelig T., *P. communis* Trin.

11. Molínia, Blaatop.

Tueformet. Stænglen ved Grunden opsvulmet, kun forneden bladbærende. Skedehinden dannet af en Haarkrans. Topgrenene talrige, korte, oprette—tiltrykte. 0,15—0,90. Juli-Aug. I Hedemoser og paa torvholdige Enge. Almindelig, især i Jyll. (*Enódium coerúleum* Gaud.). Almindelig B., *M. coerúlea* Moench.

12. Hieróchloa, Festgræs.

Jordstænglen krybende, stærkt forgrenet. Stænglen kun forneden bladbærende. Toppen aaben, med brune, glinsende Smaa-Ax. 0,25—0,60. April-Maj. I Moser og paa tørvholdige Enge. Temmelig sjelden. Vellugtende F., *H. odoráta* (L.).

13. Holcus, Hestegræs.

1. Tueformet. Hele Planten fløjelshaaret. Toppen under og efter Blomstringen aaben; Hanblomstens Dækblad med en i Smaa-Axet indesluttet Stak. 0,20—0,60. Juni-Juli. Paa Enge, Marker og i Skove. Meget almindelig.

Fløjelsgræs ell. Uldbladet H., *H. lanátus* L.

2. Jordstænglen krybende. Stænglen ved Bladfæstene haaret af nedadrettede Haar, iovrigt glat; Bladene og de nedre Bladskeder svagt haarede, de øvre Bladskeder glatte. Toppen under Blomstringen aaben, senere sammentrængt; Hanblomsten med en Stak, der rager udenfor Smaa-Axet. 0,25—0,60. Juli-Aug. Paa sandede Marker og i Krat. Hist og her.

Krybende H., *H. mollis* L.

14. Aira, Bunke.

A. Bladene flade. Stakken indesluttet i Smaa-Axet. Tueformet. 0,50—1,00. Juni-Juli. Paa Enge. Meget almindelig.

Mose-B., *A. caespitósa* L.

B. Bladene børsteformede. Stakken rager udenfor Smaa-Axet.

1. Tæt tueformet, med talrige golde Skud. Bladpladen sammenlagt. Den øvre Blomst fjernet fra den nedre. Topgrenene efter Afblomstringen oprette. 0,20—0,50. Juli-Aug. I Heder og Klitter; i Lavninger, som i kortere eller længere Tid af Aaret staa under Vand. Ikke sjelden i Nord- og Vestjyll. Desuden funden paa Samsø.

Sump-B., *A. uliginósa* Weihe.

2. Løst tueformet. Bladpladen trind med en svag Fure paa Oversiden. Blomsterne tæt samlede. Topgrenene efter Afblomstringen udspærrede. 0,25—0,70. Juni-Juli. Paa Heder, høje Steder i Skove. Almindelig.

Bølgestænglet B., *A. flexuósa* L.

15. Weingärtnéria, Sandskjæg.

Tueformet; blaagraa. Bladpladen børsteformet indrullet. 0,10

—0,25. Juli-Aug. I Klitter og paa tørre, sandede Marker. I Landets magre Egne almindelig. (*Corynéphorus canéscens* Beauv.).

Graa S., *W. canéscens* (L.).

16. *Avéna*, Havre.

I. Smaa-Axene, idetmindste efter Afblostringen, hængende. Yderavnerne 5—9-nervede. Enaarig.

A. Smaa-Axets Axe glat eller kun haaret ved Grunden af de enkelte Blomster; Blomsterne ikke tilleddede til Axen, sent affaldende.

a. Den øvre Blomsts Dækblad uden, den nedre Blomsts Dækblad med Stak.

1. Toppen alsidig, aaben. Smaa-Axet aabent. 0,60—1,20. Juli-Aug. Almindelig dyrket.

Almindelig H., *A. sativa* L.

2. Toppen ensidig, med oprette Grene. Smaa-Axet lukket. 0,45—0,90. Juli-Aug. Dyrket, men meget sjældnere end foregaaende. Sværd-H., *A. orientális* Schreb.

b. Begge Blomsters Dækblade med Stak. Toppen ensidig. 0,30—0,80. Juli-Aug. Dyrkes hist og her paa mager Jord; iøvrigt forvildet i Vaarsæden. Pur-H., *A. strigósa* Schreb.

B. Smaa-Axets Axe overalt haaret, skjør. Toppen alsidig. Dækbladet ved Grunden haaret. Var. med glatte Dækblade: var. *glabréscens* Coss. 0,50—1,20. Juli-Aug. Forekommer temmelig almindelig som Ukrud i Vaarsæden. Flyve-H., *A. fátua* L.

II. Smaa-Axene oprette. Yderavnerne 1—3-nervede. Fleraarig.

a. Blomsterne alle tvekjønnede; Dækbladene alle med Stak.

1. Bladpladen mere eller mindre indrullet, tilligemed Bladskederne ru og glat. Topgrenene 1—2 sammen. Smaa-Axet 3—5-blomstret, Begge Yderavnerne 3-nervede. 0,30—0,60. Juni-Juli Paa høje Enge og Bakker. Hist og her, især i Landets magre Egne. Eng-H., *A. praténsis* L.

2. Bladpladerne flade, tilligemed de nedre Bladskeder haarede. Topgrenene 3—5 sammen. Smaa-Axet 2—3-blomstret. Den nedre Yderavne 1-nervet, den øvre 3-nervet. 0,30—0,60. Maj-Juni. Paa Enge, langs Veje. Almindelig.

Dunet H., *A. pubéscens* L.

b. Smaa-Axet 2-blomstret; den nedre Blomst hanlig, med stakbærende Dækblad, den øvre Blomst tvekjønnet, dens Dækblad uden Stak. 0,60—1,00. Juni-Juli. Paa Enge, ved Veje, i Krat. Almindelig. Høj H., *A. elátior* L.

17. *Trisétum*, Guldhavre.

Bladene flade, tilligemed de nedre Skeder haarede. Smaa-Axet med 2—3 tvekjønnede og 1 gold Blomst. 0,30—0,60. Juni-Aug. Paa Græsmarker, ved Veje. Hist og her.

Glinsende G., *T. flavéscens* (L.).

18. *Airópsis*, Dværgbunke.

1. Toppen kortgrenet, axformet sammenkneben. Smaa-Ax-Stilkene kortere end Smaa-Axet. 0,03—0,15. April-Juni. Paa sandede Marker og Heder. Almindelig. Tidlig D., *A. praecox* (L.).
2. Topgrenene forlængede, udspærrede. Smaa-Ax-Stilkene af Længde med eller længere end Smaa-Axet. 0,10—0,25. Maj-Juni. Paa sandede Marker. Hist og her.

Udspærret D., *A. caryophylléa* (L.).

19. *Mélica*, Flitterax.

1. Toppen ensidig, nikkende, med oprette, 2-blomstrede Smaa-Ax; den nedre Blomst tvekjønnet, den øvre gold. Smaa-Ax-Stilkene glatte. 0,30—0,45. Maj-Juni. I Skove. Almindelig.
Enblomstret F., *M. uniflóra* Retz.
2. Toppen ensidig, klaseformet, med kortstilkede, nikkende, 3-blomstrede Smaa-Ax; de to nedre Blomster tvekjønnede, den øvre gold. Smaa-Ax-Stilkene korthaarede. 0,30—0,60. Maj-Juni. I Skove. Hist og her; ikke almindelig. Nikkende F., *M. nutans* L.

20. *Sieglíngia*, Tandbælg.

Tueformet. Stænglerne nedliggende—oprette. Bladene haarede, med en Haarkrans paa Skedehindens Plads. Topgrenene oprettiltrykte, korte, hver med 1—3 Smaa-Ax. 0,15—0,45. Juni-Juli. Paa høje Enge, Overdrev osv. Temmelig almindelig. (*Triódia decúmbens* Beauv.).
Nedliggende T., *S. decúmbens* (L.).

21. *Pánicum*, Hirse.

Toppen stærkt forgrenet med tilsidst nikkende Grene. Blade og Bladskeder stivhaarede. 0,25—0,60. Juli. Forvildet. Meget sjelden.
P. miliáceum L.

22. *Echinóchloa*, Hanespore.

Smaa-Axet med 1 tvekjønnet og 1 gold Blomst; den sidste bestaaer af 2 Skjæl, der ligesom Yderavnerne ere stivhaarede. Stænglen nedliggende—opstigende, 0,25—0,60. Juli-Aug. Paa dyrket Jord. Sjelden.
Kantet H., *E. crus galli* (L.).

23. *Digitária*, Fingerax.

1. Stænglerne nedliggende—opstigende, oftest røde; Blade og Bladskeder glatte. Axene 2—4 sammen. 0,08—0,25. Juli-Sept. Paa sandede Marker, ved Veje. Sjelden. (*D. glabra* R. et Sch.).
Fremliggende F., *D. lineáris* (Krocker).
2. Stænglerne opstigende—oprette; Blade og Bladskeder stivhaarede. Axene 4—7 sammen; Smaa-Axene rødviolette. 0,15—0,45. Juli-Sept. Paa dyrket Jord. Indført med fremmed Sæd. Kun funden paa Sjæll.: ved Helsingør, Jonstrup og Ørsløv.
Blodhirse, *D. sanguinális* (L.).

24. *Mílium*, Miliegræs. *Indrup Krat 1-11*

Hele Planten glat. Topgrenene lange, haarfine, bugtede, udspærrede, efter Afblomstringen nedhængende. 0,50—1,00. Juni. I Skove. Almindelig. Udspreidt M., *M. effúsum* L.

25. *Leérsia*, Risgræs.

Blade, Bladskeder og Topgrene meget rue. Den nederste Del af Toppen omsluttet af det øverste Blads Skede. 0,30—0,70. Aug.-Sept. Ved Søbredder. Meget sjelden. Kun funden i Sjæll.: ved Hellebæk. Vand-R., *L. oryzóides* (L.).

26. *Digráphis*, Rørgræs.

Toppen aflag, noget ensidig; Grenene korte, med tæt samlede Smaa-Ax. 0,80—2,00. Juni-Juli. Ved Bredder af Søer og Bække. Almindelig. Almindelig R., *D. arundinácea* (L.).

27. *Calamagróstis*, Rørhvene.

A. Haarene ved Dækbladets Grund kortere end eller af Længde med Dækbladet.

a. Stakken knæbøjet, rager langt udenfor Dækbladet; Haarene 3—4 Gange kortere end Dækbladet. 0,30—1,20. Juli-Aug. I Skove og Krat. Hist og her i Jyll.; paa Øerne meget sjelden. Skov-R., *C. arundinácea* (L.).

b. Stakken ret, meget kort, rager ikke eller kun meget lidt udenfor Dækbladet. Haarene omtrent af Dækbladets Længde. 1. Skedehinden kort. Yderavnerne æg-lancetformede, spidse. 0,30—1,00. Juni-Aug. I Moser, paa Skovenge. Sjelden; kun funden i Jyll. og Nordsjæll. (*C. stricta* Timm).

Stivtoppet R., *C. neglécta* Gårtn.

2. Skedehinden forlænget. Yderavnerne lancetformede eller linieformede, tilspidsede. 0,50—1,00. Juli. I fugtige Skove. Meget sjelden. Sjæll.: ved Sjæl-Sø; Jyll.: ved Randers. *C. Langsdórfii* Trin.

B. Haarene ved Dækbladets Grund længere end Dækbladet.

1. Stakken fæstet omtrent midt paa Ryggen af Dækbladet og rager udenfor Dækbladet. 0,30—1,00. Juli-Aug. Paa Skrænter, i Skove. Temmelig almindelig. Bjerg-R., *C. Epigeíós* (L.).

2. Stakken fæstet i Indskjæringen i Dækbladets Spids, meget kort. 0,80—1,30. Juni-Juli. I Skove og Krat. Temmelig almindelig. Eng-R., *C. lanceoláta* Roth.

28. *Agróstis*, Hvene.

A. Enaarig. Den øvre Yderavne størst; Dækbladet med en Stak, der er 3—4 Gange saa lang som Dækbladet. 0,30—0,80. Juni-Juli. Paa sandede Marker, især i Sæden. I de magre Egne af Landet almindelig. Langstakket H., *A. Spica venti* L.

B. Fleraarig. Yderavnerne lige store eller den nedre størst.

- a. Grundbladene børsteformet indrullede. Stakken fæstet nedenfor Midten af Dækbladet og rager oftest udenfor dette. Jordstænglen tueformet; udvikler hen mod Efteraaret talrige Løvskud dels fra Tuen, dels ofte fra nedliggende, rodslaaende Stængler. Sjelden med underjordiske Udløbere: var. *stolonifera* Blytt. 0,25—0,50. Juni-Aug. Temmelig almindelig, især i Vest- og Nordjyll. i Moser og i Lavninger i Heden.

Hunde-H., **A. canina** L.

- b. Alle Blade flade. Dækbladet uden eller med meget kort Stak. Jordstænglen tueformet, oftest med korte Udløbere.

1. Skedehinden meget kort. Toppen under og efter Blomstringen med udspærrede Grene. 0,10—0,50. Juni-Aug. Meget almindelig. Den almindeligste Plante paa tørre, sandede Græsmarker i Jyll. Almindelig H., **A. vulgaris** With.

2. Skedehinden forlænget. Toppen med korte, efter Blomstringen sammenknebnede Grene. Ofte med overjordiske, vidtkrybende Udløbere. 0,05—0,45. Var. med kraftigere 0,50—0,90 høje Stængler og større, mere langgrenet Top: var. *gigantea* (Roth). Juli-Aug. Meget almindelig og paa de mest forskellige Lokalteter. Varieteten paa fugtig Lergrund, i Grøfter. Krybende H., **A. alba** L.

29. *Brachypodium*, Stilkax.

1. Jordstænglen tueformet. Stak af Længde med eller længere end Dækbladet. 0,30—0,90. Juli-Aug. I Skove. Temmelig almindelig. (B. *gracile* Beauv.). Skov-S., **B. silvaticum** (Huds.).
2. Jordstænglen krybende. Stak kortere end Dækbladet. 0,45—1,00. Juni-Juli. I Skove og Krat. Sjelden. Bakke-S., **B. pinnatum** (L.).

30. *Koeleria*, Kambunke.

1. Bladene blaagrønne, tæthaarede af meget korte Haar. Dusken ensfarvet, gullighvid, idet baade Yderavner og Dækblade ere gullighvide. 0,15—0,40. Juni-Juli. Meget sjelden; kun funden hist og her i Vest- og Nordjyllands Klitstrækninger.

Blaagrøn K., **K. glauca** (Schk.).

2. Bladene grønne, med spredte, lange Haar, og paa Overfladens Nerver rue af enkelte Rækker af meget korte Haar. Yderavnerne gulbrunlige—grønne, Dækbladene gullig-hvide, Dusken derfor spraglet. 0,15—0,40. Juni Juli. Paa tørre Bakker. Meget sjelden; kun funden enkelte Steder paa Sjælland og i Jyll.

Randhaaret K., **K. cristata** (L.).

31. *Cynosurus*, Kamgræs.

1. Dusken linieformet, ensidig. Dækbladene braadspidsede. 0,20—0,50. 2^{de} Juni. Paa Marker, Enge, ved Veje. Almindelig. Almindelig K., **C. cristatus** L.
2. Dusken ægformet. Dækbladet med en Stak omtrent af Dæk-

bladets Længde. Det kamformede Hylsters Flige børsteformede. 0,25—0,50. ☉. Juni. Fundet et Par Steder paa Græsmarker. Indført med fremmed Græsfrø. Pindsvin-K., *C. echinátus* L.

32. *Setária*, Skjærmax.

A. Græsgøn. Børsterne ved Smaa-Axenes Grund grønne, sjældent brunviolette.

1. Børsterne rue af opadrettede Smaatorne. 0,15—0,40. Juli-Aug. Især paa sandede Marker. Temmelig sjelden.

Grøn S., *S. víridis* (L.).

2. Børsterne rue af nedadrettede Smaatorne. 0,20—0,40. Juli-Aug. Kun ved Ollerup paa Fyen og ved Næstved paa Sjæll. Indført. Kransblomstret S., *S. verticilláta* (L.).

B. Blaagrøn. Børsterne ved Smaa-Axenes Grund brandgule. 0,10—0,40. Juli-Aug. Meget sjelden. Indført.

Blaagraa S., *S. glauca* (L.).

33. *Phálaris*, Glansfrø.

Dusken ægformet-oval, grøn- og hvidspraglet. 0,15—0,50. Juli-Aug. Ved Marker og Veje. Sjelden. Forvildet.

Kanariegræs, *P. canariénsis* L. X

34. *Anthoxánthum*, Gulax.

1. De kjønsløse Blomster af Længde med den frugtbare eller lidet længere. 0,15—0,45. 2^l. Maj-Juni. Paa Marker, Enge, i Skove. Meget almindelig. Vellugtende G., *A. odorátum* L.

2. De kjønsløse Blomster dobbelt saa lange som den frugtbare. Lavere end foregaaende. ☉ eller ☉. Kun fundet et Par Steder. Indført. *A. Puelii* Lec. et Lamott.

35. *Psamma*, Hjelm.

1. Dusken næsten valseformet, foroven tilspidset, hvidlig. Haarene ved Dækbladets Grund $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{3}$ af Dækbladets Længde. 0,45—0,90. Juli-Aug. Meget almindelig paa Klitter; ogsaa paa Indresandene. Sand-H., *P. arenária* (L.).

2. Dusken tenformet, løsere end hos foregaaende, rødviolet anløben. Haarene ved Dækbladets Grund af Dækbladets halve Længde. Uden modne Frugter. 0,45—0,90. Juli-Aug. Paa sandede Strandbredder, i Klitter. Sjelden. (*P. báltica* R. et S.).

Psamma arenária × *Calamagróstis Epigéios*.

36. *Alopecúrus*, Rævehale.

A. Stænglen opret. Yderavnerne spidse.

a. Dusken valseformet, afsmalnet mod begge Ender, med 1—2 Smaa-Ax paa hver Gren. 0,30—0,60. ☉. Juli-Aug. Paa dyrkede, især lerede Marker. Hist og her især i den sydlige Del af Landet. Ager-R., *A. agréstis* L.

b. Dusken valseformet, i begge Ender afrundet, med 4—8 Smaa-Ax paa hver Gren.

1. Jordstænglen kort, skraat opstigende eller kortkrybende. Yderavnernes Spidser oprette. 0,45—0,90. 2l. Maj-Juni. Paa Enge, ved Vejgrøfter, paa Græsmarker. Alm. i Øst-sjæll.; iøvrigt sjelden. Eng-R., **A. praténsis** L.

2. Jordstænglen vidtkrybende, stærkt forgrenet. Yderavnernes Spidser udadbøjede. Dusken tilsidst sortagtig. 0,45—1,00. 2l. Juni-Juli Paa Græsmarker og Enge. Kun funden paa Bogo, ved Stubbekjøbing og Vordingborg. (A. nigricans Hornem.). Sortagtig R., **A. arundináceus** Poir.

B. Stænglen ved Grunden nedliggende, derpaa knæbojet-opstigende. Yderavnerne butte.

1. Yderavnernes Spidser udadbøjede. Stakken fæstet nedenfor Midten af Dækbladet, knæbojet, dobbelt saa lang som Dækbladet. 0,15—0,45. ☉ eller 2l. Maj-Aug. Paa fugtig, oversvømmet Grund. Almindelig.

Knæbojet R., **A. geniculátus** L.

2. Yderavnernes Spidser oprette eller indadbøjede. Stakken fæstet paa Midten af Dækbladet, ret, af Længde med eller en halv Gang længere end Dækbladet. 0,15—0,45. ☉ eller 2l. Maj-Aug. Paa fugtig, oversvømmet Grund. Ikke almindelig.

Gul R., **A. fulvus** Sm.

37. Phleum, Rottehale.

A. Yderavnerne afstumpede, med Midtnerven forlænget til en Braad. Dusken valseformet, foroven og forneden afrundet. 0,30—0,90. 2l. Juni-Sept. Paa Marker og Enge. Almindelig.

Eng-R., **P. praténse** L.

B. Yderavnerne tilspidsede.

1. Dusken valseformet, smal, foroven og forneden afsmalnet. Smaa-Axene tydelig stilkede. 0,15—0,45. 2l. Juni-Juli. Paa tørre, sandede eller kalkholdige Bakker. Sjelden.

Glat R., **P. Boehméri** Wib.

2. Dusken kort valseformet eller omvendt-ægformet, forneden afsmalnet. Smaa-Axene siddende. 0,05—0,15. ☉. Maj-Juni. Paa Klitter og sandede Strandbredder. Temmelig sjelden.

Sand-R., **P. arenárium** L.

38. Hórdeum, Byg.

I. Dækbladene idetmindste i Midt-Smaa-Axene bredt elliptiske. Axen seig.

A. Alle Smaa-Axene siddende, frugtbare. Alle Dækbladene stakbærende

1. Axet nikkende. Midt-Smaa-Axene tiltrykte, Side-Smaa-Axene udspærrede, Axet derved næsten 4-kantet. 0,50—1,00. ☉ eller ☉. Dyrket. Almindelig B., **H. vulgáre** L.

2. Axet opret. Alle Smaa-Axene ligelig udspærrede, Axet derfor regelmæssig 6-kantet. ☉ eller ☉. Dyrket.

Sexradet B., *H. hexástichum* L.

- B. Side-Smaa-Axene hanlige, stilkede, med stakløse Dækblade. Midt-Smaa-Axene tvekjønnede, siddende, med stakbærende Dækblade. 0,50—1,00. ☉. Dyrket.

Toradet B., *H. dístichum* L.

- II. Dækbladene lancetformede, alle stakbærende.

- A. Smaa-Axene alle siddende, Side-Smaa-Axene tvekjønnede, Midt-Smaa-Axene ofte golde. Axen seig. 0,45—0,90. 2½. Juni-Juli. I Skove. Temmelig sjelden. (*H. silváticum* Huds.).

Skov-B., *H. europaéum* (L.).

- B. Side-Smaa-Axene stilkede, hanlige eller kjønsløse. Axen skjor.

- a. Bladpladerne haarede.

1. Bladskederne ikke oppustede, de nedre haarede, de øvre glatte. Det øverste Stængelstykke forlænget langt ud over den øverste Bladskede. 0,30—0,45. 2½. Juni-Juli. Paa Strandenge. Temmelig sjelden; kun funden i Landets sydligere Egne. (*H. praténse* Huds.).

Eng-B., *H. secalínum* Schreb.

2. Bladskederne bugformet oppustede, alle glatte. Det øverste Stængelstykke som oftest helt omsluttet af den øverste Bladskede. 0,15—0,30. ☉. Juni-Aug. Ved Veje, især i og ved Byer. Hist og her.

Gold B., *H. murínum* L.

- b. Bladene rue, tilligemed Bladskederne glatte. ☉ eller ☉. Kun funden ved Kjøbenhavn og Storehedinge; forvildet fra Haver, hvor den dyrkes som Prydplante. *H. jubátum* L.

39. *Elymus*, Marehalm.

- Smaa-Axet 3—4-blomstret. Dækbladene uden Stak. 0,60—1,20. Juni-Aug. I Klitter, ved sandede Strandbredder. Almindelig. Sand-M., *E. arenárius* L.

40. *Tríticum*, Hvede.

1. Yderavnerne hvælvede, mod Spidsen med en fremspringende Kjøl. Var. eenaarig, Dækbladene stakbærende: Sommerhvede, *T. aestivum* L., og toaarig, oftest med stakløse Dækblade: Vinterhvede, *T. hibernum* L. 0,60—1,20. Juni-Juli. Dyrket.

Almindelig H., *T. vulgáre* Vill.

2. Yderavnerne hvælvede, med en vinget Kjøl fra Grunden til Spidsen. 0,60—1,20, ☉ eller ☉. Juni-Juli. Dyrket.

Engelsk H., *T. túrgidum* L.

41. *Agropyrum*, Kvik.

- I. Nerverne paa Bladets Overside beklædte med flere Rækker af fine Børster eller Smaatorne. Jordstænglen krybende.

- A. Axet tilsidst nikkende, med skjor, ikke ru Axe; Yderavnerne 9—11-nervede, butte; Dækbladene butte, glatte. Bladene paa Oversiden floylshaarede, tilsidst sammenrullede. 0,15—0,40. Juni-Juli. Paa den yngre Havstok. Ikke sjelden.

Sivbladet K., *A. júnceum* (L.).

- B. Axet opret, med seig eller noget skjor, oftest ru Axe; Yderavnerne 5—9-nervede, butte eller spidse.

1. Dækbladene fra Grunden til Midten haarede, butte, uden eller med en kort Braad; Axen noget skjor. Bladene paa Oversiden floylshaarede og noget rue, tilsidst sammenrullede. 0,25—0,80. Juni-Juli. Paa sandede Strandbredder. Knn funden paa Ærø. (*A. strictum* Dethard.).

A. júnceum × *Elymus arenárius*.

2. Dækbladene glatte. Bladene paa Oversiden rue. 0,15—0,80. Juni-Juli. Ved sandede Strandbredder.

A. júnceum × *repens*.

Optræder under to Former, af hvilke den ene mere nærmer sig *A. júnceum*, den anden mere *A. repens*

f. *subjúncea*: Blomsterstandens Axe noget skjor; Dækbladene butte, med en kort Braad; Bladene stive, tilsidst sammenrullede. Meget sjelden. (*A. obtusiúsculum* Lange, *A. acútum* Fr., *A. pungens* Aut. plur.).

f. *subrépens*: Blomsterstandens Axe seig; Dækbladene spidse, undertiden med en kort Stak; Bladene slappe, flade. Ikke sjelden. (*A. acútum* Aut. plur., *A. laxum* Fr.).

- II. Nerverne paa Bladets Qverside beklædt med en enkelt Række af Børster eller længere Haar. Axet med seig, ru Axe; Yderavnerne tilspidsede, undertiden med Stak, 3—5-nervede.

1. Jordstænglen krybende; Bladene flade, paa Oversiden haarede og rue. Axet opret; Dækbladene tilspidsede eller butte med en Braad eller kort Stak. Var. med lavere Stængler og smallere, i Randen indrullede, blaagrønne Blade: var. *littoralis* Bab. 0,25—1,20. Ved Gjærder og Veje, paa Marker, ved Strandbredder osv. Almindelig.

Almindelig K., *A. repens* (L.).

2. Jordstænglen sammentrængt, uden Udløbere; Bladene flade, paa begge Sider rue og haarede. Axet nikkende; Dækbladene tilspidsede, kortere end Stakken. 0,50—1,20. Juni-Aug. I Skove. Hist og her. Hunde-K., *A. caninum* (L.).

42. Secále, Rug.

Dækbladet meget uligesidet, paa den kjolformede Midtnerve stivhaaret. 0,50—1,50. Juni. Dyrket. *S. cereàle* L.

43. *Lólium*, Rajgræs.

A. Stænglen sammentrykt, med Lovskud ved Grunden. Smaa-Axene lancetformede.

1. Stænglen jævn. Smaa-Axet 6—10-blomstret; Dækbladet uden Stak. Var. med 3—4-blomstrede Smaa-Ax: var. *ténuis* (L.), og de øvre Dækblade med en kort Stak nedenfor Spidsen: var. *aristáta* Schum. 0,20—0,50. ☐. Juni-Aug. Paa Græsmarker, Enge, ved Veje. Almindelig.

Almindelig R., *L. pérénne* L.

2. Stænglen foroven ru. Smaa-Axet 10—20-blomstret. Dækbladet med en kort Stak nedenfor Spidsen. 0,30—0,70.

☉ eller ☐. Dyrket. Italiensk R., *L. multiflórum* Lam.

B. Stænglen trind, uden Lovskud ved Grunden. Smaa-Axene elliptiske.

1. Yderavnerne kortere end Smaa-Axet. Dækbladet med eller uden Stak. 0,25—0,50. ☉. Juli. Ukrud i Hørsæden. (L. *Linícola* Sonder). Hør-R., *L. remótum* Schrank.

2. Yderavnerne af Længde med eller længere end Smaa-Axet. Dækbladet med Stak. 0,30—0,70. ☉. Juni-Juli. Paa dyrkede Marker, i Vaarsæden. Temmelig almindelig.

Svingel-R., *L. temuléntum* L.

44. *Leptúrus*, Spidshale.

Axet tyndt; Smaa-Axene indsænkede i Huler i den skjøre Axe. 0,10—0,25. Juni-Juli. Paa Strandenge. Sjelden.

Traadstænglet S., *L. filifórmis* Trin

45. *Nardus*, Katteskjæg.

Tæt tueformet, med børsteformede, stive Blade. Blaagraa. 0,15—0,25. Juni-Juli. Paa tørre Enge, paa Heder. Almindelig i Landets magre Enge.

Stiv K., *N. strictus* L.

8. Fam. *Thypháceae*, Dunhammerfamilien.

Fleraarige, urteagtige Sumpplanter med krybende Jordstængler. Bladene toradede, meget lange, linieformede. Blomsterne enkjonnede, samlede i valseformede Kolber eller kugleformede Hoveder; Hanblomsterstandene øverst. Blosteret haar- eller skjælformet. Hanblomsten med 3 Støvblade; Hunblomsten med 1 eenbladet Støvvej; Frugtknuden enrummet, med 1 hængende Æg. Frugten Nød- eller Stenfrugt.

1. Blomsterstanden valseformet. Blosteret børsteformet. Nødfrugt.

Thypha 54.

2. Blomsterstanden kugleformet. Blosteret skjælformet. Stenfrugt.

Sparganium 54.

1. **Typha**, Dunhammer.

1. Bladene 10—15 Mm. brede. Hunblomsterstanden tæt nedenfor Hanblomsterstanden. 1,00—2,00. Juli. I Sumpe, Vandhuller osv. Almindelig. Bredbladet D., **T. latifolia** L.
2. Bladene 4—8 Mm. brede. Han- og Hunblomsterstanden adskilte ved et 0,02—0,03 langt Mellemrum. 1,00—2,00. Juli. I Sumpe osv. Temmelig almindelig. Smalbladet D., **T. angustifolia** L.

2. **Sparganium**, Pindsvinknop.

A. Stænglen ugrenet.

1. Bladene svømmende, overalt flade. Een, tidlig affaldende Hanblomsterstand, 1—3 Hunblomsterstande. 0,10—0,30. Juli. I Grøfter, Tørvgrave osv. Hist og her. Spæd P., **S. minimum** Fr.
2. Bladene oprette, forneden trekantede, mod Spidsen flade. 3—flere Han-, 2—6 Hunblomsterstande. 0,30—0,60. Juli-Aug. I og ved Vandet. Almindelig.

Enkelt P., **S. simplex** Huds.

- B. Stænglen foroven grenet. Frugten omvendt pyramideformet, foroven lidt hvælvet, pludselig afsmalnet i Griffen, der er knapt halv saa lang som Frugten. Var. med omvendt-ægformede, tilspidsede Frugter, der ere jævnt afsmalnede i Griffen, som er noget længere end hos Hovedarten: var. *neglecta* (Beeby). 0,30—0,90. Juli-Aug. I og ved Vandet. Almindelig. Var. foreløbig kun funden faa Steder. Grenet P., **S. ramosum** Huds.

9. Fam. **Aráceae**, Arumfamilien.

Fleraarige, urteagtige Sumpplanter, med krybende Jordstængler eller med Knolde. Blomsterstanden en Kolbe, forsynet med et oftest farvet Hylsterblad. Blomsterne een- eller tvekjønnede, med eller uden Bloster. Frugten et Bær eller en Kapsel.

- A. Bladene sværdformede. Blomsterne tvekjønnede, med et 6-bladet Bloster. **Acorus** 54.

- B. Bladene hjærteformede eller pilformede. Intet Bloster.

1. Bladene hjærteformede. Kolben blomsterbærende lige til Spidsen. Blomsterne tvekjønnede. **Calla** 55.

2. Bladene pilformede. Den øverste, kølleformede Del af Kolben uden Blomster. Blomsterne enkjønnede, Hunblomsterne nederst. **Arum** 55.

1. **Acorus**, Kalmus.

Jordstænglen krybende. Stænglen fladtrykt-vinget. Hylsterbladet linieformet, opret. Kapsel. Her i Landet uden modne Frugter. 0,40—1,00. Ved Sø- og Aabredder. Hist og her.

Almindelig K., **A. Calamus** L.

2. *Calla*, Mysse.

Jordstænglen krybende. Hylsterbladet paa Indersiden hvidt. Bær 0,15—0,30. Juni-Juli. I Tørvmoser. Almindelig i Nord-østsjælland; iøvrigt sjelden. Kjør-M., *C. palústris* L.

3. *Arum*, Arum.

Jordstænglen knoldformet. Hylsterbladet hvidgrønt. Bær 0,15—0,40. Maj-Juni. I Skove. Hist og her, især i de sydlige Egne af Landet. Dansk Ingefær, *A. maculátum* L.

10. Fam. *Lemnáceae*, Andemadfamilien.

Stængel og Blade sammensmeltede til svømmende Løvplader, som forgrene sig gaffelformet, og fra hvis Underside Rødderne udgaa. Blomsterne nøgne. I lommeformede Fordybninger paa Siden af Løvpladerne sidde to 1-hannede Hanblomster og een Hunblomst, dannet af 1 enrummet Støvvej. Kun 1 Slægt.

1. *Lemna*, Andemad.

A. Løvpladerne nedsænkede i Vandet, meget tynde, elliptiske—lancetformede, mod Grunden jævnt afsmalnede, længe sammenhængende, derfor som oftest mange sammen. Maj-Juni. Almindelig. Korsbladet A., *L. trisúlca* L.

B. Løvpladerne svømmende, ikke nedsænkede, tykke, kredsrunde eller ovale, ved Grunden pludselig afsmalnede i en kort, traad-smal Stilk, som let rives itu, Løvpladerne derfor adskilte eller kun faa sammen.

a. Hver Løvplade med flere Rødder, paa Undersiden rødlig, 3—6 Mm. bred. Juni-Juli. Hist og her.

Stor A., *L. polyrrhíza* L.

b. Hver Løvplade kun med een Rod; 2—3 Mm. bred.

1. Løvpladerne flade eller svagt hvælvede. Maj-Aug. Meget almindelig. Liden A., *L. minor* L. X

2. Løvpladerne paa Oversiden flade, paa Undersiden halvkugleformet hvælvede. Juni-Aug. Hist og her.

Trykbladet A., *L. gibba* L.

11. Fam. *Colchicháceae*, Giftlilierne.

Fleraarige Urter med krybende Jordstængler eller med Knolde. Blomsten tvekjønnet, regelmæssig, undersædig, med 3 + 3 farvede Blosterblade, 3 + 3 Støvblade, 1 Støvvej med 3 frie Grifler. Frugten en 3-rummet Kapsel.

1. *Narthécium*, Benbræk.

Jordstænglen krybende. Bladene linieformet-sværdformede. Blomsterstanden en Klase. Blosterbladene gule. 0,15—0,30. Juli-Aug. I Hedemoser. I det vestlige Jyll. almindelig, sjelden mod Øst; paa Øerne kun funden ved Middelfart.

Sværdbladet B., *N. ossífragum* (L.).

Høst-Tidløs, *Colchicum autumnàle* L., som har Knold, fra hvilken der om Efteraaret udgaa 2—5 blegrøde Blomster, er et Par Steder funden forvildet fra Haver.

12. Fam. *Liliáceae*, Liliefamilien.

Fleraarige Urter med Log, sjelden med almindelig Jordstængel. Blomsten tvekjønnet, regelmæssig, undersædig, med 3 + 3 farvede Blosterblade, 3 + 3 Støvblade, 1 Støvvej med 1 Griffel og 3 Ar. Frugten en 3-rummet Kapsel.

I. Med Log.

A. Den overjordiske Stængel med 1—flere Løvblade. Blosterbladene gule, sjeldnere kjødfarvede.

a. Blomsten enlig i Spidsen af Stænglen; Blosterbladene oprette, affaldende.

1. Blosterbladene uden Honninggrube; Støvknapperne grundfæstede; uden Griffel. *Tulipa* 56.

2. Blosterbladene med en Honninggrube ved Grunden; Støvknapperne rygfæstede; Griffen tydelig.

Fritillaria 57.

b. Blomsterne i en skjærm lignende Stand; Blosterbladene udbredte, blivende, gule; Støvknapperne grundfæstede.

Gagea 57.

B. Den overjordiske Stængel uden Løvblade. Blosterbladene hvide eller rødlig. Støvknapperne rygfæstede.

1. Blomsterstanden en Klase eller Halvskjærm.

Ornithogalum 57.

2. Blomsterstanden en Skjærm eller et Hoved, omgivet af Svøblade.

Allium 57.

II. Med almindelig Jordstængel.

Anthericum 58.

Af denne Familie dyrkes mange fremmede Arter i Haver dels som Pryd-, dels som Nytteplanter; adskillige af disse kunne hist og her findes forvildede omkring beboede Steder.

1. *Túlipa*, Tulipan.

Blomsten enlig, endestillet, i Begyndelsen nikkende. Blosteret gult. Maj-Juni. Omkring beboede Steder, i Kratskove. Hist og her. Temmelig sikkert oprindelig forvildet fra Haver.

Vild T., *T. silvéstris* L.

2. *Fritillária*, Kejserkrone.

Blomsten enlig, endestillet, nikkende. Blosterbladene kjødfarvede eller gullige, med mørkrode Pletter. Maj. I Kratskove og paa Enge omkring beboede Steder. Kun funden et Par Steder. Rimeligvis forvildet fra Haver. Vibeæg, *F. Meleágris* L.

3. *Gágea*, Guldstjerne.

A. 2—flere Løg omgivne af en fælles Hinde. 2—flere grundstillede Lovblade.

1. Blomsterstilkene dunhaarede. 2 rundagtige Løg. 0,10—0,15. April-Maj. Paa Agre. Sjelden; kun funden i Landets sydlige Egne. Ager-G., *G. arvénsis* (Pers.).

2. Blomsterstilkene glatte. Eet større og mange smaa Løg. 0,10—0,25. Maj. I Skove. Hist og her.

Hylsterbladet G., *G. spathácea* Salisb.

B. 1 grundstillet Blad.

a. 1—flere Løg, i sidste Tilfælde ikke omgivne af en fælles Hinde. Bladet kjølet. Blosterbladene butte.

1. Bladet i Spidsen kappeformet. 1 Løg, undertiden med flere Smaaløg ved Grunden. 0,10—0,30. April-Maj. I Skove, ved Gjærder. Meget almindelig.

Almindelig G., *G. lútea* Schult.

2. Bladet i Spidsen fladt. 3 Løg. 0,10—0,25. April-Maj. Paa Agre, Enge, i Krat. Hist og her. *G. stenopétala* Reichenb.). Eng-G., *G. praténsis* (Pers.).

b. 2 Løg, omgivne af en fælles Hinde. Bladet uden Kjøl. Blosterbladene tilspidsede. 0,10—0,25. April-Maj. I Skove. Hist og her.

Liden G., *G. mínima* (L.).

4. *Ornithógalum*, Fuglemælk.

1. Blomsterstanden en ensidig Klase; Blomsterstilkene nikkende, kortere end de paa Indersiden hvide Blosterblade. 0,20—0,40. April-Maj. Ved Gjærder og i Skove, især omkring Byer. Hist og her. Vistnok oprindelig forvildet fra Haver.

Nikkende F., *O. nutans* L.

2. Blomsterstanden en Halvskjærm; Blomsterstilkene udspærrede—opstigende, længere end de paa Indersiden hvide Blosterblade. 0,10—0,25. Maj. Ved Gjærder og i Skove, især omkring Byer. Sjelden. Vistnok oprindelig forvildet fra Haver.

Kortblomstret F., *O. umbellátum* L.

5. *Al'lium*, Løg.

I. Bladene elliptiske—lancetformede, langstilkede. Blosteret hvidt. 0,15—0,45. Maj-Juni. I fugtige Skove. Hist og her. *Al'lium* *ursinum* L.

Rams-L., *A. ursinum* L.

II. Bladene linieformede. Med Yngleknopper i Blomsterstanden. Blosteret lysere eller mørkere rødt.

- A. Skjærmen med 1 Hylsterblad. De 3 indre Støvblade hver med 2 tandformede eller traadformede Vedhæng ved Grunden.
- a. Bladene flade, i Randen rue. Bladskederne sammentrykte. 0,40—0,80. Juni-Juli. I Skove. Temmelig almindelig. Skov-L., *A. Scorodóprasum* L.
 - b. Bladene trinde eller halvtrinde.
 1. Bladene halvtrinde. Skjærmen faablomstret; Blosterbladene butte. 0,20—0,60. Paa Strandbrinker, i Krat. Hist og her. Strand-L., *A. vineále* L.
 2. Bladene forneden rendede, i Spidsen trinde. Skjærmen mangeblomstret; Blosterbladene spidse. 0,40—0,75. Juli. Kun funden ved Nykjøbing paa Falster. Mangeblomstret L., *A. Kochii* Lange.
- B. Skjærmen med 2 Hylsterblade. Støvbladene alle uden Vedhæng.
1. Bladene paa Undersiden mangestribede. Støvbladene af Længde med Blosteret. 0,30—0,60. Juli. I Skove og Krat. Almindelig. Vild L., *A. oleráceum* L.
 2. Bladene paa Undersiden med 3—5 stærke Ribber. Støvbladene længere end Blosteret. 0,25—0,35. I Krat. Meget sjelden. Bornh.: Rønne, Rabekkegaard; Falster: Bonnit, Skjoldrup; Fyen: Hofmansgave. Kjølet L., *A. carinátum* L.

6. *Anthéricum*, Edderkopurt.

1. Stænglen grenet. Dækbladene flere Gange kortere end Blomsterstilkene. Blosteret hvidt; Griffen ret. Var. med ugrenet Stængel: var. *Pseudoliliágo* Lange. 0,30—0,70. Juli. Paa kratbevøxede Bakker. Sjelden. Kun funden paa Sjælland. Grenet F., *A. ramósum* L.
2. Stænglen ugrenet. Dækbladene af Blomsterstilkens halve Længde; Blosteret hvidt; Griffen krummet. 0,30—0,70. Juni-Juli. I Kratskove. Meget sjelden. Ugrenet F., *A. Liliágo* L.

13. Fam. *Convallariáceae*, Konvalfamilien.

Fleraarige Urter med almindelig Jordstængel. Blomsten tvekjønnet, regelmæssig, ~~undersædig~~, med 3 + 3, sjelden 2 + 2 eller 4 + 4, oftest farvede Blosterblade, samme Antal Støvblade, 1 Støvvej med 1 Griffel og 3 Ar. Frugten et 3-rummet Bær.

A. Med almindelige Løvblade.

a. 3 + 3 hvide, sammenvøxede Blosterblade.

1. Bladene grundstillede. Den overjordiske Stængel bladløs, med en endestillet, ensidig Klase. *Convallaria* 59.
2. Den overjordiske Stængel løvbladbærende, med faablomstrede Klaser fra Bladhjørnerne. *Polygonatum* 59.

b. 2 + 2 hvide, næsten frie Blosterblade. *Majanthemum* 59.

c. 4 + 4 grønne, frie Blosterblade. Paris 59.

B. Bladene alle skjælformede. Stænglen grenet, med Knipper af naaleformede, bladløse, grønne Smaagrene. *Asparagus* 59.

1. *Convallária*, Liliekonval.

Blomsterne klokkeformede, nikkende. 0,15—0,25. Maj. I Skove og Krat. Almindelig. *C. majális* L.

2. *Polygónatum*, Konval.

A. Bladene kransstillede, linie-lancetformede. 0,30—0,60. Juni. I fugtige Skove og Krat. Sjelden.

Kransbladet K., *P. verticillatum* (L.).

B. Bladene spredte, ægformede eller elliptiske.

1. Stænglen trind. Blosterets Inderside og Støvtraadene haarede. 0,30—0,60. Maj-Juni. I Skove. Almindelig.

Stor K. eller Salomons Segl, *P. multiflorum* (L.).

2. Stænglen kantet. Blosterets Inderside og Støvtraadene glatte. 0,15—0,45. Maj-Juni. I højtliggende Skove og Krat. Hist og her, men ikke almindelig. (*Convallária Polygónatum* L.).

Kantet K., *P. anceps* Moench.

3. *Majanthemum*, Majblomst.

Stænglen 2-bladet. Bladene hjærteformede. Blomsterstanden en endestillet Klase. 0,06—0,15. Maj-Juni. I Skove og Krat. Almindelig.

Tobladet M., *M. bifolium* (L.).

4. Paris, Fireblad.

Stænglen med en enlig, endestillet Blomst, og 4 kransstillede, elliptiske Blade. 0,15—0,30. Maj. I Skove. Almindelig.

Almindelig F., *P. quadrifolia* L.

5. *Aspáragus*, Asperges.

Blomsterne enlige eller 2—3 sammen, med 6-delt, gulgrønt Bloster. 0,60—1,00. Juni-Juli. Ved Strandbredder. Ikke almindelig.

Almindelig A., *A. officinális* L.

14. Fam. *Amaryllidáceae*, Narcisfamilien.

Fleraarige Urter med Løg. Bladene linieformede. Blomsten tvekjønnet, regelmæssig, ~~oversædig~~ med 3 + 3 farvede Blosterblade, 3 + 3 Støvblade, 1 Støvvej med 1 Griffel. Frugten en 3-rummet Kapsel.

A. Blosteret fribladet, uden Bibloster.

1. De 3 indre Blosterblade kortere end de ydre.

Galanthus 60.

2. Blosterbladene lige lange. Leucojum 60.
 B. Blosteret sambladet, med et sambladet Bibloster i Svælget. Narcissus 60.

1. *Galánthus*, Vintergjæk.

Stænglen 1-blomstret. De ydre Blosterblade omvendt-ægformede, hvide, de indre omvendt-hjerteformede, grønstribede. 0,08—0,20. Marts-April. Hist og her. Forvildet fra Haver.

Almindelig V., *G. nivàlis* L.

2. *Leucójum*, Hvidblomme.

1. Stænglen 2--5-blomstret. Blosteret hvidt. Griffen traadformet. 0,30—0,45. Maj-Juni. Sjelden. Forvildet fra Haver.

Sommer-H., *L. aestívum* L.

2. Stænglen 1-, sjelden 2-blomstret. Blosteret hvidt. Griffen kolleformet. 0,15—0,25. Marts-April. Meget sjelden. Forvildet fra Haver.

Vaar-H. eller Dorothea-Lilie, *L. vernum* L.

3. *Narcíssus*, Narcis.

1. Blosteret hvidt; Biblosteret gult, meget kortere end Blosteret. 0,30—0,60. Maj. Sjelden. Forvildet.

Pinselilie, *N. poëticus* L.

2. Blosteret gult; Biblosteret mørkere gult, af Længde med Blosteret. 0,30—0,60. April-Maj. Sjelden. Forvildet.

Paaskelilie, *N Pseudonarcíssus* L.

15. Fam. *Iridáceae*, Irisfamilien.

Fleraarige Urter med almindelig Jordstængel eller Knold. Blomsten tvekjønnet, regelmæssig, oversædig, med 3 + 3 farvede Blosterblade, 3 Støvblade (den indre Krans), 1 Støvvej med 1 Griffel med 3 bladagtige, arbhærende Grene. Frugten en Kapsel.

1. Vandret Jordstængel; overjordisk bladbærende Stængel med vifteformede Blomsterstande fra Bladhjørnerne. Iris 60.
 2. Knold, fra hvilken Bladene og den endestillede Blomst udgaa. Ingen overjordisk Stængel. Crocus 61.

1. *Iris*, Iris.

1. Blomsterne gule. 0,60—1,00. Juni-Juli. Ved Bredder af Damme, Aaer og Bække. Almindelig. Gul I., *I. Pseudácorus* L.
 2. Blomsterne blaa. 0,30—0,60. Juni-Juli. Ved Strandbredder; i den sydlige Del af Landet. Meget sjelden. Blåa I., *I. spúria* L.

2. **Crocus, Crocus.**

Blomsterne blaa. 0,08—0,15. Marts-April. Meget sjelden.
 Forvildet. Vaar-C., **C. vernus** L.

16. Fam. **Orchidáceae**, Gjøgeurtfamilien.

Fleraarige Urter med Jordstængler, der dog ofte ere meget svagt udviklede, men der findes i saa Tilfælde Rodknolde. Blomsten tvekjønnet, uregelmæssig, oversædig, med 3 + 3 farvede Blomsterblade, af hvilke den bageste i den indre Kreds, Læben, som ved en Drejning af Frugtknuden bliver vendt fortil, afviger fra de andre i Form og Farve; 1 (sjelden 2) Støvblad, som er sammenvoxet med Griffen til en Griffelstøtte, saa at Støvknappen kommer til at sidde tæt ved Arrene. Støvkornene sammenklæbede enten i mindre Klumper eller i 2 Støvmasser — een for hver Knaphalvdel —, der hver især nedefter afsmalnes i en Stilk, Støvholder, som ved Grunden er udvidet til en Klæbeskive. Frugtknuden 1-rummet, med 3 vægstillede Ægstole. Frugten en Kapsel, som aabner sig ved 6 forneden og foroven sammenhængende Klapper.

I. 2 Støvknapper. Blomsterne enlige, sjældnere 2 sammen.

Cypripedium 62. *IG*

II. 1 Støvknep. Blomsterne i Klase eller Ax.

A. Med grønne Løvblade.

a. Læben med Spore. Støvknappen helt sammenvoxet med Griffelstøtten; Støvmasserne faste, med Støvholdere. Med Rodknolde.

o. Støvknapprummene ved Grunden sammenstodende, med en Tand mellem Rummene.

* Støvholdernes Klæbeskiver indesluttende i en fælles Pung.

1. Pungen 1-rummet; Klæbeskiverne sammen- *II* voxede. *g* Anacamptis 63.

2. Pungen 2-rummet; Klæbeskiverne adskilte.

Orchis 63.

** Støvholdernes Klæbeskiver ikke indssluttende i en Pung. Knoldene haanddelte.

Gymnadenia 64.

oo. Støvknapprummene ved Grunden adskilte, uden Tand mellem Rummene.

1. Læben udelte; Sporen lang, traadformet. Knoldene udelte. Platanthera 64.

2. Læben fliget; Sporen kort, sækformet. Knoldene haanddelte. Coeloglossum 64.

b. Læben uden Spore.

o. Læben uledet.

* Læben 2—3-delt.

Δ Støvknappen helt sammenvoxet med Griffelstøtten; Støvmasserne faste, med Støvholdere. Med udelte Rodknolde.

1. Blosterbladene klokkeformet sammensluttende. *Herminium* 64.

2. Blosterbladene udspærrede. *Ophrys* 64.

111 g. ΔΔ Støvknappen fri, kun ved Grunden sammenvoxet med Griffelstøtten. Støvmasserne løse, uden Støvholdere. Ingen Rodknolde.

Listera 65.

** Læben udelt, undertiden rundtakket. Støvmasserne løse, uden Støvholdere. Oftest uden Rodknolde.

Δ Blosterbladene, idetmindste nogle, klokkeformet sammensluttende.

1. Axet snoet. Jordstænglen kort, knoldformet. *Spiranthes* 65.

2. Axet ikke snoet. Jordstænglen krybende. *Goodyera* 65.

ΔΔ Blosterbladene alle udspærrede. Stænglen ved Grunden opsvulmet.

1. De ydre Blosterblade linieformede, af Længde med den butte Læbe. *Liparis* 65.

2. De ydre Blosterblade ægformede, længere end den tilspidsede Læbe. *Malaxis* 65.

oo. Læben ved en Indsnoring paa Midten leddet. Ingen Rodknolde.

1. Frugtknuden snoet, omtrent lige tyk overalt. *Cephalanthera* 65.

2. Frugtknuden ikke snoet, foroven tykkere. *Epipactis* 65.

B. Uden grønne Blade. Blege Saprofyter.

a. Læben med Spore. Blomsterstilken ikke snoet. *Epipogon* 66.

b. Læben uden Spore. Blomsterstilken snoet.
1. Læben 2-delt, længere end de ydre Blosterblade. *Neottia* 66.

2. Læben 3-delt eller næsten hel, kortere end de ydre Blosterblade. *Corallorhiza* 66.

1. *Cypripedium*, Fruesko.

Jordstænglen vandret, Stænglen opret, med 3—5 elliptiske Lovblade og en endestillet Blomst. Blosteret rødbrunt med Undtagelse af Læben, som er gul. 0,15—0,30. Juni. I Skove paa Kalkgrund. Kun funden ved Buderupholm i Jyll. Stor F., *C. Calcéolus* L.

2. *Anacamptis*, Horndrager.

To rundagtige, udelte Rodknolde. Bladene linie-lancetformede. Blosteret mørk purpurrødt. 0,20—0,35. Juli. I Skove paa Kalkgrund. Meget sjelden. Paa Møen og i Alindelille Fredskov paa Sjæll. Pyramideaxet H., *A. pyramidális* (L.).

3. *Orchis*, Gjøgeurt.

I. Rodknoldene udelte, kugleformede eller ovale.

A. De ydre Blosterblade oprette, hjælmformet sammensluttende.

a. Læben dybt 3-fliget, med 2-lappet Midtflig.

1 Dækbladene 5—8 Gange kortere end Frugtknuden. De ydre Blosterblade purpurrøde med brune Striber og hvide Punkter; Læben hvid eller lysrød med mørkrøde Pletter. 0,30—0,60. Maj-Juni. I Skove paa Kalkgrund. Meget sjelden. Møens Klint; Jyll.: Trelde Skov, Boller. Stor G., *O. purpureus* Huds.

2. Dækbladene over halvt saa lange som Frugtknuden. De ydre Blosterblade mørk purpurrøde; Læben hvid med røde Pletter. 0,15—0,30. Juni-Juli. Paa Bakke-skrænter, især paa Kalkgrund. Temmelig sjelden.

Rulæbet G., *O. ustulatus* L.

b. Læben 3-lappet. Blosteret purpurfarvet med grønne Aarer; sjældnere hvidt; Læben med mørkrøde Pletter. 0,10—0,25. Maj-Juni. Paa Bakker og høje Enge. Hist og her. *Dragør 29-5-1910.* Salep-G., *O. Mório* L.

B De ydre Blosterblade tilsidst udadbøjede. Blosteret purpurfarvet; Læben ved Grunden hvid med mørkrøde Pletter. 0,15—0,30. Maj-Juni. I Skove og paa Enge. Almindelig.

Tyndaxet G., *O. masculus* L.

II. Rodknoldene valseformede eller sammentrykte, mere eller mindre dybt delte. De ydre Blosterblade tilsidst udstaaende eller tilbagebøjede.

A. Rodknoldene valseformede, i Spidsen 2—3-lappede eller hele. Blosteret hvidgult—rødligt; Læben mørkere med røde Prikker. 0,10—0,25. Maj-Juni. Paa Bakker, mellem Krat. Sjelden. Kun funden paa Bornh., Sjæll. og i Jyll.

Hylde G., *O. sambucinus* L.

B. Rodknoldene sammentrykte, dybt haanddelte. Bladene ofte brunplettede.

a. Stænglen hul, 4—6-bladet. Dækbladene, idetmindste de nederste, længere end Blomsterne.

1. Bladene bredest paa Midten, i Spidsen flade, de nedre elliptiske, de øvre lancetformede. Blosteret rødt med mørkere Pletter. 0,15—0,30. Maj-Juni. Paa Enge. Almindelig. (*O. majális* Reichenb.).

Maj-G., *O. latifolius* L.

Major Juni 1910.

hagen Juni 1911

2. Bladene bredest ved Grunden, med kappeformet Spids, lancetformede. Blosteret kjodfarvet, sjeldnere hvidt. 0,15—0,40. Juni. I Moser og fugtige Enge. Temmelig almindelig. Kjodfarvet G., *O. incarnátus* L.

b. Stænglen marvfylt, 6—10-bladet. Bladene lancetformede—linieformede. Blosteret blegt rosenrødt eller hvidligt med purpurfarvede Pletter og Striber. 0,15—0,45. Juni-Juli. Paa Enge, Heder, i Moser og Skove. Meget almindelig. Plettet G., *O. maculátus* L.

4. *Gymnadénia*, Traadspore.

1. Bladene linie-lancetformede. Blosteret mørkrødt, sjelden bleg-rødt eller hvidt; de ydre Blosterblade udstaaende; Sporen traad-formet, dobbelt saa lang som Frugtknuden. 0,30—0,45. Juni-Juli. Paa Enge. Sjelden. Langaxet T., *G. conopéa* (L.).
2. De nedre Blade omvendt-ægformede, de øvre lancetformede. Blosteret hvidgult; de ydre Blosterblade sammensluttende; Sporen sækformet, meget kortere end Frugtknuden. 0,10—0,25. Juli. Paa Bakker og høje Enge. Temmelig sjelden. Jyll. og Bornh.: hist og her; Fyen: Kjerte; Sjæll.: Brede og Lundtofte.

Hvid T., *G. álvida* (L.).

Parasit-
Zornholm
i 09.

5. *Platanthéra*, Gjøgellilie.

1. Sporen lige bred overalt; Støvknappene tæt samlede, parallelle; Blosteret hvidligt, vellugtende. 0,20—0,35. Juni-Juli. I Krat, paa Bakker og høje Enge. Hist og her, især paa Fyen og i Jyll. Vellugtende G., *P. solstitiális* Boenn.
2. Sporen i Spidsen fladtrykt-kølleformet; Støvknappene for-neden divergerende, vidt adskilte; Blosteret hvidligt eller gron-ligt, næsten lugtløs. 0,25—0,40. Juni-Juli. I Krat og paa Enge. Hist og her. (*P. chlorántha* Custor).

Grønlig G., *P. montána* (Schmidt).

6. *Coeloglóssum*, Poselæbe.

Blomsterne i et kort Ax, gulgrønne. 0,10—0,25. Juni-Juli. Paa Enge og Overdrev. Meget sjelden. Grøn P., *C. víride* (L.).

7. *Hermínium*, Pukkellæbe.

Blomsterne i et langt, smalt Ax, grønne. 0,08—0,20. Juni-Juli. Paa fugtige Enge. Temmelig sjelden.

Grøn P., *H. Monórchis* (L.).

8. *Ophrys*, Flueblomst.

Blomsterne i et fjernblomstret Ax, brunlige; Læben brunrød med en blaalig Plet i Midten. 0,20—0,30. Juni. I Skove paa Kalkgrund. Kun funden i Alindelille Fredskov paa Sjæll.

Brunlæbet F., *O. Myódes* L.

9. *Listéra*, Fliglæbe.

1. Stænglen med 2 ovale eller ægformede Lovblade. Klasen lang, mangeblomstret. Blosteret grønlgt. 0,30—0,50. Maj-Juni. I Skove og Krat. Temmelig almindelig. Ægbladet F., *L. ováta* (L.) *Birkb.*
2. Stænglen med 2 hjerteformede Lovblade. Klasen kort, faa- (5—9-)blomstret. Blosteret brunlig-grønt. 0,10—0,15. Maj-Juni. I Skove, især Naaleskove. Meget sjelden. Hjærtebladet F., *L. cordáta* (L.) *09/10*

10. *Spiránthes*, Skrueax.

Jordstænglen udsender en blomsterbærende Stængel uden Lovblade, og et sidestillet Lovbladskud. Blomsterne grønlig-hvide. 0,10—0,15. Sept.-Nov. Paa Græsmarker og Overdrev. Meget sjelden. (*S. autumnális* Rich.). Høst-S., *S. spirális* (L.).

11. *Goodyéra*, Knærod.

Axet ensidigt; Blomsterne hvidgrønne. 0,15—0,30. Juli-Aug. I Naaleskove. Meget sjelden. Bornh.: Sandflugtskoven; Sjæll.: Tisvilde Hegn, Hornbæk Plantage. Krybende K., *G. repens* (L.).

12. *Líparis*, Mygblomst.

Hele Planten gulgrøn, med axlignende, faablomstret Klase. 0,10—0,20. Juni-Juli. I Moser. Sjelden. (*Stúrmia* Loesélii Reichenb.). Trekantet M., *L. Loesélii* (L.).

13. *Maláxis*, Hjærtelæbe.

Klasen mangeblomstret; Blomsterne grønne. Med meget smaa Yngleknopper i Spidsen af Bladene. 0,05—0,15. Juli-Aug. I Hedemoser og Klitsletter. Temmelig sjelden, hyppigst i Vestjyll. Sump-H., *M. paludósa* (L.).

14. *Cephalanthéra*, Skovlilie.

- A. Frugtknuden og den øverste Del af Stænglen dunhaaret. Blomsterne røde med hvidgul Læbe. 0,25—0,35. Juni-Juli. I Skove paa Kalkgrund. Meget sjelden. Rød S., *C. rubra* (L.).
- B. Hele Planten glat. Blomsterne hvide.
 1. Dækbladene længere end Frugtknuden. Blomsterne hvide med gultribet Læbe. 0,25—0,35. Juni-Juli. I Skove paa Kalkgrund. Meget sjelden. Hvidgul S., *C. grandiflóra* Bab.
 2. Dækbladene meget kortere end Frugtknuden. Blomsterne hvide med en gul Plet i Spidsen af Læben. 0,20—0,35. Juni-Juli. I Skove. Sjelden. Sværdbladet S., *C. ensifólia* Rich.

15. *Epipáctis*, Hullæbe.

- A. Jordstænglen krybende. Læbens yderste Led but. Blomsterne

Shajun foran (Wt Syd) for Rødhotellet 28/6/1911.

× brunlige; Læben hvid med røde Striber; Frugtknuden haaret. 0,15—0,30. Juli. I Moser og fugtige Enge. Hist og her.

Sump-H., *E. palustris* (L.).

B. Jordstænglen kort, ikke krybende. Læbens yderste Led spidst.

a. De midterste Blade ægformede—elliptiske. Blomsterne grønne—brunlige. Frugtknuden glat eller næsten glat.

1. Stænglen foroven tilligemed Bladnerverne haarede. Klasen alsidig, tætblomstret. 0,30—0,60. Juli-Aug. I Skove. Hist og her. Bredbladet H., *E. latifolia* (L.).

2. Hele Planten næsten glat. Klasen ensidig, faablomstret. 0,30—0,45. Juli-Aug. I Skove. Temmelig sjelden. (*E. viridiflora* Irm.). Grønblomstret H., *E. varians* (Crantz).

b. De midterste Blade elliptiske—lancetformede. Klasen ensidig, tætblomstret; Blomsterne mørkt rosenrøde. Frugtknuden haaret. 0,15—0,30. Juli. Kun funden paa Møens Klint. (*E. atrobubens* Hoffm.).

Rødblomstret H., *E. rubiginosa* (Crantz).

16. *Epipogon*, Knælæbe.

Jordstænglen koralformet grenet. Klasen 1—6-blomstret; Blomsterne store, hængende, gullige. 0,10—0,20. Juli-Aug. I skyggefulde Skove. Meget sjelden; ikke funden i Jyll.

Bladløs K., *E. aphyllum* (Schmidt).

17. *Corallorhiza*, Koralrod.

Jordstænglen koralformet grenet. Klasen faablomstret; Blomsterne smaa, gulgrønne; Læben hvid med røde Prikker. 0,05—0,15. Maj-Juni. I Skove og paa Overdrev. Kun funden faa Steder paa Sjæll. og Møen.

Almindelig K., *C. innata* R. Br.

18. *Neottia*, Fuglerede.

Jordstænglen med talrige, korte, kjødfulde, ofte sammenslyngede Birodder. Klasen mangeblomstret; Blomsterne gulbrunlige. 0,15—0,30. Juni-Juli. I skyggefulde Løvskeve. Hist og her.

Gulbrun F., *N. Nidus avis* (L.).

2. Klasse. *Dicotyledones*, Tokimbladede.

1. Underklasse. *Choripetalae*, Frikronbladede (og Kronløse).

1. Fam. *Salicaceae*, Pilefamilien.

Træer og Buske med enkelte, fjernervede, spredte Blade med Axelblade. Tvebo. Blomsterne i usammensatte Rakler; Hanblomsten med 2 eller flere Støvblade; Hunblomsten med en 2-bladet,

1-rummet Støvvej. Frugten en 2-klappet Kapsel; Frøene med Frøuld fra Frøstrængen.

1. Træer eller Buske. Bladene kortstilkede, smalle. Raklerne oftest oprette, med udelte Dækskjæl; intet Bloster, med 1 eller 2 gule Kirtler ved Grunden af Blomsten; 1 Griffel med 2, ofte tvedelte Argrene. Salix 67.

2. Træer. Bladene langstilkede, med mere eller mindre sammentrykt Bladstilk og bred Bladplade. Raklerne hængende, med fligede Dækskjæl; Blosteret skjævt, skaalformet; ingen Kirtler; 2 sidende Argrene. Populus 75.

1. Salix, Pil.

Da man af Pile-Arterne sjældent har baade Han- og Hunplanten paa samme Tid og selv om man har det, man dog derfor ikke altid er sikker paa, at de høre sammen, har jeg delt Nøglen til Bestemmelsen af Arterne i to: den første til Bestemmelsen af hanlige, den anden til Bestemmelsen af hunlige Individuer. Efter at have bestemt en Art efter den ene Nøgle gjør man bedst i at opsoge samme Art i den anden Nøgle, da flere Kjendetegn, f. Ex. vedrørende Bladene, ofte kun ere omtalte et af Stederne. Desuden er Artens Forekomst, Blomstringstid osv. kun omtalt i den første Nøgle. For at kunne bestemme Pilearterne er det nødvendigt at have baade Blade og Blomster; de fleste Arter blomstre imidlertid før Bladene udfolde sig; man maa derfor nøje mærke sig de Individuer, af hvilke man tager Raklerne, for at man senere kan indsamle Løvskud af det samme Individ.

I.

Hanlige Individuer.

I. Dækskjællene ensfarvede, oftest gulgrønne, mere eller mindre haarede eller undertiden næsten glatte; 2 Kirtler i hver Blomst, 1 foran og 1 bagved Støvbladene. Raklerne stilkede, med blad-bærende Stilk, oftest hængende, udvikles samtidig med Bladene. Træer eller temmelig høje Buske. A. 68.

II. Dækskjællene forskelligfarvede, i Spidsen mørke, oftest sorte eller rødbrune, ved Grunden lysere, grønlige; oftest tæt haarede. Kun 1 Kirtel i hver Blomst, bagved Støvbladene; 2 Støvblade. Raklerne udvikles næsten altid før Bladene.

A. Støvtraadene mere eller mindre, undertiden lige til Spidsen, sammenvoxede; Støvknapperne før Blomstringen rødgule, efter Blomstringen sorte. Grenene ikke blaaduggede. B. 69.

B. Støvtraadene helt frie.

1. Grenene, især i tørret Tilstand, blaaduggede. Raklerne udvikles længe før Bladene; Støvknapperne før Blomstringen brandgule, efter Blomstringen smudsiggule. C. 69.

2. Grenene ikke blaaduggede. D. 69.

A.

(Dækskjællene ensfarvede, oftest gulgrønne; 2 Kirtler i hver Blomst; Raklerne stilkede. oftest hængende, udvikles samtidig med Bladene).

I. 3—8 Støvblade i hver Blomst. Bladene glatte, paa Oversiden glinsende.

A. Grenene ikke skjøre; Bladene savtakkede, uden Kirtler paa Tænderne, æg-lancetformede, tilspidsede. 3 Støvblade. Maj. Hist og her ved Gjærder, meget sjældent i Moser.

Mandel-P., *S. amygdalina* L.

Se desuden: *S. amygdalina* × *viminalis* 69.

B. Grenene ved Grunden meget skjøre; Bladene alle eller idetmindste nogle fint kirtlet-savtakkede. 3—8 Støvblade.

1. Bladene ægformet-elliptiske, næppe 3 Gange saa lange som brede, spidse; Axelbladene meget smaa eller manglende. 5—8 Støvblade. Maj-Juni. I Moser og fugtige Skove. Hist og her.

Major Maj
1910.

Femhannet P., *S. pentandra* L.

2. Bladene elliptisk-lancetformede, langt tilspidsede, omtrent 4 Gange længere end brede; Axelbladene halvt hjerteformede. 3—4 Støvblade. Maj. Ved Gjærder og i Moser. Hist og her. Af og til plantet. (*S. cuspidata* Schultz).

S. pentandra × *fragilis*.

II. 2 Støvblade.

A. Bladene glatte, i Begyndelsen klæbrige, bredt lancetformede, tilspidsede; Axelbladene halvt hjerteformede. Grenene meget skjøre ved Grunden. Maj-Juni. Plantet. Ikke sjelden ved Gjærder, især omkring Byer. Skjør P., *S. fragilis* L.

B. Bladene idetmindste i Begyndelsen haarede, ikke klæbrige, oftest smalt lancetformede.

a. Axelbladene ægformene eller lancetformede, meget smaa eller helt manglende. Grenene skjøre ved Grunden.

1. Bladene, især paa Undersiden, silkehaaret-hvidfildede; Axelbladene lancetformede eller manglende. De unge Grene graafildede. Var. med rodgule Grene og oftest rødlig Dækskjæl: var. *vitellina* (L.). Maj. Almindelig plantet.

X

Hvid P., *S. alba* L.

2. Bladene i Begyndelsen silkehaarede, senere glatte; Axelbladene ægformede eller manglende. De unge Grene glatte eller næsten glatte, rødbrune. Maj. Almindelig plantet. (*S. viridis* Fr.).

S. fragilis × *alba*.

b. Axelbladene halvt hjerteformede, tilspidsede, sjældnere ægformede; Bladene i Begyndelsen dunhaarede, senere glatte eller næsten glatte. Dækskjællene ofte rødlig. Undertiden med 3 Støvblade. Grenene temmelig seige.

Maj. Hist og her plantet. (*S. unduláta* Ehrh., *S. hippophaëfólia* Thuill. og *S. mollissima* Ehrh.).

S. amygdálin × *viminális*.

B.

(Dækskjællene forskjelligfarvede, i Spidsen sorte eller rødbrune, ved Grunden grønlig; 1 Kirtel i hver Blomst; 2 Støvblade med mere eller mindre sammenvoxede Støvtraade. Raklerne udvikles før Bladene. Buske).

- A. Støvtraadene til Spidsen sammenvoxede. Bladene lancetformede, tilspidsede, glatte eller i Begyndelsen silkehaarede, paa Undersiden oftest blaagraa; blive sorte ved Tørring Grenene oftest røde. April-Maj. Almindelig plantet. Purpur-P., *S. purpúrea* L.
- B. Støvtraadene omtrent til Midten sammenvoxede.

1. Bladene lancetformede, tilspidsede, glatte eller tilligemed de unge Grene dunhaarede; Axelbladene linieformede. April-Maj. Kun funden et Par Steder paa Sjæll. (*S. rubra* Huds.).

S. purpúrea × *viminális*.

2. Bladene elliptisk-lancetformede, but tilspidsede, graagrønne, paa Undersiden tilligemed de unge Grene silkehaarede, til sidst næsten glatte; Axelbladene halvt hjerteformede. April-Maj. Plantet nogle faa Steder paa Sjæll. og Bornh. (*S. Pontederana* Schleich.).

S. purpúrea × *cinérea*.

C.

(Dækskjællene forskjelligfarvede, i Spidsen sorte, ved Grunden grønlig eller rødbrune; 1 Kirtel i hver Blomst; 2 Støvblade med helt frie Støvtraade. Raklerne udvikles længe før Bladene. Grenene, især i torret Tilstand, blaaduggede. Træer eller høje Buske).

1. Grenene mørkt violetbrune; Bladene linie-lancetformede, langt tilspidsede, med glat Bladstilk; Axelbladene lancetformede, tilspidsede. Marts-April. Plantet; temmelig sjelden. Kun Hanplanten er iagttaget her i Landet.

Kaspisk P., *S. acutifólia* Willd.

2. Grenene grønligbrune eller rødlig; Bladene elliptisk-lancetformede, tilspidsede, med i Begyndelsen dunhaaret Bladstilk; Axelbladene halvt hjerteformede. April-Maj. Plantet; sjelden. Kun Hunplanten er iagttaget her i Landet.

Pommersk P., *S. daphnoídes* Vill.

D.

(Dækskjællene forskjelligfarvede, i Spidsen sorte eller rødbrune, ved Grunden grønlig; 1 Kirtel i hver Blomst; 2 Støvblade med helt frie Støvtraade. Raklerne udvikles i Reglen før Bladene. Grenene ikke blaaduggede).

1. Lave Træer eller temmelig høje Buske med tydelig overjordisk Stamme. Stovknapperne efter Blomstringen smudsiggule.

A. De unge Grene og oftest tillige Knopskjællene filtede. Raklerne udvikles før Bladene.

a. Bladene lancetformede eller linie-lancetformede.

1. Bladene linie-lancetformede, omtrent 10 Gange saa lange som brede, paa Oversiden graagrønne, paa Undersiden silkehaarede, solvglinsende; Axelbladene linieformede. April-Maj. Almindelig plantet ved Gjærder.

Baand-P., *S. viminális* L.

2. Bladene lancetformede eller aflag-lancetformede, 5—7 Gange længere end brede, paa Oversiden mørkgrønne, korthaarede eller tilsidst næsten glatte, paa Undersiden graafiltede; Axelbladene halvt hjærteformede eller halvt spydformede. April-Maj. Plantet ved Gjærder. men kun nogle faa Steder paa Sjæll., Loll. og Falst. Kun Hunplanter ere iagttagne her i Landet. (*S. stipuláris* Sm. og *S. dasycládos* Wimm.).

S. viminális × *cinérea*.

b. Bladene elliptiske eller omvendt ægformet-lancetformede, spidse, omtrent 3 Gange saa lange som brede, graagrønne, rynkede, paa Oversiden dunhaarede, paa Undersiden filtede; Axelbladene nyreformede. April-Maj. I Moser og fugtige Skove. Meget almindelig.

Graa P., *S. cinérea* L.

Grenene mod Spidsen hvidfiltede; Raklerne udvikles samtidig med Bladene. Se: *S. hastáta* 71.

B. Unge Grene og Knopskjællene glatte eller korthaarede.

a. Bladene, idetmindste paa Undersiden, mere eller mindre filtede. Raklerne udvikles længe før Bladene.

o. Bladene lancetformede, spidse, paa Oversiden graagrønne, paa Undersiden silkehaaret-hvidfiltede; Axelbladene halvt pilformet-hjærteformede. April-Maj. Meget almindelig plantet ved Gjærder, men næsten altid kun Hunplanter. (*S. lanceoláta* Fr.).

S. viminális × *capréa*.

oo. Bladene rundagtige—elliptiske, rynkede; Axelbladene nyreformede eller halvt hjærteformede.

1. Dækskjællene i Spidsen næsten sorte. Bladene ovale eller ægformede, i yngre Tilstand paa begge Sider graafiltede, paa Oversiden tilsidst glatte. April-Maj. I Moser, Skove og Krat. Almindelig.

Vidie-P., *S. capréa* L.

2. Dækskjællene i Spidsen rødbrune. Bladene omvendt-ægformede, med en kort, tilbagebojet Spids, paa Undersiden graafiltede, paa Oversiden dunhaarede. April-Maj. I Moser, Krat, fugtige Skove. Almindelig.

Oret P., *S. auríta* L.

b. Bladene ikke filtede, svagt haarede eller tilsidst glatte,

paa Undersiden graagrønne eller blaagrønne, elliptiske, ægformede eller omvendt-ægformede; Axelbladene halvt hjærteformede. Raklerne udvikles i Reglen kort for Bladene.

- o. Bladene blive sorte ved Tørring; Nerverne paa Bladets Underside stærkt fremspringende. Dækskjællene temmelig svagt haarede. April-Maj. I Moser og Enge. Kun funden et Par Steder paa Sjæll.

Sortagtig P., *S. nigricans* Sm.

- oo. Bladene blive ikke sorte ved Tørring; Nerverne paa Bladets Underside svagt fremspringende. Dækskjællene tættere haarede.

1. Bladene paa Undersiden graagrønne; Axelbladene halvt hjærteformede, med ret Spids. Raklerne udvikles samtidig med Bladene. Grenene mod Spidsen oftest hvidfildede. Maj-Juni. I Moser. Hist og her i Jyll. og Nordøstsjæll.

Spydbladet P., *S. hastata* L.

2. Bladene paa Undersiden lyst blaaduggede; Axelbladene halvt hjærteformede, med skjæv Spids. Raklerne udvikles før Bladene. April-Maj. Plantet. Jyll.: Sjørring Sø og langs Skjern Aa.

Tofarvet P., *S. bicolor* Ehrh.

Bladene lancetformede; Grenene blaaduggede. Se: *S. acutifolia* Willd. 69.

- II. Lave — 0,15—1,00 høje — Buske med oftest underjordisk, krybende Stamme. Støvknapperne efter Afblostringen sortagtige. Raklerne udvikles lidt før eller omtrent samtidig med Bladene.

- A. Bladene fra lancetformede til kredsrunde, med tilbagebojet Rand og Spids.

1. Bladene fra lancetformede til kredsrunde, idetmindste paa Undersiden silkehaarede eller graafildede; Nerverne svagt fremspringende baade paa Bladets Over- og Underside; Axelbladene lancetformede eller manglende. De unge Grene fildede. April-Maj. I Moser og Enge, paa Heder, i Klitter. Almindelig. Krybende P., *S. repens* L.

2. Bladene omvendt ægformet-elliptiske, paa Oversiden dunhaarede eller glatte, paa Undersiden silkehaarede; Nerverne paa Bladets Overside lidt nedtrykte, paa Undersiden svagt fremspringende; Axelbladene halvt ægformede eller manglende. De unge Grene korthaarede. April-Maj. I Moser og fugtige Skove. Sjæll. og Bornh.: hist og her; Jyll.: Silkeborgengen. (*S. ambigua* Ehrh.).

S. aurita × *repens*.

- B. Bladene linieformede eller linie-lancetformede, med ret Spids; Axelbladene lancetformede. Har undertiden en tydelig, over-

jordisk Stamme. April-Maj. I Moser. Kun funden faa Steder paa Sjæll. og Bornh. (*S. rosmarinifolia* L. og *S. angustifolia* Fr.). **S. viminalis** × **repens**.

II.

Hunlige Individuer.

- I. Dækskjællene ensfarvede, i Reglen gulgrønne. 1 eller 2 Kirtler i hver Blomst. Raklerne udvikles samtidig med Bladene, oftest hængende. **A. 72.**
- II. Dækskjællene forskelligfarvede, i Spidsen sorte eller rødbrune, ved Grunden lysere, i Reglen grønne, oftest tæthaarede; kun 1 Kirtel i hver Blomst, bagved Frugtknuden. Raklerne udvikles i Reglen for Bladene.
 - A. Grenene, især i torret Tilstand, blaaduggede. Se foregaaende Nogle Side 69, Afdeling C: *S. acutifolia* Willd. og *S. daphnoides* Vill.
 - B. Grenene ikke blaaduggede.
 1. Frugtknuden siddende eller kortstilket, Stilken indtil 2 Gange saa lang som Kirtlen.¹ **B. 73.**
 2. Frugtknuden langstilket, Stilken 2—6 Gange saa lang som Kirtlen; Griffen meget kort, idethøjeste af Længde med Arrene. **C. 74.**

A.

(Dækskjællene ensfarvede, i Reglen gulgrønne. Raklerne udvikles samtidig med Bladene, oftest hængende).

- I. 2 Kirtler i hver Blomst, 1 foran og 1 bagved Frugtknuden. Kapslen glat.
 - A. Frugtknudens Stilk omtrent af Længde med den bageste Kirtel. Bladene kirtlet-savtakke. Femhannet P., **S. pentándre** L.
 - B. Frugtknudens Stilk 2—4 Gange saa lang som den bageste Kirtel.
 1. Bladene kirtlet-savtakke; ogsaa Raklestilkens Blade til dels kirtlet-savtakke. Hunplanten er ikke funden i Danmark, men undertiden findes der enkelte Hunblomster i Hanraklerne. (*S. cuspidata* Schultz). **S. pentándra** × **frágilis**.
 2. Bladene savtakke, uden Kirtler paa Tænderne; Raklestilkens Blade helrandede. Skjor P., **S. frágilis** L.
- II. Kun 1 Kirtel i hver Blomst.
 - A. Dækskjællene falde af for Frugtmodningen. Bladene smalt lancetformede; Axelbladene ægformede eller lancetformede, smaa eller helt manglende. Kapslen glat.
 1. Bladene, især paa Undersiden, silkehaaret-hvidfildede.

¹ Frugtknudestilkens Længde maa bestemmes under Blomstringen.

De unge Grene graafiltede, sjeldnere rødgrule (var. *vttel-lina*). Hvid P., **S. alba** L.

2. Bladene i Begyndelsen silkehaarede, senere glatte. De unge Grene glatte, oftest rødbrune (*S. viridis* Fr.).

S. fragilis × **alba**.

- B. Dækskjællene blivende. Bladene æg-lancetformede eller lancetformede, sjældent smalt lancetformede, Axelbladene halvt hjerteformede, takkede.

1. Frugtknudens Stilk 2—4 Gange saa lang som Kirtlen; Dækskjællene gulgrønne, i Spidsen glatte; Kapslen glat.

Mandel-P., **S. amygdalina** L.

2. Frugtknudens Stilk omtrent af Længde med eller kortere end Kirtlen; Dækskjællene ofte rødlig, temmelig tæt haarede; Kapslen glat eller haaret. (*S. undulata* Ehrh. og *S. hippophaëfolia* Thuill.).

S. amygdalina × **viminális**.

B.

(Dækskjællene forskelligfarvede; kun 1 Kirtel i hver Blomst; Frugtknuden siddende eller kortstillet, Stilken indtil 2 Gange saa lang som Kirtlen. Grenene ikke blaaduggede).

- I. Bladene fra elliptisk-lancetformede til linie-lancetformede. Raklerne udvikles for Bladene. Kapslen flettet.

- A. Axelbladene linieformede eller lancetformede, undertiden manglende. Bladene linieformede—lancetformede.

- a. Bladene lancetformede, tilsidst glatte eller svagt haarede, paa Undersiden grønne.

1. Griflen meget kort eller manglende. Grenene i Reglen mørkrøde. Purpur-P., **S. purpurea** L.

2. Griflen forlænget, omtrent af Længde med Argrenene. (*S. rubra* Huds.). **S. purpurea** × **viminális**.

- b. Bladene linie-lancetformede, idetmindste paa Undersiden silkehaarede og sølvglinsende.

1. Frugtknuden næsten siddende; Argrenene udelte. 1,00—3,00. Baand-P., **S. viminális** L.

Argrenene tvedelte. Se: **S. amygdalina** × **viminális**.

2. Frugtknuden stillet, Stilken omtrent dobbelt saa lang som Kirtlen; Argrenene toklovede. 0,20—1,00. (*S. rosmarinifolia* L. og *S. angustifolia* Fr.).

S. viminális × **repens**.

Frugtknudens Stilk 2—3 Gange længere end Kirtlen.

Se: **S. repens** L 75.

- B. Axelbladene halvt nyre-, hjerte- eller spydformede. Bladene lancetformede—elliptiske.

- a. Bladene tilsidst glatte eller næsten glatte, graagrønne, elliptisk-lancetformede. Argrenene udelte eller udrandede.

(*S. Pontederana* Schleich.) **S. purpúrea** × **cinérea**.
Grenene, idetmindste ved Tørring, blaaduggede.

Se: *S. daphnoides* Vill. 69.

b. Bladene, ogsaa i ældre Tilstand, paa Undersiden graa-filtede eller silkehaaret-sølvglinsende, elliptisk-lancetformede eller lancetformede.

1. En- og toaarige Grene tilligemed Knopskjællene graa-filtede. Argrenene udelte eller udrandede. Kun Hunplanter ere iagttagne her i Landet. (*S. stipuláris* Sm. og *S. dasycládos* Wimm.).

S. viminális × **cinérea**.

2. Enaarige Grene korthaarede, toaarige Grene og Knopskjællene glatte. Argrenene tokløvede. (*S. lanceoláta* Fr.).

S. viminális × **capréa**.

II. Bladene æg-hjærteformede, ægformede, omvendt-ægformede eller elliptiske, idetmindste i ældre Tilstand glatte; Axelbladene halvt hjærteformede. Raklerne udvikles omtrent samtidig med Bladene. Griflen forlænget.

1. Raklerne stilkede, med bladbærende Stilk; Frugtknudens Stilk omtrent dobbelt saa lang som Kirtlen; Kapslen glat. Bladene paa Undersiden graagrønne.

Spydbladet P., **S. hastáta** L.

2. Raklerne næsten siddende; Frugtknudens Stilk omtrent af Længde med Kirtlen; Kapslen silkehaaret. Bladene paa Undersiden lyst blaaduggede. Tofarvet P., **S. bicolor** Ehrh.

C.

(Dækskjællene forskelligfarvede; kun 1 Kirtel i hver Blomst; Frugtknuden langstilket, Stilken 2—6 Gange saa lang som Kirtlen; Griflen meget kort, idethøjeste af Længde med Arrene).

I. Lave Træer eller Buske med tydelig overjordisk Stamme.

A. Bladene paa Undersiden graagrønne eller blaagrønne, tilsidst næsten glatte, blive sorte ved Tørring. Raklerne stilkede, med bladbærende Stilk, udvikles kort før eller omtrent samtidig med Bladene. Kapslen glat eller filtet.

Sortagtig P., **S. nígricans** Sm.

B. Bladene, idetmindste paa Undersiden, tæt haarede eller filtete. Raklerne udvikles før Bladene, uden eller kun med faa Blade paa Stilken. Kapslen hvidfiltet.

a. De unge (een- og toaarige) Grene og Knopskjællene filtete. Dækskjællene i Spidsen sortbrune.

Graa P., **S. cinérea** L.

b. De unge Grene og Knopskjællene glatte eller korthaarede.

1. Dækskjællene i Spidsen næsten sorte. Bladene ovale eller ægformede, i yngre Tilstand paa begge Sider graa-filtede, paa Oversiden tilsidst glatte.

Vidie-P., **S. capréa** L.

2. Dækskjællene i Spidsen rødbrune. Bladene omvendt-ægformede, med en kort, tilbagebøjet Spids, paa Undersiden graafiltede, paa Oversiden dunhaarede.

Oret P., *S. aurita* L.

- II. Lave Buske, oftest med underjordisk, krybende Stamme. Raklerne udvikles kort før Bladene.

1. De unge Grene og Knopskjællene filtede. Argrenene tokløvede; Kapslen haaret eller glat. *Skoven Juni 1911.*

Krybende P., *S. repens* L.

2. De unge Grene og Knopskjællene korthaarede. Argrenene udrandede; Kapslen silkehaaret. (*S. ambigua* Ehrh.).

S. aurita × *repens*.

2. *Pópulus*, Poppel.

1. Dækskjællene randhaarede. 8 Støvblade. Barken vedbliver længe at være jævn og hel.

- a. Knopperne, de unge Grene og Bladenes Underside snehvidt—hvidgraat-filtede. Arrene gule.

1. Bladene æg-hjærteformede, bugtet-tandede, paa Undersiden tilligemed de unge Grene snehvidt filtede med vedblivende Filt. April-Maj. Almindelig plantet. *Bistrup Skoven 4-7-09.*

Solv-P., *P. alba* L.

2. Bladene ægformede—rundagtige, bugtet-tandede, paa Undersiden tilligemed de unge Grene hvidgraat filtede, tilsidst glatte. April-Maj. Plantet. (*P. canescens* Sm.).

P. alba × *trémula*.

- b. Knopperne glatte, klæbrige. De unge Grene svagt haarede eller glatte. Bladene næsten kredsrunde, tandet-rundtakkede, i Begyndelsen silkehaarede, senere glatte. Arrene purpurfarvede. Marts-April. I Skove og Krat, især i Vestjylland, hvor den almindelig findes omkring paa Hederne som ganske lave, kun faa Ctm. høje Buske. *Bistrup Skoven 4-7-09.*

Bævre-Asp, *P. trémula* L.

- II. Dækskjællene glatte. 12—30 Støvblade. Barken revner hurtig og bliver ujævn.

- A. Grenene lange, slanke. Bladstilken sammentrykt; Bladpladen 3-kantet — skjævt rudeformet, paa begge Sider grøn.

- a. Yngre Grene trinde, uden Korkribber. Bladranden glat.

1. Grenene udstaaende. Bladene længere end brede. April-Maj. Plantet. Hist og her.

Sort P., *P. nigra* L.

2. Grenene oprette—tiltrykte. Bladene lige saa brede som lange. April-Maj. Plantet. Hist og her.

Pyramide-P., *P. pyramidális* Rozier.

- b. Yngre Grene paa Grund af Korkribber kantede. Bladranden i Begyndelsen dunhaaret. April-Maj. Plantet. Almindelig.

Kanadisk P., *P. monilifera* Ait.

B. Grenene korte og tykke. Bladstilken næsten trind, paa Oversiden rendet. Bladpladens Underside blegere end Oversiden. Knopperne, de unge Blade og Grene klæbrige.

a. Bladstilken glat; Bladpladen ved Grunden afrundet.

1. Grenene trinde eller svagt kantede. Bladene ægformede. Maj. Plantet. Ikke sjelden.

Balsam-P., *P. balsamifera* L.

2. Grenene paa Grund af Korkribber kantede. Bladene elliptiske eller lancetformede. Plantet. Sjelden.

Laurbær-P., *P. laurifolia* Ledeb.

b. Bladstilken og Bladranden korthaaret. Bladene hjerteformede. April-Maj. Plantet. Temmelig almindelig.

Ontarisk P., *P. cándicans* Ait.

2. Fam. Betuláceae, Birkefamilien.

Træer med enkelte, fjernervede, spredte Blade med Axelblade. Enbo. Han- og Hunraklerne mangeblomstrede, sammensatte af typisk 3-blomstrede Kvaste. Hanblomsten med 4 Støvblade. I Hunraklen voxer Kvastens Støtteblad sammen med Blomsternes Forblade til et 3—5-lappet Dækskjæl. Frugtknuden 2-rummet, med 2 Grifler. Frugten en vinget Nød.

1. Knopperne stilkede. Baade Han- og Hunraklerne fremkomme om Efteraaret; Hanraklen hængende, med 3-blomstrede, Hunraklen opret, med 2-blomstrede Kvaste, begge med 5-lappede Dækskjæl, som i Hunraklen ere træagtige og blivende, Hunraklen derfor tilsidst koglelignende. Nødderne smalvingede.

Alnus 76.

2. Knopperne siddende. Hanraklerne hængende, fremkomme om Efteraaret, Hunraklerne oprette, fremkomme først om Foraaret, begge med 3-blomstrede Kvaste, med 3-lappede, affaldende Dækskjæl. Nødderne bredvingede.

Betula 77.

1. *Alnus*, Æl.

1. Bladene omvendt ægformede—kredsrunde, uregelmæssig savtakkede, klæbrige, paa begge Sider grønne, paa Undersiden i Nervernes Vinkler haarede, iøvrigt glatte. Marts-April. I fugtige Skove og Moser. Almindelig. Rød Æ, *A. glutinosa* (L.).

2. Bladene ægformede, dobbelt savtakkede, ikke klæbrige, paa Oversiden glatte, paa Undersiden graalig dunhaarede. Marts. I Skove og Moser. Hist og her. Oftest plantet.

Graa Æ., *A. incána* (L.).

Bladene omvendt ægformede—kredsrunde, dobbelt savtakkede, paa begge Sider grønne, paa Undersiden tilligemed de unge Grene dunhaarede. Sjelden. (*A. pubescens* Tausch).

A. glutinosa × *incána*.

2. *Bétula*, Birk.

1. De unge Grene ujævne af Korkvorter. Bladene tilligemed de unge Grene glatte, 3-kantede—skjævt rudeformede, langt tilspidsede, dobbelt savtaktede. Hunraklernes Dækskjæl langstilkede, med opret-tiltrykt Midtflig. Noddernes Vinger længere og dobbelt saa brede som Nodderne. April-Maj. I Skove og Moser. Hist og her. Almindelig plantet. Vorte-B., *B. verrucósa* Ehrh. X
2. De unge Grene jævne, dunhaarede. Bladene ægformede, spidse, enkelt eller dobbelt savtaktede, som unge klæbrige, dunhaarede, senere glatte eller kun paa Undersiden i Vinklerne mellem Nerverne haarede. Hunraklernes Dækskjæl kortstilkede, med udstaaende Midtflig. Noddernes Vinger af samme Længde og Bredde som Nodden eller lidet bredere. April-Maj. I Skove og Moser. Almindelig plantet, sjældnere vildvoxende.

Klæbrig B., *B. pubescens* Ehrh.

3. Fam. *Coryláceae*, Hasselfamilien.

Træer eller Buske med enkelte, fjernervede, spredte Blade med Axelblade. Enbo. Hanraklerne valseformede, hængende; Hanblomsten med 4—mange kløvede Stovblade. Hunraklen forlænget og hængende eller kort og indesluttet i en Løvblad-Knop, sammensat af typisk 3-blomstrede Kvaste, hvis Midtblomst ikke udvikles; Hunblomsten med en 2-rummet Frugtknude, med 2 Grifler. Frugten en Nød, omsluttet af en Skaal dannet af den undertrykte Midtblomsts ene og Blomstens egne to Forblade.

1. Bladene æg-hjærteformede eller rundagtige. Hanraklen fremkommer om Efteraaret; Hunraklen kort, indesluttet i en Løvblad-Knop, bliver først kjendelig om Foraaret ved at de purpurrode Grifler rage frem. Skaalen klokkeformet, fliget, helt omsluttende Nodden. *Corylus* 77.
2. Bladene elliptisk-ægformede. Baade Han- og Hunraklerne valseformede, hængende, fremkomme først i Blomstringsaaret. Skaalen ensidig, 3-fliget, omslutter kun den nederste Del af Nodden.

Carpinus 77.

1. *Córylus*, Hassel.

Bladene tilspidsede, dobbelt savtakket-tandede. Bladstilkene og de unge Grene oftest kirtelhaarede. Skaalen klokkeformet, med fliget Rand. Høj Busk. Marts-April. I Skove, især Kratskove. X
Almindelig.

Almindelig H, *C. Avellána* L.

2. *Carpínus*, Avnbøg.

Bladene dobbelt savtaktede. Skaalens Midtflig forlænget. Træ. X
Maj. I Skove. Hist og her, især mod Syd.

Bistrup Dagen 4-7-09. Almindelig A., *C. Bétulus* L.

4. Fam. Cupuliferae, Skaalfrugtfamilien.

Træer med enkelte, fjernervede, spredte Blade med Axelblade. Blomsterne i Rakler eller Nøgler, der først fremkomme i Blomstringsaaret. Hanblomsten med 5—mange Støvblade; Hunblomsterne i 1—3-blomstrede Kvaste; Frugtknuden 3—6-rummet, med 3—6 Grifler. Frugten en Nød; de til samme Kvast hørende Nodder omsluttet af en af Forblade dannet, fælles, træagtig Skaal.

1. Bladene hele, helrandede eller utydelig tandede. Hanraklerne hovedformede, hængende. Skaalen 4-bladet, med 2 3-kantede Nodder (Midtblomsten undertrykt); Skaalens Blade vortepiggede.
Fagus 78.

2. Bladene hele, savtakke. Raklerne valseformede, oprette, forneden hunlige, foroven hanlige. Skaalen 4-bladet, med 3, noget sammentrykte Nodder; Skaalens Blade med lange Pigge.
Castanea 78.

3. Bladene lappede. Hanraklerne valseformede, tynde, kængende. Skaalen skaalformet, helrandet, med een, aflang Nød.
Quercus 78.

1. Fagus, Bøg.

Bladene ægformet-elliptiske, i Randen og paa Nerverne silkehaarede. Maj. Det almindeligste Træ i Øernes og Østjyllands Skove.
Almindelig B., *F. silvatica* L.

2. Castanea, Kastanie.

Bladene lancetformede. Juni. Hist og her plantet i Haver og Skove.
Ægte K., *C. sativa* Mill.

3. Quercus, Eg.

1. Bladene kortstilkede eller næsten siddende, med hjærteformet eller afrundet Basis. Hunraklestilken tilsidst meget længere end Bladstilken. Maj. Almindeligt Skovtræ; den væsentligste Bestanddel af Vestjyllands Krat.

Stilk-Eg, *Q. pedunculata* Ehrh.

2. Bladene stilkede, med tilspidset, sjelden afrundet, Basis. Hunraklestilken kortere end eller omtrent af Længde med Bladstilken. Maj. I Skove og Krat. Temmelig sjelden.

Vinter-Eg, *Q. sessiliflora* Sm.

5. Fam. Myricaceae, Porsfamilien.

Buske med enkelte, fjernervede, spredte, med Harpixpunkter besatte Blade. Tvebo. Blomsterne i Ax; Hanblomsten med 4—6 Støvblade; Hunblomsten med en 2-bladet, 1-rummet Støvvej; 1

Griffel med 2 År. Frugten en Stenfrugt, sammenvoxet med de to Forblade.

1. *Myrica*, Pors.

Bladene lancetformede, fra Midten til Spidsen savtakkede. Lav Busk. April-Maj. I Hedemoser. I Vestjyll. almindelig; iøvrigt temmelig sjelden. Mose-P., M. Gale L.

6. Fam. *Ulmaceae*, Ælmefamilien.

Træer med enkelte, fjernervede, toradede, skjæve, spredte Blade med affaldende Axelblade. Blomsterne i Hoved eller Skjærm, tvekjønnede, undersædige, med enkelt, sambladet, 4—6-delt Bloster, 4—6 Støvblade og en 2-bladet Støvvej. Frugten en vinget Nød.

1. *Ulmus*, Ælm.

A. Blomsterne kortstilkede, næsten siddende; Frugtens Vinger glatte.

1. De unge Grene glatte. Bladene spidse eller noget tilspidsede, paa Oversiden lidet rue eller næsten jævne, paa Undersiden i Vinklerne mellem Nerverne haarede. Var. med udstaaende Korkvinger paa Grenene: var. *suberosa* (Ehrh.). April-Maj. Hist og her; plantet. Smaabladet Æ., *U. campestris* L.

2. De unge Grene haarede. Bladene stærkt tilspidsede, paa Oversiden rue, paa Undersiden korthaarede. April. I Skove, hist og her. Desuden almindelig plantet omkring beboede Steder. Storbladet Æ., *U. montana* With.

B. Blomsterne langstilkede; Frugtens Vinger randhaarede. Bladene paa Oversiden oftest jævne, paa Undersiden dunhaarede. April-Maj. Hist og her. Plantet.

Skjærmblostmestret Æ., *U. effusa* Willd.

7. Fam. *Urticaceae*. Nældefamilien.

Urter med enkelte, fjernervede, modsatte eller spredte Blade med Axelblade; ofte med Brændehaar. Blomsterne i Nøgler, en-
kjønnede, sjældent tvekjønnede, med 2 + 2 frie eller sammen-
voxede, gronne Blosterblade, 2 + 2 indbojede Støvblade lige for Blosterbladene, en 1-bladet og 1-rummet Støvvej. Frugten en Nød.

1. Bladene modsatte. Med Brændehaar.

Urtica 79.

2. Bladene spredte. Uden Brændehaar.

Parietaria 80.

1. *Urtica*, Nælde.

1. Bladene ovale—elliptiske, dybt savtakkede. Nøglerne parvis i Bladhjørnerne. Enbo. 0,15—0,40. ☉ Juni-Sept. Paa dyrket Jord. Almindelig. Brænde-N., *U. urens* L.

2. Bladene æg-hjærteformede, langt tilspidsede, skarpt savtakke-
 Nøglerne i grenede Stande. Tvebo 0,30—1,50. 2½. Juli-Aug.
 I Skove, ved Gjærder. Almindelig. Tvebo-N., *U. dioica* L.

2. *Parietária*, Springknap.

Bladene elliptiske, helrandede. Støvtraadene rulle sig ved Blomstens Udspringning pludselig ud, samtidig aabne Støvknapperne sig, og Støvet kastes ud. Enbo. 0,25—0,60. 2½. Juni-Aug. Ved Mure og Gjærder. Sjelden. Opret S., *P. erecta* M. et K.

8. Fam. *Cannabaceae*, Hampfamilien.

Urter med haandnervede, oftest modsatte Blade med Axelblade. Tvebo. Hanblomsterne i Top, med 5-bladet Bløster og 5 Støvblade lige for Bløsterbladene; Hunblomsterne i Nøglar eller koglelignende Stande, med skaalformet, undersædigt Bløster, en 2-bladet, 1-rummet Støvvej med 2 Ar. Frugten en Nød.

1. Slyngende (til højre). Hunblomsterstandene koglelignende. Humulus 80.
2. Opret. Hunblomsterne i Nøglar. Cannabis 80.

1. *Húmulus*, Humle.

Bladene modsatte, haandlappede, tilligemed Stænglen rue. 2,00—6,00. 2½. Juni-Juli. I Skove og ved Gjærder. Almindelig. Hunplanten dyrkes. Almindelig H., *H. Lúpulus* L.

2. *Cánnabis*, Hamp.

Bladene modsatte eller spredte, haandsnitdelte. 0,45—1,50. Juli-Aug. Dyrkes hist og her. Almindelig H., *C. sativa* L.

9. Fam. *Polygonaceae*, Skedeknæfamilien.

Urter med spredte Blade med kræmmerhusformet sammen-voxede, hindeagtige Axelblade, der som en Skede omslutte Stænglen. Blomsterne i top- eller axformede Stande, tvekjønnede, sjældent enkjønnede, regelmæssige, undersædige, med 5—6 frie Bløsterblade, 5—9 Støvblade, en 2—3-bladet, 1-rummet Støvvej med 2—3 Ar. Frugten en 3-kantet, sjældnere sammentrykt, Nød.

1. 3 + 3 grønne Bløsterblade, de ydre smaa, de indre tilsidst meget større, omsluttende Nødden og ofte med en Bruskvorte paa Ryggen. 6 Støvblade. Rumex 80.
2. Bløsteret 5-bladet, farvet, hvidt eller rødligt. 5—8 Støvblade. Polygonum 82.

1. *Rumex*, Skræppe.

1. Blomsterne tvekjønnede.

A. De indre Blosterblade, idetmindste mod Frugtmodningen, med sylformede Tænder i Randen.

a. Grundbladene lancetformede, med afsmalnet Basis. De indre Blosterblade alle med smalle, spidse Bruskvorter, og med Tænder, der ere længere end Blosterbladene. Var. med Tænder kortere end Blosterbladene: var. *palustris* (Sm.). 0,15—0,60. ☉. Juni-Sept. Ved Grøfter, So- og Strandbredder. Hist og her. Strand-S., **R. marítimus** L.

b. Grundbladene med afrundet eller hjerteformet Basis. De indre Blosterblade oftest alle, men dog især det ene, med afrundede Bruskvorter. Fleraarig.

1. Bladene flade eller i Randen svagt krusede; Grundbladene butte. Bladstilken næsten trind, rendet. 0,45—1,00. Juli-Aug. Omkring Byer, ved Gjærder. Almindelig.

Butbladet S., **R. obtusifolius** L.

2. Bladene mod Randen svagt bølget-krusede; Grundbladene spidse. Bladstilken halvtrind, paa Oversiden furet. 0,60—1,20. Juli-Aug. Paa Marker, ved Gjærder. Temmelig sjelden. (R. *acutus* L.). **R. obtusifolius** × **crispus**.

B. De indre Blosterblade helrandede eller svagt tandede. Fleraarig.

a. De indre Blosterblade aflang-linieformede, butte.

1. Blomsterstanden bladbærende lige til Spidsen. De indre Blosterblade oftest alle med Bruskvorter. 0,30—0,70. Juli-Aug. Ved Grøfter og Søbredder. Østjyll.: hist og her; paa Øerne sjældnere.

Nøgleblomstret S., **R. conglomerátus** Murr.

2. Blomsterstanden kun ved Grunden bladbærende. Af de indre Blosterblade som oftest kun det ene med Bruskvorte. Stængel, Bladstilke og Bladnerver røde. Var. helt grøn: var. *viridis* (Sm.). 0,30—0,70. Juli-Aug. I fugtige Skove. Almindelig, især Varieteten.

Skov-S., **R. sanguíneus** L.

b. De indre Blosterblade ægformet-rundagtige eller hjerteformede.

o. De indre Blosterblade alle eller idetmindste det ene med en Bruskvorte.

* Bladstilken flad. De indre Blosterblade alle med Bruskvorter.

1. Bladene lancetformede med afsmalnet Basis. Bladstilken flad, uden fremstaaende Rande. 1,00—1,50. Juli-Aug. I Aaer og Bække. i Moser. Almindelig.

Vand-S., **R. Hydrolápathum** Huds.

2. Grundbladene forlænget-ægformede med hjerteformet Basis. Bladstilken flad, med fremstaaende Rande. 1,00—1,70. Juli-Aug. Ved Aa- og Søbredder. Meget sjelden.

Stor S., **R. máximus** Schreb.

** Bladstilken, idetmindste forneden, halvtrind.

1. Bladstilken halvtrind, paa Oversiden flad. Bladene bølget-krusede. 0,45—0,60. Juli-Aug. Omkring Byer, ved Gjærder, paa Marker. Almindelig.
Kruset S., *R. crispus* L.
 2. Bladstilken forneden halvtrind, foroven sammentrykt, rendet. Bladene svagt bølgede. 0,60—0,90. Juli-Aug. Ved Søbredder. Meget sjelden. (*R. conspersus* Hartm.). *R. obtusifolius* × *domesticus*.
- oo. De indre Blosterblade alle uden Bruskvorter.
1. Bladene bølgede. Bladstilken paa Oversiden flad. 0,40—1,00. Juli-Aug. Paa Marker, ved Veje. Kun funden i Nordsjæll. og i Jyll., men her temmelig almindelig. By-S., *R. domesticus* Hartm.
 2. Bladene flade. Bladstilken paa Oversiden rendet. 1,00—1,50. Juli-Aug. I Sumpe. Meget sjelden. Kun funden i Vendsyssel. (*R. Hippolapathum* Fr.).
Dynd-S., *R. aquaticus* L.
- II. Blomsterne enklønnede; tvebo. Bladene med spydformet eller pilformet Basis. Fleraarig.
- a. Bladene ægformede—lancetformede. Kræmmerhuset brunligt, fliget-tandet. Hunblomstens ydre Blosterblade tilsidst tilbagebøjede; de indre Blosterblade med en lille, nedadbøjet Bruskvorte.
 1. Bladene æg-lancetformede. Hunblomsterstanden topformet. 0,30—0,45. Maj-Juni. Paa Enge og Marker. Almindelig.
Syre, *R. Acetosa* L.
 2. Bladene smalt lancetformede. Hunblomsterstanden duskformet sammentrængt. 0,45—0,90. Juli-Aug. Ved Gjærder, paa Marker. Almindelig.
Duskblomstret S., *R. thyrsoides* Desf.
 - b. Bladene linie-lancetformede. Kræmmerhuset hvidligt, laset. Hunblomstens ydre Blosterblade oprette; de indre Blosterblade uden Bruskvorter. Vegetativ Formering ved Rodskud. 0,15—0,30. Juni-Juli. Paa tørre, sandede Marker. Almindelig.
Rødknæ, *R. Acetosella* L.

2. Polygonum, Pileurt.

- I. Bladene ægformede, lancetformede eller linieformede.
 - A. Blomsterne i axlignende Stande.
 - a. Stænglen ugrenet, med 1 enkelt endestillet Blomsterstand. 8 Støvblade; 3 Griffler; trekantet Nød. Fleraarig.
 1. Bladene lancetformede—linieformede, med uvinget Bladstilk. Blomsterstanden smal, linieformet, med Yngleknopper istedetfor Blomster i de nedre Dækblades Hjørner 0,10—0,20. Juni-Juli. Kun funden i Jyll. ved Aalborg, og paa Bornh.
Topspirende P., *P. viviparum* L.

2. Bladene ægformede—aflange, med hjærteformet Basis, de øvre siddende, de nedre stilkede med vinget Bladstilk. Blomsterstanden valseformet, uden Yngleknopper. 0,30—0,45. Juni-Juli. Paa Enge. Meget sjælden.

Tvevreden P., **P. Bistórta** L.

- b. Stænglen grenet, med Blomsterstande i Spidsen af Grenene og fra Bladhjørnerne. 2—3 Grifler.
o. Blomsterstanden valseformet, tætblomstret. 2 Grifler. Sammentrykt Nød.

* Fleraarig. Jordstænglen krybende, med opstigende—oprette Grene. 5 Støvblade. Optræder efter Voxestedet under to Former, en Landform med Kræmmerhuse og Blade haarede: f. *terréstris* (Leers), og en Vandform med nedsænket Stængel og svømmende Blade, der tilligemed Kræmmerhusene ere glatte: f. *natans* (Moench). Juli-Sept. Almindelig.

Vand-P., **P. amphibium** L.

** Enaarig. 6—8 Støvblade.

Δ Bladenes Underside kirtlet, klæbrig. Kræmmerhusene randhaarede, iøvrigt næsten glatte.

1. Stænglen kun svagt opsvulmet ved Bladfæstene Blomsterstanden i Spidsen afrundet; Bløster og Blomsterstilke tæt kirtlede. Bladene grønne. Var. med Bladene paa Under siden hvidfildede: var. *incana* (Schmidt). 0,25—0,60. Juli-Sept. Ukrud paa dyrket, fugtig Jord. Meget almindelig.

Blegbladet P., **P. lapathifólium** L.

2. Stænglen stærkt opsvulmet ved Bladfæstene. Blomsterstanden tilspidset. Bløster og Blomsterstilke uden eller kun med faa Kirtler. 0,30—1,00. Juli-Sept. Ved Grøfter. Hist og her. (P. *nodosum* Reichenb.).

Ophovnet P., **P. maculátum** Dyer et Trimen.

ΔΔ Bladundersiden uden Kirtler. Kræmmerhusene tiltrykt haarede og langt randhaarede. Bløster og Blomsterstilke uden Kirtler. 0,25—0,60. Juli-Sept. Ukrud paa dyrket Jord. Almindelig.

Ferskenbladet P., **P. Persicária** L.

- oo. Blomsterstanden tynd, traadformet; Blomsterne ofte fjernede fra hverandre. 2—3 Grifler. Sammentrykt eller trekantet Nød.

* Bløsterbladene glatte, uden Kirtler. Dækbladene randhaarede.

1. Bladene med afrundet Basis, linie-lancetformede. Blomsterstanden oftest opret. 5—6 Støvblade.

0,10—0,40. Juli-Sept. Især paa tørvholdig Jord. Hist og her. (*P. strictum* All.).

Liden P., *P. minus* Huds.

2. Bladene med afsmalnet Basis, lancetformede. Blomsterstanden nikkende. 6—8 Støvblade. 0,15—0,40. Juli-Sept. Paa fugtig Jord. Meget sjelden. Sjæll.: Søllerød, Jonstrup, Ledreborg, Eskildstrup; Fyen: Rødskebølle. (*P. laxiflorum* Weihe).

Fjernblomstret P., *P. mite* Schrank.

- *** Blosterbladene kirtlede; Dækbladene ikke randhaarede. Bladene med afsmalnet Basis, lancetformede, af en skarp Smag. 0,20—0,60. Juli-Sept. Paa fugtige Steder. Almindelig.

Bidende P., *P. Hydrópiper* L.

- B. Blomsterne enlige eller i faablomstrede Nøgler i Bladhjørnerne. 8 Støvblade. 3 Grifler. Trekantet Nød. Stænglen grenet.

1. Stænglen opret—nedliggende, jævn (uden Vorter). Bladene elliptiske—linie-lancetformede. Nødderne af Længde med eller kortere end Blosteret, matte, fint sribede eller punkterede. Var. med tykkere, blaagrønne Blade og glinsende Nodder: var. *littoralis* (Link). 0,10—0,45. ☉. Juli-Sept. Meget almindelig. Var. kun ved Helsingør og paa Bornh.

Vej-P., *P. aviculáre* L.

2. Stænglen nedliggende, ru af meget fine Vorter. Bladene lancetformede. Nødderne dobbelt saa lange som Blosteret, glinsende. ☉ eller ☉. Juli-Sept. Sandede Strandbredder. Meget sjelden. Kun omkring Helsingør og paa Bornh.

Engelsk P., *P. Raji* Bab.

- II. Bladene hjærteformede—pilformede. 8 Støvblade. Trekantet Nød. Enaarig.

- a. Stænglen slyngende (til højre). Blomsterne i klaseformede Stænde.

1. Stænglen kantet-furet. Blomsterstilken kortere end Blosteret, oven for Midten leddet. Nød glansløs. 0,15—1,00. Juli-Aug. Paa dyrket Jord. Almindelig.

Snerle-P., *P. Convólulus* L.

2. Stænglen trind, sribet. Blomsterstilken omtrent af Blosterets Længde, nedenfor Midten leddet. Nød glinsende. 0,45—2,00. Juli-Sept. Ved Gærder, i Udkanten af Skove og Krat. Hist og her. Vinge-P., *P. dumetórum* L.

- b. Stænglen opret. Blomsterne i halvskjærmformede eller topformede Stænde.

1. Bladene af samme Længde som Bredde eller længere. Nødderne med helrandede Kanter. 0,15—0,60. Juni-Juli. Almindelig dyrket i sandede Egne.

Boghvede, *P. Fagopyrum* L.

2. Bladenes Bredde oftest større end Længden. Nødderne med bugtet-udrandede Kanter. 0,25—0,70 Juli-Aug. Ukrud i Vaarsæd, især Boghvede.

Tatarisk P., *P. tatáricum* L.

10. Fam. *Caryophylláceae*, Nellikfamilien.

Urter med modsatte (kun *Corrigiola* har spredte), enkelte, hele, helrandede, siddende Blade uden, sjeldnere med, Axelblade. Blomsterne i Kvaste, regelmæssige, tvekjønnede, undersædige, sjældent lidt omkringsædige, med dobbelt, sjeldnere enkelt, 5- (ell. 4-)talligt Bløster, 2 eller (ved Undertrykkelse) 1 Kreds af Støvblade, en 2—5-bladet, 1-rummet Støvvej med en fri, midtstillet Ægstol; 2—5 Grifler. Frugten en Kapsel, sjældent en Nød.

I. Bægeret fribladet. Med kortneglede Kronblade eller kronløs.

A. Uden Axelblade. Kronbladene hvide, sjældent manglende.

a. 4—5 Grifler (ligesaa mange Grifler som Bægerblade).

o. Kronbladene i Spidsen tvedelte. Kapslen 8—10-tandet.

1. Kronbladene ikke til Midten tvedelte.

Cerastium 86.

2. Kronbladene omtrent til Grunden tvedelte.

Malachium 87.

oo. Kronbladene hele, sjældent manglende. *Sagina* 87.

b. 2—3 Grifler.

o. Med Krone. Frugten en Kapsel.

* Kronbladene hele og helrandede.

† Kapslen 3-klappet.

1. Bladene sylformede. Enaarig. *Alsine* 88.

2. Bladene ægformet-elliptiske, tykke, kjødede.

Fleraarig, med krybende Jordstængel.

Honckénia 88.

†† Kapslen 6-klappet. Bladene flade.

Arenaria 88.

** Kronbladene i Spidsen tandede eller tvedelte. Kapslen 6-klappet.

1. Kronbladene i Spidsen tandede. 3—5 Støvblade. Frøene skjoldformede. *Holosteum* 88.

2. Kronbladene tvedelte. 3—10 Støvblade. Frøene nyreformede. *Stellaria* 89.

oo. Uden Krone. Frugten en Nød. *Scleranthus* 89.

B. Med hindeagtige Axelblade.

a. Med Krone. 3—5 Grifler (eller Ar).

o. Bladene modsatte. 5—10 Støvblade. Kapsel.

1. 5 Grifler; 5-klappet Kapsel. *Spergula* 90.

2. 3 Grifler; 3-klappet Kapsel. *Spergularia* 90.

oo. Bladene spredte. 5 Støvblade. Nød. *Corrigiola* 90.

- b. Uden Krone eller Kronbladene meget smaa. 2 Ar. Nød.
 1. Bægerbladene ikke fortykkede i Spidsen, flade. *Herniaria* 91.
 2. Bægerbladene med fortykket, sammentrykt Spids. *Illecebrum* 91.
- II. Bægeret sambladet. Kronbladene oftest langneglede.
- A. 5 Grifler.
- a. Uden Bikrone. *Agrostemma* 91.
- b. Med Bikrone.
- o. Blomsterne tvekjønnede. Kapslen 5-tandet.
 1. Kronbladene hele, svagt udrandede. *Viscaria* 91.
 2. Kronbladene dybt 4 fligede. *Lychnis* 91.
- oo. Blomsterne enkjønnede; tvebo. Kapslen 10-tandet.
Melandrium 91.
- B. 3 Grifler. Med eller uden Bikrone. *Silene* 91.
- C. 2 Grifler.
- a. 1—3 Par Højblade ved Grunden af Bægeret. Ingen Bikrone. Frøene skjoldformede. *Dianthus* 93.
- b. Uden Højblade ved Grunden af Bægeret. Frøene nyreformede.
1. Uden Bikrone; Kronbladene kortneglede. *Gypsophila* 93.
2. Med Bikrone; Kronbladene langneglede. *Saponaria* 93.

1. *Cerástium*, Hønsetarm.

- A. Enaarig. Stænglerne oprette—opstigende.
- a. Kronblade og Støvblade ikke randhaarede ved Grunden.
1. Dækblade og Bægerblade alle, især mod Spidsen, bredt hindekantede; Bægerbladene i Spidsen gnavet-tandede. Hele Planten dunhaaret og oftest, især mod Spidsen, kirtelhaaret. 0,03—0,15. Maj-Juni. Paa tørre Marker osv. Meget almindelig. Femhannet H., *C. semidecándrum* L.
2. Dækbladene helt urteagtige eller de overste smalt hindekantede. Bægerbladene smalt hindekantede, med helrandet eller kun meget svagt tandet Spids. Stænglen oftest opret, kirtelhaaret. 0,10—0,25. Maj-Juni. Paa sandede Marker. Meget sjelden. Bornh.: Nexø; Møen: Mandemarke; Sjæll.: Herlufsholm. (*C. glutinosum* Fr.). *C. Alsinoídes* Lois.
- Var. *púmila* (Curtis). Lavere, 0,03—0,08 høj. De grundstillede Sidegrene opstigende. Optræder ofte med enkelte 4-tallige Blomster, sjældent (omkring Kalvebod Strand) med næsten udelukkende 4-tallige Blomster (f. *subtetrandra* Lange). Paa Strandoverdrev. Sjelden. Bornh.; Saltholm; omkring Kalvebod Strand; ved Lemvig.

Var. *tetrandra* (Curtis). 0,04—0,12 høj. Med stive, oprette—udspærrede Grene og med næsten udelukkende 4-tallige Blomster. I Klitter. Meget sjelden. Jyll.: Hanstholm Strand, Holmsland Klitter ved Nymindesbæk; Manø.

- b. Kronblade og oftest ogsaa Støvblade ved Grunden randhaarede. Dækbladene helt urteagtige.
1. Blomster- og Frugtstilke af Længde med eller kortere end Bægeret, oprette. 0,06—0,30. Maj-Aug. Paa dyrket Jord. Hist og her. Opret H., *C. glomeratum* Thuill.
 2. Blomster- og Frugtstilke 2—3 Gange saa lange som Bægeret, i Spidsen nikkende. 0,06—0,20. Mai-Juni. Paa Bakker og tørre Marker. Meget sjelden. Kun paa Bornh., Møen og Sjæll. Stivhaaret H., *C. brachypetalum* Desport.
- B. Fleraarig. Stænglerne opstigende fra en nedliggende, ofte krybende Basis.
1. Kronbladene af Længde med eller lidet længere end Bægeret. Overalt haaret. Var. med ensidig haarede Stængler; var. *holosteoides* Fr. 0,06—0,30. Mai-Sept. Paa Enge, Marker ved Grøfter. Meget almindelig Var. sjelden. Almindelig H., *C. vulgatum* L.
 2. Kronbladene omtrent dobbelt saa lange som Bægeret. 0,08—0,20. Maj-Aug. Paa Marker, ved Gjærder og Veje. Hist og her. Storblomstret H., *C. arvense* L.

2. *Maláchium*, Kløvkrone.

Stænglen ved Grunden rodslaaende, nedliggende—opstigende, foroven kirtelhaaret. 0,20—0,60. 2½. Juni-Juli. Paa fugtig Jord, ved Grøfter og Bække. Hist og her. Vand-K., *M. aquaticum* (L.).

3. *Sagina*, Firling.

- A. Blomsterne 4-tallige. Kronbladene meget smaa eller manglende. Bladene linieformede.
- a. Enaarig. Hovedstænglen forlænget, ugrenet eller med nedliggende eller opstigende—oprette Grene.
1. Stænglen opret, ugrenet eller fra Grunden grenet, med oprette Grene. Bladene butte eller med en kort Braad, glatte. Bægerbladene tiltrykte til Kapslen. 0,03—0,08. Mai-Aug. Paa Strandenge. Hist og her. Rank F., *S. maritima* Don.
 2. Stænglen grenet, med nedliggende—opstigende Grene. Bladene braadspidsede, ved Grunden randhaarede, sjældnere glatte. Bægerbladene mere eller mindre udstaaende fra Kapslen. Blomsterstilkene baade før og efter Afblostringen oprette. Var. med efter Afblostringen nikkende, senere atter oprette Blomsterstilke: var. *ciliata* (Fr.). 0,03—0,08. Juni-Aug. Paa tørre, dyrkede Marker. Hist og her, især mod Syd. Kronløs F., *S. apétala* L.

- b. Fleraarig. Hovedstænglen kort, med rosetstillede Blade og med nedliggende, rodslaaende Grene. Bladene braadspidsede, glatte. Blomsterstilkene efter Afblomstringen i Spidsen nikkende, senere atter oprette. Bægerbladene udstaaende fra Kapslen. 0,03—0,06. Maj-Aug. Paa Marker og Overdrev Almindelig. Fremliggende F., **S. procumbens** L.
- B. Blomsterne 5-tallige. Kronbladene af Længde med eller længere end Bægeret. Bladene linieformede—sylformede. Fleraarig.
1. Blomsterstilkene meget lange, efter Afblomstringen nikkende, senere atter oprette. Kronbladene af Bægerbladenes Længde. 0,02—0,04. Juni-Aug. Paa sandede Marker og i Klitter. Sjelden. Sylbladet F., **S. subulata** Torr. et Gray.
 2. Blomsterstilkene kortere, oprette. Kronbladene 2—3 Gange saa lange som Bægerbladene. 0,05—0,15. Juli-Aug. I fugtige Enge. Almindelig. Knudret F., **S. nodosa** (L.).

4. **Alsíne**, Norel.

Stænglen opret, grenet, kirtelhaaret. Kronbladene kortere end Bægerbladene. 0,03—0,10. Juni-Juli. Paa Bakker og tørre Marker. Meget sjelden. Kun funden paa Møen.

Klæbrig N., **A. viscosa** Schreb.

ragør Maj 1905. **Honckénia**, Strandarve.

Stænglerne nedliggende, tilligemed Bladene glatte, 0,05—0,15 lange. Juni-Juli. Paa sandede og grusede Strandbredder. Almindelig. (*Halianthus peploides* Fr.). *Rouleten Juni 09.*

Tykbladet S., **H. peploides** (L.).

6. **Arenária**, Sandvaaner.

1. Bladene ægformede, spidse, siddende, utydelig flernervede. Frøene nyreformede, uden Vedhæng. Optræder i Skygge, f. ex. mellem Sæden, med Stængelstykkerne flere Gange længere end Bladene: f. *tenuior* (Koch), og i fuldt Lys, paa tørre Sandmarker, med Stængelstykkerne kortere end Bladene: f. *condensata* (Lange). 0,05—0,20. ☉. Juni-Aug. Paa Bakker og tørre Marker. Almindelig.

Smaakronet S., **A. serpyllifolia** L.

2. Bladene ægformet-elliptiske, stilkede, 3-nervede. Frøene nyreformede, med et vorteformet Vedhæng (Frøkappe). 0,10—0,25. ☉, ☉ eller 2½. Maj-Juni. I Skove, Almindelig. (*Moehringia trinervia* Clairv.). *Doner (Zinkens) Juni 09.*

Trenervet S. eller Skovarve, **A. trinervia** L.

7. **Holósteum**, Skjærmarve.

Stænglen ugrenet, opret, oventil kirtelhaaret. 0,05—0,15 ☉. Marts-Maj. Paa tørre, sandede Marker. Sjelden. Ikke funden i Fyen og Jyll. Glat S., **H. umbellatum** L.

8. *Stellária*, Fladstjerne.

- I. Stænglen 4 kantet, glat. Bladene linie-lancetformede, alle sidende. Fleraarig.

A. Dækbladene urteagtige.

1. Bægerbladene utydelig nervede; Kronbladene til Midten tvedelte, dobbelt saa lange som Bægerbladene. Overvintrer ved langstrakte, i Jorden og mellem vissent Løv krybende Jordstængler. 0,15—0,30. Maj-Juni. Ved Gjærder, i Skov og Krat. Almindelig. *Trøjør maj 1910.*
Skarpbladet F., *S. Holóstea* L.

2. Bægerbladene 3 nervede; Kronbladene næsten til Grunden tvedelte, lidet længere end Bægerbladene. Oftest med Udlobere. 0,06—0,20. Juni-Aug. I Moser og Enge, ved Strandbredder. Hist og her.

Tykbladet F., *S. crassifólia* Ehrh.

B. Dækbladene hindeagtige.

- a. Bladene bredest ved Grunden. Kronbladene længere end Bægerbladene.

1. Stænglen opret, ugrenet eller med oprette Grene. Løvblade og Dækblade glatte. 0,15—0,35. Juni-Juli. I Moser og fugtige Enge. Almindelig.

Kjær-F., *S. palústris* Retz.

2. Stænglen grenet, med nedliggende—opstigende Grene. Løvblade og Dækblade oftest randhaarede. 0,15—0,40. Juni-Aug. Paa Marker, ved Veje og Gjærder. Almindelig. *Birkurød juli 09.*
Græsbladet F., *S. grámínea* L.

- b. Bladene bredest paa Midten. Kronbladene kortere end Bægerbladene. Grenene nedliggende—opstigende. 0,10—0,25. Maj-Juli. Sump-F., *S. uliginósa* Murr.

- II. Stænglen trind. Bladene ægformede—hjørteformede, idetmindste de nedre stilkede.

1. Stænglen foroven alsidig, sjældnere ensidig, haaret. Kronbladene omtrent dobbelt saa lange som Bægerbladene. 0,15—0,30. Juni-Juli. I Skove. Hist og her. *Trøjør 19-7-09.*
Labne
Kruseh.
Skov-F., *S. némorum* L.

2. Stænglen ensidig haaret. Kronbladene af Længde med eller kortere end Bægerbladene. Oftest 3—5 Støvblade. Overvintrer ofte ved nedliggende, rodslaaende Stængler. Var. i Skove med 10 Støvblade: var. *neglécta* (Weihe), og, især paa fast Jord, paa Overdrev, med gulliggrøn Farve, Blomsterstanden sammentrængt, uden eller med ganske smaa Kronblade: var. *pállida* Bab. 0,05—0,30. ☉ eller ☺. Blomstrer ofte hele Aaret. Paa dyrket Jord. Meget almindelig. *Trøjør April 1910.*
Fuglegræs, *S. média* (L.).

9. *Scleránthus*, Knavel.

1. Bægerbladene spidse, smalt hindekantede. Bægeret ved Frugt-

- modningen aabent. 0,05—0,20. ☉ eller ☉. Paa dyrkede, især sandede Marker. Almindelig. Enaarig K., **S. ánnuus** L.
2. Bægerbladene butte, bredt hindekantede. Bægeret ved Frugtmodningen lukket. 0,05—0,20. 2l. Paa sandede Marker. Ikke sjelden. Fleraarig K., **S. perénis** L.

10. Spérgula, Spergel.

1. Bladene linieformede, med en Fure paa Undersiden. Frøene stærkt hvælvede, linseformede, med en meget smal, jævn, hindeagtig Rand. 0,10—0,40. ☉. Juni-Sept. Paa tørre, dyrkede Marker. Almindelig. Almindelig S., **S. arvénis** L. Optræder under to Hovedformer:

Var. *sativa* (Boenn.). Frøene sorte, fint punkterede. Dyrkes som Foderplante.

Var. *vulgaris* (Boenn.). Frøene besatte med hvidlige, senere brunlige Vorter. Almindelig Ukrud. — Herhen f. *máxima* (Weihe), (*S. maxima* Weihe), med meget større Frø og i alle Dele højere og kraftigere. Hist og her som Ukrud i Hørsæden.

2. Bladene linieformede—sylformede, næsten trinde, uden Fure paa Undersiden. Frøene fladtrykt-linseformede, med en bred, straaletformet stribet, hindeagtig Rand. 0,07—0,15. ☉. Maj-Juli. Paa sandede Marker. Meget sjelden. Bornh.; Jyll.: Vrejlev Kloster. Femhannet S., **S. vernális** Willd.

11. Spérgulária, Hindeknæ.

- A. Stænglerne nedliggende—opstigende, trinde. Bladene linieformede, flade. Kronbladene rødlig. 0,05—0,15. ☉ eller ☉. Maj-Juni. Paa tørre, sandede Marker. Almindelig. (*Lepigonum rubrum* Fr.). Mark-H., **L. campéstris** (L.).

- B. Stænglerne nedliggende—opstigende, sammentrykte. Bladene linieformede, halvtrinde. Kronbladene rødlig eller hvide.

1. Enaarig eller toaarig. Kapslen lidet længere end Bægeret. Frøene jævne eller punkterede, uden, sjeldnere med, Hindekant. 0,05—0,15. Juli-Sept. Ved Strandbredder. Almindelig. Kjødbladet H., **S. salína** Presl.

2. Fleraarig. Kapslen dobbelt saa lang som Bægeret. Frøene med Hindekant. Blomsterne større end hos foregaaende. 0,05—0,20. Juli-Sept. Ved Strandbredder. Temmelig almindelig. Vingefrøet H., **S. marína** (Wahlenb.).

12. Corrigíola, Skorem.

Mangegrenet, med nedliggende, traadformede, 0,05—0,25 lange Grene. Blomsterne nøgleformet sammentrængte, meget smaa. ☉. Juli-Aug. Meget sjelden. Sjæll.: Forsthaven ved Charlottenlund (formodentlig indført med fremmed Frø); Jyll.: Ry.

Sand-S., **C. littorális** L.

13. *Herniária*, Bridurt.

Mangegrenet, med nedliggende, undertiden rodslaaende, 0,05—0,15 lange Grene. Blomsterne nøgleformet sammentrængte, meget smaa. 2½. Juni-Sept. Paa tørre, sandede Marker. Almindelig.

Almindelig B., *H. glabra* L.

14. *Illécebrum*, Bruskbæger.

Mangegrenet, med nedliggende, traadformede, 0,05—0,20 lange Grene. Blomsterne nøgleformet sammentrængte, meget smaa. ☉. Juli-Aug. Meget sjelden. Sjæll.: Forsthaven ved Charlottenlund (formodentlig indført med fremmed Frø); Falst.: ved Nykjøbing.

Kransblomstret B., *I. verticillátum* L.

15. *Agrostemma*, Klinte.

Stænglen opret, tilligemed de linieformede Blade haaret. Bægerfligene linieformede, længere end de violet-røde Kronblade. 0,30—0,90. ☉. Juni-Juli. Ukrud, især i Vintersæd. Almindelig.

Almindelig K., *A. Githágo* L.

16. *Viscária*, Tjærenellike.

Stænglen opret, glat, under Bladfæstene klæbrig. 0,20—0,45. 2½. Maj-Juni. Paa Bakker og tørre Marker. Ikke sjelden. (V. purpúrea Don.).

Almindelig T., *V. viscósa* (Gil.).

17. *Lychnis*, Trævlekrone.

Stænglen opret, svagt haaret af nedadrettede Haar. Kronbladene rosenrøde, sjeldnere hvide. 0,25—0,60. 2½. Juni-Juli. Paa Enge. Almindelig.

Eng.T., *L. Flos cúculi* L.

18. *Melándrium*, Pragtstjærne.

1. Stænglen opret, tilligemed Bladene haaret, uden Kirtelhaar. Kronbladene rosenrøde. 0,25—0,60. 2½. Maj-Juni, Ved Grofter og Bække, i fugtige Skove. Temmelig almindelig. (M. diúr-num Fr.).

Dag-P., *M. rubrum* (Weig.) *Som hvide* *Risler Juni 09*

2. Stænglen opret, tilligemed Bladene haaret, foroven kirtelhaaret. Kronbladene hvide. 0,25—0,60. 2½. Juni-Sept. Paa Marker og høje Enge. Temmelig almindelig. (M. vespertínium Fr.).

Aften-P., *M. album* (Mill.).

19. *Siléne*, Limurt.

1. Bægeret oppustet, 20—30-nervet. Stænglen opret—opstigende, grenet, tilligemed de lancetformede Blade glat. Kronbladene hvide. Var. ved Strandbredder med talrige nedliggende—opstigende, ved Grunden tilsidst træagtige Stængler, med smallere og tykkere Blade: var. *maritima* (Lam.). 0,15—0,45. 2½. Juni-Aug. Ved Veje, paa Diger og Marker. Almindelig.

Blære-Smelde, *S. infláta* Sm.

II. Bægeret ikke oppustet, 10-nervet.

A. Kronbladene 2-delte. Hele Planten haaret og mere eller mindre kirtelhaaret.

- a Blomsterstanden en enkelt, endestillet Kvast, undertiden tillige Kvaste i Spidsen af Grene fra de øvre Bladhjørner,
1. Stænglen opret, med elliptiske Blade og med regelmæssig gaffelgrenet Kvast. Kronbladene rødligvide. 0,15—0,40. ☉. Juli-Sept. Ukrud i Sæden; indført med fremmed Frø. Sjelden.

Nat-L., *S. noctiflora* L.

2. Stænglen opret, ofte grenet, med lancetformede, tilspidsede Blade. Kvastens Grene langstrakte, ensidig udviklede (Svikler). Kronbladene hvide. 0,40—0,60. ☉. Juli-Sept. Ukrud i Klovermarker; indført med fremmed Frø. Sjelden.

Gaffelgrenet L., *S. dichótoma* Ehrh.

- b. Blomsterstanden en Top, sammensat af Kvaste fra de øvre Bladhjørner. Stænglen opret, 0,25—0,45 høj, med elliptiske—lancetformede Blade.

1. Blomsterstanden ensidig. Blomsterne under Blomstringen nikkende. Kronbladene gulhvide. Med Bikrone. 2½. Juni-Juli. Paa Skrænter og Bakker mellem Krat. Hist og her. Nikkende L., *S. nutans* L.

2. Blomsterstanden alsidig. Blomsterne oprette. Kronbladene hvide. Uden Bikrone. ☉. Juni-Juli. Ved sandede Strandbredder. Meget sjelden.

Klæbrig L., *S. viscosa* (L.).

B. Kronbladene hele, tandede eller udrandede.

- a. Kronbladene røde, med Bikrone. Stænglen opret, tilligemed de ægformede—ovale Blade glat. Tæt blomstret, endestillet Kvast. 0,15—0,30. ☉. Juli-Aug. Hist og her; forvildet fra Haver. Knippeblomstret L., *S. Arméria* L.

- b. Kronbladene gulgrønne eller hvide, sjældent røde. Hele Planten mere eller mindre haaret; Stænglen ofte klæbrig.

1. Stænglen opret eller opstigende. Bladene lancetformede. Blomsterne i ensidig udviklede Kvaste. Kronbladene hvide, sjældnere røde, med Bikrone. 0,15—0,40. ☉. Juli-Aug. Ukrud i Sæden. Meget sjelden. Kun funden vaa Sjæll. og Samsø.

Engelsk L., *S. ánglica* L.

2. Stænglen opret. Bladene lancetformede—linieformede. Blomsterstanden en Top, sammensat af tæt blomstrede Kvaste fra de øvre Bladhjørner. Kronbladene gulgrønne, uden Bikrone. Tvebo. 0,10—0,30. 2½. Juni-Juli. I Klitter og paa sandede Marker. Meget sjelden. Kun funden i Vestjyll.

Smaakronet L., *S. Otites* (L.).

20. *Diánthus*, Nellike.

A. Bægeret 5-kantet. Stænglen opret, tilligemed de linieformede Blade glat. Blomsterne knippeformet samlede; Kronbladene blegrode. 0,15—0,45. ☉. Juli-Aug. Paa sandede Bakker. Sjelden. Knop-N., *D. prólifer* L.

B. Bægeret trindt. Fleraarig.

a. Blomsterne knippeformet samlede.

1. Stænglen opret, glat; Bladene bredt lancetformede Kronbladene rode. 0,25—0,45. Juli-Aug. Dyrkes som Prydplante i Haver. Hist og her forvildet.

Busk-N., *D. barbátus* L.

2. Stænglen opret, tilligemed de linieformede Blade haaret. Kronbladene mørkrode med hvide Prikker. 0,25—0,45. Juli-Sept. Paa Bakker, mellem Krat. Hist og her, især paa Øerne.

Kost-N., *D. Arméria* L.

b. Blomsterne enlige eller i fjernblomstrede Kvaste.

1. En—flerstænglet; Stænglerne opstigende, ruhaarede. Kronbladene tandet-rundtakkede, rosenrode med hvide Prikker og en mørkere Plet ved Grunden af Pladen. 0,15—0,30. Juni-Aug. Paa sandede Marker. i Klitter — Temmelig almindelig.

Bakke-N., *D. deltoídes* L.

2. Oftest kun een opret—opstigende, grenet, glat Stængel. ^{Blomsterne ligner *Lychnis*!} Kronbladene fligede, lilafarvede. 0,20—0,60. Juli-Sept. Paa Skrænter og Overdrev, især nær Stranden. Ikke almindelig.

Strand-N., *D. supérbus* L. 8-8-6

21. *Gypsóphila*, Gipsurt.

1. Stænglen fra Grunden af gaffeldelt grenet, med linieformede Blade. Bægeret med 5 hindeagtige Længdestriber; Kronbladene rosenrode. 0,05—0,15. ☉. Juli-Aug. Paa Marker og ved Gjærder. Meget sjelden.

Mur-G., *G. murális* L.

2. Stænglen mod Spidsen gaffeldelt grenet, med æg-lancetformede Blade. Bægeret helt urteagtigt; Kronbladene rosenrode. 0,30—0,45. ☉. Juli-Aug. Ukrud i Hørsæden. Sjelden.

G. *Vaccária* (L.).

22. *Saponária*, Sæbeurt.

Stænglen opret, med elliptiske—lancetformede, spidse Blade. Blomsterne knippeformet samlede. Kronbladene blegrode eller hvide 0,30—0,60. 2½. Juli-Sept. Hist og her ved Gjærder omkring Byer. Udvandret fra Haver.

Læge-S., *S. officínalis* L.

11. Fam. *Amarantáceae*, Amarantfamilien.

Urter med spredte eller modsatte, enkelte, fjernervede Blade uden Axelblade. Blomsterstanden et af Nogler sammensat Ax eller

+ Overgangen fra Kronblad til — nærl. lysgrøn n. purpurrodt Haar. (Hort.).

Hoved. Blomsten omgivet af 2 store, blivende Forblade, regelmæssig, en- eller tvekjønnet, undersædig, med 3—5 hindeagtige, oftest farvede Blosterblade, 3—5 ved Grunden sammenvoxede Støvblade og en 2—3-bladet, 1-rummet Støvvej. Frugten en Nød eller Kapsel.

1. *Amarántus*, *Amarant*.

1. Stænglerne nedliggende, glatte; Bladene ægformede, langstilkede. Blomsterne 3-tallige, grønlig; Forbladene kortere end Blosteret. Frugten en Nød. 0,10—0,30. ☉. Juli-Sept. Ukrud især i Haver. Indført med fremmed Frø. Sjelden.

Fremliggende A., *A. Blitum* L.

2. Stænglen opret, korthaaret; Bladene ægformet-elliptiske, langstilkede. Blomsterne 5-tallige, grønlig; Forbladene sylspidsede, omtrent dobbelt saa lange som Blosteret. Frugten en 1-frøet Buddike. 0,15—0,45. ☉. Aug.-Sept. Kun funden omkring Kjøbenhavn. Indført.

A. retrofléxus L.

12. Fam. *Chenopodiáceae*, Salturtfamilien.

Urter med enkelte, fjernervede, spredte eller modsatte Blade uden Axelblade, ofte «melede» af korte, tykke, saftfyldte, let affaldende Haar. Blomsterne i Nøgler, der ofte ere samlede i topformede Stænde; Blomsten regelmæssig, tvekjønnet eller enkjønnet, med et enkelt (3—) 5-bladet, noget sambladet, grønt Bloster, sjældent uden Bloster; (1—) 5 Støvblade lige for Blosterbladene; en 2—5-bladet, 1-rummet Støvvej. Frugten en Nød.

I. Blomsterne tvekjønnede.

A. Stænglen uledet, med Løvblade.

a. Bladene brede, ikke linieformede.

o. Blosterbladene uden Vedhæng paa Ryggen.

1. Blosteret blivende, grønt. 3—5 Støvblade.

Chenopodium 95.

2. Blosteret tilsidst kjødfult og farvet. 1 Støvblad.

Blitum 96.

oo. Blosterbladene med et bruskagtigt, lappet Vedhæng paa Ryggen.

Beta 97.

b. Bladene smalle, linieformede.

o. Blosterbladene uden Vedhæng paa Ryggen.

Suaeda 97.

oo. Blosterbladene tilsidst med Vedhæng paa Ryggen.

1. Bladene butte. Kochia 97.

2. Bladene tornspidsede. Salsola 97.

B. Stænglen leddet, saftig, uden Løvblade. Blomsterne i 3-blomstrede Kvæste i Fordybninger i Axen, meget smaa. 1—2 Støvblade.

Salicornia 97.

II. Blomsterne enkjønnede, undertiden nogle tvekjønnede. Hunblomsterne oftest nøgne, med 2 store, blivende Forblade. Enbo.

1. Hunblomstens Forblade helt frie eller kun til Midten sammen-
voxede. Enaarig. Atriplex 97.
2. Hunblomstens Forblade sammenvoxede omtrent til Spidsen.
Obione 99.

1. *Chenopódium*, Gaasefod.

I. Bladene hele og helrandede.

- A. Bladene glatte, ikke melede, ægformede eller ovale. Stænglen opret eller nedliggende, med udspærrede Grene. Blosteret ved Frugtmodningen aabent. 0,15—0,40. ☉. Juli-Sept. Paa dyrket Jord og paa Ryddepladser. Ikke sjelden.

Tætfroet G., *C. polyspérnum* L.

Bladene spydformet-triangelformede. Se: *C. botryoides* Sm.

B. Bladene, idetmindste som unge, melede.

1. Stænglen nedliggende eller opret, med udspærrede Grene. Bladene æg-rudeformede. Blosteret ved Frugtmodningen lukket. Har en stærk, ubehagelig Lugt. 0,15—0,30. ☉. Juli-Sept. Ved Møddinger, paa Ryddepladser. Kun funden omkring Kjøbenhavn og paa Bornh.

Stinkende G., *C. Vulvária* L.

2. Stænglen opret, med spydformede Blade. 0,25—0,60. ☿. Juni-Juli. Temmelig almindelig, især omkring Byer.

Stolthenriks-G., *C. Bonus Henricus* L.

II. Bladene, idetmindste de nedre, takkede eller delte. Enaarig.

- A. Bladene hjærteformede, ikke melede. Stænglen opret. Blomsterstanden oventil bladløs. Frøene matte. 0,30—0,60. Juli-Aug. Paa dyrket Jord, især ved Byer. Hist og her.

Hjærtebladet G., *C. hybridum* L.

- B. Bladene med afrundet eller afsmalnet Basis, idetmindste som unge melede.

- a. Blomsterstanden med forlængede Grene, topformet. Frøene vandrette.

- o. Blomsterstanden til Spidsen bladbærende.

1. Stænglen opstigende, med ægformet-rudeformede, grovt og spidst tandede Blade. Frøene matte. 0,20—0,40. Juli-Sept. Ved Mure, omkring Byer. Hist og her.

Mur-G., *C. murale* L.

2. Stænglen opret, med ovale eller omvendt ægformede, fjerlappede Blade. Frøene glinsende. Hele Planten kirtelhaaret og vellugtende. 0,15—0,45. Juli-Aug. Forvildet fra Haver. Meget sjelden. Sjæll.: Søndinge Mølle; Fyen: Østrupgaard.

Egebladet G., *C. Botrys* L.

- oo. Blomsterstandens Grene oventil bladløse. Stænglen opret. Frøene glinsende.

1. De nedre Blade ægformet-rudeformede, bugtet-tan-

dede, de øvre elliptiske. Frøene jævne. 0,25—0,80. Juni-Sept. Omkring Byer, paa dyrket Jord. Meget almindelig. Hvidmelet G., **C. album** L.

2. De nedre Blade fra en kileformet Basis spydformet-trelappede, den midterste Lap forlænget, bugtet-tandet; de øvre Blade linie-lancetformede. Frøene grubet-punkterede. 0,25—0,80. Juli-Sept. Kun funden omkring København.

Figenbladet G., **C. ficifolium** Sm.

- b. Blomsterstanden med korte, sammentrængte, tætblomstrede Grene, duskformet. Frøene oftest lodrette.

- o. Dusken til Spidsen bladbærende. Stænglen opret, med triangel-rudeformede, bugtet-tandede Blade; de øvre Blade lancetformede, ofte helrandede. Frøene lodrette, glinsende. 0,25—0,60. Juli-Sept. Paa dyrket Jord, ved Strandbredder. Almindelig.

Rød G., **C. rubrum** L.

- oo. Dusken oventil bladløs.

* Bladene triangelformede eller spydformede.

1. Stænglen opret eller opstigende, nedadtil med lange, udspærrede Grene. Bladene spydformet-triangelformede, svagt tandede eller helrandede. Frøene lodrette, glinsende. 0,25—0,60. Aug-Sept. Ved Strandbredder. Sjelden.

Drueblomstret G., **C. botryoïdes** Sm.

2. Stænglen opret, med opret-tiltrykte Grene og triangelformede, grovt tandede Blade. Frøene vandrette, matte. 0,25—0,60. Juli-Sept. Omkring Byer, paa Veje og Ryddepladser. Hist og her.

Rank G., **C. úrbicum** L.

- *** Bladene elliptiske eller lancetformede, dybt bugtet-tandede, paa Undersiden blaagraa. Stænglen opret eller nedliggende, med udspilede Grene. Frøene dels lodrette, dels vandrette, glinsende. 0,15—0,40. Juli-Sept. Ved Randen af Damme, ved Strandbredder osv. Temmelig almindelig.

Blaagraa G., **C. glaucum** L.

2. Blitum, Jordbærspinat.

1. Bladene spydformede, faatandede eller helrandede. Blomsterstanden axformet, oventil bladløs. Bløsteret tilsidst mørkrødt. 0,15—0,40. ☉. Juni-Aug. Forvildet fra Haver. Sjelden.

Purpurrød J., **B. capitátum** L.

2. Bladene spydformede, dybt tandede. Stænglen indtil Spidsen bladbærende, med Nøgler i Bladhjørnerne. Bløsteret tilsidst højrødt. 0,15—0,40. ☉. Juni-Aug. Forvildet fra Haver. Sjelden.

Axblomstret J., **B. virgátum** L.

3. **Beta, Bede.**

Stænglerne oftest nedliggende, med ægformet-rudeformede Grundblade og lancetformede Stængelblade. Blomsterne i et af Nøgler sammensat Ax. 0,40—1.00. 2. Juli-Aug. Paa grusede Strandbredder. Sjelden. Strand-B., **B. marítima** L.

Fra denne Art nedstamme formodentlig følgende to- eller enaarige, dyrkede Kulturplanter. Rodbeden, Sukkerroen og Runkelroen eller Foderbeden.

4. **Suaéda, Strandgaasefod.**

Glat. Stænglen opret eller nedliggende, grenet, med halvtrinde, kjødfulde Blade. Blomsterne i Nøgler. 0,10—0,30. ☉. Juli-Sept. Ved Strandbredder, især paa Sylteng og Marskbund. Almindelig. (*Chenopódina marítima* Moq.-Tand.). **S. marítima** (L.).

5. **Kóchia, Tangurt.**

Haaret. Stænglen opstigende, grenet, med kjødfulde Blade. Blomsterne parvis i Bladhjørnerne. 0,15—0,30. ☉. Juli-Sept. Ved Strandbredder, især i raadden Tang. Temmelig sjelden. (*Echinópsilon hirsútus* Moq.-Tand.). Laaden T., **K. hirsúta** (L.).

6. **Sàlsola, Sodaurt.**

Glat eller korthaaret. Stænglen opret, fra Grunden af grenet, med udspærrede Grene. Blomsterne enlige i Bladhjørnerne. 0,15—0,30. ☉. Juli-Aug. Ved sandede Strandbredder. Hist og her. Tornet S, **S. Kali** L.

7. **Salicórnia, Salturt.**

Stænglen urteagtig, opret eller nedliggende, med korsvis modsatte, oprette eller noget udstaaende Grene. ☉. En toaarig Form med rodslaaende, ved Grunden træagtig Stængel er funden ved Ribe: var. *radicans* (Sm.). 0,04—0,30. Aug.-Sept. Især paa leret, af Havet oversvømmet Grund. Almindelig.

Kveller, **S. herbácea** L.

8. **A'triplex, Melde.**

I. Hunblomstens Forblade frie, ikke sammenvoxede, ægformede, helrandede. Stænglen opret. Nogle Blomster tvekjønnede med 3—5-delt Bloster.

1. Bladene murskeformede eller hjærteformede, tandede, de øvre aflang-spydformede, paa begge Sider grønne (eller blodrode). 0,25—0,90. Juli-Aug. Forvildet fra Haver. Sjelden. Have-M., **A. horténsis** L.

2. Bladene triangel-spydformede, dybt tandede, paa Oversiden mørkgrønne, paa Undersiden solvglinsende af tiltrykte Skjæl. 0,25—0,90. Juli-Aug. Forvildet fra Haver. Meget sjelden. Glansbladet M., **A. nitens** Rehent.

II. Hunblomstens Forblade oftest triangelformede, ved Grunden sammenvoxede. Ingen tvekjønnede Blomster. Stænglen opret eller opstigende.

A. Hunblomstens Forblade kun ved Grunden sammenvoxede, ~~ikke~~ bruskagtige ved Grunden. Stænglen med blege Længdestriber.

a. De nedre Blade linie-lancetformede, eller fra en afsmalnet, kileformet Basis spydformet-ægformede eller spydformet-lancetformede. Forbladene oftest vortede paa Ryggen, helrandede eller svagt tandede.

1. De nedre Blade linie-lancetformede, helrandede eller svagt tandede. 0,30—0,60. Juli-Sept. Ved Strandbredder. Almindelig. Strand-M., *A. littoralis* L.

2. De nedre Blade fra en afsmalnet, kileformet Basis spydformet-ægformede eller spydformet-lancetformede, ofte tandede. Var. med de nedre Blade lancetformede: var. *angustifolia* (Sm.). 0,15—0,80. Juli-Sept. Paa dyrkede Steder og ved Strandbredder. Almindelig.

Svine-M., *A. pátula* L.

b. De nedre Blade ikke afsmalnede ved Grunden, triangelspydformede, bugtet-tandede, sjeldnere helrandede.

1. De nedre Blade faatandede eller helrandede. Hunblomstens Forblade helrandede eller svagt tandede, med eller uden Vorter paa Ryggen. Var. med tilsidst langstilkede Hunblomster: var. *longipes* (Drej.). 0,15—0,80. Juli-Sept. Ved Strandbredder og paa gjødet Jord omkring Byer. Almindelig.

Spydbladet M., *A. hastata* L.

2. De nedre Blade dybt bugtet-tandede. Hunblomstens Forblade dybt fligede, med sylspidsede Flige, paa Ryggen ribbede, uden Vorter. 0,30—0,60. Aug-Sept. Ved Strandbredder. Hist og her.

Skjønæggeret M., *A. calotheca* (Rafn).

B. Hunblomstens Forblade omtrent til Midten sammenvoxede, ved Grunden bruskagtige, rudeformet-ægformede, svagt tandede, paa Ryggen vortede.

1. Stænglen med blege Længdestriber. De nedre Blade triangelspydformede eller æg-triangelformede, bugtet-tandede. 0,25—0,60. Aug-Sept. Ved Strandbredder. Sjelden. Tykbladet M., *A. Babingtonii* Woods.

2 Stænglen uden blege Længdestriber. De nedre Blade æg-murskeformede, rundbugtet-tandede. 0,25—0,60. Aug-Sept. Ved Strandbredder. Meget sjelden. Jyll.: Roddal ved Limfjorden, Blaavandshuk, Esbjerg, Ribe; Fano; Falst.: Gjedserodde. (*A. farinosa* Dumort.).

Solvbladet M., *A. roséa* L.

9. Obíone, Kilebæger.

1. Enaarig Urt med omvendt-ægformede Blade, de nedre modsatte, de øvre spredte. Hunblomsterne tilsidst langstilkede. 0,10—0,30. Juli-Sept. Ved Strandbredder. Paa Lerbund. Hist og her. (*Hálymus pedunculáta* Wallr.).

Stilket K., *O. pedunculáta* (L.).

2. Fleraarig, buskagtig Plante med omvendt-ægformede—lancetformede, modsatte Blade. Hunblomsterne siddende. 0,20—0,30. Juli-Aug. Ved Strandbredder. Kun funden paa Samsø. (*Hálymus portulacoídes* Wallr.).

Stilkløs K., *O. portulacoídes* (L.).

13. Fam. *Portulacáceae*, Portulakfamilien.

Urter med spredte, sjældent modsatte, enkelte Blade uden eller med ubetydelige Axelblade. Blomsterne omgivne af 2 store Forblade, regelmæssige eller lidt uregelmæssige, undersædige, tvekjønnede, med enkelt, 5-bladet, farvet Bløster, 3—5 Støvblade og en 3-bladet, 1-rummet Støvvej. Frugten en Kapsel.

1. 5 Støvblade. Bladene rudeformet-ægformede. Bløsteret hvidt.

Claytonia 99.

2. 3 Støvblade. Bladene omvendt ægformede. Bløsteret hvidt.

Montia 99.

1. *Claytónia*,

Bladene alle samlede ved Grunden med Undtagelse af et Par, som sidde i Spidsen af Stænglen og hvis Rande ere sammenvoxede, hvorved der dannes en Skaal, der omslutter Blomsterne. 0,10—0,20. ☉. Et Par Steder forvildet fra Haver.

C. perfoliáta Donn.

2. *Móntia*, Vandarve.

1. Stænglerne oprette eller opstigende. Blomsterne i ende- og sidestillede, faablomstrede Kvaste. Frøene matte. 0,02—0,08. ☉. Maj-Juni. Paa fugtig, oversvømmet Grund. Hist og her.

Liden V., *M. minor* Gmel.

2. Stænglerne flydende eller nedliggende. Blomsterne i sidestillede, faablomstrede Kvaste. Frøene glinsende. 0,08—0,30. ☉. Juli-Aug. Ved Kildevæld, i Bække og Grøfter. Temmelig almindelig.

Stor V., *M. rivuláris* Gmel.

14. Fam. *Ranunculáceae*, Ranunkelfamilien.

Urter med spredte, oftest haandnervede Blade uden Axelblade men med stærkt udviklet Skede. Blomsterne undersædige, tve-

kjønnede, regelmæssige, sjældent uregelmæssige, med dobbelt eller enkelt, oftest 5-talligt Bløster, mange frie Støvblade og mange 1-bladede, 1-rummede Støvveje. Flerfoldsfrugt; Smaafrugterne Nodder eller Bælgkapsler. (Kun *Actaea* har Enkeltfrugt, der er et Bær).

I. Mange Støvveje. Flerfoldsfrugt.

A. Smaafrugterne Bælgkapsler.

a. Blomsterne regelmæssige.

o. Enkelt, gult Bløster. 2l.

Caltha 101.

oo. Dobbelt Bløster.

* Kronbladene linieformede, flade, ligesom Bægerbladene i ubestemt Antal og gule. 2l.

Trollius 101.

** Kronbladene kræmmerhusformede (Honninggjemmer).

† Kronbladene uden Spore, uanselige, grønlig.

1. Blomsten omgivet af et 3-bladet Svøb. Bægerbladene gule. 2l. *Eranthis* 101.

2. Blomsten uden Svøb. Bægerbladene grønlig. 2l. *Helleborus* 101.

†† Kronbladene med Spore, ligesom Bægerbladene blaa. 2l. *Aquilegia* 101.

b. Blomsterne uregelmæssige. Kronbladene mindre end de farvede Bægerblade.

1. Det bageste Bægerblad hjælmformet, uden Spore. 2l. *Aconitum* 101.

2. Det bageste Bægerblad med Spore. ☉ eller ☺.

Delphinium 101.

B. Smaafrugterne Nodder.

a. Med dobbelt Bløster.

o. Bægerblade 5, uden nedadrettede Forlængelser ved Grunden. Kronbladene med en Honninggrube ved Grunden.

1. Landplanter med gule Kronblade, hvis Honninggrube er dækket af et Skjæl. *Ranunculus* 102.

2. Vandplanter med hvide Kronblade, hvis Honninggrube ikke er skjældækt. 2l. (Kun *B. sceleratum* har gule Kronblade og er en enaarig Landplante).

Batrachium 103.

oo. Bægerblade 3 eller 5, i sidste Tilfælde med nedadrettede Forlængelser ved Grunden.

1. Bægerblade 3. Kronbladene gule, ikke honningdannende i Spidsen. 2l. *Ficaria* 104.

2. Bægerblade 5. Kronbladene smalle, grønlig, i Spidsen honningdannende. ☉. *Myosurus* 105.

b. Med enkelt, oftest farvet Bløster.

o. Blomsterne oftest enkeltvis, omgivne af et 3-bladet Svøb. Bløsteret livlig farvet.

1. Grifflerne henvisnende. 2l. Anemone 105.
2. Grifflerne blivende, tilsidst fjerformet haarede. 2l. Pulsatilla 105.

oo. Blomsterne i topformede Stande, uden Svøb. Blosteret grønligt--gulligt. Bladene 2—3-dobbelt fjersnitdelte. 2l. *Thalictrum* 106.

II. Een Stovvej i hver Blomst. Frugten et Bær. 2l. *Actaea* 106.
Se endvidere: *Delphinium* *Consolida* L. 101.

1. *Caltha*, Kabbeleje.

Stænglerne opstigende, med hjærteformet-nyreformede, rundtakkede Blade. 0,15—0,30. April-Maj. Paa Enge og i Grøfter. Meget almindelig. Eng-K., *C. palústris* L.

2. *Tróllius*, Engblomme.

Stænglen opret, oftest ugrenet, 1-blomstret. Bladene haandsnitdelte med fligede Afsnit. 0,30—0,50. Maj-Juni. Paa Enge. Almindelig. *T. europáeus* L.

3. *Eránthis*, Vinterblomme.

Knoldformet Jordstængel. Stænglerne ugrenede, 1-blomstrede. Bladene grundstillede, stjærnesnitdelte med fligede Afsnit. 0,06—0,10. Febr.-Marts. I Skove; formodentlig oprindelig forvildet fra Haver. Sjelden. Gul V., *E. hiemális* (L.).

4. *Helléborus*, Nyserod.

Stænglen grenet; Bladene haandsnitdelte. 0,15—0,25. Marts-Maj. Forvildet fra Haver. Sjelden. Grøn N., *H. víridis* L.

5. *Aquilégia*, Akeleje.

Stænglen opret, foroven grenet. De nedre Blade dobbelt. de øvre enkelt haandsnitdelte med lappede, stilkede Afsnit. 0,30—0,80. Juni-Juli. Vild paa Bornh.; iøvrigt hist og her forvilder fra Haver. Almindelig A., *A. vulgáris* L.

6. *Aconítum*, Stormhat.

Stænglen opret. Bladene haandsnitdelte med fligede Afsnit. Blomsterstanden en Klase. 0,40—1,00. Juli-Aug. Formodentlig oprindelig forvildet fra Haver. Sjelden. Giftig!

Blaa S eller Venusvogn, *A. Napéllus* L.

7. *Delphínium*, Ridderspore.

1. Stænglen opret, med udspærrede Grene. Klaserne faablomstrede. Dækbladene 3—4 Gange kortere end Blomsterstilkene. Oftest kun een, glat Stovvej i hver Blomst. 0,15—0,30. Juni-Juli. Ukrud i Vintersæden, især i den sydlige Del af Landet.

Korn-R., *D. Consólida* L.

- 2 Stængel og Grene oprette. Klaserne mangeblomstrede. Dækladene længere end Blomsterstilkene. Frugtknuderne dunhaarede. 0,20—0,60. Juli. Forvildet fra Haver. Sjelden.

D. orientale J. Gray.

8. Ranunculus, Ranunkel.

I. Bladene hele, linieformede eller lancetformede.

lyndersø juli 09.
a. Stænglen opret, med Udlobere. Nodderne med et bredt, seglkrummet Næb. 0,50—1,00. Juli-Aug. I Moser, ved Bredder af Soer og Bække. Hist og her. *Haaret, storblomstret*
Birkerød juli 09. Langbladet R., R. Lingua L.

Lat, soam
b. Stænglen nedliggende—opstigende eller krybende.
1. Stænglen nedliggende—opstigende, ved Grunden ofte rodslaaende, med rette eller svagt krummede Stængelstykker. Noddernes Næb kort, ret. 0,15—0,30. Juni-Aug. Paa fugtige Enge, ved Vandhuller. Almindelig. *Majør juni 1910.*
Bladene lancetform.
enit tander. Birkerød juni 09. Nedbøjet R., R. Flammula L.

2. Stænglen traadformet, krybende, med buelkrummede Stængelstykker. Noddernes Næb kort, hagekrummet. 0,05—0,20. Juni-Sept. Paa sandede og grusede Soebredder. Hist og her. Krybende R., R. reptans L.

II. Bladene haanddelte.

A. Nodderne jævne. 2.

a. Blomsterstilken trind; Frugtbinden glat.

razon maj 1910 X
o. Stænglen glat; Grundbladene nyreformede. Nodderne dunhaarede. 0,15—0,30. April-Maj. I Skove, paa Enge. Almindelig. Nyrebladet R., R. auricomus L.
oo. Stænglen haaret; Grundbladene ikke nyreformede. Nodderne glatte.

1. Bladskederne og undertiden den nederste Del af Stænglen med udstaaende Haar, iøvrigt overalt tiltrykt silkehaaret. 0,20—0,70. Maj-Juli. Paa Enge og Marker. Meget almindelig.

Bidende R., R. acer L.

2. Hele Planten uldhaaret af udstaaende eller nedadrettede Haar. 0,30—0,60. Juni. I Skove. Sjelden. Kun funden i Jyll. og ved Middelfart paa Fyen.

Uldhaaaret R., R. lanuginosus L.

b. Blomsterstilken furet; Blomsterbunden haaret. Hele Planten mere eller mindre haaret.

- o. Jordstænglen ikke knoldformet opsvulmet. Bægerbladene under Blomstringen tiltrykte til Kronen eller udstaaende.

1. Med Udlobere. 0,20—0,45. Maj-Juli. Paa Enge og ved Grøfter. Almindelig. *Orkimp Røt 1-6-1910.*
Vandgrenet R., R. repens L.
2. Uden Udlobere. 0,25—0,60. Juli-Aug. Paa høje

Enge, især Strandenge, sjældnere i Krat. Hist og her.

Mangeblomstret R., **R. polyáanthemus** L.

oo. Jordstænglen knoldformet opsvulmet. Bægerbladene under Blomstringen tilbagebøjede. 0,15—0,30. Maj-Juni. Paa tørre Marker og Bakker. Almindelig.

Løgrodet R., **R. bulbósus** L.

B. Nodderne vortede eller piggede. Blomsterbunden haaret. Hele Planten mere eller mindre haaret. ☉.

1. Blomsterstilken furet; Bægerbladene under Blomstringen tilbagebøjede. Nodderne fint vortede 0,10—0,30. Maj-Aug. Paa Enge og Marker, især nær Havet. Hist og her. (R. Philonótis Ehrh.).

Stivhaaret R., **R. sardóus** Crantz.

2. Blomsterstilken trind; Bægerbladene under Blomstringen tiltrykte til Kronen. Nodderne stærkt piggede. 0,20—0,40. Maj-Sept. Ukrud i Sæden, især paa de sydlige Øer. Ager-R., **R. arvénsis** L.

9. **Batráchium**, Frøpeber.

I. Bladene alle haanddelte, med flade, ikke haarformede, Afsnit.

1. Stænglen opret; Bladene 3—5-delte. de nedre med rundtakket-lappede, de øvre med linieformede, helrandede Afsnit. Kronbladene bleggule. 0,15—0,60. ☉. Juni-Aug. I Torvmoser, ved Grøfter og Damme. Almindelig. *Dragør, hæl, kængel. maj 1910.*

Tigger-F., **B. scelerátum** (L.).

2. Stænglen krybende; Bladene nyreformede, 3—5-lappede. Kronbladene hvide. 0,08—0,20. 2l. Juni-Aug. I Grøfter og Bække, ved Kl'devæld. Jyll.: hist og her, især mod Vest; iøvrigt kun funden et Par Steder paa Fyen.

Vedbendbladet F., **B. hederáceum** (L.).

II. Vandplanter med nedsænkede og ofte tillige med svømmende Blade; de nedsænkede Blade mangedelte med haar- eller børsteformede Flige. Voxe undertiden paa fugtig Jord og have da kortere, noget kjodfulde, linieformede Bladflige. Kronbladene hvide med gul Negl, meget sjældent helt hvide. 2l.

A. De nedsænkede Blade af temmelig ubestemt Form, 3-delté med gjentagne Gange 2—3-delte Afsnit, med haarformede til alle Sider udstaaende, oftest slappe Flige.

a. Blomsterstilkene omtrent af Længde med eller lidt længere end Bladene, efter Afbloomstringen buetformet tilbagebøjede. Støvbladene længere end Støvvejene.

1. Talrige Støvblade. Svømmende Blade oftest tilstede, mere eller mindre dybt 3-delte med lappede Afsnit; de nedsænkede Blade siddende eller kortstilkede, med et eller flere korte Haar i Spidsen af de slappe Flige. Smaafrugterne haarede eller glatte. Var. med de ned-

ragør Maj
1910.

Ranuncul.

sænkede Blade langstilkede, uden Haar i Spidsen af Fligene: var *peltata* (Schrank), og med de svømmende Blade snitdelte med stilkede, 3—5-fligede Afsnit; f. *schizoloba* Wallr. Optræder desuden ofte paa fugtig Jord, f. Ex. ved Randen af Damme og i udtørrede Grøfter, med kort Stængel, Bladene alle mangedelte med korte, tykke, linieformede Flige: f. *terrestris*. Maj-Aug. Baade i flydende og stillestaaende Vand. Almindelig.

- Almindelig F., **B. aquatile** (L.).
2. Faa, 8—15, Støvblade. Blomsterne smaa. Stænglerne tynde. Bladene oftest alle nedsænkede og haarformet mangedelte med temmelig stive Flige, siddende eller kortstilkede; svømmende Blade meget sjældent tilstede. Smaafrugterne tæt haarede Juni-Aug. Baade i flydende og stillestaaende Vand. Hist og her.

Haarfliget F., **B. trichophyllum** (Chaix).

- b. Blomsterstilkene længere, oftest meget længere, end Bladene, efter Afbloomstringen næsten lige, hageformet tilbagebøjede. Bladene oftest siddende.

1. Svømmende Blade næsten altid tilstede, dybt 3-delte med kileformede eller omvendt-ægformede Afsnit. Støvbladene talrige, længere end Støvvejene; Smaafrugterne svagt haarede. Var. med helt hvide Kronblade og glatte Smaafrugter: var. *hololeuca* (Lloyd). Juni-Aug. I Soer, Damme og Grøfter. Hist og her. Var. kun funden paa Saltholm. (B. Petiveri Koch).

Trefliget F., **B. confusum** (Godr.).

2. Svømmende Blade næsten altid manglende. Støvbladene talrige, af Længde med eller kortere end Støvvejene; Smaafrugterne glatte. Stænglen hvid, gjennemsigtig, Juni-Juli. I Aaer og i Brakvand ved Kysterne. Temmelig sjelden.

Flydende F., **B. marinum** (Fr.).

- B. Bladene alle nedsænkede, regelmæssig kredsformede eller nyreformede, 3-delte med gjentagne Gange tvedelte Afsnit med børsteformede, stive, vandret udstaaende Flige; de nedre Blade kortstilkede, de øvre siddende. Blomsterstilkene længere end Bladene, mod Frugtmodningen noget nedad-bøjede; Støvbladene talrige, længere end Støvvejene; Smaafrugterne haarede eller glatte. Juni-Aug. Baade i flydende og stillestaaende Vand. Temmelig almindelig. (B. circinnatum Fr.). Kredsbladet F., **B. divaricatum** (Schrank).

10. Ficaria, Vorterod.

Stænglen nedliggende—opstigende, med hjærteformet-nyreformede, stilkede Blade. Med Ammerodder. 0,10—0,25. April-Maj. I Skove og Haver. Almindelig. **F. verna** Hüds.

11. *Myosúrus*, Musehale.

Stænglen 1-blomstret, med rosetformet samlede, linieformede Grundblade, iøvrigt bladløs. Frugtbunden tilsidst indtil 0,04 lang. med talrige Smaafrugter. 0,03—0,10. April-Juni. Paa leret eller gruset Jord. Hist og her. Liden M., *M. mínimus* L. *Mey*
grav
Skiv
fuli 09

12. *Anemóne*, Anemone.

- A. Jordstænglen lodret eller skjæv, med 3-lappede Blade og 1-blomstrede Stilke. 3 Svøbladene tæt nedenfor Blomsten. hele, kortere end de blaa Bløsterblade. 0,08—0,20. Marts-Maj. I Skove. Temmelig almindelig. Blaa A., *A. Hepática* L. X
- B. Jordstænglen vandret. Svøbladene fjernede fra Blomsten, af samme Udseende som de grundstillede, haandsnitdelte Løvblade.
- a. Bløsterbladene idetmindste paa Oversiden hvide. Stænglen altid 1-blomstret.
1. Svøbladenes Stilk af Længde med Pladen. Blomsterstilken meget længere end Svøbladene. 12—20 paa Undersiden blegblaa Bløsterblade. Maj. Kun funden paa Bornh. Formodentlig kun en Varietet af *A. apennina* L. Blegblaa A., *A. coerulésceus* Lange.
 2. Svøbladenes Stilk halvt saa lang som Pladen. Blomsterstilken omtrent af Svøbladenes Længde. 6—9 paa Undersiden ofte rødlig Bløsterblade. 0,10—0,25. April-Maj. I Skove og paa Enge. Meget almindelig. Hvid A., *A. nemorósa* L. X
- b. Bløsterbladene gule.
1. Svøbladenes Plade mange Gange længere end Stilken. Stænglen ofte 2—3-blomstret, idet der udgaa Blomster fra Svøblad hjørnerne. 0,15—0,25. April-Maj. I Skove. Hist og her. Gul A., *A. ranunculoídes* L. X
 2. Svøbladenes Plade kun 2—3 Gange saa lang som Stilken. Stænglen 1-blomstret. Sætter næsten aldrig modne Frugter. I Skove. Sjelden. *A. nemorósa* X *ranunculoídes*.

13. *Pulsatílla*, Kobjælde.

- A. Løvbladene grundstillede, enkelt fjersnitdelte, med 2—3-lappede Afsnit. Svøbladene haandsnitdelte. Bløsterbladene paa Oversiden hvide, paa Undersiden rødlig eller violette. 0,08—0,15, ved Frugtmodningen indtil 0,30. Maj-Juni. Kun funden i Jyll.: Tolne øst for Hjørring, Ulfborg. Vaar-K., *P. vernális* (L.).
- B. Løvbladene grundstillede, 3-dobbelt fjersnitdelte. Svøbladene haandsnitdelte.
1. Blomsterstilken under Blomstringen nikkende, senere opret. Bløsterbladene kun lidt længere end Støvbladene, mørk-

violette, sjeldnere hvidlige. 0,08—0,20, ved Frugtmodningen indtil 0,40. April-Maj Paa Bakker. Hist og her. (*P. nigricans* Stork.). . Nikkende K., *P. pratensis* (L.).

2. Blomsterstilkene stedse opret. Bløsterbladene dobbelt saa lange som Støvbladene, lysviolette, sjeldnere næsten hvide. 0,05—0,20, ved Frugtmodningen indtil 0,30. April-Maj. Paa Bakker, i Krat. Hist og her. Opret K., *P. vulgaris* Mill.

14. *Thalictrum*, Frøstjerne.

A. Blomsterne nikkende; Støvbladene hængende. Blomsterstanden en pyramideformet eller ægformet Top.

1. Bladafsnittene rundagtige eller omvendt ægformede. Topgrenene udspærrede. Nødderne oftest 8-ribbede. Var. med oprette—udstaaende Topgrene og oftest 10-ribbede Nodder: var. *flexuosa* (Bernh.). 0,15—0,80. Juli-Aug. Paa Bakker, ved Strandbredder. Hist og her. Liden F., *T. minus* L.
2. Bladafsnittene aflang-kileformede. Toppen sammenkneben, med oprette—udstaaende Grene. Nødderne 8-ribbede. 0,25—0,80. Juli-Aug. Paa høje Enge, Overdrev. Temmelig sjelden. Rank F., *T. simplex* L.

B. Blomsterne i en halvskjærmformet Top, oprette. Støvbladene oprette. Nødderne 10-ribbede. 0,30—0,90. Juli. Paa fugtige Enge, især mellem Krat. Hist og her. Gul F., *T. flavum* L.

inlucida (Spælsø)
Juni 09.

15. *Actaea*, Druemunke.

Bladene 2—3-dobbelt snitdelte. Blomsterne i ægformede Klaser, hvide. 0,30—0,60. Maj-Juni. I Skove. Hist og her.

Bær-D., *A. spicata* L.

15. Fam. *Ceratophyllaceae*, Hornbladfamilien.

Fleraarige, rodløse Vandplanter med gaffelformet delte, kransstillede Blade uden Axelblade. Blomsterne siddende i Bladhjørnerne, særkjoennede, med 6—12 Bløsterblade; enbo. Hanblomsten med 10—20 Støvblade; Hunblomsten med een, fri Støvvej. Frugten en Nød, ofte med to Horn ved Grunden og et Horn i Spidsen dannet af den blivende Griffel.

1. *Ceratophyllum*, Hornblad.

1. Bladene 1—2 Gange gaffeldelte, med 2—4-tandede Flige. Frugten med 2 Horn ved Grunden og blivende Griffel i Form af et Horn i Spidsen. 0,25—0,60. Juli-Sept. I Søer og Damme. Almindelig. Tornet H., *C. demersum* L.
2. Bladene 3-dobbelt gaffeldelte, med 5—8 svagt tandede Flige. Frugten ved Grunden vortet, uden Horn, med blivende Griffel i

Form af et Horn i Spidsen. 0,25—0,60. Juni-Juli. I Soer og Damme. Sjelden. Tornløs H., *C. submérsum* L.

16. Fam. Nymphaeáceae, Aakandefamilien.

Fleraarige Vandplanter med store, nyreformede—hjärteformede, svømmende Blade. Blomsterne enlige, regelmæssige, tvekjønnede, undersædige eller halvt oversædige, med 4—5, paa Oversiden farvede Bægerblade, mange Kronblade. mange frie Støvblade og en flerrummet Støvvej med et siddende, straaleformet Ar. Frugten et Bær.

1. Blomsten undersædig, med 5 Bægerblade. Nuphar 107.
2. Blomsten halvt oversædig, med 4 Bægerblade. Nymphaea 107.

1. Nuphar, Aakande.

Blomsterne gule. 0,03—0,04 i Tværmaal. Juni-Aug. I Soer, Aaer og Bække. Almindelig. Gul Aa., *N. lúteum* (L.).

2. Nymphaéa, Nøkkerose.

Blomsterne hvide, indtil 0,10 i Tværmaal. Juli-Aug. I Soer, Aaer og Bække. Almindelig. Hvid N., *N. alba* L.

17. Fam. Berberidáceae, Berberisfamilien.

Buske med spredte Blade uden Axelblade. Blomsterne i Klaser, undersædige, regelmæssige, tvekjønnede. 3- (eller 2-) tallige, med 2(—5) Kredse af Bægerblade, 2 Kredse af Kron- og Støvblade, en 1-bladet, 1-rummet Støvvej med et skiveformet næsten siddende Ar. Frugten et Bær.

1. Bérberis, Berberis.

To Slags Skud: Langskud, hvis Blade ere omdannede til Torne, fra hvis Hjørner der i samme Væxtperiode udgaa Dværggrene med omvendt-ægformede, tornet-savtakke Blade med korte, leddede Bladstilke. Blomsterne gule. Bærrene ovale, røde. 1,50—3,00. Maj-Juni. Temmelig almindelig plantet, sjeldnere vildvoxende.

Almindelig B., *B. vulgáris* L.

18. Fam. Papaveráceae, Valmuefamilien.

Urter med Mælkesaft, med spredte Blade uden Axelblade. Blomsterne undersædige, regelmæssige, tvekjønnede, med 2 hurtig affaldende Bægerblade, 2 + 2 Kronblade, mange Støvblade, en

flerbladet, 1-rummet Støvvej, med oftest siddende Ar. Frugten en Kapsel.

- A. Hvid Mælkesaft. Arret mangestraalet. Kapslen kugleformet eller kølleformet, aabner sig ved Huller tæt under Arret. Kronbladene oftest røde. ☉. **Papaver 108.**
- B. Arret 2-fliget. Kapslen forlænget, aabner sig ved 2 Klapper. Kronbladene gule.
1. Gul Mælkesaft. Kapslen 1-rummet. 2l. **Chelidonium 108.**
 2. Hvid Mælkesaft. Kapslen ved en svampet, falsk Skilleæg 2-rummet, krummet, meget lang (indtil 0,30). ☉. **Glaucium 108.**

1. Papáver, Valmue.

- A. Kapslen glat.
- a. Hele Planten glat. Stængelbladene omfattende. Støvtraadene mod Spidsen udvidede. 0,30—0,80. Juni-Juli. Hist og her forvildet fra Haver. **Opiat-V., P. somniferum L.**
 - b. Stængel og Blade haarede. Stængelbladene ikke omfattende. Støvtraadene sylformede.
 1. Blomsterstilkens Haar udstaaende. Arret 8—12-straalet. Kapslen halvkugleformet — omvendt ægformet. 0,20—0,60. Juni-Juli. Paa Marker, Diger osv. Hist og her. **Korn-V., P. Rhoas L.**
 2. Blomsterstilkens Haar tiltrykte. Arret 6—8-straalet. Kapslen kølleformet. 0,20—0,45. Juni-Juli. Paa Marker, Diger osv. Almindelig. **Gjærde-V., P. dubium L.**
- B Kapslen kølleformet, saavelsom Stængel og Blade stivhaaret. Arret 4—6-straalet. 0,20—0,45. Maj-Juli. Paa Marker, Diger osv. Almindelig. **Kølle-V., P. Argemone L.**

2. Chelidónium, Svaleurt.

Stænglen tilligemed de fjersnitdelte Blade svagt haaret. Var. med fjerfligede Bladafsnit og fligede Kronblade: var. *laciniata* (Willd.). 0,30—0,80. Maj-Aug. Ved Gjærder og Mure. Almindelig, især paa Øerne. **Almindelig S., C. majus L.**

3. Glaúcium, Hornskulpe.

Stænglen glat. Blade fjerlappede, svagt haarede. 0,45—0,70. Juli-Aug. Paa sandede Strandbredder. Kun funden omkring Limfjorden. **Blaagraa H., G. luteum (Scop).**

19. Fam. Fumariáceae, Jordrøgfamilien.

Glatte Urter med spredte, fjersnitdelte Blade uden Axelblade. Blomsterne i Klaser, undersødige, uregelmæssige, med 2 smaa, hurtig affaldende Bægerblade, 2 + 2 Kronblade, af hvilke det ene

i den ydre Kreds er forsynet med en Spore† 2 Stovbladknipper,†
hver med een hel og to halve Stovknapper, en 2-bladet, 1-rummet
Støvvej. Frugten en Kapsel eller Nød.

1. Frugten en Kapsel. Ofte med Knold. Corydalis 109.
2. Frugten en Nød. Uden Knold. Fumaria 109.

1. Coryd'alis, Lærkespore.

I. Med Knold. Stænglen faabladet. Klaserne endestillede. Blomsterne rødviolette, sjældent hvide. ?.

A. Knolden med Rødder fra hele Overfladen, døer bort fra inden og derfor tilsidst hul. Blomsternes Dækblade hele. 0,15—0,30. Maj. I Skove. Ikke sjelden.

Hulrodet L., *C. cava* (L.).

B. Knolden kun med Rødder fra den nederste Del, døer bort fra uden; ikke hul.

a. Klasen faablomstret, med hele Dækblade. 0,05—0,15. April. I Skove. Almindelig. (*C. fabacea* Pers.).

Liden L., *C. intermedia* (L.).

b. Klasen mangeblomstret, med haandfligede Dækblade.

1. Klasen kort, tætblomstret, tilsidst nikkende. Kapslen 3 Gange længere end Frugtstilk. 0,10—0,20. April. I Skove. Hist og her.

Finger-L., *C. pumila* Host.

2. Klasen forlænget, stedse opret. Kapslen omtrent af Længde med Frugtstilk. 0,10—0,20. April. I Skove. Kun funden paa Møen.

Langstilket L., *C. solida* (L.).

II. Uden Knold. Stænglen mangebladet, meget tynd, klattrende. Klaserne modsatte Bladene. Blomsterne hvide eller bleggule. Var. med stivt oprette Stængler og kjødfolde Blade: var. *carnosa* Rostr. ☉. Mellem Buske. Hist og her, især paa Fyen.

Klattrende L., *C. claviculata* (L.).

2. Fumária, Jordrøg.

Stænglen opret, grenet, med dobbelt fjersnitdelte Blade. Blomsterne røde. Nødderne knudret-rynkede. 0,10—0,30. ☉. Maj. Aug. Paa dyrket Jord. Almindelig. Læge-J., *F. officinalis* L.

20. Fam. Cruciferae, Korsblomstrede.

Urter med spredte, fjernervede Blade uden Axelblade. Blomsterstanden en Klase, som for Udspringningen er halvskjærmformet sammentrængt, uden Dækblade. Blomsten undersædig, regelmæssig, tvekjønnet, med 4 Bægerblade, 4 langneglede Kronblade, 2 ydre korte og 4 indre, parvis stillede, længere Stovblade, en 2-bladet,

2-rummet Stovvej med 2 vægstillede Ægstole. Frugten en Kapsel (Skulpe), sjeldnere en Nød

I. Frugten en Skulpe, idethøjeste dobbelt saa lang som bred, eller nødagtig, uledet.

A. Kortskulpede. Frugten opspringende.

a. Bredvæggede. Skillevæggen gaar gennem Skulpens største Bredde.

o. Landplanter.

* Kronbladene hvide eller lila.

Δ Skulpens Klapper 1-nervede.

1. Haaret. Skulpen oval—elliptisk, svagt hvælvet. *Draba* 112.

2. Glat. Skulpen kugleformet—elliptisk, stærkt hvælvet. ☉. *Cochlearia* 112.

ΔΔ Skulpens Klapper nerveløse.

† Skulpen hvælvet. Kronbladene hvide.

1. Kronbladene hele. Grundbladene ægformet-ovale. 2. *Armoracia* 112.

3. Kronbladene kløvede. Bladene lancetformede. 2. *Berteroa* 113.

†† Skulpen flad, oval—elliptisk. Kronbladene oftest lila. Bladene hjærteformede. 2.

Lunaria 113.

** Kronbladene gule.

1. Skulpens Klapper nerveløse. Planten tæt haaret. ☉. *Alyssum* 113.

Glat eller næsten glat. Se: *Nasturtium* 115.

2. Skulpens Klapper 1-nervede. *Camelina* 113.

oo. Lave Vand- eller Sumpplanter med grundstillede, sylformede Blade. ☉. *Subularia* 113.

b. Smalvæggede. Skillevæggen gaar gennem Skulpens mindste Bredde. Kronbladene hvide, meget sjeldent røde.

o. Rummene flerfrøede.

1. Skulpen oval—kredsround, udrandet. ☉.

Thlaspi 113.

2. Skulpen omvendt hjærteformet. ☉. *Capsella* 114.

oo. Rummene 1—2-frøede.

1. Kronbladene ulige store. Støvbladene med Vedhæng ved Grunden. Rummene 2-frøede. ☉.

Teesdalia 114.

2. Kronbladene lige store. Støvbladene uden Vedhæng. Rummene 1-frøede. *Lepidium* 114.

B. Nødfrugtede. Frugten uopspringende, nødagtig.

a. Kronbladene hvide. Frugten en paalangs 2-delelig Spaltefrugt med nødagtige Delfrugter. ☉. *Senebiera* 114.

b. Kronbladene gule. Frugten en enkelt Nød.

o. Nodderne uvingede.

1. Bladene alle hele. ☉. Neslia 114.
2. De nedre Blade delte. 2l. Bunias 115.
- oo. Nodderne vingede, 3—5 Gange længere end brede. ☉. Isatis 115.

II. Frugten en Skulpe, flere Gange længere end bred, eller uop-springende, nødagtig og leddet paatværs.

A. Langskulpede. Frugten opspringende.

a. Skulpens Klapper nerveløse.

o. Uden Yngleknopper i Bladhjørnerne.

1. Skulpen hvælvet, dens Klapper ikke elastiske. Kronbladene gule, sjeldnere hvide.

Nasturtium 115.

2. Skulpen sammentrykt, med elastiske Klapper. Kronbladene hvide eller lila. Bladene fjersnitdelte.

Cardamine 115.

oo. Med sorte Yngleknopper i Bladhjørnerne. Kronbladene rode. 2l. Dentaria 116.

b. Skulpens Klapper 1—5-nervede.

o. Kronbladene hvide, rødlige eller violette, meget sjældent gullighvide (Turritis).

* Skulpens Klapper 1-nervede.

1. Frøene i 2 Rækker i hvert Rum. Kronbladene gullighvide. ☉. Turritis 116.

2. Frøene i 1 Række i hvert Rum. Kronbladene hvide eller lila. Arabis 116.

** Skulpens Klapper 3—5-nervede.

1. Bladene ægformede—lancetformede. Kronbladene violette eller hvide. 2l. Hesperis 117.

2. Bladene nyreformede—hjørteformede. Kronbladene hvide. ☉. Alliaria 117.

oo. Kronbladene gule.

* Griffen kort. Frøene ovale, oftest sammentrykte.

Δ Skulpen 4-kantet.

1. Skulpen tveægget-firkantet. De nedre Blade i Reglen delte. Barbarea 117.

2. Skulpen regelmæssig 4-kantet. Bladene hele. Erysimum 117.

ΔΔ Skulpen trind-fladtrykt.

† Skulpens Klapper 1-nervede.

1. Frøene i 2 Rækker i hvert Rum.

Diploxix 118.

2. Frøene i 1 Række i hvert Rum.

Erucastum 118.

†† Skulpens Klapper 3—5-nervede.

Sisymbrium 118.

** Griffen lang. Frøene kugleformede.

4 Skulpens Klapper 1-nervede.

1. Griflen trind. Brassica 119.
2. Griflen sammentrykt-tveægget. $\odot$.
Melanosinapis 119.

44 Skulpens Klapper 3—5 nervede. Griflen 4-kantet eller sammentrykt. $\odot$. Sinapis 119.

B. Ledfrugtede. Frugten uopspringende, tilsidst delt paatværs i 2—flere Led, Delfrugter.

- a. Frugten flerleddet. Kronbladene gule. $\odot$.
Raphanus 119.
- b. Frugten 2-leddet. Kronbladene hvide eller rødlige.
 1. Leddene kugleformede, det nederste lille, goldt. Kronbladene hvide. $\mathcal{J}$. Crambe 120.
 2. Det nederste Led 3-kantet, det øverste pilformet. Kronbladene rødlige eller hvide. $\odot$. Cakile 120.

1. Draba, Gjæslingeblomst.

A. Bladene alle grundstillede. Kronbladene toklovede. 0,03—0,15.

- $\odot$. Marts-Maj. Paa tørre Marker og Diger. Meget almindelig.
Vaar-G., D. verna L.

B. Stænglen bladbærende. Kronbladene hele eller udrandede.

1. Stængelbladene lancetformede—ægformede. Kronbladene udrandede. Skulperne tilsidst snoede. 0,10—0,25. $\mathcal{J}$. Maj-Juni. Paa Bakker, især Kalkbakker. Kun funden faa Steder i det nordlige Jyll. Hvidgraa G., D. incana L.
2. Stængelbladene hjærteformede. Kronbladene hele. Skulperne ikke snoede. 0,10—0,25. $\odot$. Maj-Juni. Kun funden et enkelt Sted paa Bornh. Mur-G., D. muralis L.

2. Cochleária, Kokleare.

A. Bladene alle stilkede. Grundbladene langstilkede, hjærteformet-spydformede, Stængelbladene kortstilkede, ægformet-spydformede, 3—5-lappede eller hele. Kronbladene omtrent dobbelt saa lange som Bægerbladene. 0,08—0,15. Maj-Juni. Ved Strandbredder. Ikke sjelden. Dansk K., C. dãnica L.

B. Grundbladene stilkede, Stængelbladene siddende. 0,10—0,30.

1. Grundbladene brødt ægformede—svagt hjærteformede. Kronbladene omtrent dobbelt saa lange som Bægerbladene. Maj-Juni. Ved Strandbredder. Hist og her.
Læge-K., C. officinális L.
2. Grundbladene ægformet-ovale, ved Grunden afrundede eller afsmalnede. Kronbladene omtrent 3 Gange saa lange som Bægerbladene. Maj-Juni. Ved Strandbredder. Hist og her.
Engelsk K., C. ánglica L.

3. Armorácia, Peberrod.

Grundbladene langstilkede, rundtakkede; Stængelbladene sid-

dende, de nederste delte, de øvre savtakkede eller helrandede. 0,50—1,00. Juni-Juli. Hist og her forvildet. *Quercus* 1-7-09.

Almindelig P., *A. lapathifolia* Gil.

4. *Lunária*, Maaneskulpe.

Bladene fint tandede. 0,45—0,60. Juni-Juli. Paa fugtige Steder i Skove. Kun funden ved Vejle, og i Ro Sogn paa Bornh.

Vedvarende M., *L. rediviva* L.

5. *Bertéroa*, Klovplade.

Hele Planten graa af Stjernehaar. Stænglen mod Spidsen grenet med oprette Grene. 0,25—0,45. Maj-Aug. Paa Marker. Hist og her; indført med fremmed Fro. Graa K., *B. incana* (L.). *Birk* 15 p. 09.

6. *Alys'sum*, Kroгнаal.

Hele Planten graa af Stjernehaar. Stænglen fra Grunden af grenet med opstigende Grene. 0,10—0,20. Maj-Juli. Paa Marker og Bakker. Hist og her. Maaske oprindelig indført.

Graadodder, *A. calycinum* L.

7. *Camelína*, Dodder.

1. Enaarig; svagt haaret eller næsten glat. Frugterne oftest glatte omvendt hjerteformede eller omvendt ægformede, paa aabent udstaaende Stilke. Bladene lancetformede, hele, helrandede eller svagt tandede. Var. med Frugstilkene tilsidst slapt nedhængende: var. *foetida* (Fr.), og med tandet-fjerlappede eller fjerfligede Blade: var. *dentata* (Pers.). 0,30—0,60. Juni-Aug. Ukrud mellem Sæden, især mellem Hor, og paa Kløvermarker. Temmelig almindelig. Hovedarten dyrkes enkelte Steder som Olieplante.

Sæd-D., *C. sativa* (L.).

2. Toaarig; temmelig tæt haaret. Frugterne pæreformede, oftest haarede, meget mindre end hos foregaaende Art; Frugstilkene opret-udstaaende. Bladene elliptiske eller lancetformede, hele, helrandede eller svagt tandede. 0,30—0,80. Juni-Juli. Paa Kløver- og Græsmarker. Hist og her; formodentlig indført med fremmed Fro. (*C. silvestris* Wallr.). *drag* 19.0

Smaaskulpet D., *C. microcarpa* Andrzej.

8. *Subulária*, Sylblad.

Bladene alle grundstillede, sylformede. Blomsterstanden faa-blomstret. 0,02—0,05. Juli-Aug. Ved Aa- og Søbredder. Kun funden et Par Steder i Vestjylland. Vand-S., *S. aquatica* L.

9. *Thlaspi*, Pengeurt.

Glat. Grundbladene omvendt ægformede, stilkede; Stængelbladene siddende. Skulpen flad, vinget. 0,15—0,30. Maj-Juli. Ukrud paa dyrket Jord. Almindelig. Almindelig P., *T. arvense* L.

myrdegrav ved Skive juli 09.

10. **Capsélla**, Hyrdetaske.

Hele Planten mere eller mindre haaret af Stjernehaar. Grundbladene aflange, stilkede, tandede eller fjerdelte; Stængelbladene siddende. Var. med røde Kronblade: f. *rubriflora* Mort. 0,15—0,30. April-Sept. Almindelig H., **C. Bursa pastóris** (L.).

11. **Teesdália**, Flipkrave.

Oftest flerstænglet. Bladene grundstillede, fjerdelte. 0,04—0,12. April-Juni. Paa tørre, sandede Marker. Almindelig. Nøgenstænglet F., **T. nudicaúlis** (L.).

12. **Lepídium**, Karse.

A. Skulpen uvinget, ikke udrandet. 2l.

1. Stænglen glat. Bladene savtakkede. Skulperne ovale, dunhaarede. 0,45—0,70. Juli-Aug. Paa lerede Strandbredder. Hist og her. Bredbladet K., **L. latifólium** L.
2. Stænglen dunhaaret. Bladene fjernt tandede. Skulperne hjærteformede, glatte. 0,30—0,45. Maj-Juni. Kun funden paa Ryddepladser paa Amager. **L. Draba** L.

B. Skulpen vinget, udrandet. ①.

a. Frugstilkene udstaaende. Stænglen stærkt grenet.

1. Bladene aflange, tandede, med pilformet, Stænglen omfattende Basis. Hele Planten dunhaaret 0,15—0,40. Juni-Juli. Ukrud paa dyrket Jord. Temmelig almindelig. Salomons Lysestage, **L. campéstre** (L.).
2. De nedre Stængelblade fjersnitdelte, de ovre hele, linieformede, ikke stængelomfattende. Hele Planten glat. Af en ubehagelig Lugt. 0,15—0,30. Juni-Aug. Paa Ryddepladser, ved Veje; især omkring Byer. Hist og her.

Stinkende K., **L. ruderále** L.

b. Frugstilkene opret-tiltrykte. Bladene enkelt eller dobbelt fjersnitdelte. Hele Planten glat. 0,25—0,50. Juni-Juli. Forvildet fra Haver, og Ukrud i Sæden, især i Hørsæd.

Have-K., **L. satívum** L.

13. **Senebiéra**, Ravnefod.

Mangestænglet, med nedliggende Stængler og enkelt eller dobbelt fjersnitdelte Blade. 0,05—0,15. Juli-Aug. Paa Gader og Veje, ved Strandbredder. Jyll.: Broust i Hanherred; ikke funden paa Fyen; iøvrigt hist og her.

Liggende R., **S. Corónopus** (L.).

14. **Néslia**, Rundskulpe.

Stænglen opret, med lancetformede, hele Blade. 0,20—0,45. Juni-Juli. Ukrud i Sæden. Hist og her.

Topblomstret R., **N. paniculáta** (L.).

15. *Búnias*, Takkeklap.

Opret, stivhaaret. De nedre Blade delte, de øvre hele, tandede. 0,60—1,25. Juni-Aug. Omkring Byer. Hist og her. Indvandret fra Rusland. Orientalisk T., *B. orientális* L.

16. *Isàtis*, Vajd.

Stænglen opret, grenet, med lancetformede, pilformet omfattende Stængelblade. 0,45—1,00. Juni-Juli. Kun funden et Par Steder; formodentlig indført. Farve-V., *I. tinctória* L.

17. *Nastúrtium*, Brøndkarse.

I. Kronbladene hvide. Stænglen fra en rodslaaende nedre Del opstigende, med snitdelte Blade. Hele Planten glat. 0,30—0,80. 2l. Juni-Juli. Ved Bække, Grøfter og Kilder. Hist og her. (N. officinále R. Br.). Almindelig B., *N. aquáticum* (L.).

II. Kronbladene gule. Bladene snitdelte eller fligede.

A. Kronbladene længere end Bægerbladene. 2l.

a. Skulpen aflang eller linieformet, af Længde med eller idetmindste halvt saa lang som Frugtstilken. Kronbladene 2—3 Gange saa lange som Bægerbladene.

1. Skulpen linieformet, af Længde med eller længere end Frugtstilken. 0,15—0,45. Juli-Aug. Ved Bække og Grøfter. Sjelden.

Langskulpet B., *N. silvéstre* (L.).

2. Skulpen aflang, af Frugtstilkens halve Længde. 0,15—0,45. Juli-Aug. Paa fugtige Marker, ved Grøfter. Kun funden ved Ribe.

Tveægget B., *N. anceps* (Wahlenb.).

b. Skulpen elliptisk, 2—3 Gange kortere end Frugtstilken. Kronbladene omtrent dobbelt saa lange som Bægerbladene. 0,50—1,20. Juni-Juli. I og ved Grøfter, Aaer og Bække. Almindelig. Vand-Peherrod, *N. amphibium* (L.).

B. Kronbladene af Længde med eller kortere end Bægerbladene. Skulpen af Længde med Frugtstilken, aflang. 0,20—0,40.

⊙ eller ⊙. Juni-Aug. Paa fugtige Steder. Almindelig.

Kjær-B., *N. palústre* (Leyss.).

18. *Cardámíne*, Springklap.

A. Kronbladene 3 Gange saa lange som Bægerbladene, med omvendt ægformet, udstaaende Plade. 2l.

1. Stænglen trind, hul; oftest uden Udløbere. Bladafsnittene paa de nedre Blade ovale, paa de øvre Blade lancetformede, helrandede. Stovknapperne gule. Vegetativ Formering, ved Knopper paa de grundstillede Blade. Var. med mindre Blomster og linieformede Bladafsnit: var. *Hayneína* (Welw.),

og med langstilket Støvvej: var. *gynocrates* Didr. 0,20—0,45. Maj-Juni. Paa Enge. Meget almindelig.

Engkarse, *C. pratensis* L.

2. Stænglen kantet, marvfylt; med Udløbere. Bladafsnittene paa de nedre Blade ovale, paa de øvre aflange, tandede. Stovknapperne violette. Haaret eller glat. 0,20—0,45. Maj-Juni. Ved Bække, Kilder, paa fugtige Steder i Skove. Ikke sjelden.

Vandkarse, *C. amara* L.

B. Kronbladene 2 Gange længere end Bægerbladene eller kortere, med smal, opret Plade.

a. Kronbladene omtrent 2 Gange længere end Bægerbladene. Bladstilken uden pilformede Ører ved Grunden.

1. Stængelblade faa, mindre end de talrige, rosetstillede Grundblade. Frugter og Frugtstilke oprette, ragende langt ud over den blomstrende Del af Klasen. Glat eller haaret. 0,05—0,20. ☉ eller ☺. April-Maj. Paa fugtig, løs Torv- eller Sandbund. Hist og her.

Rosettebladet S., *C. hirsuta* L.

2. Stængelblade talrige, oftest større end de faa og tidlig henvisnende Grundblade. Frugtstilkene udstaaende; Frugterne opstigende, neppe ragende ud over den blomstrende Del af Klasen. 0,10—0,25. ☉ eller ☺. Maj-Juni. I fugtige Skove. Temmelig sjelden. Skov-S., *C. silvatica* Link.

b. Kronbladene omtrent af Bægerbladenes Længde, eller helt manglende. Bladstilken med pilformede Ører ved Grunden. 0,15—0,35. ☉. Maj-Juni. I fugtige Skove. Sjelden.

Kronløs S., *C. impatiens* L.

af den S. III.

19. *Dentaria*, Tandrod.

Jordstænglen krybende, med smaa, tykke, skjælformede Blade. De nedre Stængelblade fjersnitdelte, de øvre hele. 0,25—0,45. Maj-Juni. I bakkede Skove. Temmelig sjelden.

Løgbærende T., *D. bulbifera* L.

20. *Turrítis*, Taarnurt.

Stænglen stivt opret, tætbladet, ru af grenede Haar. Stængelbladene æg-lancetformede, spidse, med pilformet, omfattende Basis, helrandede. 0,40—1,00. Juni-Juli. Paa tørre Marker, Grøftvolde osv. Almindelig.

Glat T., *T. glabra* L.

21. *Arabis*, Gaasemad.

A. Stænglen opret, ugrenet, ved Grunden stivhaaret, med talrige, omfattende Stængelblade. Var. helt glat: var. *glabra* (L.). 0,15—0,30. ☺. Maj-Juni. Paa Bakker, især paa Ler- og Kalkgrund. Hist og her.

Stivhaaret G., *A. hirsuta* (L.).

B. Stænglen grenet, mere eller mindre stivhaaret, med faa, ikke omfattende Stængelblade.

1. Bladene hele, fjernt tandede eller de øvre helrandede. 0,10—0,25. ☉. April-Maj. Paa tørre Marker. Almindelig. *Almindelig G., A. Thaliána L.*
2. Grundbladene fjersnitdelte, Stængelbladene fligede eller savtakkede eller de øvre helrandede. 0,10—0,30. ☉. Maj-Juli. Kun funden paa Stevns og Moens Klint. Sand-G., *A. arenósa (L.)*.

22. Hésperis, Aftenstjerne.

Opret, med lancetformede—ægformede, tilspidsede, tandede Blade. Blomster vellugtende. 0,30—0,80. Juni-Juli. I Kratskøve, ved Gjærder. Sjelden. Formodentlig oprindelig forvildet fra Haver. Vellugtende *A. eller Natviol, H. matronális L.*

23. Alliària, Løgkarse.

Stænglen opret, forneden haaret, foroven glat. Bladene have, naar de gnides, en løgagtig Lugt. 0,30—1,00. Maj. Ved levende Hegn, i Krat. Temmelig almindelig. Skov-L., *A. officinális Andrzej.*

24. Barbaréa, Vinterkarse.

A. De nedre Blade langstilkede, hele og ovale, eller fjersnitdelte med et Par meget smaa Sideafsnit og et stort, ovalt Endefsnit; de øvre Blade siddende, bugtet-tandede. Kronbladene omtrent $\frac{1}{2}$ Gang længere end Bægerbladene. Skulperne tiltrykte til Stænglen. 0,30—0,60. ☉. Maj-Juni. Paa fugtige Steder. Temmelig sjelden. Rankskulpet V., *B. stricta Andrzej.*

B. De nedre Blade fjersnitdelte, med et større rundagtigt—hjerterformet Endefsnit; de øvre Blade fjerlappede—fjersnitdelte. Kronbladene omtrent dobbelt saa lange som Bægerbladene. 0,30—0,60.

1. De nedre Blade med 2—4 Par Sideafsnit. Frugtstilken meget tyndere end den modne, oprette Skulpe. Var. med buet formet opstigende Skulper: var. *arcuata (Opiz)*. 2. Juni. Paa Græsmarker, ved Gjærder. Hist og her. (*B. vulgáris R. Br.*). Almindelig V., *B. lyráta (Gil.)*.

2. De nedre Blade med 6—9 Par Sideafsnit. Frugtstilken næsten lige saa tyk som den modne, opret-aabne Skulpe. ☉. Maj-Juni. Paa Græsmarker. Sjelden. (*B. praecox R. Br.*). Tidlig V., *B. verna (Mill.)*.

25. Erysíum, Hjørneklap.

1. Blomsterstilken 2—3 Gange længere end Bægeret. Skulpen opstigende, 2 Gange saa lang som den vandret udspærrede Frugtstilk. 0,25—0,60. ☉. Juni-Aug. Paa dyrket Jord, især mellem Vaarsæd. Gyldenlak-H., *E. cheiranthoídes L.*

2. Blomsterstilken af Længde med Bægeret. Skulpen opret, 3—4

øvre Blade lineform—lancetf. & neder smitdelte—spygform. Blomster. Børneholen Juni 09.

Gange saa lang som den oprette Frugstilk. 0,30—0,90. ☉.
Juni-Juli. Kun funden paa Moen.

Rankskulpet H., *E. hieraciifolium* L.

26. *Diploaxis*,

1. Stænglen ved Grunden træagtig. Skulpen omtrent af Frugstilkens Længde. 0,30—0,50. 2½. Juli-Sept. Paa Ryddepladser, Grusdynger, ved Mure osv. Meget sjelden. Sjæll.: Vordingborg; Bornh.: Nexø Havn. Formødentlig indført.

D. tenuifolia (L.).

2. Stænglen urteagtig, kun ved Grunden bladbærende. Skulpen dobbelt saa lang som Frugstilkens. 0,15—0,30. ☉. Juni-Sept. Kun funden ved Havnen ved Frederiksværk. Indført.

D. muralis (L.).

27. *Erucastrum*.

Stænglen opret, grenet, med fjersnitdelte Blade. De nederste Blomster med Dækblade. 0,30—0,45. ☉ eller ½. Juli-Aug. Sjæll.: Jonstrup; Jyll.: Laven. Indført.

E. Pollíchii Sch. et Sp.

28. *Sisymbrium*, Vejsennep.

I. Bladene enkelt fjersnitdelte.

- A. Skulperne mod Spidsen afsmalnede, oprette, tiltrykte til Stænglen. 0,30—0,50 ☉. Juni-Juli. Paa Ryddepladser, Veje osv., især omkring Byer. Ikke sjelden.

Rank V., *S. officinale* (L.).

- B. Skulperne ikke afsmalnede mod Spidsen, opstigende.

- a. De øvre Blades Sideafsnit og Endeafsnit ens, linieformede. Skulpen omtrent 8 Gange længere end Frugstilkens. 0,30—0,50. ☉. Maj-Juli. Flere Steder omkring Kjøbenhavn. Forvildet. (*S. pannonicum* Jacq.).

Ungarsk V., *S. Sinapistrum* Crantz.

- b. De øvre saavelsom de nedre Blades Endeafsnit større end Sideafsnittene, spydformet. Skulpen 2—4 Gange længere end Frugstilkens.

1. Skulpen omtrent 4 Gange længere end Frugstilkens. De umodne Skulper rage ud over Blomsterstanden. 0,25—0,50. ☉. Juli-Aug. Kun funden paa Christiansø. Indført. Glatbladet V., *S. Irío* L.

2. Skulpen henved 2 Gange længere end Frugstilkens. De umodne Skulper rage ikke ud over Blomsterstanden. 0,25—0,50. ☉. Juni-Juli. Paa Ryddepladser. Kun funden omkring Kjøbenhavn og Aalborg, og paa Christiansø. Indført. Stivhaaret V., *S. Loesélie* L.

II. Bladene 2—3-dobbelt fjersnitdelte, med linieformede Afsnit.

Skulperne opstigende. 0,30—0,80. ☉. Juni-Juli. Paa dyrkede Steder, især omkring Byer. Almindelig.

Finbladet V., *S. Sóphia* L.

29. Brássica, Kaal.

A. Klasen allerede under Blomstringen forlænget. Støvbladene næsten lige lange. 0,50—1,00. ☉ eller 2|. Juni-Juli. Dyrkes under en stor Mængde Afændringer af meget forskelligt Udseende, f. Ex. Gronkaal, Hvidkaal, Rødkaal, Rosenkaal, Blomkaal, Knudekaal osv., og forekommer af og til forvildet. Almindelig K., *B. olerácea* L.

B. Klasen under Blomstringen halvskjærmformet. De 2 Støvblade meget kortere end de øvrige. De nedre Blade delte, de øvre hele.

a. De nedre Blade stilkede, de øvre siddende med hjærteformet, omfattende Basis.

1. Bladene blaagronne, glatte. Bægerbladene oprette eller noget udstaaende. 0,40—1,00. ☉ eller ☉. Maj-Juni. Dyrkes under flere Afændringer: Vinterraps, Sommeraps og underjordisk Kaalrabi, og forekommer hist og her forvildet. Raps, *B. Napus* L.

2. De nedre Blade græsgronne, med spredte stive Haar. Bægerbladene tilsidst vandret udspærrede. 0,25—0,60. ☉ eller ☉. Juni-Juli. Ukrud i Vaarsæden. I mange Egne almindelig. Dyrkes endvidere under følgende Afændringer: Vinterrybs, Sommerrybs og Turnips. X

Ager-K., *B. campéstris* L.

b. Bladene alle stilkede. ☉ eller ☉. Kun funden nogle Steder paa Sjæll. og Bornh. Indført.

Smalbladet K., *B. júncea* (L.).

30. Melanosinápis, Sennepskaal.

Bladene alle stilkede. Skulperne opret-tiltrykte. 0,50—1,00. Juni-Juli. Paa dyrket Jord. Temmelig almindelig. Dyrkes desuden i Haver for Frøenes Skyld. Sort Sennep, *M. nigra* (L.).

31. Sinápis, Sennep.

1. Bladene hele eller fjerlappede. Skulpens Klapper 3-nervede. 0,30—0,60. Maj-Juli. Ukrud paa dyrket Jord. Almindelig. X

Ager-S., *S. arvénsis* L.

2. Bladene fjersnitdelte. Skulpens Klapper 5-nervede. 0,30—0,60. Juni-Aug. Ukrud paa dyrket Jord. Hist og her. Dyrkes uden for Frøenes Skyld. Gul S., *S. alba* L.

32. Ráphanus, Kiddike.

Opret, med fjerfligede—fjersnitdelte Blade. Mere eller mindre stivhaaret. 0,30—0,50. Juni-Juli. Ukrud paa dyrket Jord. Temmelig almindelig, især i Jyll. *R. Raphanístrum* L. X

33. **Crambe**, Strandkaal.

Hele Planten blaadugget, kødfuld, glat. Bladene fjerlappede. 0,30—0,60. Juni-Juli. Paa sandede Strandbredder. Hist og her.
C. marítima L.

34. **Cákile**, Strandsennep.

Stænglen grenet. Bladene fjersnitdelte eller fjerlappede, kødfulde, glatte. 0,25—0,50. Juli-Sept. Ved Strandbredder. Almindelig.
 Tykbladet S., **C. marítima** Scop.

21. Fam. **Resedáceae**, Resedafamilien.

Urter med spredte Blade med meget smaa, kirtellignende Axelblade. Blomsterne i Klaser eller Ax, undersædige, uregelmæssige, tvekjønnede, med 4—6 Bægerblade, 4—6 fligede Kronblade, mange Støvblade, en 3-bladet, 1-rummet, i Spidsen aaben Frugtknude med vægstillede Ægstole. Frugten en Kapsel.

1. **Reséda**, Reseda.

1. Stænglen opret, med lancetformede, hele Blade. 4 Bægerblade, 4 bleggule Kronblade. 0,30—1,00. ☉. Juli-Aug. Ved Veje, omkring Byer. Hist og her. Farve-R., **R. lutéola** L.
2. Stænglen opstigende, grenet, med fjersnitdelte Blade. 6 Bægerblade, 5—6 gule Kronblade. 0,20—0,50. ☉ eller 24. Juli-Aug. Paa Græsmarker. Sjelden. Gul R., **R. lútea** L.

22. Fam. **Droseráceae**, Soldugfamilien.

Fleraarige Urter med grundstillede, langstilkede, hele Blade, hvis Plader ere tæt besatte med Kirtelhaar, ved Hjælp af hvilke de fange Insekter. Blomsterne i langskafte, klaselignende Svikler, undersædige, regelmæssige, tvekjønnede, med 5 Bægerblade, 5 Kronblade, 5 Støvblade, en 3-bladet, 1-rummet Støvvej med vægstillede Ægstole og 3 tvedelte Grifler. Frugten en Kapsel.

1. **Drósera**, Soldug.

- A. Bladene kredsrunder, med haaret Bladstilk. Skaftet omtrent 3 Gange længere end Bladene. 0,06—0,15. Juli. I Torv- og Hedemoser. Almindelig. *Allerød Mose (Birkelund) 28-8-09.*
 Rundbladet S., **D. rotundifolia** L.
- B. Bladene forlængede, med glat Bladstilk.
 1. Bladene omvendt ægformede. Skaftet af Længde med eller kun lidet længere end Bladene. 0,03—0,08. Juli-Aug. I Hedemoser. Vestjylland: almindelig; iøvrigt sjelden.
 Liden S., **D. intermedia** Hayne.

2. Bladene fra en bredere Spids nedefter jævnt afsmalnede, linieformet-kileformede. Skaftet omtrent dobbelt saa langt som Bladene. Var. med omvendt ægformede Blade: var. *obovata* (M. et K.). 0,08—0,20 Jul. I Moser. Temmelig sjelden. Langbladet S., *D. longifolia* L.

23. Fam. Violaceae, Violfamilien.

Urter med spredte, fjernervede Blade med Axelblade. Blomsterne enkeltvis, undersædige, uregelmæssige, tvekjønnede, med 5 Bægerblade, som ved Grunden ere forsynede med nedadrettede Vedhæng, 5 Kronblade, af hvilke de 4 øverste eller bageste ere parvis ens, det femte forskjellig fra de andre og forsynet med Spore, 5 næsten siddende Støvblade, af hvilke de to forreste have et sporeformet Vedhæng, der rager ned i Kronbladsporen; en 3-bladet, 1-rummet Støvvej med vægstillede Ægstole og med kolleformet Griffel. Frugten en Kapsel.

1. *Viola*, Viol.

- I. En- eller toaarig. De 4 øvre Kronblade opadrettede: de 3 nederste Kronblade ved Grunden haarede. De nedre Blade æghjærteformede, de øvre æg-lancetformede, med snitdelte Axelblade. Kronbladene forskjelligfarvede: blaa, gule eller hvide. 0,06—0,30. Maj-Efteraar. Paa Marker. Meget almindelig.

Stedmodersblomst, *V. tricolor* L.

En meget variabel Plante; de vigtigste Former ere:

1. Kronbladene længere — indtil 2 Gange længere — end Bægerbladene, blaa, det nedre med en gul Plet ved Grunden eller helt gul med mørke Striber; sjældnere ere Kronbladene alle gule eller næsten hvide. Paa Marker. f. *vulgaris* Koch.
2. Kronbladene af Længde med eller kortere end Bægerbladene, de øverste hvide eller gullige, det nederste gult med mørke Striber. Paa Marker. f. *arvensis* (Murr.).
3. Stænglen tildels underjordisk, stærkt grenet, med nedliggende — opstigende Grene. Kronbladene af Længde med eller længere end Bægerbladene, oftest lysblaa. I Klitter.

f. *arenaria* Sond.

- II. Fleraarig. Kronbladene blaa, sjældnere hvidlige, de 2 mellemste udstaaende, ved Grunden ofte haarede; det nederste Kronblad glat.

A. Med overjordisk Stængel. Bægerbladene spidse.

- a. Treaxet. Jordstænglen med rosetstillede Blade, fra hvis Hjørner der udgaa overjordiske Stængler med Blomster i Bladhjørnerne; ofte udgaa der tillige Blomster fra Jordstænglen.

- o. Stænglerne opstigende, glatte eller med spredte Haar. Bladene hjerteformede, de nedre butte, de øvre tilspidsede. Ingen Blomster fra Jordstænglen. Sporen af samme Farve som Kronbladene. Var. med rundagtige Blade, større Blomster og hvidlig Spore: Var. *Riciniāna* (Reichenb.). 0,07—0,20. Maj. I Skove og Krat. Almindelig. Skov-V., **V. silvática** Fr.
- oo. Stænglerne ensidig haarede, oprette.

1. De nedre Blade nyreformede, de øvre hjerteformede. De første Blomster udgaa fra Jordstænglen, have store Kronblade, men frembringe sjældent Frugt, de senere, der udgaa fra de overjordiske Stængler, ere frugtbærende, men have oftest kun meget smaa Kronblade eller ere helt kronløse. 0,07—0,25. April-Maj. I Skove. Sjelden.

Forskjelligblomstret V., **V. mirabilis** L.

2. Ingen Blomster fra Jordstænglen. Frembringer ikke moden Frugt. Kun funden i Basnæs Skov ved Skjelskor. **V. mirabilis** × **silvática**.

- b. Toaxet. Jordstænglen gaaer umiddelbart over i en overjordisk Stængel med Blomster fra Bladhjørnerne.

1. Stænglen nedliggende eller opstigende, med aflang-ægformede Blade med hjerteformet Basis; Bladstilkens uvinget, flere Gange længere end Axelbladene. Sporen gulhvid. I Skove optræder den med langstrakte Stængler, større Blade og Blomster, grønlighvid Spore: f. *lucorum* (Reichenb.), og i Klitter med oftest rigt forgrenet Jordstængel, med kort eller ingen overjordisk Stængel, smaa, æg-hjerteformede Blade og oftest gul Spore: f. *sabulosa* (Reichenb.). 0,02—0,25. Maj-Juni. Paa Bakker, tørre Marker, i Skove og Krat osv. Meget almindelig. Mark-V., **V. canina** L.

2. Stænglen opret eller opstigende. Bladene fra en næsten lige afskaaren Basis æg-lancetformede, nedløbende i den oventil vingede Bladstilk, der er omtrent dobbelt saa lang som Axelbladene. 0,06—0,25. Maj-Juni. Paa høje Enge og Overdrev, i Krat. Sjelden.

Rank V., **V. stagnina** Kit.

Bladene aflang-ægformede, kun svagt nedløbende i Bladstilkens. Frembringer ikke moden Frugt. Meget sjelden. **V. canina** × **stagnina**.

- B. Ingen overjordisk Stængel. Toaxet: Jordstænglen krybende eller næsten lodret, med langstilkede Blade og Blomster. Bægerbladene butte.

- a. Arret forlænget i et nedadbojet Næb. Frugterne kugleformede, haarede, paa nedliggende Stilke.

- o. Uden eller med meget korte Udløbere. Bladene æg-

indtænkt
- Dragør
x Maj 1910.

hjärteformede, haarede. 0,05—0,10; efter Blomstringen blive Bladene indtil 0,30 eller højere. April-Maj. I aabne Skove og Krat. Temmelig almindelig.

Korthaaret V., *V. hirta* L.

oo. Med lange Udlobere.

1. Bladene nyreformet-hjärteformede, glatte. 0,05—0,10. April. I Udkanten af Skove, paa Grøftvolde osv. Temmelig almindelig. Marts-V., *V. odoráta* L.

2. Bladene æg-hjärteformede, haarede. 0,05—0,10. April-Maj. Kun funden i Charlottenlund.

V. hirta × *odoráta*.

b. Arret skjævt, skiveformet. Frugterne trekantede, glatte, paa oprette Stilke.

1. Bladene aflang-hjärteformede, besatte med brune Kirtler. Axelbladene kirtlet-tandede, indtil ovenfor Midten sammenvoxede med Bladstilken. 0,08—0,12. Maj-Juni. I Tørvmoser. Kun funden paa Bornh.

Sump-V., *V. uliginósa* Schrad.

2. Bladene nyreformede eller nyre-hjärteformede, glatte, med frie Axelblade. Forbladene i Reglen nedenfor Midten af Blomsterstilken. Var. med større, paa Undersiden i Begyndelsen dunhaarede Blade, større Blomster og Forbladene i Reglen ovenfor Midten af Blomsterstilken: var. *epipsila* (Ledeb.). 0,05—0,15. April-Maj. I Moser og Enge. Almindelig. Var. især paa los Tørvjord; sjelden. Eng-V., *V. palústris* L.

24. Fam. Cistáceae, Soløjefamilien.

Halvbuske med udelte, fjernervede, modsatte Blade med Axelblade. Blomsterne i klaselignende Svikler, undersædige, regelmæssige, tvekjønnede, med 5 Bægerblade, af hvilke de 2 ydre ere meget mindre end de 3 indre, 5 Kronblade, mange Støvblade, en 3 (—5)-bladet, 1 rummet Støvvej med vægstillede Ægstole. Frugten en Kapsel.

1. *Heliánthemum*, Soløje.

Mere eller mindre haaret. Grenene opstigende. Bladene aflange. Kronbladene gule. 0,15—0,30. Juni-Juli. Paa Bakker. Sjæll. og Bornh.: hist og her; Jyll.: meget sjelden.

Almindelig S., *H. vulgáre* Gärtn.

25. Fam. Elatináceae, Bækarvefamilien.

Smaa, krybende Vand- eller Sumpplanter med modsatte (eller kranstillede) Blade med Axelblade. Blomsterne enlige eller i faa-

blomstrede Kvaste i Bladhjørnerne, undersædige, regelmæssige, tve-kjønne, 3—4-tallige i alle Kredse, med 2 Kredse af Støvblade; Frugtknuden 3—4-rummet, med frie Grifler. Frugten en Kapsel.

1. *Elatíne*, Bækarve.

1. Bladstilken kortere end Pladen. Blomsterne 3-tallige, med rød-lige Kronblade. Frøene svagt krummede. 0,01—0,05. ☉. Juni-Sept. I og ved Søer. Meget sjelden. Jyll.: Gub Sø og Lyng Sø ved Silkeborg, Mose i Randbøl Hede, Ørn Sø ved Ribe. Sexhannet B., *E. hexándra* DC.
2. Bladstilken længere end Pladen. Blomsterne 4-tallige, med rød-lige Kronblade. Frøene stærkt krummede. 0,02—0,05. ☉. Juni-Sept. I og ved Søer. Temmelig sjelden. Vandpeber-B., *E. Hydropíper* L.

26. Fam. *Hypericáceae*, Perikumfamilien.

Fleraarige Urter med modsatte, hele, fjernervede, af gennemskinnende Oliekirtler punkterede Blade uden Axelblade. Blomsterne i Kvaste, undersædige, regelmæssige, tve-kjønne, med 5 Bægerblade, 5 Kronblade (gule), mange Støvblade i 3 (—5) Knipper, en 3-bladet, 3-rummet Støvvej med 3 Grifler. Frugten en Kapsel.

1. *Hypéricum*, Perikum.

- I. Stænglen opret, trind. Bægerbladene kirtlet-tandede.
 - A. Stængel og Blade haarede. Bladene ægformet-ovale. Bægerbladene lancetformede, spidse. 0,50—1,00. Juli-Aug. I Skove og Krat. Ikke sjelden. Laaden P., *H. hirsútum* L.
 - B. Stængel og Blade glatte.
 1. Bladene æg-hjærteformede. Bægerbladene omvendt æg-formede, butte. 0,30—0,50. Juli-Aug. Paa Bakkeskrænter, i højtliggende Skove og Krat. Jyll.: almindelig; iøvrigt sjelden. Smuk P., *H. pulchrum* L.
 2. Bladene ægformede eller ovale. Bægerbladene lancet-formede, spidse. 0,30—0,60. Juli-Aug. I højtliggende Skove og Krat. Temmelig sjelden. Bjerg-P., *H. montánum* L.
- II. Stænglen kantet. Bægerbladene helrandede eller svagt kirtlet-tandede.
 - A. Stænglen fladtrykt-tveægget. Bægerbladene ofte svagt kirtlet-tandede.
 1. Stænglerne talrige, nedliggende. Bladene ovale. 0,05—0,15. Juni-Aug. Paa Bakker og tørre Marker. Hist og her. Liggende P., *H. humifúsus* L.

2. Stænglen opret. Bladene elliptiske eller ovale. 0,30—0,50. Juli-Aug. Paa Bakkeskrænter, Diger, i Krat osv. Almindelig. Prikbladet P., *H. perforatum* L. x
- B. Stænglen 4-kantet. Bægerbladene helrandede. Bladene ovale.
1. Stænglen uvinget. Bægerbladene ægformet-ovale, butte. Kronbladene punkterede af talrige, mørke Kirtler. 0,30—0,50. Juli-Aug. Paa Marker og høje Enge. Almindelig. Firekantet P., *H. quadrangulum* L. x
2. Stænglen 4-kantet-vinget. Bægerbladene lancetformede, tilspidsede. Kronbladene med faa eller ingen Kirtler. 0,30—0,60. Juli-Aug. Ved Grofter, Aabredder osv. Temmelig almindelig. Firevinget P., *H. tetrapterum* Fr.

27. Fam. Tiliaceae, Lindefamilien.

Træer med spredte, hele, fjernervede, skjævt hjerteformede Blade med affaldende Axelblade. Blomsterstanden en 3-7-blomstret, langstilket Kvast, med 2 Forblade ved Grunden af Stilken; det ene af disse Forblade bliver stort, tungeformet og voxer omtrent indtil Midten sammen med Kvastens Stilk og tjener tilsidst som Spredningsapparat for Frugtstanden. Blomsten er undersædig, regelmæssig, tvekjønnet, med 5 Bægerblade, 5 Kronblade, mange Støvblade, en 5-bladet, 5-rummet Støvvej. Frugten en Nød.

1. Tília, Lind.

- A. Aarsskud, Bladstilke og Bladpladens Underside haarede; Bladene paa begge Sider grønne. Griflen haaret, med oprette Arflige. Juni-Juli. Sjældent vildvoxende. Hist og her plantet. (T. grandifolia Ehrh.). Størbladet L., *T. platyphyllo* Scop.
- B. Aarsskud og Bladstilke glatte. Bladpladens Underside i Nervevinklerne haaret, iovrigt glat. Arrets Flige tilsidst udstaaende. x
1. Bladene paa begge Sider grønne. Griflen ved Grunden haaret. Juli. Almindelig plantet. Almindelig L., *T. intermedia* DC.
2. Bladene paa Undersiden blaagrønne. Griflen glat. Juli. Almindelig i den sydlige Del af Landet, iovrigt sjelden. Hist og her plantet. (T. parvifolia Ehrh.). Smaaabladet L., *T. ulmifolia* Scop.

28. Fam. Malvaceae, Katostfamilien.

Urter med spredte, haandnervede Blade med Axelblade. Blomsten omgivet af et Yderbæger, undersædig, regelmæssig, tvekjønnet, med 5 ved Grunden sammenvoxede Bægerblade, 5 Kron-

blade, talrige Stovblade, der ere sammenvoxede til et Rør, der atter er sammenvoxet med den nederste Del af Kronen; en mangebladet, mangerummet Stovvej; 1 Griffel med mange Argrene. Frugten en mangedelelig Spaltefrugt; Delfrugterne Nødder.

1. Yderbægeret 3-bladet.

Malva 126.

2. Yderbægeret 6—9-bladet.

Althaea 126.

1. Malva, Katost.

A. Stængelbladene dybt fligede eller snitdelte. Blomsterne enlige i Bladhjørnerne eller kun imod Spidsen af Stænglen faa sammen. Kronen rosenrød, sjældent hvid. 2l.

1. Stænglen opret, haaret af udstaaende Haar. Bladafsnittene enkelt eller dobbelt fjerfligede. Yderbægerets Blade linie-lancetformede. Delfrugterne haarede. 0,25—0,45. Juli-Sept. Ved Diger og Veje, især omkring beboede Steder. Ikke almindelig. Maaske oprindelig indført.

Moskus-K., *M. moschata* L.

2. Stænglen opret, ru af tiltrykte Haar. Bladafsnittene fjerdelte eller hele. Yderbægerets Blade ægformede. Delfrugterne glatte. 0,50—0,70. Juli-Aug. Ved Gjærder og i Krat. Hist og her.

Rosen-K., *M. Al'cea* L.

B. Stængelbladene lappede. Blomsterne knippestillede i Bladhjørnerne.

a. Stænglen opret eller opstigende. Frugstilkene oprette eller noget udstaaende. Kronbladene rødviolette, sjældnere hvide, 3—4 Gange længere end Bægeret. 0,40—0,90. ☉. Juli-Sept. Ved Veje og Gjærder, især omkring Byer. Temmelig almindelig.

Almindelig K., *M. silvestris* L.

b. Stænglen nedliggende eller opstigende. Frugstilkene nedad-bøjede. Kronbladene lila eller hvidlige.

1. Kronbladene 2—3 Gange længere end Bægeret. Delfrugterne jævne. 0,15—0,40. ☉ eller ☉. Juni-Sept. Ved Veje, Gjærder osv., især omkring Byer. Almindelig. (M. vulgaris Fr.).

Rundbladet K., *M. neglecta* Wallr.

2. Kronbladene af Længde med eller kortere end Bægeret. Delfrugterne rynkede. 0,15—0,30. ☉. Juni-Aug. Ved Strandbredder, ved Veje og Gjærder omkring Byer. Temmelig almindelig. (M. borealis Wallm.).

Smaakronet K., *M. rotundifolia* L.

2. Althaea, Stokrose.

Stænglen opret, tilligemed de haandlappede Blade fløjelsagtig haaret. Kronbladene rødlig-hvide. 0,60—1,30. 2l. Juli-Sept. Ved Strandbredder. Kun i Landets sydlige Egne. Temmelig sjelden.

Læge-S., *A. officinalis* L.

29, Fam. **Euphorbiaceae**, Vortemælkfamilien.

Urter med Mælkesaft, med særkjoendede Blomster, der ofte ere samlede i blomsterlignende Stænde; Hanblomsten med 1—12 Stovblade; Hunblomsten med en 2—3-bladet, 2—3-rummet Støvvej og 2—3 Grifler. Frugten en Kapsel eller en Spaltefrugt.

1. Enbo. Han- og Hunblomsterne samlede til en blomstlignende Stand, den saakaldte Blomsterkop, omgivne af et fælles 5-fliget Svøb; i hvert af de fire af Fligenes Mellemrum findes en oftest halvmaaneformet, gullig Kirtel. Midt i Blomsterstanden findes en langstilket Hunblomst, der bestaaer af en Frugtknude med 3 Grifler. Omkring Hunblomsten sidde 5 Grupper af Hanblomster; hver Hanblomst bestaaer kun af 1 Stovblad, der ved et Led er adskilt fra den korte Blomsterstilk. *Euphorbia* 127.
2. Tvebo. Hanblomsten med 3-delt Bløster og 9—12 Stovblade; Hunblomsten med 3-delt Bløster og en 2-rummet Frugtknude med 2 Grifler. Bladene modsatte. *Mercurialis* 128.

1. **Euphórbia**, Vortemælk.

1. Den sammensatte Blomsterstand en 2—5-grenet Skjærm med kvastformet delte Grene. *Kapsel*

A. Stængelbladene spredte.

- a. Skjærmen 2—3-grenet med 2-delte Grene. Frøene rynkede eller grubede.

1. Stængelbladene siddende, linieformede, helrandede. (Skjærmen hos kraftige Exemplarer undertiden 5-grenet). 0,05—0,15. ☉. Juli-Sept. Ukrud paa dyrket Jord. Paa de sydlige Øer: almindelig; iøvrigt temmelig sjelden. Liden V., **E. exígua** L.

2. Stængelbladene kortstilkede, helrandede, de nedre ovalt-kredsrunder, de øvre omvendt ægformede. 0,15—0,25. ☉. Juli-Aug. Ukrud paa dyrket Jord. Almindelig. Gaffelgrenet V., **E. Peplus** L.

b. Skjærmen 5-grenet.

1. Skjærmens Grene 3-delte. Bladene omvendt ægformede, ovenfor Midten savtakkede. Frøene grubede. 0,08—0,25. ☉. Maj-Sept. Ukrud paa dyrket Jord. Almindelig. Skjærmgrenet V., **E. Helioscópia** L. *Ana*

2. Skjærmens Grene 2-delte. Bladene lancetformede, mod Spidsen fint savtakkede. Frøene jævne. 0,30—0,50. ☉. Juni-Juli. Funden forvildet et Par Steder i Nordsjæll. Knoldet V., **E. dulcis** L.

- B. Stængelbladene modsatte, linieformet-ovale. Skjærmen oftest 4-grenet, med gaffeldelte Grene. Frøene netformet rynkede. 0,30—0,80. ☉. Maj-Juli. Omkring Haver. Forvildet. Sjelden. **E. Láthyris** L.

- II. Den sammensatte Blomsterstand en mangegrenet Skjærm med oftest 2-delte Grene. Frøene jævne. 2l.
1. Bladene linieformede eller linie-lancetformede, ovenfor Midten bredest. 0,30—0,50. Juni-Juli. Hist og her forvildet.
Lancetbladet V., *E. Ésula* L.
 2. Bladene linieformede, overalt lige brede eller nedenfor Midten bredest. paa de ikke blomstrende Grene næsten naaleformede og tæt siddende. 0,15—0,30. Maj-Juni. Enkelte Steder forvildet fra Haver og Kirkegaarde.
Cypres-V., *E. Cyparissias* L.

2. *Mercurialis*, Bingelurt.

1. Uden Jordstængel. Stænglen opret, 4-kantet, grenet. Bladene glatte. 0,15—0,40. ☉. Juli-Aug. Ukrud i Haver. Sjælden.
Enaarig B., *M. annua* L.
2. Med krybende Jordstængel. Stænglen opret, trind, ugrenet. Bladene haarede. 0,20—0,40. 2l. April-Maj. I Skove. Almindelig.
Vedvarende B., *M. perennis* L.

30. Fam. *Callitrichaceae*, Vandstjærnefamilien.

Smaa Vandplanter med modsatte, hele, helrandede Blade uden Axelblade. Enbo. Blomsterne enkeltvis i Bladhjørnerne, siddende, enkjønnede, nøgne, oftest med 2 smaa Forblade. Hanblomsten med 1 Støvblad. Hunblomsten med en 2-bladet, tilsidst 4-rummet Støvvej med 2 Argrene. Frugten en 4-delelig Spaltefrugt; Delfrugterne nødlignende.

1. *Callitriche*, Vandstjærne.

- A. Blomsten med 2 Forblade. De øvre Blade ved Grunden afsmalnede, spadeformede, 3—5-nervede, og danne en oftest svømmende Bladroset; de nedre Blade omtrent af samme Form som de øvre eller linieformede, 1-nervede; sjældnere ere alle Bladene linieformede og 1-nervede. Med Spalteaabninger.
 - a. Arrene af Længde med eller kortere end Frugten, i Reglen oprette.
 1. Bladene alle smallere ved Grunden, spadeformede, 3—5-nervede. Arrene blivende, tilsidst ofte udspærrede. Delfrugterne med en bredvinget Kjol. Var. i dybere Vand med de nedre Blade linieformede: var. *platycarpa* (Kütz.). Maj-Sept. I Grøfter, Vandhuller, paa oversvømmet, dyndet Jord. Almindelig.
Storfrugtet V., *C. stagnalis* Scop.
 2. De øvre Blade spadeformede, 3—5-nervede, de nedre linieformede, 1-nervede. Arrene mod Frugtmodningen affaldende. Delfrugterne skarpt kjølede, uvingede. Var.

paa oversvømmet, dyndet Jord med lutter linieformede Blade: var. *minima* (Hoppe). Paa dybere Vand og i stærkt strømmende Vand optræder den med oftest meget langstrakte Stængler og lutter linieformede Blade; denne Form findes af og til blomstrende, men frembringer ikke modne Frugter: f. *angustifolia* (Hoppe). Maj-Sept. I Bække, Grøfter osv. Almindelig. Smaafrugtet V., *C. verna* L.

b. Arrene længere end Frugten, udstaaende eller tilbagebøjede. De øvre Blade oftest spadeformede, 3-nervede, de nedre linieformede, udrandede, 1-nervede. Delfrugterne uvingede.

1. Arrene $1\frac{1}{2}$ Gang saa lange som Frugten, tidlig affaldende. Maj-Sept. I Grøfter, Vandhuller osv. Temmelig sjelden.

Smalbladet V., *C. hamulata* Kütz.

2. Arrene under Blomstringen oprette eller udstaaende, senere tilbagebøjede, 3—5 Gange saa lange som Frugten. Maj-Sept. I Grøfter, Vandhuller osv. Temmelig sjelden.

Mangeformet V., *C. polymorpha* Lonnr.

B. Blomsten uden Forblade. Bladene alle nedsænkede, halvt omfattende, linieformede, 1-nervede, i Spidsen udrandede. Med Spalteaabninger. Arrene meget lange, tilbagebøjede, tidlig affaldende. Delfrugterne skarpt kjølede eller vingede. Juli-Sept. I Søer, Aaer og Bække. Temmelig sjelden.

Høst-V., *C. autumnalis* L.

31. Fam. Empetraceae, Rævlingfamilien.

Buske med smaa, tæt siddende, stedsegrønne, linieformede Blade, som paa Undersiden have en af Haar lukket Fure. Tvebo. Blomsterne enlige i Bladhjørnerne, med 3 Bægerblade og 3 Kronblade; Hanblomsten har 3 Støvblade, Hunblomsten en 6—9-rummet Støvvej. Frugten en Stenfrugt med 3—6 Stene.

1. *Empétrum*, Rævling. *allert Mose 29/8*
(*Birkens*)

Nedliggende. Kronbladene mørkrøde. Frugterne sorte. — 200. Juni. Paa Heder og i Moser. Vest- og Nordjyll.: meget almindelig; iøvrigt sjelden.

E. nigrum L.

32. Fam. Oxalidaceae, Surkløverfamilien.

Urter med spredte, stilkede, 3-koblede Blade oftest uden Axelblade. Blomsterne undersædige, regelmæssige, tvekjønnede, med 5 Bægerblade, 5 Kronblade, 5 + 5 ved Grunden sammenvoxede Støvblade, en 5-bladet, 5-rummet Støvvej med 5 frie Grifler. Frugten en Kapsel; ved Opspringningen slynges Froene langt bort paa Grund af en særegen Bygning af Froskallen.

1. *Ox'alis*, Surkløver.

- A. Ingen overjordisk, bladbærende Stængel. Jordstænglen vandret, med langstilkede Løvblade med opsvulmede, blivende Blad-fodder, og med 1-blomstrede Stilke med 2 Forblade. Kronbladene hvide med røde Aarer, 3—4 Gange længere end Bægerbladene eller hos de senere Blomster manglende. Var. med blaalige eller røde Kronblade: var. *ilacina* Lange. 0,05—0,12. 21. April-Maj. I Skove. Almindelig.

Almindelig S. eller Skovsyre, *O. Acetosélla* L.

- B. Med overjordisk, grenet Stængel. Blomsterne i 1—5-blomstrede Stande. Kronbladene gule, omtrent dobbelt saa lange som Bægerbladene.

1. Med Udløbere. Stænglen opret eller opstigende. Bladene uden Axelblade. 0,10—0,30. 21. Juli-Aug. Hist og her forvildet Rank S., *O. stricta* L.

2. Uden Udløbere. Stænglen kort, med forlængede, nedliggende, ofte rodslaaende Grene. Bladene med smaa, tilvoxede Axelblade. Var. med mørkbrune Blade: var. *atropurpurea*. Lange. 0,10—0,30. ☉. Juni-Sept. Indført med fremmed Frø og forvildet fra Haver. Sjelden.

Nedliggende S., *O. corniculáta* L.

33. Fam. *Lináceae*, Hørfamilien.

Enaarige Urter med spredte eller modsatte, smalle, hele, helrandede, siddende Blade uden Axelblade. Blomsterne i gaffeldelt eller ensidig Kvast, undersædige, regelmæssige, 5- eller 4-tallige i alle Kredse, med en Kreds af frugtbare og undertiden tillige en Kreds af meget smaa, golde Støvblade. Frugtknuden 5- eller 4-rummet med 2 Æg i hvert Rum, men bliver ved falske Skille-vægge ufuldstændig 10- eller 8-rummet med 1 Frø i hvert Rum. 5 eller 4 frie Griffler. Frugten en Kapsel.

1. Blomsten 5-tallig.

Linum 130.

2. Blomsten 4-tallig.

Radiola 130.

1. *Linum*, Hør.

- ✓ 1. Bladene, idetmindste de øvre, spredte. Kronbladene blaa. 0,30—0,50. Juli-Aug. Almindelig dyrket; af og til forvildet.

Sæd-H., *L. usitatíssimum* L.

- ✓ 2. Bladene modsatte. Kronbladene hvide. 0,05—0,25. Juni-Aug. Paa tørvholdige Enge. Almindelig.

Vild H., *L. cathárticum* L.

2. *Radíola*, Tusindfrø.

Bladene modsatte. Kronbladene hvide, meget smaa. 0,02—

0,05. Juli-Sept. Især paa oversvømmet, sandet Jord. Vestjyll.: almindelig; iøvrigt hist og her. (R. milligrána Sm.).

Liden T., *R. multiflóra* Lam.

34. Fam. Geraniáceae, Storkenæbsfamilien.

Urter med spredte eller modsatte, stilkede Blade med Axelblade. Blomsterne enlige, parvis eller i skjærm lignende Stande, undersædige, oftest regelmæssige, 5-tallige i alle Kredse, med 2 Kredse af Støvblade, af hvilke den ene Kreds undertiden er guld; Frugtknuden 5-rummet, med 1 Griffel med 5 Argrene. Frugten med et langt Næb dannet af den nederste Del af Griffen og den øverste Del af Frugtknuden, aabner sig ved 5 Klapper, der løsne sig nedenfra opefter, og hvis Rande næsten støde sammen, omsluttende de enlige Frø, som derved ofte hindres i at falde ud; Frugten er derfor nærmest en Spaltefrugt med nødlignende Delfrugter.

1. Bladene haanddelte. Blomsterne parvis eller enlige, regelmæssige. Geranium 131.
2. Bladene fjernsnitdelte. Blomsterne i skjærm lignende Stande, regelmæssige eller lidt uregelmæssige. Erodium 133.

1. Geránium, Storkenæb.

- I. En- eller toaarig. Ingen Jordstængel. Kronbladene omtrent af Længde med eller kun lidet længere end Bægerbladene.

A. Delfrugterne jævne, haarede. Hele Planten haaret. Kronbladneglen randhaaret.

- a. Bladene haandfligede, med 5—9 trelappede Flige. Kronbladene udrandede, lila eller hvidlige. Bægerbladene kort braadspidsede. 0,15—0,30. Juni-Aug. Paa dyrket Jord, ved Gjærder osv. Almindelig.

Liden S., *G. pusillum* L.

- b. Bladene, idetmindste de øvre, haandsnitdelte; Afsnittene 3—5-fligede med linieformede Flige. Kronbladene omvendt hjerteformede. Bægerbladene langt braadspidsede.

1. Delfrugterne kirtelhaarede; Frugtstilken omtrent af Længde med Bægeret. Kronbladene mørk-rosenrøde. 0,15—0,25. Juni-Juli. Paa dyrket Jord, ved Gjærder osv. Temmelig almindelig. *Bistrip Høgen 4-7-09.*

Kloftbladet S., *G. disséctum* L.

2. Delfrugterne tiltrykt-haarede eller glatte; Frugtstilken meget længere end Bægeret. Kronbladene rosenrøde. 0,20—0,40. Juni-Juli. Ved Gjærder, imellem Buske osv. Temmelig almindelig.

Storbægret S., *G. columbínium* L.

- B. Delfrugterne rynkede paatyvers. Kronbladene oftest rosenrøde.

- a. Stænglen opstigende, tilligemed de haandfligede Blade dunhaaret. Kronbladene omvendt hjerteformede; Neglen randhaaret, kortere end Pladen. Delfrugterne glatte. 0,15—0,30. Maj-Aug. Paa tørre Marker, Diger osv. Almindelig. Blod S., *G. molle* L.
- b. Stænglen oftest opret, i Reglen rødlig anloben. Kronbladene omvendt ægformede; Neglen glat, længere end Pladen. Delfrugterne svagt dunhaarede eller glatte.
1. Stænglen opret, ensidig haaret eller næsten glat. Bladene haandfligede, med rundtakket-lappede Flige. 0,15—0,30. Juni-Aug. I Skove. Meget sjelden. Kun funden paa Bornh. og et Par Steder paa Sjæll. Skinnende S., *G. lucidum* L.
 2. Stænglen opret eller opstigende, langhaaret af udstaaende Haar. Bladene haandsnitdelte, med fjersnitdelte Afsnit. Var. ved sandede og stenede Strandbredder med nedliggende, stærkt grenede, mørkrøde Stængler, mindre Blade og glatte Delfrugter: var. *purpurea* (Vill.). 0,15—0,40. Juli-Aug. I Skove og andre skyggefulde Steder. Almindelig. Stinkende S., *G. Robertianum* L.
- II. Fleraarig. Med vandret eller skjæv Jordstængel. Storblostmret; Kronbladene oftest dobbelt saa lange som de braadspidsede Bægerblade. Delfrugterne haarede.
- A. Kronbladene tokløvede, temmelig smaa, lila eller næsten hvide. Stænglen opret, dunhaaret. 0,30—0,45. Juni-Sept. Ved Gjærder, omkring Byer og Haver. Sjelden. Vistnok oprindelig forvildet. Pyrenæisk S., *G. pyrenaicum* L.
 - B. Kronbladene store, hele eller lidt udrandede.
 - a. Blomsterne parvis.
 - o. Stænglen især opefter stivhaaret, uden Kirtelhaar.
 1. Blomsterstilkene stedse oprette. Kronbladene mørkt violetbrune. Delfrugterne rynkede paatværs. Var. med lila Kronblade: var. *livida* (L'Herit.). 0,30—0,60. Juni-Juli. Ved Gjærder, især omkring Byer og Haver, i Skove. Hist og her. Vistnok oprindelig forvildet fra Haver. Bølgekronet S., *G. phaeum* L.
 2. Blomsterstilkene efter Afblomstringen tilbagebøjede. Kronbladene purpurrøde. Delfrugterne jævne. 0,30—0,60. Juli-Sept. I fugtige Kratskove. Kun funden paa Sjæll., Falst., Loll. og Ærø, men her temmelig almindelig. Kjær-S., *G. palustre* L.
 - oo. Stænglen opefter tilligemed Blomsterstilkene kirtlet-dunhaaret. Smaafrugterne jævne.
 1. Blomsterstilkene stedse oprette. Kronbladene rød-violette; Neglen paa Oversiden haaret. 0,15—0,40.

Juni-Juli. Skove og Krat. Østjyll.: temmelig almindelig; iøvrigt sjelden. *Drageur maj 1910.*

Skov-S., *G. silvaticum* L.

2. Blomsterstilkene efter Afblomstringen tilbagebøjede, ved Frugtmødningen ofte atter oprette. Kronbladene blaaiolette, sjeldnere hvide, med randhaaret Negl. 0,30—0,60. Juli-Aug. Ved Gjærder, i Krat. Sjelden. Eng-S., *G. pratense* L.

- b. Blomsterne enlige. Stængler og Blomsterstilke stivhaarede af udstaaende Haar. Kronbladene blodrøde, med haaret Negl. Delfrugterne jævne. 0,15—0,45. Juni-Aug. Paa Bakker, Skrænter, i Krat. Nordjyll. og Sjæll.: temmelig almindelig; iøvrigt sjelden.

Blodrod-S., *G. sanguineum* L.

2. *Eródium*, Tranehals.

Bladene dobbelt fjersnitdelte. Kronbladene rosenrøde, med haaret Negl; de to ofte lidt mindre end de øvrige og med en sort-prikket Plet ved Grunden. 0,10—0,30. ☉. April-Juli. Paa tør, især sandet Jord. Almindelig.

Almindelig T., *E. cicutarium* L'Herit.

35. Fam. *Balsamináceae*, Balsaminefamilien.

Enaarige Urter med saftige, skjøre Stængler og spredte, hele, fjernervede Blade uden Axelblade. Blomsterne i Klase, undersædige, uregelmæssige, tvekjønnede, med typisk 5 Bægerblade, af hvilke de 2 forreste ere meget smaa eller helt undertrykte, det bageste meget stort og forlænget til en Spore; 5 Kronblade, det forreste størst, de fire andre parvis sammenvoxede; 5 Stovblade med meget korte Stovtraade og sammenklæbede Knapper; en 5-bladet, 5-rummet Frugtknude med siddende Ar. Frugten en elastisk opspringende Kapsel.

1. *Impatiens*, Springfrø.

1. Bladene ægformede, rundtakkede. Klasen 2—4-blomstret, kortere end Bladene. Blomsterne store, hængende, med krummet Spore; Kronen lysgul med røde Prikker, ofte undertrykt. 0,30—0,60. Juni-Aug. I Skove. Ikke sjelden. *Ryddet paa i Rindskov*
Springbalsamin, I. *Noli tångere* L. ful.
2. Bladene ægformede, savtakkede. Klasen 4—8-blomstret, af Længde med eller længere end Bladene. Blomsterne smaa, oprette, med ret Spore og lysgul Krone. 0,25—0,50. Juli-Sept. Forvildet. Kun fundet nogle faa Steder paa Sjæll. og i Jyll. *Ryd. S. 4-8-09.*
Smaablomstret S., I. *parviflora* DC.

36. Fam. **Sapindáceae**, Hestekastaniefamilien.

Træer med modsatte, koblede Blade uden Axelblade. Blomsterne undersædige, uregelmæssige, tvekjønnede, med 5 Bægerblade, 5 Kronblade, 6—9, oftest 7, Støvblade, en 3-bladet, 3-rummet Støvvej med 1 Griffel. Frugten en Kapsel.

1. **Aésculus**, Hestekastanie.

Bladene 5—7-koblede, med omvendt ægformede, tilspidsede, dobbelt savtakke Smaablade. Blomsterne i en opret, pyramideformet Top. Kronbladene hvide med gule og rode Pletter. Kapslen pigget, oftest kun med 1 meget stort, brunt Frø. Maj-Juni. Indført. Almindelig plantet. Almindelig H., **A. Hippocástanum** L.

37. Fam. **Aceráceae**, Lønfamilien.

Træer eller Buske med modsatte, haanddelte Blade uden Axelblade. Blomsterne i Klasse, undersædige, regelmæssige, tvekjønnede eller særkjønnede, med 4—5 Bægerblade, 4—5 gronlige Kronblade, oftest 8 Støvblade, en 2-bladet, 2-rummet Støvvej. Frugten en 2-delelig Spaltefrugt; Delfrugterne vingede Nodder.

1. **Acer**, Løn.

A. Bladene haandlappede, paa begge Sider ensfarvede, grønne. Klasen halvskjærmformet, opret. Støvbladene af Længde med Kronbladene. Frugtens Vinger udspærrede.

1. Bladene paa Undersiden dunhaarede, 3—5-lappede, med hele eller lidt indskaarne, butte Lapper; Indskjæringerne spidse. *Arip* Maj-Juni. I Skove. Almindelig i Landets sydlige Egne; iøvrigt temmelig sjelden. Naur, **A. campéstre** L.

2. Bladene paa Undersiden glatte, 5—7-lappede, med dybt 3—5-tandede, langt tilspidsede Lapper. Indskjæringerne afrundede. Maj. Hist og her plantet; sjeldnere vildvoxende.

Tandbladet L., **A. platanóides** L.

B. Bladene paa Undersiden blaagrønne, 5-fligede, med grovt og uregelmæssig takkede, spidse Flige. Indskjæringerne spidse. Klasen hængende. Støvbladene omtrent dobbelt saa lange som Kronbladene. Frugtens Vinger opstigende. Maj. Almindelig vildvoxende, eller maaske kun forvildet, i Skove i Landets sydlige Egne; iøvrigt almindelig plantet.

Æretræ eller Valbirk, **A. Pseudoplátanus** L.

38. Fam. **Polygaláceae**, Mælkurtfamilien.

Fleraarige Urter med hele, helrandede, oftest spredte Blade uden Axelblade. Blomsterne i Klaser, undersædige, uregelmæssige,

tvækjønnede, med 5 Bægerblade, af hvilke de to sidestillede ere farvede og meget større end de øvrige, oftest kun 3 Kronblade, af hvilke det forreste er baadformet og i Spidsen fint fliget, 8 i to Knipper sammenvoxede Støvblade, der ved Grunden tillige ere noget sammenvoxede med Kronen, en 2-bladet, 2-rummet Støvvej med 1 Griffel og 2 Ar. Frugten en Kapsel.

1. Polyg'ala, Mælkurt.

A. De 2 større Bægerblade 3-nervede, med i Spidsen sammenstødende Nerver; Sidenervene mod Bladranden stærkt forgrenede med netformet forbundne Grene. Grundbladene ikke rosetformet samlede.

1. Mangestænglet. De nedre Blade elliptiske, de øvre lancetformede, alle spredte. Klaserne endestillede, mangeblomstrede. De 2 større Bægerblade bredere end eller af samme Bredde som Kapslen. Blomsterne blaa, røde eller hvide. Var. *oxyptera* Reichenb. 0,06—0,20. Juni-Juli. Paa Bakker, *Heide*, Overdrev osv. Almindelig. Almindelig M., *P. vulgäre* L. X

2. Mangestænglet. De nedre Blade modsatte, elliptiske eller omvendt ægformede, de øvre spredte, linie-lancetformede. Klaserne dels endestillede, dels sidestillede fra de øvre Bladhjørner, oftest faa (4—7-) blomstrede. Blomsterne blaa, sjeldnere næsten hvide. 0,05—0,15. Juli-Sept. I Moser, mellem Mos. Kun funden i Jyll., hist og her, især mod Vest. Spæd M., *P. depréssum* Wenderoth.

B. De 2 større Bægerblade 3-nervede, Nerverne ikke sammenstødende i Spidsen; Sidenervene mod Bladranden svagt forgrenede, Grenene ikke netformet forbundne. Grundbladene rosetformet samlede, omvendt ægformede, større end de elliptiske eller lancetformede Stængelblade. Blomsterne blaa, sjeldnere næsten hvide. 0,05—0,12. Maj-Juni. Paa Enge, Kalkbakker. Meget sjelden. Bitter M., *P. amárum* L.

39. Fam. Celastráceae, Benvedfamilien.

Buske med modsatte, hele, fjernervede Blade med smaa, hurtig affaldende Axeblade. Blomsterne i Kvaste, lidt omkringsædige, regelmæssige, tvækjønnede, 4-tallige — sjeldnere 5-tallige — i alle Kredse, med kun 1 Kreds af Støvblade. Frugten en 4-rummet Kapsel. Froene omgivne af en rødgul, kjødet Frokappe.

1. Euónymus, Benved.

Grenene 4-kantede. Blade elliptiske, fint savtakkede. Kronbladene grøngule. Kapslen rød. Maj-Juni. Ved Gjærder, i Skove. Temmelig almindelig. Almindelig B., *E. europæus* L.

40. Fam. **Aquifoliaceae**, Kristtornfamilien.

Buske eller Træer med spredte, læderagtige, fjernervede Blade uden Axelblade. Blomsterne i Knipper i Bladhjørnerne, undersædige eller lidt omkringsædige, regelmæssige, tvekjønnede eller særkjønnede, 4-tallige i alle Kredse, med kun 1 Kreds af Støvblade. Frugten en Stenfrugt med oftest 4 Stene.

1. **Ilex**, Kristtorn.

Bladene ægformet-elliptiske, i Randen tornet-tandede, glinsende, stedsegrønne. Kronbladene hvide. Frugten rød. Juni. I Skove og Krat. Jyll.: ikke sjelden; iøvrigt meget sjelden og findes ikke paa Sjæll., Falst. og Loll. Almindelig K., **I. Aquifolium** L.

41. Fam. **Rhamnaceae**, Vrietornsfamilien.

Buske med hele, fjernervede Blade med Axelblade. Blomsterne i Knipper i Bladhjørnerne, omkringsædige, regelmæssige, tvekjønnede eller særkjønnede, 4—5-tallige i Bæger, Krone og Støvblade. Frugten en Stenfrugt med oftest 3 Stene.

1. **Rhamnus**, Vrietorn.

1. Grenene ende ofte i Vedtorne. Bladene modsatte, ægformede, fint savtakke. Blomsterne særkjønnede, 4-tallige. Tvebo. Maj-Juni. I fugtige Kratskove. Ikke sjelden.

Tvebo V., **R. catharticus** L.

2. Uden Vedtorne. Bladene spredte, ovale eller elliptiske, helrandede. Blomsterne tvekjønnede, 5-tallige. Juni. I fugtige Kratskove. Almindelig.

Tørstetræ eller Tvekjønnet V., **R. Frángula** L.

42. Fam. **Thymelaeaceae**, Daphnefamilien.

Buske med spredte, hele, helrandede Blade uden Axelblade. Blomsterne omkringsædige, regelmæssige, tvekjønnede, med farvet, affaldende Underbæger, 4 Bægerblade, ingen Krone, 4 + 4 Støvblade, en 1-bladet Støvvej. Frugten et Bær.

1. **Daphne**, Daphne.

1. Bladene lancetformede, ovenfor Midten bredest, affaldende om Vinteren. Blomsterstanden axformet sammensat af 2—3-blomstrede Nøgler. Blomsterne rosenrøde, med haaret Underbæger. Frugten højrod. Marts-April. Oprindelig forvildet fra Haver. Sjelden.

Pebertræ, **D. Mezereum** L.

2. Bladene omvendt ægformet-lancetformede, overvintrende, læderagtige, glinsende. Blomsterne i flere, 3—6-blomstrede. nikkende. Nøgler imod Spidsen af Grenene, gule, med glat Underbæger. Frugten sort. April-Maj. Funden forvildet paa Moens Klint. Laurbærbladet D., *D. Lauréola* L.

43. Fam. *Elaeagnáceae*, Sølvbladfamilien.

Buske med spredte, hele, helrandede Blade uden Axelblade, solvglinsende (eller rustbrune) af Stjernehaar. Tvebo. Blomsterne omkringsædige, regelmæssige, med 2-bladet Bløster; i Hanblomsten 2 + 2 Stovblade. Frugten en Nød, der omsluttet af det blivende, tilsidst kjødede Underbæger og kommer derved til at ligne en Stenfrugt.

1. *Hippopháë*, Tidse.

Med stærke Vedtorne. Bladene linie-lancetformede. Maj-Juni. I Klitter og paa Strandskrænter. Almindelig i Jyllands Klitter, især mod Nord; iøvrigt sjelden. Sand-T., *H. rhamnóides* L. X

44. Fam. *Crassuláceae*, Stenurtfamilien.

Urter med oftest spredte, tykke, saftige Blade uden Axelblade. Blomsterne oftest i Kvaste, omkringsædige eller undersædige, regelmæssige, tvekjønnede, 4—12-tallige i alle Kredse, med 1 eller 2 Kredse af Stovblade; hvert Frugtblad danner en Stovvej, Frugten derfor en Flerfoldsfrugt; Smaafrugterne Bælgkapsler.

1. Blomsterne 4-tallige; kun 1 Kreds af Stovblade. ☉. Bulliarda 137.
2. Blomsterne 5-tallige; 2 Kredse af Stovblade. 2|. Sedum 137.
3. Blomsterne 6—12-tallige; 2 Kredse af Stovblade. 2|. Sempervivum 138.

1. *Bulliárda*.

Stænglen i Vandet opret, paa fugtig Jord nedliggende, med modsatte, linieformede Blade og blegrode Blomster i Bladhjørnerne. 0,02—0,04. Juli-Aug. Meget sjelden. Sjæll.: Rostgaards Dam ved Hellebæk. *B. aquática* L.

2. *Sedum*, Stenurt.

1. Bladene flade, tandet-rundtakkede. Overvintrer ved underjordiske Knopper. Rodderne knoldformet fortykkede.
1. Bladene oftest modsatte, ægformet-ovale eller aflang-ægformede, siddende; de øvre med omfattende Basis. Kronbladene

grøngule eller gulhvide. 0,25—0,50. Aug.-Sept. I Kratskove, ved Gjærder. Temmelig almindelig.

St. Hansurt, **S. máximum** (L.).

2. Bladene oftest spredte, omvendt ægformede, de nedre afsmalnede i en bred Bladstilk, de øvre siddende. Kronbladene purpurøde. 0,20—0,40. Aug.-Sept. I Skove, omkring gamle Haver. Temmelig sjelden. Maaske oprindelig forvildet.

Blaagrøn S., **S. purpúreum** (L.).

- II. Bladene trinde, helrandede. Overvintrer ved overjordiske, blad-bærende Skud.

Inus A. Kronbladene hvide med røde Prikker. Stængel og Blade *erh (v)* rødprykkede. 0,10—0,25. Juli-Aug. Forvildet. Hist og her. *lso.) Aug. 09.* Hvid S., **S. album** L.

- B. Kronbladene gule.

- a. Bladene trindt-sylformede, braadspidsede. Bægerbladene lancetformede, spidse. 0,10—0,25. Juli-Sept. Paa Stengjærder, omkring Haver. Hist og her. Forvildet.

Bjerg-S., **S. rupéstre** L.

- b. Bladene ikke braadspidsede. Bægerbladene butte.

1. Bladene linieformede, butte. Kvastens Grene (Svikler) 6—10-blomstrede. Bægerbladene lancetformede. 0,05—0,15. Juli. Paa Skrænter, tørre Marker. Meget sjelden. Kun funden et Par Steder paa Falst. og i Nordsjæll. (S. boloniéense Lois.).

Mangeblomstret S., **S. mite** Gil.

- heres Aug. 09.* 2. Bladene ægformede, noget spidse. Kvastens Grene 2—5-blomstrede. Bægerbladene ægformede. 0,05—0,15. Juni-Juli. Paa Stengjærder, tørre, sandede Marker, i Klitter. Almindelig.

Bidende S., **S. acre** L.

3. **Sempervívum**, Husløg.

Grundbladene talrige, rosetformet samlede, elliptiske eller omvendt ægformede, braadspidsede. randhaarede. Stængelbladene aflange. Kronbladene rosenrøde. 0,20—0,40. Juli-Aug. Paa Straa-tage. Ikke sjelden. **S. tectórum** L.

45. Fam. **Saxifragáceae**, Stenbrækfamilien.

Urter med spredte eller modsatte Blade uden Axelblade. Blomsterne undersædige, omkringsædige eller halvt oversædige, regelmæssige, tvekjønnede, 4—5-tallige, med eller uden Krone, med 1 eller 2 Kredse af Stovblade, 2—5 Frugtblade, der danne en 1—5-rummet Stovvej. Frugten en Kapsel eller en Stenfrugt.

A. Med Krone. Blomsterne 5-tallige.

1. 5 + 5 Stovblade, alle frugtbare. Frugten en 2-rummet Kapsel. *Saxifraga* 139.
2. 5 frugtbare og 5 haandformet fligede, golve Stovblade. Frugten en 1-rummet Kapsel med 4 vægstillede Ægstole. *Parnassia* 139.

B. Uden Krone.

1. Blomsterne i Kvast, 4-tallige; 4 + 4 Stovblade. Frugten en 1-rummet Kapsel. 2l. *Chrysosplenium* 139.
2. Blomsterstanden et 5-blomstret Hoved med een 4-tallig, endestillet Blomst og 4 sidestillede, 5-tallige Blomster. 1 Kreds af Stovblade, som ere kløvede til Grunden. Frugten en Stenfrugt med 1—5 Stene. 2l. *Adoxa* 139.

1. *Saxifraga*, Stenbræk.A. Blomsterne undersædige. Kronbladene gule. Stænglen opret, med lancetformede, helrandede Blade, 1—3-blomstret. 0,10—0,20. 2l. Juli-Sept. I Moser og fugtige Enge. Sjelden. Kun funden i Jyll. og Nordsjæll. Gul S., *S. Hirculus* L.

B. Blomsterne halvt oversædige. Kronbladene hvide. Bladene delte, tilligemed Stænglen kirtelhaarede.

1. Bladene kileformede, 3—5-fligede eller -lappede. Blomsterne smaa. Ingen Yngleknopper. 0,05—0,12. ☉. Maj-Juni. Paa tørre, sandede Marker. Hist og her.

Treklovet S., *S. tridactylites* L.

2. Grundbladene nyreformede, rundtakket-haandlappede, Stængelbladene faa, rundagtig-kileformede, 3—5-lappede. Blomsterne c. 15 Mm. i Tvermaal. Med Yngleknopper paa Jordstænglen. 0,15—0,30. 2l. Maj-Juni. Paa høje Enge, sandede Marker og Bakker. Almindelig. Kornet S., *S. granulata* L.

2. *Parnassia*, Leverurt.

Oftest flerstænglet, med 1-bladede, 1-blomstrede Stængler. Grundbladene talrige, hjærteformede, langstilkede. Stængelbladet siddende. 0,15—0,25. 2l. Juli-Sept. Paa Enge og lave Marker, især paa tørvholdig Grund. Temmelig almindelig, især i Vestjyll.

*Rindskov Aug. Aug. 09.*Hvid L., *P. palustris* L.3. *Chrysosplenium*, Milturt.

1. Bladene spredte, nyreformede, de nedre langstilkede, de øvre kortstilkede. 0,08—0,15. April-Maj. Paa fugtige Steder i Skove. Almindelig. Almindelig M., *C. alternifolium* L.
2. Bladene modsatte, næsten kredsrunde, alle kortstilkede. 0,08—0,15. Maj. Paa fugtige Steder i Skove. Temmelig sjelden.

Smaabladet M., *C. oppositifolium* L.4. *Adoxa*, Desmérurt.

Jordstænglen krybende, med skjælformede, kjodede Lavblade

og faa, dobbelt haandsnitdelte. langstilkede Lovblade. Stænglen opret med kun et Par, modsatte Blade. Lugter af Moskus. 0.06—0.15. April-Maj. I Skove. Almindelig. *Birkurød Maj 09.*
Almindelig D., *A. moschatellina* L.

46. Fam. Ribesiaceae, Ribsfamilien.

Buske med spredte, stilkede, haandnervede Blade. Blomsterne i Klaser, oversædige, regelmæssige, tvekjønnede eller særkjønnede, med 5 Bægerblade, 5 Kronblade, 5 Støvblade og en 2-bladet, 1-rummet Støvvej med 2 vægstillede Ægstole. Frugten et Bær.

1. Ribes, Ribs.

A. Med 1—3-grenede Barktorne ved Grunden af Bladene. Klaserne 1—3-blomstrede. Maj. Ved Gjærder og i Krat. Hist og her. Flere Former dyrkes i Haver.

Stikkelsbær, *R. Grossulária* L.

B. Uden Barktorne. Klaserne mangeblomstrede.

a. Bladene 3—5-lappede. Klaserne hængende. Blomsterstilkene længere end Dækbladene. Blomsterne tvekjønnede.

1. Bladene paa Undersiden kirtlet-prikkede. Sort Bær. Maj-Juni. I fugtige Skove. Hist og her. Dyrkes almindelig i Haver.

Solbær, *R. nigrum* L.

2. Bladene uden Kirtler, glatte. Rødt Bær. Var. med Bladens Underside graaagtig dunhaaret; var. *pubescens* Hartm. Maj-Juni. I Skove. Temmelig almindelig. Flere Former dyrkes i Haver.

Ribs, *R. rubrum* L.

b. Bladene 3-fligede, med dobbelt savtakkeflige, paa Oversiden tiltrykt-haarede. Klasen opret. Blomsterstilkene kortere end Dækbladene. Blomsterne særkjønnede. Tvebo. Rødt Bær. Maj-Juni. I Skove. Sjelden.

Fjeld-R., *R. alpinum* L.

47. Fam. Rosaceae, Rosenfamilien.

Urter eller Buske med spredte, haand- eller fjernervede Blade med Axelblade. Blomsterne omkringsædige, regelmæssige, oftest tvekjønnede, med 4—5 Bægerblade, ofte med Bibæger, 4—5 Kronblade, sjældnere kronløs, 4—mange Støvblade, 1—mange, 1-bladede, 1-rummede Støvveje. Flerfoldsfrugt, sjældent Enkeltfrugt.

I. Smaafrugterne Bælgkapsler. Oftest 5 Støvveje med flere Æg i hver Frugtknude. 5 Bægerblade, 5 Kronblade. 21.

Spiraea 141.

II. Smaafrugterne Nodder eller Stenfrugter.

A. Med Bibæger. Smaafrugterne Nodder. Urter.

- a. Med baade Bæger og Krone; oftest 5-tallig. Mange Stovblade og mange Støvveje.
 - o. Griffen forlænger sig ikke efter Afblostringen, affaldende eller blivende.
 - 1. Frugtbunden fast eller svampet, tør, ikke kjødet. *Potentilla* 142.
 - 2. Frugtbunden opsvulmet, saftig, kjødet. Bladene 3-koblede med ovale—elliptiske, savtakkede Smaa-blade. Med Udlobere. 2|. *Fragaria* 145.
 - oo. Griffen blivende, efter Afblostringen udvoxende til et meget langt, omtrent paa Midten hagekrummet og leddet Næb. Bladene fjersnitdelte. 2|. *Geum* 145.
- b. Uden Krone; Blosteret 4-talligt. 4 Stovblade; 1 Støvvej. *Alchemilla* 146.

B. Uden Bibæger.

- a. Mange Støvveje og mange Stovblade. 5 Bægerblade, 5 Kronblade. Oftest Buske.
 - 1. Smaafrugterne Nodder, omsluttede af det krukkeformede, tilsidst kjødete Underbæger. Buske med Barktorne og uligefinnede Blade. *Rosa* 146.
 - 2. Smaafrugterne Stenfrugter, ikke omsluttede af Underbægeret. Buske med Barktorne, sjældent Urter. Bladene oftest koblede. *Rubus* 148.
- b. 1—2 Støvveje. Smaafrugterne Nodder, tæt omsluttede af Underbægeret. Fleraarige Urter.
 - o. Med Krone; 5-tallig. Underbægeret med hagekrummede Børster. Blomsterstanden klaseformet. Bladene fjersnitdelte. *Agrimonia* 155.
 - oo. Uden Krone. 4 Bægerblade. Blomsterstanden et Hoved eller kort Ax. Bladene uligefinnede.
 - 1. De øverste Blomster hunlige, de nederste hanlige, de mellemste oftest tvekjønnede. Mange Stovblade; 2 Støvveje. *Poterium* 155.
 - 2. Blomsterne tvekjønnede; 4 Stovblade; 1 Støvvej. *Sanguisorba* 155.

1. *Spiræa*, Mjødurt.

- 1. Urter med fjersnitdelte Blade med blivende, tandede Axelblade. Kronbladene hvide eller rødlig.
 - 1. Rodgrenene ikke opsvulmede. Stænglen indtil Spidsen blad-bærende. Bladafsnittene ægformede, dobbelt savtakkede, paa Oversiden glatte, paa Undersiden hvidfildede. Var. med Bladene paa begge Sider grønne og næsten glatte: var. *denudata* (Hayne). 0,50—1,00. 2|. Juni-Juli. Paa Enge og i fugtige Skove. Almindelig.
- 2. Rodgrenene hist og her knoldformet opsvulmede. Stænglen

Almindelig M., *S. Ulmária* L.

opefter næsten bladløs. Bladafsnittene aflange eller lancetformede, fjerfligede, paa begge Sider glatte. 0,30—0,50. 2l. Maj-Juli. Paa høje Enge, Bakker, mellem Krat. Hist og her.

Knoldet M., **S. filipéndula** L.

- II. Buske med hele eller lappede Blade, uden eller med hurtig affaldende Axelblade. De ere alle indførte Prydbuske, men findes hist og her forvildede.

A. Blomsterstanden halvskjærmformet.

1. Bladene omvendt ægformede, helrandede eller svagt takkede, med 3 i Spidsen sammenstødende Nerver. Kronbladene hvide. **S. hypericifolia** L.

2. Bladene rundagtige, 3-lappede. Kronbladene hvide.

S. opulifolia L.

B. Blomsterstanden top- eller duskformet. Bladene savtakke.

a. Bladene glatte.

1. Bladene omvendt ægformede eller elliptiske. Blomsterstanden topformet. Kronbladene hvide.

S. latifolia Borkh.

2. Bladene lancetformede. Blomsterstanden duskformet. Kronbladene lysrøde eller næsten hvide.

S. salicifolia L.

- b. Bladene ægformet-elliptiske, paa Undersiden hvidfiltede. Blomsterstanden topformet. Kronbladene rosenrøde.

S. tomentosa L.

2. *Potentilla*, *Potentil*.

- I. Bladene, idetmindste Stængelbladene, haandsnitdelte.

A. Hovedstænglen forlænget og blomsterbærende. Blomsterstanden kvastformet. Kronbladene gule.

- a. Stænglen opret, haaret af lange, udstaaende Haar. Bladafsnittene paa begge Sider grønne, omvendt ægformede eller lancetformede, dybt savtakke.

1. Bladene 3-delte. Kronbladene kortere end Bægerbladene. 0,15—0,40. ☉ eller ☉. Juni-Aug. Ved grusede Sobredder. Sjelden. Kun funden paa Sjæll. og Bornh.

Norsk P., **P. norvégica** L.

2. Bladene 5—7-delte. Kronbladene længere end Bægerbladene. Stænglen kirtelhaarel. 0,30—0,60. 2l. Juni-Juli. Ved Gjærder. Hist og her forvildet fra Haver.

Rank P., **P. recta** L.

- b. Stænglen dunhaaret eller ligesom Bladafsnittenes Underside graa- eller hvidfiltet. Ofte med sidestillede Bladrossetter. Kronbladene længere end Bægerbladene. 2l.

1. Stænglerne oprette eller opstigende. Bladafsnittene kileformede, mod Spidsen fjerfligede, i Randen tilbagerullede, uden eller med korte Randhaar. Blomsterstilkene efter Afbloomstringen oprette eller udstaaende.

0,15—0,30. Juni-Aug. Paa Bakker og tørre Marker. Almindelig. Sølv-P., *P. argénteá* L.

2. Stænglerne nedliggende eller opstigende. Bladafsnittene kileformede, mod Spidsen dybt savtakke, med flad, ikke tilbagerullet Rand, og med temmelig lange Randhaar. Blomstertilkene efter Afbloomstringen udspærrede eller tilbagebøjede. 0,08—0,20. Juni. Paa Bakker og tørre Marker. Kun funden paa Bornh.

Bakke-P., *P. collína* Wib.

- B. Hovedstænglen kort, med rosetstillede Blade, ikke blomsterbærende, men med forlængede, blomsterbærende Stængler fra Bladhjørnerne. 2l.

a. Kronbladene gule.

- o. Blomsterne i flerblostmstrede Kvaste i Spidsen af de nedliggende eller opstigende Stængler. Jordstænglen temmelig tynd, rigt forgrenet, med forlængede Grene. De nedre Blade 5—7-delte, de øvre 3-delte eller hele.

† Stængler og Blade graafiltede af korte Stjernehaar, og tillige beklædt med længere, udstaaende eller oprette Haar. 0,05—0,15. Maj. Paa tørre Bakker. Meget sjælden. Sjæll.: Vejrhøj, Dragsholm; Sejro; Bornh. Graafiltet P., *P. incána* Moench.

†† Stængler og Blade haarede af lange Haar, uden Stjernehaar. Bladene grønne.

1. Bladafsnittene omtrent fra Midten til Spidsen dybt savtakke, med 1—4 Takker paa hver Side. Stænglen beklædt med opret-udstaaende, Bladene med tiltrykte Haar. 0,05—0,15. Maj-Juni. Paa tørre Bakker. Sjælden.

Vaar-P., *P. verna* L.

2. Bladafsnittene næsten fra Grunden til Spidsen dybt savtakke, med 3—6 Takker paa hver Side. Stænglen oftest rødlig, tilligemed Bladene beklædt med udstaaende Haar og især mod Spidsen kirtelhaaret. 0,05—0,15. Maj. Paa Marker, i Randen af Skove. Kun funden hist og her paa Sjæll.

Matbladet P., *P. opáca* L.

- oo. Blomsterne tilsyneladende enlige i Bladhjørnerne, idet Kvasten er ensidig udviklet, stærkt forlænget og løvbladbærende. Jordstænglen tyk, med faa og korte Grene.

† Stænglerne oprette, opstigende eller nedliggende, ikke rodslaaende. Stængelbladene siddende eller næsten siddende, 3-delte. Axelbladene 3—5-fligede. Blomsterne alle 4-tallige eller nogle 5-tallige. Noderne næsten jævne. 0,10—0,30. Juni-Aug. Paa

Heliosorus Juni 09.

Enge, Heder, i Skove. Almindelig. (P. Tormen-
tilla Scop.). Opret P., **P. silvéstris** Neck.
†† Stænglerne lange, nedliggende, tilsidst ofte rod-
slaaende. Bladene stilkede eller de øverste sid-
dende. Axelbladene helrandede eller faatandede.
Nodderne vortede eller rynkede.

* Stænglerne grenede. Bladafsnittene omtrent
fra Midten til Spidsen savtakke. Blomsterne
4-tallige eller nogle 5-tallige.

1. Stængelbladene kortstilkede, oftest 3-delte.
Blomsterne i Reglen 4-tallige. 0,15—0,40.
Juli-Aug. Paa høje Enge, Skovbakker, ved
Gjærder. Hist og her.

Fremliggende P., **P. procúbens** Sibth.
2. Stængelbladene oftest 5-delte. Blomsterne
4- eller 5-tallige. 0,15—0,40. Juli-Aug. Paa
Enge, Græsmarker, ved Gjærder. Sjelden;
hyppigst i det sydlige Jyll.

P. procúbens × **reptans**.

✕ ** Stænglerne oftest ugrenede. Bladene 5-delte,
undertiden enkelte 3- eller 7-delte; Bladafsnittene
næsten til Grunden savtakke, paa Undersiden
silkehaarede. Blomsterne 5-tallige. 0,25—0,60.
Juni-Aug. Paa Marker, ved Veje og Gjærder
osv. Almindelig.

Krybende P. eller Femfingerurt,
P. reptans L.

b. Kronbladene hvide. Hovedstænglen udsender bladbærende,
blomsterløse Udløbere, og oprette eller opstigende blomster-
bærende Grene, Bladene 3-delte, med omvendt ægformede
Afsnit. 0,05—0,10 høj, Udløberne indtil 0,30 lange. Maj.
Paa Bakkeskrænter, i Randen af Skove. Temmelig sjelden.
(P. Fragariastrum Ehrh.).

Jordbæragtig P., **P. stérilis** (L.).

II. Bladene fjersnitdelte (eller uligefinnede).

✕ a. Hovedstænglen kort, med rosetstillede Blade, ikke blomster-
bærende, men med forlængede, rodslaaende, blomsterbærende
Stængler fra Bladhjørnerne. Bladene, især paa Undersiden,
tæt silkehaarede, solvglinsende. Kronbladene gule. Var.
med mindre, paa Oversiden glatte, paa Undersiden svagt
tiltrykt-dunhaarede Blade og meget smaa Blomster: var.
tenélla Lange. 0,15—0,50. 2½. Maj-Juli. Paa Marker, ved
Strandbredder, ved Veje. Almindelig. Var. kun funden et
Par Steder.

Gaase-P., **P. anserina** L.

b. Hovedstænglen forlænget og blomsterbærende, nedliggende
eller opstigende.

1. Blomsterne gule. 0,15—0,30. ☉ eller ☉. Juni-Sept. Funden forvildet et Par Steder ved Kjøbenhavn. **P. supina** L.
2. Blomsterne brunrode. Frugtbunden tyk, svampet. 0,30—0,80. 2l. Juni-Juli. I fugtige Enge, Tørvmoser osv. Almindelig. (*Cómarum palústre* L.).

Kragefod, **P. palústris** (L.).

3. **Fragária**, Jordbær.

A. Bægerbladene mod Frugtmodningen udstaaende eller tilbagebøjede. Kronbladene hvide.

1. Ofte tvebo. Blomsterstilkene haarede af udstaaende Haar. Stænglen betydelig længere end Bladene. 0,15—0,30. Maj-Juni. Hist og her forvildet fra Haver.

Spansk J., **F. elátior** Ehrh.

2. Blomsterne tvekjønnede. Blomsterstilkene haarede af opret-tiltrykte Haar. Stænglen kun lidt længere end Bladene. 0,08—0,20. Maj-Juni. Ved Gjærder, paa Bakker, i Skove. Almindelig.

Almindelig J., **F. vesca** L.

B. Bægerbladene tiltrykte til Frugten. Kronbladene gullighvide. Blomsterstilkene haarede af opret-tiltrykte Haar. Blomsterne ofte særkjønnede. 0,05—0,15. Maj-Juni. Paa Bakker. Hist og her.

Bakke-J., **F. collina** Ehrh.

4. **Geum**, Nellikerod.

A. Blomsterne oprette. Bægerbladene mod Frugtmodningen tilbagebøjede; Kronbladene uden tydelig Negl, gule. Smaafrugtnæbets nederste Ledstykke omtrent 4 Gange længere end det øverste. Axelbladene store, bladagtige, grovt takkede eller delte. 0,30—0,60. Juni-Aug. I Skove, Krat, ved Gjærder. Almindelig.

Feber-N., **G. urbánum** L.

B. Blomsterne mere eller mindre nikkende. Bægerbladene oprette eller noget udstaaende. Kronbladene med kortere eller længere Negl.

1. Smaafrugtnæbets nederste Ledstykke 2—3 Gange længere end det øverste. Kronbladene med kort Negl. 0,30—0,60. Maj-Juni. I Skove. Temmelig sjelden. **G. urbánum** × **rivále**. Efter den større Lighed med den ene eller den anden af Stamplanterne kunne følgende to Former adskilles:

f. *suburbanum* Marss. Axelbladene store, bladagtige, grovt takkede. Blomsterne lidt nikkende, med noget udstaaende Bægerblade og gule Kronblade. Smaafrugtnæbets nederste Ledstykke omtrent 3 Gange saa langt som det øverste.

f. *subrivále* Marss. Axelbladene smaa, helrandede eller faatakkede. Blomsterne nikkende, med oprette Bægerblade og rødlig Kronblade. Smaafrugtnæbets nederste Ledstykke omtrent 2 Gange saa langt som det øverste.

2. Smaafrugtnæbets nederste Ledstykke kun lidet længere end det øverste. Blomsterne nikkende, med oprette, rødbrune Bægerblade og kjødrøde eller gullige, langneglede Kronblade. *✓* Axelbladene smaa, helrandede eller faatakkede. Var. med lysere grønne Blade, grønne Bægerblade og gulhvide Kronblade: var. *pallida* C. A. Mey. 0,15—0,45. Maj-Juni. Paa Enge. Meget almindelig. Var. sjelden. Eng.-N., *G. rivale* L.

5. *Alchemilla*, Løvefod.

1. Haaret. Stænglerne nedliggende, med haandformet 3-fligede Blade med kileformede, i Spidsen 2—4-takkede Flige. Blomsterne i Nøgler i Bladhjørnerne, grønlig. 0,05—0,10. ☉. Maj-Aug. Paa dyrkede Marker. Temmelig almindelig.

Liden L., *A. arvensis* (L.).

2. Stænglerne opstigende, glatte. Bladene nyreformede, haandlappede, med 5—9 savtakkede Lapper, i Randen silkehaarede, iøvrigt glatte. Blomsterne i Kvaste i Spidsen af Stænglerne gulgrønne. Var. med Stængler og Blade overalt dunhaarede: var. *montana* (Willd.). 0,15—0,30. ☿. Maj-Juli. Paa Enge, Marker, i Skove. Almindelig. Almindelig L., *A. vulgaris* L.

6. *Rosa*, Rose.

- I. Aarsskuddene beklædte med rette, tildels børsteformede Torne, sjældnere tornløse. Bægerbladene oftest hele.

a. Bladene glatte.

1. Smaabladene rundagtige eller elliptiske. Bægerbladene uden Kirtelhaar, meget kortere end de bleggule eller hvide Kronblade. Vegetativ Formering ved lange Ud-
*✓*løbere og ved Rodskud Juni-Juli. I Klitter. Almindelig i Klitterne paa Jyllands Vestkyst; iøvrigt kun funden ved Tisvilde paa Sjæll. og paa Bornh.

Klit-R., *R. pimpinellaefolia* L.

2. Smaabladene aflange, paa Oversiden glinsende. Bægerbladene tæt kirtelhaarede, af Længde med eller længere end de rosenrøde Kronblade. Juni-Juli. Forvildet fra Haver. Sjelden. Glansbladet R., *R. lucida* Ehrh.

- b. Smaabladene ægformede eller lancetformet-ovale, paa Undersiden graaagtig dunhaarede. Kronbladene rosenrøde. Maj-Juni. Forvildet fra Haver. Sjelden. Maj-R., *R. cinnamomea* L.

- II. Aarsskuddene med stærke Torne. De 2—3 yderste Bægerblade oftest fligede.

- A. Smaabladene glatte, sjældent svagt haarede langs Nerverne, ofte med stilklose Kirtler paa Undersiden.

- a. Smaabladene uden Kirtler, enkelt, dobbelt eller tredobbelt savtakkede. Blad- og Blomsterstilkene glatte eller kirtelhaarede.

1. Blomsterstilk lang. Bægerbladene efter Afblom-

stringen tilbagebøjede, tidlig affaldende. Kronbladene lyst rosenrøde eller næsten hvide. Juni-Juli. Ved Gjærder, i Randen af Skove. Almindelig.

Vild R., *R. canina* L.

2. Blomsterstilken kort. Bægerbladene vedblivende, oprette eller noget udstaaende. Kronbladene mørkt rosenrøde, sjældent hvide. Juni. Ved Gjærder. Hist og her.

Blaagrøn R., *R. Reutéri* Godet.

- b. Smaablade paa Undersiden kirtlede, dobbelt savtakke. Bladstilken oftest haaret.

- o. Smaablade ovale eller rundagtig-ægformede, vellugtende. Blomsterstilken kirtelhaaret. Kronbladene mørkt rosenrøde, meget sjældent hvide. Hybenet glat eller kirtelhaaret. Juni-Juli. Ved Gjærder. Hist og her.

Rbe - Vin-R., *R. rubiginosa* L.

- oo. Smaablade elliptiske eller lancetformede. Blomsterstilken glat. Kronbladene blegrode. Hybenet glat.

1. Blade, naar de gnides, svagt lugtende, uden Haar langs Nerverne paa Undersiden. Juni-Juli. Ved Gjærder, i Kratskove. Sjelden.

Lugtløs R., *R. inodora* Fr.

2. Blade lugtløse, paa Undersiden langs Nerverne haarede. Juni-Juli. Ved Gjærder, i Krat. Sjelden. Kun funden paa Bornh., Langel. og Lyø.

Rubladet R., *R. sclerophylla* Scheutz.

- B. Smaablade idetmindste paa Undersiden haarede; ofte med stilklose Kirtler.

- a. Tornene stærke, alle seglkrummede eller nogle rette. Smaablade uden Kirtler. Blomsterstilken oftest glat.

- o. Tornene alle seglkrummede. Blade oftest haarede paa begge Sider. Kronbladene røde, sjeldnere næsten hvide.

1. Smaablade enkelt eller dobbelt savtakke med fremadrettede Takker. Blomsterstilken glat, omtrent dobbelt saa lang som Hybenet. Bægerbladene tilbagebøjede, tidlig affaldende. Kronbladene i Reglen blegrode. Juni. Ved Gjærder, i Kratskove. Hist og her.

Krat-R., *R. dumetorum* Thuill.

2. Smaablade enkelt eller dobbelt savtakke med udstaaende Takker. Blomsterstilken meget kort, glat eller kirtelhaaret. Bægerbladene blivende, opret-udstaaende eller oprette. Kronbladene i Reglen mørkt rosenrøde. Juni-Juli. Paa Skrænter, ved Gjærder. Hist og her.

Stivbladet R., *R. coriifolia* Fr.

- oo. Tornene forskjelligformede, nogle seglkrummede, andre næsten rette. Smaablade paa Oversiden glatte, paa

Undersiden svagt haarede, enkelt savtakkede med udstaaende Takker. Blomsterstilken kirtelhaaret. Bægerbladene tilsidst tilbagebøjede, tidlig affaldende. Kronbladene helt hvide. Juni. Hist og her forvildet fra Haver.

Hvid R., **R. alba** L.

- b. Tornene rette eller svagt bøjede. Smaabladene dobbelt eller tredobbelt savtakkede, paa begge Sider tæt haarede, paa Undersiden desuden med stilkløse Kirtler, der ofte ere skjulte mellem Haarene. Blomsterstilke og Hyben ofte kirtelhaarede.

1. Tornene svagt bøjede. Smaabladene med udstaaende Takker. Bægerbladene udstaaende, tidlig affaldende. Kronbladene blegrode, i Randen glatte. Var. med mørkt violetbrune Aarsskud, stærkere Torne, Smaabladene med fremadrettede Takker og med brune Kirtler paa Undersiden, mørkrøde Kronblade: var. *neoburgensis* (Lange), og med svagere Torne, svagere haarede, paa Oversiden grønne Smaablade, med fremadrettede Takker, længe blivende Bægerblade, og mørkrøde Kronblade: var. *venusta* (Scheutz). Juni-Juli. Ved Gjærder, i Krat, paa Strandskrænter. Hist og her. Var. sjældne. Filtbladet R., **R. tomentosa** Sm.

2. Tornene rette. Smaabladene tykke, svagt kirtlede. Bægerbladene blivende, tilsidst oprette. Kronbladene oftest kirtlet-randhaarede, mørkt rosenrøde, sjældnere næsten hvide. Var. med tynde, bløde, stærkt kirtlede Smaablade: var. *pomifera* (Herm.). Juni-Juli. Ved Gjærder, i Krat. Hist og her. (R. mollis Sm.).

Hyben-R., **R. villósa** L.

7. **Rubus**, Klynger.

For at kunne bestemme Arterne eller Formerne i denne vanskelige Slægt maa man saa vidt mulig tage Hensyn til alle Plantens Kjendetegn, ogsaa saadanne, som vanskelig kunne iagttages paa tørrede Exemplarer; man maa derfor ved Indsamlingen notere saadanne Kjendetegn, f. Ex. Retningen af Aarsskuddene (d. e. de i indeværende Aar fra Roden, Jordstænglen eller Stænglens nederste Del udvoxede, golde Skud), og om Aarsskuddene og Frugterne ere blaaduggede eller ikke; desuden Kronbladenes Farve, Bægerbladenes Retning i Forhold til den umodne Frugt osv. Hvor der i det følgende er Tale om Bægerbladenes Retning, er det altid i Forhold til den umodne Frugt. Foruden blomsterbærende Skud maa man stedse indsamle et Brudstykke med tilhørende Blade af Aarsskuddets midterste Del; hvad der i det følgende siges om Bladene og Tornene gjælder, naar intet andet nævnes, fortrinsvis dem paa Midten af Aarsskuddene. Endvidere maa man ogsaa helst medtage Spidsen af et Aarsskud. Da der ofte voxer flere Arter

imellem hverandre, maa man selvfølgelig nøje passe paa, at de Dele, man indsamler, høre til samme Plante. Hvor intet andet nævnes, voxe Arterne i Randen af og paa aabne Pladser i Skove, i Krat, ved Gjærder og paa lignende Steder. Blomstringstiden falder for de flestes Vedkommende i Maanederne Juni, Juli og Aug.

I. Stænglen lav, enaarig, urteagtig. Axelbladene tilvoxede til Stænglen. *Cylactis*. I. 149.

II. Buskagtig; Stænglerne 2—fleraarige. Axelbladene tilvoxede til Bladstilken.

A. Smaafrugtsamlingen løsnes ved Modningen fra Frugtbunden. Bladene paa Aarsskuddene finnedede, paa de blomstrende Skud 3-koblede. Frugterne røde eller gule *Idaeobatus*. II. 150.

B. Smaafrugtsamlingen sammenvokset med den øvre Del af Frugtbunden og løsnes tillige med dette ved Modningen fra Frugtbundens nederste Del; Frugterne sorte, sjældnere mørk-røde; Bladene 3—7-koblede. *Eubatus*.

a. De yderste Smaablade siddende eller næsten siddende.

III. 150.

b. De yderste Smaablade tydelig stilkede.

o. Aarsskuddene uden eller kun med faa, spredte Kirtelhaar og Børster, med ensartede eller næsten ensartede, kantstillede Torne.

1. Aarsskuddene i Begyndelsen oprette, senere i Spidsen nikkende, glatte eller næsten glatte (d. e. uden almindelige Haar). Blomsterstilkene uden eller kun med faa Kirtler. IV. 151.

2. Aarsskuddene lavt bueformede, klattrende eller krybende, mere eller mindre haarede. Blomsterstilkene ofte med talrige Kirtelhaar. V. 153.

oo. Aarsskuddene tilligemed Blomsterstilkene beklædte med talrige Kirtelhaar og Børster, og med i Reglen uensartede Torne; Aarsskuddene bueformede, klattrende eller krybende, butkantede eller trinde. VI. 154.

I.

1. Baade frugtbare og golve Skud oprette; Bladene nyreformede, 5-lappede, med dobbelt savtakkede Lapper. Blomsterne enlige, endestillede, særkønnede; Kronbladene hvide; Frugterne brandgule. Tvebo. 0,08—0,20. Maj-Juni. I Tørvmoser. Meget sjelden. Nordjyll.: store og lille Vildmose, Torsløv, Ulsted; Nordsjæll.: Helsingør, Gurre, Tokkekøb Hegn. *gule Frugter*

Multebær, *R. Chamaemorus* L.

2. De blomsterbærende Skud oprette, de golve nedliggende eller krybende; Bladene 3-koblede, med rudeformet-ægformede, grovt og dobbelt savtakkede Smaablade. Blomsterne 3—5 sammen i Halvskjærm; Kronbladene hvide; Frugterne røde. Juni-Juli. I Skove. Hist og her. Fruebær, R. saxatilis L.

II.

1. Aarsskuddene oprette, trinde, blaaduggede, glatte eller dunhaarede, oftest beklædte med flere eller færre Naalebørster. Bladene paa Aarsskuddene uligefinnede med 5 Smaablade, paa de blomsterbærende Skud 3-koblede, alle paa Undersiden solvgraa-filtede. Kronbladene hvide; Frugtknuderne haarede; Frugterne røde, sjældnere gule. Var. med meget smaa Blade, de nedre 3-koblede, de øvre haandfligede: var. *microphylla* Wallr., og lave, tæt tornede Aarsskud og smaa, næsten læderagtige, rynkede Blade; var. *maritima* Arrh. I Skove og Krat. Almindelig; desuden dyrket i Haver. Var. meget sjeldne.

Hindbær, **R. idaéus** L.

2. Aarsskuddene svage, lavt buelformede eller krybende, trinde, blaaduggede, glatte eller dunhaarede, med svage, ofte violette Torne; Bladene paa Undersiden graa-filtede eller grønne. Bladene paa Aarsskuddene uligefinnede med 5 Smaablade (f. *subidaea*) eller 3—7-koblede (f. *subcaesia*). Næsten aldrig med fuldkomne Frugter. Ved Gjærder og i Skove. Hist og her.

R. idaéus × **caésius**.

III.

- I. Aarsskuddene i Begyndelsen oprette, senere buelformet nikkende, ikke blaaduggede. Blomsterstilkene uden Kirtelhaar og Kirtelbørster.

Se Arterne i Gruppe IV, Afdeling I A, Side 151.

- II. Aarsskuddene langstrakte, nedliggende, krybende eller klattrende, butkantede eller trinde, i Reglen glatte og blaaduggede. Blomsterstilkene med flere eller færre Kirtelhaar eller Kirtelbørster. Smaabladene i Reglen brede og rynkede.

- A. Bladene alle 3-koblede, med grovt og dobbelt savtakke, ofte lappede Smaablade; Axelbladene bredt lancetformede eller æg-lancetformede. Aarsskuddene svage, trinde, tilligemed Frugterne blaaduggede. Bægerbladene graagrønne, oprette, tiltrykte til Frugten. Optræder paa tør, dyrket Jord med tykke, rynkede, paa Undersiden tæt haarede eller graa-filtede Blade: f. *agræstis* (W. et N.), og paa fugtig Jordbund med tynde, frisk grønne, næsten ikke rynkede, paa Undersiden fint haarede Blade: f. *aquatica* (W. et N.). Almindelig.

Korbær, **R. caésius** L.

- B. Bladene alle eller idetmindste nogle 5-koblede; Axelbladene linie-lancetformede. Aarsskuddene butkantede eller næsten trinde, i Reglen mere eller mindre blaaduggede. Frugterne ofte ufuldkomment udviklede, ikke blaaduggede.

Hasselbladet K., **R. corylifolius** Sm.

Under denne Betegnelse sammenfattes her en stor Mængde Former, mellem hvilke der findes talrige Overgange, og

som af flere Botanikere ansees for Bastarder mellem *R. caesius* og andre *Rubus*-Arter. De kunne deles i følgende to Grupper:

- a. *Sepincolae* Weihe. Aarsskuddene med temmelig ensartede Torne, uden eller med faa Kirtelhaar; Blomsterstanden med korte Kirtelhaar og faa eller ingen Kirtelbørster.
 1. Bladene paa Undersiden graafiltede. Aarsskuddenes Torne kraftige og sammentrykte, Midtsmaabladet æg-hjerteformet eller rundagtigt: f. *Wahlbergii* (Arrh.), eller Tornene ere svage, sylformede og Midtsmaabladet elliptisk-ægformet: f. *Fionae* (K. Fr.).
 2. Bladene paa Undersiden oftest grønne, stærkere eller svagere haarede. Aarsskuddene temmelig stærkt haarede: f. *Warmingii* (G. Jensen), glatte eller næsten glatte, med Midtsmaabladet bredt hjerteformet eller rundagtigt: f. *centiförmis* (K. Fr.), eller æg-hjerteformet: f. *dissimulans* (Lindeb.), eller ægformet eller oval-elliptisk: f. *nemorösa* (Hayne).
- b. *Orthacanthae* Focke. Aarsskuddene med meget uensartede, ulige lange Torne og talrige Kirtelhaar og Børster; Blomsterstanden med talrige, ulige lange Kirtelbørster.
 1. Bladene paa Undersiden graaagtige, tæt fløjels-haarede af glinsende Haar, med bredt hjerteformet Midtsmaablad; med temmelig faa Kirtler: f. *Bal-jouiriana* (Bab.).
 2. Bladene paa Undersiden grønne, mere eller mindre tæt haarede, med rundagtigt eller ægformet Midtsmaablad. Aarsskuddene kantede, Smaablade fint tandede: f. *imitabilis* (K. Fr.), eller Aars-skuddene næsten trinde og Smaablade skarpt og dobbelt savtakke: f. *ferox* (Weihe).

De tre sidstnævnte Former ere kun fundne ganske faa Steder.

IV.

- I. Blomsterstilkene spredthaarede af udstaaende Haar, ofte tillige med talrige, fine Torne; Bægerbladene paa Ydersiden grønne med hvidfiltet Rand; Bladene paa begge Sider grønne, mere eller mindre haarede.
 - A. De ydre Smaablade meget kortstilkede eller næsten siddende.
 - a. Aarsskuddene butkantede, med sylformede eller kegleformede Torne. Nogle af Bladene ofte 7-koblede, d. v. s. 5-koblede med 3-koblet Midtsmaablad. De modne Frugter mørkrode.
 1. Tornene korte, kegleformede, i Reglen mørkrode, mod

Spidsen af Aarsskuddene og paa de blomsterbærende Skud meget spredte. Bladene store, frisk grønne, ikke foldede. Støvbladene længere end Støvvejene. Temmelig almindelig.

Opret K., *R. suberectus* Anders.

2. Tornene smalle, sylformede, talrige. Bladene temmelig smaa, matgrønne, foldede. Støvbladene omtrent af Længde med Støvvejene. Østjyll.: hist og her; iøvrigt meget sjelden.

R. fissus Lindl.

- b. Aarsskuddene skarpt kantede; Tornene stærke, med en bred, sammentrykt Basis. 7-koblede Blade findes næsten aldrig. De modne Frugter glinsende sorte.

- o. Støvbladene kortere end eller omtrent af Længde med Støvvejene; Bægerbladene opret-udstaaende. Bladene foldet-rynkede; Midtsmaabladet æg-hjærteformet, tilspidset. Temmelig almindelig.

Almindelig K., *R. plicatus* W. et N.

- oo. Støvbladene længere end Støvvejene; Bægerbladene udstaaende eller tilbagebøjede.

1. Blomsterstanden topformet. Bægerbladene udstaaende; Kronbladene ovale. Bladene paa Oversiden glinsende; Midtsmaabladet ægformet, spidst, ved Grunden undertiden svagt indtrykt. Kun funden paa Bornh. ved Hunsemyre.

Glinsende K., *R. nitidus* W. et N.

2. Blomsterstanden klaseformet eller ved Grunden lidt sammensat; Bægerbladene tilbagebøjede; Kronbladene omvendt ægformede. Bladene lysgrønne; de ydre Smaablade ofte tydelig stilkede. Midtsmaabladet æg-hjærteformet, langt tilspidset. Var. med Midtsmaabladet kort tilspidset og med næsten graa-filtede Bægerblade: f. *pseudothyrsantha* Fr. et G.

Furet K., *R. sulcatus* Vest.

- B. De ydre Smaablade tydelig stilkede.

1. Bægerbladene tilbagebøjede. Se ovenfor: *R. sulcatus*.
2. Bægerbladene oprette. Aarsskuddene butkantede, med talrige stærke Torne og med stilkløse Kirtler; Bladene paa begge Sider grønne; Midtsmaabladet æg-hjærteformet. Blomsterstilkene med talrige fine, krummede Torne. Støvbladene omtrent af Længde med Støvvejene. Kun funden ved Vejle. Barbey's K., *R. Barbeyi* Favrat et Gremli.

- II. Blomsterstilkene tæthaarede af udstaaende Haar eller filtede; Bægerbladene paa Ydersiden overalt graa- eller hvidfiltede, tilbagebøjede; Bladene paa Undersiden graa- eller hvidfiltede. Støvbladene længere end eller omtrent af Længde med Støvvejene.

- A. Blomsterstilkene uden eller næsten uden Torne, tilligemed Aarsskuddene ganske uden Kirtelhaar.

1. Blomsterstanden topformet, stor og rigblomstret, idetmindste til Midten bladbærende; de midterste Grene udstaaende. Midtsmaabladet ovalt eller rundagtigt, med kort Spids. Kun funden faa Steder paa Langeland og Fyen.

R. rhamnifolius W. et N.

2. Blomsterstanden lang og smal, kun ved Grunden bladbærende. Midtsmaabladet ægformet, kort tilspidset. Temmelig sjelden.

Duskblomstret K., **R. thyrsoides** Wimm.

- B. Blomsterstilkene med flere eller færre fine Torne og faa Kirtelhaar; Aarsskuddene undertiden med faa Kirtelhaar.

1. Bladene oftest 3-koblede; Midtsmaabladet omvendt ægformet med kort Spids. Blomsterstanden lang og smal, til Midten bladbærende; Blomsterstilkene med temmelig faa, fine Torne. Sjelden.

R. egrégus Focke.

2. Bladene 5-koblede; Midtsmaabladet elliptisk. tilspidset. Blomsterstanden stor og rigblomstret, med opret-udstaaende Grene; Blomsterstilkene med talrige, lange, naaleformede Torne. Kun funden paa Brandsø i Lillebælt.

Gelerts K., **R. Gelértii** K. Fr.

V.

- I. Blomsterstilkene uden eller med ganske enkelte Kirtelhaar. Bladene paa Undersiden blodhaarede, ofte filtede. Bægerbladene haarede.

- A. Bægerbladene tilbagebojede. Aarsskuddene skarpkantede.

- a. Aarsskuddene tæt haarede; Bladene paa Undersiden tæt filtede; Midtsmaabladet knapt 2 Gange saa langt som sin Stilk. Blomsterstanden smal, tæt og rigblomstret, med oftest talrige, krummede Torne. Kronbladene hvide. Temmelig sjelden.

Lindebergs K., **R. Lindebérgii** P. J. Müller.

- b. Aarsskuddene svagt haarede; Bladene paa Undersiden tyndt filtede; Midtsmaabladet omtrent 3 Gange saa langt som sin Stilk. Kronbladene blegrode.

1. Blomsterstanden smal, sammensat af lutter kortstilkede Kvaste; Blomsterstilkernes Torne vandret udstaaende; Kronbladene lancetformede; Støvknapperne haarede. Kun funden i det sydlige Jyll.

Langes K., **R. Lángii** G. Jensen.

2. Blomsterstanden aaben; de nedre Kvaste langstilkede; Blomsterstilkernes Torne noget nedadrettede; Kronbladene omvendt ægformede; Støvknapperne oftest glatte. Temmelig almindelig.

R. villicaulis Koehler.

- B. Bægerbladene opret-udstaaende.

1. Aarsskuddene skarpkantede, ofte furede, meget svagt haarede; Midtsmaabladet omtrent 3 Gange saa langt som

sin Stilk. Blomsterstanden sammensat af faablomstrede Kvaste; Kronbladene blegrøde. Kun funden i det sydlige Jyll. **R. gratus** Focke.

2. Aarsskuddene butkantede, haarede af udstaaende Haar; Midtsmaabladet omtrent 4 Gange saa langt som sin Stilk. Blomsterstanden sammensat af mangeblomstrede Kvaste; Kronbladene hvide; Støvknapperne haarede. Kun funden i det sydøstlige Jyll. og ved Nyborg paa Fyen.

R. sciaphilus Lange.

Se ogsaa: **R. Barbeyi** 152.

II. Blomsterstilkene kirtelhaarede, undertiden desuden med Kirtelbørster; Aarsskuddene i Reglen med spredte Kirtelhaar.

A. Bægerbladene oprette eller opret-udstaaende. Bladene paa begge Sider grønne og svagt haarede. Aarsskuddene butkantede.

1. Midtsmaabladet ægformet eller elliptisk, tilspidset. Støvbladene kortere end Støvvejene. Sjelden.

Sprengels K., **R. Sprengelii** Weihe.

2. Midtsmaabladet ovalt eller omvendt ægformet, pludselig og kort tilspidset. Støvbladene længere end Støvvejene. Meget sjelden.

Spidsbladet K., **R. mucronatus** Bloxam.

B. Bægerbladene tilbagebøjede. Bladene paa Undersiden tæt haarede af glinsende Haar eller filtede. Støvbladene længere end Støvvejene.

1. Aarsskuddene kantede. Bladene paa Undersiden tæt blodhaarede af glinsende Haar, ikke filtede; Midtsmaabladet elliptisk, kort tilspidset. Meget sjelden.

Pyramideblomstret K., **R. pyramidalis** Kaltenbach.

2. Aarsskuddene butkantede. Bladene paa Undersiden tæt hvidfiltede og blodhaarede af gulglinsende Haar; Midtsmaabladet næsten kreds rundt, pludselig og kort tilspidset. Temmelig almindelig.

Rundbladet K., **R. vestitus** W. et N.

Se ogsaa: **R. egrégus** og **R. Gelértii** 153.

VI.

A. Tornene temmelig ens og gaa ikke jævnt over i Kirtelbørster og Kirtelhaar. Bladene 5-koblede.

1. Aarsskuddene kantede, svagt haarede; Bladene paa Undersiden graafiltede; Midtsmaabladet ægformet, tilspidset, ved Grunden afrundet. Bægerbladene tilbagebøjede eller udstaaende. Almindelig.

Børstehaaret K., **R. Rádula** Weihe.

2. Aarsskuddene næsten trinde, tæt haarede; Bladene paa begge Sider grønne og svagt haarede; Midtsmaabladet æghjerteformet, ofte med størst Bredde ovenfor Midten, langt til-

spidset. Bægerbladene oprette. Kun funden i det sydøstlige Jyll. og et Par Steder paa Fyen.

Blegblomstret K., **R. pállidus** W. et N.

B. Tornene meget ulige store og gaa jævnt over i Kirtelborster og Kirtelhaar. Bladene 3—5-koblede, paa begge Sider gronne og svagt haarede. Bægerbladene oprette.

1. Aarsskuddene butkantede, tæt haarede; Bladene 3—5-koblede; Midtsmaabladet ægformet eller omvendt ægformet, pludselig og kort tilspidset, ved Grunden noget indtrykt. Kronbladene omvendt ægformede eller rundagtige. Meget sjelden. Fyen: ved Nyborg; Jyll.: Skamlingsbanken; Brandso i Lillebælt.

Drejers K., **R. Dréjeri** G. Jensen.

2. Aarsskuddene trinde, svagt haarede; Bladene stedse 3-koblede; Midtsmaabladet elliptisk, pludselig og langt tilspidset. Kronbladene smalle. Østjyll.: hist og her; Sjæll.: ved Vordingborg.

Kirtelhaaret K., **R. glandulósus** Bellardi.

8. *Agrimónia*, Agermaane.

1. Bladene haarede, uden Kirtelhaar. Underbægeret fra Spidsen til Grunden længdefuret; dets ydre Hageborster udstaaende. 0,30—0,80. Juli-Aug. Ved Gjærder, Veje osv. Almindelig. X

Almindelig A., **A. Eupatória** L.

2. Bladene haarede af almindelige Haar, paa Undersiden tillige kirtelhaaret. Underbægeret fra Spidsen og omtrent til Midten længdefuret, dets ydre Hageborster tilbagebojede. 0,40—1,00. Juli-Aug. I Kratskove, ved Gjærder. Hist og her.

Vellugtende A., **A. odórata** Mill.

9. *Potérium*, Bibernelle.

Stænglerne nedliggende, eller opstigende, eller oprette, med uligefinnede Blade. Blomsterstanden oval eller kugleformet, de øverste Blomster hunlige, de nederste hanlige, de mellemste tvekjønnede. 0,25—0,50. Juni-Juli. Paa Kalkgrund. Hist og her i Nordjyll. paa Møen og Bornh. (P. dictyocárpum Spach). X

Blodstillende B., **P. Sanguisórba** L.

10. *Sanguisórba*, Kvæsurt.

Stænglen opret, med uligefinnede Blade; Smaabladene stilkede, æg-hjærteformede eller lancetformede med hjærteformet Basis, savtakke. Blomsterstanden oval; Blomsterne mørkrøde. 0,30—0,90. Juni-Aug. Paa Enge, i Moser. Meget sjelden. Kun funden i Jyll. ved Viborg. X

Læge-K., **S. officínalis** L.

48. Fam. *Amygdaláceae*, Mandelfamilien.

Træer eller Buske, ofte med tornspidsede Grene, med spredte, hele, fjernervede Blade med affaldende Axelblade. Blomsterne

omkringsædige, regelmæssige, tvekjønnede; Bæger og Krone 5-tal-
lige, mange Stovblade, en 1-bladet, 1-rummet Stovvej. Stenfrugt.

1. Blomsterne enlige eller parvis, hvide. Frugten med blaalig Dug.
Stenen sammentrykt. Træer eller Buske, ofte med Grentorne.

Prunus 156.

2. Blomsterne i Klase eller Halvskjærm, hvide. Frugten uden
Dug. Stenen kugleformet. Træer uden Grentorne.

Cerasus 156.

1. Prunus, Kræge.

A. De unge Grene haarede. Buske med Grentorne.

1. Med talrige Grentorne. Bladene elliptiske eller lancetformede,
tilsidst glatte. Blomsterne enlige, med glatte Blomsterstilke.
Frugterne kugleformede, oprette. Blomsterne udvikles for
Bladene; sjeldnere samtidig med Bladene og sidde da ofte
parvis: var. *coactanea* Wimm. et Grab. April-Maj. Ved
Gjærder, i Krat. Almindelig. Slaaentorn, *P. spinosa* L.
2. Med færre Grentorne. Bladene elliptiske, paa Undersiden
dunhaarede. Blomsterne parvis, med finthaarede Blomster-
stilke. Frugterne kugleformede, nikkende. April-Maj. I
Kratskove, ved Gjærder. Sjelden og næppe oprindelig vild-
voxende. Forskjellige Afændringer almindelig dyrkede.

Almindelig K., *P. insititia* L.

B. Høj Busk eller Træ uden Grentorne. De unge Grene glatte.
Bladene elliptiske, paa Undersiden dunhaarede. Blomsterne
parvis, med dunhaarede, sjeldnere glatte Blomsterstilke. Frug-
terne aflange, nikkende. Maj. Almindelig dyrket. Forekommer
enkelte Steder forvildet. Blommetræ, *P. domestica* L.

2. Cerasus, Kirsebærtræ.

A. Blomsterne i Halvskjærm, udvikles samtidig med Bladene.

1. Bladene elliptiske, savtakkede, glatte; uden Kirtler paa
Spidsen af Bladstilken. De blomsterbærende Dværggrene
med Lovblade. Maj. Almindelig dyrket, sjelden forvildet.

Sur K., *C. acida* (Ehrh.).

2. Bladene elliptiske, dobbelt savtakkede, paa Undersiden dun-
haarede; med oftest 2 Kirtler paa Spidsen af Bladstilken.
De blomsterbærende Dværggrene uden Lovblade. Maj. I
Skove. Hist og her. Flere Afændringer af denne Art dyrkes
almindelig i Haver. Fuglekirsebærtræ, *C. avium* L.

B. Blomsterne i hængende Klaser, som udvikles efter Bladene.
Bladene elliptiske, fint savtakkede, næsten glatte; med oftest
2 Kirtler paa Spidsen af Bladstilken. Maj. I Skove. Hist
og her. Hæg, *C. Padus* (L.).

49. Fam. Pomáceae, Æblefamilien.

Træer eller Buske, med eller uden Grentorne, med spredte, fjernervede Blade med affaldende eller blivende Axelblade. Blomsterne oversædige, regelmæssige, tvekjønnede; Bæger og Krone 5-tallige, mange Støvblade. en 1—5-bladet, 1—5-rummet Frugtknude med 1—5 Grifler. Frugten et Bær eller en Stenfrugt.

A. Bladene hele, helrandede eller fint savtakkede. Kronbladene hvide, sjeldnere blegrode.

1. Træer eller høje Buske med glatte eller dunhaarede Blade. Kronbladene længere end Bægerbladene. Et 5-rummet Bær.

Pyrus 157.

2. Lave Buske. Bladene paa Undersiden hvidfildede. Kronbladene omtrent af Bægerbladenes Længde. Stenfrugt.

Cotoneaster 158.

B. Bladene finnedede eller delte eller dog idetmindste grovt savtakkede. Blomsterne i Halvskjærm. Kronbladene hvide.

1. Uden Grentorne. Kronbladene flade. Et 2—3-rummet Bær.

Sorbus 157.

2. Med Grentorne. Kronbladene hvælvede. Stenfrugt.

Crataegus 158.

1. Pyrus, Abild.

1. Bladpladen helrandet eller fint savtakket, omtrent af Længde med Bladstilk. Kronbladene hvide. Støvknapperne røde. Griflerne frie. Maj. I Skove og Krat. Hist og her. Mange Afændringer dyrkes i Haver.

Pæretræ, *P. communis* L.

2. Bladpladen savtakket, omtrent dobbelt saa lang som Bladstilk. Kronbladene paa Oversiden hvidlige, paa Undersiden rødlig, sjeldent helt hvide. Støvknapperne gule. Griflerne ved Grunden sammenvoxede. Maj-Juni. I Skove og Krat, ved Gjærder. Almindelig. Mange Afændringer dyrkes i Haver.

Æbletræ, *P. Malus* L.

2. Sorbus, Røn.

I. Bladene fjerdelte eller grovt savtakkede.

A. Bladene æg-hjerteformede, 5—7-lappet-fligede, som unge paa Undersiden dunet-graafildede, senere glatte. Juni. I Krat-skove. Meget sjelden. Sjæll.: Basnæs; Moen: Ulfshale; Glænø; Bornh. Tarmvrid-R., *S. torminalis* (L.).

B. Bladene paa Undersiden hvid- eller graafildede.

a. Bladene omvendt ægformede eller ovale, hele, dobbelt savtakkede. Maj-Juni. Meget sjelden: Bornh.; flere Steder; iøvrigt hist og her plantet.

Axelbær-R., *S. Aria* (L.).

b. Bladene ægformet-ovale, fjerdelte.

- ✓ 1. Bladene fjerlappede. Juni. Meget sjelden. Bornh.: flere Steder; iøvrigt plantet, og enkelte Steder forvildet. Selje-R., *S. scándica* (L.).
2. Bladene i Spidsen flerfligede, ved Grunden fjersnitdelte. Maj-Juni. Kun funden et Par Steder paa Sjæll. og Bornh. Hist og her plantet. (*S. fénnica* Kalm.). Finsk R., *S. hy'brida* L.
- II. Bladene uligefinnede, med 6—8 Par, oval-lancetformede, savtakkede, tilsidst næsten glatte Smaablade. Maj-Juni. I Skove ✓ og Krat. Almindelig. Hyppig plantet.

Almindelig R, *S. aucupária* L.

3. *Crataégus*, Hvidtjørn.

- ✓ 1. Bladene omvendt ægformede, fjerlappede, med 3—5 Lapper; de nedre Sidenerver indadkrummede. Oftest 2—3 Grifler, og Stenfrugten med 2—3 Stene. Maj-Juni. I Skove og Krat, ved Gjærder. Almindelig. Almindelig H., *C. Oxyacántha* L.
- ✓ 2. Bladene omvendt ægformede, fjerfligede, med 3—5 Flige; de nedre Sidenerver udadkrummede. 1 Griffel; Stenfrugten med 1 Sten. Juni. I Kratskove, ved Gjærder. Temmelig almindelig. Engriflet H., *C. monógyna* Jacq.

4. *Cotoneáster*, Dværgmispel.

- ✓ *rubra* Bladene ægformet-ovale, helrandede. Blomsterne enlige eller i 2—3-blomstrede Stande. Frugten rød, med 2—5 Stene. Var. med 4—7-blomstrede Stande og sort Frugt: var. *nigra* Ehrh. ✓
- Almindelig D., *C. vulgáris* Lindl.

50. Fam. *Papilionáceae*, Ærteblomstrede.

Urter eller Buske med spredte, oftest sammensatte Blade med blivende Axelblade. Blomsterne omkringsædige, uregelmæssige, tvekjønnede. Bægeret sambladet, 5-delt, blivende; 5 Kronblade, af hvilke det bageste, Fanen, er størst og omfatter de to side-stillede, Vingerne, der atter omfatte de to forreste, som ere sammenvoxede til et baadformet Blad, Kjølen; 5 + 5 Støvblade, der enten alle ere sammenvoxede til et Rør eller kun de 9 sammenvoxede og 1, det bageste, frit; en 1-bladet, 1-rummet Støvvej. Frugten en Bælg, Nød eller Ledbælg.

I. Bladene uligefinnede eller ligefinnede, i sidste Tilfælde ender Hovednerven i en Slyngraad eller Braad. Urter.

A. Bladene uligefinnede, uden Slyngraaede.

a. Frugten en flerfrøet Bælg.

o. Det ene Støvblad frit. Blomsterstanden en sammen-trængt Klase. 24. Astragalus 160.

oo. Alle 10 Støvblade sammenvoxede.

1. Blomsterne i Klase. Kronbladene lila. 2l.

Galega 160.

2. Blomsterne i Hoved. Kronbladene gule eller røde. ☉

Anthyllis 160.

b. Frugten en 1-froet Nød eller en Ledbælg, d. e. en Spaltefrugt delt paatværs i flere nødagtige Delfrugter. Det ene Stovblad frit. Kronblade røde eller rødlig.

1. Blomsterne i Klase. Nød. 2l. Onobrychis 160.

2. Blomsterne i Skjærm. Ledbælg. ☉.

Ornithopus 160.

B. Bladene ligefinnede; Hovednerven ender i en Slyngtraad eller Braad. Det ene Stovblad frit.

a. Stovbladrøret skraat afskaaret, saa at de øverste Stovblades frie Ender ere længere end de nederstes. Vicia 161.

b. Stovbladrøret lige afskaaret, de sammenvoxede Stovblades frie Ender derfor lige lange.

o. Hovednerven ender i en Slyngtraad.

1. Griflen rendeformet. Slyngtraaden grenet. ☉.

Pisum 163.

2. Griflen flad. Slyngtraaden ugrenet.

Lathyrus 163.

oo. Hovednerven ender i en Braad. 2l. Orobus 164.

II. Bladene enten enkelte, 3-koblede, finnet-3-koblede eller hjulformede.

A. Urter med 3-koblede eller finnet-3-koblede Blade. Det bageste Stovblad frit.

a. Blomsterne i 4—mangeblomstrede Stande.

o. Kjolen but. Frugten oftest nødagtig.

* Blomsterstanden en forlænget Klase. ☉.

Melilotus 164.

** Blomsterstanden en sammentrængt Klase, et Hoved.

1. Kronen sambladet, ikke affaldende. Frugten hverken seglkrummet eller skruesnoet.

Trifolium 165.

2. Kronen fribladset, affaldende. Frugten seglformet eller skruesnoet.

Medicago 167.

oo. Kjolen tilspidset i et Næb. Blomsterne i skjærmformede Stande, gule. Bælg. 2l. Lotus 168.

b. Blomsterne enkeltvis eller 2—3 sammen.

1. Kjolen but. Blomsterne rødlig-hvide. ☉.

Trigonella 168.

2. Kjolen tilspidset i et Næb. Blomsterne bleggule. 2l.

Tetragonolobus 168.

B. Træer, Buske eller Halvbuske, sjældnere Urter og da med hjulformede Blade. Alle 10 Stovblade sammenvoxede.

a. Bægeret regelmæssig 5-delt. Kronbladene røde med hvid

Kjol. Bladene enkelte eller finnet-3-koblede. Buske eller Halvbuske. *Ononis* 168.

b. Bægeret 2-læbet.

o. Urter med hjulformede Blade. Blomsterne gule, hvide eller blaa. ☉. *Lupinus* 168.

oo. Træer, Buske eller Halvbuske. Bladene ikke hjulformede. Blomsterne gule.

* Bladene 3-koblede, nogle undertiden enkelte.

1. Griflen hûeformet opstigende. *Cytisus* 169.

2. Griflen spiralrullet. Busk.

Sarothamnus 169.

** Bladene enkelte. Buske eller Halvbuske.

1. Bladene flade, ikke naaleformede.

Genista 169.

2. Bladene naaleformede, tornspidsede.

Ulex 170.

1. *Astrágalus*, Astragel.

1. Stænglerne nedliggende eller opstigende. Bladene med 5—6 Par Smaablade. Axelbladene frie. Kronbladene grønlige-gule. 0,40 1,00. Juni-Juli. I Krat, Randen af Skove, ved Gærder. Temmelig almindelig. Sød-bladet A., *A. glycyphyl'lus* L.

2. Stænglerne nedliggende eller opstigende. Bladene med 7—12 Par Smaablade. Axelbladene omtrent til Midten sammenvoxede. Kronbladene blaa eller violette. 0,05—0,20. Juni-Juli. Paa høje Strandenge og Bakker. Sjelden. Dansk A., *A. dánicus* Retz.

2. *Galéga*, Stregbælg.

Stænglen opret. Bladene med 5—8 Par Smaablade. 0,40—1,00. Juli-Aug. Enkelte Steder forvildet fra Haver.

Læge-S., *G. officinális* L.

3. *Anthyl'lis*, Rundbælg.

Stænglerne nedliggende—opstigende. De ~~nedre~~ Blade ofte enkelte. Blomsterne gule. Var. med mørkt højrode Kronblade: var. *Dillenii* (Schult.). 0,10—0,30. Juni-Juli. Paa tørre Marker og Bakker, i Klitter. Temmelig almindelig. Gul R., *A. vulnerária* L.

4. *Onóbrychis*, Esparsette.

Stænglen opstigende eller opret. Bladene med 6—12 Par Smaablade. 0,30—0,60. Juni-Juli. Dyrkes undertiden som Foderplante. Hist og her forvildet. (O. sativa Lam.).

Foder-E., *O. viciaefólia* Scop.

5. *Ornithopus*, Fugleklo.

1. Stænglerne nedliggende. Skjærmstilken af Længde med eller kortere end Bladene. Bægertænderne 3 Gange kortere end

Bægerroret. Kronbladene hvide med røde Striber. 0,05—0,25. Juni-Juli. Paa tørre, sandede Marker. Jyll.: almindelig; iøvrigt temmelig sjelden.

Liden F., *O. perpusillus* L.

2. Stænglerne opstigende eller nedliggende. Skjærmstilkene næsten dobbelt saa lange som Bladene. Bægertænderne omtrent af Bægerrorets Længde. Kronbladene rosenrøde. 0,25—0,50. Juni-Juli. Dyrkes hist og her som Foderplante. (*O. róseus* Duf.).

Serradela, *O. sativus* Brot.

6. Vicia, Vikke.

I. Blomsterne i langstilkede, 1—mangeblomstrede Klaser.

A. Klasen 1—6-blomstret. Blomsterne smaa, blaalighvide. Bladets Hovednerve ender i en Slingtraad. ☉.

1. Bladene med 6—9 Par Smaablade. Klasen 2—6-blomstret. Bælgen 2-frøet. 0,25—0,80. Maj-Juli. Mellem Sæden, ved Gjærder osv. Almindelig (*Ervum hirsútum* L.). *Birkens Juli 09.* Laadden V., *V. hirsútá* (L.).

2. Bladene med 3—5 Par Smaablade. Klasen 1—3-blomstret. Bælgen 4-frøet. 0,25—0,80. Juni-Juli. Ved Gjærder, paa Bakker, mellem Sæden. Hist og her. (*Ervum tetraspérnum* L.). Tadder-V., *V. tetraspérma* (L.).

B. Klasen mangeblomstret. Blomsterne større.

a. Axelladene halvmaaneformede, tandede. Bladets Hovednerve ender i en Slingtraad. ?.

1. Bladene med 6—9 Par Smaablade. Kronbladene hvide med lila eller violette Aarer. 0,80—1,50. Juli-Aug. I Skove. Hist og her. Skov-V., *V. silvática* L.

2. Bladene med 3—5 Par Smaablade. Kronbladene mørkt rosenrøde. 0,80—1,50. Juli-Aug. I Skove og Krat. Sjelden. Krat V., *V. dumetórum* L.

b. Axelladene, idetmindste paa de nedre Blade, halvt spydformede eller halvt pilformede, helrandede.

o. Griflen sammentrykt fra Ryggen. Smaabladene ægformede eller aflange. ?.

1. Bladets Hovednerve ender i en Slingtraad. Fane og Vinger violette, Kjolen hvidlig. 0,25—0,60. Maj-Juli. I Kratskove. Sjelden.

Kassubisk V., *V. cassúbica* L.

2. Bladets Hovednerve ender i en Braad. Kronbladene hvide med rodviolette Aarer. 0,25—0,40. Juni-Juli. I Kratskove, paa Lyngbakker. Jyll.: Hist og her. Lyng-V., *V. Or'obus* DC.

oo. Griflen sammentrykt fra Siden. Smaabladene linie-lancetformede. Bladets Hovednerve ender i en Slingtraad.

* Fanens Plade af Længde med eller længere end

Neglen. Planten glat eller silkehaaret. Kronbladene blaaviolette. 2l.

1. Fanens Plade omtrent dobbelt saa lang som Neglen. Klaserne meget længere end det støttende Blad. Bladene med 10—14 Par Smaablade. 0,30—1,20. Juni-Aug. Ved Gjærder, i Krat. Hist og her.

Langklaset V., **V. tenuifolia** Roth.

2. Fanens Plade omtrent af Længde med Neglen. Klaserne af Længde med eller lidt længere end det støttende Blad. Bladene med 8—10 Par Smaablade. 0,25—1,00. Juni-Aug. I Kratskove, ved Gjærder, paa Marker og høje Enge, i Klitter. Almindelig.

Muse-V., **V. Cracca** L.

- ** Fanens Plade halv saa lang som Neglen. Hele Planten uldhaaret. 0,30—1,20. ☉ eller ☺. Juni-Juli. Mellem Sæden. Sjelden.

Dunhaaret V., **V. villósa** Roth.

- II. Blomsterne enkeltvis eller parvis, næsten siddende, eller i meget kortstilkede, faablomstrede Klaser.

- A. Bladets Hovednerve ender i en Slynghtraad. Bladene med 3—8 Par Smaablade, som i Spidsen ere indtrykte eller indrandede med en Braad i Indskjæringen. Axelbladene tandede.

- a. Blomsterne i 3—5-blomstrede Klaser. Bladene med 4—8 Par ægformede eller aflang-ovale Smaablade. Med Udlobere. Kronbladene smudsig violette, sjeldnere hvide. 0,30—0,60. 2l. Maj-Juli. I Skove og Krat, ved Gjærder. Almindelig.

Gjærde-V., **V. sépium** L.

- b. Blomsterne enkeltvis eller parvis i Bladhjørnerne, næsten siddende. ☉.

1. Bladene med 5—7 Par ovale eller omvendt ægformede Smaablade. Fanen violet; Vingerne røde. 0,30—0,60. Juni-Juli. Almindelig dyrket og forekommer desuden som Ukrud.

Foder-V., **V. satíva** L.

2. Bladene med 3—5 Par Smaablade, som paa de nedre Blade ere omvendt hjerteformede eller ovale, paa de øvre linieformet-ovale. Fane og Vinger purpurrøde. Var., især mellem Sæden, med Bægeret mod Frugtmodningen spaltet: f. *segetalis* (Thuill.). 0,15—0,50. Maj-Juni. I Krat, ved Gjærder, mellem Sæden. Almindelig.

Smalbladet V., **V. angustifolia** Roth.

- B. Bladets Hovednerve ender i en Braad. Bladene med 1—3 Par Smaablade. ☉.

1. Stænglerne nedliggende eller opstigende. Axelbladene halvt pilformede, helrandede. Blomsterne enlige i Blad-

Musgraene i
Dragør Maj 1910

hjørnerne. Kronbladene rødviolette. 0,05—0,15. April-Maj. Paa Marker, Bakker, Overdrev. Hist og her.

Vaar-V., *V. lathyroides* L.

2. Stænglen opret. Axelbladene halvmaaneformede, tandede. Blomsterne i 2—5-blomstrede Klaser. Kronbladene hvide med en sort Plet paa Vingerne. 0,40—1,00. Juni-Juli. Almindelig dyrket.

Bonne-V. eller Hestebonne, *V. Faba* L.

7. *Pisum*, Ært.

1. Smaabladene helrandede. Klasen oftest 2-blomstret. Kronbladene hvide, sjældnere med rosenrød Fane. Frøene kugleformede, oftest gule. 0,30—1,00. Juni-Juli. Almindelig dyrket. Af og til forvildet.
Gule Æ., *P. sativum* L.
2. Smaabladene fint takkede. Klasen ofte 1-blomstret. Fanen blaaviolet, Vingerne røde, Kjølen hvid. Frøene kantede, graa-grønne og brunspættede. 0,30—1,00. Dyrket. Forekommer af og til som Ukrud.
Graa Æ., *P. arvense* L.

8. *Láthyrus*, Fladbælg.

- I. Kronbladene gule. Bladene med eet Par lancetformede Smaablade. Blomsterstanden en langstilket Klase. 0,25—1,00. 2½. Juni-Juli. Paa Enge, ved Gjærder, i Krat. Almindelig.

Gul F., *L. pratensis* L.

- II. Kronbladene røde eller violette, sjældnere hvide.

A. Stænglen kantet, uvinget.

- a. Bladene med 4—5 Par elliptiske Smaablade. Blomsterne i 4—8-blomstrede Klaser. Stænglen nedliggende, tilligemed Bladene glat, sjældnere dunhaaret. 0,20—0,40. 2½. Juli-Aug. Ved sandede Strandbredder. Hist og her, især langs Jyllands Vestkyst.

Grenen Juni 1911.
Strand-Ært, *L. maritimus* (L.).

- b. Bladene med et Par Smaablade.

1. Smaabladene ovale. Blomsterne i 2—6-blomstrede Klaser. Klasestilken meget længere end det støttende Blad. 0,30—0,80. 2½. Juli-Aug. Funden ved Kjøbenhavn og Roskilde; rimeligvis forvildet.

Knoldet F., *L. tuberósus* L.

2. Smaabladene linie-lancetformede. Blomsterne enlige i Bladhjørnerne; Blomsterstilken meget kortere end det støttende Blad. 0,15—0,30. ☉. Juni-Juli. Kun funden ved Hammershus paa Bornh.

Enblomstret F., *L. sphaericus* Retz.

- B. Stænglen vinget. Smaabladene lancetformede. Blomsterne i langstilkede Klaser. 2½.

- a. Bladene med 2—3 Par Smaablade; Bladstilken uvinget.

× 0,30—0,60. Juni-Aug. I Moser, paa fugtige Enge. Hist og her. Kjør-F., **L. palúster** L.

b. Bladene med 1—2 Par Smaablade; Bladstilkens vinget

1. De nedre Blade med 1, de øvre med 2 Par Smaablade. Bladstilkens Vinger lige saa brede som Stænglens. 0,50—1,80. Juli-Aug. Kun funden ved Raa-have paa Loll.

Bredvinget F., **L. heterophyllus** L.

2. Bladene alle kun med 1 Par Smaablade. Bladstilkens Vinger smallere end Stænglens. Var. med elliptiske Smaablade: var. *platyphylla* (Retz.). 0,50—1,80. Juli-Aug. Ved Gjærder, i Kratskove. Ikke sjelden.

Skov-F., **L. silvéster** L.

9. Or'obus, Glatbælg. *Medicago lupulina* L.

A. Stænglen opstigende, vinget. Bladene med 2—3 Par ovale eller elliptisk—lancetformede Smaablade. Kronbladene rød-violette. 0,15—0,25. Maj-Juni. Paa Lyngbakker, i Skove og Krat. Almindelig, især paa Sjæll. og i Jyll. *Andrup Krat 1-6-1910.*

Knoldet G., **O. tuberósus** L.

B. Stænglen kantet, uvinget.

1. Stænglen opret, grenet. Bladene med 3—7 Par oval-elliptiske eller elliptisk-lancetformede Smaablade. Bliver sort ved Tørring. Kronbladene røde. 0,25—0,60. Juni-Juli. I Skove og Krat. Temmelig sjelden. Sort G., **O. niger** L.

2. Stænglen opret, ugrenet. Bladene med 2—3 Par ægformede eller elliptiske, tilspidsede Smaablade. Bliver ikke sort ved Tørring. Kronbladene røde eller violette. 0,15—0,30. I Skove. Temmelig sjelden. Vaar-G., **O. vernus** L.

10. Melilótus, Stenklover.

A. Kronbladene hvide. Stænglen opret, grenet. Axelbladene børsteformede, helrandede. 0,30—1,00. Juli-Sept. Ved Veje, omkring Byer, især nær Stranden. Hist og her.

Hvid S., **M. albus** Desr.

B. Kronbladene gule.

a. Axelbladene børsteformede, helrandede.

1. Stænglen opret. Fane, Vinger og Kjøl lige lange. Frugten dunhaaret. 0,50—1,00. Juli-Sept. Ved Strandbredder, Veje, paa Marker. Ikke sjelden. (*M. officinális* Willd.).

Høj S., **M. altíssimus** Thuill.

2. Stænglen opret eller opstigende. Vingerne kortere end Fanen, længere end Kjolen. Frugten glat. 0,30—0,60. Juli-Sept. Paa Marker. Hist og her. Formodentlig indfort med fremmed Frø. (*M. arvensis* Wallr.).

Mark-S., **M. officinális** (L.) Desr.

b. Stænglen opstigende eller opret. Axelbladene sylformede

med børsteformede Tænder ved Grunden. Vingerne kortere end Fanen, længere end Kjolen. Frugten glat. 0,25—0,50. Juli-Sept. Ved Strandbredder. Hist og her.

Strand-S., *M. dentátus* W. et Kit.

11. Trifólium, Kløver.

I. Kronbladene gule. Smaabladenes Sidenerver i Reglen ugre-nede. ☉.

A. Det midterste Smaablad længere stilket end Sidesmaablade-
ne og med en i Spidsen leddet Smaabladstilk, 3: Bladet finnet-
3-koblet. Griflen 4—6 Gange kortere end Frugten.

1. Stænglen nedliggende eller opstigende. Blomsterstanden
3—15-blomstret. Fanen jævn; Vingerne oprette. 0,05—
0,20. Juni-Juli. Paa Strandenge. Meget sjelden.

Faablomstret K., *T. filifórmé* L.

2. Stænglen nedliggende eller opstigende. Blomsterstanden
15—40-blomstret. Fanen med ophøjede Striber; Vingerne
udstaaende. Var. med opret eller opstigende Stængel, større
og kortstilkede Hoveder, mørkere gule Blomster: var. *cam-
péstris* (Schreb.), og med mindre, 8—20-blomstrede Hoveder
paa lange, traadfine Stilke, Fanen utydelig stribet og Vin-
gerne kun lidt udstaaende: var. *minus* (Sm.). 0,05—0,30.
Maj-Aug. Paa Marker og Enge, ved Veje, i Klitter.

Almindelig. Udstrakt K., *T. procúbens* L.

B. Stænglen opret, sjeldnere opstigende. Bladene 3-koblede;
Smaablade-
ne alle næsten siddende. Fanen med ophøjede
Striber; Vingerne udstaaende. Griflen omtrent af Længde
med Frugten. 0,15—0,30. Juli-Sept. Paa Marker, ved Veje.
Hist og her.

Humle-K., *T. agrárium* L.

II. Kronbladene hvide eller røde. Smaabladenes Sidenerver grenede.

A. Blomsterne tydelig stilkede, med Dækblade. Griflen jævnt
bøjet, opstigende. 2l.

a. Stænglen krybende. Smaablade-
ne ovale eller omvendt
ægformede. Blomsterstandene langstilkede, sidestillede.

1. Blomsterstanden omgivet af et flerbladet Svøb. Blom-
sterne kortstilkede. Bægeret efter Afblostringen
blæreformet opblæst. Kronbladene kjødfarvede eller
blegrøde. 0,05—0,20. Juli-Aug. Paa Strandenge.
Almindelig.

Jordbær-K., *T. fragíferum* L.

2. Blomsterstanden uden Svøb. De midterste Blomsters
Stilke af Længde med Bægerrøret. Bægeret ikke op-
blæst. Kronbladene hvide eller kjødfarvede. 0,07—
0,25. Juni-Aug. Paa Marker og Enge. Meget almin-
delig.

Hvid K., *T. repens* L.

b. Stænglen opstigende eller opret.

o. Hovedstænglen kort, med rosetstillede Blade, fra hvis
Bladhjørner der udgaa strakte Skud med een ende-

stillet og oftest tillige flere sidestillede Blomsterstande. Kronbladene hvide. Smaabladene lancetformede. 0,15—0,40. Juli. Paa Bakker og høje Enge. Sjelden. Sjæll.: Nymølle. Flaskekroen, Skillingskroen; Hesselø; Bornh.

Bjerg-K., *T. montanum* L.

oo. Hovedstænglen forlænget, med sidestillede Blomsterstande. Smaabladene omvendt ægformede.

1. Stænglen hul, glat. Smaabladene med omtrent 20 Sidenerver paa hver Side. Kronbladene i Begyndelsen hvide, senere rosenrøde. 0,25—0,60. Juli-Aug. Almindelig dyrket og ofte forvildet.

Fladhoved-K., *T. hybridum* L.

2. Stænglen marvfyldt, mod Spidsen lidt haaret. Smaabladene med omtrent 40 Sidenerver paa hver Side. Kronbladene fra Begyndelsen af røde. 0,25—0,45. Juli-Aug. Indført med fremmed Sæd. Kun fundet faa Steder.

T. elegans Savi.

B. Blomsterne siddende eller næsten siddende, uden Dækblade. Griflen i Spidsen hagekrummet. Hele Planten mere eller mindre haaret.

a. Kronen omtrent af Bægerets Længde, blegrod eller hvid. Blomsterstandene dels endestillede dels sidestillede. ☉.

1. Stænglen opret, sjældnere opstigende. Smaabladene aflange eller lancetformede. Blomsterstandene stilkede, ovale, tilsidst valseformede. Bægeret længere end Kronen 0,07—0,25. Juli-Aug. Paa tørre, sandede Marker og Bakker, i Klitter. Almindelig.

Hare-K., *T. arvense* L.

2. Stænglen opstigende eller opret. Smaabladene omvendt ægformede. Blomsterstandene siddende, kugleformede, tilsidst ægformede. Bægeret af Længde med eller lidt kortere end Kronen. 0,07—0,20. Juni-Juli. Paa Marker og Bakker. Hist og her.

Stribet K., *T. striatum* L.

b. Kronen meget længere end Bægeret, purpurrod, sjældnere hvid. Blomsterstandene i Spidsen af Hovedstænglen og Grenene.

o. Bægerrøret 10-nervet.

* Enaarig. Axelbladene butte eller spidse. Blomsterstanden ægformet eller valseformet. 0,20—0,40. Juni-Aug. Hist og her dyrket. Af og til forvildet.

Blod-K., *T. incarnatum* L.

** Fleraarig. Axelbladene tilspidsede. Blomsterstanden kugleformet.

1. Stænglen ret. Smaabladene ovale eller omvendt ægformede. Axelbladene pludselig tilspidsede i en borsteformet Spids. Bægerrøret

dunhaaret. Var. med Bægeret af Længde med Kronen: var. *parviflora* Bab. 0,15—0,50. Maj-Sept. Paa Enge og Marker. Almindelig, baade vildvoxende og dyrket. Rød K., **T. praténse** L.

2. Stænglen zigzagbojet. Smaabladene elliptiske eller lancetformede. Axelbladene jævnt tilspidsede. Bægerroret glat eller næsten glat. 0,15—0,30. Juni-Juli. Paa Bakker og Marker, ved Veje, i Randen af Skove. Temmelig almindelig. Bugtet K., **T. médium** L.

oo. Bægeret 20-nervet, uldhaaret. Den ene af Bæger-tænderne omtrent dobbelt saa lang som de øvrige. Stænglen rank-opret. i Reglen ugrenet. Smaabladene lancetformede. Axelbladene jævnt tilspidsede. 0,15—0,45. 2l. Juni-Juli. I højtliggende Skove. Nord-øst-Sjæll.: hist og her; iøvrigt meget sjelden.

Skov-K., **T. alpestre** L.

12. Medicágo, Sneglebælg.

A. Frugten uopspringende, skruesnoet, uden Aabning i Midten. Blomsterne i Hoved eller Ax, smaa, indtil 5 Mm. lange. Stænglerne nedliggende, opstigende eller oprette. ☉.

1. Tæt dunhaaret. Blomsterstanden 2—5-blomstret. Frugten med 3—5 Vindinger, beklædte med hagekrummede Torne. 0,05—0,20. Maj-Juni. Paa tørre Bakker. Sjelden.

Liden S., **M. mínima** (L.).

2. Svagt haaret. Blomsterstanden mangeblomstret. Frugten med omtrent 1½ Vinding, uden Torne, men undertiden med udstaaende Kirtelhaar, hvilken Form er: *M. Willdenówii* Boenn. 0,10—0,30. Juni-Sept. Ved Veje, paa Marker og høje Enge. Almindelig. Humleagtig S., **M. lupulina** L.

B. Frugten opspringende, seglformet eller skruesnoet, med en Aabning i Midten. Blomsterne i korte Klaser, større, omtrent 10 Mm. lange. 2l.

- a. Stænglerne nedliggende eller opstigende. Klasen kort, halvskjærmformet. Frugten seglkrummet eller skruesnoet, med 1 Vinding.

1. Kronbladene gule. 0,15—0,50. Juli-Aug. Paa Marker og Bakker, ved Gjerder. Sjæll., Moen og Bornh.: hist og her; iøvrigt meget sjelden. Segl-S., **M. falcáta** L.
2. Kronbladene brunlige, gule, grønlige eller blaalighvide. 0,25—0,50. Meget sjelden. (*M. média* Pers.).

Sand-Lucerne, **M. falcáta** × **satíva**.

- b. Stænglerne oprette. Klasen aflang. Kronbladene violette eller blaalighvide. Frugten skruesnoet, med 2—3 Vindinger. 0,30—0,70. Juli-Sept. Dyrket. Hist og her forvildet.

Foder-Lucerne, **M. satíva** L.

frank-3-kobler 13. **Lotus**, Kjællingtand.

1. Stænglerne nedliggende eller opstigende. Smaabladene omvendt ægformede. Blomsterstandene 4—7-blomstrede. Bægertænderne for Udspringningen tiltrykte. Var. paa Strandenge med slankere Stængler og linie-lancetformede Blade: var. *tenuifolia* L. 0,10—0,30. Juni-Juli. Paa Marker og Bakker, ved Veje, i Klitter. Almindelig. Almindelig K., *L. corniculatus* L.
2. Stænglerne oprette eller opstigende, hule. Smaabladene omvendt ægformede. Blomsterstandene 7—15-blomstrede. Bægertænderne for Udspringningen tilbagebøjede. 0,20—0,50. Juli-Aug. I fugtige Enge og Moser. Hist og her, især i Jyll. Sump-K., *L. uliginosus* Schk.

14. **Trigonélla**, Bukkehorn.

- Stænglerne nedliggende. Smaabladene omvendt hjærteformede. 0,05—0,15. Juli. Meget sjelden. Kun paa Læso og Bornh. Fugleklo-K., *T. ornithopodioides* L.

14. **Tetragonólobus**, Kantbælg.

- Stænglerne opstigende. Smaabladene omvendt ægformede. Bælgen 4-kantet-vinget. 0,08—0,20. Juni-Juli. Paa Strandenge. Temmelig sjelden. *T. siliquosus* (L.).

16. **Onónis**, Krageklo.

A. Med Grentorne. Blomsterne oftest enlige.

1. Stænglerne oprette eller opstigende, ensidig haarede. Smaabladene lancetformet-ovale. Bælgen af Længde med eller længere end Bægeret. 0,25—0,50. Juli-Sept. Paa Strandenge og Marker nær Havet. Hist og her.

Strand-K., *O. campéstris* Koch et Ziz.

2. Stænglerne nedliggende eller opstigende, alsidig haarede. Smaabladene ovale. Bælgene kortere end Bægeret. Var. uden Grentorne og med Blomsterne ofte parvis: var. *mitis* Gmel. 0,25—0,50. Juli-Aug. Paa Marker og Heder, ved Gjærder og Veje. Almindelig.

Mark-K., *O. procurrens* Wallr.

- ulit.* B. Uden Grentorne. Blomsterne oftest parvis, mod Spidsen af Stænglen tæt samlede. Stænglen opret eller opstigende, alsidig haaret. Smaabladene elliptisk-ovale. Bælgene kortere end Bægeret. 0,25—0,60. Juli. Paa høje Enge, ved Gjærder. Hist og her

Stinkende K., *O. hircina* Jacq.

17. **Lupínus**, Lupin.

- A. Bægerets Underlæbe 3-tandet. Blomsterne gule. 0,20—0,50. Juli-Aug. Dyrkes hist og her paa sandede Jorder for at nedpøjes som Gjødning. Gul L., *L. luteus* L.

B. Bægerets Underlæbe udelt.

1. Blomsterne blaa. 0,20—0,50. Juli-Aug. Dyrkes som foregaaende. Blaa L., *L. angustifolius* L.
2. Blomsterne hvide. 0,20—0,50. Juli-Aug. Dyrkes som foregaaende. Hvid L., *L. albus* L.

18. *Cytisus*, Guldregn.

A. Blomsterne i hængende Klaser. Træ. Maj-Juni. Dyrkes i Haver. Hist og her forvildet.

Almindelig G., *C. Labúrnum* L.

B. Blomsterne enlige eller i Hoveder. Buske med langhaarede Grene.

1. Blomsterne i Hoved i Spidsen af Grenene. Juli-Aug. Dyrkes i Haver. Undertiden forvildet. *C. capitátus* Jacq.
2. Blomsterne enlige eller faa sammen i Bladhjørnerne. Juni. Dyrkes i Haver. Undertiden forvildet.

C. elongátus W. et K.19. *Sarothámnus*, Gyvel.

Grenene stive, risformede, kantede, grønne. Smaabladene lancetformede. Blomsterne enlige eller parvis i Bladhjørnerne. 0,50—1,00. Maj-Juni. Paa Bakker og Lyngheder. Jyll.: almindelig; iøvrigt temmelig sjelden.* Kost-G., *S. scopárius* (L.).

20. *Genísta*, Visse.

A. Uden Grentorne.

1. Stænglerne oprette eller opstigende. Bladene lancetformede, helt glatte eller svagt randhaarede. Blomsterne i Klaser i Spidsen af Grenene. Kronbladene og Bælgene glatte. 0,20—0,40. Juli-Aug. Paa Bakker, Lyngheder, ved Veje. Jyll.: almindelig; paa Øerne kun funden i det nordvestlige Fyen. Farve-V., *G. tinctória* L.

2. Stænglerne nedliggende eller opstigende. Bladene omvendt ægformede, tiltrykt-silkehaarede. Blomsterne enlige eller 2—4 sammen, mod Spidsen af Grenene klaseformet samlede. Fane og Kjøl tilligemed Bælgene silkehaarede. 0,10—0,30. Maj-Juli. Paa Lyngheder og tørre Bakker. Jyll.: hist og her; ikke funden paa Øerne. Haaret V., *G. pilósa* L.

B. Med Grentorne. Bladene aflang-elliptiske eller lancetformede. Blomsterne i Klaser.

1. Stængel og Grene nedliggende eller opstigende, tilligemed Bladene glatte. Dækbladene ovale, længere end Blomsterstilkene. 0,15—0,40. Maj-Juli. Paa Lyngheder og tørre Bakker. Jyll.: almindelig, især mod Vest; paa Øerne kun funden i det nordvestlige Fyen.

Engelsk V., *G. ánglica* L.

2. Stængel og Grene oprette eller opstigende, tilligemed Bladene

haarede af udstaaende Haar. Dækbladene sylformede, kortere end Blomsterstilkene. 0,20—0,40. Juni-Juli. Paa Lyngheder. Meget sjelden. Kun funden faa Steder i Jyll.

Tydsck V., *G. germanica* L.

Liduborg 16-5-09 21. *Ulex*, Tornblad.

Busk med udspærrede, grønne Grene. 0,50—1,50. Ved Gjærder,

✓ paa sandet Jord. Temmelig sjelden. Maaske oprindelig forvildet.

Opret T., *U. europæus* L.

51. Fam. *Cucurbitaceae*, Græskarfamilien.

Fleraarige Urter med spredte, haandnervede, rue Blade, klatrende ved Hjælp af Slynghtraade. Blomsterne særkønnede, regelmæssige, med 5 Bægerblade og 5 ved Grunden sammenvoxede Kronblade; Hunblomsten med 5 Støvblade, af hvilke det ene er frit, de andre parvis sammenvoxede, alle sammenvoxede med Kronroret; Hunblomsten oversædig, med en 3-bladet, 3-rummet Støvvej. Frugten et Bær.

1. *Bryonia*, Galdebær.

1. *Enbo*. Bladene hjærteformede, haandlappede, med 5 grovt tandede Lapper. Hunblomstens Bæger af Længde med Kronen. Kronen gullighvid. Arret glat. Bærrene sorte. 1,50—3,00. Juni-Aug. Ved Gjærder omkring Byer. Hist og her. Vistnok oprindelig indfort. *Enbo-G.*, *B. alba* L.

2. *Tvebo*. Bladene hjærteformede, haandfligede, med oftest 5 helrandede eller faatandede Flige. Hunblomstens Bæger kun halvt saa lang som Kronen. Kronen gullighvid. Arret haaret. Bærrene røde. 1,50—3,00. Juni-Aug. Ved Gjærder omkring Byer. Meget sjelden. Ligesom foregaaende vistnok oprindelig indfort. *Tvebo-G.*, *B. dioica* Jacq.

52. Fam. *Lythraceae*, Kattehalefamilien.

Urter med fjernervede, hele, helrandede, modsatte Blade uden Axelblade. Blomsterne omkringsædige, regelmæssige, tvekjønnede, 6-tallige, med 6 Bægerblade, mellem hvilke der sidde 6 Bibægerblade, 6 Kronblade, 6 eller 6 + 6 Støvblade, en 2-bladet, 2-rummet Støvvej; 1 Griffel med udelt Ar. Frugten en Kapsel.

1. Blomsterne enlige i Bladhjørnerne. Kronbladene meget smaa. 6 Støvblade. *Peplis* 171.

2. Blomsterne samlede i en axformet Stand. Kronbladene store. 6 + 6 Støvblade. 21. *Lythrum* 171.

1. **Peplis**, Vandportulak.

Stænglen nedliggende eller krybende, oftest rødlig. Bladene omvendt ægformede. Kronbladene rødlig. 0,05—0,20. Juni-Sept. Paa oversvømmede Steder, i Grofter osv. Jyll.: temmelig almindelig; paa Øerne sjelden.

P. **Pórtula** L.

2. **Lythrum**, Kattehalé.

Stænglen opret. Bladene lancetformede med hjærteformet Basis, undertiden i 3-tallige Kranse eller spredte. Kronbladene rode. 0,50—1,00. Juli-Aug. Ved Aa- og Søbredder, i Grofter osv. Almindelig. *Birkhøjskule 09.* Pilebladet K., L. **Salicária** L.

53. Fam. **Oenotheráceae**, Natlysfamilien.

Urter med oprette Stængler, fjernervede, hele, spredte eller modsatte Blade uden Axelblade. Blomsterne i Klaser eller enlige i Bladhjørnerne, oversædige, regelmæssige, sjeldent lidt uregelmæssige, tvekjønnede, 4-tallige i alle Kredse, med 2 Kredse af Støvblade, sjeldnere 2-tallige med kun 1 Kreds af Støvblade. Frugten en 4-rummet Kapsel eller en Nød.

A. Bæger og Krone 4-tallige; 4 + 4 Støvblade. Frugten en Kapsel.

a. Kronbladene gule. Frøene uden Frøuld. ☉.

Oenothera 171.

b. Kronbladene rode eller hvidlige. Frøene med Frøuld.

1. Kronbladene lige store; Støvblade og Griffel rette. De nedre Blade modsatte, de øvre spredte. 2l. **Epilóbium** 171.

2. Kronbladene ulige store; Støvblade og Griffel bøjede. Bladene alle spredte. 2l. **Chamaenerium** 173.

B. Bæger og Krone 2-tallige; 2 Støvblade. Frugten en Nød. Med Udlobere. 2l. **Circaea** 173.

1. **Oenothéra**, Natlys.

1. Kronbladene længere end Støvbladene. 0,50—1,00. Juni-Aug. Forvildet. Hist og her. Toaarig N., **O. biénis** L.

2. Kronbladene af Længde med Støvbladene. 0,40—0,80. Juni-Aug. Forvildet. Sjelden. Rødstænglet N., **O. muricata** L.

2. **Epilóbium**, Dueurt.

1. Stænglen svagt kantet af 2—4 Længderibber.

A. Bladene alle stilkede, næsten glatte; Stænglen opefter dunhaaret.

1. Bladene temmelig langstilkede, elliptiske, tandet-savtakke. De uudsprungne Blomster nikkende. 0,30—0,70. Aug.-Sept. Ved Grofter, Søer og Damme osv. Temmelig almindelig.

Rosenbladet D., **E. róseum** Schreb.

2. Bladene kortstilkede, linie-lancetformede, fjernt savtakke-
De uudsprungne Blomster oprette. 0,30—0,60. 2l eller
☉. Juli-Sept. Kun funden ved Grøndal ved Kjøben-
havn, og paa Thorseng.

Lamys D., **E. Lámyi** F. W. Schultz.

- B. Bladene, idetmindste de midterste, siddende. De uudsprungne
Blomster oprette.

- a. Stænglen glat eller kun mod Spidsen dunhaaret. Bladene
glatte eller næsten glatte.

1. Udlobere meget korte, med en Bladroset. Stænglen
glat; Bladene lancetformede, tæt savtakket-tandede.
Bægerbladene tilspidsede. 0,30—0,80. Juli-Sept. Ved
Grøfter, Damme osv. Hist og her. (**E. adnatum**
Griseb.). Firekantet D., **E. tetragónum** L.

2. Udlobere lange, traadformede. Stænglen mod Spidsen
dunhaaret; Bladene lancetformede, fjernt og svagt
tandede. Bægerbladene butte. 0,30—0,80. Juli-Aug.
Ved Grøfter, Tørvgrave osv. Hist og her, især i Jyll.
(**E. virgatum** Wimm.).

Risdannet D., **E. obscúrum** (Schreb.).

- b. Stænglen overalt dunhaaret; Bladene linie-lancetformede,
svagt haarede. Bægerbladene butte. Kun funden ved
Klingstrup paa Fyen. **E. parviflórum** × **obscurum**.

II. Stænglen trind, uden Længderibber.

- A. De nedre Blade stilkede.

- a. De uudsprungne Blomster nikkende. Stænglen opefter
dunhaaret, ved Grunden glat eller næsten glat. Bladene
ægformede eller æg-lancetformede, skarpt tandet-savtak-
kede, glatte eller næsten glatte. 0,20—0,60. Juni-Aug.
Ved Gjærder, i Skove og Krat. Almindelig.

Glatbladet D., **E. montánum** L.

- b. De uudsprungne Blomster oprette. Stænglen overalt
tilligmed Bladene dunhaaret.

1. Bladene lancetformede, skarpt savtakke-
bladene tilspidsede. Meget sjelden.

E. róseum × **parviflórum**.

2. Bladene æg-lancetformede, skarpt savtakke-
bladene butte. Kun funden ved Stensgaard paa Loll.,
og paa Thorseng.

E. montánum × **parviflórum**.

- B. Bladene alle siddende.

- a. De uudsprungne Blomster nikkende. Med traadfine Ud-
lobere. Stænglen dunhaaret; Bladene linie-lancetformede,
helrandede eller fjernt og svagt tandede, glatte eller
næsten glatte. 0,15—0,40. Juli-Aug. I Tørvmoser, paa
torvholdige Enge, ved Grøfter. Almindelig.

Kjær-D., **E. palústre** L.

b. De uudsprungne Blomster oprette. Bladene haarede.

1. Med meget korte Udløbere, som i Spidsen bære en Bladrosset. Stænglen dunhaaret; Bladene lancetformede, fjernt og svagt tandede. Bægerbladene butte. 0,20—0,80. Juli-Aug. I Moser, Grøfter, ved Aa- og Søbredder. Almindelig. (E. pubescens Roth).

Dunet D., *E. parviflorum* Schreb.

2. Med lange, tykke Udløbere med skjælfornede Blade. Stænglen haaret af længere Haar og kortere Kirtelhaar; Bladene elliptiske eller æg-lancetformede, tandet-savtakke. Bægerbladene kort braadspidsede. 0,80—1,50. Juli-Aug. I Tørvmoser, Grøfter, ved Aa- og Søbredder. Almindelig. *Storblomstret. Biskopsfuld 09.*

Laadden D., *E. hirsutum* L.

3. Chamaenérion, Gederams.

Jordstænglen med lange Udløbere. Bladene lancetformede, helrandede eller svagt tandede. 0,30—1,00. Juli-Aug. Ved Gjærder, paa aabne Pladser i Skove. Hist og her. *Biskopsfuld 18-7-09.*
Smalbladet G., *C. angustifolium* (L.).

4. Circaea, Steffensurt.

1. Bladene hjerteformede, tilspidsede, grovt tandede, med vinget Bladstilk. Blomsterne med smaa, sylformede Dækblade; Blomsterstilkene glatte, efter Afblomstringen udstaaende. Blomsterstandens Axe oftest glat. Var. med uvinget Bladstilk og Blomsterstandens Axe kirtelhaaret: var. *intermedia* (Ehrh.). 0,07—0,30. Juni-Aug. I fugtige Skove. Hist og her.

Glat S., *C. alpina* L.

2. Bladene ægformede eller æg-hjerteformede, tilspidsede, utydelig tandede, med uvinget Bladstilk. Dækblade manglende eller af-faldende før Blomstringen. Blomsterstilkene haarede, efter Afblomstringen nedadbojede. 0,15—0,40. Juli-Aug. I Skove. Almindelig.

Dunet S., *C. lutetiana* L.

54. Fam. Haloragidaceae, Vandspirfamilien.

Fleraarige Vandplanter med kransstillede Blade uden Axelblade. Blomsterne enlige eller flere sammen i Bladhjørnerne, ofte samlede til en axformet Stand, oversædige, regelmæssige, tvækkønnede eller særkønnede, med 4 Bægerblade, 4 Kronblade eller kronløse, 4 + 4 Støvblade eller kun 1 Støvblad. Frugten en 2—4-delelig Spaltefrugt med nødagtige Delfrugter, eller en Stenfrugt.

1. Enbo. Blomsterne axformet samlede i Spidsen af Stænglen. Bæger og Krone 4-tallige; Hanblomsten med 4 eller 4 + 4

Stovblade. Spaltefrugt. Bladene kamformet fjersnitdelte med linieformede Afsnit. *Myriophyllum* 174.

2. Blomsterne tvekjønnede, enlige i Bladhjørnerne. Bægeret en lav, næsten helrandet Krave; Krone mangler; 1 Stovblad; Stenfrugt. Bladene hele, linieformede. *Hippuris* 174.

1. *Myriophyllum*, Tusindblad.

- A. Dækbladene alle kamdelte, meget længere end Blomsterne. Var. med Dækbladene af Længde med eller lidet længere end Blomsterne: var. *pectinata* (DC.). 0,07—0,30. Juni-Aug. I Grofter, Soer og Damme. Almindelig. Krans-T., *M. verticillatum* L.
- B. De øverste Dækblade udelte, kortere end Blomsterne.
1. Bladafsnittene i Reglen modsatte, børsteformede. Blomsterstanden stedse opret. 0,30—1,50. Juni-Aug. Baade i Fersk og Brakvand. Almindelig. Ax-T., *M. spicatum* L.
 2. Bladafsnittene i Reglen afvekslende, haarformede. Blomsterstanden før Udspringningen nikkende, i Spidsen sammensat af spredte Hanblomster. 0,10—0,30. Juni-Aug. I Søer, Bække og Tørvgrave. Jyll.: hist og her; paa Øerne meget sjelden. Haarfliget T., *M. alterniflorum* DC.

2. *Hippúris*, Vandspir.

Stænglen opret, dens øverste Del ovenfor Vandet; paa dybere Vand undertiden helt nedsænket (f. *fluitans* Liljebl.). Bladene i 8—12-tallige Kranse. 0,15—1,00. Juni-Aug. I Aaer, Bække, Grøfter og Damme. Temmelig almindelig.

Almindelig V. eller Hestehale, *H. vulgaris* L.

55. Fam. *Cornáceae*, Kornelfamilien.

Buske eller fleraarige Urter med modsatte, enkelte, hele og helrandede Blade uden Axelblade. Blomsterne i Skjærm eller halvskjærmformet Kvast, oversædige, regelmæssige, tvekjønnede, med 4 Bægerblade, 4 Kronblade, 4 Stovblade og en 2-bladet. 2-rummet Stovvej. Frugten en Stenfrugt med 2-rummet, 2-froet Sten.

1. *Cornus*, Kornel.

1. Urteagtig. Bladene ægformede, med 2 Sidenerver paa hver Side af Midtnerven. Blomsterstanden en Skjærm, omgivet af et 4-bladet, farvet Svob. Blomsterne sortrøde. Frugten rød. 0,10—0,25. Maj-Juni. I Moser. Nordjyll.; almindelig; iøvrigt sjelden. Hønsebær. *C. suecica* L.
2. Busk. Bladene ægformede, tilspidsede, med 3—5 Sidenerver paa hver Side af Midtnerven. Blomsterstanden en halvskjærm-

formet Kvast, uden Svøb. Blomsterne hvide. Frugten sort. Juni-Juli. Ved Gjærder, i Kratskove. Temmelig almindelig.

Bistruup Hagen 4-7-09.

Rød K., *C. sanguinea* L.

56. Fam. Araliaceae, Vedbendfamilien.

Buske med spredte Blade uden Axelblade. Blomsterne i Skjærm, oversædige, regelmæssige, tvekjønnede, 5-tallige i alle Kredse, med 1 Kreds af Støvblade. Frugten et Bær.

1. Hédera, Vedbend.

Stænglen nedliggende eller klattrende ved Hjælp af Hefterødder. Bladene stedsegrønne, haandnervede, 3—5-lappede eller -fligede. Blomsterne gulgrønne. Frugten sort. Sept.-Okt. I Skove, ved Gjærder. Temmelig almindelig. Almindelig V., *H. Helix* L.

57. Fam. Umbelliferae, Skjærmblostmestre.

Urter med hule Stængler og spredte Blade med store Bladskeder; Bladpladen oftest snitdelt. Blomsterstanden en enkelt eller oftest en sammensat Skjærm, ofte med Dækblade ved Grunden af Blomsterne. Smaasvøb, og ved Grunden af Smaaskjærmenes Stilke, Storsvøb. Blomsterne oversædige, regelmæssige eller de yderste i Skjærmene lidt uregelmæssige, tvekjønnede, med 5 meget smaa eller utydelige Bægerblade, 5 Kronblade, 5 Støvblade, en 2-bladet, 2-rummet Frugtknude med 2 ved Grunden udvidede Grifler. Frugten en 2-delelig Spaltefrugt; Delfrugterne nødagtige. Hver Delfrugt har 5 Længderibber, Hovedribber, hvoraf de 3 midterste benævnes Rygribber, de 2 yderste Side- eller Randribber; mellem Hovedribberne findes undertiden 4 Biribber, som ofte ere udstyrede med Borster eller Torne. Hos de fleste Skjærmplanter er Delfrugternes Frøhvide paa Bugsiden, og den mod Spaltningsplanen vendende Side, flad eller næsten flad: Fladkjærne; hos nogle er Frøhviden paa Bugsiden forsynet med en ofte dyb Længdefure: Furekjærne; og endelig er hos en enkelt Slægt, *Coriandrum*, Frøhviden paa Bugsiden hul: Hulkjærne. Dette Forhold ses temmelig let paa et Tværnit af Frugten.

A. Blomsterne i Hoved eller usammensat Skjærm. Fladkjærne.

Vandnavle-Gruppen 176.

B. Blomsterne i sammensat Skjærm.

a. Delfrugterne 5-ribbede, næsten altid uden Borster og Torne.

1. Frugten sammentrykt fra Siden eller trind. Randribberne uvingede. Fladkjærne eller furekjærne.

Pimpinelle-Gruppe 176.

2. Frugten sammentrykt fra Ryggen. Randribberne vingede.
 Fladkjærne. Pastinak-Gruppen 178.
 b. Delfrugterne med 5 Hovedribber og 4 Biribber, oftest be-
 klædte med Børster eller Torne. Gulerød-Gruppen 178.

I. Vandnavle-Gruppen.

- I. Stænglen krybende. Bladene hele, skjoldformede. Blomsterne
 i Hoved. Frugten stærkt sammentrykt fra Siden. 2l.
 Hydrocotyle 179.
 II. Ikke krybende. Bladene delte eller hele, ikke skjoldformede.
 Frugten trind.
 A. Blomsterne i Hoved, siddende eller meget kortstilkede.
 a. Bladene tornet-tandede. Et tornspidset Dækblad ved
 hver Blomst. Frugten beklædt med Skjæl. 2l.
 Eryngium 179.
 b. Bladene ikke tornet-tandede.
 o. Bladene haandsnitdelte. 2l. Sanicula 179.
 oo. Bladene hele. ☉.
 Bupleurum (tenuissimum) 179.
 B. Blomsterne i usammensat Skjærm. Frugten beklædt med
 Skjæl. 2l. Astrantia 179.

II. Pimpinelle-Gruppen.

- I. Kronbladene gule eller grønliggule. Fladkjærne.
 1. Bladene hele. ☉. Bupleurum 179.
 2. Bladene 2—3-dobbelt fjersnitdelte. ☉.
 Petroselinum 180.
 II. Kronbladene hvide eller rødlig. Bladene delte.
 A. Storsvøb 1—2-bladet eller manglende.
 a. Smaasvøb 1—2-bladet eller manglende. Fladkjærne
 (undt. Anthriscus).
 o. Bladene enkelt eller 2—3-dobbelt haandsnitdelte med
 ægformede eller æg-hjærteformede Afsnit. 2l.
 Aegopodium 179.
 oo. Bladene idetmindste de nedre enkelt eller 2—3-dobbelt
 fjersnitdelte.
 * Bladene enkelt fjersnitdelte.
 1. Kronbladene rundagtige, grønlig-hvide. Blad-
 afsnittene rudeformede eller kileformede. ☉.
 Apium 180.
 2. Kronbladene omvendt hjærteformede. Blad-
 afsnittene ægformetle eller æg-hjærteformede. 2l.
 Pimpinella 180
 ** Bladene 2—3-dobbelt fjersnitdelte.
 1. Frugten uden Næb. De ovre Blade med Blad-
 flige ved Grunden af Bladskederne.
 Carum 180.

2. Frugten med et kort Næb. Uden Bladflige ved Grunden af Bladskederne. *Anthriscus* 181.
- b. Smaasvøb 3—flerbladet.
- o. Stænglen krybende eller flydende. Bladene, idetmindste de der ere ovenfor Vandet, enkelt fjersnitdelte. Fladkjærnet. *Heleosciadium* 180.
- oo. Stænglen opret. Bladene 2—3-dobbelt fjersnitdelte.
- † Frugten kugleformet—ægformet. Fladkjærnede.
- * Bægeret tydeligt, 5-tandet. Sumpplanter.
1. Bladafsnittene savtakkede. 2l. *Cicuta* 181.
2. Bladafsnittene hele eller lappede eller fligede, helrandede. 2l. *Oenanthe* 182.
- ** Bægeret utydeligt. Landplanter.
1. Smaasvøbbladene alsidig udstaaende. ☉. *Cnidium* 182.
2. Smaasvøbbladene ensidig nedhængende, oftest 3. ☉. *Aethusa* 182.
- †† Frugten aflang—linieformet, i Spidsen ofte afsmalnet i et kortere eller længere Næb. Furekjærnede.
- * Frugten uden tydeligt Næb, ribbet.
1. Frugtens Ribber butte, glatte. ☉. *Chaerophyllum* 181.
2. Frugtens Ribber skarpe, rue af faa, stive Haar. 2l. *Myrrhis* 181.
- ** Frugten med tydeligt Næb.
1. Frugten uribbet; Næbet ribbet, meget kortere end Frugten. *Anthriscus* 181.
2. Frugten ribbet; Næbet uribbet, dobbelt saa langt som Frugten. ☉. *Scandix* 182.
- B. Storsvøb 3—flerbladet; Smaasvøb 2—flerbladet.**
- a. Bladene haanddelte eller enkelt fjersnitdelte. Fladkjærnede.
- o. Bladene haanddelte.
1. Bladafsnittene af sidste Orden linieformede, fint savtakkede. 2l. *Falcaria* 181.
2. Bladafsnittene af sidste Orden rudeformet-elliptiske, i Spidsen grovt savtakkede. 2l. *Haloscias* 183.
- oo. Bladene, idetmindste de der ere ovenfor Vandet, enkelt fjersnitdelte. Vand- eller Sumpplanter.
1. Stænglen opret. 2l. *Sium* 180.
2. Stænglen krybende. 2l. *Heleosciadium* 180.
- b. Bladene, bortset fra de øverste, 2—3-dobbelt fjersnitdelte.
- o. Smaasvøbet ensidigt. Frugten rundagtig-ægformet, med bolgede Ribber. Furekjærnet. ☉. *Conium* 181.
- oo. Smaasvøbet alsidigt. Frugten aflang-ægformet, med jævne Ribber. Fladkjærnede.

* Frugten haaret. Bægeret tydeligt, 5-tandet. 2|. Libanotis 182.

** Frugten glat.

1. Bægeret tydeligt, 5-tandet. Stængelbladene med Bladstilk. Oenanthe 182.

2. Bægeret utydeligt. Stængelbladene uden Bladstilk. ☉. Cnidium 182.

III. Pastinak-Gruppen.

I. Kronbladene hvide, rødlig eller grønlig.

A. Frugtens Randribber frastaaende, Frugten derfor 4-vinget. Storsvøb oftest manglende eller affaldende; Smaasvøb 3—flerbladet.

a. Stænglen trind, sribet, mod Spidsen dunhaaret. Bægeret utydeligt; Kronbladene hvide eller rødlig. 2|. Angelica 183.

b. Stænglen glat.

1. Stænglen trind, furet. Bægeret tydeligt, 5-tandet; Kronbladene grønlig. 2|. Archangelica 183.

2. Stænglet furet, vinget-kantet. Bægeret utydeligt; Kronbladene hvide. 2|. Selinum 183.

B. Frugtens Randribber sammensluttende, Frugten derfor 2-vinget.

a. Delfrugtens Ribber alle omtrent i lige stor Afstand fra hverandre.

1. Baade Stor- og Smaasvøb flerbladet. 2|. Peucedanum 184.

2. Storsvøb manglende; Smaasvøb oftest 1—3-bladet. 2|. Imperatoria 184.

b. Delfrugtens Randribber fjernede fra Rygribberne. ☉. Heracleum 184.

II. Kronbladene gule.

A. Stor- og Smaasvøb faabladet eller manglende.

1. Stænglen trind, sribet. Bladafsnittene linieformet-traadformede. ☉. Anethum 183.

2. Stænglen furet-kantet. Bladafsnittene æg-lancetformede. ☉. Pastinaca 183.

B. Stor- og Smaasvøb mangebladet. 2|. Levisticum 183.

IV. Gulerod-Gruppen.

I. Frugtens Ribber beklædte med Børster eller Torne.

A. Storsvøb 1-bladet eller manglende; Smaasvøb faabladet. Furekjærnet. ☉. Caulalis 184.

B. Stor- og Smaasvøb mangebladet.

1. Svøbbladene hele. Furekjærnet. ☉. Torilis 184.

2. Svøbbladene delte. Fladkjærnet. ☉. Daucus 184.

II. Frugtens Ribber uden Børster og Torne.

1. Stor- og Smaasvøb flerbladet. Biribberne vingede. Fladkjærnet. 2. Laserpitium 184.
2. Storsvøb 1—2-bladet eller manglende. Smaasvøb flerbladet. Biribberne uvingede, bølgede. Hulkjærnet. ☉. Coriandrum 185.

1. Hydrocótyle, Vandnavle.

Bladene kredsrunde, rundtakkede. Kronbladene hvide eller rødlig. 0,05—0,20. Juli-Sept. Paa oversvømmede Steder, ved Søbredder, i Tørvmoser. Temmelig almindelig, især i Vestjyll.

Gistrup Skov Skov 3-7-09. Almindelig V., *H. vulgaris* L.

2. Eryn'gium, Mandstro.

1. Bladene haandlappede, tilligemed Stænglen blaagraa. 0,25—0,50. Juli. Ved sandede Strandbredder. Hist og her.

Strand-M., *E. maritimum* L.

2. Bladene 2—3-dobbelt fjersnitdelte, graagrønne. 0,15—0,50. Juli-Aug. Paa sandede Bakker. Funden et Par Steder i Jyll.; dog ikke gjenfunden i de senere Aar.

Bjerg-M., *E. campéstre* L.

3. Sanícula, Sanikel.

Bladafsnittene savtakkede, i Spidsen 3-lappede. Hovederne skjærmformet samlede. 0,20—0,40. Juni-Juli. I Skove. Almindelig.

Skov-S., *S. europaëa* L.

4. Astrántia, Stjærneskjærm.

Bladene dybt haandfligede. Svøbbladene talrige, hvide eller rødlig. 0,30—0,50. Juni-Aug. Hist og her forvildet fra Haver.

Stor S., *A. major* L.

×

5. Bupleúrum. Hareøre.

1. Bladene linie-lancetformede. De endestillede Skjærme oftest sammensatte af 3 Smaaskjærme; de sidestillede Skjærme oftest usammensatte, hovedformede. 0,05—0,20. Juli-Aug. Paa Syltunge, Strandoverdrev, sjeldnere inde i Landet. Temmelig sjelden.

Smalbladet H., *B. tenuíssimum* L.

2. Bladene, idetmindste de ovre, ægformede, ved Grunden med Randene sammenvoxede omkring Stænglen. Skjærmene sammensatte af 8—10 Smaaskjærme. 0,15—0,30. Juni-Juli. Ukrud i Haver og paa Marker. Meget sjelden.

Rundbladet H., *B. rotundifólium* L.

6. Aegopódium, Skvalderkaal.

Jordstænglen med Udløbere. De nedre Blade 2—3 dobbelt, de øvre enkelt haandsnitdelte; Smaaafsnittene ægformede med skjæv Basis, savtakkede, ligesom Hovedafsnittene 3 i Tallet og stilkede.

Var. med alle Bladene enkelt haandsnitdelte med æg-hjærteformede Afsnit: var. *subsimplex* Lange. 0,30—0,80. Juni-Juli. Ved Gjærder, i Skove. Almindelig. Var. sjelden.

Almindelig S., *A. Podagraria* L.

7. Carum, Kommen.

Storsvøb 1-bladet eller manglende. Intet Smaasvøb. 0,25—0,60. Maj-Juni. Paa Enge, Marker, ved Veje og Gjærder. Almindelig. Dyrkes.

Almindelig K., *C. Carvi* L.

8. A'pium, Selleri.

Bladafsnittene glatte, glinsende, i Spidsen tandet-lappede. 0,30—0,80. Juli-Sept. Paa Strandenge. Hist og her. Dyrkes i Haver. Have-S., *A. graveolens* L.

9. Heleosciádium, Sumpskjærm.

1. Skjærmen sammensat af 4—7 Smaaskjærme. Storsvøb 3—5-bladet; Smaasvøb flerbladet. 0,10—0,30. Juli-Aug. Paa fugtig Jord. Kun funden paa Hindsholm paa Fyen.

Krybende S., *H. repens* (Jacq.).

2. Skjærmen sammensat af 2 Smaaskjærme. Intet Storsvøb; Smaasvøb 3—4-bladet. 0,10—0,50. Juni-Aug. I Tørvgrave, Grøfter, Vandhuller osv. Hist og her, især i Vestjyll.

Svømmende S., *H. inundatum* (L.).

10. Pimpinélla, Pimpinelle.

1. Stænglen kantet-furet, glat. Bladafsnittene æg-hjærteformede, savtakke eller fligede. Griflerne længere end Frugtknuden. 0,40—0,60. Juni-Juli. Paa Enge, i fugtige Kratskove. Sjæll. og Loll.: hist og her; iøvrigt sjelden. Stor P., *P. magna* L.

2. Stænglen trind, sribet, glat. Bladafsnittene ægformede eller ovale, savtakke eller fligede. Griflerne kortere end Frugtknuden. Var. med Bladafsnittene fjersnitdelte med linieformede Smaaafsnit: var. *hircina* (Leers), og med Stængel og Blade dunhaarede: var. *pubescens* Sond. 0,15—0,50. Juli-Aug. Paa Bakker, Heder, Grøftvolde, i Klitter. Almindelig.

Almindelig P., *P. Saxifraga* L.

11. Petroselinum, Persille.

Bladafsnittene lancetformede, glinsende. 0,40—0,90. Juni-Juli. Dyrkes i Haver. Af og til forvildet.

Have-P., *P. sativum* Hoffm.

12. Sium, Mærke.

1. Med Udløbere. Stænglen trind, sribet. Bladafsnittene ægformet-elliptiske eller lancetformede, dybt og uregelmæssig savtakke.

Skjærmene tilsyneladende sidestillede, modsatte Bladene. 0,30—1,00. Juli-Aug. I Grofter, Aaer og Bække. Almindelig.

Smalbladet M., *S. angustifolium* L.

2. Uden Udløbere. Stænglen kantet-furet. Bladafsnittene lancetformede, skarpt og regelmæssig savtakkede. De nedsænkede Blade 2—4-dobbelt fjersnitdelte med linieformede Afsnit. Skjærmene endestillede. 0,50—1,50. Juli-Aug. I Kjær, ved Aa- og Sobredder. Almindelig. Bredbladet M., *S. latifolium* L.

13. Cicúta, Gifttyde.

Jordstænglen tyk, ved Tværskillevejge kamret. Bladafsnittene linie-lancetformede, savtakkede. 0,50—1,20. Meget giftig. Juli-Aug. I Grofter, Moser, ved Sø- og Aabredder. Hist og her. *Thymus* Vand-G., *C. virósa* L. *fula*

14. Cónium, Skarntyde.

Stænglen især mod Grunden rødplettet. Bladene 3—4-dobbelt fjersnitdelte. 0,50—1,20. Giftig. Juni-Juli. Ved Veje, Gjærder, især omkring Byer. Hist og her. Plettet S., *C. maculátum* L.

15. Falcária, Seglblad.

Blaagrøn, glat. Stænglen meget grenet. Bladene haandsnitdelte med ~~snitdelte~~* Afsnit. 0,30—0,60. Juli-Aug. Mellem Sæden. Sjelden. Kun funden paa Øerne. (F. Rivini Host.).

Langfinnet S., *F. sioídes* (Wib.).

16. Chaerophyllum, Hulsvøb.

Haaret. Stænglen trind, stribet, under Bladfæstene opsvulmet, især ved Grunden rødplettet. 0,30—0,80. Juni-Juli. I Kratskove, ved Gjærder. Almindelig. Knudret H., *C. témulum* L.

17. Myrrhis, Sødskjærm.

Stænglen trind, furet. Bladene haarede, 2—3-dobbelt fjersnitdelte. 0,50—1,00. Maj-Juni. Tidligere dyrket i Haver. Hist og her forvildet. Spansk Kjørvel, *M. odoráta* (L.).

18. Anthriscus, Kjørvel.

A. Frugterne beklædte med krumme Smaatorne. Stænglen trind, stribet, glat. Bladene 2—4-dobbelt fjersnitdelte. 0,25—0,50. Maj-Juni. Ved Gjærder, især omkring Byer. Øerne: temmelig almindelig; Jyll.: sjelden. Gjærde-K., *A. vulgáris* Pers.

B. Frugterne glatte. Bladene 2—4-dobbelt fjersnitdelte.

1. Stænglen mod Grunden haaret, opefter glat. Bladene glinsende. Smaasvøb 5-bladet, med ægformede Blade. 0,50—1,00. Maj-Juni. Ved Gjærder. i Skove og Krat. Meget almindelig. Vild K., *A. silvéstris* (L.).

2. Stænglen ovenfor Bladfæstene dunhaaret, iøvrigt glat. Bladene

matgrønne. Smaasvøb 2—3-bladet, med lancetformede Blade. 0,30—0,80. Maj-Juni. Dyrkes i Haver. Hist og her forvildet. Have-K., **A. Cerefólium** (L.).

19. Scandix, Jomfrukam.

Stænglen fra Grunden af grenet, svagt haaret. Bladene dobbelt fjersnitdelte med haandsnitdelte Afsnit. 0,15—0,30. Juni-Juli. Mellem Sæden. Moen, Loll. og Falst.: almindelig; iøvrigt meget sjelden. Hvashaaret J., **S. Pecten Vénérís** L.

20. Aethúsa, Halvsvøb.

Stænglen meget grenet. Bladene 2—3-dobbelt fjersnitdelte, glinsende. 0,30—0,60. Var. mellem Sæden med meget lavere Stængler, 0,05—0,15, og meget korte Blomsterstilke: f. *agréstis* (Wallr.). Giftig. Juni-Sept. Ukrud i Haver og paa Marker. Almindelig. Vild Persille eller Hundepersille, **A. Cynápium** L.

21. Oenánthe, Klaseskjærm.

A. Rødderne alle traadformede, ikke opsvulmede. Med Udlobere. Bladene 2—4-dobbelt fjersnitdelte. Intet Storsvøb. Blomsterne alle stilkede. Frugten bredest mod Grunden. 0,50—1,00. Juli-Aug. I Tørvgrove, Soer og Aaer. Almindelig. (O. *Phelándrium* Lam.). Billebo-K., **O. aquática** (L.).

B. Idetmindste nogle af Rødderne mere eller mindre kolleformet opsvulmede. Grundbladene 2—3-dobbelt fjersnitdelte. Frugten bredest mod Spidsen.

1. Med Udlobere. Bladstilken opblæst, hul. Den først udviklede Skjærm sammensat af 2—3 Smaaskjærme med frugtbare Blomster, de senere udviklede sammensatte af 4—10 Smaaskjærme med ufrugtbare Blomster. Storsvøb 1-bladet eller manglende. 0,25—0,50. Juli-Aug. I Grøfter, Kjær, ved Aabredder. Temmelig almindelig. Vand-K., **O. fistulósa** L.

2. Uden Udlobere. Bladstilken ikke opblæst. Skjærmen sammensat af 6—12 Smaaskjærme; de ydre Blomstre i Smaaskjærmene langstilkede, ufrugtbare, de indre næsten siddende, frugtbare. Storsvøb flerbladet. 0,30—0,80. Juli-Aug. Paa Enge, især nær Stranden. Sjelden.

Eng-K., **O. Lachenálii** Gmel.

22. Cnídium, Brændeskjærm. *Dryas 10/9 1910.*

Stænglen trind, sribet. Bladene dobbelt fjersnitdelte, med linie-lancetformede, spidse, paa Undersiden tydelig nervede Afsnit. 0,30—0,60. Juli-Sept. Paa høje Enge, mellem Krat. Meget sjelden. Finbladet B., **C. venósum** (Hoffm.).

23. Libanótis, Hjorterod.

Dunhaaret. Stænglen kantet-furet. Bladafsnittene fligede. med

elliptiske, braadspidsede Flige. 0,30—1,00. Juli-Aug. Paa Strand-skrænter. Meget sjelden. Ikke funden i Jyll.

Laadden H., *L. montána* All.

24. *Halóscias*, Lostilk.

Glat. Stænglen stribet, ved Grunden rødlig. Bladene dobbelt 3-delte, glinsende. 0,30—0,60. Juli. Ved Strandbredder. Meget sjelden. Kun funden et Par Steder i Nordjyll.

Skotsk L., *H. scóticum* (L.).

25. *Angélica*, Angelik.

Stænglen mod Spidsen dunhaaret. Bladene 2—3-dobbelt fjersnitdelte, med ægformet-elliptiske; fint og skarpt savtakkede Afsnit. 0,50—1,50. Juli-Aug. Paa Enge, i fugtige Skove. Almindelig.

Skov-A., *A. silvéstris* L.

26. *Archangélica*, Kvan.

Stænglen glat. Bladene 2—3-dobbelt fjersnitdelte, med skjævt ægformede. grovt og skarpt savtakkede Afsnit; Endeafsnittet 3-fliget. 1,00—2,00. Juli-Aug. Ved Aaer og Bække. Hist og her.

Vand-K., *A. littoralis* Fr.

27. *Levísticum*, Løvestikke.

Stænglen trind, stribet. Bladene glinsende, oftest dobbelt fjersnitdelte; Afsnittene kileformet-rudeformede, i Spidsen tandet-lappede. 1,00—1,50. Juli-Aug. Dyrkes hist og her i Haver. Af og til forvildet. (L. officinále Koch).

Almindelig L., *L. paludapifólium* (Lam.).

28. *Anéthum*, Dild.

Bladene fjersnitdelte, med traadformede Afsnit. 0,30—0,80. Juli-Aug. Dyrkes i Haver. Hist og her forvildet.

Have-D., *A. gravéolens* L.

29. *Pastináca*, Pastinak.

Bladene glinsende, de øvre enkelt fjersnitdelte, de nedre ofte dobbelt fjersnitdelte, med æg-lancetformede, grovt savtakket-lappede Afsnit. 0,50—1,00. Juli-Aug. Ved Veje, Gjærder, paa høje Enge, Almindelig. *Småby Aug 1910.* Almindelig P., *P. satíva* L.

30. *Selínium*, Seline.

Bladene 2—3-dobbelt fjersnitdelte; Afsnittene fligede med lancetformede, braadspidsede Flige. 0,50—1,00. Juli-Aug. I Torvmoser, paa Enge mellem Krat osv. Hist og her.

Kommenbladet S., *S. carvifólium* L.

31. *Peucedanum*, Svovlrød.

1. Stænglen trind, sribet. Bladene 3-dobbelt fjersnitdelte. Svøb-bladene uden hindeagtig Rand. 0,30—1,00. Juli-Aug. Paa Bakker og høje Enge. Kun funden paa Bornh.

Udspilet S., *P. Oreoselinum* (L.).

2. Stænglen kantet-furet. Bladene 2—3-dobbelt fjersnitdelte. Svøb-bladene i Randen hindeagtige. 0,80—1,50. Juli-Aug. I Torvmoser, paa fugtige Enge, i fugtige Kratskove. Almindelig.

Kjær-S., *P. palústre* (L.).

32. *Imperatória*, Storskjærm.

Stænglen trind, sribet. Bladene 3-delte; Afsnittene dybt 2—3-fligede, med dobbelt savtakke Flige. 0,50—1,00. Meget sjelden, og vistnok oprindelig forvildet fra Haver.

Mesterrod, *I. Ostrúthium* L.

33. *Herácleum*, Bjørneklo.

Haaret. Stænglen furet. Bladene enkelt eller dobbelt fjersnitdelte. Smaaskjærmene flade; de yderste Blomster større, udstraalende. Frugtknuden dunhaaret, Frugten tilsidst glat. Var. med hvælvede Smaaskjærme, de yderste Blomster ikke udstraalende, glat Frugtknude: var. *sibirica* (L.). 0,80—1,50. Juni-Juli. Ved Gjærder, Veje, i Randen af Skove. Almindelig.

Almindelig B., *H. Sphondyl'ium* L.

34. *Caúcalis*, Fodangel.

Haaret. Stænglen stærkt forgrenet, kantet. Bladene 2—3-dobbelt fjersnitdelte. Skjærmen sammensat af 2—4 Smaaskjærme. 0,15—0,30. Juni-Juli. Mellem Sæden. Kun funden paa Møen.

Faastraalet F., *C. daucoídes* L.

35. *Torílis*, Randfrø.

Stænglen ru, mod Spidsen furet. Bladene dobbelt fjersnitdelte, med savtakket-fligede Afsnit. 0,30—1,00. Juni-Juli. Ved Gjærder og Veje, i Skove og Krat. Almindelig.

Hvashaaret R., *T. Anthriscus* (L.).

36. *Daucus*, Gulerød.

Stænglen furet, stivhaaret-ru. Bladene 2—3-dobbelt fjersnitdelte. Svøb-bladene kamdelte. 0,30—0,60. Juli-Aug. Paa Marker, ved Gjærder. Almindelig. Dyrkes.

Almindelig G., *D. Caróta* L.

37. *Laserpítium*, Foldfrø.

Stænglen trind, sribet, glat. Bladene 2—3-dobbelt fjersnitdelte med hjerteformede, savtakke, glatte Afsnit. Var. med Bladstilke

og Bladenes Underside rue: var. *aspera* (Crantz), og med linie-lancetformede, helrandede Bladafsnit: var. *tenuisécta* Lange. 0,80—1,50. Juli-Aug. I Skove. Meget sjelden. Kun funden i Nord-østsjælland. Bredbladet F., *L. latifólium* L.

38. *Coriándrum*, Koriander.

Stænglen trind, stribet, glat. Bladene 2—3-dobbelt fjersnitdelte. 0,30—0,60. Juni-Juli. Undertiden dyrket. Hist og her forvildet. Have-K., *C. satívum* L.

58. Fam. *Aristolochiáceae*, Slangeroedfamilien.

Fleraarige Urter med spredte, hele Blade. Blomsterne oversædige, regelmæssige eller uregelmæssige, tvekjønnede, med enkelt, sambladet Bloster, 6 eller 12 Støvblade, en 3—6-rummet Støvvej. Frugten en Kapsel.

1. Blosteret regelmæssigt, klokkeformet, med 3 + 3 Flige. 12 frie Støvblade. Bladene nyreformede. *Asarum* 185.
2. Blosteret kræmmerhusformet, ved Grunden kugleformet udvidet. 6 med Griflen sammenvoxede Støvblade. Bladene hjerteformede. *Aristolochia* 185.

1. *As'arum*, Hasselurt.

Jordstænglen krybende, grenet; Grenene bære 2—3 Løvblade og en endestillet Blomst; Blosteret paa Ydersiden brunligt, paa Indersiden mørkrødt. 0,04—0,10. Maj. I gamle Haver, i Skove. Meget sjelden og vistnok oprindelig indført. *A. europaéum* L.

2. *Aristolóchia*, Slangeroed.

Stænglen opret. Blomsterne i Knipper i Bladhjørnerne, for Bestøvningen oprette. senere hængende. Blosteret gult 0,30—0,60. Juli-Aug. Ved Gjærder omkring Byer. Sjelden. Vistnok oprindelig indført. Hjærtebladet S., *A. Clematítis* L.

59. Fam. *Santaláceae*, Sandelfamilien.

Gronne Snylttere, som ved Hjælp af Sugevorter paa Rodderne snylte paa andre Planters Rødder. Blomsterne oversædige, regelmæssige, tvekjønnede, med enkelt, sambladet Bloster, 5 Støvblade, en 3-bladet, 1-rummet Frugtknude med en fri, midtstillet Ægstol. Frugten en Nød.

1. *Thésium*, Naalebæger.

Stænglen opret, med linieformede, spredte Blade. Blomsterne i opret Klase; Blomsternes Dækblade forskydes ud paa Blomster-

stilkene. Var. med 1—2 Forblade paa Blomsterstilken, med Dækbladet altsaa 2—3 Blade: var. *subbracteata* J. Vahl. 0,10—0,30. 21. Juni-Juli. Paa Bakker mellem Krat. Kun funden et Par Steder i Nordøstsjæll.

Horbladet N., *T. ebracteatum* Hayne.

60. Fam. Loranthaceae, Misteltenfamilien.

Stedsegrønne, gaffelformet grenede Snylttere med modsatte Blade. Tvebo. Blomsterne i 3-blomstret Kvast i Stænglens Gaffeldelinger, med 2 + 2 Bløsterblade; Støvbladene uden Støvtraade; Knapperne sammenvoxede med Bløsteret; Hunblomsten oversædig. Frugten et Bær.

1. *Viscum*, Mistelten.

Bladene lancetformede, helrandede. Blomsterne gulgrønne. Bærrene hvide, med klæbrigt Kjød. 0,20—0,70. 21. April-Maj. Snylter paa Træer, især Æbletræer. Sjelden. *V. album* L.

2. Underklasse. Sympetalae, Helkronede.

1. Fam. Pyrolaceae, Vintergrønfamilien.

Fleraarige Urter med oftest stedsegrønne, hele, spredte Blade uden Axelblade; sjældnere bladgrøntløse Snylttere. Blomsterne undersædige, regelmæssige, tvekjønnede, med 5-delt Bæger. 5 frie Kronblade. 5 + 5 Støvblade, en 5-bladet, 5-rummet Frugtknude med 1 Griffel. Frugten en Kapsel.

A. Bladene stedsegrønne, oftest alle samlede ved Grunden af Stænglen.

1. Blomsterne enlige eller i Halvskjærm. Kapslen opret.

Chimophila 186.

2. Blomsterne i Klase. Kapslen nikkende.

Pyrola 187.

B. Bladgrøntløse Snylttere med skjællformede Blade. Blomsterne i Klase.

Monotropa 187.

1. *Chimóphila*, Vintergrøn.

1. Bladene omvendt ægformede eller kileformede, fra Midten til Spidsen savtakke. Blomsterne i 3—6-blomstret Halvskjærm. Kronbladene rosenrode. 0,15—0,30. Juli-Aug. I Naaleskove. Meget sjelden. Sjæll.: Tisvilde; Bornh.

Skjærmblomstret V., *C. umbellata* (L.).

2. Bladene næsten kredsrunde, savtakke. Blomsten enlig i Spidsen

af Stænglen. Kronbladene hvide. 0,05—0,15. Juni-Juli. I Naaleskove. Sjelden. Enblomstret V., *C. uniflora* (L.).

2. *Pyrola*, Sommerkonval.

I. Klasen ensidig. En undersædig Skive ved Grunden af Frugtknuden. Bladene ægformet-elliptiske, spidse, savtakkede. Kronbladene grønlig-hvide. 0,10—0,20. Juli. I Skove. Temmelig sjelden. Ensidadig S., *P. secunda* L.

II. Klasen alsidig. Ingen Skive ved Grunden af Frugtknuden.

A. Kronen næsten kugleformet, rødlig-hvid. Griffen ret eller næsten ret, tyndere end Arret.

1. Bladene ovale eller elliptiske, rundtakkede. Griffen indsluttet i Kronen, kortere end Kapslen. 0,10—0,30. Juli. Hist og her i Skove, sjældnere i Tørvmoser og Klitter. Liden S., *P. minor* L.

2. Bladene omtrent kredsrunder, næsten helrandede. Griffen fremragende udenfor Kronen, længere end Kapslen. 0,15—0,30. Juni-Juli. I Skove og Krat. Meget sjelden.

Klokkeblomstret S., *P. média* Sw.

B. Kronen aaben, klokkeformet. Griffen krummet, i Spidsen tykkere end Arret. Bladene rundagtige eller ovale.

1. Stænglen but kantet. Klasen 6—15-blomstret. Bægerfligede lancetformede, spidse. Griffen længere end de hvide Kronblade. Var. paa Sandgrund med lave Stængler, ovale, butte Bægerflige, og kortere Griffel: var. *arenaria* Koch. 0,05—0,25. Juni-Juli. I Moser. Temmelig sjelden. Aabenblomstret S., *P. rotundifolia* L.

2. Stænglen mod Grunden skarpt kantet. Klasen 2—6-blomstret. Bægerfligene ægformede. Griffen omtrent af Længde med de bleggrønne Kronblade. 0,10—0,20. Juni-Juli. I Naaleskove. Meget sjelden. Sjæll.: Tisvilde. Hornbæk, Bagsværd. Grønblomstret S., *P. chlorantha* Sw.

3. *Monótopa*, Snylterod.

Hele Planten saftig, brunlig-gul, ved Tørring sortbrun. Klasen for Udspringningen nikkende. Bægeret randhaaret; Kronblade og Støvblade tilligemed Blomsterstandens Axe haarede. Var. med Bæger, Krone og Blomsterstandens Axe glat: var. *glabra* Roth. 0,05—0,20. Juni-Juli. I Skove. Hist og her. *M. Hypopitys* L.

2. Fam. *Ericaceae*, Lyngfamilien.

Buske med stedsegrønne, hele, oftest tæt stillede Blade uden Axelblade. Blomsterne undersædige, regelmæssige, tvekjønnede, 4—5-tallige i alle Kredse, med 2 Kredse af Støvblade. Frugten en Kapsel eller Stenfrugt.

A. Bladene med tilbagerullet Rand, naaleformede, modsatte eller kranstillede. Blomsten 4-tallig. Kapsel.

1. Kronen dybt delt, kortere end det farvede Bæger.

Calluna 188.

2 Kronen lang, krukkeformet, 4-tandet, meget længere end Bægeret.

Erica 188.

B. Bladene bredere, ikke naaleformede, spredte. Blomsten 5-tallig.

1. Bladene linie-lancetformede. Kapsel. Andromeda 188.

2. Bladene omvendt ægformede eller elliptiske. Stenfrugt med 5 Stene. Arctostaphylus 188.

1. Callúna, Hedelyng.

Glat eller dunhaaret. Bladene modsatte. Blomsterne i ensidige Klaser; Kronen rødviolet, sjeldnere hvid. 0,15—0,80. Aug.-Sept. Hedens Karakterplante; har sin største Udbredelse i Midt- og Vestjyll., Nordøstsjælland. og paa Bornh.; iøvrigt hist og her.

Almindelig H., *C. vulgaris* (L.).

island. (Island.)

2. Eríca, Klokkelýng.

Grenene og den tilbagerullede Bladrand stivhaaret. Bladene kranstillede. Blomsterne tæt samlede i Spidsen af Grenene, nikkende; Kronen rosenrød, sjeldnere hvid. 0,10—0,30. Juli-Aug. I Hedemoser og paa lave Heder. Midt- og Vestjyll.: meget almindelig; Nordsjælland. og Bornh.: hist og her; iøvrigt sjelden.

Almindelig K., *E. Tetralix* L.

3. Andróméda, Rosmarinlyng.

Glat. Bladene paa Undersiden hvidgraa. Blomsterne tæt samlede i Spidsen af Grenene, nikkende. Kronen blegrod. 0,15—0,30. Juni-Juli. I Hedemoser. Midt- og Vestjyll.: temmelig almindelig; iøvrigt sjelden.

A. polifolia L.

4. Arctostáphylus, Melbærris.

1. Stænglen nedliggende, rigt forgrenet. Bladene helrandede, glinsende, læderagtige, stedsegrønne. Blomsterne faa samlede i Spidsen af Grenene; Kronen rosenrød eller hvid med rød Krave. Frugten rød. 0,20—0,80. Maj-Juni. Paa Lyngheder. Vest- og Midtjyll.: meget almindelig; mod Øst sjeldnere; paa Øerne kun funden ved Tisvilde paa Sjælland, og paa Læsø.

Stedsegrøn M., *A. Uva ursi* (L.).

2. Stænglen nedliggende, rigt forgrenet. Bladene tynde, rundtakkede, glansløse, affaldende om Efteraaret. Blomsterne faa samlede i Spidsen af Grenene; Kronen hvid. Frugten sort. Maj-Juni. Kun funden paa en Hede ved Dejbjerg i Vestjyll.

Løvfældende M., *A. alpina* (L.).

3. Fam. *Vacciniaceae*, Bøllefamilien.

Buske med spredte Blade uden Axelblade. Blomsterne oversædige, regelmæssige, tvekjønnede, 4—5-tallige, med 2 Kredse af Stovblade. Frugten et Bær.

1. Stænglen opret eller opstigende. Blomsterne kortstilkede; Kronen sambladet, 4—5-tandet. *Vaccinium* 189.
2. Stænglen nedliggende eller krybende. Blomsterne langstilkede; Kronen dybt delt eller fribladet. *Oxycoccus* 189.

1. *Vaccinium*, Bølle.

A. Bladene affaldende om Efteraaret. Blomsterne enlige eller faa sammen i Bladhjørnerne; Kronen kugleformet eller krukkeformet. Bærrene sorte med blaa Dug.

1. Grenene kantede. Bladene ægformede, fint savtakke, paa begge Sider grønne. Kronen rødliggrøn. Bærrene kugleformede. 0,15—0,40. Maj. I Skov og Krat, paa Hedebacker. Jyll., Sjæll. og Bornh.: almindelig; iøvrigt sjelden.

Blaabær, *V. Myrtillus* L.

2. Grenene trinde. Bladene omvendt ægformede, helrandede, paa Undersiden blaagrønne. Kronen grønlig eller rødlig hvid. Bærrene kugleformede eller ovale. 0,15—0,80. Maj-Juni. I Tørv- og Hedemoser, paa lave Heder. Nord- og Vestjyll.: almindelig; iøvrigt temmelig sjelden.

Allerød Moss (Birkerød) 28-8-09. Mose-B., *V. uliginosum* L.

- B. Bladene studegrønne, omvendt ægformede, paa Oversiden mørkgrønne, glinsende, paa Undersiden bleggrønne, prikkede. Blomsterne i tætblomstrede, nikkende Klaser i Spidsen af Grenene. Kronen bleg rød eller hvid. Bærrene højrøde. 0,05—0,20. Juni. Paa Lyngheder. Midt- og Vestjyll., Nordsjæll. og Bornh.: temmelig almindelig; iøvrigt sjelden.

Allerød Moss (Birkerød) 28-8-09. Tyttebær eller Krøsbær, *V. Vitis idaea* L.

2. *Oxycoccus*, Tranebær. *Allerød Moss (Birkerød)*

Stænglen traadformet. Bladene ægformede, spidse, med tilbagebøjet Rand, paa Undersiden hvidgraa. Blomsterne enlige eller i faablomstrede Skjærme; Blomsterstilkene dunhaarede; Kronen rød. Bærrene spraglede, tilsidst mørkrøde. Var. med glatte Blomsterstilke, Blade, Blomster og Bær mindre end hos Hovedformen: var. *microcarpa* Turcz. 0,15—0,50. Juni-Juli. I Tørv- og Hedemoser. Almindelig.

Almindelig T., *O. palustris* Pers.

4. Fam. *Primulaceae*, Kodriverfamilien.

Urter. Blomsterne undersædige, regelmæssige, tvekjønnede, 5-tallige i alle Kredse, sjældnere 4- eller 7-tallige; 1 Kreds af Støv-

blade, modsatte Kronfligene. Frugtknuden 1-rummet med en fri, midtstillet Ægstol; 1 Griffel med udelt Ar. Frugten en Kapsel.

I. Blomsten undersædig.

A. Landplanter. Bladene hele.

a. Bladene ikke grundstillede.

o. Bladene modsatte, sjældnere kransstillede. Blomsten 5-tallig.

* Med baade Bæger og Krone.

1. Enaarig. Kronen rød eller blaa.

Anagallis 190.

2. Fleraarig. Kronen gul. Lysimachia 190.

** Kronløs; Bægeret rosenrødt. 2l. Glaux 191.

oo. Bladene spredte eller samlede i Roset under Blomsterne. Blomsterne 4- eller 7-tallige. Kronen hvid.

1. Bladene spredte. Blomsterne 4-tallige. ☉.

Centunculus 191.

2. Bladene samlede i Roset under Blomsterne. Blomsterne oftest 7-tallige. 2l.

Trientalis 191.

b. Bladene grundstillede; den forlængede, blomsterbærende Stængel bladløs. Blomsterne 5-tallige. 2l.

(Submerale)

Primula 191.

B. Vandplante. Bladene kamformet fjersnitdelte. Blomsterne 5-tallige. 2l. i 5-7 blomster. Kransen paa en lang Hottonia 192.

II. Blomsten oversædig, 5-tallig; Kronen hvid. 2l. *Blads Stilk*

Samolus 193.

1. Anagallis, Arve.

Stænglen nedliggende eller opstigende, grenet. Bladene ægformede eller aflange. Blomsterne enlige i Bladhjørnerne. Kronen højrod eller kjødrod, meget sjelden næsten hvid; Kronfligene kirtlet-randhaarede. Frugten en Buddike. Var. med Kronen blaa, og næsten uden Kirtler: var. *coerulea* (Schreb.). 0,05—0,20. Juni-Aug. Mellem Sæden. Almindelig.

A. arvensis L.

2. Lysimachia, Fredløs.

-A. Blomsterne i tætblomstrede, langstilkede Klaser i Bladhjørnerne; Kronen med 5 Tænder mellem Fligene. Frugtknuden kirtlet. Stænglen opret, med linie-lancetformede Blade. Med Udlobere. 0,25—0,60. Juni-Juli. I Moser, ved Sø- og Aabredder. Temmelig almindelig, især i Sjæll. og Jyll. *Birkens Puri 09.*

Duskblomstret F., L. thyrsiflora L.

B. Blomsterne i topformede Stande eller enlige i Bladhjørnerne, uden Tænder mellem Kronfligene. Frugtknuden uden Kirtler.

a. Stænglen opret. Blomsterne i endestillet Klase eller Top; Støvbladene ved Grunden sammenvoxede.

1. Med meget lange Udlobere. Bladene modsatte, sjældnere kransstillede, elliptiske eller lancetformede. Bægerfligene

med mørk Rand. Kronfligene med glat Rand. 0,25—0,80. Juni-Aug. I Moser, fugtige Kratskove, ved Aa- og Sobredder. Almindelig.

Almindelig F., *L. vulgáris* L.

2. Med korte Udlobere. Bladene kransstillede, sjældnere modsatte, elliptisk-ægformede. Bægerfligene uden mørkere Rand, sortprikkede. Kronfligene kirtlet-randhaarede. 0,30—1,00. Juli-Aug. Dyrkes i Haver. Enkelte Steder forvildet.

L. punctáta L.

- b. Stænglen krybende eller nedliggende—opstigende. Blomsterne enlige i Bladhjørnerne, med frie eller næsten frie Stovblade.

1. Bladene ovale eller næsten kredsrunder. Bægerfligene hjærteformede, spidse. 0,10—0,40. Juni-Juli. Paa Grøftvolde, Enge, i Skove. Temmelig almindelig, især i Landets sydlige Egne.

Bagsvord 1-8-09.
Pengebladet F., *L. Nummulária* L.

2. Bladene ægformede, spidse. Bægerfligene linie-lancetformede, tilspidsede. 0,10—0,25. Juli-Aug. I Skove. Hist og her, især paa Fyen og i Østjyll.

Lund-F., *L. némorum* L.

3. Glaux, Sandkryb.

Glat. Med Udlobere. Stænglen opstigende, med aflang-ægformede Blade. 0,05—0,15. Juni-Juli. Ved Strandbredder. Almindelig.

Almindelig S., *G. marítima* L.)

4. Centúnculus, Knudearve.

Glat. Stænglen grenet eller ugrenet, opret eller nedliggende. Bladene ægformede, de nedre oftest modsatte. Blomsterne enlige i Bladhjørnerne, næsten siddende. Frugten en Buddike. 0,02—0,05. Juni-Aug. Paa Strandoverdrev, fugtig Hedebund. Hist og her.

Liden K., *C. mínimus* L.

5. Trientális, Skovstjærne.

Glat. Med Udlobere. Stænglen opret; Bladene elliptiske. 0,05—0,20. Juni. I Skove og Krat, paa Heder. Jyll. og Nord-sjæll.: almindelig; iøvrigt sjelden.

Birkurød Juni 09.
Almindelig S., *T. europaea* L.

6. Prímula, Kodriver.

- I. Bladene glatte, paa Undersiden hvidmelede, omvendt ægformede eller aflange. Blomsterne i Skjærm i Spidsen af en lang, bladløs Stængel. Kronen lila eller rød. 0,06—0,25. Maj-Juni. I Moser og paa tørvholdige Enge. Bornh. og Midtsjæll.: hist og her; iøvrigt meget sjelden. Melet K., *P. farinósa* L.
- II. Bladene dunhaarede, ikke melede. Kronen gul. A. Blomsterne i Skjærm i Spidsen af en lang, bladløs Stængel.

Blomsterstilkene indtil 3 Gange længere end Bægeret, oftest dog omtrent af Længde med Bægeret.

a. Bladpladen æg-hjærteformet, pludselig afsmalnet i den smalvingede Bladstilk. Bægeret klokkeformet, opblæst; Kronen hulkravet. Skjærmen oftest alsidig.

1. Bægeret ensfarvet, tilligemed Stænglen og Blomsterstilkene flojelshaaret; Kronen med hul Krave, citrongul med 5 orangerøde Pletter i det indsnørede Svælg, meget sjelden helt højrod. 0,10—0,25. April-Maj. Paa Bakker, høje Enge, i Udkanten af Skove. Almindelig. *Hulkravet K., P. officinális (L.)*.

2. Bægerets Tænder og Nerver grønne, Mellemrummene hvidlige. Kronens Krave fladere og større end hos foregaaende, uden orangerøde Pletter i Svælget. Stængel, Blomsterstilke og Bæger flojelshaaret og mere eller mindre klæbrig. April-Maj. Meget sjelden. (*P. unicolor Nolte*). *P. officinális × elátior*.

b. Bladpladen omvendt ægformet eller elliptisk, temmelig jævnt afsmalnet i den bredvingede Bladstilk. Bægeret valseformet eller tragtformet. Stængel, Blomsterstilke og Bæger mere eller mindre klæbrig-haaret.

1. Skjærmen ensidig. Blomsterstilkene af Længde med eller lidt længere end Bægeret; Bægerets Tænder og Nerver grønne, Mellemrummene hvidlige; Kronen svovlgul, med mørkere, ikke indsnoret Svælg. Griflen glat. 0,15—0,30. April-Maj. I Skove. Østsjæll.: almindelig; iøvrigt hist og her. Fladkravet K., *P. elátior (L.)*.

2. Skjærmen alsidig. Blomsterstilkene oftest meget længere end det ensfarvede Bæger; Kronen bleggul med orange farvet Svælg, større end hos foregaaende; Griflen haaret. I Skove. Sjelden. (*P. variabilis Goupil*). *P. officinális × acaúlis*.

B. Blomsterstilkene mange Gange længere end Bægeret, udgaaende fra Jordstænglen, sjældnere flere sammen i Spidsen af en kort, bladløs Stængel; Blomsterstilke og Bæger uldhaarede; Kronen bleggul med mørkere Svælg. Bladene omvendt ægformede, jævnt afsmalnede i en vinget Bladstilk. 0,10—0,25. April-Maj. I Skove og Krat. Jyll.: almindelig, haade i de østjydske Skove og de vestjydske Krat; iøvrigt hist og her. (*P. grandiflora Lam.*).

Storblomstret K., *P. acaúlis (L.)*.

7. *Hottónia*, Vandrøllike.

Bladene nedsænkede. Blomsterne i Kranse i Spidsen af en opret, bladløs Stængel; Kronen blegt lila, sjældnere rosenrød. 0,15—0,30. Maj-Juni. I Grofter, Tørvgrave osv. (Almindelig). *Vandløst K., H. palústris L.*

Vandløst K., H. palústris L.

Vandløst K., H. palústris L.

Vandløst K., H. palústris L.

8. **Sámolus**, Samel.

Glat. Stænglen opret, med spredte, omvendt ægformede Blade. Blomsterne i Klaser; Dækbladene forskydes ud paa Blomsterstilkene. 0,05—0,30. Juli-Aug. Paa Strandenge. Hist og her.

Strand-S., **S. Valerándi** L.

5. Fam. **Plumbagináceae**, Hindebægerfamilien.

Fleraarige Urter med rosetstillede, hele Blade og oftest bladløs, blomsterbærende Stængel. Blomsterne undersædige, regelmæssige, tvekjønnede, 5-tallige i alle Kredse, med 1 Kreds af Støvblade modsatte Kronfligene; Bægeret hindeagtigt, blivende; Frugtknuden 1-rummet med 1 grundstillet Æg; 5 Griffler. Frugten en Nød eller Kapsel.

1. Bladene elliptiske eller lancetformede. Blomsterne i Svikler, der ere samlede til en topformet Stand. Statice 193.
2. Bladene linieformede. Blomsterne i Hoved, omgivet af Svøbblade, som have nedadrettede Forlængelser, der ere sammenvoxede til et Ror. Armeria 193.

1. **Státice**, Hindebæger.

1. Blomsterstandens Grene korte, med tætsiddende Blomster; Kronen blaa; Dækbladene tilspidsede. 0,05—0,25. Juli-Sept. Paa Strandenge, især Syltønge. Temmelig sjelden.

Tæt blomstret H., **S. scánica** Fr.

2. Blomsterstandens Grene forlængede, med tydelig adskilte Blomster; Kronen blaaagtig lila; Dækbladene butte. 0,10—0,40. Aug.-Sept. Paa Strandenge, især Syltønge. Temmelig sjelden; findes især omkring Kattegat.

Fjernblomstret H., **S. bahusiénsis** Fr.

2. **Arméria**, Faareleger.

Stænglen glat. Bægerets Nerver haarede; Kronen rosenrød, sjældnere hvid. Var. med lavere og tykkere, dunhaaret Stængel, og Bægeret ogsaa mellem Nerverne mere eller mindre haaret: var. *maritima* (Willd.). 0,05—0,30. Juni-Aug. Paa Overdrev, Bakker, især nær Stranden. Almindelig.

Almindelig F. eller Engelskgræs, **A. vulgáris** Willd.

6. Fam. **Convolvuláceae**, Snerlefamilien.

Fleraarige, slyngende Urter med Mælkesaft, med spredte, hele Blade uden Axelblade. Blomsterne undersædige, regelmæssige, tvekjønnede, med 5-delt Bæger og Krone, 5 Støvblade, en 2-bladet, 2-rummet Stovvej; 1 Griffel med 2 Ar. Frugten en Kapsel.

1. *Convólulus*, Snerle.

1. Blomsterne enlige. med 2 æg-hjærteformede Forblade ved Grunden af Bægeret; Forbladene længere end Bægeret. Kronen hvid, sjældent rosenrod. Bladene hjærteformet-pilformede. Med baade over- og underjordiske Udløbere. Glat. 1,00—2,50. Juli-Aug. I Kratskove, ved Gjærder osv. Ikke sjelden. (Gjærde-S.)
Gjærde-S., *C. sépium* L.
2. Blomsterne enlige eller i 2—5-blomstrede Stande, med 2 fra Bægeret fjernede, linieformede Dæklblade. Kronen hvid eller blegrod. Bladene spydformede. Hele Planten glat eller dunhaaret. Vegetativ Formering ved Rodskud. Var. med linieformede Blade med pilformet Basis: var. *linearifolia* Choisy. 0,20—0,60. Juni-Sept. Ved Veje, paa Græsmarker og mellem Sæden. Almindelig. Var. sjelden. Ager-S., *C. arvënsis* L.

7. Fam. *Cuscutáceae*, Silkefamilien.

Enaarige, bladgrøntløse, gullige eller rødligesnyltere, med meget smaa skjælformede Blade; Stænglen slyngende, med dels lave dels strakte Vindinger; fra de første udvikles Sugvorter, som trænge ind i Værtplanten. Blomsterne i Hoved, meget smaa, undersædige, regelmæssige, tvekjønnede, med 4—5-delt Bæger og Krone, 4—5 Støvblade, en 2-bladet, 2-rummet Frugtknude, 1 Griffel med 2 Ar. Frugten en Buddike. Ved Grunden af Støvbladene findes paa Kronrøret 5 skjælformede Vedhæng, Bikronskjæl.

1. *Cuscúta*, Silke.

- A. Bægeret næsten til Grunden 5-delt; Kronrøret kugleformet, dobbelt saa langt som Kraven og omtrent af Bægerfligenes Længde; Bikronskjællene tiltrykte Kronrøret; Griffen kortere end Kronen; Arrene kølleformede. Juli-Aug. Snylter paa Hør og paa Ukrudplanter mellem Hør. Temmelig sjelden.
Hør-S., *C. Epilinum* Weihe.
- B. Bægeret lappet eller fliget; Kronrøret valseformet, omtrent af Længde med Kraven og længere end Bægerfligene. Arrene linieformede.
1. Bikronskjællene tiltrykte Kronrøret; Griffen omtrent af Kronens Længde. Var. med meget smaa Bikronskjæl: var. *nefrens* Fr. Juni-Juli. Paa Nælde, Humle, Snerre, Kløver, Pil og andre Planter i Kratskove og ved Gjærder.
Nælde-S., *C. europæa* L.
2. Bikronskjællene sammenstødende i Spidsen, tillukkende Svælget; Griffen længere end Kronen; Bægerfligene udstaaende. Stænglen rødlig. Paa Kløver optræder en Form med kraftigere og blegere Stængler, og med Bægerfligene tiltrykte Kronrøret: var. *Trifolia* (Bab.). Juli-Aug. Især paa

Lyng og Timian; almindelig i Jyllands Hedeegne, iøvrigt meget sjelden. Var. hist og her.

Lyng-S., *C. Epithymum* (L.).

8. Fam. Borraginaceae, Rubladede.

Urteagtige, oftest stivhaarede Planter med spredte, hele Blade uden Axelblade. Blomsterne i. før Udspringningen indrullede, Svikler, undersædige, regelmæssige, sjældent lidt uregelmæssige, tvekjønnede, med 5-delt Bæger og Krone; Kronen ofte med Indposninger, Svælgskjæl, i Svælget; 5 Støvblade; en 2-bladet, 4-rummet Frugtknude, 1 Griffel med tvedelt Ar. Frugten en 4-delelig Spaltefrugt; Delfrugterne Nodder.

I. Uden Svælgskjæl.

A. Kronen regelmæssig; Støvbladene lige lange.

a. Bægeret dybt delt; Kronen uden Haarkrans i Svælget.

1. Med Længdefolder i Kronens Svælg. Stænglen opret; Bladene ikke kjødfulde. *Lithospermum* 196.

2. Uden Længdefolder i Kronens Svælg. Stænglen nedliggende; Bladene kjødfulde. 2l.

Stenhammaria 196.

b. Bægeret tandet; Kronen med en Haarkrans i Svælget. 2l.

Pulmonaria 196.

B. Kronen uregelmæssig, skjævt tragtformet; Støvbladene ulige lange. ☉.

Echium 197.

II. Med Svælgskjæl.

A. Bægeret efter Afblomstringen sammentrykt. ☉.

Asperugo 197.

B. Bægeret efter Afblomstringen ikke sammentrykt.

a. Svælgskjællene glatte.

1. Hele Planten beklædt med lange, stive, stikkende Haar. Blomsterne store, blaa. ☉. *Borrago* 197.

2. Beklædt med korte, svage Haar. Blomsterne smaa; Kronen oftest blaa, med gule Svælgskjæl.

Myosotis 197.

b. Svælgskjællene haarede eller kirtlede.

o. Delfrugterne uden Hagebørster.

† Kronen tragtformet eller hjulformet, med korte, butte Svælgskjæl.

* Kronen blaa eller violet, sjældnere hvid.

1. Blomsterstanden fjernblomstret, med langstilkede Blomster; Kronen hjulformet. 2l.

Omphalodes 198.

2. Blomsterstanden tætblomstret, med kortstilkede Blomster; Kronen tragtformet.

Anchusa 198.

** Kronen hvidgul eller grønliggul.

Lithospermum officinale 196.

†† Kronen valseformet-klokkeformet, med lancetformede, spidse Svælgskjæl. *Symphytum* 199.

oo. Delfrugterne beklædte med Hagebørster.

1. Delfrugterne overalt beklædte med Hagebørster. Kronen brunrød. ☉. *Cynoglossum* 199.

2. Delfrugterne kun i Randen beklædte med Hagebørster. Kronen himmelblaa. ☉. *Lappula* 199.

1. *Lithospermum*, Stenfrø.

1. Stænglen opret, stærkt grenet, tætbladet; Bladene lancetformede, med tydelige Sidenerver. Kronen hvidgul eller grønliggul. Delfrugterne jævne, glinsende, hvide. 0,40—0,80. 21. Juni-Juli. Paa grusede Pladser, Skrænter, mellem Krat. Øerne: hist og her; Jyll.: meget sjelden. Læge-S., *L. officinale* L.

2. Stænglen opret, svagere grenet; Bladene fjerntsiddende, oval-lancetformede, med utydelige Sidenerver. Kronen hvid eller gullighvid, med mørkfarvet Rør. Delfrugterne rynkede, næsten glansløse, brune. 0,15—0,40. ☉. Maj-Juni. Mellem Sæden, paa unge Græsmarker. Øerne: almindelig; Jyll.: hist og her. Rynket S., *L. arvense* L.

2. *Stenhammária*, Hestetunge.

Stænglen stærkt grenet, tilligemed de elliptiske Blade blaa-graa og glat. Kronen blaa. 0,15—0,40. Juni-Juli. Paa grusede Strandbredder. Kun funden langs Vesterhavet mellem Hirtshals og Bovbjerg. Strand-H., *S. marítima* (L.).

3. *Pulmonária*, Lungeurt.

1. Stivhaaret. Bladene hvidplettede; Grundbladene æg-hjerteformede eller ægformede, med smalvinget Bladstilk; Stængelbladene ægformede eller elliptiske. Kronen i Begyndelsen rød, senere blaa-violet. Var. med Bladene uden hvide Pletter, med aflang-hjerteformede, tilspidsede Grundblade med meget smalvinget Bladstilk: var. *obscura* (Dumort.). 0,10—0,30. April-Maj. I Skove. Almindelig. NB. Alt hvad jeg har set her fra Landet af denne Art hører til Varieteten.

Almindelig L., *P. officinalis* L.

2. Haarbeklædningen blødere. Grundbladene smalt lancetformede, henved 7 Gange længere end brede, med bredvinget Bladstilk; Stængelbladene lancetformede—linie-lancetformede, lidt nedløbende. Kronen himmelblaa, meget sjelden hvid. 0,15—0,30. April-Maj. I Skove. Kun funden i Jonstrup Vang paa Sjælland.

Himmelblaa L., *P. angustifolia* L.

Anm. Sammen med foregaaende Art er der for et Par Aar siden i Jonstrup Vang funden en anden *Pulmonaria*-Art, af

hvilken jeg imidlertid kun har set Grundblade, der synes at tilhøre *P. vulgáris* Mérat; denne, der maaske dog kun er en Varietet af *P. augustifolia* L., udmærker sig blandt andet ved, at Grundbladene ere elliptisk-lancetformede, 4—5 Gange længere end brede, kortere end Stænglen.

4. *E'chium*, Slangehoved.

Stænglen opret, ligesom de lancetformede Blade meget ru. Kronen først rød, senere blaa; sjældnere kjødfarvet eller hvid. 0,30—0,80. Juni-Juli. Paa Marker, langs Veje og Jærnbaner. Almindelig. *E. vulgáre* L.

5. *Asperúgo*, River.

Stænglen nedliggende eller opstigende, meget ru af nedað vendte Borster; Bladene lancetformede. Blomsterne enlige eller parvis, med mørkviolette Kroner. 0,15—0,60. Maj-Juli. Ved Gjærder, især omkring Byer, i Sæden. Øerne: almindelig; Jyll.: temmelig sjelden. Fremliggende R., *A. procúbens* L.

6. *Borrágo*, Hjulkrone.

Stænglen opret, grenet, med elliptiske Blade. 0,25—0,50. Juni-Juli. Hist og her forvildet fra Haver.

Blaa H., *B. officinális* L.

7. *Myosótis*, Forglemmigej.

I. Bægeret beklædt med udstaaende, hagekrummede Haar.

A. Frugstilkens kortere end det tilsidst lukkede Bæger. ☉.

1. Bladene butte. Sviklerne forneden bladbærende; Blomsterstilkene steds oprette. Kronrøret kortere end Bægeret. 0,05—0,15. April-Maj. Paa sandede Marker. Almindelig (*M. stricta* Link). Rank F., *M. arenária* Schrad.

2. Bladene spidse. Sviklerne bladløse; Blomsterstilkene efter Afbloomstringen udstaaende. Kronrøret tilsidst dobbelt saa langt som Bægeret. Blomsterne i Begyndelsen gule, senere violette, tilsidst blaa. 0,10—0,20. Maj-Juni. Paa tørre Marker. Almindelig.

Forskjelligfarvet F., *M. versicolor* (Pers.).

B. Frugstilkens af Længde med eller længere end Bægeret.

a. Frugstilkens af Længde med eller kun lidet længere end Bægeret, tilsidst udstaaende. Sviklerne bladløse.

1. Bægerfligene efter Afbloomstringen opret-udstaaende; Kronen meget lille, hulkravet; Kronrøret kortere end Bægeret. 0,05—0,15. ☉. April-Maj. Paa tørre Marker og Bakker. Almindelig.

Bjerg-F., *M. collina* Hoffm.

2. Bægerfligene efter Afbloomstringen oprette; Kronen større, undertiden hvid eller blegrod, fladkravet; Kron-

røret af Længde med Bægeret. 0,15—0,40. 2 eller ☉. Maj-Juni. I Skove og Krat. Hist og her.

Skov-F., *M. silvática* (Ehrh.).

b. Frugstilkten dobbelt saa lang som Bægeret eller længere.

1. Sviklerne mangeblomstrede, bladløse; Frugstilkten udstaaende, omtrent dobbelt saa lang som det efter Afblomstringen lukkede Bæger. 0,15—0,40. ☉. Maj-Juli. Paa Marker. Almindelig.

Mark F., *M. arvensis* Roth.

2. Sviklerne faablomstrede, forneden bladbærende; Frugstilkten tilbagebøjet, 2—4 Gange længere end det efter Afblomstringen aabne Bæger. 0,08—0,30. ☉ eller ☉. Maj-Juni Hist og her forvildet i og omkring Haver. Fjernblomstret F., *M. sparsiflora* Pohl.

II. Bægeret tiltrykt-haaret, ved Frugtmodningen kortere end Frugstilkten.

1. Stænglen trind eller svagt kantet, tiltrykt-haaret, opret, sjeldnere opstigende og ved Grunden rodslaaende. Sviklerne forneden bladbærende. Bægeret indtil Midten 5-fliget. 0,10—0,40. ☉ eller ☉. Juni-Aug. Paa Enge. i Moser. Temmelig almindelig.

Sump-F., *M. caespitosa* Schultz.

2. Jordstænglen skjæv eller krybende. Stænglen opret, kantet, beklædt med udstaaende Haar. Sviklerne oftest bladløse. Bægeret i $\frac{1}{3}$ af sin Længde 5-tandet. Var. med tyndere, tiltrykt-haarede Stængler og mindre Blomster: var. *strigulosa* (Reichenb.). 0,15—0,40. 2. Juni-Aug. Paa Enge, i Grøfter. Almindelig.

Eng-F., *M. palustris* (L.).

8. *Omphalodes*, Vaarforglemmigej.

Grundbladene æg-hjærteformede, langstilkede, Stængelbladene æg-lancetformede, kortstilkede. 0,05—0,15. April-Maj. Dyrkes i Haver. Enkelte Steder forvildet.

Hjærtebladet V., *O. verna* Moench.

9. *Anchúsa*, Oxetunge.

1. Kronen i Begyndelsen rødviolet, senere blaaviolet, sjeldnere blaa eller hvid; Kronrøret ret; Svælgskjællene fløjelshaarede. Blomsterstilkene efter Afblomstringen udadkrummede. 0,30—0,60. ☉ eller 2. Juni-Juli. Paa Marker, ved Veje. I de fleste Egne af Landet ikke sjelden.

Læge-O., *A. officinális* L.

2. Kronen himmelblaa, med bøjet Rør og ruhaarede Svælgskjæl. Blomsterstilkene efter Afblomstringen oprette. 0,15—0,30. ☉. Maj-Juli. Paa dyrkede Marker. Almindelig.

Krumhals, *A. arvensis* (L.).

10. *Sym'phytum*, Kulsukker.

- A. Stænglen vinget af de nedløbende Blade; de nedre Blade æg-lancetformede. Kronen violet, sjældnere rødlig eller hvid. 0,40—1,00. 2½. Juni-Aug. Ved Bredden af Søer og Grave osv. Hist og her, især omkring Byer. Læge-K., *S. officinále* L.
- B. Stænglen ikke vinget eller kun vinget ved Grunden af Bladene.
1. De nedre Blade æg-hjærteformede. Kronen rød, hvid eller violet. Delfrugterne fint vortet-punkterede. Juni-Aug. Nogle Steder forvildet omkring Byer. *S. taúricum* Willd.
 2. De nedre Blade æg-lancetformede. Kronen blegblaa. Delfrugterne rynkede. Særdeles stivhaaret. Juni-Sept. Paa enkelte Steder dyrket som Foderplante. Nogle Steder forvildet. *S. ásperum* Lepechin.

11. *Cynoglóssum*, Hundetunge.

Graafiltet. Stænglen opret, med lancetformede Blade. Kronen brunrød. 0,30—0,80. Juni-Juli. Ved Veje og Gjærder, især omkring Byer. Hist og her. Læge-H., *C. officinále* L.

12. *Láppula*, Pigfrø.

Stænglen opret, med lancetformede Blade. Kronen himmelblaa. 0,15—0,40. Juni-Juli. Paa tørre, grusede Steder omkring Byer. Sjelden. (*Echinospérmum Láppula* Lehm.). Tvehaget P., *L. Myosótis* Moench.

9. Fam. *Solanáceae*, Natskyggefamilien.

Urter med fjernervede, oftest spredte Blade uden Axelblade. Blomsterne enlige eller i Svikler, undersødige, regelmæssige, tvekjønnede, med 5-delt Bæger og Krone, 5 Støvblade, en 2-bladet, 2-rummet eller falsk 4-rummet Frugtknude. Frugten en Kapsel eller et Bær. De fleste Arter i denne Familie ere giftige.

A. Frugten en Kapsel.

1. Kronen hvid, foldet. Bægeret affaldende paa nær et nedre kraveformet Parti. Frugten en 4-klappet, pigget Kapsel. ☉. *Datura* 200.

2. Kronen smudsig gul, ikke foldet. Bægeret blivende, omsluttende Frugten, som er en Buddike. ☉. *Hyoscyamus* 200.

B. Frugten et Bær.

a. Støvknapperne sammenstødende.

1. Bægeret efter Afbloomstringen stærkt voxende, tilsidst blæreformet opblæst, omsluttende Frugten. Støvknapperne frie, aabne sig ved Længdespalter. 2½. *Physalis* 200.
2. Bægeret voxer ikke efter Afbloomstringen. Støvknapperne sammenhængende, aabne sig ved Huller i Spidsen. *Solanum* 200.

b. Støvknapperne ikke sammenstødende.

1. Urteagtig, uden Torne. Bægeret 5-delt, udstaaende. Kronen brunlig. 24. Atropa 201.

Kronen gulhvid. Se: *Physalis* 200.

2. Tornet Busk. Bægeret 2-læbet, opret. Lycium 201.

1. **Datúra**, Pigæble.

Stænglen opret, grenet, næsten glat. Bladene ægformede, grovt bugtet-tandede. 0,15—0,80. Juli-Sept. Paa øde Pladser omkring Byer, ved Strandbredder. Temmelig sjelden.

Giftig P., **D. Stramónium** L.

2. **Hyosecyamus**, Bulmeurt.

Klæbrig-haaret. Stænglen opret, grenet; Bladene aflang-ægformede, grovt bugtet-tandede. 0,25—0,60. Juni-Juli. Omkring beboede Steder. Temmelig almindelig. Almindelig B., **H. niger** L.

3. **Physalis**, Blærebæger.

Stænglen opret, grenet eller ugrenet, med æg-hjærteformede eller ægformede, spidse, spredte eller modsatte Blade. Kronen gulhvid. Bærret højrødt. 0,20—0,40. Juni-Juli. Hist og her forvildet omkring Byer. Jødekirsebær, **P. Alkekengi** L.

4. **Solanum**, Natskygge.

A. Bladene fjersnitdelte, med ægformede eller ovale Afsnit. Med talrige underjordiske Udløbere, hvis Spidser svulme op til overvintrende Knolde. Kronen violet, blaa eller hvid. 0,25—1,00. 24. Juni-Juli. Almindelig dyrket. Kartoffel, **S. tuberosum** L.

B. Bladene hele, sjeldnere lappede eller fligede.

1. Helt urteagtig, svagt dunhaaret eller glat. Bladene rudeformet-ægformede, helrandede eller bugtet-tandede. Kronen hvid. Bærret kugleformet, sortviolet. Var. med grønne Bær: var. *chlorocarpa* (Spenn.), med voxgule Bær, og næsten glat: var. *humilis* (Bernh.). 0,05—0,50. ☉. Aug.-Nov. Paa dyrket Jord. Temmelig almindelig.

Sort N., **S. nigrum** L.

Herunder:

Subsp. *villosa* (L.). Hele Planten uldhaaret. Bladene ægformede, bugtet-tandede. Bærrene safrangule. Var. med rundtakket-lappede, dunhaarede Blade og højrøde Bær; var. *alata* Moench. 0,05—0,30. ☉. Aug.-Nov. Omkring Byer, paa dyrket Jord. Sjelden.

2. Stænglen ved Grunden træagtig, ofte noget slyngende. Med Udløbere. Bladene æg-hjærteformede, de øvre oftest ved Grunden spydformet-fligede, ligesom Stænglen glat eller dunhaaret. Kronen violet med 2 grønne, hvidrandede Pletter ved Grunden af hver Kronflig. Bærrene aflange, højrøde.

0,30—1,20. Juni-Juli. I fugtige Kratskove, ved Strandbredder.
Almindelig. Bittersød N., S. *Dulcamára* L.

5. *Atropa*, Galnebær.

Stænglen opret, grenet, opefter tilligemed de elliptisk-ægformede Blade klæbrig-haaret. Kronen smudsig brunviolet. Bærret sort.
0,50—1,00. Juli. Ved Gjærder omkring Byer. Sjelden. Forvildet.
Giftig G., A. *Belladónna* L.

6. *Ly'cium*, Bukketörn.

Glat. Grenene bueformet hængende; Bladene lancetformede. Kronen lysrod eller violet. Bærrene aflange, højrøde. 0,80—3,00.
Juni-Juli. Planter som Hegn. Hist og her forvildet.
Gjærde-B., L. *bárbarum* L.

10. Fam. *Scrophulariáceae*, Maskeblomstrede.

Urter med modsatte eller spredte Blade uden Axelblade; mange ere Snyltre, nogle med, andre uden Bladgrønt. Blomsterne undersædige, uregelmæssige, tvekjønnede, med 5-delt, sjældnere 4-delt Bæger og Krone; Kronen oftest 2-læbet; 2 længere og 2 kortere Støvblade, sjældnere 5 eller 2 Støvblade; en 2-bladet, 2- eller 1-rummet Støvvej. Frugten en Kapsel.

I. Grønne Urter. Kapslen idetmindste ved Grunden 2-rummet.

A. Støvsækkene ved Grunden afrundede. Bægeret 5-delt (undt. *Veronica*). Ikke Snyltre.

a. Kronen næsten regelmæssig 5-delt.

1. Med 5 næsten lige lange Støvblade, af hvilke idetmindste de 3 bageste ere haarede. Landplanter. ☉.

Verbascum 202.

2. Med 4 næsten lige lange Støvblade. Sumpplanter. ☉.

Limosella 205.

b. Kronen 5-delt og 2-læbet, eller 4-delt.

o. Med 2 længere og 2 kortere Støvblade. Kronen 5-delt, 2-læbet.

† Kronen ikke maskeret.

* Bladene spredte. ☉.

Digitalis 204.

** Bladene modsatte.

1. Bægeret 5-fliget. Blomsterne smaa.

Scrophularia 203.

2. Bægeret 5-tandet. Blomsterne store. 2.

Mimulus 204.

†† Kronen maskeret o: Svælget er lukket eller næsten lukket af en Indposning paa Underlæben.

1. Kronrøret fortil ved Grunden puklet. ☉.

Antirrhinum 204.

2. Kronroret fortil ved Grunden forlænget til en Spore. *Linaria* 204.
- oo. Med 2 Støvblade. Bægeret 4-delt, sjældent 5-delt; Kronen 4-delt, hjulformet. *Veronica* 205.
- B. Stovsækkene ved Grunden spidse eller braadspidsede; 2 lange og 2 korte Støvblade; Bægeret 4-delt (undt. *Pedicularis*). Grønne Snylttere med modsatte Blade; blive i Reglen sorte ved Tørring.
- a. Bægeret rørformet eller klokkeformet.
- o. Kronens Overlæbe flad eller hvælvet. Kapslens Rum mangefrøede.
1. Kronen rød eller brunrød; Overlæben længere end Underlæben. ☉. *Odontites* 208.
2. Kronen hvid eller blaalig; Overlæben kortere end Underlæben. ☉. *Euphrasia* 209.
- oo. Kronens Overlæbe sammentrykt. Kapslens Rum 1—2-frøede. ☉. *Melampyrum* 209.
- b. Bægeret opblæst, bugformet.
1. Bægeret sammentrykt, 4-delt. Kronen gul. ☉. *Rhinanthus* 210.
2. Bægeret uregelmæssig 2—5-delt. Kronen rød. *Pedicularis* 210.
- II. Ikke grønne, oftest gulbrune Snylttere med skjælformede Blade. Kapslen 1-rummet.
1. Bladene modsatte, paa Jordstænglen tykke, kjødede. Blomsterne i ensidig Klase. 24. *Lathraea* 210.
2. Bladene spredte, alle hindeagtige. Blomsterne i alsidigt Ax. 24 (?). *Orobancha* 211.

1. *Verbascum*, Kongelys.

- I. Blomsterstanden ax- eller duskformet, sammensat af ofte nøgleformede Kvaste.

- A. Blomsterstanden axformet; Blomsterstilkene under Blomstringen kortere end Bægeret; de 3 bageste, kortere Støvblade hviduldede, de 2 forreste, længere Støvblade glatte eller mod Spidsen svagt haarede. Bladene nedløbende, paa begge Sider graa- eller hvidfildede.

1. Kronen tragtformet, gul, sjældnere hvid, 0,01—0,02 i Tværmaal; de 2 længere Støvblades Traade omtrent 4 Gange længere end de kort nedløbende Knapper. 0,30—1,20. Juli-Aug. Paa Skrænter, Marker, ved Veje. Ikke sjelden. *Mark-Lindbloom*. Filtbladet K., **V. Thapsus** L.
2. Kronen hjulformet, gul, omtrent 0,02—0,03 i Tværmaal; de 2 længere Støvblades Traade $1\frac{1}{2}$ —2 Gange saa lange som de langt nedløbende Knapper. 0,30—1,20. Juli-Sept. Paa tørre Marker, ved Gjerder og Veje. Sjæll.: almindelig; iøvrigt sjelden. Storblomstret K., **V. thapsiforme** L.

B. Blomsterstanden top- eller duskformet; Blomsterstilkene under Blomstringen omtrent af Længde med eller dobbelt saa lange som Bægeret; Støvbladene alle uldede. Bladene ikke eller kun svagt nedløbende.

a. Bladene ikke nedløbende, paa Oversiden næsten glatte, paa Undersiden svagt fildede. Blomsterstilkene under Blomstringen dobbelt saa lange som Bægeret; Støvbladene hvid- eller violetuldede.

1. Kronen hvid eller bleggul; Støvbladene hviduldede; Arret hovedformet. 0,40—1,00. Juli-Aug. Omkring behoede Steder. Forvildet fra Haver. Sjelden.

Blegblomstret K., **V. Lychnitis** L.

2. Kronen gul med violette Pletter i Svælget, sjeldnere hvid; Støvbladene violetuldede; Arret halvmaaneformet. 0,30—1,00. Juli-Aug. Ved Gjærder og Veje. Temmelig almindelig.

Mørk K., **V. nigrum** L.

b. Bladene oftest lidt nedløbende, paa Oversiden svagere, paa Undersiden stærkere fildede. Blomsterstilkene under Blomstringen omtrent af Længde med Bægeret; Støvbladene røduldede. Sjelden.

V. Thapsus × **nigrum**.

II. Blomsterne i en meget forlænget Klase; Kronen gul eller hvid; Støvbladene violetuldede. Bladene glinsende mørkgrønne, glatte. 0,40—0,80. Juli-Aug. Forvildet fra Haver. Sjelden.

Enligblomstret K., **V. Blattária** L.

2. *Scrophularia*, Brunrod.

A. Glat. Blomsterne i endestillet Top; et 5te, goldt Støvblad tilstede. 2l.

1. Jordstænglen knoldformet opsvulmet. Stænglen 4-kantet, uvinget; Bladene ægformede eller æg-hjærteformede, dobbelt savtakke, de nedre Tænder størst. Kronen olivengrøn med mørkbrun Overlæbe. 0,40—1,00. Juni-Aug. Ved Gjærder, i Randen af Skove og Krat. Temmelig almindelig.

Knoldet B., **S. nodosa** L.

2. Jordstænglen krybende. Stænglen 4-kantet, tilligemed Blomsterstilkene bredvinget; Bladene ægformet-elliptiske, de nedre æg-hjærteformede, savtakke, de nedre Tænder mindst. Kronen rødbrun. 0,50—1,20. Juni-Sept. Ved Aaer, Bække og Kildevæld. Hist og her.

Vand-B., **S. aquatica** L.

B. Kirtelhaaret. Bladene hjærteformede. Blomsterne flere sammen i Bladhjørnerne; Kronen grøngul; intet goldt Støvblad. 0,25—0,50. ☉. Maj-Juni. Ved Gjærder, især omkring Byer. Meget sjelden.

Vaar-B., **S. vernalis** L.

3. *Digitalis*, Fingerbøl.

Stænglen opret, tilligemed de æg-lancetformede Blades Underside fint graafiltet. Blomsterne i ensidig Klase, nikkende; Kronen

skjævt klokkeformet, rosenrød, sjældnere hvid, indvendig med mørke Pletter. 0,30—0,80. Juni-Aug. I Skove, ved Gjærder. Sjelden.
Rød F., **D. purpurea** L.

4. *Mimulus*, A beblomst.

Stænglen opret, opefter dunhaaret. Bladene kreds rundt-ovale. Blomsterne i de øvre Bladhjørner; Kronen gul. 0,25—0,40. Juni-Juli. Dyrkes i Haver. Enkelte Steder forvildet.

Gul A., **M. luteus** L.

5. *Antirrhinum*, Løvemund.

Stænglen opefter kirtelhaaret. Bladene lancetformede, helrandede. Blomsterne enlige i Bladhjørnerne; Kronen rosenrød, sjældnere hvid, kortere end de lange, linieformede Bægerflige. 0,15—0,30. Juli-Sept. Paa tørre Marker mellem Sæden. Hist og her, især paa de sydlige Øer.

Ager-L., **A. Orontium** L.

6. *Linaria*, Torskemund.

A. Stænglen opret. Bladene siddende, linieformede eller lancetformede.

1. Kirtelhaaret. Blomsterne i Bladhjørnerne; Blomsterstilkene 2—3 Gange længere end Bægeret; Kronen violet med bleggul Underlæbe og kort Spore. 0,10—0,20. ☉. Juli-Aug. Paa tørre Marker mellem Sæden. Hist og her, især paa de sydlige Øer. (*Antirrhinum minus* L.).

Liden T., **L. minor** (L.).

2. Glat, eller Blomsterstilkene og Blomsterstandens Axe kirtelhaarede. Blomsterne i tætblomstret Klase; Blomsterstilkene af Bægerets Længde; Kronen gul med orangerfarvet Gane og lang Spore. Vegetativ Formering ved Rodskud. 0,15—0,50. 2. Juli-Sept. Paa tørre Marker, ved Gjærder. Almindelig.

Hørbladet T., **L. vulgáris** Mill.

B. Stænglen nedliggende eller krybende. Bladene stilkede. Blomsterne enlige i Bladhjørnerne.

a. Haaret. Stænglen nedliggende; Bladpladen længere end Bladstilk. ☉.

1. Bladene æghjærteformede eller kreds rundt-ovale. Blomsterstilkene haarede; Kronen gul med violet Overlæbe og opadbøjet Spore. 0,08—0,30. Juli-Sept. Mellem Sæden. Kun funden paa Løll.

Rundbladet T., **L. spúria** (L.).

2. Bladene, idetmindste de midterste, spydformede. Blomsterstilkene glatte; Kronen gul med violet Overlæbe og næsten ret Spore. 0,08—0,30. Juli-Sept. Paa dyrket Jord, mellem Sæden. Sjelden; hyppigst paa de sydlige Øer.

Spydbladet T., **L. Elátine** (L.).

- b. Glat. Stænglen krybende; Bladpladen nyreformet, haandlappet, kortere end Bladstilk. Kronen violet med gul Gane. 0,20—0,50. 21. Juni-Sept. Paa Stendiger omkring Haver. Forvildet. Sjelden.

Haandlappet T., *L. Cymbalaria* (L.).

7. *Limosélla*, Dyndurt.

Glat. Fra Jordstænglen udgaa krybende Udlobere, og langstilkede, lancet-spadeformede Blade og kortstilkede Blomster; Kronen kjødfarvet. 0,02—0,05. Juli-Aug. Ved Bredden af Damme osv. Temmelig sjelden.

Liden D., *L. aquática* L.

8. *Verónica*, Ærepris.

- I. Blomsterne enlige i Bladhjørnerne eller samlede i en fjernt-blomstret. klase- eller axformet Stand, der ikke er skarpt afgrænset nedefter, idet de nederste Dækblade kun ere lidet eller ikke forskellige fra de øverste Lovblade.

- A. Bladene alle ens eller de øverste lidt mindre; Blomsterne enlige i Bladhjørnerne; Froene paa den ene Side hule, paa den anden hvælvede. Mere eller mindre haaret. ○.

- a. Bægerfligene spidse. Stænglen nedliggende eller opstigende.

- o. Frugstilkene oprette, omtrent af Længde med Bladene; Kapslen næsten kugleformet, i Spidsen indtrykt; Bægerfligene hjærteformede, randhaarede, med udadbøjet Rand; Kronen lila. Stænglen ensidig eller, især i Skygge, alsidig haaret; Bladene rundagtig-hjærteformede eller nyreformede, rundtakket-lappede. 0,08—0,30. April-Maj. Paa dyrkede Marker, paa los Skovjord. Almindelig. *Drageør April 1910.*

Vedbendbladet Æ., *V. hederæfólia* L.

- oo. Frugstilkene tilbagebøjede; Kronen himmelblaa. Bladene æg-hjærteformede, dybt savtakke. Mere eller mindre haaret. Kapslen i Reglen korthaaret og ofte noget kirtelhaaret, især i Randen.

1. Frugstilkene omtrent af Længde med Bladene eller lidt længere; Kapslen omvendt hjærteformet; Bægerfligene ægformede, svagt haarede. 0,08—0,25. April-Maj og Aug.-Sept. Paa dyrket Jord. Øerne: hist og her; Jyll.: ved Aarhus og Aalborg.

Glansbladet Æ., *V. políta* Fr.

2. Frugstilkene, især de øverste, meget længere end Bladene; Kapslen omvendt nyreformet, med op-højede Aarer; Bægerfligene æg-lancetformede, svagt haarede. 0,10—0,30. April-Maj. Paa dyrket Jord. Hist og her forvildet.

Storkronet Æ., *V. pérstica* Poir.

- b. Bægerfligene butte. Blomstertilkene omtrent af Bladenes Længde.

- o. Stænglen nedliggende eller opstigende. Frugstilkene tilbagebøjede.
1. Bladene rundagtig-hjærteformede, grovt rundtakkede. Kronen himmelblaa; Kapslen omvendt nyreformet, dobbelt saa bred som lang, tæt haaret. 0,10—0,20. April-Maj og Juni-Sept. Paa dyrket Jord. Hist og her. Matbladet Æ., *V. opáca* Fr.
 2. Bladene ægformede eller elliptiske, savtakkede. Kronen blegblaa eller blegrød, den nedre Flig hvid; Kapslen omvendt hjærteformet, kun lidt bredere end lang, mere eller mindre kirtelhaaret. 0,05—0,20. April-Maj og Aug-Sept. Paa dyrket Jord. Almindelig. Flerfarvet Æ., *V. agréstis* L.
- oo. Stænglen opret, sjeldnere opstigende, mere eller mindre kirtelhaaret. Frugstilkene oprette eller opstigende.
1. De nedre Blade stilkede, ægformede, rundtakkede, de mellemste og øvre siddende, haandfligede med 3—5 Flige, eller de øverste Blade udelte. Kronen mørkblaa; Kapslen rundagtig, omtrent af samme Længde som Bredde, udrandet. 0,03—0,15. April-Maj. Mellem Sæden. Temmelig sjelden. Trefliget Æ., *V. triphyl'la* L.
 2. De nedre Blade stilkede, æg-hjærteformede, rundtakkede, de øvre siddende, rundtakkede eller helrandede. Kronen mørkblaa; Kapslen oval, længere end bred, svagt udrandet. 0,03—0,20. Mellem Sæden. Kun funden ved Kalundborg. Tidlig Æ., *V. praecox* All.
- B. Blomsterne i endestillede, spredtblomstrede Klaser eller Ax; de øverste Blomsters Dækblade forskellige fra Løvbladene, højbladagtige. Frøene paa begge Sider flade eller hvælvede.
- a. Haaret og opefter kirtelhaaret. Blomsterstilkene oprette, kortere end Bægeret. ☉ eller ☺.
 1. Opret. Bladene ægformede, stilkede, de nedre savtakkede, de mellemste 3—5-fligede; Dækbladene lancetformede, helrandede eller de nedre takkede eller fligede. Kronen blaa; Kapslen omvendt nyreformet, overalt haaret. 0,03—0,15. April-Maj. Paa tørre, sandede Marker. Hist og her. Vaar-Æ., *V. verna* L.
 2. Opstigende. Bladene æg-hjærteformede, rundtakkede, de nedre stilkede, de øvrige siddende; Dækbladene lancetformede, helrandede eller svagt takkede. Kronen blaa; Kapslen omvendt hjærteformet, randhaaret. 0,03—0,20. April-Juni. Paa Marker, ved Gjærder. Almindelig. Mark-Æ., *V. arvénsis* L.
- b. Stænglen opstigende, ved Grunden ofte rodslaaende, glat eller svagt tiltrykt-haaret. Bladene ovale, utydelig rund-

bugtede, glatte; Dækbladene aflang-elliptiske. Blomsterstilkene oprette, af Længde med Bægeret. Kronen blaalig-hvid med mørkere Aarer; Kapslen omvendt nyreformet, randhaaret. 0,10—0,25. Maj-Juli. Paa Græsmarker, høje Enge, ved Gjærder. Almindelig.

Glat Æ., *V. serpyllifolia* L.

- II. Blomsterne i Klaser, der ere skarpt afgrænsede fra den løv-bladbærende Stængel; Blomsternes Dækblade alle højbladagtige, meget forskellige fra Løvbladene. Bladene modsatte, meget sjældent kransstillede. 2.

A. Blomsterne i endestillede, tætblomstrede Klaser; ofte tillige sidestillede Klaser fra de øvre Bladhjørner.

1. Haaret. Stænglen opstigende. Bladene modsatte, æglancetformede eller elliptiske, rundtakkede eller savtakkede. I Reglen uden sidestillede Klaser. Blomsterstanden axformet; Blomsterstilkene meget kortere end Bægeret; Kronen himmelblaa, sjældent rødlig eller hvid. 0,15—0,30. Juli-Aug. Hist og her i Kalkterrænet i Sjæll. og Jyll., og i Graniterrænet paa Bornh.: *in kilov.*

Axblomstret Æ., *V. spicata* L.

2. Svagt haaret. Stænglen opret. Bladene ~~kransstillede~~ eller modsatte, lancetformede, skarpt og ofte dobbelt savtakkede. Foruden den endestillede ofte tillige med sidestillede Klaser. Blomsterstilkene af Længde med eller lidt kortere end Bægeret; Kronen himmelblaa. 0,40 0,80. Juli-Aug. Paa fugtige Steder. Meget sjelden. Jyll.: ved Hjørring, Ulfborg, Nørholm. Undertiden forvildet fra Haver. Langbladet Æ., *V. longifolia* L.

B. Blomsterne i Klaser fra Bladhjørnerne; ingen endestillede Klaser.

a. Stængel og Blade haarede.

o. Klasen mangeblomstret. Kapslen omvendt hjerteformet, ligesaa bred som lang.

1. Stænglen alsidig haaret, fra en krybende, grenet Basis opstigende. Bladene kortstilkede, omvendt ægformede eller elliptiske, fint savtakkede; Klaserne oftest spredte, idet kun det ene Blad af et Par støtter en Klasse. Kronen blegblaa med mørkere Aarer, sjældent hvid; Kapslen overalt kirtelhaaret. 0,10—0,25. Juni-Juli. Paa tørre Marker og Bakker, i Skove. Almindelig. *Bistrup Boeg 4-7-09.*

Læge-Æ., *V. officinalis* L.

2. Jordstænglen krybende, grenet. Stænglen tvesidig haaret, grenet eller ugrenet, opstigende eller opret. Bladene æghjerteformede, grovt savtakkede, de nedre kortstilkede, de øvre siddende. Klaserne modsatte; Kronen himmelblaa med mørkere Aarer,

sjeldnere rødlig eller blegblaa; Kapslen randhaaret. Var. med alsidig haaret Stængel, dog med 2 kraftigere Haarstriber: var. *pilosa* (Schmidt). 0,10—0,30. Maj-Juli. Paa høje Enge, ved Gjærder, i Skove og Krat. Almindelig.

Tveskjægget Æ., **V. Chamaédrys L.**

oo. Klasen faa- og fjernblomstret. Kapslen vinget-sammentrykt, omvendt nyreformet, bredere end lang.

1. Jordstænglen kryhende, grenet. Stænglen ved Grunden grenet, opstigende, alsidig haaret. Bladene ægformede, grovt savtakkede, langstilkede. Klaserne oftest spredte, idet kun det ene Blad af et Par støtter en Klase. Kronen blegblaa eller lila med mørkere Aarer; Kapslen randhaaret. 0,15—0,40. Maj-Juli. Paa fugtige Steder i Skove. Temmelig almindelig. Bjerg-Æ., **V. montana L.**

2. Bladene linieformede. Se følgende Art.

b. Stængel og Blade glatte.

o. Klaserne spredte; Kapslen vinget-sammentrykt, dybt udrandet. Stænglen tynd, fra en nedliggende, ofte rodslaaende Basis opstigende. Bladene linie-lancetformede, utydelig savtakkede med nedadrettede Takker. Kronen hvid med rødlig eller blaalige Aarer. Var. med dunhaarede Stængler og Blade: var. *villosa* Schum. 0,10—0,30. Maj-Juli. I Grøfter, paa over-svømmede Steder, især paa tørvholdig Grund. Ikke sjelden. Smalbladet Æ., **V. scutellata L.**

oo. Klaserne modsatte; Kapslen rundagtig, svagt udrandet. Stænglen tyk, hul.

1. Stænglen opret eller fra en nedliggende Basis opret, kantet, med lancetformede, fjernt savtakkede, siddende Blade. Dækbladene kortere eller de nedre længere end Blomsterstilkene. Kronen blegblaa eller blegrød. 0,15—0,50. Juni-Aug. I Grøfter, Bække, Moser osv. Almindelig.

Lancetbladet Æ., **V. Anagallis L.**

2. Stænglen opret eller opstigende, trind, med ægformet-ovale, svagt savtakkede eller næsten helrandede, kortstilkede Blade. Dækbladene af Længde med eller de nedre længere end Blomsterstilkene. Kronen himmelblaa, sjældent blegrød. 0,15—0,50. Juli-Aug. Ved Kildevæld, i Bække og Grøfter. Almindelig. Tykbladet Æ., **V. Beccabunga L.**

9. *Odontites*, Rødtop.

Stænglen grenet. Bladene aflang-lancetformede, fjernt savtakkede. Blomsterne i Klase; Kapslen af Længde med Bægeret.

Bistrup Steen 4-7-99
Smalbladet Juni
1909.

Hæstrup Kirtelhaar Aug. 09.

Var. paa Strandenge med oftest ugrenet Stængel, noget bredere og mere kjødete Blade, og med Kapslen længere end Bægeret: var. *littoralis* (Fr.). 0,10—0,40. Juni-Sept. Mellem Sæden, paa Enge, ved Veje. Temmelig almindelig. Mark-R., *O. rubra* Gil.

10. Euphrasia, Øjentrøst.

Glat eller haaret. Stænglen opret, oftest grenet med udstaaende Grene, opefter tilligemed Dækblade og Bæger kirtelhaaret. Bladene ægformede eller æg-hjerteformede, savtakkede, med 3—6 Takker paa hver Side. 0,03—0,25. Juni-Sept. Paa Enge, Marker, aabne Steder i Skove. Almindelig. Læge-Ø., *E. officinalis* L.

En meget varierende Art; de mest afvigende Former ere:

Var. *memorosa* Pers. Stængel, Dækblade og Bæger uden Kirtelhaar; Bladene skarpt savtakkede, med tilspidsede Takker. Udbredelse og Forekomst som Hovedarten.

Var. *gracilis* Fr. Stængel, Dækblade og Bæger uden Kirtelhaar; Stænglen rank, med tiltrykte Grene eller ugrenet; Bladene ægformet-elliptiske, med 3—4 Takker paa hver Side. Blomsterne mindre. Paa Heder, især langs Vejene, paa Bakker. Vestjyll.: almindelig; iøvrigt sjelden.

11. Melampyrum, Koføde.

A. Blomsterne alsidig vendte, samlede i axformede Stande.

1. Haaret. Bladene linieformede eller linie-lancetformede. Axet skarpt 4-kantet; Dækbladene hjerteformede, tilspidsede, kamformet fligede, ved Grunden rødviolette, sjeldnere grøngule; Kronen lysrød eller hvid, med gul Underlæbe. 0,15—0,30. Juni-Aug. I Skove og Krat. Hist og her.

Firekantet K., *M. cristatum* L.

2. Haaret. Bladene lancetformede, ved Grunden tandet-fligede. Axet trindt, forlænget; Dækbladene æg-lancetformede, kamformet fligede, rosenrøde; Kronen rød med en gul Plet paa Underlæben. 0,15—0,30. Juli-Aug. Mellem Sæden, i Krat-skove. Hist og her, især paa de sydlige Øer.

Ager-K., *M. arvense* L.

B. Blomsterne ensidig vendte.

a. Haaret. Bladene æg-lancetformede. Blomsterne tætsiddende; Dækbladene fliget-tandede, blaaviolette, sjeldnere rødlig eller hvidlige; Kronen gul med brandgul Underlæbe. 0,20—0,50. Juli-Aug. I Skove og Krat. Sjæll.: hist og her; iøvrigt sjelden.

Blaatoppet K., *M. nemorosum* L.

b. Glat eller svagt haaret. Bladene lancetformede. Blomsterne fjernede fra hverandre; Dækbladene alle grønne, lancetformede, helrandede eller ved Grunden fliget-tandede.

1. Blomsterne vandret udstaaende; Bægertænderne linieformede, omtrent halvt saa lange som Kronrøret; Kronen

*inherös (Rude-
kas) Juni 09.* hvidgul med mørkere ^{2. stærkere gul.} Underlæbe. 0,10—0,30. Juni-Juli.
I Skove og Krat, paa Lyngheder. Almindelig.

Almindelig K., *M. pratense* L.

2. Blomsterne oprette; Bægertænderne æg-lancetformede, af Længde med eller længere end Kronrøret; Kronen guld-gul. 0,10—0,25. Juli-Aug. I Skove og Krat. Østjyll.: hist og her; iøvrigt sjelden.

Skov-K., *M. silvaticum* L.

12. *Rhinanthus*, Skjaller.

1. Stænglen fint brunpletet. Bladene lancetformede. Dækbladene blege; Kronen gul med violette Tænder paa Overlæben, med krummet Rør; Griflen rager udenfor Overlæben. Frøene vingede eller uvingede. Var. med høj, tynd Stængel, og linieformede Blade: var. *angustifolia* (Fr.). 0,10—0,40. Maj-Juli. Paa høje Enge, Marker, mellem Sæden. Almindelig. Var. sjelden.

Stor S., *R. major* Ehrh.

2. Stænglen oftest grøn. Bladene lancetformede; Dækbladene mørke, ofte brunlig eller violet anløbne; Kronen brungul med hvide eller violette Tænder paa Overlæben; Kronrøret ret; Griflen indsluttet i Overlæben. Frøene vingede. 0,10—0,25. Maj-Juli. Paa høje Enge og Marker. Almindelig.

Liden S., *R. minor* Ehrh.

13. *Pedicularis*, Trolldurt.

A. Kronen gabende.

1. Stænglen opret, grenet med opret-udstaaende Grene. Bægeret 2-læbet med kruset-tandede Læber; Kronen rosenrød, sjældent hvid: Over- og Underlæbe lige lange. 0,10—0,40. ☉. Maj-Juli. Paa Enge, i Moser. Almindelig. Eng-T., *P. palustris* L.
2. Flerstænglet; Hovedstænglen opret, kort, næsten fra Grunden af blomsterbærende; Sidestænglerne nedliggende, i Spidsen opstigende og blomsterbærende. Bægeret 5-tandet; Kronen rosenrød; Overlæben længere end Underlæben. 0,05—0,15. ☉ eller 2l. Maj-Juli. Paa Enge, i Hedemoser, fugtige Krat-skove. Hist og her. Skov-T., *P. silvatica* L.

- B. Kronen lukket af de sammensluttende Læber, bleggul, med i Spidsen rød Underlæbe. Stænglen opret, ugrenet. 0,30—0,60. 2l. Juli-Aug. Kun funden i Jyll. i et Pilekrat ved Kartoft Aa nær Skjærlund; maaske nu forsvunden.

Storblomstret T., *P. Sceptrum carolinum* L.

14. *Lathraea*, Skjælrod.

Hele Planten rødlig. Kronens Overlæbe udelt, rosenrød; Underlæben hvid. 0,10—0,20. April-Maj. Paa Rodderne af forskellige Træer. Temmelig sjelden. Brun S., *L. Squamaria* L.

15. **Orobánche**, Gyvelkvæler.

A. Støvtraadene til ovenfor Midten kirtelhaarede. Bægeret næsten til Grunden 2-delt med flernervede, 2-fligede Afsnit; Kronen rødviolet eller brunlig; Griflen svagt haaret, med gult Ar. 0,30—0,80. Aug. Paa Rodderne af *Centaurea*-Arter. Meget sjelden. Stor G., **O. major** L.

B. Støvtraadene glatte eller ved Grunden svagt haarede.

1. Bægeret til Grunden 2-delt med flernervede, 2-fligede Afsnit; Kronen violetbrun eller smudsig gul med violet Anstrøg; Støvtraadene glatte; Griflen under Arret svagt kirtelhaaret, iovrigt glat; Arret violet. 0,25—0,50. Aug. Snylter paa *Cirsium*-Arter. Meget sjelden. Jyll.: ved Hobro; Sjæll.: Alindelille Fredskov. (O. *Cirsii* Fr.).

Tidsel-G., **O. pallidiflora** Wimm. et Grab.

2. Bægeret næsten til Grunden 2-delt med 1—2-nervede, udelte eller uregelmæssig 2-fligede Afsnit; Kronen gullighvid; Støvtraadene glatte eller ved Grunden haarede; Griflen svagt haaret; Arret rødviolet. 0,15—0,40. Juli-Aug. Snylter paa *Picris hieracioides* L. Meget sjelden. Sjæll.: Faxe Kalkbakker; Fyen: Juelsberg Skov og Vejstrup Aaskov.

Bittermælks G., **O. Picridis** Vauch.

11. Fam. **Lentibulariaceae**, Blærerodsfamilien.

Insektfangende, fleraarige Vand- og Sumpplanter med spredte Blade. Blomsterne undersædige, uregelmæssige, tvekjønnede, med 2-bladet eller 5-delt Bæger, 5-delt, 2-læbet Krone, som er forsynet med en Spore, 2 Støvblade, en 1-rummet Frugtknude med fri midtstillet Ægstol. Frugten en Kapsel.

1. Landplanter med hele, rosetstillede, klæbrig-kirtelhaarede Blade, og enlige, langstilkede, violette Blomster. **Pinguicula** 211.

2. Rodløse, nedsænkede Vandplanter med gjentaget-tvedelte eller -kamdelt Blade med linieformede Flige; nogle af Fligene ere omdannede til Blærer, der paa den ene Side have en Aabning, som lukkes af en Klap, der kun kan aabnes indad; i disse Blærer fanges smaa Vanddyr. Blomsterne i Klase, gule, med en Indposning paa Underlæben, Ganen kaldet, som lukker for Kronrøret. **Utricularia** 212.

1. **Pinguicula**, Vibefedt.

Bladene ægformet-ovale, med indrullet Rand, lysgrønne. Kronen violet med hvide Haar i Svælget. 0,06—0,20. Maj-Juli. I Moser, paa fugtige Enge. Temmelig almindelig.

Almindelig V., **P. vulgaris** L.

2. *Utriculária*, Blærerod.

- A. Bladene alle blærebærende, ens, gjentaget-fjersnitdelte, med haarformede, i Randen fint piggede Afsnit. Klaserne 5—10-blomstrede.
1. Blomsterstilkene omtrent 3 Gange længere end Dækbladene, efter Afblostringen tilbagebøjede eller udstaaende; Overlæben rundagtig-ægformet, omtrent af Længde med den utydelig 2-lappede Gane; Underlæben med tilbagebøjet Rand. 0,25—0,60. Juni-Aug. I Tørvgrave, Grøfter osv. Temmelig almindelig. *Almindelig B., U. vulgaris* L.
 2. Blomsterstilkene 4—5 Gange længere end Dækbladene, efter Afblostringen opret-udstaaende; Overlæben ægformet eller aflang-ægformet, omtrent dobbelt saa lang som den afrundede Gane; Underlæben flad eller næsten flad. 0,20—0,45. Juli-Aug. I Tørvgrave, Grøfter osv. Kun funden hist og her i Jyll. og paa Bornh. *Slank B., U. neglecta* Lehm.
- B. Bladene 2 Slags, nogle gjentaget-tvedelte, med linieformede, noget fladtrykte, børsteformet tilspidsede Flige, uden eller kun med meget faa Blærer; andre, i Reglen paa særegne Grene, mindre delte og med alle eller næsten alle Flige omdannede til Blærer. Klaserne 3—6-blomstrede.
- a. Lovbladene i 2 Rækker, nyreformede, med tæt samlede, i Randen fint piggede Afsnit; Blærebladene paa særegne, ofte grenede Skud. Blomsterstilkene efter Afblostringen opadrettede; Overlæben omtrent dobbelt saa lang som Ganen; Sporen tiltrykt til den nyreformede, flade Underlæbe og omtrent af dennes Længde. Var. med Sporen udstaaende fra Underlæben og omtrent kun halv saa lang som denne: var. *ochroleuca* R. Hartm. 0,15—0,30. Juni-Juli. I Tørvgrave, Grøfter osv. Vestjyll.: temmelig almindelig; iøvrigt meget sjelden. *Storlæbet B., U. intermedia* Hayne.
 - b. Bladfligene uden Smaapigge i Randen. Blomsterstilkene efter Afblostringen tilbagebøjede.
 1. Lovbladene med faa Blærer. Underlæben ægformet, med tilbagerullet Rand. 0,10—0,20. Juni-Aug. I Tørvgrave, Grøfter, paa oversvommede Steder osv. Sjelden, hyppigst i Vestjyll. *Liden B., U. minor* L.
 2. Lovbladene oftest uden Blærer. Underlæben næsten kreds-rund, flad. 0,10—0,20. Juli-Aug. I Tørvgrave, Grøfter osv. Meget sjelden. *Brunstribet B., U. Brémii* Heer.

12. Fam. *Plantagináceae*, Vejbredfamilien.

Urter med grundstillede Blade. Blomsterne undersædige, regelmæssige, oftest tvekjonnede, med 4-delt, vedvarende Bæger, 4-delt, hindeagtig Krone, 4 Stovblade, en 2-bladet, 2-rummet Frugtknude; Frugten en Buddike eller Nød.

1. Blomsterne i oftest langstilkede, mangeblomstrede Ax, tvekjønnede. Frugten en Buddike. Plantago 213.
2. Blomsterne i et kort, 3-blomstret Ax, dannet af 2 siddende Hunblomster og 1 langstilket Hanblomst. Frugten en Nød. Littorella 214.

1. Plantágo, Vejbred.

- A. Kronrøret glat. Bladene hele, ægformede eller elliptiske, eller lancetformede. 2l.

a. Bladene ægformede. Stænglen trind, fint stribet.

1. Bladene helrandede eller svagt tandede, tilligemed Stænglen glatte eller med faa spredte Haar; Bladstilken omtrent af Bladpladens Længde. Kronen gulbrun; Støvbladene med hvide Traade og brunviolette Knapper. Kapslen 6—16-frøet. Var. paa meget mager Jord med smaa Blade, lave Stængler og 5—10-blomstrede Ax: f. *nana* (Tratt.), og, især paa Strandoverdrev, med tykke, grovt tandede Blade: var. *scopulorum* Fr. 0,05—0,30. Juni-Aug. Ved Veje, paa Marker, Strandenge osv. Almindelig.

Glat V. eller Kjæmper, **P. major** L.

2. Bladene svagt tandede eller helrandede, tilligemed Stænglen dunhaarede; Bladstilken meget kortere end Pladen. Kronen hvidlig; Støvbladene med rosenrøde Traade og hvide Knapper. Kapslen 2—4-frøet. 0,15—0,40. Maj-Juli. Ved Veje, paa Marker, især hvor der er Ler- eller Kalkunderlag. Sjæll. og Nordøstjyll.: almindelig; iøvrigt temmelig sjelden.

Dunet V., **P. média** L.

- b. Bladene lancetformede eller elliptiske, glatte eller svagt haarede. Stænglen kantet-furet. Axet ægformet eller valseformet. Kronen blegbrun; Støvbladene hvidgule. Kapslen 2-frøet. Var. med lavere Væxt, Bladene og den nedre Del af Stænglen dunhaarede, og med kugleformede Ax: var. *dúbia* (Liljebl.). 0,05—0,40. Maj-Juli.

Lancetbladet V., **P. lanceolata** L.

- B. Kronrøret haaret. Bladene hele og linieformede, eller fjerdelte.

1. Bladene linieformede, i Spidsen og ved Grunden smallere, oftest helrandede, kjødfulde, glatte. Stænglen trind, haaret eller glat. Axet valseformet; Kronrøret brungult, Kraven hvidlig; Støvknapperne gule. Kapslen 2-frøet. Var. med fjernt tandede Blade: var. *dentata* (Roth). 0,05—0,30. 2l. Juli-Sept Paa Strandenge. Almindelig. Desuden almindelig langs Landevejene i Vestjyll.: rimeligvis hidført med Hoet, som her ofte hentes fra Strandengene.

Strand-V., **P. marítima** L.

2. Bladene fjerfligede eller fjersnitdelte, ligesom Stænglen tæt-haarede. Axet valseformet; Kronen hvidlig; Støvknapperne gule. Kapslen 4-frøet. 0,03—0,20. ☉. Juli-Aug. Paa Strandenge. Temmelig almindelig. Fligbladet V., **P. Corónopus** L.

2. *Littorélla*, Strandbo.

orkid. Med Udløbere. Bladene linieformede, rendede. Støvbladene meget lange, med gulbrune Knapper. 0,03—0,06. 21. Juni Juli. Ved Søbredder, paa oversvømmet. sandet Grund. Vestjyll.: hist og her; iøvrigt sjelden. Liden S., *L. uniflora* (L.).

13. Fam. *Verbenáceae*, Jernurtfamilien.

Urter med modsatte Blade. Blomsterne undersædige, uregelmæssige, tvekjønnede, med 5-delt Bæger, 5-delt, næsten 2-læbet Krone, 2 lange og 2 korte Støvblade, en 4-rummet, udelte Frugtknude med en Griffel fra Spidsen. Frugten en 4-delelig Spaltefrugt, med nodagtige Delfrugter.

1. *Verbéna*, Jernurt.

Stænglen 4-kantet; Bladene fjerfligede eller fjersnitdelte. Blomsterne i lange, tynde Ax, der ere samlede til en Top. Kronen blegrod eller lila. 0,30—0,60. 21. Juni-Sept. Ved Gjærder og Veje, især omkring Byer. Hist og her.

Læge-J., *V. officinális* L.

14. Fam. *Labiátae*, Læbeblomstrede.

Urter eller Halvbuske med 4-kantet Stængel og modsatte Blade uden Axelblade. Blomsterne oftest i Dobbeltsvikler i Bladhjørnerne, kortstilkede; 2 Dobbeltsvikler danne en Krans, og flere Kranse samles ofte til axformede Stænde; Blomsten er undersædig, uregelmæssig, tvekjønnet, med 5-delt Bæger, 5-delt, 2-læbet Krone med oftest 2-delt Overlæbe og 3-delt Underlæbe, sjeldnere næsten regelmæssig: 2 lange og 2 korte Støvblade, sjældent kun 2 Støvblade; en 2-bladet, 4-rummet og 4-lappet Frugtknude med Griffen fæstet ved Grunden midt imellem Lapperne; 2 Ar. Frugten en 4-delelig Spaltefrugt; Delfrugterne nodagtige.

I. Kronen udpræget 2-læbet, med en stærkt hvælvet Overlæbe; Bægeret 5—10-nervet; 2 lange og 2 korte Støvblade.

A. Bægeret regelmæssigt, 5-tandet.

a. Kronens Underlæbe med butte Sideflige og uden Pukler mellem Sidefligene og Midtfligen.

o. Bladene hele.

* Kronrøret med en Haarkrans indvendig.

1. Støvbladene efter Bestøvningen rette. 21.

Ballota 216.

2. Støvbladene efter Bestøvningen snoede, udadbojede.

Stachys 216.

** Kronrøret uden Haarkrans. 21. Betonica 217.

oo. Bladene haandfligede. 2l. Leonurus 217.

b. Underlæbens Sideflige spidse, eller butte og da med to Pukler mellem Sidefligene og Midtfligen.

* Underlæbens Sideflige butte, med 2 Pukler mellem Sidefligene og Midtfligen. ☉. Galeopsis 217. X

** Underlæbens Sideflige spidse.

1. Underlæbens Sideflige næsten af Længde med Midtfligen; Kronen gul. 2l. Galeobdolon 218.

2. Underlæbens Sideflige meget smaa, tandformede; Kronen rød eller hvid. Lamium 218.

B. Bægeret uregelmæssigt. 2-læbet.

1. Bægerets Overlæbe 3-tandet, uden Vedhæng; Underlæben 2-fliget; Bægeret efter Afblomstringen lukket; Kronen violet. 2l. Brunella 219. X

Bægeret efter Afblomstringen aabent; Kronen bleghlaa. Se: Dracocephalum 220.

2. Bægerets Læber udelte, Overlæben med et skjoldformet Vedhæng. 2l. Scutellaria 219. X

II. Kronen 2-læbet med flad eller næsten flad, eller tilbagebojet, undertiden meget lille Overlæbe, eller Kronen næsten regelmæssig 4-delt; Bægeret 5—15-nervet; 4 ulige lange eller næsten lige lange Støvblade, sjældent kun 2 Støvblade.

A. Bægeret 13—15-nervet; de bageste Støvblade længst.

1. Bægeret regelmæssigt, 5-tandet. 2l. Nepeta 220.

2. Bægeret 2-læbet. ☉. Dracocephalum 220.

B. Bægeret 5—10-nervet, sjældnere 13-nervet; de forreste Støvblade længst eller Støvbladene alle næsten lige lange, sjældent kun 2 Støvblade.

a. Kronens Overlæbe meget lille, tilsyneladende manglende

1. Kronens Overlæbe meget lille, udrandet, skilt fra Underlæben. Blomsterkransene axformet samlede. 2l. Ajuga 220.

2. Kronens Overlæbe 2-kløvet, Fligene fæstede til hver sin Side af Underlæben. 2l. Teucrium 220. X

b. Kronens Overlæbe tydelig, adskilt fra Underlæben.

o. Bægeret regelmæssigt, 10-tandet. 2l.

Marrubium 219.

oo. Bægeret 5-tandet eller 2-læbet.

† Bægeret regelmæssigt, 5-tandet; Kronen svagt 2-læbet eller næsten regelmæssig 4-delt, idet Underlæbens Flige ere omtrent ens og næsten ens med den udelte eller udrandede Overlæbe

Δ Kronen svagt 2-læbet; 2 lange og 2 korte Støvblade.

* Blomsterkransene alsidig vendte, adskilte eller samlede i Hoveder.

1. Blomsterkransene adskilte, med løvblad-

- agtige Stotteblade. Bladene delte eller savtakke. 2l. Leonurus 217.
2. Blomsterkransene samlede i Hoveder, med højbladagtige Stotteblade. Bladene helrandede eller utydelig tandede. 2l. Origanum 221.
- ** Blomsterkransene samlede i ensidige Ax. Elssholzia 221.
- ΔΔ Kronen næsten regelmæssig 4-delt; 4 omtrent lige lange Støvblade, eller kun 2 Støvblade.
1. 4 Støvblade. 2l. Mentha 221.
2. 2 Støvblade. 2l. Lycopus 222.
- †† Baade Bæger og Krone 2-læbet.
- * Blomsterkransene uden børsteformede Dækblade; Bægeret med en Haarkrans i Svælget.
1. Støvbladene udadbøjede, idetmindste de to længste længere end Overlæben. Bladene helrandede. 2l. Thymus 222.
2. Støvbladene parallelle eller indadbøjede, ikke fremragende uden for Overlæben. Bladene savtakke. Calamintha 223.
- ** Blomsterkransene nøgleformede, med lange, børsteformede Dækblade ved Grunden af Blomsterne. Bægeret uden Haarkrans i Svælget. 2l. Clinopodium 223.

1. Ballóta, Tandbæger.

Haaret. Bladene æg-hjærteformede, grovt og uregelmæssig savtakket-rundtakke. Bægertænderne jævnt udløbende i en sylformet Spids; Kronen smudsig rosenrød, sjeldnere hvid. Var. med Bæger-tænderne pludselig tilspidsede i en kortere eller længere Braad: var. *foétida* (Lam.), og med æg-rudeformede, ved Grunden kileformede, savtakket-lappede Blade: var. *urticifolia* (Ortm.). 0,40—0,90. Juli-Sept. Ved Gjærder, især omkring Byer. Almindelig. Var. sjeldne. Almindelig T., **B. nigra** L.

2. Stachys, Galtetand.

A. Enaarig; uden Udløbere.

1. Stivhaaret. Bladene stilkede, æg-hjærteformede, rundtakke. Kronen blegrød, kun lidt længere end Bægeret. 0,15—0,25. Juli-Sept. Mellem Sæden, i Haver osv. Temmelig almindelig paa Øerne, sjeldnere i Jyll. Ager-G., **S. arvensis** L.
2. Stænglen dunhaaret. Bladene lancetformet-ovale, rundtakket-savtakke, næsten glatte, de nedre kortstilkede, de øvre siddende. Kronen hvidgul, omtrent dobbelt saa lang som Bægeret. 0,15—0,25. Juli-Sept. Paa sandede Marker, mellem Sæden. Sjelden. Kun funden paa Bornh., Falst., og ved Næstved. Enaarig G., **S. ánnuus** L.

B. Fleraarig; med Udløbere. Kronen omtrent dobbelt saa lang som Bægeret.

a. Bladene æg-lancetformede, savtakkede, kortstilkede eller siddende, haarede; Stænglen stivhaaret; Udløberne i Spidsen knoldformet opsvulmede.

1. Bladene lancetformede, med afrundet eller svagt hjerteformet Basis, de nedre kortstilkede, de øvre siddende.

Kronen lysrød med hvide Aarer paa Underlæben. 0,25—0,50. Juli-Aug. Paa lave, dyrkede Marker, ved Grøfter, i Tørvmoser. Almindelig. Smalbladet G., *S. palúster* L. *Birken Aug. 0*

2. Bladene æg-lancetformede, med hjerteformet Basis, alle kortstilkede. Kronen mørkrød med hvide Aarer paa Underlæben. 0,25—0,50. Juli-Aug. I Skove, ved Grøfter. Meget sjelden. Sjæll.: Hellebæk, Agershvile; Loll.: Stensgaard, Nøbbølle; Jyll.: Eskjær Skov i Salling og Haven i Vendsyssel.

S. silváticus × *palúster*.

b. Bladene alle langstilkede, hjerteformede, grovt savtakkede, haarede. Stænglen haaret, opefter klæbrig; Udløberne overalt lige tykke. Kronen mørkt brunrød med hvide Aarer paa Underlæben, sjældent hvid. 0,40—1,00. Juli-Aug. I Skove. Almindelig. *Skov-G., S. silváticus* L. *Birken Aug. 0*

3. *Betónica*, Betonie.

Stænglen stivhaaret. Bladene aflag-ægformede med hjerteformet Basis, grovt rundtakkede, haarede eller næsten glatte, de nedre langstilkede, de øvre næsten siddende. Blomsterkransene samlede i et Ax; Kronen purpurrød. 0,25—0,60. Juli-Aug. I Skove og mellem Krat. Kun funden nogle faa Steder paa Loll., Fyen og Sjæll.

Rank B., *B. officinális* L.

4. *Leonúrus*, Hjertespond.

1. Bladene haandfligede, haarede. Bægeret 5-nervet; Kronen rosenrød, dens Underlæbe hvidgul med røde Prikker; Kronrøret med en Haarkrans indvendig. 0,50—1,00. 2l. Juli-Aug. Ved Gjærder, især omkring Byer. Temmelig almindelig.

Almindelig H., *L. Cardíaca* L.

2. Bladene aflange, savtakkede, paa Undersiden graafiltede. Bægeret 10-nervet; Kronen bleg rød; Kronrøret uden Haarkrans. 0,40—0,80. ☉. Juli-Aug. Omkring Byer. Kun funden faa Steder paa Loll., og paa Amager.

Stortandet H., *L. Marrubiástrum* L.

5. *Galeópsis*, Hanekro.

A. Stænglen ikke eller kun meget lidt opsvulmet under Bladfæstene.

a. Dobbeltsviklerne 5—15-blomstrede; Kronen svovlgul med en brandgul, rødtribet Plet ved Grunden af Underlæben; Kronrøret 3 Gange længere end Bægeret. Bladene æg-lancetformede, savtakkede, tilligemed Stænglen haarede. 0,15—

0,30. Juli-Aug. Paa sandede Marker. Kun funden ved Kongeaaen nær Vamdrup. (*G. ochroleuca* Lam.)

Gul H., *G. villósa* Huds.

- b. Dobbeltsviklerne 3—5-blomstrede; Kronen rosenrød med en gul. rødtribet Plet ved Grunden af Underlæben; Kronrøret omtrent dobbelt saa langt som Bægeret.

1. Stænglen dunhaaret og især opefter kirtelhaaret; Bladene elliptiske eller lancetformede, savtakkede. Blomsterkransene adskilte; Dækbladene kortere end Bægeret, oprettiltrykte. 0,10—0,30. Juli-Aug. Mellem Sæden paa sandede Marker. Temmelig almindelig.

Sand-H., *G. Ládanum* L.

2. Stænglen dunhaaret; Bladene linie-lancetformede, helrandede eller paa Midten svagt tandede. De øvre Blomsterkranse tæt samlede; Dækbladene længere end Bægeret, udadbojede. 0,10—0,40. Juli-Aug. Mellem Sæden. Kun funden paa Møen.

Smalbladet H., *G. augustifolia* Ehrh.

- B. Stænglen under Bladfæstene opsvulmet, stivhaaret og især op efter kirtelhaaret; Bladene ægformede eller elliptiske. De øvre Blomsterkranse tæt samlede.

1. Kronrøret omtrent af Længde med Bægeret; Underlæbens Midtflig næsten 4-kantet, fint rundtakket; Kronen rød, lila eller hvidgul, oftest med en gul, rødplettet eller rødaaret Plet ved Grunden af Underlæben. Var. med Underlæbens Midtflig smallere, 2-klovet, med tilsidst tilbagerullet Rand: var *bifida* (Boenn.). 0,20—0,70. Juli-Aug. Mellem Sæden, ved Gjærder, i Skove. Almindelig. Almindelig H., *G. Tétrahit* L.

2. Kronrøret omtrent dobbelt saa langt som Bægeret; Underlæbens Midtflig afrundet, fint rundtakket, violet; Kronen iøvrigt svovlgul. 0,30—1,00. Juli-Aug. Mellem Sæden, ved Gjærder. Almindelig. (*G. versicolor* Curtis).

Hampagtig H., *G. speciósa* Mill.

6. Galeóbdolon, Barsvælg.

Svagt haaret. Jordstænglen udsender rodslaaende Lovskud og opstigende, blomsterbærende Skud; Bladene ægformede, takkede. 0,15—0,40. Maj-Juni. I Skove. Almindelig i Landets sydlige Egne, sjelden mod Nord.

Gul B., *G. lúteum* Huds.

7. Lámium, Tvetand.

- A. Kronrøret krummet, med en Haarkrans indvendig.

1. Bladene æg-hjærteformede, grovt savtakkede, titspidsede. Kronen hvid, meget sjældent blegrod. 0,25—0,50. 21. Maj-Aug. Ved Gjærder, omkring beboede Steder. Almindelig.

Døvnælde-T., *L. album* L.

2. Bladene hjærteformede, rundtakkede, butte. Kronen rød,

sjeldnere hvid. 0,15—0,30. ☉. April-Sept. Paa dyrket Jord. Meget almindelig. Rød T., *L. purpureum* L.

B. Kronrøret ret, uden Haarkrans indvendig; Kronen rød. Bladene butte eller afrundede. ☉.

a. De nedre Blade hjærteformet-nyreformede, langstilkede, de øvre rudeformet-ægformede, kortstilkede, alle rundtakked-lappede. De øvre Blomsterkranse tæt samlede; Bæger-tænderne omtrent af Længde med Bægerørret, efter Afblostringen udstaaende. 0,10—0,25. April-Aug. Paa dyrket Jord. Hist og her. (*L. incisum* Willd.).

Fliget T., *L. disséctum* With.

b. Bladene alle nyreformede, de nedre stilkede, de øvre siddende eller næsten siddende. Blomsterkransene adskilte.

1. Bladene rundtakked-lappede. Bæger-tænderne længere end Røret, efter Afblostringen udstaaende. 0,10—0,25. April-Maj og Aug.-Sept. Paa dyrket Jord. Temmelig sjelden. Nyrebladet T., *L. intermédium* Fr.

2. De nedre Blade rundtakkede, de øvre lappede. Bæger-tænderne kortere end Røret, efter Afblostringen sammenstødende i Spidsen. 0,10—0,25. Maj-Aug. Paa dyrket Jord. Temmelig almindelig.

Liden T., *L. amplexicaule* L.

8. *Marrúbium*, Kransburre.

Stænglen og Bladenes Underside hvid- eller graafiltet; Bladene rundagtig-ægformede. Kronen hvid. 0,25—0,60. Juli-Sept. Paa grusede Steder omkring Byer. Hist og her. *Drøer Aug. 1910.*

Almindelig K., *M. vulgáre* L.

9. *Brunélla*, Brunelle.

1. Blomsterkransene axformet samlede, oftest med et Par siddende Løvblade ved Grunden af Axet; Kronen violet, sjeldnere rød, højest indtil 2 Gange saa lang som Bægeret; de lange Stovblade med en sylformet Tand ved Grunden af Støvknapperne. 0,05—0,25. Juli-Aug. Paa Enge, lave Marker, i Skove. Almindelig.

Almindelig B., *B. vulgáris* L.

2. Blomsterkransene axformet samlede, i Reglen uden Løvblade ved Grunden af Axet; Kronen violet, 3—4 Gange længere end Bægeret; de lange Stovblade med en kort, but Tand ved Grunden af Støvknapperne. 0,05—0,20. Juli-Aug. Kun funden paa Kalkbakker ved Aalborg.

Storblomstret B., *B. grandiflóra* (L.)

10. *Scutellária*, Skjolddrager.

Med Udløbere. Stænglen glat eller opefter svagt haaret; Bladene æg-lancetformede med hjærteformet Basis, fjernt rundtakkede. Bægeret glat eller svagt dunhaaret; Kronen blaa. Var. med Bladenes

underside og Bægeret tæt dunhaaret: var. *pubescens* Benth. 0,15—0,50. Juli-Aug. Paa Enge, i Grøfter, fugtige Skove. Almindelig. Var. meget sjelden. Blaa S., *S. galericulata* L.

11. *Népeta*, Katteurt.

1. Stænglen opret, tilligemed de æg-hjærteformede, takkede Blade tæt haaret. Blomsterkransene tæt samlede i Spidsen af Stænglen og Grenene, de overste støttede af Højblade. Kronen hvid eller rødlig hvid, med rødprykket Underlæbe. 0,40—0,60. Juni-Aug. Ved Gjærder, omkring Byer. Hist og her.

Almindelig K., *N. Catária* L.

2. Svagt haaret. Stænglen krybende, med opstigende eller oprette blomsterbærende Grene; Bladene nyreformede, rundtakkede. Blomsterkransene alle i Hjørnet af Løvblade. Kronen violet med mørkere og lysere Pletter i Svælget. 0,10—0,50. April-Juni. Ved Gjærder, i Skove osv. Almindelig. (*Glechóma hederáceum* L.).

Vedbende-K. eller Korsknapp, *N. Glechóma* Benth.

12. *Dracocéphalum*, Dragehoved.

Stænglen opret, fint dunhaaret; Bladene æg-lancetformede. De øvre Blomsterkrans axformet samlede; Bægeret violet; Kronen blegblaa, kun lidet længere end Bægeret. 0,20—0,40. Maj-Juni. Paa Marker. Indført med fremmed Sæd. Sjelden.

Timian-D., *D. thymiflorum* L.

13. *A'juga*, Læbeløs.

1. Svagt haaret eller glat. Med nedliggende, bladbærende Udløbere; den blomsterbærende Stængel opret, ugrenet. De øvre Dækblade i Axet af Længde med eller kortere end Blomsterne; Kronen blaa, sjeldnere rød eller hvid. 0,10—0,30. Maj-Juni. I Skove, paa Enge. Almindelig i den sydlige Del af Landet, sjeldnere mod Nord.

Krybende L., *A. reptans* L.

2. Tæthaaret. Uden Udløbere. Foruden den oprette, blomsterbærende Hovedstængel udsender Jordstænglen ofte opstigende, ligeledes blomsterbærende Sideskud. Axet 4-kantet, pyramideformet; de øvre Blomsterkranses Dækblade længere end Blomsterne; Kronen lysblaa, sjeldnere rød eller hvid. 0,06—0,20. Maj-Juni. Paa Bakkeskrænter, især mellem Krat, i Skove. Vest- og Nordjyll.: hist og her; iøvrigt meget sjelden.

Pyramideformet L., *A. pyramidális* L.

14. *Teúcrium*, Kortlæbe.

1. Haaret. Stænglen opret, med æg-hjærteformede, stilkede Blade. Blomsterne enkeltvis i Hjørnet af Højblade, dannende en lang, ensidig Klase; Kronen lysgul eller grønliggul. 0,25—0,60. Juli-

Aug. I Krat, i Randen af Skove. Kun funden i Jyll. ved Bramminge og Frijsenborg.

Klaseblomstret K., **T. Scorodónia** L.

2. Haaret. Stænglen opstigende, med aflange eller aflang-lancetformede, siddende Blade. Blomsterne i Hjørnet af Lovblade; Blomsterkransene oftest 4-blomstrede; Kronen lysrød. Har Løglugt. 0,15—0,30. Juli-Sept. I Grøfter, ved Randen af Damme osv. Loll. og Falst.: hist og her; iøvrigt sjelden; mangler mod Nord.

Løglugtende K., **T. Scórdium** L.

15. *Oríganum*, Merian.

Stænglen opret, grenet, svagt haaret; Bladene elliptisk-ægformede, kortstilkede, paa Undersiden haarede. paa Oversiden næsten glatte. Blomsterne i ovale Hoveder i Spidsen af korte Grene. Kronen rød, sjeldnere hvid. 0,15—0,60. Juli-Sept. Ved Gjærder, i Krat. Temmelig almindelig i de sydlige Egne af Landet, sjeldnere mod Nord.

Almindelig M., **O. vulgáre** L.

16. *Elsshólzia*, Kryddermynte.

Svagt haaret. Stænglen opret, meget grenet, med elliptiske, rundtakket-savtakke, stilkede Blade. Kronen rødlig-lila. 0,25—0,50. Juli-Aug. Hist og her forvildet omkring Byer og Haver. (E. cristáta Willd.).

Ensidig K., **E. Patrínii** (Lepechin).

17. *Mentha*, Mynte.

A. Bladene siddende eller næsten siddende. Blomsterkransene i Hjørnet af Højblade, samlede i oftest lange, valseformede Ax. Med Udløbere.

- x a. Bladene idetmindste paa Undersiden graa- eller hvidfildede.
1. Bladene rundagtig-hjærteformede, savtakke, med tiltrykte Takker. Axet kort, tætblomstret; Kronen hvid, meget lille. 0,25—0,50. Aug.-Sept. Paa fugtige Steder. Kun funden paa Bornh., og ved Storehedinge paa Sjælland.

Rundbladet M., **M. rotundifolia** L.

2. Bladene ægformet-elliptiske, spidse, skarpt savtakke. Axet langt, tætblomstret; Kronen rødlig-lila, dunhaaret. 0,40—0,80. Aug.-Sept. Ved Aa- og Sobredder, i fugtige Skove. Hist og her.

Graa M., **M. silvéstris** L.

- b. Bladene glatte eller svagt haarede, lancetformede, fjernt savtakke. De nedre Blomsterkranse adskilte; Kronen lila, glat. 0,40—0,80. Aug.-Sept. Ved Gjærder, omkring Byer, især paa fugtige Steder. Temmelig sjelden. Maaske forvildet.

Grøn M., **M. víridis** L.

- B. Stængelbladene stilkede. Blomsterkransene, idetmindste de nedre, i Hjørnet af Lovblade, alle adskilte eller de øvre samlede i hovedformede Ax. Mere eller mindre haaret. Med Udløbere.
- a. Bægeret næsten klokkeformet, ved Grunden glat, opefter

langhaaret, dets Tænder længere end brede; Kronen bleg rød-lila, glat. Stænglen opret, med elliptiske eller æg-lancetformede, tilspidsede, savtakke Blade. Blomsterkransene alle adskilte. 0,25—0,60. Aug.-Sept. Paa fugtig Grund. Meget sjelden.

Eng-M., *M. gentilis* L.

- b. Bægeret overalt ensartet haaret; Kronen lila, haaret. Bladene ægformede, ovale eller elliptiske, savtakke, tilligemed Stænglen mere eller mindre haarede.

*Ligner Kruet-
sam.* 1. Stænglen opret. Bægeret næsten rørformet, furet, dets Tænder længere end brede. Blomsterkransene hovedformet samlede eller de nedre Kranse lidt adskilte. Var. med Blomsterkransene alle fjernede fra hverandre, og Stænglen med en Bladdusk i Spidsen: var. *verticillata* Fr. 0,25—0,70. Juli-Sept. I Grøfter, Enge, Moser osv. Almindelig. Vand-M., *M. aquatica* L.

2. Stænglen nedliggende eller opstigende. Bægeret klokkeformet, ikke furet, dets Tænder kortere end brede eller lige saa lange som brede. Blomsterkransene alle adskilte eller de ovre tættere samlede. 0,10—0,30. Juli-Sept. Paa Marker, Enge, ved Grøfter osv. Almindelig. Ager-M., *M. arvensis* L.

Ligner fæg. 18. *Ly'copus*, Sværtevæld. *Ligner Kruet-
sam.* Med Udlobere. Stænglen opret, furet, tilligemed Bladene haaret eller næsten glat; Bladene æg-lancetformede eller elliptiske, savtakket-lappede eller fligede. Kronen hvid med ^{rød} rødprykket Underlæbe. 0,25—0,70 Juli-Aug. I Grøfter, ved Sø- og Aabredde. Almindelig. *Ruderskovens Aug.* Almindelig S., *L. europæus* L.

19. *Thymus*, Timian.

1. Halvbusk. Stænglen meget grenet, nedliggende eller opstigende, ved Grunden rodslaaende, med 4-kantede eller næsten trinde, alsidig haarede Grene; Bladene linieformet-kileformede eller omvendt ægformede, ved Grunden oftest randhaarede. Blomsterkransene tæt samlede; Kronen rød, sjeldnere hvid. 0,05—0,30. Juli-Aug. I Klitter, paa Lyngheder og Bakker, langs Veje. Bornh., Nordsjæll., Vest- og Nordjyll.: almindelig; iøvrigt sjelden. Smalbladet T., *T. Serpyllum* L.

2. Halvbusk. Stænglen meget grenet, med opstigende, 4-kantede, kun paa Kanterne haarede Grene. Blade ovale eller elliptiske, stilkede, oftest uden Randhaar. De nedre Blomsterkranse oftest adskilte. Kronen rød, sjeldnere hvid. 0,15—0,40. Juli-Aug. Paa Bakker, tørre Marker osv. Syd- og Vestsjæll., Falst., Langel., Fyen og Østjyll.: temmelig almindelig; iøvrigt sjelden. Bredbladet T., *T. Chamaedrys* Fr.

20. *Calamíntha*, Voldtimian.

Stænglen fra Grunden af grenet, med opstigende, haarede Grene; Bladene ægformet-elliptiske, stilkede. Blomsterkransene adskilte; Bægeret krummet, mod Spidsen indsnævret; Kronen violet. 0,10—0,20. Juni-Aug. Paa Bakker og tørre Marker, især med Ler- eller Kalkunderlag. Hist og her. *C. A'cinus* (L.).

21. *Clinopódium*, Kransbørste.

Med Udlobere. Stænglen opret eller opstigende, tilligemed de ægformede, svagt savtakkede Blade haaret. Blomsterkransene adskilte; de enkelte Blomsters Dækblade stivhaarede; Kronen mørk-rod, sjældent hvid. 0,25—0,50. Juli-Aug. Ved Gjærder, i Randen af Skove og Kroat. Hist og her, især mod Syd.

Almindelig K., *C. vulgáre* L.

15. Fam. *Oleáceae*, Olietræfamilien.

Træer eller Buske med modsatte Blade uden Axelblade. Blomsterne i topformede Stande, undersædige, regelmæssige, tvækjønnede, sjældnere særkjønnede, med 4-delt Bæger og Krone, sjældent nøgne, 2 Støvblade, en 2-bladet, 2-rummet Frugtknude.

A. Bladene enkelte. Buske.

1. Frugten en Kapsel. Bladene æg-hjærteformede, glatte.

Syringa 223.

2. Frugten et Bær. Bladene lancetformede, glatte.

Ligustrum 223.

B. Bladene uligefinnede. Træ. Frugten en vinget Nød.

Fraxinus 223.

1. *Syrínga*, Syren.

Bladene helrandede. Kronen violet, lila eller hvid. Maj-Juni. Almindelig plantet i Haver; undertiden forvildet.

Almindelig S., *S. vulgáris* L.

2. *Ligústrum*, Liguster.

Bladene helrandede. Kronen hvid; Bærret sort. Juni-Juli. Plantet; undertiden forvildet.

Almindelig L., *L. vulgáre* L.

3. *Fráxinus*, Ask.

Smaabladene lancetformede, savtakkede. Blomsterne nøgne, ofte særkjønnede. Maj. Almindelig plantet; sjældnere vildvoxende i Skove, hyppigst paa Loll. og Bornh.

Almindelig A., *F. excélsior* L.

4. *Forsythia*.

16. Fam. **Gentianácea**e, Ensianfamilien.

Urter med modsatte eller spredte Blade uden Axelblade. Blomsterne undersædige, regelmæssige, tvekjønnede, med 4—5-delt Bæger og Krone, 4—5 Stovblade, en 2-bladet, oftest 1-rummet Frugtknude. Frugten en Kapsel.

- A. Bladene modsatte, hele. Blomsterne i Kvast, sjældent enlige.
- a. Bægerfligene ægformede; Kronen gul. ☉. *Cicendia* 224.
 - b. Bægerfligene linieformede eller lancetformede. Kronen rød, hvid eller blaa.
1. Støvknapperne ikke snoede; ingen Griffel, Arrene siddende. ☉ eller 24. *Gentiana* 224.
 2. Støvknapperne efter Bestøvningen snoede; Griffen forlænget. Kronen rosenrød, sjældnere hvid. ☉. *Erythraea* 224.
- B. Bladene spredte. Blomsterne enlige eller i Klase.
1. Bladene 3-koblede. Blomsterne i Klase. Sumpplanter. 24. *Menyanthes* 225.
 2. Bladene enkelte, kreds rundt-nyreformede. Blomsterne enlige. Vandplanter. 24. *Limnanthemum* 225.

1. **Cicéndia**, Bitterblad.

Stænglen traadfin, opret, grenet eller ugrenet, med linie-lancetformede Blade. Blomsten 4-tallig. 0,03—0,10. Juli-Aug. I Hedemoser, paa Overdrev. Kun funden ved Ribe.

Traadstænglet B., *C. filifórmis* (L.).

2. **Gentiána**, Ensian.

- A. Kronen blaa eller violet, med frynsede Skjæl i Svælget. Kapslen siddende eller næsten siddende. ☉.
1. Bladene smalt lancetformede. Blomsterne oftest 5-tallige; Bægeret omtrent til Midten delt i 5 omtrent ens Flige. 0,05—0,25. Aug.-Sept. Paa Enge, Overdrev, især nær Havet. Hist og her. Smalbægeret E., *G. Amarélla* L.
 2. Bladene æg-lancetformede. Blomsterne oftest 4-tallige; Bægeret næsten til Grunden delt i 2 smalle og 2 brede Flige. 0,03—0,20. Aug.-Okt. Paa Strandenge, lave Marker, Overdrev. Jyll.: almindelig; iøvrigt hist og her. Bredbægeret E., *G. campéstris* L.
- B. Kronens Svælg nøgent. Bladene linieformede eller lancetformede. Blomsterne 5-tallige; Kronen tragtformet-klokkeformet, dyb himmelblaa, sjældnere blegblaa eller hvid. 0,10—0,35. Aug.-Sept. I Hedemoser. Almindelig i Vestjyll., sjældnere mod Øst; paa Øerne sjelden. Klokke-E., *G. Pneumonánthe* L.

3. **Erythraéa**, Tusindgylden.

- A. Bægeret omtrent halvt saa langt som den nys udsprungne Krones

Rør; Blomsterne næsten siddende. Bladene elliptiske eller ovale. 0,10—0,35. Juli-Aug. Paa Skrænter, høje Enge, ved Veje. Temmelig almindelig. Mark-T., *E. Centaúrium* (L.).

B. Bægeret omtrent af Længde med den nys udsprungne Krones Rør.

1. Stængelbladene linieformede, de nedre rosetformet samlede, omvendt ægformede. Blomsterne næsten siddende. 0,05—0,25. Juli-Okt. Paa Strandenge. Temmelig almindelig.

Strand-T., *E. littoralis* Fr.

2. Bladene ægformede, de nedre ikke rosetformet samlede. Blomsterne mindre end hos foregaaende; Blomsterstilkene omtrent af Længde med Bægeret. Stænglen ofte fra Grunden gaffeldelt grenet. 0,03—0,25. Juli-Okt. Paa Strandenge og sandede Overdrev nær Stranden. Ikke sjelden.

Liden T., *E. pulchella* Fr.

4. *Menyanthes*, Bukkeblad. *Menyanthes arvensis* L.

Jordstænglen krybende. Smaabladene omvendt ægformede eller ovale. Kronen rødlig-hvid, i Svælget haaret. 0,15—0,30. Maj-Juni. I Moser og vaade Enge. Almindelig. *Menyanthes arvensis* L. *Menyanthes trifoliata* L.

5. *Limnánthemum*, Søblad.

Stænglen krybende; Bladene svømmende. Kronen gul, i Svælget haaret. 0,80—1,50. Juli-Aug. I Søer og Aaer. Nogle Steder forvildet. Aakande-S., *L. nymphaeoides* (L.).

17. Fam. Apocynáceae, Singrønfamilien.

Halvbuske med Mælkesaft, med modsatte, helrandede Blade uden Axelblade. Blomsterne undersædige, regelmæssige, tvekjønnede, med 5-delt Bæger og 5-delt, i Knoppejet snoet Krone, 5 Støvblade, to 1-rummede, ved Grunden og i Spidsen forenede Frugtknuder. 2 Bælgkapsler.

1. *Vinca*, Singrøn.

Stænglen nedliggende eller krybende, med elliptiske, stedsegrønne Blade. Blomsterne enlige; Kronen blaa, sjeldnere hvid. 0,15—0,30. Maj. I Skove, ved Gjærder. Undertiden forvildet.

Liden S., *V. minor* L.

18. Fam. Asclepiadáceae, Svalerodfamilien.

Urter med Mælkesaft; Bladene modsatte, uden Axelblade. Blomsterne undersædige, regelmæssige, tvekjønnede, med 5-delt Bæger og Krone. med Bikrone, 5 Støvblade med sammenvoxede

Knapper; de enkelte Stovsækkes Støvkorn sammenklæbede; 2 i Spidsen forenede Stovveje. 2 Bælgkapsler; Frøene med Frøuld.

1. Vincetóxicum, Svalerod.

Stænglen opret, med æg-hjærteformede, tilspidsede Blade. Blomsterne i Kvaste fra Bladhjørnerne; Kronen hvid. 0,30—0,70. 2. Juni-Juli. Paa Skrænter, i højtliggende Skove. Temmelig sjelden. (V. officinále Moench) *Bombolun Juni 09.*
Hvidblomstret S., V. album (Mill.).

19. Fam. Campanuláceae, Klokkefamilien.

Urter med Mælkesaft; Bladene spredte, uden Axelblade. Blomsterne oversædige, regelmæssige, tvekjønnede, med 5-delt Bæger, 5-delt Krone eller 5 helt frie Kronblade, 5 Støvblade med i Begyndelsen sammenhængende Knapper, en 2—3-bladet, 2—3-rummet, Frugtknude, 1 Griffel med 2—3 Ar. Frugten en Kapsel.

A. Kronen sambladet, klokkeformet. 2, sjældent ☹.

Campanula 226.

B. Kronen friblad et eller næsten friblad et.

1. Blomsterne i hovedformet Skjærm, omgivne af Svøblade. ☹.
Jasione 227.

2. Blomsterne i Ax; Kronbladene i Spidsen sammenhængende.
2. Phyteuma 228.

1. Campánula, Klokke.

I. Blomsterne stilkede, i Klase eller Top.

A. Kapslen nikkende, aabner sig ved Huller ved Grunden. Blomsterne idetmindste mod Afbloomstringen nikkende. 2.

a. Kapslen haaret. Bladene grovt og dobbelt savtakke de, stivhaarede, de nedre hjærteformede, stilkede, de øvre æg-lancetformede, siddende eller næsten siddende.

1. Med Udløbere. Blomsterne i ensidig Klase; Bægerfligene tilbagebøjede; Kronen blaa, sjældent hvid; Kapslens Haar nedadrettede. 0,25—0,80. Juli-Sept. Omkring Byer og Haver. Hist og her.

Ensidig K., C. rapunculoídes L.

2. Uden Udløbere. Blomsterne i Klase eller i Top med 2—3-blomstrede Grene; Bægerfligene oprette; Kronen mørkblaa, sjældent hvid; Kapslens Haar udstaaende. 0,40—0,90. Juli-Aug. I Skove og Krat. Almindelig. *Violablaa- Zibulst Juli 09.*

Nældebladet K., C. Trachélium L.

b. Kapslen glat. De nedre Blade nyreformede eller æg-formede.

1. Bladene dobbelt savtakke de, haarede, de nedre æg-formede, de øvre æg-lancetformede. Bægerfligene æg-

lancetformede, udstaaende; Kronen blaa, sjældent hvid. 0,50—1,20. Juli-Aug. I Skove. Hist og her.

Bredbladet K., *C. latifolia* L.

2. Oftest glat. Grundbladene nyreformede eller rundagtige, rundtakkede; Stængelbladene lancetformede eller linieformede, helrandede. Bægerfligene sylformede, udstaaende; Kronen blaa, sjældnere hvid. 0,15—0,50. Juli-Aug. Paa Marker, ved Gjærder, Veje, i Krat. Almindelig.

Rundbladet K., *C. rotundifolia* L.

- B. Kapslen opret, aabner sig ved Huller paa Midten eller tæt nedenfor Spidsen. Blomsterstilkene idetmindste efter Afblomstringen oprette. Stængelbladene lancetformede eller elliptiske.

- a. Blomsterne i mangeblomstret Top; Bægerfligene sylformede. ☉.

1. Roden tyk. Toppen forlænget; de sidestillede Blomsterstilke med 2 Forblade ved Grunden; Kronen blaa. 0,40—0,80. Juli-Aug. Ved Gjærder, i Krat. Hist og her. Vistnok oprindelig forvildet.

Rapuntsel-K., *C. Rapunculus* L.

2. Roden tynd. Toppen halvskjærmformet; de sidestillede Blomsterstilke med 2 Forblade ovenfor Midten; Kronen blaaila. 0,25—0,60. Juli-Aug. Ved Gjærder, paa Marker og Bakker. Meget sjelden. Formodentlig indført.

Aabenbægeret K., *C. pátula* L.

- b. Blomsterne store, i faablomstrede Klaser eller enlige i Spidsen af Stænglen; Bægerfligene lancetformede; Kronen blaa. 0,25—0,80. 2½. Juni-Juli. Paa Bakker og Skrænter, især mellem Krat. Hist og her.

Smalbladet K., *C. persicifolia* L.

- II. Blomsterne siddende, nøgleformet samlede i Spidsen af Stænglen og i de ovre Bladhjørner. 2½.

1. Dunhaaret. Bægerfligene oprette, lancetformede, tilspidsede, dunhaarede; Griflen indesluttet i Kronen; Kronen blaa eller violet. 0,15—0,60. Juli-Aug. Ved Gjærder og i Krat. Hist og her.

Nøgleblomstret K., *C. glomerata* L.

2. Stivhaaret. Bægerfligene udstaaende, ægformede, butte, stivhaarede; Griflen fremragende udenfor Kronen; Kronen blegblaa. 0,30—0,90. Juli-Aug. I Krat og Randen af Skove. Meget sjelden. Jyll.: ved Løgstør; Fyen: ved Østrupgaard.

Hvasbladet K., *C. Cervicaria* L.

2. Jasióne, Munke.

Oftest flerstænglet; Stænglerne opstigende eller oprette, nedefter tilligemed de lancetformede eller linieformede Blade ruhaarede, mod Spidsen bladløse, glatte. Kronen blaa, sjældnere hvid. Var., især i Klitter og paa sandede Strandbredder, med kortere, ned-

liggende, kun i Spidsen opstigende Stængler, og mindre Hoveder: var. *littoralis* Fr. 0,10—0,40. Juni-Aug. Paa tørre, sandede Marker og Bakker. i Klitter. Almindelig.

Blaa M., *J. montána* L.

3. *Phyteúma*, Rapuntsel.

Næsten glat. De nedre Blade langstilkede, æghjærteformede, dobbelt savtakke, de øvré lancetformede, siddende, oftest enkelt savtakke. Kronbladene gulhvide, i Spidsen grønlig. 0,25—0,70. Juni-Juli. I Skove. Jyll. og Fyen: ikke sjelden; iøvrigt kun funden et Par Steder paa Loll. og Sjæll. *Vgl. Juni 1906.*

Axbærende R., *P. spicátum* L.

20. Fam. *Lobeliáceae*, Lobeliefamilien.

Urter med Mælkesaft; Bladene spredte, uden Axelblade. Blomsterne oversædige, uregelmæssige, tvekjønnede, med 5-delt Bæger og Krone, 5 Støvblade med sammenvoxede Knapper, en 2—3-bladet, 2—3-rummet Frugtknude, 1 Griffel med 2—3 Ar. Frugten en Kapsel.

1. *Lobélia*, Lobelie.

Bladene grundstillede, linieformede. Blomsterne i Klasse i Spidsen af den ugrenede Stængel; Kronen blaalighvid. 0,15—0,40. 2½. Juli-Sept. I Søer med Sandbund, ved Søbredder. Vest- og Midtjyll.: hist og her; iøvrigt kun funden paa Læsø, og i Gurre So paa Sjæll.

Tvepibet L., *L. Dortmánná* L.

21. Fam. *Rubiáceae*, Krapfamilien.

Urter med modsatte Blade, med Axelblade, som have samme Form og Størrelse som de egentlige Blade, Bladene derfor tilsyneladende flere i Krans, men kun de to egentlig Blade støtte Sidegrene; Axelbladene ofte enten til Grunden delte, eller 2 og 2 sammenvoxede, saa at Tallet af Blade i Kransene vexle fra 4 til mange. Blomsterstanden oftest en af Kvaste sammensat Top; Blomsterne oversædige, regelmæssige, tvekjønnede, med 4- (sjældent 6-) delt, ofte utydeligt Bæger, 4-delt Krone, 4 Støvblade, en 2-bladet, 2-rummet Frugtknude. Frugten en 2-delelig Spaltefrugt; Delfrugterne Nodder.

A. Bægeret tydeligt, 6-tandet; Kronen tragtformet, lila. ☉.

Sherardia 229.

B. Bægeret utydeligt eller 4-tandet; Kronen hvid eller gul.

1. Kronen tragtformet, hvid. 2½.

Asperula 229.

2. Kronen hjulformet, hvid eller gul. 2½ eller ☉.

Galium 229.

1. *Sherárdia*, Blaastjærne.

Stænglen nedliggende, ru af nedadrettede Smaatorne; Bladene, i Reglen 6 i hver Krans, omvendt ægformede eller lancetformede, især i Randen stivhaarede. 0,05--0,20. Juni-Aug. Paa dyrket Jord, mellem Sæden. Temmelig almindelig.

Ager-B., *S. arvénis* L.

2. *Aspérula*, Mysike.

Jordstænglen krybende. Bladene 6—8 i Kransene, lancetformede, i Randen og paa Rygnerven rue, iøvrigt glatte. Delfrugterne beklædte med hagekrummede Børster. 0,15—0,30. Maj-Juni. I Skove. Almindelig.

Bukar eller Skovmærke, *A. odoráta* L.

3. *Gálium*, Snerre.

I. Stænglen ru af nedadrettede Smaatorne. Bladene 1-nervede.

A. Enaarig. Stænglen 4-kantet, meget ru, nedliggende eller klattrende; Bladene 6—9 i hver Krans, oftest lancetformede, i Randen og paa Midtnerven paa Undersiden rue. Blomsterne i Kvaste fra Bladhjørnerne næsten lige fra Grunden af Stænglen; Kronen meget lille, hvid; Frugten vortet og beklædt med Hagebørster. Var. (især mellem Sæden) i alle Henseender mindre, med gulhvide Kroner, smaa, jævne, med Hagebørster beklædte Frugter: var. *Vaillantii* (DC), og (i Hørsæden) med hvidgule Kroner og glatte, svagt vortede Frugter: var. *spúria* (L.). 0,30—1,20. Juni-Sept. Ved Gjærder, i Krat osv. Almindelig. Var. sjeldnere. Burre-S., *G. Aparíne* L.

B. Fleraarig. Bladene 3—6 i hver Krans. Blomsterne i oftest halvskjærmformet Top, dannet af langstilkede Kvaste fra Spidsen af Stænglen og de øvre Grene; Kronen hvid; Frugterne glatte, svagt vortede.

1. Bladene oftest 6 i hver Krans, linie-lancetformede, braadspidsede, i Randen rue. 0,10—0,30. Juni-Aug. I fugtige Enge og Moser. Almindelig.

Sump-S., *G. uliginósum* L.

2. Bladene oftest 4 i hver Krans, lancetformede eller omvendt ægformede, butte, i Randen rue. Blomsterstandens Grene udspærrede, tilsidst tilbagebøjede. Var. med linie-lancetformede Blade, opret-aabne eller udspærrede Topgrene: var. *elongáta* (Presl), og uden eller næsten uden Smaatorne paa Stængel og Blade: var. *glabráta* Raunkjær. 0,15—0,50. Juni-Aug. I Grøfter, fugtige Enge og Moser. Almindelig.

Kjær-S., *G. palústre* L.

II. Stænglen jævn, uden Smaatorne. 2l.

A. Bladene 1-nervede, braadspidsede.

a. Kronfligene spidse, ikke braadspidsede. Blomsterne i halvskjærmformet Top med opret-aabne Grene.

1. Meget grenet, med nedliggende eller opstigende, glatte Grene; Bladene 4—6 i hver Krans, omvendt ægformede, i Randen rue. Bliver sort ved Tørring. 0,05—0,25. Juni-Juli. Paa Heder, Bakker, høje Enge. Vestjyll. og Nordsjæll.: almindelig; iøvrigt hist og her.
Lyng-S., *G. saxatile* L.
 2. Meget grenet, med opstigende, glatte Grene; Bladene oftest 7—8 i hver Krans, linie-lancetformede, glatte eller næsten glatte. Bliver ikke sort ved Tørring. Var. med de nedre Blade og den nedre Del af Stænglen haaret: var. *Boccónei* (All.), og med tynde, nedliggende Stængler, korte Stængelstykker og faa-grenet Blomsterstand: var. *supina* (Lam.). 0,05—0,25. Juni-Juli. I Krat, paa Bakker og Heder. Jyll.: hist og her; meget sjelden paa Øerne.
Liden S., *G. silvéstre* L.
- b. Kronfligene butte, braadspidsede.
- o. I Reglen glat. Kronbladene hvide eller gulhvide. Stænglen opret eller opstigende, 4-kantet; Bladene linie-lancetformede. Topgrenene udbredt-aabne; Blomsterstilkene efter Afblostringen udspærrede. Var. (i Skove) med tynde, nedliggende Stængler, og udspærrede Topgrene: var. *insubrica* (Gaud.), og med rank, opret Stængel, sammentrængt Top og opret-aabne Frugstilke: var. *erecta* (Huds.). 0,25—0,90. Juni-Aug. Ved Gjærder, i Krat, paa Skrænter osv. Temmelig almindelig.
Almindelig S., *G. Mollúgo* L.
- oo. Dunhaaret. Kronen gul.
1. Stænglen opret eller opstigende, trind med 4 svage Længderibber; Bladene linieformede med tilbage-bøjet Rand. Toppen tæt sammentrængt, med tilsidst vandret udbredte Grene. Frugten jævn. Bliver sort ved Tørring. Var. (især i Klitter) med meget lang, krybende Jordstængel, korte, nedliggende eller opstigende Stængler, næsten duskformet Blomsterstand og mørkgule Kroner: var. *littoralis* (de Brébisson), og med rank, opefter næsten trind Stængel, smal, sammenkneben Top med oprette Grene, og vortet-rynkede Frugter: var. *Wirtgeni* (F. Schultz); sidstnævnte Varietet, som her i Landet kun er funden et Par Steder, bliver ikke sort ved Tørring. 0,10—0,60. Juni-Aug. Paa Bakker, i Klitter, ved Gjærder og Veje. Almindelig, især i de magre Egne af Landet. Gul S., *G. verum* L.
 2. Stænglen trind-firekantet. Toppen ikke sammen-trængt, med længere, mere eller mindre udstaaende

Grene; Kronen bleggul. Nærmer sig snart den ene snart den anden af Stamplanterne. Ikke sjelden.

G. verum × Mollugo.

- B. Bladene 3-nervede, butte, uden Braad, æg-lancetformede eller linie-lancetformede, i Reglen 4 i hver Krans. Frugterne stivhaarede af hagekrummede Børster. 0,15—0,50. Juli-Aug. Paa høje Enge og Bakker, mellem Krat. Nord- og Vestjyll., Nordsjæll. og Bornh.: temmelig almindelig; iøvrigt sjelden.

Trenervet S., G. boreale L.

22. Fam. Caprifoliaceae, Gedebladfamilien.

Buske, sjældent Urter eller Halvbuske, med modsatte Blade uden eller med smaa Axelblade. Blomsterne i 2—mangeblomstrede Kvaste, eller i Ax. oversædige, regelmæssige eller uregelmæssige, alle tvekjønnede eller nogle golde, med 5-delt Bæger og Krone, 5, sjældent 4, Støvblade, en 2—5-bladet, 2—5-rummet Frugtknude. Frugten: Bær, Stenfrugt eller Nød.

A. Kronen rør-, tragt- eller klokkeformet. Bladene oftest hele og helrandede.

a. Oprette eller slyngende Buske. 5 Støvblade. Bær.

1. Blomsterne i Hoved eller i 2-blomstrede Kvaste i Bladhjørnerne, uregelmæssige. Lonicera 231.

2. Blomsterne i endestillet Ax, næsten regelmæssige.

Symphoricarpus 232.

b. Krybende Halvbusk. Blomsterne i 2-blomstrede Kvaste, næsten regelmæssige; 4 Støvblade. Nød. Linnaea 232.

B. Kronen hjulformet; Blomsterstanden en af Kvaste sammensat Skjærm eller Top. Stenfrugt. Bladene delte eller sammensatte.

1. Bladene uligefinnede. Stenfrugt med 3 Stene.

Sambucus 232.

2. Bladene enkelte, haandlappede. Stenfrugt med 1 Sten.

Viburnum 232.

1. Lonicéra, Gedeblad.

1. Opret. Bladene ovale, tilligemed Grenene dunhaarede. Blomsterne i 2-blomstrede, stilkede Kvaste i Bladhjørnerne; Kronen hvidgul. Bærret rødt. Maj-Juni. I Skove og Krat. Hist og her.

Bistorta 4-7-03.

Dunet G., L. Xylósteum L.

2. Slyngende. Bladene elliptiske eller ovale, undertiden fjerlappede, glatte eller paa Undersiden dunhaarede. Blomsterne i endestillede, af Kvaste sammensatte, hovedformede Stænde; Kronen lysgul eller, især udvendig, rødlig. Bærret rødt. Juli-Aug. I Krat og ved Gjærder. Almindelig.

(*Caprifolium*.) Almindelig G., L. Pericly'menum L.

2. **Symphoricárpus**, Snebær.

Bladene ovale eller omvendt ægformede, glatte. Kronen rødlig, indvendig haaret. Bærret hvidt. Juli-Aug. Undertiden forvildet fra Haver.

Almindelig S., **S. racemósus** Michaux.

3. **Linnaéa**, Linnæa.

Bladene ovale eller omvendt ægformede, rundtakkede. Kronen hvid med røde Striber; Frugten omsluttet af 2 store, kirtelhaarede Forblade. Juli-Aug. I Naaleskove. Jyll.: Vinding Skov; Sjæll.: Tisvilde og Hornbæk; Bornh.: ved Rønne.

Nordisk L., **L. boreális** L.

4. **Sambúcus**, Hyld.

A. Urt. Axelbladene bladagtige, æg-lancetformede, savtakkede. Kvastene samlede til en 3-grenet Skjærm; Kronen rødlig-hvid. Frugten sort. 0,80—1,30. Juli-Aug. Ved Gjærder. Meget sjelden. Oprindelig indført. Sommer-H., **S. Eb'ulus** L.

B. Buske (eller Træer). Axelbladene linieformede eller kirtelagtige, eller helt manglende.

1. Kvastene samlede til en 5-grenet Skjærm; Kronen hvid. Frugten sort. Juni-Juli. I Kratskove, ved Gjærder. Almindelig. Almindelig H., **L. nigra** L.

2. Kvastene samlede til en ægformet-oval Top; Kronen gullig-hvid. Frugten rød. Hist og her i Skove; forvildet.

Klaseblomstret H., **S. racemósa** L.

inbolle

5. **Vibúrnum**, Kvalkved.

Bladene 3—5-lappede, med linieformede Axelblade. Kvastene samlede til en mangegrenet Skjærm; Randblomsterne større end de øvrige, golde og noget uregelmæssige; Kronen hvid. Frugten rød. Juni. I Kratskove, ved Gjærder. Almindelig.

Almindelig K. eller Ulvsrøn, **V. Op'ulus** L.

23. Fam. **Valerianáceae**, Baldrianfamilien.

Urter med modsatte Blade uden Axelblade. Blomsterne i gaffeldelt Kvast eller i Svikler, oversædige, uregelmæssige, tvæ-
kjønnede, sjældent særkjønnede, med utydeligt, undertiden fnug-
bærende Bæger, 5-delt Krone, 3 Støvblade, en 3-bladet, 3-rummet
Frugtknude, 1 Griffel med 3-delt Ar. Frugten en Nød.

1. Bladene hele, lancetformede. Frugten uden Fnug. ☉.

Valerianella 233.

2. Bladene, idetmindste de øvre, fjersnitdelte. Frugten med fjer-
formede Fnugstraaler. Kronen rødlig eller hvid. ☐.

Valeriana 233.

1. **Valerianélla**, Vaarsalat. *Vern. mel. Drag*

1. Gaffeldelt grenet. De øvre Blade lancetformede, butte. Bægeret utydelig, 2—3-tandet; Kronen blaalighvid eller hvid. Frugten glat. Var. med dunhaaret Frugt: var. Tasiocarpa Reichenb. *gelu*
0,05—0,25. Maj. Paa Diger og Marker. Hist og her. *maj 1910*
Tandfri V., **V. olitória** (L.).

2. Gaffeldelt grenet. De øvre Blade linie-lancetformede spidse. Bægeret tydeligt, skjævt, 4—5-tandet; Kronen hvid eller rødlig-hvid. Frugten glat. Var. med haarede Frugter: var. dasyarpa (Steven). 0,10—0,40. Juni-Juli. Paa dyrket Jord, mellem *drag*
Sæden. Hist og her, især paa de sydlige Øer. *maj 1910*

Tandbæget V., **V. Morisónii** DC.2. **Valeriána**, Baldrian.

- A. Blomsterne tvekjønnede. Bladene alle fjersnitdelte.

1. Bladene med 13—19 lancetformede, tandet-savtakke eller helrandede Afsnit. Var. med linie-lancetformede, oftest helrandede Bladafsnit: var. angustifolia (Tausch). 0,50—1,00. Juni-Juli. I Grøfter, paa Enge, i fugtige Kratskove. Hist og her. *Læge-B.*, **V. officinális** L.

2. Bladene med 7—11 æg-lancetformede eller elliptiske, grovt tandede Afsnit. 0,30—0,90. Juni. Ved Bække, i Grøfter, i fugtige Skove. Almindelig.

Hyldbladet B., **V. sambucifolia** Mikan.

- B. Blomsterne særkønnede. Tvebo. Grundbladene ægformet-ovale, hele og oftest helrandede; Stængelbladene fjersnitdelte. 0,10—0,30. Maj. Paa Enge. Temmelig almindelig. *Drag 25-5-1910*

Tvebo-B., **V. dioéca** L.24. Fam. **Dipsáceae**, Kartebollefamilien.

Urter med modsatte Blade uden Axelblade. Blomsterne i Hoved eller Kurv, omgivne af Svøbblade, oversædige, oftest uregelmæssige, tvekjønnede; ved Grunden af hver Blomst findes et hindeagtigt Dækblad, Avne, sjældnere Børster; Blomsten er forsynet med et sambladet Yderbæger, der udgaaer fra Grunden af Frugtknuden og tæt omslutter denne; Bægerets og ofte tillige Yderbægerets Krave tandet eller forsynet med 5—flere Børster; Kronen 4—5-delt, 4 Støvblade, en 2-bladet, 1-rummet Frugtknude med 1 Æg. Frugten en Nød.

- A. Et hindeagtigt Dækblad, Avne, ved hver Blomst.

- a. Avnerne langt fremragende, stive og stikkende; baade Yderbægerets og Bægerets Krave næsten helrandet. ☉.

Dipsacus 234.

- b. Avnerne kortere, ikke stikkende; Bægerkraven med oftest 5 lange Børster.

1. Yderbægerets Krave hindeagtig, helrandet eller svagt tandet; Kronen 5-delt. 2l. Scabiosa 234.
2. Yderbægerets Krave urteagtig, 4-tandet; Kronen 4-delt. 2l. Succisa 234.

B. Intet Dækblad men Børster ved Grunden af hver Blomst; Yderbægeret ofte 4-tandet; Bægerkraven med 8 eller flere børsteformede Tænder; Kronen 4-delt. 2l. Knautia 234.

1. Dípsacus, Kartebolle.

1. Stænglen og de nedre Blade piggede; iøvrigt glat. Blomsterstanden ægformet; Svøbbladene opstigende, stikkende, længere end Avnerne; Kronen violet. 0,80—1,50. Juli-Sept. Ved Gjærder, Veje, paa Marker. Hist og her.

Almindelig K., D. silvéster Mill.

2. Stænglen, især opefter, pigget; Bladene svagt haarede. Blomsterstanden kugleformet; Svøbbladene nedhængende, urteagtige, ikke stikkende, af Længde med eller kortere end Avnerne; Kronen hvid. 0,50—1,20. Juli-Aug. I Skove. Sjelden.

Haaret K., D. pilósus L.

2. Scabiósa, Skabiose.

1. Stænglen svagt haaret eller næsten glat; Bladene paa de golde Skud rundtakkede eller delte. Kronen violet, sjeldnere hvid. 0,25—0,50. Juli-Sept. Paa tørre Bakker. Temmelig sjelden. Ikke funden paa Bornh., i Fyen og Jyll. Due-S., S. columbária L.

2. Stænglen tæt graafiltet; Bladene paa de golde Skud helrandede, sjeldent svagt tandede. Kronen lila. 0,15—0,40. Juli-Sept. Paa Bakker og sandede Marker. Sjelden. Kun funden i Nordvestsjælland. Vellugtende S., S. suavéolens Desf.

3. Succísa, Djævelsbid.

Stænglen dunhaaret; Bladene helrandede eller tandede. Kronen blaa, sjeldnere hvid eller bleg rød. 0,25—0,60. Aug.-Sept. Paa tørvholdige Enge, Overdrev. Almindelig. (S. praténsis Moench). Eng-D., S. praemórsa (Gil.).

4. Knaútia, Blaahat.

Stænglen haaret; Grundbladene grovt takkede, Stængelbladene fjersnitdelte eller flerfligede. Kronen blaa, violet eller hvid. Var. med udelte Blade: var. integrifólia Coult. 0,20—0,80. Juni-Juli. Paa Marker, ved Gjærder og Veje. Almindelig.

Almindelig B., K. arvénsis (L.).

25. Fam. Compósitae, Kurvblomstrede.

Urter med spredte eller modsatte Blade uden Axelblade. Blomsterne i mangeblomstret, meget sjældent 1-blomstret, Kurv, omgivne

af et flerbladet Svøb eller Kurvdække, hvis Blade undertiden voxe sammen; Blomsterlejet er ofte beklædt med Borster eller forsynet med et hindeagtigt Dækblad, Avne, ved hver Blomst. Blomsterne ere oversædige, tvekjønnede eller særkjønnede eller golde; Bægeret er omdannet til en Haarkrans, Fnug, der tjener som Spredningsapparat for Frugten, sjældnere hindeagtigt eller manglende; Kronen regelmæssig, rørformet, 5-tandet, eller tungeformet 3: spaltet et langt Stykke paa den bageste Side og trukket ud i en fremadrettet, 2—5-tandet, tungeformet Del; 5 Støvblade med sammenvoxede Knapper (kun Xanthium og Ambrosia have frie Støvknapper); Frugtknuden 1-rummet; 1 Griffel med 2 Argrene; Frugten en Nød.

A. Støvknapperne sammenvoxede. Blomsterne tvekjønnede eller nogle hunlige, sjældent tillige nogle hanlige i samme Kurv, meget sjældent alle særkjønnede og Planten er da tvebo.

a. Blomsterne alle regelmæssige, rørformede; sjældent ere de yderste Kroner lidt uregelmæssige, men ikke tungeformede. Uden Mælkesaft.

1. Svøbbladene i Spidsen stive, stikkende eller forsynede med frynsede Vedhæng, sjældent blot spidse; Blomsterlejet oftest beklædt med Haar, Borster eller Avner; Griffen i Spidsen under Argrenene opsvulmet. Kurvene i Reglen kugleformede; Bladene oftest tornede.

Tidsel-Gruppen 235.

2. Svøbbladene ikke stive og stikkende og uden Vedhæng; Blomsterlejet oftest nøgent; Griffen ikke opsvulmet i Spidsen. Kurvene ofte valseformede; Bladene ikke tornede.

Hjortetrøst-Gruppen 236.

b. Blomsterne alle eller idetmindste Randblomsterne uregelmæssige, med tungeformede Kroner.

1. Randblomsterne med tungeformede, Skiveblomsterne med rørformede Kroner. Uden Mælkesaft.

Asters-Gruppen 237.

2. Blomsterne alle med tungeformede Kroner. Med Mælkesaft.

Salat-Gruppen 238.

B. Støvknapperne frie. Blomsterne særkjønnede; Han- og Hunblomsterne i forskellige Kurve. Enbo. De hanlige Kurve flerblomstrede; de hunlige 1—2-blomstrede, med et sambladet, næsten lukket Svøb.

Braadfrø-Gruppen 240.

Tidsel-Gruppen.

I. Kurvene mangeblomstrede.

A. Blomsterne alle regelmæssige og tvekjønnede.

a. Fnuggens Straaler haarformede, rue.

o. Svøbbladene i Spidsen hagekrummede. Kronen rød.

Lappa 240.

oo. Svøbbladene rette, ikke hagekrummede i Spidsen.

- * Svøbbladene spidse, ikke stikkende. 2l. Serratula 240.
- ** Svøbbladene stikkende.
 - 1. Blomsterlejet uden Haar og Børster; Støvtraadene glatte. ☉. Onopordon 240.
 - 2. Blomsterlejet beklædt med Haar eller Børster; Støvtraadene haarede. Kronen rød, sjældent hvid eller gullig. ☉. Carduus 241.
- b. Fnuggens Straaler fjerformede.
 - o. Blomsterlejet beklædt med Haar eller Børster.
 - 1. Bladene ikke hvidplettede. Støvtraadene frie. Cirsium 241.
 - 2. Bladene hvidplettede. Støvtraadene sammenvoxede. ☉. *Tornede* Silybum 243.
 - oo. Blomsterlejet beklædt med fligede Avner. ☉. Carlina 243.
- B. Randblomsterne lidt uregelmæssige, tragtformede, golde. Svøbbladene med frynsede eller tornede Vedhæng. Centaurea 244.
- II. Kurvene 1-blomstrede, mange samlede i et kugleformet Hoved. 2l. Echinops 245.

Hjortetrøst-Gruppen.

- I. Fnug haarformet.
 - A. Bladene delte.
 - 1. Bladene modsatte. Kronen bleg rød. 2l. Eupatorium 245.
 - 2. Bladene spredte. Kronen gul. Senecio vulgaris 250.
 - B. Bladene hele.
 - a. Svøbbladene helt urteagtige. De yderste Blomster hunlige, de midterste tvekjønnede eller nogle hanlige.
 - 1. Den blomsterbærende Stængel beklædt med meget ufuldkomne, fra Løvbladene meget forskellige Blade. De grundstillede Løvblade meget store, hjærteformede eller nyreformede, udfolde sig først efter Blomstringen. Kurvene i tæt Klasse eller Top. 2l. Petasites 245.
 - 2. Den blomsterbærende Stængel med lancetformede Løvblade. ☉. Filago 245.
 - b. Svøbbladene, idetmindste i deres øverste Halvdel, hindeagtige, farvede, glatte eller ved Grunden haarede.
 - 1. De blomsterløse Stængler ikke krybende. Randblomsterne hunlige, Skiveblomsterne tvekjønnede. ☉ eller 2l. Gnaphalium 246.
 - 2. De blomsterløse Stængler krybende. Tvebo. 2l. Antennaria 247.
- II. Fnug hindeagtig eller børsteformet, eller manglende. Bladene oftest delte.
 - A. Kurvene smaa, samlede i Top eller Halvskjærm.

1. Kurvene i Top, ægformede eller kugleformede. 2l. *Artemisia* 247.
2. Kurvene i Halvskjærm, fladtrykt-halvkugleformede. 2l. *Tanacetum* 247.
- B. Kurvene temmelig store, enlige i Spidsen af Stængel og Grene. Kronen gul.
 - a. Fnug hindeagtig eller manglende.
 - o. Blomsterlejet beklædt med Avner. *Se: Anthemis* 248.
 - oo. Blomsterlejet uden Avner.
 1. Bladene fjerfligede. ☉. *Cotula* 250.
 2. Bladene dobbelt fjersnitdelte. *Matricaria discoidea* 249.
 - b. Fnuggen dannet af 2—5 stive Børster. *Bidens* 253.

Asters-Gruppen.

- I. Fnug hindeagtig eller manglende.
 - A. Med Avner paa Blomsterlejet.
 - a. Skivekronerne gule, sjældnere sortrøde.
 - o. Bladene hele.
 1. Randkronerne gule, Skivekronerne sortrøde. ☉. *Rudbeckia* 247.
 2. Randkronerne hvide, Skivekronerne gule. ☉. *Galinsoga* 248.
 - oo. Bladene fjersnitdelte. *Anthemis* 248.
 - b. Baade Rand- og Skivekronerne hvide, gulhvide eller rod-lige. Kurvene samlede i Halvskjærm. 2l. *Achillea* 248.
 - B. Uden Avner paa Blomsterlejet.
 - a. Svøbladene lige lange; Kurvene enlige i Spidsen af bladløse Stængler; Randkronerne hvide, Skivekronerne gule. 2l. *Bellis* 248.
 - b. Svøbladene ulige lange, taglagte; de kurv bærende Stængler bladbærende.
 1. Blomsterlejet hvælvet eller fladt, ikke hult indvendig. Bladene hele eller enkelt fjerdelte, Afsnittene ikke linieformede. *Chrysanthemum* 248.
 2. Blomsterlejet kegleformet eller halvkugleformet, tilsidst ofte hult indvendig. Bladene dobbelt fjersnitdelte med linieformede Afsnit. *Matricaria* 249.
- II. Fnug haarformet eller børsteformet.
 - A. Fnug haarformet.
 - a. Kronerne alle gule.
 - o. Svøbladene i 1—2 Kredse.
 - * Stænglen med modsatte Løvblade eller med spredte Skjælblade. Kurvene oftest enlige i Spidsen af Stænglen.

1. Stænglen beklædt med spredte Skjælblade. 2l. Tussilago 245.
2. Stænglen med modsatte Løvblade. 2l. Arnica 250.
- ** Stænglen med spredte Løvblade. Kurvene i Halvskjærm eller Top.
 1. Svøbbladene i 1 Kreds, ikke sortplettede i Spidsen. Cineraria 250.
 2. Svøbbladene i 2 Kredse, de ydre korte, i Spidsen sortplettede. Senecio 250.
- oo. Svøbbladene taglagte.
 - * Stovknapperne uden Vedhæng ved Grunden; faa (5—8) Randblomster. 2l. Solidago 252.
 - ** Stovknapperne med sylformede Vedhæng ved Grunden; talrige Randblomster.
 1. Fnugstraalerne i 1 Kreds. Inula 252.
 2. Fnugstraalerne i 2 Kredse; de i den ydre Kreds korte, børsteformede. Pulicaria 252.
- b. Randkronerne hvide, lila eller violette.
 1. Randblomsterne i flere Kredse; Kurvene smaa. Erigeron 253.
 2. Randblomsterne i 1 Kreds; Kurvene store. Aster 253.
- B. Fnuggen bestaaer af 2—5 stive Børster, besatte med nedadrettede Smaatorne. Kronerne gule, oftest alle rørformede. Med Avner paa Blomsterlejet. Svøbbladene i 2 Kredse; de i den ydre Kreds udstaaende. ☉. Bidens 253.

Salat-Gruppen.

- I. Kronerne violette, blaa eller røde.
 - A. Fnug hindeaglig. Kronen blaa, sjeldnere rød eller hvid. 2l. Cichorium 254.
 - B. Fnug haarformet eller fjerformet.
 1. Fnug haarformet; Kronen rød. Hieracium aurantiacum 256.
 2. Fnug fjerformet; Kronen violet. Tragopogon porrifolius 261.
- II. Kronerne gule.
 - A. Fnug hindeaglig eller manglende.
 1. Svøbbladene i 2 Kredse; de ydre meget korte. Stænglen bladbærende. ☉ eller ☉. Lampsana 254.*
 2. Svøbbladene i 1 Kreds, lige lange. Stænglen bladløs. ☉. Arnoseris 254.
 - B. Fnug haarformet eller fjerformet.
 - a. Fnug haarformet.
 - o. Frugten uden Næb.
 - * Svøbbladene taglagte.

1. Frugten stærkt sammentrykt; Fnug snehvid, blød. Bladene i Randen tornet-tandede.
Sonchus 254.
2. Frugten trind eller næsten trind; Fnug smudsig gulhvid, skjor. Bladene ikke tornet-tandede. 2l.
Hieracium 255.
- ** Svøbbladene i 2 Kredse; Frugten trind eller næsten trind. Bladene ikke tornet-tandede.
 1. Fnug smudsig gulhvid, skjor. 2l. Aracium 258.
 2. Fnug snehvid, blød. Crepis 258.
- oo. Frugten forlænget i et Næb, der bærer Fnuggen.
 - * Kurvene enlige i Spidsen af en bladløs Stængel. 2l.
Taraxacum 259.
 - ** Stænglen grenet, bladbærende, med mange Kurve.
 1. Svøbbladene taglagte, eller i 2 Kredse, og Næbet er da meget kortere end Frugten. Kurvene faablomstrede. Lactuca 259.
 2. Svøbbladene i 2 Kredse; Kurvene mangeblomstrede; Næbet af Længde med Frugten. Crepis setosa 258.
- b. Fnug fjerformet.
 - o. Frugten uden Næb.
 - * Løvbladene alle grundstillede, takkede eller delte; Stænglen bladløs eller med faa Skjælblade.
 1. Fnug snehvid; Randblomsternes Fnug kort, hindeagtig. Svøbbladene sortrandede. 2l.
Thrincia 260.
 2. Fnug gulhvid, ens i alle Blomsterne. Svøbbladene ikke sortrandede. 2l.
Leontodon 260.
 - ** Stænglen løvbladbærende.
 1. Bladene bugtet-tandede, tilligemed Stænglen stivhaarede. 2l. Picris 260.
 2. Bladene helrandede, glatte; Stængel og Bladstilke beklædt med en løs Uld. 2l.
Scorzonera 260.
 - oo. Frugten forlænget i et Næb, der bærer Fnuggen.
 - * Blomsterlejet uden Avner.
 1. Glat eller næsten glat. Svøbbladene ens, af Længde med eller længere end Blomsterne. Bladene helrandede. ☉. Tragopogon 260.
 2. Stivhaaret. Svøbbladene kortere end Blomsterne, de ydre hjerteformede, udstaaende. Bladene tornet-tandede. ☉.
Helminthia 261.
 - ** Blomsterlejet beklædt med Avner. Bladene grundstillede. Hypochoeris 261.

Braadfrø-Gruppen.

1. De hanlige Kurve med fribladet Svøb, med Avner paa Blomsterlejet; de hunlige Kurve 2-blomstrede, med 2-pigget Svøb. ☉.
Xanthium 261.
2. De hanlige Kurve med sambladet Svøb, uden Avner paa Blomsterlejet; de hunlige Kurve 1-blomstrede, Svøbet uden Pigge. ☉.
Ambrosia 261.

1. Lappa, Burre.

- A. Svøbbladene glatte, uden Filt, alle grønne, i Spidsen gulbrune og hagekrummede. Bladene paa Undersiden svagt filtede. Var. med Bladenes Underside tæt hvidfiltede, med violetbrune, meget svagt filtede Svøbblade. 0,60—1,30. Juli-Sept. Ved Veje, omkring Byer. Temmelig almindelig paa Øerne og i Østjyll. (Arctium majus Schk.). Glat B., **L. officinális** All.
- B. Svøbbladene mere eller mindre hvidfiltede.
 - a. Kurvene i Klasse eller Top; Svøbbladene svagt filtede, alle i Spidsen hagekrummede.
 1. De indre Svøbblade i Spidsen mørkrøde, af Længde med Blomsterne. Frugten 8—11 Mm. lang. Grenene lange, udstaaende, tilsidst næsten nikkende. 0,80—1,50. Juli-Sept. I Skove og Krat. Temmelig almindelig.
Skov-B., **L. nemorósa** (Lej.).
 2. De indre Svøbblade helt grønne eller i Spidsen rødlig, kortere end Blomsterne. Frugten 5—7 Mm. lang. Grenene oprette. 0,40—1,00. Juli-Aug. Omkring Byer, ved Gjærder og Veje. Almindelig. Liden B., **L. minor** (Schk.).
 - b. Kurvene i Halvskjærm; Svøbbladene tæt filtede, de indre med ret, ikke hagekrummet, mørkrød Spids, kortere end Blomsterne. Var. med glatte Svøbblade: var. *denudata* Lange. 0,60—1,20. Juli-Aug. Ved Veje og Gjærder, især omkring Byer. Sjæll.: almindelig; iøvrigt hist og her.
Filtet B., **L. tomentósa** Lam.

er en utørnet Fidele.

2. Serrátula, Skjær.

Stænglen opret, i Spidsen halvskjærmformet grenet; Bladene hele og takkede, eller delte. Svøbbladene i Spidsen brunlige; Kronen mørkrød, sjældent hvid. 0,25—0,70. Juli-Aug. Paa Skrænter, høje Enge. Hist og her, især mod Øst. Eng-S., **S. tinctória** L.

3. Onopórdon, Æselsfoder.

Hele Planten beklædt med en hvidlig Filt. Stænglen opret, bredvinget af de nedløbende Blade. Kurvene meget store; Kronen rød. 1,00—1,80. Juli-Aug. Omkring Byer. Hist og her.

Tornvinget Æ., **O. Acánthium** L.

4. *Cárduus*, Tidsel.

A. Svøbbladene oprette eller buetformet udstaaende, ikke indsnørede nedenfor Midten. Stænglen og de kurvbærende Grene tornet-vinget.

a. Bladene bugtet-tandede, fjerlappede eller fjerfligede, paa Oversiden svagt haarede, paa Undersiden mere eller mindre hvidfildede. Tornene svage. Kurvene oftest flere sammen. 0,60—1,30. Juni-Sept. Ved Gjærder og Veje, især omkring Byer. Almindelig. Kruset T., *C. crispus* L.

b. Bladene dybt fjerfligede eller fjersnitdelte, paa begge Sider grønne, paa Oversiden næsten glatte. Tornene talrige, stærke, straagule. Kurvene oftest enlige.

1. Bladenes Underside især langs Nerverne korthaaret. 0,40—1,00. Juli-Sept. Ved Veje, omkring Byer. Bornh. og Sjæll.: almindelig; iøvrigt meget sjelden.

Tornstænglet T., *C. acanthoides* L.

2. Bladenes Underside svagt fildet. Tornene svagere. Kun funden faa Steder paa Sjæll.

C. acanthoides × *crispus*.

B. De mellemste Svøbblade nedenfor Midten indsnørede og ovenfor Indsnøringen pludselig tilbagebøjet-udstaaende. Stænglen tornet-vinget. Bladene dybt fjerfligede, paa begge Sider ensfarvede, mere eller mindre korthaarede.

1. Kurvene meget store, nikkende, enlige i Spidsen af uvingede Grene. 0,30—0,90. Juli-Aug. Paa Marker, ved Veje. Meget sjelden. Nikkende T., *C. nutans* L.

2. Kurvene mindre, 1—3 sammen i Spidsen af tornet-vingede Grene. Kun funden et Par Steder. *C. nutans* × *crispus*.

5. *Círsium*, Bladhoved.

I. Blomsterne tvekjønnede; Kronens Krave til Midten 5-delt; Stovtraadene haarede.

A. Bladene paa Undersiden dunhaarede, især paa Nerverne, eller næsten glatte, ikke fildede. 2l.

a. Bladene siddende, med omfattende Basis, lysgrønne, næsten glatte, de nedre fjerfligede eller fjersnitdelte, med hele, tornet-savtakke Flige, de øvre hele eller delte. Kurvene tæt samlede, omgivne af store, ægformet-elliptiske, gulgrønne Højblade; Kronen bleggul, sjældent rød. 0,50—1,50. Juli-Aug. Paa Enge og i fugtige Skove. Almindelig i de fleste Egne. Grøn B., *C. oleraceum* (L.).

b. Bladene ikke omfattende, siddende eller kortstilkede. fjerfligede eller fjersnitdelte, med 3—4-lappede, tornet-tandede Flige. Kurvene enlige, omgivne af 1—3 lancetformede, grønne Højblade.

1. Stænglen forlænget, mod Spidsen lidt grenet. Kronen bleggul eller rødlig. 0,25—0,50. Juli-Aug. Sjelden.

C. oleráceum × **acaúle**.

2. Stænglen ugrenet, meget kort, Kurven derfor næsten siddende; sjeldnere er Stænglen forlænget, indtil 0,30 høj. Kronen mørkrød, sjældent hvid. Juli Aug. Paa Bakker, høje Enge og Overdrev. Temmelig almindelig.

Kortstænglet B., **C. acaúle** (L.).

- B. Bladene paa Undersiden mere eller mindre tæt graa- eller hvidfiltede.

- a. Bladene ikke eller kun svagt nedløbende. 2l.

- o. Bladene ikke nedløbende, paa Undersiden tæt filtete, oftest mere eller mindre dybt fjerdelte, med hele, fint tornet-savtakke eller næsten helrandede Afsnit. Kun een eller meget faa Kurve.

- × 1. Bladene paa Undersiden sølvhvid-filtete, de nedre fjerfligede, sjeldnere alle hele; Stænglen filtet, mod Spidsen bladløs, ugrenet, sjeldnere faagrenet med een Kurv paa hver Gren. Kronen purpurrød. 0,40—1,00. Juni-Juli. I Skove og Krat. Jyll.: hist og her, ogsaa i de vest- og nordjydske Krat; Øerne: meget sjelden.

Forskjelligbladet B., **C. heterophyllum** (L.).

2. Bladene paa Undersiden graafiltete, de nedre fjerfligede, de øvre hele eller næsten hele; Stænglen indtil Spidsen bladbærende, svagere filtet, faagrenet. Kronen hvidgul eller rødlig. Kun funden i Jonstrup Vang.

C. oleráceum × **heterophyllum**.

- oo. Bladene ikke eller kun svagt nedløbende, paa Undersiden svagt graafiltete, fjerfligede eller fjersnitdelte, med 2—3-delte, tornede Afsnit. Kurvene oftest mange, med smaa, lancetformede Støtteblade.

1. Kurvene tæt samlede i Spidsen af Stænglen og i de øvre Bladhjørner. Kronen hvidgul. Meget sjelden.

C. palústre × **oleráceum**.

2. Kurvene i mangegrenet Halvskjærm, sjældent enlige. Kronen smudsig rød. Svøbbladene svagt tornspidsede. Kun funden ved Ordrup Krat og i Adslev Skov ved Skanderborg.

C. oleráceum × **lanceolátum**.

Svøbbladene ende i en lang, stærk, udstaaende Torn: Se, **C. lanceolátum** var. 244.

- b. Stænglen tornet-vinget af de langt nedløbende Blade; Bladene fjerfligede eller fjersnitdelte, med 2—4-delte, i Randen stærkt tornede Afsnit. ☉.

1. Bladene paa Oversiden rue af fine Pigge. Kurvene

- ✕ enlige eller 2—3 sammen, store, ægformede, filtede; Svøbbladene ende i en lang, spids, udstaaende Torn. Kronen rød, sjeldnere hvid. 0,40—1,00. Juli-Aug. Ved Gjærder og Veje, paa Marker. Almindelig.

Lancetbladet B., *C. lanceolátum* (L.).

Herunder:

Var. *Dréjeri* (Reichenb.). Med meget bredvinget Stængel, kortere og bredere, mindre dybt delte Blade, og nedtrykt-kugleformede Kurve. Meget sjelden.

Var. *nemorális* (Reichenb.). Stænglen smalvinget; Bladene kun svagt nedløbende, større, blødere og med svagere Torne end hos Hovedarten, paa Undersiden spindelvævagtig filtede. Kurvene næsten kugleformede. I Skove. Meget sjelden.

Var. *microcéphala* Lange. Stænglen tyndere; Bladene ikke nedløbende. Kurvene meget smaa, noget fladtrykte. Meget sjelden.

2. Bladene paa Oversiden svagt haarede. Kurvene mange sammen i Spidsen af Stængel og Grene, svagt filtede; Svøbbladene tiltrykte, med en kort, udstaaende Braad, paa Midtnerven klæbrige. Kronen rødviollet, sjeldent hvid. 0,80—1,50. Juli-Aug. I Moser og fugtige Enge. Almindelig.

Kjær-B., *C. palústre* (L.).

- II. Tvebo. Kronens Krave til Grunden spaltet; Støvtraadene næsten glatte. Bladene ofte noget nedløbende, mere eller mindre delte eller næsten hele, tornet-tandede, haarede eller næsten glatte. Kurvene ægformet-valseformede. Kronen blegrod eller lila, sjeldent hvid. Var. med Bladene paa Undersiden hvidfiltede: var. *incána* (Fischer). 0,50—1,50. 21. Juli-Aug. Paa dyrkede Marker mellem Sæden. Almindelig.

Agertidsel, *C. arvénse* (L.).

6. Sílybum.

- ✕ Glat. Bladene tornet-tandede. Svøbbladene ende i en lang, hul, udstaaende Torn. Kronen violet. 0,50—1,20. Juli-Aug. Hist og her omkring Byer, forvildet fra Haver.

Marietidsel, *S. Mariánum* (L.).

7. Carlína, Bakketidsel.

- Stivt opret. Bladene fjerfligede eller næsten hele, med lange Randtorne, paa Undersiden filtede. De ydre Svøbblade dobbelt fliget-tornede, de indre linieformede, hindeagtige, gule. Kronen rød-gul. 0,25—0,50. Juli-Aug. Paa Bakker. Temmelig almindelig.

Almindelig B., *C. vulgáris* L.

8. *Centaurea*, Knopurt.

I. Med Fnug.

A. Svøbbladene i Randen frynsede, uden Torne.

a. Stængelbladene hele.

o. Kronen himmelblaa. Bladene idetmindste paa Undersiden noget filded.

1. Bladene linie-lancetformede, de nedre undertiden delte. Svøbbladene med børsteformet savtakket, brun Rand. Fnuggen af Længde med Frugten. 0,15—0,60. ☉. Juli-Aug. Paa dyrkede Marker, især mellem Vintersæden. Almindelig.

Kornblomst, *C. Cyanus* L.

2. Bladene lancetformede, nedløbende. Svøbbladene med frynset, sortbrun Rand. Fnuggen meget kortere end Frugten. 0,25—0,50. 2l. Juni. Hist og her forvildet fra Haver.

Bjerg-K., *C. montana* L.

oo. Kronen violetrød. Bladene elliptiske eller lancetformede, ruhaarede. Fnuggen kortere end Frugten.

1. Svøbbladenes Vedhæng æg-lancetformede, oprette, oftest sortbrune, med lange Frynser. Forvildet; kun funden et Par Steder.

C. nigra L.

2. Svøbbladenes Vedhæng linie-lancetformede, tilbagekrummede, haarformet-frynsede. 0,30—0,80. 2l. Juli-Aug. I Skove og Krat, ved Gjærder. Jyll. og Fyen: hist og her.

Fjeret K., *C. Phrygia* L.

b. Bladene enkelt eller dobbelt fjersnitdelte. Svøbbladene med ægformede, sortbrune, frynsede Vedhæng. Kronen violetrød, sjældnere hvid; Fnuggen af Længde med Frugten. 0,30—1,00. 2l. Juli-Sept. Ved Veje og Gjærder, i Krat. Temmelig almindelig. Stor K., *C. Scabiosa* L.

B. Svøbbladenes Vedhæng ende i en lang, ved Grunden grenet Torn. Bladene nedløbende, de nedre fjersnitdelte, tilligemed Stænglen graafiltede. Kronen gul; Fnuggen længere end Frugten. Funden nogle Steder i Kløvermarker, indført med fremmed Frø.

C. solstitialis L.

II. Uden Fnug. Bladene lancetformede, hele, helrandede eller tandede, sjældent fjerfligede. Svøbbladenes Vedhæng rundagtig-ægformede, hvælvede, brunlige, helrandede eller med uregelmæssig fliget Rand, kun de allernederste regelmæssig frynsede. Kronen violetrød, sjældent hvid. Var. med mørkere, mindre hvælvede Vedhæng paa Svøbbladene, af hvilke de nedre ere regelmæssig frynsede: var. *decipiens* (Thuill.). 0,10—0,90. 2l. Juli-Aug. Ved Gjærder og Veje, paa høje Enge og i Randen af Skove. Almindelig.

Almindelig K., *C. Jacéa* L.

9. *Echínops*, Tidselkugle.

Bladene fjerfligede, med tornet-tandede Flige, paa Undersiden hvidfildede. Svobbladene linieformede. Kronen lysblaa; Støvbladene blaa; Frugten haaret. 0,50—1,20. Juli-Aug. Ved Veje og Gjærder. Meget sjelden; formodentlig oprindeligt forvildet.

Fligbladet T., *E. sphaerocéphalus* L.

10. *Eupatórium*, Hjortetrøst.

Bladene dybt 3—5-delte, med lancetformede, savtakke, paa Undersiden dunhaarede Afsnit, sjældent hele. Kurvene talrige, tæt samlede i Halvskjærm. 0,50—1,50. Juli-Sept. I Grøfter, ved Søer og Bække. Almindelig. Hampagtig H., *E. cannabinum* L.

11. *Petasítes*, Hestehov.

A. Bladene rundagtig-hjærteformede eller nyreformede, med afrundede Lapper ved Grunden.

1. Bladene bredt hjærteformede, indtil 1,30 lange, paa Undersiden graagrønne, blødharede. Stænglen 0,15—0,40. Kronen rød; de midterste, tvekjønnede Blomsters Argrene korte, ægformede. April-Maj. Paa fugtig Grund, ved Aa- og Søbredder osv. Hist og her. *Sønderborg; Løjre Maj 1909.*

Tordenskræppe eller Pestilensurt, *P. officinális* Moench.

2. Bladene mindre, nyreformede, paa Undersiden hvidgraat fildede. Stænglen 0,10—0,25. Kronen gulhvid; de midterste, tvekjønnede Blomsters Argrene linie-lancetformede, tilspidsede. Marts-April. I fugtige Skove, ved Søbredder. Sjelden.

Hvid H., *P. alba* (L.).

B. Bladene trekantet-nyreformede, med 2—3-delte Lapper ved Grunden, paa Undersiden snehvidt fildede. Stænglen 0,15—0,25. Kronen gullighvid eller blegrod; de midterste, tvekjønnede Blomsters Argrene korte, ægformede. April-Maj. Ved sandede Strandbredder. Meget sjelden.

Filtbladet H., *P. spúria* (Retz.).

12. *Tussilágo*, Følfod.

Bladene nyreformet-hjærteformede, bugtet-tandede, paa Undersiden hviduldede, fremkomme først efter Blomstringen. Kurvene efter Afblomstringen nikkende. 0,10—0,30. Marts-April. Paa leret, især fugtig Jord. Almindelig.

Almindelig F., *T. Fárfara* L.

13. *Filágo*, Museurt.

A. Svobbladene butte, ved Frugtmodningen stjerneformet udstaaende. Kurvene 3—7 sammen i Nøgler i Spidsen af Stængel og Grene og i de øvre Bladhjørner.

1. Graafiltet. Stænglen mod Spidsen grenet, oftest tillige med

Grene fra de nedre Bladhjørner: Grenene gaffeldelte; Bladene spidse, tiltrykte. Svøbbladene kjølede, i Spidsen glatte. Kronen gulhvid. 0,06—0,20. Juli-Aug. Paa sandede Marker og Bakker. Almindelig. Liden M., *F. minima* (Sm.).

2. Tæt hvidfiltet. Stænglen fra Grunden af grenet, med udelte Grene; Bladene butte, oprette. Svøbbladene overalt fildede, ikke kjølede. Kronen gulhvid. 0,10—0,30. Juli-Aug. Paa tørre Marker og Bakker. Temmelig almindelig.

Ager-M., *F. arvensis* L.

- B. Svøbbladene braadspidsede, mod Frugtmodningen ikke stjerneformet udstaaende, i Spidsen glatte og straagule. Hele Planten gullig- eller hvidfiltet. Stænglen enkelt eller med opstigende Grene fra de nedre Bladhjørner, i Spidsen gaffeldelt. Kurvene 20—30 sammen i kugleformede Hoveder i Gaffeldelingerne og i Spidsen af Grenene. Kronen gulhvid. Var. med færre Kurve i Hovederne og med i Spidsen purpurrøde Svøbblade: var. *apiculata* (G. E. Smith). 0,10—0,30. Juli-Aug. Paa Bakker og tørre Marker. Temmelig almindelig.

Kugleblomstret M., *F. germanica* L.

14. *Gnaphálium*, Evighedsblomst.

- A. Svøbbladenes nedre Halvdel urteagtig, grøn med hindeagtig Rand, den øvre Halvdel helt hindeagtig, gullighvid eller brunlig.

1. Stænglen opret, ugrenet eller med opstigende Grene fra Grunden, tilligemed de linie-lancetformede Blade graafiltet. Kurvene nogleformet samlede i Bladhjørnerne, dannende en axformet Stand; Svøbbladene i Spidsen brunlige. Kronen gulhvid. 0,20—0,40. 2. Juli-Aug. I Krat og Randen af Skove, paa Bakker osv. Almindelig.

Rank E., *G. silvaticum* L.

2. Stænglen oftest fra Grunden af grenet, tilligemed de lancetformede Blade graafiltet. Kurvene samlede i Nøgler i Spidsen af Grenene; Svøbbladene i Spidsen gullige. Kronen gullighvid. Var. med glat Stængel og linieformede, glatte Blade: var. *nuda* (Hoffm.). 0,05—0,20. ☉. Juli-Aug. Ved Søbredder, paa fugtige Marker osv. Almindelig.

Sump-E., *G. uliginosum* L.

- B. Svøbbladene helt eller næsten helt hindeagtige, gule. Stængelbladene linie-lancetformede, tilligemed Stænglen mere eller mindre graafildede.

1. Stænglen opret, oftest med opstigende Grene fra Grunden. Kurvene samlede i Nøgler i Spidsen af Stænglen og Grenene; Svøbbladene gulhvide. Kronen gul. 0,10—0,30. ☉. Juli-Aug. Paa sandede Overdrev. Kun funden paa Bornh.

Gulhvid E., *G. luteo-album* L.

2. Oftest flere oprette eller opstigende Skud fra Jordstænglen. Kurvene samlede i en af Nøgler sammensat, sammentrængt

Halvskjærm i Spidsen af Stænglerne; Svøbbladene citrongule, sjeldnere brandgule. Kronen gul. 0,15—0,30. 24. Juli-Sept. Paa Bakker og sandede Marker. Hist og her.

Gul E., *G. arenarium* L.

15. *Antennária*, Kattefod.

Bladene paa de oprette, blomsterbærende Stængler linie-lancetformede, spidse, tiltrykte, paa de krybende, blomsterløse Stængler omvendt ægformede, paa Undersiden hvidfildede. Kurvene samlede i en sammentrængt Halvskjærm i Spidsen af Stænglen; Svøbbladene og Kronerne rosenrøde eller hvide. Var. med Bladene paa begge Sider hvidfildede: var. *hyperborea* Don. 0,05—0,20. Maj-Juni. Paa Heder og Bakker. Temmelig almindelig.

Sharon Juni 1906.

Sand-K., *A. dioica* (L.).

16. *Artemisia*, Bynke.

A. Stænglen og de 2—3-dobbelt fjersnitdelte Blade graafildede eller tæt silkehaaret-fildede.

1. Tæt silkehaaret-filtet. Kurvene nikkende; de ydre Svøbblade linieformede; Blomsterlejet haaret. Kronen lysgul. 0,50—1,00. Juli-Aug. Omkring Byer. Hist og her; vistnok oprindelig forvildet. Have-Malurt, *A. Absinthium* L.

2. Graafiltet. Grene og Kurve oprette eller nikkende; de ydre Svøbblade omvendt ægformede; Blomsterlejet glat. Kronen gul eller gulrød. 0,15—0,60. Aug.-Sept. Ved Strandbredder, især paa Lerbund. Hist og her.

Strand-Malurt, *A. maritima* L.

B. Stænglen glat eller mod Spidsen haaret. Kurvene oprette eller nikkende; Blomsterlejet glat.

1. Stænglen opret; Bladene oftest dobbelt fjersnitdelte, paa Oversiden grønne, glatte, paa Undersiden hvidfildede. Kronen gul eller rødbrun. 0,60—1,20. Juli-Sept. Ved Gjærder og Veje, omkring Byer. Almindelig. Graa B., *A. vulgaris* L.

2. Stænglen opstigende; Bladene enkelt eller 2—3-dobbelt fjersnitdelte, paa begge Sider grønne, i Begyndelsen silkehaarede, senere glatte. Kronen rødbrun. Var. med Bladene stedse tæt silkehaaret-fildede: var. *sericea* Fr. 0,30—0,60. Aug.-Sept. Paa sandede Marker, ved Veje. Temmelig almindelig.

Mark-B., *A. campestris* L.

17. *Tanacétum*, Regnfang.

Næsten glat. Bladene enkelt eller dobbelt fjersnitdelte, med savtakkede Afsnit. Kronen gul. 0,50—1,00. Juli-Sept. Ved Gjærder og Veje. Temmelig almindelig.

Almindelig R., *T. vulgare* L.

18. *Rudbéckia*.

Stænglen og de lancetformede eller elliptiske Blade stivhaaret-

ru. Kurvene enlige. Juli-Aug. Paa Marker, ved Veje. Sjelden; forvildet. R. fúlghida Ait.

19. Galinsóga.

Glat eller mod Spidsen haaret. Bladene modsatte, ægformede, stilkede. Kurvene smaa, langstilkede. 0,25—0,50. Juli-Aug. Forvildet fra Haver. Sjelden. G. parviflóra Cav.

20. An'themis, Gaaseurt.

A. Avnerne paa Blomsterlejet lancetformede, braadspidsede.

1. Bladene enkelt eller dobbelt fjersnitdelte, med savtakke Afsnit. Blomsterlejet halvkugleformet. Randkronerne gule, meget sjældent næsten hvide eller manglende. 0,25—0,60.

2. Juni-Sept. Paa Marker, Diger osv. Hist og her.

Farve-G., A. tinctória L.

2. Bladene dobbelt fjersnitdelte, med oftest helrandede Afsnit. Blomsterlejet kegleformet. Randkronerne hvide, meget sjældent manglende. 0,15—0,40. ☉. Juni-Aug. Paa Marker, ved Veje osv. Almindelig.

Ager-G., A. arvénis L.

B. Avnerne paa Blomsterlejet linie-børsteformede, spidse. Bladene 2—3-dobbelt fjersnitdelte, med linieformede, helrandede Afsnit. Blomsterlejet kegleformet. Randkronerne hvide, meget sjældent manglende. 0,25—0,50. ☉. Juni-Sept. Ved Veje, Gjærder osv., især omkring Byer. Temmelig almindelig.

Stinkende G., A. Cótula L.

21. Achilléa, Røllike.

1. Glat eller næsten glat. Bladene linie-lancetformede, skarpt savtakke. 7—10. Randkroner. 0,25—0,60. Juli-Aug. Paa Marker og Enge, ved Grøfter. Temmelig almindelig.

Nyse-R., A. Ptármica L.

2. Mere eller mindre dunhaaret. Bladene 2—3-dobbelt fjersnitdelte. 4—6 Randkroner. Var. uldhaaret-filtet: var. *contracta* Schlecht. 0,15—0,50. Juli-Sept. Paa Marker, ved Veje og Gjærder. Meget almindelig.

Almindelig R., A. millefólium L.

22. Bellis, Tusindfryd.

Svagt haaret. Bladene rosetstillede, omvendt ægformede eller spadeformede. 0,03—0,15. Blomstrer næsten hele Aaret. Paa Marker og høje Enge, ved Veje osv. Meget almindelig.

Almindelig T., B. perénis L.

23. Chrysánthemum, Oxøje.

A. Skivekronerne gule, Randkronerne hvide; Frugterne uvingede. 2.

1. Dunhaaret. Stænglen opefter halvskjærmformet grenet, med enlige Kurve i Spidsen af Grenene; Bladene stilkede, fjersnitdelte med fjerlappede Afsnit. Blomsterne undertiden alle

rorformede. Stærkt lugtende. 0,30—0,60. Juli-Aug. Paa Grøftvolde, især omkring Byer. Hist og her; oprindelig forvildet fra Haver. Matrem-O., **C. Parthénium** (L.).

2. Svagt haaret eller næsten glat. Stænglen ugrenet eller faagrenet, med enlige Kurve; de nedre Blade stilkede, omvendt ægformede, rundtakkede, de øvre siddende, linie-lancetformede, ved Grunden snitdelte, mod Spidsen savtakkede eller fligede, sjeldnere hele. Var. med Stængel og Blade kort uldhaaret: var. *hirsuta* Hartm. 0,20—0,50. Juni-Juli. Paa Marker, Diger, ved Veje. Almindelig.

Præstekrave eller Hvid O., **C. Leucánthemum** L.

- B. Baade Skive- og Randkronerne gule; Randblomsternes Frugter 2-vingede. Stænglen ugrenet eller faagrenet; Bladene lancetformede, omfattende, fliget-tandede, tilligemed Stænglen glatte og blaagrønne. 0,15—0,50. ☉. Juni-Aug. Paa dyrkede Marker, især mellem Vaarsæd. Almindelig.

Onde Urter eller Gul O., **C. ségetum** L.

24. **Matricária**, Kamille.

- A. Randkronerne hvide, Skivekronerne gule.

1. Glat. Stænglen opret, opefter halvskjærmformet grenet. Svøbbladene med lysere eller mørkere brun, ujævn eller helrandet Hindekant; Blomsterlejet halvkugleformet, ikke hult. Randkronerne udstaaende; Frugten med meget kort, utydelig tandet, hindeagtig Fnug. Lugtløs. Var. ved Strandbredder med nedliggende eller opstigende, fra Grunden af grenet Stængel, sammentrængt Væxt, mindre Blade med korte, kjødfulde Flige: var. *maritima* (L.), og med ved Grunden ofte træagtig Stængel, større Kurve (indtil 0,06 i Tværmaal) og tydelig, hindeagtig Fnug: var. *Rétzii* Neuman (? var. *coronata* Marsson). 0,10—0,60. ☉, ☺ eller 24. Juni-Okt. Paa Marker, ved Veje, Strandbredder. Almindelig. Var. *Rétzii* Neum. er kun funden paa Bornh.

Lugtløs K., **M. inodóra** L.

2. Glat. Stænglen opret, opefter halvskjærmformet grenet. Svøbbladene med hvid eller gullig, hel Hindekant; Blomsterlejet kegleformet, tilsidst hult. Randkronerne mod Afblomstringen nedhængende. Krydret Lugt. 0,10—0,30. ☉. Juni-Okt. Mellem Sæden, ved Veje, især omkring Byer. Hist og her. Vellugtende K., **M. Chamomilla** L.

- B. Ingen Randkroner; Kronerne alle regelmæssige, rorformede, 4-tandede, gule. Svøbbladene med hvid Hindekant; Blomsterlejet kegleformet, tilsidst hult. Stænglen opret, grenet, glat. 0,05—0,25. ☉. Juli-Sept. Funden nogle Steder omkring Byer, især ved Kjøbenhavn. Forvildet.

Skiveblomstret K., **M. discoidea** DC.

25. *Cótula*, Firkløft.

Glat. Stænglen fra Grunden af grenet, med opstigende Grene. Kurvene enlige i Spidsen af Grenene. Kronerne 4-tandede. 0,06—0,15. Juli-Aug. Paa dyndede Steder. Jyll.: Tyborøn, Lemvig; Thorseng; Ærø. Fligbladet F., *C. coronopifolia* L.

26. *Ar'nica*, Guldblomme.

Stænglen opret, oftest ugrenet, klæbrig-haaret; Grundbladene talrige, omvendt-ægformede eller aflange; Stængelbladene aflange eller lancetformede. Frugten stivhaaret. 0,25—0,60. Juni-Juli. Paa Heder, høje Enge, Skovbakker, i Krat. Jyll.: almindelig; Øerne: sjelden. Volverlei eller Bjerg-G., *A. montána* L.

27. *Cinerária*, Fnugurt.

1. Klæbrig-haaret. Stænglen opret, hul; Bladene lancetformede, de nedre savtakket-fligede, de øvre helrandede. Kurvene samlede i halvskjærmformet Top. Frugterne glatte. 0,30—1,00. ☉ eller ☺. Juni-Juli. I Torvemoser. Almindelig. *Mark N. V. f. Birkens Aug.* Almindelig F., *C. palústris* L. 09

2. Beklædt med en løs, hvid Filt. Stænglen opret; Grundbladene omvendt-ægformede, Stængelbladene lancetformede. Kurvene samlede i Halvskjærm. Frugterne stivhaarede. 0,15—0,30. 2. Juni-Juli. Paa Bakker og Skrænter med Kalkunderlag. Kun funden faa Steder i det nordlige Jyll.

Mark-F., *C. campéstris* Retz.

28. *Senécio*, Brandbæger.

I. Uden Udlobere; Bladene fjerdelte.

A. Svøbet valseformet; Svøbbladene linieformede, spidse, Randkronerne med kort, tilbagerullet Krave, eller Planten uden tungeformede Randkroner. Bladene fjerfligede eller fjersnitdelte, med tandede eller fligede Afsnit. ☉ eller ☺.

a. De ydre Svøblade talrige, tiltrykte, henved $\frac{1}{4}$ af de indre Svøblades Længde, omtrent fra Spidsen til Midten sorte. Ingen tungeformede Randkroner; Frugten tiltrykthaaret. Hele Planten mere eller mindre spindelvævagtig haaret eller næsten glat. Var. ved Strandbredder med tykkere Blade og med tungeformede Randkroner: var. *radiata* Koch. 0,06—0,30. Blomstrer næsten hele Aaret. Paa dyrket Jord, ved Strandbredder. Almindelig.

Almindelig B., *S. vulgáris* L.

b. De ydre Svøblade kun i Spidsen brunplettede eller næsten helt grønne. Tungeformede Randkroner tilstede.

1. Svagt haaret. Ydre Svøblade faa, tiltrykte, omtrent $\frac{1}{6}$ af de indre Svøblades Længde, i Spidsen svagt plettede eller helt grønne. Frugten tiltrykthaaret.

0,15—0,70. Juli-Aug. Paa aabne Steder i Skove; paa Marker, især paa nylig opdyrket Hede. Temmelig almindelig. Skov-B., *S. silvaticus* L.

2. Kirtelhaaret, klæbrig. Ydre Svøbblade 6—8, udstaaende, næsten halvt saa lange som de indre Svøbblade, i Spidsen svagt plettete. Frugten glat. 0,15—0,40. Juli-Okt. Ved sandede Strandbredder, ode Pladser omkring Byer. Sjelden.

Klæbrig B., *S. viscósus* L.

- B. Svøbet klokkeformet. Randkronerne med tungeformet, flad, udstaaende Krave.

- a. Ydre Svøbblade 4—10, 2—4 Gange kortere end de indre. Frugten haaret.

1. Ydre Svøbblade 6—10, 4 Gange kortere end de indre. Bladene fjerlappede eller fjerfligede med ægformede, kruset-tandede Afsnit, tilligemed Stænglen mere eller mindre spindelvævagtig uldhaarede. 0,15—0,30 ☉ eller ☺. Maj-Juni. Paa dyrkede Marker. Meget sjelden. Vaar-B., *S. vernális* W. et K.

2. Ydre Svøbblade 4—6, omtrent halvt saa lange som de indre. Bladene fjersnitdelte med linieformede, tandede eller tandet-fligede Afsnit, paa Undersiden svagt haarede. Stænglen mod Spidsen svagt spindelvævagtig haaret. 0,30—1,00. 2½. Aug.-Sept. Paa Marker, ved Veje og Gjærder. Sjelden.

Smalfliget B., *S. erucaefólius* L.

- b. Ydre Svøbblade 1—4, flere Gange kortere end de indre.

1. Stængelbladene fjersnitdelte med aflange, tandede eller fligede Afsnit. Skiveblomsternes Frugter dunhaarede, Randblomsternes glatte. 0,30—1,00. 2½. Juli-Sept. Paa Enge, ved Grøfter og Veje. Almindelig.

Eng-B., *S. Jacobaéa* L.

2. Stængelbladene fjersnitdelte med rundtakket-lappet Endeafsnit og linieformede, skjæve, tandede Sideafsnit. Frugterne alle glatte. 0,25—0,60. ☉. Juli-Sept. Ved Sø- og Aabredde, ved Bække, i fugtige Skove. Temmelig almindelig, især i Jyll.

Vand-B., *S. aquáticus* Huds.

- II. Med Udlobere; Bladene alle hele, savtakkede. Randkronerne med tungeformet, flad, udstaaende Krave; Frugten glat. 2½.

1. Bladene linie-lancetformede, paa Undersiden tilligemed Stænglen uldhaaret. Ydre Svøbblade omtrent 10, halvt saa lange som de indre. Henved 12 Randblomster. 1,00—1,50. Juli-Aug. I Bække og Moser. Meget sjelden. Sjæll.: Beldringe ved Præstø; Jyll.: ved Langby Kro.

Kjær-B., *S. paludósus* L.

2. Bladene lancetformede, tilligemed Stænglen glatte eller næsten

glatte. Ydre Svøbblade omtrent 5, over halvt saa lange som de indre. 6—8 Randblomster. 0,80—1,50. Aug.-Sept. Omkring Byer. Sjelden; forvildet fra Haver.

Saracenisk B., *S. saracénicus* L.

Carab. 13-9-09. 29. **Solidágo**, Gyldenris.

Svagt haaret eller glat. De nedre Blade elliptiske, savtakkede, de ovre lancetformede, savtakkede eller helrandede. Kurvene samlede i Klasse eller Top. 0,25—0,80. Juli-Okt. Paa Bakker, Diger og Heder, i Krat. Temmelig almindelig, især i Jyll.

Almindelig G., *S. Virga aúrea* L.

30. *I'nula*, Alant.

A. Frugten haaret.

1. Stænglen korthaaret-filtet; Bladene elliptisk-lancetformede, svagt savtakkede, paa Oversiden korthaarede, paa Undersiden graafiltede. Randkronerne med kort, 3-kløvet, ikke tungeformet Krave, af Længde med de randhaarede, rødlig Svøbblade. 0,25—0,70. ☉ (eller 2l). Juli-Aug. Paa tørre Bakker. Meget sjelden. Bornh.; Fyen: Fyenshoved; Jyll.: Vosnæsgaard ved Kalø Vig. Trekløft-A., *I. Cony'za* DC.
2. Stænglen, især opefter, hvidfiltet; Bladene lancetformede, fjernt tandede, paa begge Sider haarede. Randkronerne tungeformede, meget længere end de hvidfiltede Svøbblade. *Drage. 1910.* 0,15—0,60. 2l. Juli-Sept. Paa Enge og Overdrev nær Stranden. Hist og her, især paa de sydlige Øer.

Soløje-A., *I. Británnica* L.

B. Frugten glat. Randkronernes Krave tungeformet, udstaaende.

1. Stænglen og de lancetformede, helrandede eller svagt tandede Blade glat eller meget svagt haaret. De indre Svøbblade linieformede, spidse, randhaarede. 0,25—0,50. 2l. Juli-Aug. Paa høje Enge, ved Gjærder, i Krat. Hist og her.

Pilebladet A., *I. salicina* L.

2. Stænglen opefter haaret; Grundbladene lancetformede, stilkede, Stængelbladene siddende, æghjerteformede, alle grovt tandede, paa Undersiden filtede. De indre Svøbblade linieformede, mod Spidsen bredere, butte, med frynset-tandet Rand. 0,80—1,40. 2l. Juli-Aug. Paa fugtige Steder omkring Byer. Hist og her; vistnok oprindelig forvildet fra Haver.

Læge-A., *I. Helénium* L.

31. *Pulicária*, Loppeurt.

1. Stænglen grenet, haaret især mod Spidsen; Bladene lancetformede, i Randen bølgede, dunhaarede. Randkronerne korte, af Længde med eller lidt længere end Svøbbladene; Frugten haaret. 0,10—0,30. ☉. Juli-Sept. Ved Gadekær, Veje osv. især omkring Byer. Hist og her, især paa de sydlige Øer. (*P. vulgáris* Gaertn.). Almindelig L., *P. prostráta* (Gil.).

2. Stænglen grenet, uldhaaret-filtet; Bladene aflange eller lancetformede, paa Oversiden korthaarede, paa Undersiden graafiltede. Randkronerne meget længere end Svøbladene; Frugten haaret. 0,25—0,50. 2½. Juli-Sept. Paa fugtige Steder i Strandenge. Hist og her paa de sydlige Øer, iøvrigt sjelden; ikke funden i Jyll. Strand-L., *P. dysentérica* (L.).

32. *Erigeron*, Bakkestjærne.

1. Stænglen tilligemed de linie-lancetformede Stængelblade haaret og noget rue. Kurvene samlede i Klase eller Top med 2—4 Kurve paa hver Gren; Svøbladene graafiltede. 0,10—0,30. ☉ eller 2½. Juli-Aug. Paa Diger, tørre, sandede Marker og Bakker. Almindelig. Bitter B., *E. acer* L.
2. Stænglen tilligemed de linie-lancetformede Stængelblade stivhaaret-ru. Kurvene meget mindre end hos foregaaende, samlede i en rigt forgrenet Top med mange Kurve paa hver Gren; Svøbladene glatte eller næsten glatte. 0,15—0,60. ☉. Juli-Aug. Hist og her forvildet, især omkring Byer. Kanadisk B., *E. canadensis* L.

33. *Aster*, Asters.

1. Bladene linie-lancetformede, kjødfulde, glatte. Kurvene samlede til en halvskjærmformet Stand; Svøbladene butte, tiltrykte. 0,15—0,60. ☉. Aug.-Sept. Paa Strandenge. Almindelig. Strand-A., *A. Tripólium* L.
2. Bladene lancetformede, paa Oversiden mod Randen rue. Kurvene samlede til en af Halvskjærme sammensat Top; Svøbladene spidse, mod Spidsen udstaaende. 0,50—1,20. 2½. Juli-Aug. Hist og her, især omkring Byer; forvildet fra Haver. Pilebladet A., *A. salicifólius* Scholler.

34. *Bidens*, Brøndsel.

- A. Kurvene oprette. Frugten med 2—3 Fnugbørster. Bladene modsatte, afsmalnede i en vinget Bladstilk, mere eller mindre dybt delte med 3—7 lancetformede, savtakkede Afsnit.

1. Kurvene lige saa høje eller næsten lige saa høje som brede, med 5—8 ydre Svøblade; Avnerne bredt linieformede, 3—7-nervede, af Længde med Frugten, som er længere end Fnugbørsterne. Findes meget sjældent med tungeformede Randkroner. 0,15—0,60. Juli-Sept. I Moser, Grøfter, ved Gadekjer osv. Almindelig.

Fligbladet B., *B. tripartitus* L.

2. Kurvene fladtrykte, meget bredere end høje, med 10—12 ydre Svøblade; Avnerne smalt linieformede, 1—3-nervede, omtrent af Længde med Frugten og Fnugbørsterne tilsammen; Frugten omtrent af Fnugbørsternes Længde. 0,15—0,60.

Aug.-Sept. I Tørvmoser og Grøfter, ved Søer og Damme. Hist og her i Nordsjæll. (B. platycéphalus Ørsted).

Fladhoved B., **B. radiátus** Thuill.

- B. Kurvene nikkende, med 3—8 ydre Svøbblade; Avnerne bredt linieformede, flernervede, lidt længere end Frugten; Frugten med 3—4 Fnugbørster, som ere kortere end Frugten. Bladene modsatte, siddende eller kortstilkede, lancetformede, hele, dybt savtakke, ved Grunden noget sammenvoxede. Optræder ikke sjældent med tungedannede Randkroner. 0,15—0,60. Aug.-Sept. I Tørvmoser og Grøfter, ved Søer og Damme. Almindelig.

Nikkende B., **B. cérnus** L.

35. Cichórium, Cikorie.

Mere eller mindre stivhaaret. De nedre Blade bugtet-fjerfligede, de øvre hele. Kurvene siddende eller kortstilkede, enlige eller 2—3 sammen i Bladhjørnerne. 0,25—1,00. Juli-Sept. Ved Veje og Gjærder, paa Marker. Almindelig, undtagen i Landets magre Egne.

Almindelig C., **C. In'tybus** L.

36. Lámpsana, Haremad.

Mere eller mindre haaret. De nedre Blade fjersnitdelte med et meget stort, rundagtig-ægformet Endeafsnit, de øvre lancetformede, bugtet-tandede. Kurvene talrige, faablomstrede. 0,30—1,00. Juli-Aug. I Skove, ved Gjærder osv. Almindelig.

Almindelig H., **L. commúnis** L.

37. Arnóseris, Svineøje.

Næsten glat. Bladene rosetstillede, omvendt-ægformede eller aflange, tandede; fra Rosetten udgaa flere, ugrenede eller mod Spidsen faagrenede Stængler med enlige Kurve i Spidsen; Stængler og Grene blive opefter kølleformet oppustede og hule. 0,05—0,25. Juli-Aug. Paa dyrkede, især sandede Marker. Hist og her, især i Vestjylland.

Liden S., **A. mínima** (L.).

38. Sonchus, Svinemælk.

- A. Stænglen oftest næsten fra Grunden af grenet. Svøbbladene glatte, sjældnere kirtelhaarede. Kurvene halvskjærmformet samlede. ☉.

1. Bladene slappe, matgrønne, fjerfligede, ved Grunden omfattende med spidse, lige udstaaende Ører. Frugten fint riflet paatværs. 0,25—0,80. Juni-Sept. Paa dyrket Jord. Almindelig.

Almindelig S., **S. oleráceus** L.

2. Bladene stive, glinsende, hele eller bugtet-lappede, ved Grunden omfattende med tilbagebøjede, afrundede Ører. Frugten ikke riflet paatværs. 0,25—0,80. Juni-Sept. Paa dyrket Jord. Temmelig almindelig. Ru S., **S. asper** Vill.

- B. Stænglen kun mod Spidsen halvskjærmformet grenet. Svøbblade og Kurvstilke kirtelhaarede. 2l.

1. Bladene med hjerteformet, omfattende Basis, bugtede eller fjerfligede. Kurvene enlige eller faa i Spidsen af Grenene. Vegetativ Formering ved Rodskud. Var. med Kurvstilk og Svøbblade glatte: var. *laevipes* Koch. 0,50—1,20. Juli-Aug. Paa dyrket Jord, især mellem Sæden. Almindelig.

Birkens Juli 09. Ager-S., *S. arvensis* L.

2. Bladene med pilformet, omfattende Basis, de nedre delte, de øvre hele, lancetformede, Kurvene talrige. Ingen Rodskud. 1,00—2,00. Juli-Aug. Ved Bredder af Aaer og Fjorde, især nær Havet, ved Søbredder. Hist og her.

Kjær-S., *S. paluster* L.

39. Hierácium, Høgeurt.

- I. Med oftest talrige, rosetstillede Grundblade; fra Jordstænglen udgaa overjordiske Udløbere, eller korte, overvintrende Skud med rosetstillede Blade.

- A. Bladene hele, helrandede eller svagt tandede, alle eller næsten alle grundstillede; ingen eller faa Stængelblade. Oftest med overjordiske Udløbere. Fnugstraalerne fine, lige lange.

- a. Jordstænglen krybende; med overjordiske Udløbere.

- o. Stænglen bladløs, stivhaaret, med en enlig Kurv i Spidsen; Bladene omvendt ægformede eller lancetformede, stivhaarede, paa Undersiden tillige hvidgraa af Stjernehaar. + Svøbbladene kirtelhaarede, de ydre butte, de indre spidse. Kronerne paa Oversiden gule, paa Undersiden rødtribede. 0,05—0,20. Maj-Juli. Paa tørre Marker, Bakker, Heder osv. Meget almindelig.

- oo. Stænglen 1—4-bladet, med flere, halvskjærmformet samlede Kurve i Spidsen; Svøbbladene butte. Kronerne ensfarvede paa begge Sider.

- * Stænglen oftest 1-bladet, med 2—5 Kurve; Bladene blaa grønne, omvendt ægformede eller lancetformede, butte, ved Grunden randhaarede, iøvrigt glatte. Stængel og Udløbere mere eller mindre stivhaaret. 0,05—0,30. Juni-Juli. Paa Bakker, Marker og høje Enge. Almindelig.

Lancetbladet H., *H. Aurícula* L.

- ** Stænglen 1—4-bladet, langhaaret, med talrige Kurve; Bladene frisk grønne, mere eller mindre stivhaarede; Grundbladene omvendt ægformede, Stængelbladene lancetformede. Svøbbladene beklædte med oftest sorte, stive Haar og bløde Stjernehaar.
1. Stænglen 1—2-bladet. Svøbbladene grønne. Kronen og Griflen gule. Kurvene smaa. 0,15

+ ligesom
Wiburnum.

Gårde,

—0,50. Juni. Paa Enge. Meget sjelden; Sjæll.: Lersøen; Fyen: Skaarup.

Eng-H., *H. praténse* Tausch.

2. Stænglen 2—4-bladet. Svøbbladene sort- eller violetgrønne. Kronen rød eller rødbrun, sjeldnere orange; Griflen rødbrun. 0,15—0,50. Juni-Juli. Hist og her forvildet.

Pomeransfarvet H., *H. aurantiacum* L.

- b. Jordstænglen kort, sammentrængt; oftest uden Udløbere; Stænglen 3—6-bladet, i Spidsen halvskjærmformet grenet, beklædt med faa lange Haar og med bløde Stjernehaar; Bladene linie-lancetformede, stivhaarede og, især paa Undersiden, graaagtig stjernehaarede. Kurvene smaa, tæt samlede i Spidsen af Grenene. 0,30—1,00. Juni-Juli. Paa Skrænter, mellem Krat. Meget sjelden.

Kvastblomstret H., *H. cymósum* L.

- B. Bladene stilkede, mere eller mindre dybt tandede, dels grundstillede, dels spredte paa Stænglen; uden Udløbere, men fra Jordstænglen udgaa korte, overvintrende Skud med rosetstillede Blade. Fnugstraalerne ulige lange. Kurvene i en kvastformet Stand.

- a. Talrige, blivende Grundblade; Stænglen oftest 1—3-bladet. Griflen grønliggul eller olivenbrun.

1. Grundbladene frisk grønne, hjærteformede eller ægformede, sjeldnere elliptiske, grovt tandede, især mod Grunden, med nedadrettede eller udspærrede Tænder, svagt haarede af almindelige Haar, uden eller næsten uden Stjernehaar. Kvastgrenene opstigende; Svøbbladene haarede af sorte Kirtelhaar. Kronens Tænder ofte haarede. Var. med elliptiske eller omvendt ægformede, helrandede eller svagt tandede Grundblade: var. *integrifolia* Fr. 0,30—0,60. Juni-Juli. I Skove og Krat. Hist og her.

Mur-H., *H. murórum* L.

2. Grundbladene paa Undersiden blaagrønne, æg-lancetformede eller elliptiske, ved Grunden afsmalnede, dybt tandede, uden eller med faa almindelige Haar, paa Undersiden svagt beklædte med Stjernehaar. Kvastgrenene opret-aabne; Svøbbladene graafiltede, uden eller med meget faa Kirtelhaar. 0,15—0,50. Juni-Juli. I Skove og Krat, paa Bakker. Hist og her.

Blaagrøn H., *H. caesium* Fr.

- b. Grundbladene faa, henvisnende; Stænglen 2—5-bladet. Griflen gul. Bladene æg-lancetformede eller elliptiske, skarpt tandede, paa Undersiden bleg- eller blaagrønne, haarede, uden Stjernehaar. Kvastgrenene opret-aabne, tilligemed Svøbbladene beklædte med Stjernehaar og

sorte Kirtelhaar. Kronens Tænder glatte. Var. med flere Stængelblade og uden Kirtler paa Svøbladene: var. *ramosa* (W. et K.). 0,30—0,60. Juni-Aug. I Skove og Krat. Almindelig. Var. kun funden ved Viborg.

Skov-H., **H. vulgatum** Fr.

II. Uden rosetstillede Grundblade; Stænglen flerbladet. Overvintre ved underjordiske Knopper, som næste Aar voxe ud til blad- og blomsterbærende Stængler. Kurvene samlede til en halvskjærmformet Stand.

- a. Stænglen i Reglen hul. De nedre Blade elliptiske, stilkede, de øvre siddende, æg-lancetformede, alle skarpt tandede med faa, omtrent 3, Tænder paa hver Side. Blomsterstandens Grene oprette; Svøbladene graafiltede af Stjernehaar og desuden beklædte med almindelige Haar, de ydre butte, tilbagebøjede, de indre spidse, tiltrykte. Var. med linie-lancetformede, næsten helrandede Blade: var. *integrifolia* Fr. 0,30—0,70. Juli. I Skove og Krat. Hist og her. (*H. tridentatum* Fr.). Tretandet H., **H. laevigatum** Willd.
- b. Stænglen ikke hul. Bladene siddende eller de nedre afsmalnede i en kort Bladstilk. Svøbladene beklædte med hurtig affaldende Stjernehaar.

- o. Bladene ægformede eller elliptiske, eller lancetformede, tandede, de nedre ofte afsmalnede i en kort Bladstilk, de øvre halvt omfattende. Svøbladene butte, tiltrykte. Griflen gulbrun.

1. Bladene lancetformede, paa Midten grovt tandede. Blomsterstandens Grene udstaaende. Svøbladene kirtelhaarede. 0,40—1,00. Aug.-Sept. I Skove. Sjelden. Rank H., **H. Friésii** Hartm.
2. Bladene ægformede eller elliptiske, fra Grunden til Midten tandede. Blomsterstandens Grene stivt oprette. Svøbladene uden Kirtelhaar. 0,40—1,00. Aug.-Sept. I Skove. Hist og her.

Bredbladet H., **H. boreale** Fr.

oo. Bladene linieformede eller lancetformede, helrandede eller svagt tandede, alle siddende, ikke omfattende. Blomsterstandens Grene udstaaende eller opstigende. Svøbladene uden Kirtelhaar, de ydre udstaaende eller tilbagebøjede, de indre oprette. Var. med smalt linieformede Blade og meget større Kurve end hos Hovedarten: var. *linariæfolia* G. Meyer, med lav, opstigende, ugrenet eller faagrenet, ru Stængel med 1 eller faa Kurve: var. *dunale* G. Meyer, og med dybt tandede eller fjerfligede Blade: var. *coronopifolia* Bernh. 0,10—0,90. Juli-Okt. Ved Gærder, i Krat, paa Heder, i Klitter osv. Meget almindelig. Smalbladet H., **H. umbellatum** L.

40. *Arácium*, Ørneøje.

Glat. Stænglen opret, med faa, halvskjærmformet samlede Kurve i Spidsen. Grundbladene stilkede, tandet-fligede; Stængelbladene med hjærteformet, omfattende Basis, æg-lancetformede, tilspidsede, skarpt tandede. 0,25—0,80. Juni-Juli. Paa Enge og fugtige Steder i Skove. Almindelig. Kjær-Ø., *A. paludósum* (L.).

41. *Crepis*, Høgeskjæg.

I. Stænglen bladløs, tilligemed de aflange, svagt tandede, roset-stillede Blade dunhaaret. Kurvene i Top eller Klase i Spidsen af Stænglen. 0,15—0,40. 2½. Juni. I Enge og Moser. Sjelden. Afbidt H., *C. praemórsa* (L.).

II. Stænglen bladbærende, grenet.

A. Frugten uden eller med meget kort Næb.

- a. Frugten 13—15-ribbet. Stængelbladene ved Grunden fligede, øreformet omfattende, tilligemed Stænglen mere eller mindre stivhaarede. Svøbbladene paa Indersiden silkehaarede, de ydre udstaaende, de indre tiltrykte. Griffen gul. 0,30—1,00. ☉. Juni-Juli. Paa Marker, ved Veje. Hist og her. Toaarig H., *C. biénis* L.
- b. Frugten 10-ribbet. Stængelbladene med pilformet omfattende Basis.

o. Kurvstilkene opefter tykkere; de ydre Svøbblade udstaaende. Griffen brunlig.

1. Stivhaaret. De nedre Blade bugtet-tandede eller fjerfligede, de øvre helrandede eller svagt tandede. Svøbbladene paa Indersiden glatte. 0,30—0,80. ☉. Juni-Juli. Hist og her, især i Kløvermarker, indført med fremmed Frø. *C. nicaeénsis* Balb.
2. Dunhaaret. Grundbladene fjerfligede eller tandede, Stængelbladene linieformede, oftest helrandede, med tilbagerullet Rand. Svøbbladene paa Indersiden tiltrykt-haarede. 0,25—0,60. ☉. Juni-Aug. Paa Marker, ved Veje. Almindelig.

Tag-H., *C. tectórum* L.

Birkens Juli 09. oo. Kurvstilkene tynde, ikke fortykkede mod Spidsen; Svøbbladene alle tiltrykte, paa Indersiden glatte. Griffen gul. Hele Planten næsten glat; Bladene flade, tandede eller mere eller mindre dybt fjerdelte. 0,15—0,50. ☉. Juli-Sept. Paa Marker, ved Gjærder og Veje. Temmelig almindelig. Grøn H., *C. virens* L.

B. Frugten med et Næb omtrent af Frugtens Længde. Grundbladene fjersnitdelte, Stængelbladene ved Grunden fligede, omfattende, tilligemed Stænglen stivhaarede. Svøbbladene beklædte med stive Borster. 0,10—0,40. ☉. Juli-Sept. Hist og her, især i Kløvermarker, indført med fremmed Frø.

C. setósa Hall. fil.

42. *Taraxacum*, Mælkebotte.

- A. Bladene høvlformet-fligede, sjældnere hele og tandede, glatte eller svagt haarede. De ydre Svøbblade lancetformede eller æg-lancetformede, tilbagebøjede, de indre linieformede oprette, uden eller kun med en svag Pukkel tæt nedenfor Spidsen. Frugten grønlig-graa, mod Spidsen mere eller mindre pigget; den øverste, længere Del af Næbet haarformet, hvid; den nederste Del tykkere, kegleformet, af samme Farve som Frugten og 5—6 Gange kortere end denne. 0,05—0,40. April-Okt. Paa Marker, Enge, ved Veje, i Skove. Meget almindelig. (T. officinale Web.).

Almindelig M. eller Løvetand, **T. vulgare** (Lam.).

- B. Bladene høvlformet-snitdelte, meget sjældent hele. De ydre Svøbblade æg-lancetformede eller ægformede, udstaaende eller opret-tiltrykte. Den øverste, længere Del af Næbet haarformet, hvid; den nederste Del tykkere, kegleformet, af samme Farve som Frugten og 2—4 Gange kortere end denne; Frugten mod Spidsen pigget eller vortet.

1. De ydre Svøbblade æg-lancetformede, udstaaende eller noget tilbagebøjede; de indre linieformede, med en Pukkel tæt nedenfor Spidsen. Frugten rødbrun eller graabrun. 0,05—0,20. Maj-Juni. Paa tørre Marker, Bakker, Overdrev osv. Hist og her.

Kambladet M., **T. erythrospermum** Andrzej.

2. Svøbbladene alle opret-tiltrykte; de ydre ægformede, de indre linieformede, uden Pukkel i Spidsen. Frugten grønlig-graa eller grønlig-brun. Var. med smalt lancetformede, hele, helrandede eller tandede Blade: var. *salina* (Poll.). 0,10—0,30. Maj-Juni. I Moser, paa Enge, især Strandenge. Temmelig sjelden. Var. meget sjelden.

Eng-M., **T. paludosum** (Scop.).

43. *Lactuca*, Salat.

1. Bladene stilkede, med vinget Bladstilk, fjersnitdelte med nedad-rettede, tandede Afsnit. Kurvene i Top; Svøbbladene i 2 Kredse, de ydre meget kortere end de indre. Frugtens Næb flere Gange kortere end den mørkbrune Frugt. 0,40—0,80. 21. Juli-Aug. I Skove. Almindelig.

Skov-S., **L. muralis** (L.).

2. Bladene siddende, lodret stillede 2: den ene Kant vender opad, den anden nedad, fjerfligede med nedadrettede, i Randen tornede Afsnit; den nedre Del af Stænglen og Bladenes Midtnerve tornet. Kurvene i Top; Svøbbladene taglagte. Frugtens Næb omtrent af Længde med den graabrun Frugt. 0,60—1,00. 30. Juli-Aug. Ved Vejgrøfter, især omkring Byer. Sjelden.

Tornet S., **L. Scariola** L.

44. *Thrinicia*, Hundesalat.

Bladene rosetstillede, linie-lancetformede, tandede eller bugt-fligede, mere eller mindre haarede af i Spidsen oftest tvedelte Haar. Flerstænglet, med enlige Kurve i Spidsen af de ugrenede Stængler; Svøbladene i Randen sorte. De yderste Kroner paa Undersiden med blaa-graa Striber. 0,05—0,20. Juli-Sept. Paa tørre Marker og Bakker. Meget sjelden.

Haaret H., *T. hirta* Roth.

45. *Leóntodon*, Borst.

1. Mere eller mindre stivhaaret af 2—3-delte Haar. Bladene bugt-tandede; Stænglen ugrenet, med en enlig Kurv i Spidsen 0,10—0,25. Maj-Sept. Paa Marker, Bakker og høje Enge, ved Veje. Temmelig almindelig. Stivhaaret B., *L. hispídus* L.
2. Glat eller med spredte, udelte Haar. Bladene mere eller mindre dybt bugt-fjerdelte, sjeldnere hele; Stænglen oftest grenet, med enlige Kurve i Spidsen af Grenene; Grenene opefter udvidede og beklædte med skjælformede Blade. Var. med Svøbladene og Kurvstilkene i Spidsen tæthaarede af oftest mørke Haar: var. *praténsis* (Link). 0,05—0,30. Juli-Okt. Paa Marker og Enge, ved Veje osv. Meget almindelig. Var. sjelden.

Høst-B., *L. autumnális* L.

46. *Picris*, Bittermælk.

Stænglen opret, i Spidsen halvkjærmformet grenet; Stængelbladene halvt omfattende. De ydre Svøblade udstaaende eller tilbagebøjede. 0,40—0,90. Juli-Aug. I Krat, ved Veje. Hist og her.

Rubladet B., *P. hieracioídes* L.

47. *Scorzonéra*, Skorsonere. *Dragon 25/10*

Stænglen opret, oftest ugrenet, med en enlig Kurv i Spidsen, sjeldnere 2—3-grenet. Grundbladene talrige, stilkede, elliptiske eller lancetformede, eller linieformede; Stængelbladene 1—3, siddende, linieformede. Svøbladene omtrent halvt saa lange som Blomsterne. 0,10—0,40. Maj-Juni. Paa Heder, høje Enge, i Krat. Hist og her, især i Vestjylland.

Lav S., *S. húmilis* L.

48. *Tragopógon*, Gedeskjæg.

- A. Kurvstilkene lige tykke overalt eller dog kun svagt udvidede i Spidsen. Kronerne alle gule. Bladene fra en bred, omfattende Basis efterhaanden linieformet afsmalnede, oftest oprette. Svøbladene 8, omtrent af Længde med Blomsterne. Var. med Bladene fra en bred, omfattende Basis pludselig smalt linieformede, slapt nedhængende, og Svøbladene omtrent dobbelt saa lange som Blomsterne: var. *minor* (Fr.). 0,30—0,60. Juni-Juli. Paa Marker, ved Gjerder og Veje. Almindelig

Eng-G., *T. praténsis* L.

Biskup's juli 09.

B. Kurvstilkene mod Spidsen kølleformet opsvulmede. Kronerne, idetmindste de ydre, violette eller brunviolette.

1. Kronerne alle violette; Svøbladene 8, af Længde med eller længere end Blomsterne. Bladene fra en bred, omfattende Basis linieformet afsmalnede, stivt oprette. 0,50—1,00. Juni-Juli. Paa Marker, ved Gjærder, især omkring Byer. Hist og her; oprindelig forvildet.

Porrebladet G., *T. porrifolius* L.

2. De ydre Kroner brunviolette, de indre gule. Meget sjelden. *T. pratensis* × *porrifolius*.

49. *Helmínthia*.

De nedre Blade lancetformede, stilkede, de øvre hjerteformet omfattende. 0,20—0,50. Juli-Sept. Paa Kløvermarker. Hist og her; indført med fremmed Frø. *H. echioídes* (L.).

50. *Hypochoéris*, Kongepen.

A. Stænglen stivhaaret-ru. Grundbladene brunplettede, rue, bugtet-tandede, sjældnere bugtet-fligede. Fnugstraalerne i 1 Kreds, alle fjerformede. 0,20—0,60. 2½. Juni-Juli. Paa Skrænter, Skov- og Lyngbakker. Hist og her. Plettet K., *H. maculáta* L.

B. Stænglen glat eller næsten glat. Fnugstraalerne i 2 Kredse, de i den ydre Kreds haarformede, rue, de i den indre fjerformede.

1. Bladene grundstillede, bugtet-tandede eller bugtet-fligede, mere eller mindre stivhaarede. Svøbladene i Spidsen paa Midtnerven stivhaarede. Frugterne alle med Næb. 0,15—0,50. 2½. Juni-Aug. Paa Marker, ved Veje. Almindelig.

Almindelig K., *H. radicáta* L.

2. Bladene grundstillede, bugtet-tandede, glatte eller med faa, spredte Haar. Svøbladene glatte. De randstillede Frugter uden eller med meget kort Næb. 0,10—0,30. ☉. Juli-Aug. Paa tørre Marker og Bakker. Temmelig sjelden.

Glat K., *H. glabra* L.

51. *Xánthium*, Braadfro.

Bladene rundagtig-hjerteformede, oftest 3-lappede, rue. De hanlige Kurve i Spidsen af Stænglen, de hunlige i Bladhjørnerne. 0,20—0,60. Juli-Sept. Omkring Byer. Meget sjelden; formodentlig indført. Skræppeagtig B., *X. strumárium* L.

52. *Ambrósia*, Ambrosia.

Stænglen ru. Bladene dobbelt fjersnitdelte, dunhaarede, de nedre modsatte, de øvre spredte. Kurvene samlede i Spidsen af Grenene. 0,25—0,70. Sept.-Okt. Paa Marker. Sjelden; indført med fremmed Sæd. Bynkeagtig A., *A. artemisiaefolia* L.

Forklaring

over de benyttede Kunstord.

Anm. Sjældnere forekommende Kunstord ere forklarede ved de enkelte Familier.

Aarsskud kaldes hos træagtige Planter de i Lobet af eet Aar udviklede Skud.

aflang kaldes en Plantedel, som er 3—4 Gange saa lang som bred, og hvis Sider paa en større Strækning nærme sig til at være parallelle.

afrundet kaldes Spidsen eller Grunden af en Plantedel, der begrænses af en udadvendt Bue.

Ar, se: Stovvej.

Ax er en forlænget Blomsterstand med siddende Blomster, af hvilke de nederste springe først ud.

Axe er ethvert centralt Organ i Forhold til de Sideorganer, det bærer; bruges her særlig om den Del af Stænglen i en Blomsterstand, paa hvilken Blomsterne sidde.

Axelblade, se: Blad.

Barktorn er en fra Barken eller Overhuden udgaaende stiv, spids, stikkende Udvæxt; da Barktornene ikke staa i Forbindelse med Veddet, lade de sig i Reglen temmelig let bryde af.

Bastard er en Plante, som er fremkommen ved Krydsbefrugtning af to Planter, som høre til forskjellige Arter, Underarter eller Varieteter.

Bibæger kaldes her de smaa, bladagtige Flige, som hos nogle Slægter af Rosenfamilien sidde mellem Bægerbladene.

Bikrone kaldes forskjelligformede Udvæxter: Flige, Skjæl, Pukler osv. paa Kronens Inderside, især i Svælget.

Birodder ere Rodder, som udgaa fra Stænglen, d. v. s. ikke have deres Oprindelse fra en Kimrod.

Blad; et fuldstændigt Blad bestaar af Bladfod, Bladstilk og Bladplade. Bladfoden er den nederste Del af Bladet; den er undertiden stærkt udvidet og omslutter da Stænglen som en Skede, eller den er forlænget til to frie Flige, Axelblade, en paa hver Side af Bladets Grund. Mangler Bladstilk, kaldes Bladet siddende. NB. Hvad der i Beskrivelserne siges om Bladet, gjælder i Reglen Bladpladen, naar intet andet udtrykkelig nævnes.

Bladfæste er den Del af Stænglen, hvortil Bladet er fæstet.

Blomst er et i Forplantningens Tjeneste omdannet Skud, eller Spidsen af et Skud, og som saadan bestaaer den af en Stængel med Blade. Stænglen kaldes Blomsterstilk, og dennes Spids, paa hvilken Bladene ere samlede i Kredse eller Kranse, Blomsterbund eller Frugtbund. I en fuldstændig Blomst findes 4 Slags Blade: yderst en Kreds af oftest grønne Blade, Bægerblade, dernæst en Kreds af oftest farvede Blade, Kronblade, og indenfor disse: Støvblade og Frugtblade, hvoraf de sidste danne Støvvejen. Bægeret og Kronen kaldes Bloster; er der kun en Kreds af Blade, er Blosteret enkelt. Bægerets og Kronens Blade ere enten frie, fribladet Bæger og Krone, eller mere eller mindre sammenvoxede, sambladet Bæger og Krone; en Plante med sambladet Krone kaldes helkronet. Et Kronblads nedre, smallere Del kaldes Neglen, dets øvre, bredere Del Pladen; i den sambladete Krone kaldes den nedre Del Røret, den øvre Del Kraven, og Overgangen mellem begge Svælget.

Blomsterstand er en Samling af Blomster, hvis Støtteblade ere Højblade, d. e. forskellige fra Løvbladene.

Braad, en kort, tynd, spids Fremragning fra Spidsen af et Legeme. braadspidset, med en Braad.

Buddike er en Kapsel, som aabner sig paatværs ved et Laag. buenervet, se: grundnervet.

Bugsom, den Som, som dannes af to sammenvoxede Frugtbladrande. bugtet kaldes et Blad med brede Indskjæringer, der ere kortere end $\frac{1}{3}$ af Afstanden fra Bladranden til Midtnerven i det fjernevede eller til Grunden i det haandnervede Blad.

but, begrænset af en stump Vinkel, eller med kort, svagt afrundet Spidse.

Bæger, Bægerblade, se: Blomst.

Bælg, en 1-bladet, 1-rummet Kapsel, som aabner sig baade i Ryg- og Bugsommen.

Bælgkapsel, en 1-bladet, 1-rummet Kapsel, som kun aabner sig i Bugsommen.

Bær, en Frugt med kjødet uopspringende Frøjemme, som indeslutter flere Frø.

bolget er et Blad med i forskellige Retninger foldet Bladplade.

Børster, udstaaende Haar, som ere længere og stivere end sædvanlige Haar.

borsteformet er et Legeme, som er linieformet, tyndt og stivt.
 Delfrugt, se: Spaltefrugt.

delt kaldes et Blad (eller bladagtigt Legeme) med større Indskjæringer; naa i det fjernervede Blad Indskjæringerne $\frac{1}{3}$ — $\frac{1}{2}$ eller $\frac{1}{2}$ — $\frac{2}{3}$ af Afstanden mellem Bladranden og Midtnerven kaldes Bladet henholdsvis fjerlappet og fjerfliget; gaa Indskjæringerne helt ind til eller omtrent helt ind til Midtnerven kaldes Bladet fjersnitdelt. Ved det haandnervede Blad, hos hvilket Indskjæringerne gaa fra Bladranden mod Bladets Grund, kaldes de ovennævnte Grader af Delthed: haandlappet, haandfliget og haandsnitdelt.

dobbelt Bloster, med baade Bæger og Krone.

dobbelt delt er et delt Blad, hvis Afsnit atter ere delte; Bladet kan ogsaa være 3-dobbelt eller flerdobbelt delt.

dugget er en Plantedel, som er bedækket af et tyndt Voxlag; dette Voxlag er oftest blaaligt og gnides let af.

dunhaaret, beklædt med korte, bløde Haar.

Dusk er en sammentrængt Top med oftest opadrettede, til Axen tiltrykte Grene.

Dværggrene kaldes hos træagtige Planter saadanne Grene, hvis Stængelstykker ere meget korte og meget kortere end paa samme Plantes øvrige Grene. Dværggrene ere i Reglen meget korte.

Dækblade kaldes de Blade, i hvis Hjørner Blomsterne sidde, især naar disse Blade ere forskellige fra Lovbladene.

Dækskjæl, smaa, mere eller mindre hindeagtige eller læderagtige Dækblade.

elliptisk er en Plantedel, som er omtrent dobbelt saa lang som bred, bredest paa Midten og lige spidst tilløbende mod begge Ender.

enaarig er en Plante, hvis hele Udvikling — fra Spiringen til Plantens Død — tilendebringes i et og samme Aar.

enbo, med baade Han- og Hunblomster paa samme Plante.

endestillet er et Organ, som staar paa Spidsen af et andet.

enkelt, det modsatte af sammensat.

Enkeltfrugt, en Frugt, som udvikles af en Blomst med kun een Støvvej.

enkjønnet eller særkjønnet er en Blomst, i hvilken enten Støvblade eller Støvvej mangler.

ensidig kaldes Stillingen af Organer, som alle vende til samme Side.

farvet kaldes en Plantedel, som har en anden Farve end den grønne.

filtet, tæt beklædt med bløde, oftest mellem hverandre uregelmæssig indvævede Haar, hvorved Plantedelen faar et graaligt eller hvidligt Udseende.

finnet, se: sammensat.

fjerdelt, fjerlappet, fjerfliget, fjersnitdelt, se: delt.

fjernnervet er et Blad med en stærkere Midt- eller Hovednerve, fra hvilken der til begge Sider udgaa svagere Sidenerver.

fladkravet kaldes en sambladet Krone med temmelig langt Rør og en fra dette næsten vinkelret udstaaende Krave.

fleraarig kaldes en Plante, hvis Liv varer mere end to Aar; saadanne Planter blomstre i Reglen flere Gange.

Flerfoldsfrugt, bestaaer af flere Smaافرugter, som ere udviklede af en Blomst med flere, frie Støvveje.

fribladet, se: Blomst.

Frugt er den efter Befrugtningen videre udviklede Frugtknude, og bestaaer af 1) Frøgjemmet, der omslutter 2) Frøet eller Frøene.

Frugtblade kaldes de Blade, som danne Støvvejen; deres Antal er i Reglen det samme som Antallet af Ar.

Frugtbund, se: Blomst.

Frugtknude, se: Støvvej.

Frugstilk kaldes Blomsterstilken under Frugtmodningen.

frynset kaldes en Plantedel, hvis Rand er delt i mange, fine Trevler.

Frøgjemme, se: Frugt.

Frøkappe; en Frøet tilhørende, kjødet Udvæxt, som dækker en større eller mindre Del af Frøskallen.

Frøuld kaldes de oftest lange Haar, som findes paa visse Planters Frø.

gaffelformet delt, gaffeldelt, kaldes en Plantedel, som deler sig i to omtrent lige lange Grene.

Gane, se: maskeret.

glat; en Plantedel, som ikke er beklædt med Haar.

gnavet kaldes en Bladrand, som er fint, men uregelmæssig indskaaret.

gold Blomst, enhver Blomst, som mangler Støvvej.

Griffel, se: Støvvej.

grundnervet kaldes et Blad med flere omtrent lige kraftige Nerver, der udgaa fra Bladets Grund og lobe op mod Bladets Spids, hvor de støde sammen; ligenervet kaldes Bladet, naar det er omtrent lige bredt overalt, saa at Nerverne lobe næsten parallele; er Bladet kjendelig bredere paa Midten, saa at Nerverne komme til at danne en tydelig Bue, er Bladet buenervet.

grundstillede kaldes de Blade, der udgaa fra Stænglens Grund. haanddelt, haand-lappet, -fliget, -snitdelt, se: delt.

haandnervet kaldes et Blad med flere kraftige Nerver, der alle udgaa fra eet Punkt i Bladets Rand (hvor Bladstilken er fæstet), hvorfra de lobe ud i forskellige Retninger.

haaret er en Plantedel, som bærer Haar.

haarformet er et langt, linieformet, tyndt og slapt Legeme.

- Hagebørster; Børster, som i Spidsen ere forsynede med 1—flere tilbagebojede Hager eller Kroge.
- Halvbusk; lave Buske, hos hvilke kun den nederste Del af Skuddene bliver træagtig og overvintrer, medens den øverste Del forbliver urteagtig og dør bort om Vintren.
- Halvskjærm kaldes en Klase, hvis Blomster alle naa op i samme Højde, idet de nederste, først udviklede Blomster have længere Blomsterstilke end de øverste.
- Hanblomst, en Blomst med Støvblade, men uden Støvvej.
- helrandet kaldes et Blad, som er uden smaa Indskjæringer i Randen.
- helt kaldes et Blad uden større Indskjæringer; det modsatte af delt.
- hjulformet Blad, se: sammensat.
- hjulformet Krone, en sambladet Krone med næsten flad Krave og meget kort Ror.
- hjerterformet, en Plantedel, som er omtrent lige saa bred som lang, bredest ved Grunden, mod Spidsen afsmalnet, og hvis Grund ved en Indskjæring er delt i to afrundede Lapper.
- Hovedrod, en Rod, som har sin Oprindelse fra Kimroden.
- Hunblomst, en Blomst med Støvvej, men uden Støvblade.
- Hylster, et eller flere temmelig store Højblade, som idetmindste for Blomstringen omslutte en Blomsterstand eller sjeldnere en enkelt Blomst.
- Højblade kaldes de Blade paa en Plante, som sidde ovenfor Løvbladene og ere forskellige fra disse.
- høvlformet, et fjerdedelt Blad, hvis Indskjæringer ere rettede opad mod Bladets Spids.
- indrullet, et Blad, hvis Rand i en Bue bøjer indad mod Midten af Bladets Overside.
- indtrykt, med en meget kort, afrundet Indskjæring i Spidsen.
- Jordstængel, Plantens underjordiske Stængel.
- jævn er én Plantedel, hvis Overflade er uden Ribber, Vorter, Pigge og lignende Fremragninger.
- kamdelt, et fjersnitdelt Blad med smalle, tætsiddende, temmelig stive, ensartede Afsnit.
- kappeformet kaldes Spidsen af et Blad, hvis Rande ere saaledes sammenvoxede, at der dannes en hul, nedadtil aaben Kegel.
- Kapsel, en flerfroet Frugt med et tørt, opspringende Frøjemme.
- kileformet kaldes et Blad eller bladagtigt Legeme, som fra en bredere, afstumpet eller afrundet Spids jævnt afsmalnes mod Grunden.
- Kirtelhaar, Haar med et oftest kugleformet Hoved, der udsondrer en Vædske; kirtelhaaret, beklædt med Kirtelhaarr.
- Kirtler, vorteformede Fremragninger, som udsondre en Vædske; kirtlet, forsynet med Kirtler.
- Kjol, en skarpt fremspringende Kant.

- Klase, en forlænget Blomsterstand med stilkede Blomster, af hvilke de nederste springe ud først.
- klattrende kaldes Stængler, som holde sig oprette ved at hefte sig til andre Gjenstande ved Hjælp af Hefterødder, Slyngtraade, Torne, Borster osv.
- klokkeformet kaldes et sambladet Bloster — Bæger eller Krone — som fra en svagt indsnøret Midte jævnt udvider sig i en lidt udadbøjet Krave.
- Knapbaand, se: Støvblad.
- Knippe, en kortgrenet Kvast med temmelig kortstilkede Blomster. knippestillet kaldes en Samling Organer, som udgaa omtrent fra samme Sted.
- Knold kaldes dels en opsvulmet Stængel, Stængelknold, dels en opsvulmet Rod, Rodknold.
- Knop, det endnu korte, sammentrængte, uudviklede Skud.
- Knopskjæl, de nederste, skjælformede, hinde- eller læderagtige Blade i en Knop, som indtil Lovspringet, under hvilken de falde af, dække og beskytte den øvrige Del af Knoppen.
- koblet, se: sammensat.
- Kolbe, et Ax med tyk. kødet Axe.
- korthaaret, beklædt med korte, udstaaende, temmelig stive Haar.
- kransstillet kaldes en Samling af flere end to Organer, som sidde i samme Højde omkring et andet Organ; bruges især om Bladene.
- Krave, se: Blomst.
- Krone, Kronblad, Kronrør, se: Blomst.
- krukkeformet kaldes en sambladet Krone med bugformet udvidet Kronrør, som mod Spidsen er indsnøret, og som bærer en temmelig lille Krave.
- krybende kaldes en paa eller i Jorden henstrakt, rodslaaende Stængel.
- Kurv, en kort Blomsterstand (d. v. s. Blomsterne sidde alle i samme Højde) med siddende Blomster, af hvilke de yderste springe ud først.
- Kvast, en Blomsterstand, hvis inderste, midterste Blomst springer ud først; nedenfor denne udgaa 2—flere Sidegrene, som hver ende i en Blomst; fra disse Sidegrene udgaa atter Sidegrene, og saa fremdeles.
- kølleformet kaldes et Legeme, som fra en smallere Grund bliver jævnt tykkere mod Spidsen.
- lancetformet kaldes et Blad, som er 3—4 Gange saa langt som bredt, bredest paa Midten og derfra jævnt afsmalnet mod begge Ender.
- lappet, se: delt.
- Lavblade kaldes de nederste Blade paa en Plante eller et Skud, naar de ere forskellige fra og af en simplere Bygning end de efterfølgende Løvblade; de ere i Reglen skjælformede, hinde- eller læderagtige.

Ledbælg er en Bælg, som deler sig paatværs i flere nodagtige Stykker.

Ledskulpe er en Skulpe, som deler sig paatværs i flere nodagtige Stykker.

ligefinnet, se: sammensat.

ligenervet, se: grundnervet.

linieformet kaldes et langt, smalt Legeme med parallelle eller næsten parallelle Sider.

lyreformet kaldes et fjerdelte Blad, hvis Endeafsnit er meget større end Sideafsnittene.

Log kaldes et meget kort Skud, hvis Stængel, Løgekagen, er meget kort og tyk, beklædt med tætstillede, tykke, kødfulde Blade, Løgskjæl.

Løvblade, Plantens sædvanlige, grønne Blade; kaldes i Reglen simpelthen Blade.

maskeret, maskeformet, kaldes en sambladet, læbedannet Krone, som ved Grunden af Underlæben har en Indposning eller Pukkel, Ganen, som tillukker Indgangen til Kronrøret.

modsatte kaldes Blade, som sidde to og to i samme Højde, et hver paa sin Side af Stænglen; bruges ogsaa om Blomstens Bladkranse, naar Bladene i en Krans sidde lige for Bladene i den foregaaende.

murskeformet kaldes et Blad, som begrænses af fire rette eller næsten rette Linier, nemlig to kortere, som vende mod Bladets Grund og støde sammen under en stump Vinkel, og to længere, som begrænse Bladets Spids og støde sammen under en spids Vinkel.

nedliggende, en paa Jorden henstrakt, ikke rodslaaende Stængel. nedløbende kaldes et Blad, fra hvis Fod der udgaa Forlængelser nedad Stænglen, hvorved denne bliver vinget.

Negl kaldes den nedre, smallere Del af et Kronblad.

Nerver kaldes de i Bladpladen udløbende Karstrænge; efter Nervernes forskellige Forløb og Forgreningsmaade kaldes Bladene grund-, fjer-, haand- og stjernenervede. Nerverne kaldes ogsaa undertiden Ribber, som dog her er brugt i en anden Betydning; se: Ribbe.

nikkende kaldes en Stængel, Blomst eller Blomsterstand, hvis Axe er bøjet i en Bue, saa at Spidsen vender nedad.

nyreformet kaldes en Plantedel med større Bredde end Længde, og som i Spidsen begrænses af en udadgaaende Bue, ved Grunden af en afrundet Indskjæring.

Næb, en temmelig stiv Fremragning fra Spidsen af en Plantedel. nogen kaldes en Blomst uden Bløster; bruges ogsaa i enkelte andre Tilfælde, f. Ex. om de kurvblomstredes Blomsterleje naar dette er uden Haar og Avner.

Nogle, en Kvast med meget kortstilkede, tæt sammentrængte Blomster.

omfattende, et siddende Blad med to Lapper eller Ører ved Grunden, hvormed det helt omfatter Stænglen.

omkringsædig kaldes Blomsten, naar den Del af Blomsterbunden, paa hvilken Blosteret og Svøbbladene sidde, er mere eller mindre, oftest skive-, skaal- eller krukkeformet udvidet, og omslutter Frugtknuden uden at voxe sammen med denne.

omskedende kaldes et Blad, hvis nederste Del er sammenrullet omkring Stænglen.

omvendt hjærteformet, omvendt ægformet, kaldes Organer, naar det som ved hjærteformet og ægformet siges om Grunden nu gjælder Spidsen, og omvendt.

opret, Organer, som ere rettede lodret opad; bruges desuden om Sideorganer, som danne en meget spids Vinkel med Axen og hvis Spids er rettet i Retning af Axens Spids.

opstigende, en Plantedel, som fra Grunden af efterhaanden bueformet hæver sig i Vejret.

oval kaldes en Plantedel, som er omtrent dobbelt saa lang som bred, hvis Sider ere regelmæssige Buer, og som ved Grunden og i Spidsen er ens afrundet.

oversædig kaldes en Blomst, naar den Del af Blomsterbunden, paa hvilken Blosteret og Støvbladene sidde, er voxet op omkring og sammen med Frugtknuden, hvorved Blosteret og Svøbbladene komme til at sidde ovenfor Frugtknuden; halvt oversædig er Blomsten, naar den udvidede Del af Blomsterbunden ikke naaer helt op til Frugtknudens Spids.

pigget, besat med forlænget kegleformede, spidse, stikkende Legemer.

pilformet kaldes et Blad, hvis Omrids er trekantet, og som ved Grunden har en Indskjæring, som begrænses af to nedadrettede, spidse Flige.

Plade, se: Blad og Blomst.

Pælerod, en nedeftér jævnt afsmalnet Rod, som er større og kraftigere end de fra den udgaaende Sidegrene.

Rakle er et Ax med meget ufuldstændige, enkjønnede Blomster, som ikke falde af hver for sig, men Blomsterstanden falder af som et Hele.

randhaaret kaldes et Blad med udstaaende Haar i Randen.

regelmæssig kaldes en Blomst, naar Bladene i de enkelte Kredse ere ens og med ens Melletrum.

Ribbe kaldes en fremspringende Linie eller Kant paa en Plantedel. ribbet, forsynet med Ribber.

Rodskud kaldes saadanne Skud, der ere fremkomne af Knopper, som ere dannede paa Rødder.

rosetstillede kaldes Blade, som, paa Grund af at Stængelstykkerne ere meget korte, udgaa omtrent i samme Højde, men til forskellige Sider.

ru er en Plantedel, hvis Overflade er besat med mange smaa Fremragninger, hvorved den bliver ujævn at føle paa.

rudeformet kaldes et Blad, som begrænses af fire omtrent rette

Linier, der i Spidsen og ved Grunden danne spidse Vinkler.

rundbugtet kaldes en Bladrand med korte og brede, afrundede

Takker, adskilte ved tilsvarende, korte og brede, afrundede Indsnit.

rundtakket, se: takket,

Rygsum, en Som som er dannet af et Frugtblads Midtnerve eller Midtlinie.

rynket er Overfladen af en Plantedel, som har smaa, uregelmæssig bugtede Forhøjninger og tilsvarende Fordybninger.

Rør, se: Blomst.

rørformet kaldes et sambladet Bloster med overalt ens vidt Rør og med en meget lille Krave.

sambladet, se: Blomst.

sammenrullet kaldes et Blad, hvis ene Halvdel først er rullet sammen ind mod Midten af Bladet, og den anden Halvdel dernæst rullet udenom den første.

sammensat kaldes et Blad, som er delt lige til Grunden, hvis det er et haand- eller stjernenervet, eller lige til Midtnerven, hvis det er et fjernervet Blad, og naar Afsnittene have en regelmæssig Form og alle omtrent samme Form og Størrelse, saa at de ligne selvstændige Blade; Afsnittene kaldes da Smaablade, og de kunne være tilleddede og ere ofte stilkede. Det fjernerve, sammensatte Blad kaldes finnet; dets Smaablade sidde i Reglen parvis, det ene lige over for det andet; sidde de alle parvis er Bladet ligefinnet; ender Bladet derimod med et uparret Endesmaablad, er det uligefinnet. Det haandnerve, sammensatte Blad kaldes koblet eller fingret, det stjernenerve hjulformet.

sammentrykt, en Plantedel, som er fladtrykt fra Side til Side.

savtakket, se: takket.

seglformet, en Plantedel som er jævnt krummet i en halvmaaneformet Bue.

siddende kaldes Blade og Blomster, som ikke have nogen tydelig Stilk.

sidestillet er ethvert Organ, som sidder paa Siden af et andet; modsat: endestillet.

silkehaaret, beklædt med bløde, tiltrykte Haar, som give vedkommende Plantedel silkeglans.

skaalformet kaldes en Plantedel, som har Form som en flad Skaal.

Skaft, en lang, ugrenet, bladløs eller dog kun med skjælformede Blade beklædt Stængel, som bærer en Blomst eller Blomsterstand.

Skede, se: Blad.

Skedehinde kaldes hos Græsser og Halvgræsser en hindeagtig Fremragning paa Grænsen mellem Bladskeden og Bladpladen. skjoldformet, et rundagtigt, fladt, stilket Legeme, hvis Stilk er fæstet indenfor Randen, henimod Midten.

skjægghaaret kaldes en Plantedel, paa hvilken der fra et Punkt eller en Linie udgaa flere, tætsiddende, temmelig lange Haar.

skjælformet, saaledes kaldes i Almindelighed forskellige Plantedele, som i Form og ofte ogsaa i Stilling have en vis Lighed med Fiskeskjæl; bruges især om Lav- og Højblade, naar de enten ere læderagtige eller noget hindeagtige; desuden som Betegnelse for flade og brede Haardannelser, og andet mere.

Skjærm, en kort Blomsterstand med stilkede Blomster, af hvilke de yderste springe ud først.

Skruekvast, en ensidig Kvast, fremkommen derved, at der stadig kun udvikles een Sidegren paa hver relativ Hovedaxe, og de udviklede Sidegrene staa enten alle til højre eller alle til venstre i Forhold til den Axe, de udgaa fra. Skruekvasten er i Reglen sammentrængt til et ensidigt Knippe.

Skud, en Stængel med tilhørende Blade.

Skulpe, en 2-bladet, 2-klappet Kapsel med 2 vægstillede Frøstole; Klapperne løsne sig i Reglen nedenfra og opefter, og falde af; Frøstolene blive staaende som en Ramme omkring den hindeagtige Skillevæg.

slyngende kaldes en Stængel, som holder sig oprejst ved blot at sno sig omkring andre Gjenstande.

Slyngtraad, et skruiformet snoet Klattreredskab.

Slør kaldes et hindeagtigt Legeme, som hos de fleste Bregner dækker over Sporehushobene saalænge de endnu ere unge.

Smaa-Ax, Axene i et sammensat Ax.

Smaablade, se: sammensat Blad.

Smaafrugter kaldes de enkelte Frugter i en Flerfoldsfrugt og i en Spaltefrugt; i sidste Tilfælde bruges her dog Betegnelsen Delfrugter.

Smaaskjærme, de enkelte Skjærme i en sammensat Skjærm.

Smaasvøb, Dækbladene eller Svøbet ved Grunden af Blomsterne i en Smaaskjærm.

snitdelt, se: delt.

spadeformet kaldes et fladt Legeme, som fra en lang, smal Grund jævnt udvider sig i en but eller afrundet øvre Del.

Spaltefrugt kaldes en Frugt, som er fremkommen af een Støvvej, og som ved Frugtmodningen deler sig i flere nodlignende Stykker, Delfrugter, ogsaa kaldet Smaafrugter.

spidst kaldes et Legeme, som ender i en kort af en spids Vinkel begrænset Spidse.

spidstakket, se: takket.

spindelvævsagtig haaret eller spindelvævshaaret kaldes en Plantedel, som er beklædt med meget lange, fine, mellem

hverandre indfiltrede Haar, som løbe fra Spidsen af den ene Ujævnhed til den anden.

Spore, en oftest valse-, kegle- eller sækformet, i Reglen hul Udvidning eller Udposning paa Blosteret.

Sporer kaldes de een- eller faacellede Formeringsorganer hos de blomsterløse Planter.

spredte kaldes Bladene, naar de alle sidde i forskjellig Højde paa Stænglen o: hvert Stængelstykke bærer kun eet Blad.

spydformet kaldes et Blad eller bladagtigt Legeme, fra hvis Grund der udgaaer 2 større, spidse Flige (en til hver Side), som danne en omtrent ret Vinkel med Bladets Midtlinie.

Stak, en børsteformet, ofte stiv og stikkende Forlængelse fra Spidsen eller Ryggen af et Blad; findes især paa Græsblomsternes Dækblade.

stedsegrøn kaldes en Plante, som beholder sine grønne Blade om Vinteren.

Stenfrugt, en oftest 1-frøet, uopspringende Frugt, hvis Frøjemme bestaaer af et ydre kjødet og et indre benhaardt Lag.

stivhaaret, beklædt med stive, udstaaende Haar.

Stjernehaar, flergrenede Haar, hvis Grene fra et Punkt straae ud til alle Sider.

stjærnenervet kaldes et Blad med flere kraftige Nerver, der alle udgaa fra et Punkt indenfor Bladranden.

Storskjærm kaldes en af flere Skjærme, Smaaskjærme, sammensat Skjærm.

Storsvøb, Dækbladene eller Svøbet ved Grundten af Smaaskjærmenes Stilke i en Storskjærm.

Stængelblade kaldes, i Modsætning til Grundblade, de Løvblade, som sidde paa den forlængede, overjordiske Stængel.

Stængelstykke (eller Stængelled) kaldes det Stykke af Stænglen, som ligger mellem to paa hinanden følgende Blade, Bladpar eller Bladkranse, alt eftersom Bladene ere spredte, modsatte eller kranstillede.

Støvblade kaldes den tredie af en fuldstændig Blomsts Bladformer; et Støvblad bestaaer af et oftest traadformet eller linieformet Legeme, Støvtraaden, som i Spidsen bærer en Støvknop, der bestaaer af 2, i Reglen 2-rummede Støvsække, som indeslutte Støvkornene; den øverste Del af Støvtraaden, som forbinder Støvsækkene med hinanden, kaldes Knapbaandet.

Støvvejen er dannet af eet eller flere Blade. Frugtblade, den fjerde og inderste af en fuldstændig Blomsts Bladformer. En Støvvej bestaaer i Reglen af en nederste, udvidet, Æggene indesluttende Del, Frugtknuden, der opefter afsmalnes i en tyndere Del, Griflen, som i Spidsen bærer et eller flere Ar, der ere haarede eller klæbrige, saa at de kunne fastholde Støv-

kornene; undertiden har en Støvvej flere Griffler; undertiden mangler Griffen, og Arrene ere da siddende.

Svikkel, en ensidig Kvast fremkommen derved, at der stadig kun udvikles een Sidegren paa hver relativ Hovedaxe, og de udviklede Sidegrene staa skiftevis til højre og til venstre i Forhold til den Axe, de udgaa fra. Ligner en ensidig Klase.

Svælg, Grænsen mellem Rør og Krave i et sambladet Bløster, Bæger eller Krone; se Blomst.

Svælgskjæl, Pukler eller skjælformede Udvæxter paa Kronens Svælg eller paa Grænsen mellem Kronbladernes Negl og Plade. sværdformet kaldes et linieformet, jævnt tilspidset Blad, hvis Plade er stillet paa Kant. saa at den har en Over- og en Underkant, en højre og en venstre Side.

Svøb kaldes de Højblade, som omslutte samtlige Blomster i en tætblomstret Stand.

svømmende (eller maaske rettere flydende) kaldes Blade, som hvile paa Vandets Overflade.

sylformet kaldes et temmelig kort og oftest stivt Legeme, som fra Grunden af jævnt løber ud i en fin Spids.

særkijønnet, en Blomst, i hvilken enten Støvblade eller Støvvej mangler.

taglagt kaldes tætstillede Blade, hvis Bladrande dække hverandre. takket kaldes en Bladrand, som ved smaa, fine Indskjæringer er delt i Takker; ere baade Indskjæringerne og Takkerne spidse, kaldes Bladet savtakket; ere Indskjæringerne spidse og Takkerne afrundede, er Bladet rundtakket; ere Indskjæringerne afrundede og Takkerne spidse, kaldes Bladet spidstakket eller tandet

tilbagerullet, et Blad, hvis Rand i en Bue bøjer indad mod Midten paa Bladets Underside.

tilleddet kaldes en Plantedel, som ved en Saarflade tilsidst regelmæssig løsner sig og falder af.

tilspidset kaldes et Legeme, som temmelig pludselig afsmalnes til en af en meget spids Vinkel begrænset Spids.

toaarig kaldes en Plante, hvis hele Udvikling — fra Spiringen til Plantens Død — tilendebringes i Løbet af to Aar.

Top kaldes, uden Hensyn til Beskaffenheden af de sammensættende Stande, en forlænget, sammensat Blomsterstand med forlængede Grene; de nedre Grene oftest længere og mere grenede end de øvre, Toppen derfor ofte pyramideformet.

tornet, besat med Torne: mere eller mindre forlængede, kegleformede, stive og stikkende Legemer.

tragtformet kaldes en sambladet Krone (eller Bæger), hvis Rør fra en smallere nedre Del efterhaanden jævnt udvider sig i en udbredt Krave.

trekoblet, et haandnervet, sammensat Blad med tre Smaablade.

Trevlerod, et Knippe af omtrent lige kraftige, i Reglen kun lidet grenede Rødder.

trindt kaldes et Legeme, hvis Tværsnit er kreds rundt.

tueformet kaldes en Plante med rigt forgrenet Jordstængel, hvis Grene ere tæt sammentrængte, og fra hvilken der udgaaer talrige overjordiske, i Reglen ugrenede Stængler.

tvebo kaldes en Planteart med enkjønnede Blomster, naar Hanblomsterne findes paa et, Hunblomsterne paa et andet Individ. vekjønnet, en Blomst, i hvilken der findes baade Støvblade og Støvvej.

Udløbere, lange, under- eller overjordiske, krybende eller idetmindste i Spidsen tilsidst rodslaaende Skud.

udrandet kaldes en Plantedel, som i sin iøvrigt afrundede eller butte Spids har en svag Indskjæring.

uldhaaret, beklædt med lange, bløde, i Reglen krusede og mellem hverandre indviklede Haar.

uligefinnet, se: sammensat.

Underbæger kaldes i en omkring- (og over-) sædig Blomst den udvidede Del af Blomsterbunden, som bærer Bløsteret og Støvbladene

undersædig kaldes en Blomst, hvis Blomsterbund ikke er udvidet og hvis Bløster og Støvblade derfor sidde umiddelbart nedenfor Støvvejen.

uregelmæssig er en Blomst, naar Bladene i hver enkelt Kreds ikke alle have samme Form og Størrelse.

Urt, urteagtig, kaldes en Plante, hvis overjordiske Dele ere saa bløde og saftige, at de ikke kunne overvintre, men dø bort om Efteraaret. Bruges ogsaa om enkelte Plantedele.

Vedtorn, Torne, som staa i Forbindelse med Stænglens Ved; de ere i Reglen omdannede Grene, sjældnere omdannede Blade. vinget kaldes et Legeme, som er forsynet med en flad, bladagtig Rand.

vægstillet er en Ægstol, som sidder paa Indersiden af Frugtknudens Ydervæg.

Yderbæger kaldes en Kreds af Højblade, som hos nogle Planter sidde umiddelbart nedenfor det egentlige Bæger.

Æg kaldes de Smaalegemes, som findes i Frugtknuden, og som efter at være blevne befrugtede af Støvkornene udvikle sig til Frø. De ere ved en kort Stilk, Ægstrængen, fæstede til ofte noget fremspringende Steder, Frugtbladenes sammenvoxede Rande, som kaldes Ægstolene.

ægformet kaldes en Plantedel, som er omtrent dobbelt saa lang som bred og som har sin største Bredde nedenfor Midten; Grunden er afrundet, Spidsen begrænset af en Vinkel.

øret kaldes et Blad, som ved sin Grund har to udstaaende, afrundede Afsnit.

Forklaring

over de benyttede Tegn og Forkortelser.

○ = eenaarig Urt.

⊙ = toaarig Urt.

21 = fleraarig Urt.

4,00 = 4 Meter (M.).¹

0,40 = 40 Centimeter (Ctm.).

0,04 = 4 Centimeter (Ctm.).

0,004 = 4 Millimeter (Mm.).

Subsp. = Subspecies, Underart σ : en i flere vigtige Kjendetegn fra Hovedarten afvigende Form, hvis Kjendetegn ere saaledes fæstnede, at den holder sig omtrent uforandret og ikke hverken ved Dyrkning eller i Naturen vender tilbage til Arten, men som dog ved Mellemformer er knyttet til Arten.

Var. = varierer eller Varietet; foran de latinske Plantenavne læses: variétas, f. Ex. var. *virides* = variétas *viridis*. — Ved Varietet forstaaes en ved eet eller flere Kjendetegn fra Arten afvigende Form, som ved Mellemformer er forbunden med Arten, og hvis Kjendetegn ikke holde sig uforandrede, men enten i Naturen eller ved Dyrkning gennem flere eller færre Slægtled kunne føres tilbage til Artens eller dog nærmere henimod Artens.

f. = forma σ : en ved ydre Aarsager: forandrede Jordbundsforhold, Fugtighed, Varme, Belysningsforhold osv. frembragt Afvigelse fra Arten, som temmelig snart vender tilbage til Arten, naar de oprindelige Forhold atter indtræde. Forma er dog ogsaa i Bogen brugt om de Former, under hvilke en Bastard optræder, idet den snart ligner mere den ene, snart mere den anden af Stamplanterne.

Bornh.	Bornholm.
Falst.	Falster.
Jyll.	Jylland.
Langel.	Langeland.
Loll.	Lolland.
Sjæll.	Sjælland.

Aug.	August.
Dec.	December.
Nov.	November.
Okt.	Oktober.
Sept.	September.

¹ 1 Meter = 100 Centimeter à 10 Millimeter. 1 Meter er omtrent lig med 3 Fod og 2 Tom.

De forkortede Forfatternavne.

A. Br.	Alexander Braun.	Huds.	Hudson.
Ait.	Aiton.	Irm.	Irmisch.
All.	Allioni.	Jacq.	Jacquin.
Anders.	Andersson.	Kit.	Kitaibel.
Andrzej.	Andrzejowsky.	Kütz.	Kützing.
Bab.	Babington.	L.	Linné.
Balb.	Balbis.	Lah.	Laharpe.
Beauv.	Palisot de Beauvois.	Lam.	Lamarck.
Benth.	Bentham.	Lec. et	Lecoq og Lamotte.
Bernh.	Bernhardi.	Lamott.	
Boenn.	Boenninghausen.	Ledeb.	Ledebour.
Borkh.	Borkhausen.	Lehm.	Lehmann.
Brot.	Brotero.	Lej.	Lejeune.
Cav.	Cavanilles.	Leyss.	Leysser.
Cham.	Chamisso.	L'Hérit.	L'Héritier.
Clairv.	Clairville.	Lindl.	Lindley.
Coss.	Cosson.	Lindeb.	Lindeberg.
Coult.	Coulter.	Lois.	Loiseleur Deslong-
Curt.	Curtis.		champs.
DC.	A. P. de Candolle.	Lonnr.	Lønnroth.
Desf.	Desfontaines.	M. et K.	Mertens og Koch.
Desr.	Desrousseaux.	Mey.	G. F. W. Meyer.
Desp.	Desportes.	Mill.	Miller.
Dethard.	Detharding.	Moq.-Tand.	Moquin-Tandon.
Didr.	Didrichsen.	Mort.	Mortensen.
Drej.	Drejer.	Murr.	Murray.
Dumort.	Dumortier.	Neck.	Necker.
Dur.	Durieu de Mais-	Ortm.	Ortmann.
	soneuve.	Pers.	Person.
Ehrh.	Ehrhart.	Poir.	Poiret.
Fr.	Fries.	Poll.	Pollich.
Fr. et G.	Friderichsen og Ge-	Pourr.	Pourret.
	lert.	R. Br.	Robert Brown.
Gärtn.	Gärtner.	Rebent.	Rebentisch.
Gaud.	Gaudin.	Reichenb.	Reichenbach.
Gil.	Gilibert.	R. et S. }	Roemer et Schultes.
Gmel.	Gmelin.	R. et Sch. }	
Good.	Goodenough.	Retz.	Retzius.
Griseb.	Grisebach.	Rich.	Richard.
Hall.	Haller.	Rostr.	Rostrup.
Hartm.	Hartman.	Salisb.	Salisbury.
Hoffm.	Hoffmann.	Sch. et Sp.	Schimper og Spenner.
Hook.	Hooker.	Schlecht.	Schlechtendal.
Hornem.	Hornemann.	Schleich.	Schleicher.

Schk.	Schkuhr.	Vill.	Villars.
Schrad.	Schrader.	Wahlb.	Wahlberg.
Schreb.	Schreber.	Wahlenb.	Wahlenberg.
Schult.	Schultes.	Wallm.	Wallmann.
Schum.	Schumacher.	Wallr.	Wallroth.
Scop.	Scopoli.	Web.	Weber.
Sibth.	Sibthorp.	Weig.	Weigel.
Sm.	Smith.	Welw.	Welwitsch.
Sond.	Sonder.	W. et K.	Waldstein og Kitaibel.
Spenn.	Spenner.	W. et N.	Weihe og Nees v. Esenbeck.
Sw.	Swartz.	Wib.	Wibel.
Thuill.	Thuillier.	Willd.	Willdenow.
Thunb.	Thunberg.	Willem.	Willemet.
Torr. et Gray.	Torrey og Gray.	Wimm. et Grab.	Wimmer og Gra- bowski.
Tratt.	Trattinick.	With.	Withering.
Trin.	Trinnius.	Wulf.	Wulfen.
Vaill.	Vaillant.		
Vauch.	Vaucher.		

Register

over de i Bogen forekommende Familie- og Slægtsnavne samt de fra Almuesproget særlig bekendte Navne for enkelte Arter.
(Synonymerne ere trykte med *Cursiv.*)

A.

Aakande, 107.	Alisma, 12.	Antirrhinum, 204.
Abeblomst, 204.	Alismaceae, 11.	Apium, 180.
Abies, 11.	Alliaria, 117.	Apocynaceae, 225.
Abietaceae, 10.	Allium, 57.	Aquifoliaceae, 136.
Abild, 157.	Alnus, 76.	Aquilegia, 101.
Acer, 134.	Alopecurus, 49.	Arabis, 116.
Aceraceae, 134.	Alsine, 88.	Araceae, 54.
Achillea, 248.	Alyssum, 113.	Aracium, 258.
Aconitum, 101.	Althaea, 126.	Araliaceae, 175.
Acorus, 54.	Amarant, 94.	Archangelica, 183.
Actaea, 106.	Amarantaceae, 93.	Arctostaphylus, 188.
Adoxa, 139.	Amarantus, 94.	Arenaria, 88.
Aegopodium, 179.	Amaryllidaceae, 59.	Aristolochia, 185.
Aesculus, 134.	Ambrosia, 261.	Armeria, 193.
Aethusa, 182.	Amygdalaceae, 155.	Armoracia, 112.
Aftenstjerne, 117.	Anacamptis, 63.	Arnica, 250.
Agermaane, 155.	Anagallis, 190.	Arnoseris, 254.
Agertidsel, 243.	Anchusa, 198.	Artemisia, 247.
Agrimonia, 155.	Andemad, 55.	Arum, 55.
Agropyrum, 51.	Andromeda, 188.	Arve, 190.
Agrostemma, 91.	Anemone, 105.	Asarum, 185.
Agrostis, 47.	Anethum, 183.	Asclepiadaceae, 225.
Aira, 44.	Angelika, 183.	Ask, 223.
Airopsis, 46.	Angelik, 183.	Asparagus, 59.
Ajuga, 220.	Antennaria, 247.	Asparges, 59.
Akeleje, 101.	Anthemis, 248.	Asperugo, 197.
Alant, 252.	Anthericum, 58.	Asperula, 229.
Alchemilla, 146.	Anthoxanthum, 49.	Aspidium, 5.
	Anthriscus, 181.	Asplenium, 3.
	Anthyllis, 160.	Aster, 253.

Asters, 253.
 Astragalus, 160.
 Astragal, 160.
 Astrantia, 179.
 Athyrium, 4.
 Atriplex, 97.
 Atropa, 201.
 Avena, 45.
 Avnbøg, 77.
 Avneknippe, 26.

B.

Bakkestjerne, 253.
 Bakketidsel, 243.
 Baldrian, 233.
 Ballota, 216.
 Balsaminaceae, 133.
 Balsaminefamil., 133.
 Barbarea, 117.
 Barsvælg, 218.
 Batrachium, 103.
 Bede, 97.
 Bellis, 248.
 Benbræk, 56.
 Benved, 135.
 Berberidaceae, 107.
 Berberis, 107.
 Berteroa, 113.
 Beta, 97.
 Betonica, 217.
 Betonie, 217.
 Betulaceae, 76.
 Betula, 77.
 Bibernelle, 155.
 Bidens, 253.
 Bingelurt, 128.
 Birk, 77.
 Birkefamilien, 76.
 Bitterblad, 224.
 Bittermælk, 260.
 Bjørneklo, 184.
 Blaabær, 189.
 Blaahat, 234.
 Blaastjerne, 229.
 Bla atop, 44.
 Bladhoved, 241.
 Blechnum, 5.

Blitum, 96.
 Blommetræ, 156.
 Blomstersivene, 12.
 Blomstersiv, 13.
 Blærebæger, 200.
 Blærerod, 212.
 Blærerodsfam., 211.
 Blæresmelde, 91.
 Boghvede, 84.
 Borraginaceae, 195.
 Borrage, 197.
 Borst, 260.
 Botrychium, 1.
 Braadfrø, 261.
 Brachypodium, 48.
 Brandbæger, 250.
 Bransenfode, 9.
 Brassica, 119.
 Bridurt, 91.
 Briza, 43.
 Bromus, 39.
 Brudelys, 12.
 Brunella, 219.
 Brunelle, 219.
 Bruskbæger, 91.
 Brunrod, 203.
 Bryonia, 170.
 Brændeskjærm, 182.
 Brøndkarse, 115.
 Brøndsel, 253.
 Bukar, 229.
 Bukkeblad, 225.
 Bukkehorn, 168.
 Bukketorn, 201.
 Bulliarda, 137.
 Bulmeurt, 200.
 Bunias, 115.
 Bunke, 44.
 Bupleurum, 179.
 Burre, 240.
 Butomus, 12.
 Byg, 50.
 Bynke, 247.
 Bægerbregne, 4.
 Bækarve, 124.
 Bækarvefamilien,
 123.

Bændeltang, 18.
 Bævreasp, 75.
 Bøg, 78.
 Bølle, 189.

C.

Cakile, 120.
 Calamagrostis, 47.
 Calamintha, 223.
 Calla, 55.
 Callitriche, 128.
 Calluna, 188.
 Caltha, 101.
 Camelina, 113.
 Campanula, 226.
 Campanulaceae, 226.
 Cannabaceae, 80.
 Cannabis, 80.
 Caprifoliaceae, 231.
 Capsella, 114.
 Cardamine, 115.
 Carduus, 241.
 Carex, 27.
 Carlina, 243.
 Carpinus, 77.
 Carum, 180.
 Caryophyllaceae, 85.
 Castanea, 78.
 Catabrosa, 43.
 Caucalis, 184.
 Celastraceae, 135.
 Centaurea, 244.
 Centunculus, 191.
 Cephalanthera, 65.
 Cerastium, 86.
 Cerasus, 156.
 Ceratophyllaceae,
 106.
 Ceratophyllum, 106.
 Chaerophyllum, 181.
 Chamaenerium, 173.
 Chelidonium, 108.
 Chenopodiaceae, 94.
 Chenopodina, 97.
 Chenopodium, 95.
 Chimophila, 186.
 Chrysanthemum, 248.

Chrysosplenium, 139.
 Cicendia, 224.
 Cichorium, 254.
 Cicuta, 181.
 Cikorie, 254.
 Cineraria, 250.
 Circaea, 173.
 Cirsium, 241.
 Cistaceae, 123.
 Cladium, 26.
 Claytonia, 99.
 Clinopodium, 223.
 Cnidium, 182.
 Cochlearia, 112.
 Coeloglossum, 64.
 Colchicaceae, 55.
 Colchicum, 56.
Comarum, 145.
 Compositae, 234.
 Coniferae, 9.
 Conium, 181.
 Convallaria, 59.
 Convallariaceae, 58.
 Convolvulaceae, 193.
 Convolvulus, 194.
 Corallorhiza, 66.
 Coriandrum, 185.
 Cornaceae, 174.
 Cornus, 174.
 Corrigiola, 90.
 Corydalis, 109.
 Corylaceae, 77.
 Corylus, 77.
Corynephorus, 45.
 Cotoneaster, 158.
 Cotula, 250.
 Crambe, 120.
 Crassulaceae, 137.
 Crataegus, 158.
 Crepis, 258.
 Crocus, 61.
 Cruciferae, 109.
 Cucurbitaceae, 170.
 Cupressaceae, 10.
 Cupuliferae, 78.
 Cuscuta, 194.
 Cynoglossum, 199.

Cynosurus, 48.
 Cyperaceae, 23.
 Cyperus, 24.
 Cypresfamilien, 10.
 Cypripedium, 62.
 Cystopteris, 4.
 Cytisus, 169.

D.

Dactylis, 39.
 Daphne, 136.
 Datura, 200.
 Daucus, 184.
 Delphinium, 101.
 Dentaria, 116.
 Desmerurt, 139.
 Dianthus, 93.
 Digitalis, 203.
 Digitaria, 46.
 Digraphis, 47.
 Dild, 183.
 Diplotaxis, 118.
 Dipsaceae, 233.
 Dipsacus, 234.
 Djævelsbid, 234.
 Dodder, 113.
 Dorothealilie, 60.
 Draba, 112.
 Dracocephalum, 220.
 Dragehoved, 220.
 Drosera, 120.
 Druemunke, 106.
 Dueurt, 171.
 Dunhammer, 54.
 Dunhammerfamilien, 53.
 Dværghunke, 46.
 Dværgmispel, 158.
 Dværgulvefod, 8.
 Dyndurt, 205.

E.

Echinocloa, 46.
 Echinops, 245.
Echinopsilon, 97.
Echinosperrum, 199.

Echium, 197.
 Edderkopurt, 58.
 Eg, 78.
 Egebregne, 3.
 Egernhale, 41.
 Elatine, 124.
 Elssholzia, 221.
 Elymus, 51.
 Elaeagnaceae, 137.
 Empetraceae, 129.
 Empetrum, 129.
 Ene, 10.
 Engblomme, 101.
 Engelskræs, 193.
 Engelsødfamilien, 2.
 Engelsod, 3.
 Engkarse, 116.
Enodium, 44.
 Ensian, 224.
 Ensianfamilien, 224.
 Epilobium, 171.
 Epipactis, 65.
 Epipogon, 66.
 Equisetum, 6.
 Eranthis, 101.
 Erica, 188.
 Ericaceae, 187.
 Erigeron, 253.
 Eriophorum, 24.
 Erodium, 133.
 Erucastrum, 118.
Ervum, 161.
 Eryngium, 179.
 Erysimum, 117.
 Erythraea, 224.
 Esparsette, 160.
 Euonymus, 135.
 Eupatorium, 245.
 Euphorbia, 127.
 Euphorbiaceae, 127.
 Euphrasia, 209.
 Evighedsblomst, 246.

F.

Faareleger, 193.
 Fagus, 78.
 Falcaria, 181.

Festgræs, 44.
 Festuca, 40.
 Ficaria, 104.
 Filago, 245.
 Firkloft, 250.
 Fingerax, 46.
 Fingerhøl, 203.
 Fireblad, 59.
 Firling, 87.
 Fjerbregne, 4.
 Fladax, 24.
 Fladbælg, 163.
 Fladstjerne, 89.
 Fliglæbe, 65.
 Flipkrave, 114.
 Flitterax, 46.
 Flueblomst, 64.
 Flojelsgræs, 44.
 Fnugurt, 250.
 Fodangel, 184.
 Foldfrø, 184.
 Forglemmigej, 197.
 Fragaria, 145.
 Fraxinus, 223.
 Fredløs, 190.
 Fritillaria, 57.
 Fruebær, 149.
 Fruesko, 62.
 Frytle, 22.
 Frøbid, 18.
 Frøbidfamilien, 18.
 Fropeber, 103.
 Frostjerne, 106.
 Fuglegræs, 89.
 Fuglekirsebærtræ,
 156.
 Fugleklo, 160.
 Fuglemælk, 57.
 Fuglerede, 66.
 Fumaria, 109.
 Fumariaceae, 108.
 Fyr, 11.
 Føfod, 245.

G.

Gaasefod, 95.
 Gaasemad, 116.

Gaaseurt, 248.
 Gagea, 57.
 Galanthus, 60.
 Galdebær, 170.
 Galea, 160.
 Galeobdolon, 218.
 Galeopsis, 217.
 Galinsoga, 248.
 Galium, 229.
 Galnebær, 201.
 Galtetand, 216.
 Gedeblad, 231.
 Gedebladfam., 231.
 Gederams, 173.
 Gedeskjæg, 260.
 Genista, 169.
 Gentiana, 224.
 Gentianaceae, 224.
 Geraniaceae, 131.
 Geranium, 131.
 Geum, 145.
 Giftlilier, 55.
 Gifttyde, 181.
 Gipsurt, 93.
 Gjæslingeblomst, 112.
 Gjøgelilie, 64.
 Gjogeuert, 63.
 Gjogeuertfamilien, 61.
 Glansfrø, 49.
 Glatbælg, 164.
 Glaucium, 108.
 Glaux, 191.
 Glechoma, 220.
 Glyceria, 42.
 Gnaphalium, 246.
 Goodyera, 65.
 Graadodder, 113.
 Gramineae, 35.
 Gran, 10.
 Granfamilien, 10.
 Græsfamilien, 35.
 Græskarfamilien, 170.
 Gulax, 49.
 Guldblomme, 250.
 Guldhavre, 45.
 Guldregn, 169.
 Guldstjerne, 57.

Gulerod, 184.
 Gyldenris, 252.
 Gymnadenia, 64.
 Gypsophila, 93.
 Gyvel, 169.
 Gyvelkvæler, 211.

H.

Halianthus, 88.
 Haloragidaceae, 173.
 Haloscias, 183.
 Halvgræsfamilien, 23.
 Halvsvøb, 182.
Halymus, 99.
 Hamp, 80.
 Hampfamilien, 80.
 Hanekro, 217.
 Hanespore, 46.
 Haremad, 254. *Hareklov*
 Hareore, 179. 166.
 Hassel, 77.
 Hasselfamilien, 77.
 Hasselurt, 185.
 Havgræs, 17.
 Havre, 45.
 Hedelyng, 188.
 Hedera, 175.
 Hejre, 39.
 Hejresvingel, 39.
 Heleocharis, 26.
 Heleosciadium, 180.
 Helianthemum, 123.
 Helleborus, 101.
 Helminthia, 261.
 Helodea, 19.
 Heracleum, 184.
 Herminium, 64.
 Herniaria, 91.
 Hesperis, 117.
 Hestebonne, 163.
 Hestegræs, 44.
 Hestehale, 174.
 Hestehov, 245.
 Hestekastanie, 134.
 Hestetunge, 196.
 Hieracium, 255.
 Hierochloa, 44.

Hippophaë, 137.
 Hippuris, 174.
 Hindbær, 150.
 Hindebæger, 193.
 Hindebægerfamilien,
 193.

Hindeknæ, 90.
 Hirse, 46.
 Hjelme 49.
 Hjorterod, 182.
 Hjortetrøst, 245.
 Hjulkrone 197.
 Hjærtegræs, 43.
 Hjærtelæbe, 65.
 Hjærtespand, 217.
 Hjørneklap, 117.
 Holcus, 44.
 Holosteum, 88.
 Honckenya, 88.
 Hordeum, 50.
 Hornblad, 106.
 Horndrager, 63.
 Hornskulpe, 108.
 Hottonia, 192.
 Humle, 80.
 Humulus, 80.
 Hundegræs, 39.
 Hundepersille, 182.
 Hundesalat, 260.
 Hundetunge, 199.
 Hullæbe, 65.
 Hulsvøb, 181.
 Husløg, 138.
 Hvede, 51.
 Hvene, 47.
 Hvidblomme, 60.
 Hvidtjørn, 158.
 Hydrocharis, 18.
 Hydrocharitaceae, 18.
 Hydrocotyle, 179.
 Hyld, 232.
 Hyoscyamus, 200.
 Hypericum, 124.
 Hypochoeris, 261.
 Hyrdetaske, 114.
 Hæg, 156.
 Høgeskjæg, 258.

Høgeurt, 255
 Hønsbær, 174.
 Hønsetarm, 86.
 Hør, 130
 Hørfamilien, 130.

I.

Ilex, 136.
 Illecebrum, 91.
 Impatiens, 133.
 Imperatoria, 184.
 Inula, 252.
 Iridaceae, 60.
 Iris, 60.
 Isatis, 115.
 Isoëtes, 9.

J.

Jasione, 227.
 Jernurt, 214.
 Jomfrukam, 182.
 Jordbær, 145.
 Jordbærspinat, 96.
 Jordrøg, 109.
 Jordrøgfamilien, 108.
 Juncaceae, 19.
 Juncaginaceae, 12.
 Juncus, 19.
 Juniperus, 10.

K.

Kaal, 119.
 Kaalrabi, 119.
 Kabbeleje, 101.
 Kalmus, 54.
 Kambregne, 5.
 Kambunke, 48.
 Kamgræs, 48.
 Kamille, 249.
 Kanariegræs, 49.
 Kantbælg, 168.
 Karse, 114.
 Kartebolle, 234.
 Kartebollefamilien,
 233.
 Kartoffel, 200.
 Kastanie, 78.

Katost, 126.
 Katostfamilien, 125.
 Kattefod, 247.
 Kattehale, 171.
 Kattehalefamilien,
 170.

Katteskjæg, 53.
 Katteurt, 220.
 Kejserkrone, 57.
 Kiddike, 119.
 Kilebæger, 99.
 Kirsebærtræ, 156.
 Kjællingtand, 168.
 Kjæmper, 213.
 Kjæruld, 24.
 Kjørvel, 181.
 Klaseskjærm, 182.
 Klinte, 91.
 Klokke, 226.
 Klokkefamilien, 226.
 Klokkelyng, 188.
 Klynger, 148.
 Kløver, 165.
 Kløvkrone, 87.
 Kløvplade, 113.
 Knautia, 234.
 Knavel, 89.
 Knopurt, 244.
 Knudearve, 191.
 Knælæbe, 66.
 Knærod, 65.
 Kobjælde, 105.
 Kochia, 97.
 Kodriver, 191.
 Kodriverfamilien,
 189.
 Koeleria, 48.
 Kofode, 209.
 Kogleax, 24
 Kokleare, 112.
 Kommen, 180.
 Kongebregne, 5.
 Kongebregnerne, 5.
 Kongelys, 202.
 Kongepen, 260.
 Konval, 59.
 Konvalfamilien, 58.

Koralrod, 66.
 Korbær, 150.
 Koriander, 185.
 Kornblomst, 244.
 Kornel, 174.
 Korsblomstrede, 109.
 Korsknep, 220.
 Kortlæbe, 220.
 Kragefod, 145.
 Krageklo, 168.
 Kransburre, 219.
 Kransbørste, 223.
 Krapfamilien, 228.
 Krebsklo, 18.
 Kristtorn, 136.
 Kroгнаal, 113.
 Krumhals, 198.
 Kryddernynte, 221.
 Kræge, 156.
 Krøsbær, 189.
 Kulsukker, 199.
 Kurvblomstrede, 234.
 Kvalkved, 232.
 Kvan, 183.
 Kveller, 97.
 Kvik, 51.
 Kvæsurt, 155.

L.

Labiatae, 214.
 Lactuca, 259.
 Lamium, 218.
 Lampsana, 254.
 Lappa, 240.
 Lappula, 199.
 Larix, 11.
 Laserpitium, 184.
 Lastrea, 4.
 Lathraea, 210.
 Lathyrus, 163.
 Leersia, 47.
 Lemna, 55.
 Lemnaceae, 55.
 Lentibulariaceae, 211.
 Leontodon, 260.
 Leonurus, 217.

Lepidium, 114.
Lepigonum, 90.
 Lepturus, 53.
 Leucojum, 60.
 Leverurt, 139.
 Levisticum, 183.
 Libanotis, 182.
 Liguster, 223.
 Ligustrum, 223.
 Liliaceae, 56.
 Liliefamilien, 56.
 Liliekonval, 59.
 Limnanthemum, 225.
 Limosella, 205.
 Limurt, 91.
 Linaceae, 130.
 Linaria, 204.
 Lind, 125.
 Linnæa, 232.
 Linum, 130.
 Liparis, 65.
 Listera, 65.
 Lithospermum, 196.
 Littorella, 214.
 Lobelia, 228.
 Lobelie, 228.
 Lolium, 53.
 Lonicera, 231.
 Loppeurt, 252.
 Lorantheaceae, 186.
 Lostilk, 183.
 Lotus, 168.
 Lunaria, 113.
 Lungeurt, 196.
 Lupin, 168.
 Lupinus, 168.
 Luzula, 22.
 Lychnis, 91.
 Lycium, 201.
 Lycopodium, 7.
 Lycopus, 222.
 Lyngfamilien, 187.
 Lysimachia, 190.
 Lythraceae, 170.
 Lythrum, 171.
 Læbeblomstrede, 214.
 Læbelos, 220.

Lærk, 11.
 Lærkespore, 109.
 Løg, 57.
 Løgekarse, 117.
 Løn, 134.
 Lovefod, 146.
 Lovemund, 204.
 Løvetand, 259.
 Løvstikke, 183.

M.

Maanerude, 1.
 Maaneskulpe, 113.
 Majanthemum, 59.
 Majblomst, 59.
 Malachium, 87.
 Malaxis, 65.
 Malurt, 247.
 Malva, 126.
 Malvaceae, 125.
 Mandelfamilien, 155.
 Mandstro, 179.
 Mangelov, 4.
 Marehalm, 51.
 Marietidsel, 243.
 Marrubium, 219.
 Marsiliaceae, 5.
 Maskeblomstrede, 201.
 Matricaria, 249.
 Medicago, 167.
 Melampyrum, 209.
 Melandrium, 91.
 Melanosinapis, 119.
 Melbærris, 188.
 Melde, 97.
 Melica, 46.
 Melilotus, 164.
 Mentha, 221.
 Menyanthes, 225.
 Mercurialis, 128.
 Merian, 221.
 Miliegræs, 47.
 Miliun, 47.
 Milturt, 139.
 Mimulus, 204.
 Mistelten, 186.

Mjodurt, 141.
Mochringia, 88.
 Molinia, 44.
 Monotropa, 187.
 Montia, 99.
 Multebær, 149.
 Munke, 227.
 Murrude, 3.
 Musehale, 105.
 Museurt, 245.
 Mygblomst, 65.
 Mynte, 221.
 Myosotis, 197.
 Myosurus, 105.
 Myrica, 79.
 Myriophyllum, 174.
 Myrrhis, 181.
 Mysike, 229.
 Mysse, 55.
 Mælkebotte, 259.
 Mælkurt, 135.
 Mærke, 180.

N.

Naalebæger, 185.
 Najade, 18.
 Najas, 18.
 Narcis, 60.
 Narcissus, 60.
 Nardus, 53.
 Narthecium, 56.
 Nasturtium, 115.
 Natlys, 171.
 Natlysfamilien, 171.
 Natskygge, 200.
 Natviol, 117.
 Naur, 134.
 Nellike, 93.
 Nellikefamilien, 85.
 Nellikerod, 145.
 Neottia, 66.
 Nepeta, 220.
 Neslia, 114.
 Norel, 88.
 Nuphar, 107.
 Nymphaea, 107.
 Nyserod, 101.

Næbfro, 27.
 Nælde, 79.
 Nældefamilien, 79.
 Nøkkerose, 107.

O.

Obione, 99.
 Odontites, 208.
 Oenanthe, 182.
 Oenothera, 171.
 Oenotheraceae, 171.
 Oleaceae, 223.
 Olietræfamilien, 223.
 Omphalodes, 198.
 Onde Urter, 249.
 Onobrychis, 160.
 Onoclea, 5.
 Ononis, 168.
 Onopordon, 240.
 Ophioglossaceae, 1.
 Ophioglossum, 1.
 Ophrys, 64.
 Orchidaceae, 61.
 Orchis, 63.
 Origanum, 221.
 Ornithogalum, 57.
 Ornithopus, 160.
 Orobanche, 211.
 Orobus, 164.
 Osmunda, 5.
 Oxalis, 130.
 Oxetunge, 198.
 Oxeøje, 248.
 Oxyccoccus, 189.

P.

Paaskelilie, 60.
 Padderokke, 6.
 Panicum, 46.
 Papaver, 108.
 Papaveraceae, 107.
 Papilionaceae, 158.
 Parietaria, 80.
 Paris, 59.
 Parnassia, 139.
 Pastinak, 183.
 Pastinaca, 183.

Peberrod, 112.
 Pebertræ, 136.
 Pedicularis, 210.
 Pengeurt, 113.
 Peplis, 171.
 Perikum, 124.
 Persille, 180.
 Pestilensurt, 245.
 Petasites, 245.
 Petroselinum, 180.
 Peucedanum, 184.
 Phalaris, 49.
 Phegopteris, 3.
 Phleum, 50.
 Phragmites, 43.
 Physalis, 200.
 Phyteuma, 228.
 Picea, 10.
 Picris, 260.
 Pigfro, 199.
 Pigæble, 200.
 Pil, 67.
 Pilblad, 12.
 Pilefamilien, 66.
 Pileurt, 82.
 Pilledrager, 5.
 Pilularia, 5.
 Pimpinella, 180.
 Pimpinelle, 180.
 Pinselilie, 60.
 Pindsvinknop, 54.
 Pinguicula, 211.
 Pinus, 11.
 Pisum, 163.
 Plantaginaceae, 212.
 Plantago, 213.
 Platanthera, 64.
 Plumbaginaceae, 193.
 Poa, 41.
 Polygala, 135.
 Polygonaceae, 80.
 Polygonatum, 59.
 Polygonum, 82.
 Polypodiaceae, 2.
 Polypodium, 3.
 Pomaceae, 157.
 Poppel, 75.

Populus, 75.
 Pors, 79.
 Portulacaceae, 99.
 Portulakfamilien, 99.
 Poselæbe, 64.
 Potamogetonaceae,
 13.
 Potamogeton, 13.
 Potentilla, 142.
 Potentil, 142.
 Poterium, 155.
 Pragststjerne, 91.
 Primula, 191.
 Primulaceae, 189.
 Prunus, 156.
 Præstekrave, 249.
 Psamma, 49.
Pteris, 3.
 Pteridium, 3.
 Pukkellæbe, 64.
 Pulicaria, 252.
 Pulmonaria, 196.
 Pulsatilla, 105.
 Pyrola, 187.
 Pyrolaceae, 186.
 Pyrus, 157.
 Pæretræ, 157.

Q.

Quercus, 78.

R.

Radeløv, 3.
 Radiola, 130.
 Rajgræs, 53.
 Randfrø, 184.
 Ranunculaceae, 99.
 Ranunculus, 102.
 Ranunkel, 102.
 Ranunkelfam., 99.
 Rapgræs, 41.
 Raphanus, 119.
 Raps, 119.
 Rapuntsel, 228.
 Ravnefod, 114.
 Regnfang, 247.
 Reseda, 120.

Rhamnus, 136.
 Rhinanthus, 210.
 Rhynchospora, 27.
 Ribes, 140.
 Ribs, 140.
 Ridderspore, 101.
 Risgræs, 47.
 River, 197.
 Rosa, 146.
 Rosaceae, 140.
 Rose, 146.
 Rosenfamilien, 140.
 Rosmarinlyng, 188.
 Rottehale, 50.
 Rubiaceae, 228.
 Rubladede, 195.
 Rubus, 148.
 Rudbeckia, 247.
 Rug, 52.
 Rumex, 80.
 Rundbælg, 160.
 Rundskulpe, 114.
 Ruppia, 17.
 Rybs, 119.
 Rævehale, 49.
 Rævling, 129.
 Rødknæ, 82.
 Rødtop, 208.
 Røllike, 248.
 Røn, 157.
 Rørgæs, 47.
 Rørhvene, 47.

S.

Sagina, 87.
 Sagittaria, 12.
 Salat, 259.
 Salicaceae, 66.
 Salicornia, 97.
 Salix, 67.
 Salomons Lysestage,
 114.
 Salomons Segl, 59.
 Salsola, 97.
 Salturt, 97.
 Salturtfamilien, 94.
 Sambucus, 232.

Samel, 193.
 Samolus, 193.
 Sanct Hansurt, 138.
 Sandelfamilien, 185.
 Sandkryb, 191.
 Sandskjæg, 44.
 Sandvaaner, 88.
 Sanikel, 179.
 Sanguisorba, 155.
 Sanicula, 179.
 Santalaceae, 185.
 Sapindaceae, 134.
 Saponaria, 93.
 Sarothamnus, 169.
 Saxifraga, 139.
 Saxifragaceae, 138.
 Scabiosa, 234.
 Scandix, 182.
 Schedonorus, 39.
 Scheuchzeria, 13.
 Schoenus, 26.
 Scirpus, 24.
 Scleranthus, 89.
 Scorzonera, 260.
 Scrophularia, 203.
 Scrophulariaceae,
 201.
 Scutellaria, 219.
 Secale, 52.
 Sedum, 137.
 Seglblad, 181.
 Selaginella, 8.
 Selaginellaceae, 8.
 Seline, 183.
 Selinum, 183.
 Selleri, 180.
 Sempervivum, 138.
 Senebiera, 114.
 Senecio, 250.
 Sennep, 119.
 Sennepskaal, 119.
 Serradela, 161.
 Serratula, 240.
 Setaria, 49.
 Sherardia, 229.
 Sieglingia, 46.
 Silene, 91.

Silke. 194.
 Silkefamilien, 194.
 Silybum, 243.
 Sinapis, 119.
 Singron, 225.
 Sisymbrium, 118.
 Sium, 180.
 Siv. 19.
 Sivfamilien, 19.
 Skaalfrugtfam., 78.
 Skabiose, 234.
 Skarntyde, 181.
 Skavgræs, 7.
 Skedeknæfam., 80.
 Skeblad. 12.
 Skebladfamilien, 11.
 Skjaller, 210.
 Skjoldbregne, 5.
 Skjolddrager. 219.
 Skjælrod, 210.
 Skjæne, 26.
 Skjær, 240.
 Skjærmarve. 88.
 Skjærmax, 49.
 Skjærmblofstrede,
 175.
 Skorem, 90.
 Skorsonere. 260.
 Skovarve, 88.
 Skovlilie, 65.
 Skovmærke, 229.
 Skovstjerne, 191.
 Skovsyre, 130.
 Skrueax, 65.
 Skræppe, 80.
 Skvalderkaal, 179.
 Slaaentorn, 156.
 Slangehoved, 197.
 Slangerod, 185.
 Slangerodfam., 185.
 Slangetunge, 1.
 Slangetungefam., 1.
 Snebær. 232.
 Sneglebælg, 167.
 Snerle, 194.
 Snerre, 229.
 Snylterod, 187.

Sodaurt, 97.
 Solanaceae, 199.
 Solanum. 200.
 Solbær, 140.
 Soldug, 120.
 Solidago, 252.
 Soløje, 123.
 Sommerkonval, 187.
 Sonchus, 254.
 Sorbus, 157.
 Spansk Kjørvel, 181.
 Sparganium, 54.
 Spergel, 90.
 Spergula, 90.
 Spergularia, 90.
 Spidshale. 53.
 Spiraea, 141.
 Spirantes, 65.
 Springbalsamin, 133.
 Springfrø, 133.
 Springklap, 115.
 Springknap, 80.
 Stachys, 216.
 Star, 27.
 Statice, 193.
 Steffensurt, 173.
 Stellaria, 89.
 Stenbræk, 139.
 Stenbrækfam., 138.
 Stenfrø, 196.
 Stenhammaria, 196.
 Stenkløver. 164.
 Stenurt, 137.
 Stenurtfamilien, 137.
 Stikkelsbær, 140.
 Stilkax, 48.
 Stjærneskjærm, 179.
 Stokrose, 126.
 Stolthenrik, 95.
 Storkenæb, 131.
 Storkenæbfam., 131.
 Stormhat, 101.
 Storskjærm, 184.
 Strandarve, 88.
 Strandgaasefod, 97.
 Strandbo, 214.
 Strandkaal, 120.

Strandsennep, 120.
 Strandært, 163.
 Stratiotes, 18.
 Stregbælg, 160.
 Strudsvinge, 5.
Sturmia, 65.
 Suaeda, 97.
 Subularia, 113.
 Succisa, 234.
 Sumpskjærm, 180.
 Sumpstraa, 26.
 Surkløver, 130.
 Svalerod, 226.
 Svaleur, 108.
 Svinemælk, 254.
 Svineøjje, 254.
 Svingel, 40.
 Svovlrod, 184.
 Sværtævæld, 222.
 Sylblad, 113.
 Symphoricarpus, 232.
 Symphytum, 199.
 Syre, 82.
 Syren, 223.
 Syringa, 223.
 Sæbeurt, 93.
 Søblad, 225.
 Sødgræs, 42.
 Sødskjærm, 181.
 Solvbladfamilien,
 137.

T.

Taarnurt, 116.
 Tagrør, 43.
 Takkeklap, 115.
 Tanacetum, 247.
 Tandbæger, 216.
 Tandbælg, 46.
 Tandrod, 116.
 Tangurt, 97.
 Taraxacum, 259.
 Taxaceae, 10.
 Taxtræ, 10.
 Teesdalia, 114.
 Tetragonolobus, 168.
 Teucrium, 220.

Thalictrum, 106.
 Thesium, 185.
 Thlaspi, 113.
 Thrincia, 260.
 Thymelaeaceae, 136.
 Thymus, 222.
 Tidlos, 56.
 Tidse, 137.
 Tidsel, 241.
 Tidselkugle, 245.
 Tilia, 125.
 Timian, 222.
 Tjærenellike, 91.
 Tordenskræppe, 245.
 Torilis, 184.
 Tornblad, 170.
 Torskemund, 204.
 Traadspore, 64.
 Tragopogon, 260.
 Tranebær, 189.
 Tranehals, 133.
 Trehage, 13.
 Trientalis, 191.
 Trifolium, 165.
 Triglochin, 13.
 Trigonella, 168.
Triodia, 46.
 Trisetum, 45.
 Triticum, 51.
 Troidurt, 210.
 Trollius, 101.
 Trævlekrone, 91.
 Tulipa, 56.
 Tulipan, 56.
 Turnips, 119.
 Turritis, 116.
 Tusindblad, 174.
 Tusindfryd, 248.
 Tusindfrø, 130.
 Tusindgylden, 224.
 Tussilago, 245.
 Tvetand, 218.
 Typha, 54.
 Typhaceae, 53.
 Tyttebær, 189.
 Tæppegræs, 43.
 Torstetræ, 136.

U.

Ulex, 170.
 Ulmus, 79.
 Umbelliferae, 175.
 Urticaceae, 79.
 Urtica, 79.
 Utricularia, 212.
 Ulvefod, 7.
 Ulvsron, 232.

V.

Vaarforglemmigej, 198.
 Vaarsalat, 233.
 Vacciniaceae, 189.
 Vaccinium, 189.
 Vajd, 115.
 Valbirk, 134.
 Valeriana, 233.
 Valerianaceae, 232.
 Valerianella, 233.
 Valmue, 108.
 Valmuefamilien, 107.
 Vandarve, 99.
 Vandax, 13.
 Vandaxfamilien, 13.
 Vandkarse, 116.
 Vandkrans, 17.
 Vandnavle, 179.
 Vandpeberrod, 115.
 Vandpest, 19.
 Vandportulak, 171.
 Vandrollike, 192.
 Vandspir, 174.
 Vandspirfamil., 173.
 Vandstjerne, 128.
 Vedbend, 175.
 Vejbred, 213.
 Vejbredfamilien, 212.
 Vejsennep, 118.
 Venusvogn, 101.
 Verbascum, 202.
 Verbena, 214.
 Veronica, 205.
 Vibefedt, 211.
 Vibeæg, 57.
 Viburnum, 232.

Vicia, 161.
 Vinca, 225.
 Vincetoxicum, 226.
 Vikke, 161.
 Vild Persille, 182.
 Vinterblomme, 101.
 Vintergjæk, 60.
 Vintergron, 186.
 Vintergronfamil., 186.
 Vinterkarse, 117.
 Viol, 121.
 Viscaria, 91.
 Viscum, 186.
 Visse, 169.
 Voldtimian, 223.
 Volverlej, 250.
 Vortemælk, 127.
 Vortemælkfamil., 127.
 Vorterod, 104.
 Vrietorn, 136.
 Vulpia, 41.

W.

Weingärtneria, 44.

X.

Xanthium, 261.

Z.

Zanichellia, 17.
 Zostera, 18.

Æ.

Æblefamilien, 157.
 Æbletræ, 157.
 Ædelgran, 11.
 Æl, 76.
 Ælm, 79.
 Ærepris, 205.
 Æretræ, 134.
 Ært, 163.
 Ærteblomstrede, 158.
 Æselsfoder, 240.

O.

Ojentrost, 209.
 Ornebregne, 3.
 Orneoj, 258.

Trykfejl.

Side	5	Linie	5 f. n.	Pillularia læs Pilularia
»	19	»	9 f. o.	E. læs H.
»	22	»	2 f. o.	bladef læs bladet
»	27	»	19 f. o.	27 læs 28
»	29	»	19 f. n.	(Good) læs (Good.).
»	29	»	11 f. o.	And. læs Anders.
»	39	»	5 f. n.	nikkende, læs nikkende.
»	49	»	4 f. n.	afsmalnet læs tilspidset
»	56	»	3 f. o.	efter «Blosterbladene gule». tilføjes: Kun een Griffel.
»	57	»	6 f. o.	Guldstjerne læs Guldstjerne
»	58	»	12 f. n.	F. læs E.
»	58	»	15 f. n.	F. læs E.
»	67	»	4 f. o.	med 1 eller 2 læs men 1 eller 2
»	86	»	8 f. n.	Alsinoides rettes til alsinoides
»	89	»	11 f. o.	3nervede læs 3-nervede
»	90	»	17 f. n.	L. læs S.
»	94	»	8 f. n.	Blosterbiadene læs Blosterbladene
»	95	»	18 f. o.	Kjøbenhavn læs Kjøbenhavn
»	105	»	18 f. n.	udgaa læs udgaar
»	106	»	8 f. n.	Griffei læs Griffel
»	106	»	6 f. n.	2—4-tandede læs 2—4 tandede
»	108	»	5 f. n.	(Scop). læs (Scop.).
»	110	»	2 f. o.	Nød læs Nød.
»	110	»	6 f. o.	gaar læs gaaer
»	114	»	2 f. o.	Stjernehaar læs Stjernehaar
»	118	»	4 f. o.	, rettes til .
»	155	»	20 f. n.	kirtelhaaret læs kirtelhaarede
»	158	»	4 f. o.	flerfligede læs fjerfligede
»	162	»	23—24 f. o.	indrandede læs udrandede
»	168	»	17 f. o.	14. læs 15.
»	168	»	5 f. n.	her læs her.
»	172	»	10 f. n.	bledene læs bladene
»	182	»	12 f. n.	Blomstre læs Blomster
»	233	»	7 f. o.	linie-lancetformede læs linie-lancetformede,
»	236	»	15 f. n.	De grundstillede Løvblade læs Løvbladene grundstillede,
»	250	»	18 f. n.	spidse, læs spidse.

New York Botanical Garden Library

QK 287 .R38

gen

Raunkiaer, C./Dansk exkursions-flora : e

3 5185 00036 7720